

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 596/2014, 16. aprill 2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 597/2014, 16. aprill 2014, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 812/2004, millega sätestatakse meetmed vaalaliste juhusliku püügi kohta püügipiirkondades 62
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 598/2014, 16. aprill 2014, müraga seotud käitamispääringute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennujaamades tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta 65
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 599/2014, 16. aprill 2014, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks 79
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 600/2014, 15. mai 2014, finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾ 84

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/49/EL, 16. aprill 2014, hoiuste tagamise skeemide kohta ⁽¹⁾ 149

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/57/EL, 16. aprill 2014, turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv) 179

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/59/EL, 15. mai 2014, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾ 190

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/65/EL, 15. mai 2014, finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL ⁽¹⁾ 349

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 596/2014,

16. aprill 2014,

mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Tõeline finantsteenuste siseturg on äärmiselt oluline majanduskasvu suurendamiseks ja töökohtade loomiseks liidus.
- (2) Integreeritud, tõhus ja läbipaistev finantsturg eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja heaolu suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude sujuv toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turukuritarvitused kahjustavad finantsturgude terviklikkust ning üldsuse usaldust väärtpaberite ja tuletisinstrumentide vastu.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/6/EÜ ⁽⁴⁾ täiendati ja ajakohastati turu terviklikkuse kaitseks vastu võetud liidu õigusraamistikku. Võttes aga arvesse selle direktiivi jõustumise järel toimunud õigusloome, turu ja tehnika arengut, mis on märkimisväärselt muutnud finantsmaastikku, tuleks kõnealune direktiiv nüüd asendada. Uut seadusandlikku akti on vaja ka selleks, et tagada ühtse reeglistiku olemasolu ja põhimõistete selgus ning uue reeglistiku vastavus Jacques de Larosière'i juhitud liidu finantsjärelevalve kõrgetasemelise eksperdirühma („de Larosière'i rühm“) 25. veebruari 2009. aasta järeldustele.

⁽¹⁾ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 64.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 10. septembri 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/6/EÜ siseriingehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (ELT L 96, 12.4.2003, lk 16).

- (4) On vaja kehtestada ühtsem ja tugevam õigusraamistik, et säilitada turu terviklikkus, vältida võimalikku õigusnormide erinevuse ärakasutamist, tagada vastutus manipuleerimiskatsete eest ning tugevdada turuosaliste jaoks õiguskindlust ja vähendada õiguslikku keerukust. Käesoleva määruse eesmärk on aidata otsustavalt kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ja see peaks seetõttu põhinema Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 114, nagu seda tõlgendatakse Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud praktikas.
- (5) Selleks et kõrvaldada liikmesriikide õigusnormide vahelistest erinevustest tulenevad veel allesjäänud kaubandustõkked ja olulised konkurentsimoonutused ning vältida tulevaste tõenäoliste kaubandustõkete ja oluliste konkurentsimoonutuste tekkimist, tuleb seega vastu võtta määrus, millega kehtestatakse turukuritarvitusi käsitleva liidu õigusraamistiku ühtsem tõlgendus ja milles sõnastatakse selgemalt kõigis liikmesriikides kohaldatavad eeskirjad. Turukuritarvitusi reguleerivatele normidele määruse vormi andmine tagab, et need normid on vahetult kohaldatavad. See peaks tagama ühtsed tingimused, sest sellega välditakse direktiivi ülevõtmisest tulenevat liikmesriikide nõuete erinevust. Käesoleva määrusega nõutakse, et kõik isikud järgivad kogu liidus samu eeskirju. Määrus vähendab ka õiguslikku keerukust ning ettevõtjate ja eelkõige piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate kulusid nõuete järgimisel ning aitab kõrvaldada konkurentsimoonutusi.
- (6) Komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatises Euroopa väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act” kohta kutsutakse liitu ja liikmesriike üles kavandama eeskirju, et vähendada halduskoormust, kohandada õigusakte väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) turgudel tegutsevate emitentide vajadustele ja hõlbustada nende emitentide juurdepääsu rahastamisele. Mitmete direktiivi 2003/6/EÜ sätetega tekitatakse emitentidele, eelkõige neile, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEdel kasvuturgudel, halduskoormus, mida tuleks vähendada.
- (7) Turukuritarvitus hõlmab õigusvastast tegevust finantsturgudel ning käesoleva määruse tähenduses tuleks selle all mõista sisetabe alusel kauplemist, sisetabe õigusvastast avaldamist ning turuga manipuleerimist. Selline tegevus vähendab turu täielikkust ja nõuetekohast läbipaistvust, mis on kõikide majandustegevuses osalejate jaoks integreeritud finantsturgudel kauplemise eeltingimus.
- (8) Direktiivi 2003/6/EÜ reguleerimisala keskendus finantsinstrumentidele, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või mille kohta on esitatud sellisel turul kauplemisele võtmise taotlus. Viimastel aastatel kaubeldakse finantsinstrumentidega siiski üha enam mitmepoolsetes kauplemissüsteemides. Samas kaubeldakse teatavate finantsinstrumentidega üksnes muud liiki organiseeritud kauplemissüsteemides või ainult börsiväliselt. Seetõttu peaks käesoleva määruse kohaldamisala hõlmama kõiki finantsinstrumente, millega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või organiseeritud kauplemissüsteemides, ja muud käitumist või tegevust, mis võib mõjutada finantsinstrumente, olenemata sellest, kas see toimub kauplemiskohas. Teatavat liiki mitmepoolsetele kauplemissüsteemidele, mis sarnaselt reguleeritud turgudega aitavad äriühingutel hankida omakapitali, kohaldatakse samamoodi turukuritarvituse keeldu, kui on esitatud sellisel turul kauplemisele võtmise taotlus. Seetõttu peaks käesoleva määruse kohaldamisala hõlmama finantsinstrumente, mille kohta on esitatud mitmepoolse kauplemissüsteemis kauplemisele võtmise taotlus. See peaks tugevdama investorite kaitset, säilitama turu terviklikkuse ja tagama, et selliste instrumentide puhul on turukuritarvitus sõnaselgelt keelatud.
- (9) Läbipaistvuse huvides peaksid reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja organiseeritud kauplemissüsteemide korraldajad teavitama oma pädevat asutust viivitamata üksikasjalikult finantsinstrumentidest, millega nad on lubanud kaubelda, mille kohta on esitatud kauplemisele võtmise taotlus või millega on nende kauplemiskohas kaubeldud. Teist korda tuleks teavitada siis, kui instrumendiga enam kaubelda ei lubata. Selliseid kohustusi tuleks kohaldada ka finantsinstrumentidele, mille kohta on esitatud taotlus kauplemisele võtmiseks nende kauplemiskohas, ning finantsinstrumentidele, millele on antud kauplemisluba enne käesoleva määruse jõustumist. Pädevad asutused peaksid teated esitama Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve”) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks avaldama kõigi teatatud finantsinstrumentide loetelu. Käesolevat määrust kohaldatakse finantsinstrumentidele olenemata sellest, kas nad sisalduvad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldatud loetelus või mitte.
- (10) On võimalik, et teatavaid finantsinstrumente, millega kauplemiskohas ei kaubelda, kasutatakse turukuritarvituseks. Siia alla kuuluvad finantsinstrumendid, mille hind või väärtus sõltub kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest või mõjutab neid või millega kauplemine mõjutab muude kauplemiskohas kaubeldavate finantsinstrumentide hinda või väärtust. Selliste finantsinstrumentide turukuritarvitusteks kasutamine võib hõlmata näiteks

aktsiat või võlakirja puudutavat siseteavet, mida võidakse kasutada asjaomase aktsia või võlakirja tuletisinstrumenti ostmiseks, või indeksit, mille väärtus oleneb sellest aktsiast või võlakirjast. Kui finantsinstrumenti kasutatakse võrdlushinnana, võidakse börsiväliselt kaubeldavat tuletisinstrumenti kasutada manipuleeritud hindadest kasu saamiseks või kauplemiskohas kaubeldava finantsinstrumenti hinna manipuleerimiseks. Veel üheks näiteks on see, kui kavatakse emitteerida uus väärtpaberite seeria, mille suhtes muidu käesolevat määrust ei kohaldataks, kuid millega kauplemine mõjutaks käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate olemasolevate noteeritud väärtpaberite hinda või väärtust. Käesoleva määruse kohaldamisalal on ka selline potentsiaalne olukord, kus kauplemiskohas kaubeldava finantsinstrumenti hind või väärtus sõltub börsiväliselt kaubeldavast finantsinstrumentist. Sama põhimõtet tuleks kohaldada ka kauba hetkelepingutele, mille hind põhineb tuletisinstrumenti hinnal, ja selliste hetkelepingute ostmisele, millega finantsinstrumentid on seotud.

- (11) Kauplemine väärtpaberitega või seotud instrumentidega väärtpaberite stabiliseerimiseks või kauplemine oma aktsiatega tagasiostmisprogrammide raames võib olla majanduslikest põhjustest tingituna seaduslik ja seetõttu võib see teatavatel asjaoludel moodustada turukuritarvitusest erandi, eeldusel et seda tehakse vajaliku läbipaistvusega ning asjakohane teave stabiliseerimise või tagasiostuprogrammi kohta avalikustatakse.
- (12) Kauplemist oma aktsiatega tagasiostuprogrammide raames ega sellise finantsinstrumenti stabiliseerimist, millele ei laiene käesoleva määruse erandid, ei tohiks iseenesest pidada turukuritarvituseks.
- (13) Liikmesriike, Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmeid, ühe või mitme liikmesriigi või liidu ministeeriume ja muid asutusi või eriotstarbelisi rahastamisvahendeid ja muid avaliku sektori asutusi ning nende nimel tegutsevaid isikuid ei tohiks piirata raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitika elluviimisel, kui seda teostatakse üldsuse huvides ja ainult nimetatud poliitika elluviimiseks. Samuti ei tohiks piirata liidu, üht või mitut liikmesriiki hõlmava eriotstarbelise rahastamisvahendi, Euroopa Investeeringuspanka, Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi, Euroopa stabiilsusmehhanismi või vähemalt kahe liikmesriigi poolt asutatud rahvusvahelise finantsasutuse rahaliste vahendite kasutusele võtmise ja oma liikmetele rahalise abi andmise tehinguid, korraldusi või tegevust. Sellist erandit käesoleva määruse kohaldamisalast võib käesoleva määruse kohaselt laiendada teatavatele kolmandate riikide avaliku sektori asutustele, kellele on tehtud ülesandeks valitsemissektori võla haldamine või kes on kaasatud valitsemissektori võla haldamise, ning keskpankadele. Samas ei tohiks selliseid raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitika suhtes kehtestatud erandeid laiendada juhtumitele, mil nimetatud avalik-õiguslikud asutused teevad tehinguid, annavad korraldusi või tegutsevad viisil, millega ei edendata nimetatud poliitikat, või kui nendes asutustes töötavad füüsilised isikud teevad tehinguid, annavad korraldusi või tegutsevad oma arvel.
- (14) Mõistlikud investorid tuginevad oma investeerimisotsuste tegemisel neile teadaolevale teabele, st eelnevalt kättesaadavale teabele. Seetõttu tuleks küsimust, kas mõistlik investor võtab investeerimisotsuse tegemisel tõenäoliselt arvesse mingit teavet, käsitleda eelnevalt kättesaadava teabe seisukohast. Sealjuures tuleb arvesse võtta teabe eeldatavat mõju, pidades silmas asjaomase emitendi kogu tegevust, teabeallika usaldusväärsust ja muid turgu iseloomustavaid muutujaid, mis võivad teatavatel asjaoludel mõjutada finantsinstrumente, seotud kauba hetkelepinguid või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevaid enampakkumistooteid.
- (15) Tagantjärele kättesaadavat teavet võib kasutada selleks, et kontrollida, kas eeldus, et eelnevalt kättesaadav teave oli hinnatundlik, on õige, kuid seda ei tohiks kasutada meetmete võtmiseks isikute vastu, kes tegid neile eelnevalt kättesaadava teabe põhjal mõistlikke järeldusi.
- (16) Juhul kui siseteave puudutab mitmest etapist koosnevat protsessi, võib nii iga sellise etapiga kui ka kogu protsessiga tervikuna seotud teave olla siseteave. Pikaajalise protsessi vaheetapp võib iseendast kujutada asjaolude kogumit või sündmust, mis on ilmnunud või mille ilmumine või toimumine on antud ajahetkel olemasolevate tegurite üldise hindamise põhjal tõenäoline. Seda kontseptsiooni ei tohiks siiski tõlgendada selliselt, et nimetatud asjaolude kogumi või sündmuse kogu mõju finantsinstrumentide hinnale tuleb täies mahus arvesse võtta. Vaheetappi iseloomustavat teavet tuleks pidada siseteabeks, kui see vastab eraldi võetuna käesolevas määruses siseteabele kehtestatud kriteeriumidele.

- (17) Teave, mis on seotud mingi sündmuse või asjaolude kogumiga, mis on pikaajalises protsessis vaheetapiks, võib olla seotud näiteks lepingu üle peetavate läbirääkimiste seisuga, läbirääkimiste käigus esialgu kokku lepitud tingimuste, finantsinstrumentide emissiooni võimaluse, finantsinstrumentide turustamise tingimuste, finantsinstrumentide emissiooni esialgsete tingimuste või kaalutlustega lisada finantsinstrument olulise indeksi hulka või finantsinstrument olulisest indeksist välja jätta.
- (18) Turuosaliste jaoks tuleks õiguskindlust suurendada, määrates täpsemalt kindlaks kaks siseteabe mõiste puhul esmatähtsat elementi, nimelt kõnealuse teabe täpse laadi ja selle võimaliku mõju olulisuse finantsinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevate enampakkumistoodete hindadele. Kui tuletisinstrumentideks on energia hulgemüügi tooted, tuleks siseteabena käsitada eelkõige teavet, mis tuleb avalikustada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1227/2011⁽¹⁾.
- (19) Käesoleva määruse eesmärk ei ole keelata emitenti puudutavaid aktsionäride ja juhtkonna üldise iseloomuga arutelusid äritegevuse või turu arengu teemadel. Sellised suhted on turgude tõhusaks toimimiseks hädavajalikud ja neid ei tohiks käesoleva määrusega keelata.
- (20) Hetketurud ja nendega seotud tuletisinstrumentide turud on omavahel tihedalt seotud ja globaalsed ning turukuritarvitus võib toimuda nii turu- kui ka piiriülel, mis võib põhjustada olulisi süsteemseid riske. See kehtib nii siseteabe alusel kauplemise kui ka turuga manipuleerimise kohta. Eelkõige võib hetketuru siseteabest kasu saada finantsturul kauplev isik. Kaubatuletisinstrumentidega seotud siseteavet tuleks määratleda kui teavet, mis vastab finantsturgudega seotud siseteabe üldmääratlusele ning on ühtlasi teave, mis tuleb asjaomase kauba tuletisinstrumenti või hetketuru kohta avalikustada vastavalt liidu või liikmesriikide õigusnormidele, turueeskirjadele, lepingutele või tavadele. Hea näide selliste eeskirjade kohta on energiaturu osas määrus (EL) nr 1227/2011 ja Ühisorganisatsioonide Andmebaasialgatuse (Joint Organisations Database Initiative – JODI) õlituru andmebaas. Selline teave võib olla aluseks turuosaliste otsustele hakata tegelema kaubatuletisinstrumentide või seotud kauba hetkelepingutega ning selle puhul peaks seetõttu olema tegemist siseteabega, mille avalikustamine on kohustuslik, kui on tõenäoline, et sel teabel on selliste tuletisinstrumentide või seotud kauba hetkelepingute hinnale tõenäoliselt märkimisväärne mõju.

Lisaks võidakse manipuleerivaid strateegiaid kasutada korraga nii hetke- kui ka tuletisinstrumentide turgudel. Kauplemist finantsinstrumentidega, sealhulgas kaubatuletisinstrumentidega, võidakse kasutada seotud kauba hetkelepingutega manipuleerimiseks ja kauba hetkelepinguid võidakse kasutada seotud finantsinstrumentidega manipuleerimiseks. Turuga manipuleerimise keeld peaks neid seoseid hõlmama. Käesoleva määruse kohaldamisala laiendamise tegevusele, mis ei ole seotud finantsinstrumentidega, näiteks kauba hetkelepingutega kauplemisele, mis mõjutab ainult hetketurgu, ei ole siiski asjakohane ega praktiline. Kui tegemist on konkreetselt energia hulgemüügitoodetega, peaksid pädevad asutused võtma käesolevas määruses sätestatud siseteabe, siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise mõistete kohaldamisel energia hulgemüügitoodetega seotud finantsinstrumentide suhtes arvesse määruses (EL) nr 1227/2011 sätestatud mõistete eritunnuseid.

- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2003/87/EÜ⁽²⁾ kohaselt vastutavad komisjon, liikmesriigid ja muud ametlikult määratud asutused muu hulgas lubatud heitkoguse väärtpaberite tehnilise eraldamise eest, nende tasuta jagamise eest tööstussektoritele ja uutele turule sisenejatele, kellel on lubatud heitkoguse väärtpaberitele õigus, ning üldisemalt liidu kliimapoliitika raamistiku väljatöötamise ja rakendamise eest, millega tagatakse lubatud heitkoguse väärtpaberite pakkumine liidu heitkogusega kauplemise süsteemi (Eli HKS) ostjatele. Nende ülesannete täitmisel on nimetatud avalik-õiguslikel asutustel muu hulgas juurdepääs hinnatundlikule mitteavalikule teabele ning direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt võib neil olla vaja teha lubatud heitkoguse väärtpaberitega teatavaid turutehinguid. Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁽³⁾ läbivaatamise raames liigitatakse lubatud heitkoguse väärtpaberitega kauplemise õigused finantsinstrumentideks, kuuluvad ka kõnealused väärtpaberid käesoleva määruse kohaldamisalasse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgemüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

Selleks et säilitada komisjoni, liikmesriikide ja muude ametlikult määratud asutuste suutlikkus töötada välja ja viia ellu liidu kliimapoliitikat, peaks nimetatud avalik-õiguslike asutuste selline tegevus, mis on vaid avalikkuse huvides ning üksnes selle poliitika elluviimise eesmärgil ja seoses lubatud heitkoguse väärtpaberitega, jääma määruse kohaldamisalast välja. Selline erand ei tohiks avaldada turu üldisele läbipaistvusele negatiivset mõju, kuna nimetatud avaliku sektori asutustel on seadusjärgne kohustus tegutseda viisil, millega tagatakse kõigi hinnatundliku iseloomuga uute otsuste, suundumuste ja andmete nõuetekohane, õiglane ja mittediskrimineeriv avalikustamine ja kättesaadavus. Peale selle sisalduvad direktiivis 2003/87/EÜ ja selle direktiivi kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetes ametiasutuste hallatava hinnatundliku eriteabe õiglase ja mittediskrimineeriva avalikustamise tagatised. Samas ei tohiks liidu kliimapoliitikat ellu viies tegutsevate avaliku sektori asutuste suhtes kohaldatav erand laieneda juhtumitele, kus need asutused osalevad tegevuses või tehingutes, millega ei viida ellu liidu kliimapoliitikat, või kui nendes asutustes töötavad isikud on tegutsevad eraisikuna või teevad tehinguid oma arvel.

- (22) ELi toimimise lepingu artikli 43 kohaselt ja ELi toimimise lepingu alusel sõlmitud rahvusvaheliste lepingute rakendamise eesmärgil vastutavad komisjon, liikmesriigid ja muud ametlikult määratud asutused muu hulgas ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja ühise kalanduspoliitika (ÜKP) elluviimise eest. Nende ülesannete täitmiseks teevad avaliku sektori asutused toiminguid ja võtavad meetmeid põllumajandus- ja kalandusturgude juhtimiseks, sh riigi sekkumine ning täiendavate imporditollimaksude kehtestamine või imporditollimaksude peatamine. Kuna käesoleva määruse teatud sätteid kohaldatakse kauba hetkelepingutele, mis võivad mõjutada või tõenäoliselt mõjutavad finantsinstrumente, ning finantsinstrumentidele, mille väärtus sõltub kauba hetkelepingute väärtusest ja mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad kauba hetkelepinguid, on vaja käesoleva määruse kohaldamisala puhul tagada, et komisjoni, liikmesriikide ja muude ametlikult määratud asutuste tegevus ÜPP ja ÜKP elluviimisel ei oleks piiratud.

Selleks et säilitada komisjoni, liikmesriikide ja muude ametlikult määratud asutuste suutlikkus arendada ja viia ellu ÜPPd ja ÜKPD, peaks nende tegevus, mis toimub vaid avalikes huvides ja ainult nimetatud poliitika elluviimise eesmärgil, jääma käesoleva määruse kohaldamisalast välja. Selline erand ei tohiks avaldada turu üldisele läbipaistvusele negatiivset mõju, kuna neil avaliku sektori asutustel on seadusjärgne kohustus tegutseda viisil, millega tagatakse kõigi hinnatundliku iseloomuga uute otsuste, suundumuste ja andmete nõuetekohane, õiglane ja mittediskrimineeriv avalikustamine ja kättesaadavus. Samas ei tohiks ÜPPd ja ÜKPD ellu viivate avalik-õiguslike asutuste suhtes kohaldatav erand laieneda juhtumitele, kus need asutused osalevad tegevuses või tehingutes, millega ei viida ellu ÜPPd või ÜKPD, või kui nendes asutustes töötavad isikud tegutsevad eraisikuna või teevad tehinguid oma arvel.

- (23) Siseteabe alusel kauplemise olulisim omadus on siseteabe abil omandatud ebaõiglane eelis kolmandate isikute ees, kes ei ole sellest teabest teadlikud, ning seega finantsurgude terviklikkuse ja investorite usalduse kahjustamine. Seetõttu tuleks kohaldada siseteabe alusel kauplemise keeldu juhul, kui siseteavet omav isik kasutab ebaõiglaselt ära sellisest teabest saadava eelise, tehes selle teabe alusel turul tehinguid, et oma või kolmanda isiku arvel otse või kaudselt omandada või võõrandada või püüda omandada või võõrandada sellise teabega seotud finantsinstrumente või tühistada või muuta või püüda tühistada või muuta tehingukorraldust sellise teabega seotud finantsinstrumentide omandamiseks või võõrandamiseks. Siseteabe kasutamine võib endast kujutada ka kauplemist lubatud heitkoguse väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega ning lubatud heitkoguse väärtpaberite või muude neil põhinevate enampakkumistoodete kohta pakkumiste tegemist enampakkumistel, mis korraldatakse vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1031/2010⁽¹⁾.
- (24) Kui siseteavet valdav juriidiline või füüsiline isik omandab või võõrandab või püüab omandada või võõrandada otse või kaudselt oma või kolmanda isiku arvel sellise teabega seotud finantsinstrumente, siis peaks kehtima eeldus, et see isik on seda teavet kasutanud. See eeldus ei piira õigust kaitsele. Küsimust, kas isik on rikkunud siseteabe alusel kauplemise keeldu või teinud katse siseteabe alusel kaubelda, tuleks analüüsida, pidades silmas käesoleva määruse eesmärki, mis seisneb finantsstabiilsuse terviklikkuse kaitsmises ja investorite kindlustunde suurendamises, mis omakorda põhineb investoritele võrdse olukorra tagamisel ja nende kaitsmisel siseteabe kuritarvitamise eest.

⁽¹⁾ Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhooonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhooonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).

- (25) Tehingukorraldusi, mis on antud enne seda, kui isik siseteavet valdas, ei tohiks pidada siseteabe alusel kauplemiseks. Sellegipoolest peaks kehtima eeldus, et kui isik teeb pärast siseteabe oma valdusse saamist selle teabega seotud muudatusi enne siseteabe oma valdusse saamist antud tehingukorraldustes, sh tühistab või muudab korraldust või teeb katse korraldust tühistada või muuta, siis on tegemist siseteabe alusel kauplemisega. Sellise eelduse saaks siiski ümber lükata, kui isik tõendab, et ta ei kasutanud tehingute tegemisel siseteavet.
- (26) Siseteabe kasutamine võib seisneda finantsinstrumendi või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote omandamises või võõrandamises või tehingukorralduse tühistamises või muutmises või katses finantsinstrumendi omandada või võõrandada või tehingukorraldust tühistada või muuta isiku poolt, kes teab või oleks pidanud teadma, et tema valduses olev teave on siseteave. Sellega seoses peaksid pädevad asutused kaaluma, millist teavet tavaline ja mõistlik isik teab või oleks pidanud konkreetsel asjaoludel teadma.
- (27) Käesolevat direktiivi tuleks tõlgendada kooskõlas liikmesriikide poolt võetud meetmetega, et kaitsta äriühingus hääleõigust andvate (või õiguste kasutamise või vahetamise järel sellist hääleõigust andvate) vabalt kaubeldavate väärtpaberite omanike huve juhul, kui äriühingu suhtes on esitatud avalik ülevõtmispakkumine või kontrolli üleminekut käsitlev ettepanek. Eelkõige tuleks käesolevat määrust tõlgendada kooskõlas õigus- ja haldusnormidega, mis on vastu võetud ülevõtmispakkumiste, ühinemistehingute ja muude tehingute kohta, mis mõjutavad osalust äriühingus või kontrolli äriühingu üle ja mida reguleerib järelevalveasutus, kelle on liikmesriigid määranud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/25/EÜ⁽¹⁾ artiklile 4.
- (28) Üldsusele kättesaadavatel andmetel põhinevaid uuringuid ja hinnanguid ei tohiks iseenesest käsitada siseteabena ning pelgalt fakti, et tehing tehti uuringutele ja hinnangutele tuginedes, ei tohiks seepärast pidada siseteabe kasutamiseks. Samas võib selline teave olla siseteave, kui turg eeldab selle korrapäraselt avaldamist ja levitamist ja see mõjutab finantsinstrumentide hinna kujunemist või kui teave hõlmab tunnustatud turukommentaatori või -asutuse seisukohti, mis võivad mõjutada teabega seonduvate finantsinstrumentide hindu. Seepärast peavad turuosalised selleks, et teha kindlaks, kas nad kauplevad siseteabe alusel, hindama, kui suurel määral on teave mitteavalik ja milline oleks mõju finantsinstrumentidele, kui nad teeksid teabe põhjal tehinguid enne teabe avalikustamist või levitamist.
- (29) Et tahtmatult mitte keelata seadusliku finantstegevuse vorme, eriti kui selline tegevus ei too kaasa turukuritarvitust, tuleb mõõnda teatavaid seaduslikke tegevusi. See võib näiteks hõlmata turutegijate rolli, kui nad tegutsevad seaduslikult turu likviidsuse tagamise huvides.
- (30) Üksnes asjaolu, et turutegijad või isikud, kellel on lubatud tegutseda vastaspoolena, piirduvad oma seadusliku äritegevusega, mis seisneb finantsinstrumentide omandamises või võõrandamises, ega seda, et isikud, keda on volitatud kolmandate isikute nimel tehingukorraldusi täitma ja kes valdavad siseteavet, piirduvad tehingukorralduste tühistamise või muutmise vastavalt korraldusele, ei tohiks iseenesest pidada siseteabe kasutamiseks. Käesoleva määrusega turutegijatele, vastaspoolena tegutsema volitatud üksustele ja kolmandate isikute nimel tehingukorraldusi täitma volitatud ja siseteavet valdavatele isikutele sätestatud kaitse ei laiene siiski tegevustele, mis on käesoleva määrusega selgelt keelatud, näiteks enne ametlikku kauplemist tehtavad tehingud (*front-running*). Kui juriidiline isik on võtnud kõik mõistlikud meetmed turukuritarvituste ärahoidmiseks, kuid tema juures töötavad füüsilised isikud panevad juriidilise isiku nimel toime turukuritarvituse, ei tohiks seda pidada turukuritarvituseks juriidilise isiku poolt. Teiseks näiteks, mida ei tohiks pidada siseinfo kasutamiseks, on tehingud, mis tehakse täitmisele kuuluva varasema kohustuse täitmiseks. Siseteabe alusel kauplemisena ei tohiks käsitada pelgalt asjaolu, et omatakse juurdepääsu teist äriühingut käsitlevale siseteabele ja seda kasutatakse avaliku ülevõtmispakkumise raames kõnealuse äriühingu üle kontrolli omandamiseks või ühinemissetepaneku tegemiseks.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/25/EÜ ülevõtmispakkumiste kohta (ELT L 142, 30.4.2004, lk 12).

- (31) Kuna finantsinstrumentide omandamine ja võõrandamine eeldab kindlasti omandamis- või võõrandamistingingut kavandava isiku eelnevat otsust, ei tuleks sellist omandamist või võõrandamist iseenesest käsitada siseteabe kasutamisenä. Omaenda kauplemisplaanide ja -strateegiatega põhjal tegutsemist ei tohiks pidada siseteabe kasutamiseks. Sellegipoolest ei peaks ühtegi nimetatud juriidilistest või füüsilistest isikutest kaitsma tema ametikoha tõttu; kaitses peaks laienema neile üksnes siis, kui nad tegutsevad nõuetekohaselt, järgides nii oma kutseala standardeid kui ka käesolevat määrust, ning tagades eelkõige turu terviklikkuse ja investorite kaitses. Rikkumine loetakse siiski toimunuks, kui pädev asutus teeb kindlaks, et tehingute, tehingukorralduste või tegevuse taga olid ebaseaduslikud ajendid, või kui isik kasutas siseteavet.
- (32) Turu sondeerimine on finantsinstrumentide müüja ning ühe või enama potentsiaalse investori vaheline suhtlus enne tehingust teatamist, et teha kindlaks, milline on potentsiaalsete investorite huvi võimaliku tehingu suhtes ja milliseks võiks kujuneda selle hind, maht ja struktuur. Turu sondeerimine võiks hõlmata asjakohaste väärtpaberite esialgset või teisest pakkumist ja erineb tavalisest kauplemisest. See on väga väärtuslik vahend potentsiaalsete investorite arvamuse teadasaamiseks, aktsionäridevahelise dialoogi edendamiseks, tehingute ladususe tagamiseks ning emitentide, olemasolevate aktsionäride ja potentsiaalsete uute investorite huvide ühitamiseks. Eriti kasulik võib see olla juhul, kui turgudel puudub kindlus või asjakohane võrdlusalus või nad on volatiilsed. Seega on võimalus turgu sondeerida tähtis finantsturgude nõuetekohaseks toimimiseks ja turu sondeerimist ei tohiks pidada iseenesest turukuritarvituseks.
- (33) Turu sondeerimisega on näiteks tegemist juhul, kui võõrandav äriühing on arutanud emitendiga võimalikku tehingut ja otsustanud uurida potentsiaalse investori huvi, et otsustada, millised võiksid olla tehingu tingimused; kui emitent kavatses teada anda võlakirjade emiteerimisest või lisaaktsiate pakkumisest ning võõrandav äriühing võtab ühendust põhiinvestoritega ja annab neile teada tehingu kõik tingimused, et nad võtaksid endale finantskohustuse tehingus osaleda; või kui müüja püüab investori nimel müüa suurt hulka väärtpabereid ja uurib, milline on muude potentsiaalsete investorite võimalik huvi nende väärtpaberite vastu.
- (34) Turu sondeerimiseks võib olla vajalik avaldada potentsiaalsetele investoritele siseteavet. Rahaliselt võib sondeerimise käigus avaldatud siseteabe alusel kauplemisest üldiselt kasu saada ainult siis, kui turu sondeerimise objektiks oleva finantsinstrumendi või seonduva finantsinstrumendi jaoks on olemas turg. Niisuguste arutelude ajastust arvestades on võimalik, et siseteave võidakse avaldada potentsiaalsetele investoritele turu sondeerimise käigus pärast seda, kui finantsinstrument on võetud reguleeritud turul kauplemisele või sellega on kaubeldud mitmepoolsetes kauplemis-süsteemides või organiseeritud kauplemis-süsteemides. Enne turu sondeerimist peaks teavet avaldav turuosaline hindama, kas selline turu sondeerimine hõlmab siseteabe avaldamist.
- (35) Siseteabe avaldamist tuleks pidada seaduslikuks, kui selle avaldamine toimub isiku töökoha, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmisega seotud tavapärase tegevuse käigus. Kui turu sondeerimine hõlmab siseteabe avaldamist, eeldatakse, et avaldav turuosaline tegutseb oma töökoha, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmisega seotud tavapärase tegevuse käigus, kui ta avaldamise ajal teavitab isikut, kellele teave avaldatakse, et talle võidakse anda siseteavet, ja saab sellelt isikult nõusoleku teabe vastuvõtmiseks; et käesoleva määruse sättes seavad talle niisuguse siseteabe alusel kauplemise või tegutsemise piirangud; et teabe edasise konfidentsiaalsuse säilitamiseks tuleb võtta mõistlikke meetmeid; ning et ta peab teatama avaldavale turuosalisele kõigi füüsiliste ja juriidiliste isikute nimed, kellele teave turu sondeerimise andmete põhjal meetmeid võttes avaldatakse. Avaldav turuosaline peaks ka järgima avaldatud teabega seotud andmete säilitamise kohustusi, mis sätestatakse üksikasjalikult regulatiivsetes tehnilistes standardites. Ei tohiks lubada eeldust, et turuosalised, kes turu sondeerimisel ei järgi käesolevat määrust, on siseteavet õigusvastaselt avaldanud, ent nad ei tohiks saada kasutada erandit, mis tehakse neile, kes on käesolevat määrust järginud. Küsimust, kas nad on rikkunud siseteabe õigusvastase avaldamise keeldu, tuleks analüüsida käesoleva määruse kõigi asjakohaste sätete valguses, ning kõikidel turuosalistel peaks olema kohustus dokumenteerida kirjalikult enne turu sondeerimist oma hinnang selle kohta, kas sondeerimine hõlmab siseteabe avaldamist.

- (36) Potentsiaalsed investorid, kelle suhtes turu sondeerimine toimub, peaksid omakorda kaaluma, kas neile avaldatud teave on siseteave, mis keelaks neil selle alusel kauplemast või seda teavet edasi avaldamast. Potentsiaalsetele investorite suhtes kohaldatakse igal juhul käesolevas määruses sätestatud siseteabe alusel kauplemise ja siseteabe õigusvastase avaldamise eeskirju. Selleks et aidata potentsiaalseid investoreid nende kaalutlustes ja selles osas, milliseid meetmeid nad peaksid võtma, et käesoleva määrusega mitte vastuollu minna, peaks Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) andma välja suunised.
- (37) Määruses (EÜ) nr 1031/2010 on sätestatud kaks paralleelset turukuritarvitusi käsitlevat korda, mida kohaldatakse lubatud heitkoguse ühikutega enampakkumiste suhtes. Kuna lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise õigused liigitatakse finantsinstrumentideks, tuleks käesolevas määruses sätestada turukuritarvituse meetmete ühtne reeglistik, mida kohaldatakse lubatud heitkoguse väärtpaberite kogu esmase ja järelturu suhtes. Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka tegevusele või tehingutele, sealhulgas pakkumistele lubatud heitkoguse väärtpaberite ja muude neil põhinevate enampakkumistoodete pakkumisega enampakkumisplatvormil, millele on antud reguleeritud turu tegevusluba, sealhulgas siis, kui enampakkumistooted ei ole finantsinstrumendid, vastavalt määrusele (EÜ) nr 1031/2010.
- (38) Käesoleva määrusega tuleks ette näha turuga manipuleerimise osas meetmed, mida saab kohandada uutele kauplemisvormidele ja strateegiatele, mille abil võidakse toime panna turukuritarvitusi. Võtmaks arvesse asjaolu, et finantsinstrumentidega kauplemine on järjest rohkem automatiseeritud, on soovitatav täiendada turuga manipuleerimise määratlust näidetega konkreetsete turukuritarvituse strateegiate kohta, mille puhul võidakse kasutada mis tahes kauplemisviise, sh algoritmkauplemist ja välkauplemist. Esitatud näidete loetelu ei ole kavandatud ammen-davana ega tähenda seda, et muude vahenditega ellu viidud samad strateegiad ei oleks turukuritarvitus.
- (39) Turukuritarvituse keelustamine peaks hõlmama ka turukuritarvituseks koostööd tegevaid isikuid. Näiteks võiks muu hulgas tuua maaklerid, kes töötavad välja kauplemisstrateegia, mille eesmärk on turukuritarvitus, ja soovivad seda kasutada, isikud, kes julgustavad siseteavet valdavat isikut seda teavet õigusvastaselt avaldama, või isikud, kes töötavad koos kauplejaga välja tarkvara, mille eesmärk on lihtsustada turukuritarvitust.
- (40) Tagamaks, et vastutus langeks nii juriidilisele isikule kui ka füüsilistele isikutele, kes juriidilise isiku otsuste tege-mises osalevad, on vaja tunnustada liikmesriikide erinevaid õiguskordi. Selline õiguskord peaks olema otseselt seotud vastutuse omistamise meetoditega liikmesriikide õiguses.
- (41) Turuga manipuleerimise keelu täiendamiseks tuleks käesoleva määrusega keelata turuga manipuleerimise katsed. Turuga manipuleerimise katsed tuleks eristada tegevusest, mille tulemuseks oleks tõenäoliselt turuga manipulee-rimine, kuna mõlemad tegevused on käesoleva määrusega keelatud. Selline katse võib hõlmata olukordi, kus tegevust alustatakse, kuid ei viida lõpule, näiteks seetõttu, et tekkisid probleemid tehnoloogiaga või kauplemiseks anti korraldus, mida ei viidud täide. Turuga manipuleerimise katsed on vaja keelata, et pädevad asutused saaksid selliste katsete eest karistusi mõista.
- (42) Piiramata käesoleva määruse ja selle otseselt kohaldatavate sätete eesmärki, võib isik, kes teeb tehinguid või annab tehingukorraldusi, mida võib pidada turuga manipuleerimiseks, olla suuteline tõendama, et tal olid nende tehingute tegemiseks või tehingukorralduste andmiseks seaduslikud põhjused ning need tehingud ja tehingukorraldused on kooskõlas asjaomasel reguleeritud turul tunnustatud tavaga. Turu tunnustatud tava võib kehtestada ainult asja-omase turukuritarvituse järelevalve eest vastutav pädev asutus. Ühel konkreetsel turul tunnustatud tava ei saa pidada kohaldatavaks teistel turgudel, välja arvatud juhul, kui teiste turgude pädevad asutused on nimetatud tava ametlikult tunnustanud. Rikkumise võib siiski lugeda toimunuks, kui pädev asutus teeb kindlaks, et nende tehin-gute või tehingukorralduste taga oli mõni muu, seadusvastane eesmärk.
- (43) Käesolevas määruses tuleks ka selgitada, et finantsinstrumentide turuga manipuleerimisel või manipuleerimise katsel võidakse kasutada seotud finantsinstrumente, nagu tuletisinstrumendid, millega kaubeldakse muus kauplemiskohas või börsiväliselt.

- (44) Paljude finantsinstrumentide hinna kindlaksmääramisel lähtutakse võrdlusalustest. Tegelik manipuleerimine või manipuleerimiskatsed võrdlusalustega, sh pankadevaheliste intressimääradega, võivad tõsiselt mõjutada turu usaldust, põhjustada investoritele märkimisväärset kahju ning moonutada reaalmajandust. Seepärast on vaja konkreetseid sätteid võrdlusaluste kohta, et säilitada turgude terviklikkus ning tagada, et pädevad asutused on võimelised tagama võrdlusalustega manipuleerimise keelust kinnipidamist. Need sätted peaksid hõlmama kõiki avaldatud võrdlusalused, sh neid, millele on olemas juurdepääs interneti kaudu, ükskõik kas nad on tasuta või mitte, näiteks krediidiriski vahetustehingu võrdlusalused ja indekse indeksid. Turuga manipuleerimise üldist keeldu tuleb täiendada, keelates võrdlusalustega manipuleerimise ning mis tahes väära või eksitava teabe edastamise või valede või eksitavate andmete esitamise või mis tahes muu tegevuse, millega manipuleeritaks võrdlusaluse arvutamist, kusjuures arvutamine on määratletud laialt, hõlmamaks asjaomase võrdlusaluse arvutamisega seotud andmete, eelkõige korrastatud andmete saamist ja hindamist, ning see hõlmab ka arvutamise meetodikat, ükskõik kas see põhineb algoritmidel või osaliselt või täielikult hinnangutel. Kõnealused eeskirjad võetakse vastu lisaks määrusele (EL) nr 1227/2011, millega keelatakse tahtlik valeteabe esitamine ettevõtjatele, kes väljastavad energia hulгимүүги toodete kohta hinnaprognoose või turuaruandeid, millega eksitatakse turuosalisi, kes tegutsevad nende hinnaprognosidele või turuaruannetele toetudes.
- (45) Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatele kauplemiskohtadele ja -süsteemidele ühesuguste turutingimuste tagamiseks tuleks ette näha, et reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja organiseeritud kauplemissüsteemide korraldajad peaksid kehtestama tõhusad süsteemid ja protseduurid, mille eesmärk on vältida ja tuvastada turuga manipuleerimist ja turukuritarvitusi, ning hoidma neid töös.
- (46) Finantsinstrumentidega manipuleerimine või manipuleerimise katse võib seisneda ka tehingukorralduste esitamises, mida ei pruugita täita. Lisaks võidakse finantsinstrumendiga manipuleerida ka väljaspool kauplemiskohta toimuva tegevuse kaudu. Isikutelt, kelle tööks on tehingute vahendamine või täitmine, tuleks nõuda, et nad on kehtestanud kahtlaste tehingute tuvastamiseks ja nendest teatamiseks tõhusa korra, tõhusad süsteemid ja protseduurid ning et nad hoiavad neid töös. Nad peaksid samuti teatama kauplemiskohavälistest kahtlastest korraldustest ja tehingutest.
- (47) Finantsinstrumentidega manipuleerimine või manipuleerimise katse võib seisneda ka väära või eksitava teabe levitamises. Väära või eksitava teabe levitamine võib finantsinstrumentide hindu suhteliselt lühikese aja jooksul märkimisväärselt mõjutada. See võib seisneda ilmselgelt väära teabe esitamises, aga ka oluliste faktide tahtlikus varjamises ja teadlikult ebatäpse teabe esitamises. Selline turuga manipuleerimine kahjustab eelkõige investoreid, sest selle tõttu tuginevad nad investeerimisotsuste tegemisel väärale või moonutatud teabele. See kahjustab ka emitente, sest vähendab usaldust nende kohta kättesaadava teabe vastu. Usalduse puudumine turu vastu võib omakorda ohustada emitendi suutlikkust emiteerida uusi finantsinstrumente või saada muudelt turuosalistelt laenu oma tegevuse rahastamiseks. Teave levib turul väga kiiresti. Seetõttu võib kahjulik mõju investoritele ja emitentidele püsida suhteliselt pikka aega, enne kui tuvastatakse, et teave on väär või eksitav, ja emitent või teabe levitamise eest vastutavad isikud selle parandavad. Seetõttu tuleb väära või eksitava teabe, sh kuulduste ja väärate või eksitavate uudiste levitamine kvalifitseerida käesoleva määruse rikkumiseks. Seega on asjakohane keelata finantsturgudel tegutsejatel vabalt avaldada nende endi arvamuste või veendumustega vastuolus olevat teavet, mille kohta nad teavad või peaksid teadma, et see on väär või eksitav ning investoreid ja emitente kahjustav.
- (48) Arvestades veebisaitide, blogide ja eri sotsiaalmeediakanalite kasutamise sagedamist, on oluline täpsustada, et väära või eksitava teabe levitamist interneti, sh sotsiaalmeedia saitide või tuvastamata päritoluga blogide kaudu tuleks käesoleva määruse tähenduses käsitleda võrdväärse teabe levitamise traditsioonilistest sidekanalite kaudu.
- (49) Siseteabe alusel kauplemise ja investorite eksitamise vältimise seisukohast on äärmiselt tähtis, et emitent avalikustaks siseteabe. Seetõttu tuleks nõuda, et emitendid avalikustaksid siseteabe võimalikult kiiresti. Nimetatud kohustus võib aga teatavatel asjaoludel emitendi õigustatud huve kahjustada. Selliste asjaolude korral tuleks lubada avalikustamisega viivitamist, tingimusel et viivitus ei põhine üldsust tõenäoliselt ei eksita ja emitent suudab tagada teabe konfidentsiaalsuse. Emitendil on kohustus siseteavet avalikustada üksnes siis, kui ta on taotlenud finantsinstrumendi kauplemisele võtmist või on sellise loa andnud.

- (50) Käesolevas määruses ette nähtud siseteabe avalikustamise ning sellise avalikustamisega viivitamise nõuete kohaldamisel võivad õigustatud huvid olla eeskätt seotud järgmiste asjaoludega: a) käimasolevad läbirääkimised või nendega seotud asjaolud, kui üldsusele avalikustamine tõenäoliselt mõjutaks läbirääkimiste tulemust või harilikku käiku. Eeskätt juhul, kui emitendi majanduslik elujõulisus on suures ja otseses ohus, olgugi et väljaspool maksejõuetust käsitlevate õigusnormide kohaldamisala, võib teabe avalikustamist piiratud aja võrra edasi lükata, kui selline avalikustamine ohustaks tõsiselt olemasolevate ja võimalike aktsionäride huve, halvendades võimalusi viia lõpule konkreetsed läbirääkimised, mille eesmärk on tagada emitendi majanduslik taastumine pikema aja jooksul; b) emitendi juhtorgani tehtud otsused või sõlmitud lepingud, mille jõustumine eeldab heakskiidu saamist emitendi mõnelt muult organilt, kui emitendi ülesehitus eeldab nende organite lahushoidmist, tingimusel et teabe avalikustamine enne sellist heakskiitmist üheskoos samaaegse teatega, et heakskiitu ei ole veel saadud, ohustaks teabe õiget hindamist avalikkuse hulgas.
- (51) Lisaks tuleb siseteabe avalikustamise nõue kehtestada lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste suhtes. Selleks et vältida tarbetu teatamiskohustuse kehtestamist turul ja säilitada kavandatud meetme kulutõhusus, tuleks kõnealuse nõude reguleerivat mõju piirata ainult nende ELi HKSis osalevate käitajatega, kelle puhul võib nende suuruse ja tegevuse põhjal mõistlikult eeldada, et nad suudavad märkimisväärselt mõjutada lubatud heitkoguse väärtpaberite, nendel põhinevate enampakkumistoodete ja seonduvate tuletisinstrumentide hindu ning määruse (EL) nr 1031/2010 kohaselt toimuvaid enampakkumisi. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktiga võtma vastu meetmed, millega kehtestatakse käesoleva erandi kohaldamise alammäär. Avalikustamisele kuuluv teave peaks puudutama avalikustava isiku aset leidvat tegevust ja mitte lubatud heitkoguse väärtpaberite, nendel põhinevate enampakkumistoodete ega seonduvate tuletisinstrumentidega kauplemise kavasid ja strateegiaid. Juhul kui lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalised juba täidavad samaväärset siseteabe avalikustamise nõuet, nimelt vastavalt määrusele (EL) nr 1227/2011, ei tohiks lubatud heitkoguse väärtpaberite alase siseteabe avalikustamise kohustus kaasa tuua olukorda, kus sama sisuga teave tuleb avalikustada kaks korda. Lubatud heitkoguse väärtpaberite turu selliste osaliste puhul, kelle koguhide või nimisoojusvõimsus ei ületa kehtestatud alammäära, mille tõttu teavet nende reaalse tegevuse kohta ei peeta selle ebaolulisuse tõttu vajalikuks avalikustada, tuleks samuti eeldada, et nad ei avalda lubatud heitkoguse väärtpaberite, nendel põhinevate enampakkumistoodete ega seonduvate tuletisinstrumentide hinnale märkimisväärselt mõju. Selliste lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste suhtes tuleks siiski kohaldada siseteabe alusel kauplemise keeldu seoses igasuguse muu teabega, millele neil on juurdepääs ja mis on siseteave.
- (52) Selleks et kaitsta avalikkuse huve ja säilitada finantssüsteemi stabiilsus ning ära hoida näiteks seda, et likviidsuskriis finantseerimisasutustes muutub ootamatu raha väljavõtmise tõttu maksejõuetuskriisiks, oleks kohane lubada, et krediitiasutused, investeerimisühingud ja finantseerimisasutused võivad siseteabe avalikustamisega erandlike asjaolude korral viivitada. Eelkõige võiks seda kohaldada ajutiste likviidsusprobleemidega seotud teabele, kui keskpangalt on vaja saada laenu, sh erakorralist likviidsusabi, juhul kui teabe avalikustamisel oleks mõju kogu süsteemile. Emitent peaks selliseks viivitamiseks saama asjaomase pädeva asutuse nõusoleku, kusjuures peab olema selge, et teabe avalikustamisega viivitamisega seotud avalikud ja majanduslikud huvid laiemalt kaaluvad üles turu huvi saada teavet, mille avalikustamisega viivitatakse.
- (53) Finantseerimisasutuste puhul ja selliste finantseerimisasutuste puhul, kes saavad keskpangalt laenuabi, sh erakorralist likviidsusabi, tuleks hinnang sellele, kas tegemist on süsteemi seisukohast olulise teabega ja kas avalikustamise edasilükkamine vastab avalikele huvidele, anda pädeval asutusel, kes selleks vajaduse korral konsulteerib liikmesriigi keskpangaga, makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutusega või muu asjaomase liikmesriigi ametiasutusega.
- (54) Siseteabe kasutamine oma või kolmanda isiku arvel kauplemisel või katse seda teha tuleks sõnaselgelt keelata. Siseteabe kasutamine võib endast kujutada ka kauplemist lubatud heitkoguse väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega ning lubatud heitkoguse väärtpaberite või neil põhinevate enampakkumistoodete kohta pakkumiste tegemist enampakkumistel, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1031/2010, isikute poolt, kes teavad või peaksid teadma, et nende valduses olev teave on siseteave. Turuosalise oma kauplemisplaane ja -strateegiaid puudutavat teavet ei tohiks pidada siseteabeks, kuid kolmanda isiku kauplemisplaane ja -strateegiaid puudutavat teave võib endast kujutada siseteavet.

- (55) Siseteabe avaldamise nõue võib olla koormav nende väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/65/EL⁽¹⁾, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturgudel, võttes arvesse kulusid, mis on seotud nende valduses oleva teabe jälgimisega ja õigusabi hankimisega küsimuses, kas ja millal tuleb teave avalikustada. Sellest hoolimata on siseteabe viivitamatu avalikustamine hädavajalik, et tagada investorite usaldus kõnealuste emitentide vastu. Seetõttu peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema võimalik anda välja suuniseid, mis aitavad emitentidel täita siseteabe avaldamise kohustust investorite kaitset kahjustamata.
- (56) Insaiderite nimekirjad on reguleerivate asutuste jaoks tähtis vahend võimalike turukuritarvituste uurimiseks, kuid liikmesriikides kehtivad eri nõuded kõnealustesse nimekirjadesse kantavate andmete suhtes tekitavad emitentidele tarbetut halduskoormust. Seetõttu tuleks kulude vähendamiseks ühtlustada insaiderite nimekirjade andmeväljad. On oluline, et insaiderite nimekirja kantud isikuid teavitataks nimetatud asjaolust ja selle kaasmõjudest käesoleva määruse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/57/EL⁽²⁾ alusel. Insaiderite nimekirjade pidamise ja pideva ajakohastamise nõudega pannakse halduskoormus eelkõige VKEde kasvuturgude emitentidele. Kuna pädevad asutused saavad teostada tõhusat järelevalvet turukuritarvituste üle, ilma et kõnealuste emitentide nimekirjad oleksid emitentidele pidevalt kättesaadavad, tuleks need emitendid kõnealusest kohustusest vabastada, et vähendada käesolevast määrusest tulenevaid halduskulusid. Pädevate asutuste taotluse korral peaksid sellised emitendid insaiderite nimekirja neile siiski andma.
- (57) Emitentide või nende nimel või arvel tegutsevate isikute koostatavad nimekirjad isikutest, kes töötavad nende heaks töölepingu alusel või muudel alustel ja omavad juurdepääsu siseteabele, mis on otseselt või kaudselt seotud emitendiga, on turu terviklikkuse kaitse väärtuslik vahend. Need nimekirjad võivad aidata emitentidel või sellistel isikutel kontrollida siseteabe voogu ja seeläbi täita oma konfidentsiaalsuskohustust. Peale selle võivad need nimekirjad osutada pädevatele asutustele kasulikuks vahendiks siseteabele juurdepääsu omavate isikute ja nende juurdepääsu saamise kuupäeva tuvastamisel. Sellises nimekirjas olevate isikute juurdepääs siseteabele, mis otseselt või kaudselt on seotud emitendiga, ei piira käesolevas määruses kehtestatud keeldude kohaldamist.
- (58) Turukuritarvitust, eelkõige siseteabe alusel kauplemist, aitab ära hoida ka emitentide juures juhtimiskohustusi täitvate isikute ning vajaduse korral nendega lähedalt seotud isikute tehtud tehingute suurem läbipaistvus. Selliste tehingute avalikustamine vähemalt ühekaupa võib samuti olla investoritele väärtuslikuks teabeallikaks. Tuleb täpsustada, et juhtide tehingute avalikustamise kohustus hõlmab ka finantsinstrumentide pantimist ja väljalaenamist, kuna aktsiate või osade pantimisel võib ootamatu ja ettenägematu võõrandamise korral olla äriühingule oluline ja potentsiaalselt destabiliseeriv mõju. Avalikustamiseta ei teaks turg, et näiteks aktsiate või osade jaotuses võib toimuda oluline muutus, aktsiate või osade pakkumine turul võib suurenedä või hääleõigus selles äriühingus võib kaduda. Seetõttu nõutakse käesoleva määrusega teavitamist juhul, kui väärtpaperite pantimine on osa laiema tehingust, milles juht pandib väärtpaperid tagatisena, et saada kolmandalt isikult laenu. Lisaks on täielik ja nõuetekohane turu läbipaistvus turuosaliste ja eeskätt äriühingu aktsionäride või osanike usalduse eeltingimus. Samuti tuleb täpsustada, et juhtide selliste tehingute avalikustamise kohustus hõlmab muude juhi äranägemisel tegutsevate isikute tehinguid. Selleks et tagada nõuetekohane tasakaal läbipaistvuse ning pädevale asutusele ja avalikkusele esitatava teabe hulga vahel, tuleks käesolevas määruses kehtestada piirmäärad, millest allapoole jäävatest tehingutest ei tule teatada.
- (59) Juhtimiskohustusi täitva isiku või temaga lähedalt seotud isiku oma arvel tehtavatest tehingutest teatamine pole üksnes väärtuslik teave turuosalistele, vaid ka täiendav vahend pädevatele asutustele turgude järelevalveks. Tehingutest teatamise kohustus ei piira käesolevas määruses kehtestatud keeldude kohaldamist.
- (60) Tehingutest teatamisel tuleb järgida isikuandmete edastamise eeskirju, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 349).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv) (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 179).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

- (61) Juhtimiskohustusi täitvatel isikutel peaks olema keelatud kaubelda enne vahe- või aastaaruande avaldamist, mille asjaomane emitent peab avalikustama vastavalt selle kauplemisskoha eeskirjadele, kus emitendi aktsiatega on lubatud kaubelda, või vastavalt riigi õigusaktidele, kui ei eksisteeri konkreetseid ja piiratud asjaolusid, mis õigustaksid emitendi luba lubada juhtimiskohustusi täitvatel isikutel kaubelda. Emitendi selline luba ei tohi siiski piirata käesolevas määruses kehtestatud keeldude kohaldamist.
- (62) Iga liikmesriigi pädevale asutusele antud tõhusad vahendid, pädevus ja ressursid tagavad järelevalve tulemuslikkuse. Seega nähakse käesoleva määrusega ette minimaalselt vajalikud järelevalve- ja uurimispädevused, mis tuleks anda liikmesriikide pädevatele asutustele siseriiklikus õiguses. Neid pädevusi tuleks kasutada pädevate õigusasutuste kaudu, kui riigi õigusaktid seda nõuavad. Pädevad asutused peaksid oma käesoleva määruse järgseid õigusi kasutades tegutsema objektiivselt ja erapooletult ning olema otsuste tegemisel sõltumatud.
- (63) Turu terviklikkusele peaksid kaasa aitama ka turul tegutsevad ettevõtjad ning kõik muud majandustegevuses osalejad. Seetõttu ei tohiks ühe pädeva asutuse määramine turukuritarvitusega seotud küsimustega tegelemiseks välistada kõnealuse asutuse ja turul tegutsevate ettevõtjate vahelisi koostöösidemeid või nendevahelist ülesannete delegeerimist pädeva asutuse vastutusel, et tagada tõhus järelevalve käesoleva määruse sätete järgimise üle. Kui isikud, kes koostavad või levitavad investeerimissoovitusi või muud teavet, milles soovitatakse või pakutakse välja investeerimisstrateegiat ühe või rohkema finantsinstrumendi kohta, kauplevad ka oma arvel selliste instrumentidega, peaks pädevatel asutustel muu hulgas olema õigus küsida või nõuda sellistelt isikutelt mis tahes teavet, mis on vajalik, et teha kindlaks, kas selle isiku koostatud või levitatavad soovitused on käesoleva määrusega kooskõlas.
- (64) Siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise juhtude avastamiseks on vaja, et riigisisene õigus lubab pädevatel asutustel siseneda dokumentide äravõtmiseks füüsiliste ja juriidiliste isikute ruumidesse. Pääs nende ruumidesse on vajalik, kui on olemas põhjendatud kahtlus, et uurimise objektiga seotud dokumendid ja muud andmed eksisteerivad ja võivad olla asjakohased siseteabe alusel kauplemise või turukuritarvituse tõendamisel. Lisaks on pääs sellistesse ruumidesse vajalik, kui isik, kellele on juba esitatud teabenõue, on jätnud selle (täielikult või osaliselt) täitmata, või kui on mõistlikult alust arvata, et nõude esitamisel seda ei täideta või et teabenõudega seotud dokumendid või teave kõrvaldatakse või hävitatakse või seda võltsitakse. Kui riigisisese õiguse kohaselt on ruumidesse sisenemiseks vajalik liikmesriigi kohtu eelnev luba, tuleks ruumidesse siseneda pärast seda, kui selline eelnev luba on saadud.
- (65) Tehinguid täitvatelt ja tehingute täitmist dokumenteerivatelt investeerimisühingutelt, krediidasutustelt ja finantseerimisasutustelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed ning telekommunikatsioonioperaatoritelt saadud olemasolevad telefonikõnede andmed ja andmeliiklusandmed on ülitähtsad ja mõnikord ainsad tõendid siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise tuvastamiseks ja kinnitamiseks. Telefonikõnede andmete ja andmeliiklusandmete põhjal saab tuvastada väära või eksitava teabe levitamise eest vastutava isiku või kindlaks teha, et isikud on olnud teatud ajal omavahel ühenduses ja et kaks või rohkem isikut on omavahel seotud. Seetõttu peaks pädevatel asutustel olema direktiivi 2014/65/EL kohaselt õigus nõuda investeerimisühingu, krediidasutuse või finantseerimisasutuse valduses olevaid telefonikõnede andmeid, elektroonilise side andmeid ja andmeliiklusandmeid. Juurdepääs telefonikõnede ja muudele andmetele on vajalik võimaliku siseteabe alusel kauplemise või turuga manipuleerimise kohta tõendite saamiseks ja juhtlõngade uurimiseks ning seega turukuritarvituste avastamiseks ja nende eest karistuste mõistmiseks. Selleks et tagada liidus võrdsed tingimused seoses juurdepääsuga sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele või investeerimisühingute, krediidasutuste või finantseerimisasutuste valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele, peaks pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega olema õigus nõuda siseriiklikus õiguses lubatud piirides sideoperaatorite valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid ning investeerimisühingute valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid juhtudel, kui on põhjendatud kahtlus, et kontrolli või uurimise objektiga seotud andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada käesoleva määruse rikkumisena siseteabe alusel kauplemist või turuga manipuleerimist. Juurdepääs sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede ja andmeliikluse andmetele ei hõlma juurdepääsu telefonikõne sisule.

- (66) Kuiigi käesolevas määruses sätestatakse minimaalsed õigused, mis pädevatel asutustel peaksid olema, tuleb neid õigusi kasutada siseriikliku õiguse terviklikus süsteemis, mis tagab põhiõiguste (sh õigus eraelule) kaitse. Selliste õiguste kasutamiseks, mis võivad minna tõsiselt vastuollu õigusega era- ja pereelu, kodu ja teabevahetuse kaitsele, peaksid liikmesriigid igasuguse kuritarvitamise vastu kehtestama piisavad ja tõhusad kaitsemeetmed, nt asjakohase eelneva loa taotlemine asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt. Liikmesriigid peaksid võimaldama pädevatel asutustel selliseid sekkuvaid õigusi kasutada määral, mis on vajalik tõsiste juhtumite nõuetekohaseks uurimiseks, kui puuduvad muud samaväärsed vahendid, millega saavutada sama tulemus.
- (67) Kuna turukuritarvitus toimub piiri- ja turuülel, peaksid pädevad asutused eelkõige uurimiste läbiviimisel tegema koostööd ning vahetama teavet muude pädevate asutuste ja reguleerivate asutustega ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega kõigil juhtudel, välja arvatud erandlikel asjaoludel. Kui pädev asutus on veendunud, et teises liikmesriigis toimub või on toimunud turukuritarvitus või et see mõjutab finantsinstrumente, millega kaubeldakse teises liikmesriigis, peaks ta sellest teatama asjaomasele pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Piiriülese mõjuga turukuritarvituse juhtumi puhul ja kui üks asjaomastest pädevatest asutustest seda taotleb, peaks olema võimalik, et uurimist koordineerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.
- (68) Pädevatel asutustel peavad olema vajalikud vahendid turuülese tellimusraamatu tulemusliku järelevalve tegemiseks. Pädevad asutused võivad direktiivi 2014/65/EL kohaselt taotleda ja saada muudelt pädevatelt asutustelt tellimisraamatu kohta andmeid, mis abistavad neid turuga manipuleerimise piiriülel järelevalvel ja tuvastamisel.
- (69) Käesoleva määruse tõhusa täitmise seotud teabevahetuse ja koostöö tagamiseks kolmandate riikide asutustega peaksid pädevad asutused sõlmima koostöökokkulepped kolmandate riikide asjaomaste asutustega. Isikuandmete edastamine kõnealuste kokkulepete alusel peaks toimuma vastavalt direktiivile 95/46/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001⁽¹⁾.
- (70) Finantssektori usaldusväärne usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ja tegevusraamistik peaks tuginema tugevale järelevalvet, uurimise korraldamist ja karistuste kohaldamist reguleerivale korrale. Selleks peaks järelevalveasutustel olema tegutsemiseks piisav pädevus ja neil peaks olema võimalik kohaldada kõigi finantsrikkumiste korral õiglasid, rangeid ja hoiatava mõjuga karistusi ning karistused tuleks täide viia tulemuslikult. Sellegipoolest leidis de Larosièri rühm, et praegu ei täideta ühtki nimetatud tingimustest. Kehtivad karistuste mõistmise pädevused ja karistuste kohaldamine praktikas eesmärgiga edendada karistuste ühtlustamist eri järelevalvetoimingute puhul, vaadati läbi komisjoni 8. detsembri 2010. aasta teatises „Sanktsioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris”.
- (71) Seetõttu tuleks kehtestada halduskaristused ja muud haldusmeetmed, et tagada liikmesriikides ühine lähenemisviis ja suurendada nende hoiatavat mõju. Pädeval asutusel peaks olema võimalus kehtestada keeld täita investeerimisühingus juhtimisülesandeid. Konkreetnes asjas mõistetavate karistuste puhul tuleks asjakohasel juhul arvesse võtta selliseid asjaolusid nagu kogu tuvastatud rahalise kasu tagastamine, õigusrikkumise raskus ja kestus, kõik raskendavad või kergendavad asjaolud, trahvi hoiatava mõju vajalikkus ja asjakohasel juhul trahvi vähendamine koostöö tegemise eest pädeva asutusega. Eelkõige väga raskete õigusrikkumiste korral võib konkreetnes asjas mõistetava haldustrahvi tegelik suurus ulatuda käesolevas määruses sätestatud maksimummäärani või siseriiklikus õiguses sätestatud kõrgema määrani, samas kui maksimummäärast oluliselt väiksemaid trahve võib kohaldada väiksemate õigusrikkumiste või kokkuleppe puhul. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide õigust kehtestada karmimaid halduskaristusi või muid haldusmeetmeid.
- (72) Isegi kui miski ei takista liikmesriike sätestamast sama õigusrikkumise eest haldus- ja kriminaalkaristusi, ei tohiks neil nõuda halduskaristuste sätestamist käesoleva määruse rikkumiste eest, kui selliste rikkumiste suhtes kohaldatakse 3. juulil 2016 juba niigi liikmesriigi kriminaalõigust. Liikmesriikidel ei ole riigi õigusnormide kohaselt kohustust kehtestada sama õigusrikkumise suhtes nii haldus- kui ka kriminaalkaristust, kuid nad võivad seda

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

teha, kui nende siseriiklik õigus seda lubab. Kriminaalkaristuste säilitamine halduskaristuste asemel käesoleva määruse või direktiivi 2014/57/EL rikkumise eest ei peaks siiski vähendama ega muul viisil mõjutama pädevate asutuste õigust teha koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega, omada käesoleva määruse tähenduses õigeaegselt juurdepääsu teabele ja seda teiste liikmesriikide pädevate asutustega vahetada, sealhulgas pärast asjaomasest õigusrikkumisest pädevatele õigusasutustele teatamist kriminaalmenetluse algatamise eesmärgil.

- (73) Selleks et tagada, et pädevate asutuste tehtud otsustel oleks laiemale avalikkusele hoiatav mõju, tuleks need üldjuhul avalikustada. Otsuste avalikustamine on ühtlasi pädevatele asutustele oluline vahend teavitamiseks turuosalisi sellest, millist käitumist peetakse käesoleva määruse rikkumiseks, ning edendamaks turuosaliste seas õiget käitumist. Kui avalikustamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat uurimist, peaks pädev asutus avalikustama halduskaristused ja muud haldusmeetmed kooskõlas siseriikliku õigusega anonüümselt või avalikustamise edasi lükkama. Pädevatel asutustel peaks olema õigus karistusi ja muid haldusmeetmeid mitte avalikustada, kui anonüümset või edasilükatud avalikustamist peetakse ebapiisavaks selleks, et mitte ohtu seada finantsturgude stabiilsust. Pädevatelt asutustelt ei tuleks nõuda ka selliste meetmete avalikustamist, mida peetakse vähem tähtsaks ja mille avalikustamine oleks ebaproportsionaalne.
- (74) Õigusrikkumistest teatajad võivad pädevatele asutustele esitada uut teavet, mis aitab neil avastada siseteabe alusel kauplemist ja turuga manipuleerimist ning nende eest karistusi mõista. Õigusrikkumistest võidakse siiski teatamata jätta, kui kardetakse kättemaksu või selleks puudub stiimul. Käesoleva määruse rikkumisest teatamine on vajalik eelkõige selleks, et pädev asutus saaks turukuritarvituse avastada ja selle eest karistuse mõista. Õigusrikkumisest teatamist käsitlevad meetmed on vajalikud selleks, et hõlbustada turukuritarvituse avastamist ja tagada õigusrikkumisest teataja ning arvatava õigusrikkuja õiguste kaitse ja austamine. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega tagada, et kehtestatakse nõuetekohane kord, mis võimaldab isikutel teatada pädevale asutusele käesoleva määruse võimalikust rikkumisest ja kaitseb neid kättemaksu eest. Liikmesriikidel peaks olema õigus sätestada käesoleva määruse võimalike rikkumiste kohta olulist teavet esitavatele isikutele rahalised hüved. Õigusrikkumistest teatajatel peaks olema õigus sellistele rahalistele hüvedele ainult juhul, kui nad edastavad uut teavet, mida nad ei ole juba niigi seaduslikult kohustatud edastama, ja kui sellise teabe tulemusel mõistetakse karistus käesoleva määruse rikkumise eest. Liikmesriigid peaksid ka tagama, et nende rakendatavad õigusrikkumistest teatamise kavad sisaldavad mehhanisme, mis tagavad nõuetekohase kaitse arvatavale õigusrikkujale, eelkõige tema isikuandmete kaitse, ja menetlused, mis tagavad arvatava õigusrikkuja õiguse kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva otsuse vastuvõtmist ja õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus seoses teda käsitleva otsusega.
- (75) Kuna liikmesriigid on vastu võtnud õigusaktid, millega rakendatakse direktiivi 2003/6/EÜ, ja kuna käesoleva määrusega ette nähtud delegeeritud õigusaktid, regulatiivsed tehnilised standardid ja rakenduslikud tehnilised standardid tuleks vastu võtta enne, kui uut õigusraamistikku saab mõttekalt kohaldada, on vajalik, et käesoleva määruse sisuliste sätete kohaldamine lükataks piisavaks ajavahemikuks edasi.
- (76) Selleks et soodustada sujuvat üleminekut käesoleva määruse kohaldamisele, võib jätkuvalt kohaldada turutavasid, mis olid olemas enne käesoleva määruse jõustumist ja mille pädevad asutused on direktiivi 2003/6/EÜ artikli 1 lõike 2 punkti a kohaldamise eesmärgil heaks kiitnud vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 2273/2003⁽¹⁾, tingimusel et neist teatatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ette nähtud ajavahemiku jooksul, kuni pädev asutus teeb kooskõlas käesoleva määrusega otsuse nende tavade järgimise jätkamise kohta.
- (77) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega. Kui käesolevas määruses osutatakse ajakirjandusvabadust ja muudes meediakanalites sõnavabadust reguleerivatele eeskirjadele ning ajakirjaniku elukutset reguleerivatele eeskirjadele või käitumiskodeksile, tuleks neid vabadusi arvesse võtta, nagu need on tagatud liidus ja liikmesriikides ning tunnustatud harta artiklis 11 ja muudes asjakohastes sätetes.

⁽¹⁾ Komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2273/2003, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega (ELT L 336, 23.12.2003, lk 33).

- (78) Pädevad asutused peaksid läbipaistvuse suurendamiseks ja karistuste toimimisest paremaks teavitamiseks edastama igal aastal Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele anonüümsed koondandmed. Need andmed peaksid hõlmama asjaomasel ajavahemikul algatatud, käimasolevate ja lõpetatud uurimiste arvu.
- (79) Direktiiv 95/46/EÜ ja määrus (EÜ) nr 45/2001 reguleerivad isikuandmete töötlemist, millega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegeleb käesoleva määruse raames ja liikmesriikide pädevate asutuste, eelkõige liikmesriikide määratud sõltumatute ametiasutuste järelevalve all. Teavet vahetades või edastades peaksid pädevad asutused järgima direktiivis 95/46/EÜ sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju. Teavet vahetades või edastades peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgima määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju.
- (80) Käesolev määrus ja käesoleva määrusega kooskõlas vastu võetud delegeeritud õigusaktid, rakendusaktid, regulatiivsed tehnilised standardid ja rakenduslikud tehnilised standardid ei piira liidu konkurentsieeskirjade kohaldamist.
- (81) Selleks et täpsustada käesoleva määruse nõudeid, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse määruse kohaldamisalast tehtavaid erandeid teatavate kolmandate riikide avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele ning teatavatele avaliku sektori määratud asutustele kolmandates riikides, kellel on siduv kokkulepe liiduga direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 tähenduses; mis käsitlevad käesoleva määruse I lisas loetletud manipuleeriva tegevuse tunnuseid, lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste suhtes avalikustamise kohustuse kohaldamise piirmäärasid ning asjaolusid, mille korral kauplemist keelualjal võib lubada; mis käsitlevad juhtimiskohustusi täitvate isikute või nendega lähedalt seotud isikute tehtavate tehingute liike, mis tingivad teatamisnõude. On äärmiselt tähtis, et komisjon korraldaks ettevalmistuste käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (82) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses määruse rikkumisest teatamise menetlustega, tuleks komisjonile anda rakendamisolitused nende menetluste, sh teadete järelkontrolli korra, töölepingu alusel töötavate isikute kaitse meetmete ning isikuandmete kaitse meetmete täpsustamiseks. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (83) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvates valdkondades ühtsed tingimused kogu liidus. Kuna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjalikud eriteadmised, oleks tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja kaaluda eri poliitilisi võimalusi.
- (84) Komisjonile tuleks anda õigus võtta delegeeritud õigusaktidega vastu regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, mille Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on välja töötanud, et täpsustada reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide ja organiseeritud kauplemissüsteemide korraldajate esitatavate teadete sisu kauplemisele lubatud finantsinstrumentidega kauplemise kohta või finantsinstrumentide kohta, mille suhtes on esitatud taotlus kauplemisele võtmiseks nende kauplemiskohas; et täpsustada viisi ja tingimusi, kuidas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nende finantsinstrumentide loetelu koostab, avaldab ja säilitab; et täpsustada tingimusi, millele tagasiostuprogrammid ja stabiliseerimismeetmed peavad vastama, sh kauplemistingimusi, aja ja kogusega seotud piiranguid, avalikustamis- ja teatamiskohustusi ning stabiliseerimise hinnatingimusi; et täpsustada kauplemiskohtades kohaldatavaid süsteeme ja protseduure turukuritarvituste ärahoidmiseks ja tuvastamiseks ning süsteeme ja näidiseid, mida isikud kasutavad kahtlaste korralduste ja tehingute tuvastamiseks; et täpsustada asjakohaseid süsteeme, protseduure ja andmete säilitamise nõudeid turu sondeerimise protsessis ning teatud isikukategooriate suhtes

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

kohaldatavat tehnilist korda investeerimisstrateegiate soovitamist käsitleva teabe esitamiseks erapooletul viisil ja konkreetsete huvide või huvide konfliktile viitava teabe avalikustamiseks, kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ artiklitega 10–14. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.

- (85) Komisjonile tuleks anda ka õigus võtta rakendusaktidega vastu rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 291 ning määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks teha ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud seoses siseteabe avaldamise, insaiderite nimekirjade vormi ning pädevate asutuste omavahelise ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega toimuva koostöö ja teabevahetuse vormi ja korraga.
- (86) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt hoida ära turukuritarvitust siseteabe alusel kauplemise, siseteabe õigusvastase avaldamise ja turuga manipuleerimise kujul, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (87) Kuna direktiivi 2003/6/EÜ sätted ei ole enam asjakohased ja piisavad, tuleks kõnealune direktiiv alates 3. juulist 2016 kehtetuks tunnistada. Käesolevas määruses sätestatud nõuded ja keelud on tihedalt seotud direktiivis 2014/65/EL sätestatuga ning peaksid seetõttu jõustuma nimetatud direktiivi jõustumiskuupäevast.
- (88) Käesoleva määruse nõuetekohaseks kohaldamiseks on vaja, et liikmesriigid võtaksid hiljemalt 3. juuliks 2016 vastu vajalikud meetmed, et nende siseriiklik õigus vastaks käesoleva määruse sätetele, mis käsitlevad pädevaid asutusi ja nende pädevust, halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid, õigusrikkumistest teatamist ning otsuste avaldamist.
- (89) Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 10. veebruaril 2012 ⁽²⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine siseteabe alusel kauplemist, siseteabe õigusvastast avaldamist ja turuga manipuleerimist (turukuritarvitust) reguleeriv õigusraamistik ning turukuritarvitust tõkestavad meetmed, et tagada liidu finants- ja turvaturgude terviklikkus ning tugevdada investorite kaitset nendel turgudel ja suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:
 - a) finantsinstrumendid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või mille kohta on esitatud reguleeritud turul kauplemisele võtmise taotlus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ ELT C 177, 20.6.2012, lk 1.

- b) finantsinstrumendid, millega kaubeldakse või mis on võetud kauplemisele mitmepoolses kauplemissüsteemis või mille kohta on esitatud mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemisele võtmise taotlus;
- c) finantsinstrumendid, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis;
- d) finantsinstrumendid, mis ei ole hõlmatud punktidega a, b ega c ning mille hind või väärtus sõltub kõnealustes punktides osutatud finantsinstrumendi hinnast või väärtusest või mis mõjutavad kõnealustes punktides osutatud finantsinstrumendi hinda või väärtust ning mis võivad muu hulgas hõlmata krediidiriski vahetustehinguid ja hinnavahelepinguid.

Käesolevat määrust kohaldatakse ka tegevusele ja tehingutele, sealhulgas pakkumistele lubatud heitkoguse väärtpaperite või neil põhinevate enampakkumistoodete pakkumisega enampakkumisplatvormil, millele on antud reguleeritud turu tegevusluba, sealhulgas siis, kui enampakkumistooted ei ole finantsinstrumendid, vastavalt komisjoni määrusele (EÜ) nr 1031/2010. Ilma et see piiraks selliste erisätete kohaldamist, mis on seotud enampakkumise raames esitatavate pakkumistega, kohaldatakse kõigile sellistele pakkumistele käesoleva määruse kohaseid kauplemiskorraldustele osutavaid nõudeid ja keeldusid.

2. Artikleid 12 ja 15 kohaldatakse ka järgmise suhtes:

- a) kauba hetkelepingud, mis ei ole energia hulгимüügi tooted, kui tehing, korraldus või tegevus mõjutab või tõenäoliselt mõjutab või peaks mõjutama lõikes 1 osutatud finantsinstrumendi hinda või väärtust, ning
- b) teatavat liiki finantsinstrumendid, sealhulgas tuletislepingud või tuletisinstrumendid krediidiski ülekandmiseks, kui tehing, korraldus, pakkumine või tegevus avaldab või tõenäoliselt avaldab mõju kauba hetkelepingute hinnale või väärtusele, kui see hind või väärtus sõltub nimetatud finantsinstrumentide hinnast või väärtusest, ning
- c) võrdluslustega seotud tegevus.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud finantsinstrumentidega seotud tehingute, korralduste või tegevuse suhtes olenemata sellest, kas tehing tehakse, korraldus antakse või tegevus toimub kauplemiskohas.

4. Käesolevas määruses sätestatud keelde ja nõudeid kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud instrumentidega seoses liidus või kolmandas riigis toimuva tegevuse ja tegevusetuse suhtes.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „finantsinstrument” – finantsinstrument, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15;
- 2) „investeeringusühing” – investeeringusühing, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 3) „krediidasutus” – krediidasutus, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 4) „finantseerimisasutus” – finantseerimisasutus, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 26;
- 5) „turukorraldaja” – turukorraldaja, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 18;
- 6) „reguleeritud turg” – reguleeritud turg, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 21;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeeringusühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- 7) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – mitmepoolne kauplemissüsteem, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 22;
- 8) „organiseeritud kauplemissüsteem” – liidus asuv süsteem või platvorm, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 23;
- 9) „turu tunnustatud tava” – eriomane turutava, mida pädev asutus tunnustab vastavalt artiklile 13;
- 10) „kauplemiskoht” – kauplemiskoht, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 24;
- 11) „VKEde kasvuturg” – VKEde kasvuturg, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 12;
- 12) „pädev asutus” – ametiasutus, mis on määratud artikli 22 kohaselt, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti;
- 13) „isik” – füüsiline või juriidiline isik;
- 14) „kaup” – kaup, nagu määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 1;
- 15) „kauba hetkeleping” – sellise kauba tarnimise leping, millega kaubeldakse hetketurul ja mis tarnitakse kohe pärast tehingu arveldamist, ning sellise kauba tarnimise leping, mis ei ole finantsinstrument, sh natuuras arveldatav forvardleping;
- 16) „hetketurg” – kaubaturg, kus kaup müüakse raha eest ja tarnitakse kohe pärast tehingu arveldamist, ning muud mittefinantsturud, nagu kauba forvardturud;
- 17) „tagasiostuprogramm” – kauplemine oma aktsiatega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/30/EL ⁽²⁾ artiklitele 21–27;
- 18) „algoritmkauplemine” – algoritmkauplemine, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 39;
- 19) „lubatud heitkoguse väärtpaber” – direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 11 kirjeldatud lubatud heitkoguse väärtpaber;
- 20) „lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline” – isik, kes teeb tehinguid lubatud heitkoguse väärtpaberitega, sealhulgas isik, kes annab lubatud heitkoguse väärtpaberitega, lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevate enampakkumistoodetega või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevate tuletisinstrumentidega seotud kauplemiskorraldusi ning kellele ei laiene artikli 17 lõike 2 teise lõigu kohane erand;
- 21) „emitent” – avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik, kes emiteerib või kavatses emiteerida finantsinstrumente, kusjuures finantsinstrumente esindavate hoidmistunnistuste puhul on emitent esindatava finantsinstrumendi emitent;
- 22) „energia hulgimüügi toode” – energia hulgimüügi toode, nagu määratletud määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 punktis 4;

⁽¹⁾ Komisjoni 10. augusti 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1287/2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 315, 14.11.2012, lk 74).

- 23) „riiklik reguleeriv asutus” – riiklik reguleeriv asutus, nagu määratletud määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 punktis 10;
- 24) „kaubatuletoetisinstrumentid” – kaubatuletoetisinstrumentid, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punktis 30;
- 25) „juhtimiskohustusi täitev isik” – selline isik emitendi, lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise või artikli 19 lõikes 10 osutatud muu üksuse koosseisus, kes on:
- a) sellise üksuse haldusorgani, juhatuse või järelevalveorgani liige või
 - b) kõrgema astme juht, kes ei ole punktis a osutatud organite liige, kellel on korrapärane juurdepääs üksusega otseselt või kaudselt seotud siseteabele ja kelle pädevuses on langetada selle üksuse tulevast arengut ja ärilisi väljavaateid mõjutavaid juhtimisotsuseid.
- 26) „lähedalt seotud isik”:
- a) abikaasa või muu elukaaslane, keda riigi õiguses käsitatakse abikaasaga võrdväärseks;
 - b) ülalpeetav laps vastavalt riigi õigusele;
 - c) muu sugulane, kellel on asjaomase teingu tegemise päevaks olnud selle isikuga ühine majapidamine vähemalt ühe aasta jooksul, või
 - d) juriidiline isik, usaldusfond või seltsing, mille juhtimiskohustusi täidab juhtimiskohustusi täitev isik või alampunktides a, b ja c viidatud isik või mida selline isik otse või kaudselt kontrollib või mis on asutatud selle isiku kasuks või mille majandushuvide on selle isiku huvidega sisuliselt samaväärsed;
- 27) „andmeliikluse andmed” – liiklusandmed, nagu määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/58/EÜ⁽²⁾ artikli 2 teise lõigu punktis b;
- 28) „ametialaselt tehinguid vahendav või täitev isik” – isik, kes tegeleb kutseliselt finantsinstrumendiga seotud korralduste vastuvõtmise ja edastamisega või täidab finantsinstrumenditehinguid;
- 29) „võrdalus” – mis tahes määr, indeks või arv, mis tehakse avalikkusele kättesaadavaks või avaldatakse ja mida perioodiliselt või korrapäraselt määratakse valemil alusel või järgmise alusel: ühe või mitme alusvara väärtus või hinnad, sealhulgas hinnangulised hinnad, tegelikud või prognoositavad intressimäärad või muud väärtused või ülevaated, mille järgi määratakse kindlaks finantsinstrumendi alusel väljamaksmisele kuuluv summa või finantsinstrumendi väärtus;
- 30) „turutegija” – turutegija, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 7;
- 31) „emitendis osaluse loomine” – äriühingus väärtpaberite omandamine, mille puhul ei teki õiguslikku kohustust teha seoses selle äriühinguga teatavaks ülevõtmispakkumine;
- 32) „avaldav turuosaline” – isik, kes kuulub mõnda artikli 11 lõike 1 punktides a-d või artikli 11 lõikes 2 sätestatud kategooriasse ja kes avaldab teabe turu sondeerimise käigus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 84).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

- 33) „välkkauplemine” – välkkauplemine, nagu määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 40.
- 34) „teave investeerimisstrateegia soovitamise või väljapakkumise kohta” – teave:
- i) mille on koostanud sõltumatu analüütik, investeerimisühing, krediidasutus või mõni muu isik, kelle põhitegevus on investeerimissoovituste koostamine, või füüsiline isik, kes nende heaks töötab töölepingu alusel või muul viisil, ja milles otse või kaudselt väljendatakse teavat investeerimisetepanekut mõne finantsinstrumendi või emitendi suhtes;
 - ii) mille on koostanud mõni muu isik peale alapunkti i osutatute ja milles sõnaselgelt soovitatakse teavat investeerimisotsust seoses mõne finantsinstrumendiga;
- 35) „investeerimissoovitused” – teabejaotuskanalitele või avalikkusele mõeldud teave, milles sõnaselgelt või kaudselt soovitatakse või pakutakse välja investeerimisstrateegiat, mis käsitleb üht või mitut finantsinstrumenti või emitenti, kaasa arvatud arvamused selliste instrumentide praeguse või tulevase väärtuse või hinna kohta.
2. Artikli 5 kohaldamisel kasutatakse järgmiseid mõisteid:
- a) „väärtpaberid”:
- i) aktsiad ja osad või muud aktsiatega võrdväärsed väärtpaberid;
 - ii) võlakirjad ja muud väärtpaberistatud võla vormid või
 - iii) väärtpaberistatud võlg, mis on vahetatav aktsiate või aktsiatega võrdväärsete muude väärtpaberite vastu või nendega asendatav.
- b) „seotud instrumendid” – järgmised finantsinstrumendid, kaasa arvatud need, mis ei ole võetud kauplemisele kauplemiskohas või millega kauplemiskohas ei ole kaubeldud või mille kauplemisele võtmist kauplemiskohas ei ole taotletud:
- i) väärtpaberite märkimise, omandamise või võõrandamise lepingud või õigus;
 - ii) väärtpaberitega seotud tuletisinstrumendid;
 - iii) kui väärtpaberid on vahetus- või asendusvõlainstrumendid, siis need väärtpaberid, mille vastu vahetus- või asendusvõlainstrumendid võidakse vahetada või millega need võidakse asendada;
 - iv) väärtpaberite emitendi või tagaja emiteeritud või tagatud finantsinstrumendid, mille turuhind tõenäoliselt mõjutab oluliselt asjaomaste väärtpaberite hinda või ümberpöörduvalt;
 - v) kui väärtpaberid on aktsiatega samaväärsed väärtpaberid, siis nende väärtpaberite esindatavad aktsiad ja kõik muud nende aktsiatega samaväärsed väärtpaberid;
- c) „oluline jaotamine” – väärtpaberite esmane või teisene pakkumine, mis erineb tavalisest kauplemisest nii pakutavate väärtpaberite väärtuse kui ka kasutatava müügimeetodi poolest;
- d) „stabiliseerimine” – investeerimisühingute või krediidasutuste teostatav väärtpaberite omandamine või ostupakkumine või seotud finantsinstrumentidega tehtav samaväärne tehing, mille teeb krediidasutus või investeerimisühing nende väärtpaberite olulise jaotamise raames üksnes nende väärtpaberite turuhinna toetamiseks eelnevalt kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul nende väärtpaberitega seotud müügisurve tõttu.

Artikkel 4

Teated ja finantsinstrumentide loetelu

1. Reguleeritud turu turukorraldajad ning investeerimisühingud ja mitmepoolseid kauplemissüsteeme või organiseeritud kauplemissüsteeme korraldavad turukorraldajad teatavad kauplemiskoha pädevale asutusele viivitamata igast finantsinstrumentidest, mille kohta on esitatud taotlus nende kauplemiskohas kauplemisele võtmiseks, mis on võetud kauplemisele või millega kaubeldakse esimest korda.

Samuti teatavad nad kauplemiskoha pädevale asutusele, kui finantsinstrumendiga enam ei kaubelda või finantsinstrument ei ole enam kauplemisele võetud, välja arvatud kui kuupäev, mil finantsinstrumendiga enam ei kaubelda või kaubelda ei lubata, on teada ja seda on mainitud esimese lõigu kohaselt esitatud teates.

Käesolevas lõikes osutatud teadetes märgitakse, vastavalt asjakohasusele, finantsinstrumentide nimetus ja tunnusnumbrid, kuupäev ja kellaeg, millal esitati taotlus finantsinstrumendi kauplemisele võtmiseks või finantsinstrument võeti kauplemisele või millal algas esimene kauplemine.

Samuti esitavad turukorraldajad ja investeerimisühingud kauplemiskoha pädevale asutusele kogu kolmandas lõigus nõutud teabe finantsinstrumentide kohta, mille kohta esitati taotlus kauplemisele võtmiseks või mis võeti kauplemisele enne 2. juulit 2014 ja mis on sel kuupäeval jätkuvalt kauplemisele võetud või millega sel kuupäeval kaubeldakse.

2. Kauplemiskoha pädevad asutused edastavad lõike 1 kohaselt saadud teated viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab need teated kohe pärast nende laekumist oma veebisaidil looteluna. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ajakohastab selle loetelu kohe pärast kauplemiskoha pädevalt asutuselt teate saamist. Loetelu ei piira käesoleva määruse kohaldamisala.

3. Loetelu peab sisaldama järgmist teavet:

- a) nende finantsinstrumentide nimetused ja tunnusnumbrid, mille kohta on esitatud taotlus kauplemisele võtmiseks, mis on võetud kauplemisele või millega esimest korda kaubeldakse reguleeritud turgudel, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis;
- b) kuupäev ja kellaeg, millal esitati taotlus kauplemisele võtmiseks, võeti finantsinstrument kauplemisele või toimus esimene kauplemine;
- c) üksikasjad kauplemiskohtade kohta, kus finantsinstrumentide kohta on esitatud taotlus kauplemisele võtmiseks, kus nad esimest korda kauplemisele võeti või kus nende instrumentidega kaubeldi esimest korda, ja
- d) kuupäev ja kellaeg, alates millest finantsinstrumendiga enam ei kaubelda või neid enam kauplemisele ei võeta.

4. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles käsitleb:

- a) lõikes 1 osutatud teadete sisu ning
- b) lõikes 3 osutatud loetelu koostamise, avaldamise ja säilitamise viisi ja tingimusi.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab selle regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ artiklitega 10–14.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

5. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles sätestab kooskõlas lõigetega 1 ja 2 teadete esitamise aja, vormid ja näidised.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab selle rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15 vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid.

Artikkel 5

Tagasiostuprogrammide ja stabiliseerimisega seotud erand

1. Käesoleva määruse artiklites 14 ja 15 sätestatud keelud ei kehti oma aktsiatega kauplemisel tagasiostuprogrammide raames, kui

- a) kõik programmi üksikasjad avalikustatakse enne kauplemise alustamist,
- b) kauplemisest teatatakse kooskõlas lõikega 3 kauplemiskoha pädevale asutusele kui tagasiostuprogrammi osast ja see avalikustatakse seejärel,
- c) järgitakse nõuetekohaseid hinna ja koguse piirmäärasid ning
- d) kauplemine toimub vastavalt lõikes 2 osutatud eesmärkidele ja käesolevas artiklis osutatud tingimustele ning lõikes 6 osutatud regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

2. Selleks et tagasiostuprogrammide laienuks lõikes 1 sätestatud erand, peab tagasiostuprogrammi ainuühe eesmärgiks olema üks järgmistest eesmärkidest:

- a) emitendi kapitali vähendamine;
- b) selliste kohustuste täitmine, mis tulenevad võlafinantsinstrumentidest, mis on vahetatavad kapitaliinstrumentideks;
- c) selliste kohustuste täitmine, mis tulenevad aktsioptsiooniprogrammidest või muust aktsiate või osade jaotamisest emitendi või sidusühingu töötajatele või nende haldusorgani, juhatuse või järelevalveorgani liikmetele.

3. Selleks et emitendile laienuks lõikes 1 sätestatud erand, peab emitent andma selle kauplemiskoha pädevale asutusele, kus tema aktsiad on kauplemisele võetud või kus nendega kaubeldakse, teada igast tagasiostuprogrammiga seotud tehingust, sealhulgas edastama määruse (EL) nr 600/2014 artikli 25 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 26 lõigetes 1, 2 ja 3 täpsustatud teabe.

4. Käesoleva määruse artiklites 14 ja 15 sätestatud keelud ei kehti väärtpaberitega ega seotud finantsinstrumentidega kauplemisel väärtpaberite stabiliseerimise eesmärgil, kui

- a) stabiliseerimine toimub piiratud aja jooksul;
- b) stabiliseerimise kohta avalikustatakse asjakohane teave ning sellest teatatakse kauplemiskoha pädevale asutusele kooskõlas lõikega 5;
- c) järgitakse nõuetekohaseid hinna piirmäärasid ning
- d) kui selline kauplemine on kooskõlas käesoleva artikli lõikes 6 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites sätestatud stabiliseerimise tingimustega.

5. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 23 lõike 1 kohaldamist, peavad emitendid, pakkujad ja stabiliseerimisega tegelevad ettevõtjad, olenemata sellest, kas nad teevad seda selliste isikute nimel või mitte, teatama asjaomase kauplemiskoha pädevale asutusele kõikide stabiliseerimistingute üksikasjad hiljemalt kõnealuste tehingute täitmise kuupäevale järgneva seitsmenda kauplemispäeva lõpus.

6. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse tingimusi, millele lõigetes 1 ja 4 osutatud tagasiostuprogrammid ja stabiliseerimismeetmed peavad vastama, sealhulgas kauplemistingimused, aja ja kogusega seotud piirangud, avalikustamis- ja aruandluskohustused ning hinnatingimused.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 6

Rahapoliitilise tegevuse, valitsemissektori võla haldamise ning kliimapoliitika-alase tegevusega seotud erandid

1. Käesolevat määrust ei kohaldata tehingutele, korraldustele või tegevusele rahapoliitikaga, valuutamäärade või valitsemissektori võla haldamise poliitikaga tegelemisel

- a) liikmesriigi,
- b) EKPSi liikmete,
- c) ühe või mitme liikmesriigi ministeeriumi, asutuse või eriotstarbelise rahastamisvahendi või nende nimel tegutsevate isikute ning
- d) föderalse liikmesriigi puhul liitriigi liidumaa poolt.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata komisjoni või muu ametlikult määratud asutuse või tema nimel tegutseva isiku tehingutele, korraldustele või tegevusele valitsemissektori võla haldamise poliitika elluviimisel.

Käesolevat määrust ei kohaldata tehingute, korralduste või tegevuse suhtes, millega tegeleb:

- a) liit,
- b) üht või mitut liikmesriiki hõlmav eriotstarbeline rahastamisvahend,
- c) Euroopa Investeeringuspank või
- d) Euroopa Finantsstabiilsuse Fond,
- e) Euroopa stabiilsusmehhanism,
- f) selline rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad suured finantsprobleemid.

3. Määrust ei kohaldata liikmesriigi, komisjoni ega muu ametlikult määratud asutuse või nende nimel tegutsevate isikute tegevuse suhtes, mis on seotud lubatud heitkoguse väärtpaberitega ja mida teostatakse liidu kliimapoliitika elluviimiseks vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata liikmesriigi, komisjoni ega muu ametlikult määratud asutuse või nende nimel tegutsevate isikute tegevuse suhtes, mis on seotud liidu ühise põllumajanduspoliitika või liidu ühise kalanduspoliitika elluviimisega vastavalt ELi toimimise lepingu kohaselt vastu võetud õigusaktidele või sõlmitud rahvusvahelistele lepingutele.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada lõikes 1 osutatud erandit kolmandate riikide teatavatele avalik-õiguslikele asutustele ja keskpankadele.

Selleks esitab komisjon hiljemalt 3. jaanuariks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hindab kolmandate riikide selliste avalik-õiguslike asutuste rahvusvahelist kohtlemist, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või sellesse sekkumine, ning keskpankade rahvusvahelist kohtlemist.

Aruanne hõlmab võrdlevat analüüsi, mis käsitleb nimetatud asutuste ja keskpankade kohtlemist kolmandate riikide õigussüsteemides ning riskijuhtimise standardeid, mida kohaldatakse nimetatud asutuste ja keskpankade poolt nendes õigussüsteemides tehtavate tehingute suhtes. Kui aruandes jõutakse – eelkõige võrdleva analüüsi põhjal – järeldusele, et on vaja, et nende kolmandate riikide keskpankade rahapoliitilistele ülesannetele käesolevas määruses sätestatud kohustused ja keelud ei laiene, laiendab komisjon lõikes 1 osutatud erandit ka nimetatud kolmandate riikide keskpankadele.

6. Komisjonile antakse ka õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada lõikes 3 sätestatud erandit teatavatele avaliku sektori määratud asutustele kolmandas riikides, kes on liiduga sõlminud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 25 tähenduses lepingu.

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata isikutele, kes töötavad töölepingu alusel või muudel alustel käesolevas artiklis osutatud üksuste heaks, kui need isikud otseselt või kaudselt teevad tehinguid või annavad korraldusi või tegutsevad eraisikuna või oma arvel.

2. PEATÜKK

SISETEAVE, SISETEABE ALUSEL KAUPLEMINE, SISETEABE ÕIGUSVASTANE AVALDAMINE JA TURUGA MANIPULEERIMINE

Artikkel 7

Siseteave

1. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab siseteave järgmist liiki teavet:
 - a) täpset laadi avalikustamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme emitendiga või ühe või mitme finantsinstrumendiga ning mis avaldaks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärset mõju nende finantsinstrumentide hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale;
 - b) seoses kaubatuletisinstrumentidega täpset laadi avalikustamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme sellise tuletisinstrumendiga või otseselt seotud kauba hetkelepinguga ning millel oleks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju selliste tuletisinstrumentide või seotud kauba hetkelepingute hinnale ja mille puhul võib mõistlikult eeldada avalikustamist või mis tuleb vastavalt liidu või liikmesriigi õigusnormidele, turu eeskirjadele, lepingutele või tavale seotud kaubatuletisinstrumentide või hetketurgude kohta avalikustada;
 - c) seoses lubatud heitkoguse väärtpaberitega või neil põhinevate enampakkumistoodetega täpset laadi avalikustamata teave, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme sellise instrumendiga ning millel oleks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju selliste instrumentide hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale;

d) isikute puhul, kelle ülesanne on täita finantsinstrumentidega seotud korraldusi, hõlmab siseteave ka kliendi edastatavat ja tema finantsinstrumentidega seoses antud pooleri olevate korraldustega seotud täpset laadi teavet, mis on otseselt või kaudselt seotud ühe või mitme emitendiga või ühe või mitme finantsinstrumendiga ning millel oleks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärne mõju nende finantsinstrumentide hinnale, seotud kauba hetkelepingute hinnale või seotud tuletisinstrumentide hinnale.

2. Lõike 1 kohaldamisel peetakse teavet täpseks, kui see viitab asjaoludele, mis on ilmnunud või mille ilmnemist võib mõistliku eelduse kohaselt oodata, või sündmusele, mis on toimunud või mille toimumist võib mõistliku eelduse kohaselt oodata, ja kui see on sedavõrd üksikasjalik, et võimaldab teha järelduse mõju kohta, mida need asjaolud võivad või see sündmus võib avaldada finantsinstrumentide, seotud tuletisinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevate enampakkumistoodete hinnale. Pikaajalise protsessi puhul, mille eesmärk on põhjustada või mille tulemuseks on konkreetne asjaolu või konkreetne sündmus, võidakse seetõttu täpseks teabeks pidada mitte ainult teavet tulevikus ilmneva asjaolu või tulevikus toimuva sündmuse kohta, vaid ka teavet selle protsessi vaheetappide kohta, mis on seotud tulevikus ilmneva asjaolu või toimuva sündmuse põhjustamisega või selle tulemuseks olemisega.

3. Teavet pikaajalise protsessi vaheetapi kohta peetakse siseteabeks, kui see vastab käesolevas artiklis osutatud siseteabe kriteeriumidele.

4. Lõike 1 kohaldamisel tähendab teave, mis avaldaks avalikustamise korral tõenäoliselt märkimisväärset mõju finantsinstrumentide, nende tuletisinstrumentide, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhinevate enampakkumistoodete hinnale, teavet, mida mõistlik investor võtaks tõenäoliselt arvesse oma investeerimisotsuste tegemisel.

Nende lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste puhul, kelle summaarsed heitkogused või nimisoojusvõimsus vastavad artikli 17 lõike 2 teise lõigu kohaselt kehtestatud künnisele või jäävad sellest allapoole, lähtutakse sellest, et nende reaalselt tegevust puudutaval teabel ei ole märkimisväärset mõju lubatud heitkoguse väärtpaberite, neil põhinevate enampakkumistoodete ega seotud tuletisinstrumentide hinnale.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab välja suunised selle kohta, kuidas koostada mitteammendav soovituslik loetelu teabest, mille avalikustamine on mõistlikult eeldatav või mis tuleb vastavalt liidu või liikmesriigi õigusele, turu eeskirjadele, lepingutele, traditsioonidele või tavadele asjaomaste kaubatuletisinstrumentide turgude või hetketurgude kohta avalikustada, nagu on osutatud lõike 1 punktis b. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab piisavalt arvesse nende turgude eripära.

Artikkel 8

Siseteabe alusel kauplemine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on siseteabe alusel kauplemisega tegemist siis, kui siseteavet valdav isik kasutab seda teavet selleks, et otse või kaudselt omandada või võõrandada oma või kolmanda isiku arvel selle teabega seotud finantsinstrumente. Siseteabe alusel kauplemiseks peetakse ka siseteabe kasutamist selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta tehtud tehingukorralduse tühistamiseks või muutmiseks, kui tehingukorraldus tehti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe enda valdusse. Lubatud heitkoguse väärtpaberite või neil põhinevate muude enampakkumistoodete enampakkumiste puhul, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1031/2010, on siseteabe kasutamise tegemist ka juhul, kui isik esitab pakkumise, muudab pakkumist või tühistab selle kas oma või kolmanda isiku arvel.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel on tegemist soovimisega teisel isikul siseteabe alusel kaubelda või teise isiku siseteabe alusel kauplemisele mõjutamisega, kui isiku valduses on siseteave ning ta

a) soovib selle teabe alusel teisel isikul omandada või võõrandada selle teabega seotud finantsinstrumente või mõjutab seda isikut neid finantsinstrumente omandama või võõrandama või

b) soovib selle teabe alusel teisel isikul selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta antud korraldus tühistada või seda korraldust muuta või mõjutab seda isikut korraldust tühistama või muutma.

3. Lõikes 2 osutatud soovitusel või mõjutuse järgimine on siseteabe alusel kauplemine käesoleva artikli tähenduses, kui soovitusel või mõjutust järgiv isik teab või peab teadma, et see põhineb siseteabel.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse isiku suhtes, kes omab siseteavet, kuna see isik:

a) on emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise haldusorgani, juhatuse või järelevalveorgani liige;

b) omab osalust emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise kapitalis;

c) omab juurdepääsu teabele töösuhte, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmise kaudu või

d) on seotud kuritegevusega.

Käesolevat artiklit kohaldatakse ka isiku suhtes, kes on saanud siseteavet muus kui esimeses lõigus nimetatud olukorras, kui isik teab või peab teadma, et tegemist on siseteabega.

5. Juhul kui isik on juriidiline isik, kohaldatakse käesolevat artiklit kooskõlas siseriikliku õigusega ka füüsiliste isikute suhtes, kes osalevad asjaomase juriidilise isiku arvel omandamist, võõrandamist, korralduse tühistamist või muutmist käsitleva otsuse tegemisel.

Artikkel 9

Seaduslik tegevus

1. Artiklite 8 ja 14 kohaldamisel ei tähenda ainult asjaolu, et juriidiline isik valdab või on vandanud siseteavet, et see isik oleks seda teavet kasutanud ja on seega siseteabe alusel kaubelnud omandamise või võõrandamise teel, kui see juriidiline isik:

a) on kehtestanud piisavad ja tõhusad sisemised süsteemid ja protseduurid, mis tagavad tõhusalt, et ei füüsiline isik, kes tegi enda nimel otsuse omandada või võõrandada selle teabega seotud finantsinstrumente, ega ükski teine füüsiline isik, kes oleks võinud seda otsust mõjutada, ei omanud siseteavet, ning on neid süsteeme ja protseduure rakendanud ja töös hoidnud, ja

b) ei ole julgustanud, soovitanud, õhutanud ega muul viisil mõjutanud füüsilist isikut, kes omandas või võõrandas juriidilise isiku nimel asjaomase teabega seotud finantsinstrumente.

2. Artiklite 8 ja 14 kohaldamisel ei tähenda ainult asjaolu, et isik valdab siseteavet, et see isik oleks seda teavet kasutanud ja on seega siseteabe alusel kaubelnud omandamise või võõrandamise teel, kui see isik:

a) on selle teabega seotud finantsinstrumendi puhul turutegija või isik, keda on volitatud tegutsema selle teabega seotud finantsinstrumendi puhul vastaspoolena, ja teabega seotud finantsinstrumentide omandamine või võõrandamine toimub seaduslikult tema kui turutegija või asjaomase finantsinstrumendi vastaspoolena tavapärase tegevuse raames, või

b) on volitatud täitma tehingukorraldusi kolmandate isikute nimel ning korraldusega seotud finantsinstrumentide omandamine või võõrandamine toimub selleks, et täita korraldus seaduslikult ja kõnealuse isiku töösuhte, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmisega seotud tavapärase tegevuse käigus.

3. Artiklite 8 ja 14 kohaldamisel ei tähenda ainult asjaolu, et isik valdab siseteavet, et ta oleks seda teavet kasutanud ja on seega siseteabe alusel kaubelnud omandamise või võõrandamise teel, kui see isik teeb finantsinstrumentide omandamise või võõrandamise tehingu mingi täitmisele kuuluva kohustuste täitmiseks heas usus, ja mitte siseteabe alusel kauplemise keelust kõrvalehiilimiseks, ja:

- a) kui kõnealune kohustus tuleneb korraldusest, mis anti, või lepingust, mis sõlmiti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse, või
- b) kui tehing tehakse sellise õigussuhtest tuleneva või seadusega ette nähtud kohustuse täitmiseks, mis tekkis enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.

4. Artiklite 8 ja 14 kohaldamisel ei tähenda ainult asjaolu, et isik valdab siseteavet, et see isik oleks seda teavet kasutanud ja on seega siseteabe alusel kaubelnud, kui see isik on saanud selle siseteabe oma valdusse avaliku ülevõtmise või mõne teise äriühinguga ühinemise käigus ning kasutab seda teavet ainult ühinemise või avaliku ülevõtmise raames, tingimusel, et sel ajal, kui äriühingu aktsionärid või osanikud ühinemise heaks kiidavad või pakkumisega nõustuvad, on kogu siseteave avalikustatud või lakanud olemast siseteave muul viisil.

Käesolevat lõiget ei kohaldata emitendis osaluse loomise suhtes.

5. Artiklite 8 ja 14 kohaldamisel ei ole pelgalt fakt, et isik kasutab finantsinstrumentide omandamisel või võõrandamisel omaenda teadmist, et ta on otsustanud need finantsinstrumendid omandada või võõrandada, siseteabe kasutamine.

6. Olenemata käesoleva artikli lõigetest 1–5, võib olla tegemist artiklis 14 sätestatud siseteabe alusel kauplemise keelu rikkumisega, kui pädev asutus teeb kindlaks, et kauplemiskorralduse, tehingu või tegevuse ajend oli ebaseaduslik.

Artikkel 10

Siseteabe õigusvastane avaldamine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on siseteabe õigusvastase avaldamisega tegemist siis, kui isik valdab siseteavet ja avaldab kõnealuse teabe mõnele teisele isikule, välja arvatud juhul, kui seda tehakse töösuhte, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmise käigus.

Käesolevat lõiget kohaldatakse kõigi füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kui esinevad artikli 8 lõikes 4 osutatud asjaolud.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel on artikli 8 lõikes 2 osutatud soovitude edastamine või teiste mõjutamine käesoleva artikli kohaselt siseteabe õigusvastane avaldamine, kui soovitud edastav või ise mõjutatuna teisi mõjutav isik teab või peab teadma, et see põhineb siseteabel.

Artikkel 11

Turu sondeerimine

1. Turu sondeerimine hõlmab teabe edastamist eesmärgiga hinnata võimaliku tehingu korral potentsiaalsete investorite huvi ja tehinguga seotud tingimusi, nagu tehingu potentsiaalne suurus või hind, enne tehingu teatavaks tegemist ühele või mitmele potentsiaalsele investorile:

- a) emitendi poolt;
- b) finantsinstrumendi teisese pakkuja poolt sellises mahus või väärtuses, et tehing erineb tavalisest kauplemisest ja selle puhul kasutatakse müügimeetodit, mis põhineb potentsiaalsete investorite võimaliku huvi eelneval hindamisel;

c) lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise poolt või

d) kolmanda isiku poolt, kes tegutseb punktis a, b või c osutatud isiku nimel või arvel.

2. Ilma et see piiraks artikli 23 lõike 3 kohaldamist, on turu sondeerimine ka see, kui isik, kes kavatseb äriühingu väärtpaberite kohta teha ülevõtmispakkumise või ettepaneku ühinemiseks, avaldab siseteabe isikule, kes on väärtpaberite suhtes õigustatud isik, tingimusel et

a) teave on vajalik selleks, et isikud, kellel on väärtpaberitele õigus, saaksid kujundada arvamuse selle kohta, kas nad soovivad oma väärtpabereid pakkuda, ja

b) ülevõtmispakkumist või ühinemist käsitleva otsuse tegemiseks on mõistliku eelduse kohaselt vaja nende isikute taht oma väärtpabereid pakkuda.

3. Avaldav turuosaline kaalub enne turu sondeerimist, kas turu sondeerimisega kaasneb siseteabe avaldamine. Avaldav turuosaline dokumenteerib oma järelduse ja selle põhjenduse kirjalikult. Pädeva asutuse nõudmisel esitab avaldav turuosaline need kirjalikud dokumendid pädevale asutusele. Seda kohustust tuleb täita iga kord, kui turu sondeerimise käigus teavet avaldatakse. Avaldav turuosaline ajakohastab käesolevas lõikes osutatud kirjalikke dokumente.

4. Artikli 10 lõike 1 tähenduses toimub siseteabe avaldamine turu sondeerimise käigus töösuhte, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmisega seotud tavapärase tegevuse raames, kui avaldav turuosaline järgib käesoleva artikli lõikeid 3 ja 5.

5. Lõike 4 kohaldamisel peab avaldav turuosaline enne avaldamist:

a) saada isikult, kelle suhtes turu sondeerimist teostatakse, nõusoleku siseteabe saamiseks;

b) teatama isikule, kes saab turu sondeerimise teavet, et tal on keelatud seda teavet kasutada või püüda seda teavet kasutada selleks, et omandada või võõrandada oma või kolmanda isiku arvel selle teabega seotud finantsinstrumente;

c) teatama isikule, kes saab turu sondeerimise teavet, et tal on keelatud seda teavet kasutada või püüda seda teavet kasutada selleks, et tühistada korraldus või muuta korraldust, mis on juba antud selle teabega seotud finantsinstrumenti kohta, ning

d) teatama isikule, kes saab turu sondeerimise teavet, et teabe saamisega nõustudes nõustub ta ka ja on kohustatud hoidma teavet konfidentsiaalsena.

Avaldav turuosaline peab dokumenteerima ja säilitama kogu teabe, mis on antud isikule, kes saab turu sondeerimise teavet, sh teabe, mis on antud vastavalt esimese lõigu punktidele a-d, ja nende potentsiaalsete investorite isikuandmed, kellele teave avaldati, k.a, kuid mitte ainult, potentsiaalsete investorite nimel tegutsevad juriidilised ja füüsilised isikud, ning iga avaldamiskorra kuupäev ja kellaaeg. Pädeva asutuse nõudmisel esitab avaldav turuosaline dokumenteeritud teabe võimalikult kiiresti pädevale asutusele.

6. Kui teave, mis on avaldatud turu sondeerimise käigus, lakkab avaldava turuosalise hinnangul olemast siseteave, teatab avaldav turuosaline sellest teabe saanud isikule võimalikult kiiresti.

Avaldav turuosaline säilitab andmed selle kohta, millist teavet ta on käesoleva lõike kohaselt andnud, ja esitab need pädevale asutusele viimase nõudmisel.

7. Olenemata käesoleva artikli sätetest teeb isik, kes turu sondeerimise teavet saab, ise kindlaks, kas ta omab siseteavet ja millisest ajast alates ta ei oma enam siseteavet.

8. Avaldav turuosaline hoiab käesolevas artiklis osutatud dokumendid alles vähemalt viis aastat pärast nende loomist.

9. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks asjakohased süsteemid, protseduurid ja nõuded dokumenteerimise ja säilitamise kohustuste kohta, et isikud saaksid täita lõigetes 4, 5, 6 ja 8 sätestatud nõudeid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

10. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks süsteemid ja teate vormid käesoleva artikli lõigetes 4, 5, 6 ja 8 sätestatud nõuete täitmiseks, eelkõige lõigetes 4–8 osutatud dokumentide täpne vorm ja tehnilised vahendid, mille abil saab lõikes 6 osutatud teavet turu sondeerimise teavet saavale isikule edastada.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab, kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16, turu sondeerimise teavet saavatele isikutele suuniseid, milles käsitletakse:

- a) tegureid, mida selline isik peab arvesse võtma, kui talle avaldatakse turu sondeerimise käigus teave, et ta saaks hinnata, kas teabe puhul võib olla tegemist siseteabega;
- b) abinõusid, mida selline isik peab käesoleva määruse artiklite 8 ja 10 täitmiseks võtma, kui talle on avaldatud siseteave, ja
- c) dokumente, mille selline isik peab säilitama, et tõendada, et ta on täitnud käesoleva määruse artikleid 8 ja 10.

Artikkel 12

Turuga manipuleerimine

1. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab turuga manipuleerimine järgmisi tegevusi:

- a) tehingu tegemine, kauplemiseks korralduse andmine või muu tegevus, mis
 - i) annab või tõenäoliselt annab valesid või eksitavaid märguandeid finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote pakkumise, nõudluse või hinna kohta või

- ii) hoiab või tõenäoliselt hoiab ühe või mitme finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna ebaharilikul või kunstlikul tasemel,

välja arvatud juhul, kui tehingu sõlminud, kauplemiseks korralduse andnud või muu tegevusega lähedalt seotud isik tõendab, et sellisel tehingul, korraldusel või tegevusel on seaduslikud põhjused ning need on kooskõlas turu tunnustatud tavaga kooskõlas artikliga 13;

- b) tehingu sõlmimine, kauplemiseks korralduse andmine või muu toiming või tegevus, mis avaldab või tõenäoliselt avaldab mõju ühe või mitme finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinnale ja mille puhul kasutatakse näilikke võtteid või muud liiki pettust või pettuslikke võtteid;
- c) teabe levitamine meediakanalites, sealhulgas internetis, või muul viisil, mis annab või tõenäoliselt annab finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote pakkumise, nõudluse või hinna kohta valesid või eksitavaid märguandeid või mis hoiab või tõenäoliselt hoiab ühe või mitme finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna ebaharilikul või kunstlikul tasemel, kaasa arvatud kuulduste levitamine, kui teavet levitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on väär või eksitav;
- d) võrdlusalustega seotud väära või eksitava teabe edastamine või valede või eksitavate sisendandmete esitamine, kui teabe edastanud või sisendandmed esitanud isik teadis või oleks pidanud teadma, et teave on väär või eksitav, või mis tahes tegevus, millega manipuleeritakse võrdlusaluse arvutamist.

2. Turuga manipuleerimiseks peetakse muu hulgas järgmist tegevust:

- a) ühe isiku või mitme koostööd tegeva isiku tegevus turgu valitseva seisundi kindlustamiseks seoses finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote pakkumise või nõudlusega, mille tagajärjel määratakse või tõenäoliselt määratakse otseselt või kaudselt kindlaks ostu- või müügihinnad või luuakse või tõenäoliselt luuakse muud ebaõiglasel kauplemistingimused;
- b) finantsinstrumentide omandamine või võõrandamine turu avamisel või sulgemisel, millega eksitatakse või tõenäoliselt eksitatakse näidatud hindade, sh avamis- või sulgemishindade alusel tegutsevaid investoreid;
- c) selliste korralduste andmine kauplemiskohale, sealhulgas korralduste tühistamine või muutmine mis tahes kauplemisviiside, sealhulgas elektrooniliste vahendite, nagu algoritmkauplemise ja välkkauplemise strateegiate kaudu, millel on üks lõike 1 punktis a või b osutatud tagajärg ja mis:
 - i) põhjustavad või tõenäoliselt põhjustavad häireid või viivitusi kauplemiskoha kauplemissüsteemi toimimises;
 - ii) muudavad või tõenäoliselt muudavad teiste isikute jaoks kauplemiskoha kauplemissüsteemis olevate ehtsate tehingukorralduste kindlakstegemise keerulisemaks, muu hulgas selliste korralduste andmise kaudu, mis koormavad tellimusraamatu üle või destabiliseerivad seda, või
 - iii) tekitavad või tõenäoliselt tekitavad vale või eksitava märguande finantsinstrumendi pakkumise või nõudluse või hinna kohta, eelkõige kui antakse tehingukorraldusi algatada või teravdada suundumust;
- d) juhusliku või korrapärase juurdepääsu kasutamine tavapärastele või elektroonilistele meediakanalitele finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote (või kaudselt selle emitendi) kohta arvamuse avaldamiseks pärast seda, kui on sõlmitud selle finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingute või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote ostu-müügilepinguid, ning sellele järgnev kasu saamine kõnealuse finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna kohta avaldatud arvamustest, ilma et selline huvide konflikt oleks samaaegselt nõuetekohaselt ja tõhusalt avalikustatud;

e) lubatud heitkoguse väärtpaberite või seotud tuletisinstrumentide omandamine või võõrandamine järelturul enne määruse (EL) nr 1031/2010 kohaselt korraldatavat enampakkumist, mille tulemusel määratakse enampakkumistoodete enampakkumishind kindlaks ebaharilikul või kunstlikul tasemel või eksitatakse enampakkumisel osalevaid pakkujaid.

3. Lõike 1 punktide a ja b kohaldamisel ning ilma et see piiraks lõikes 2 sätestatud tegevusi, sätestatakse I lisas mitteammendavalt näilike võtete või muud liiki pettuste või pettuslike võtete kasutamise tunnused ning valede või eksitavate märguannete ning hinna kindlustamise tunnused.

4. Juhul kui käesolevas artiklis osutatud isik on juriidiline isik, kohaldatakse käesolevat artiklit kooskõlas siseriikliku õigusega ka füüsiliste isikute suhtes, kes osalevad otsuses tegutseda asjaomase juriidilise isiku arvel.

5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse I lisas esitatud tunnuseid, et neid selgitada ja võtta arvesse finantssturgude tehnilist arengut.

Artikkel 13

Turu tunnustatud tava

1. Artiklis 15 sätestatud keeldu ei kohaldata artikli 12 lõike 1 punktis a osutatud tegevuste suhtes, tingimusel et isik, kes sõlmib tehingu, annab kauplemissuhtes või tegutseb muul viisil, tõendab, et vastaval tehingul, korraldusel või tegutsemisel on õiguspärased põhjendused ja need on kooskõlas turu tunnustatud tavaga, mis on kehtestatud käesoleva artikli kohaselt.

2. Pädev asutus võib kehtestada turu tunnustatud tava järgmisi kriteeriume arvesse võttes:

a) kas turutava suurendab oluliselt turu läbipaistvust;

b) kas turutava tagab turujõudude toimimisele ning pakkumise ja nõudluse õigele vahekorrale kõrgel tasemel kaitse;

c) kas turutaval on positiivne mõju turu likviidsusele ja tõhususele;

d) kas turutava puhul võetakse arvesse asjaomase turu kauplemissuhtes ja see võimaldab turuosalistel reageerida nõuetekohaselt ja õigeaegselt selle tavaga loodud uuele turuolukorrale;

e) kas turutava ei tekita otseselt ega kaudselt riske asjaomase finantsinstrumentidega kauplevate, reguleeritud või reguleerimata turgude terviklikkusele liidus;

f) pädeva asutuse või muu asutuse uurimistulemused asjakohase turutava kohta, eelkõige andmed selle kohta, kas asjakohane turutava rikub turukuritarvituse ärahoidmiseks ettenähtud õigusnorme või tegevusjuhendeid, olenemata sellest, kas see puudutab kõnealust turgu või otseselt või kaudselt seotud turgu liidus, ning

g) asjaomase turu iseloomulik ülesehitus, sealhulgas andmed muu hulgas selle kohta, kas see on reguleeritud või reguleerimata, kaubeldavate finantsinstrumentide liigid ja turuosaliste liigid, sealhulgas jaainvestorite asjaomasel turul osalemise ulatus.

Turutava, mille pädev asutus on turu tunnustatud tavana kehtestanud mingil konkreetsel turul, ei peeta turu tunnustatud tavaks teistel turgudel, välja arvatud juhul, kui nende turgude pädevad asutused on nimetatud tava tunnustanud käesoleva artikli kohaselt.

3. Enne tunnustatud turutava kehtestamist kooskõlas lõikega 2 annab pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja muudele pädevatele asutustele teada, et nad kavatsevad kehtestada turu tunnustatud tava, ja esitavad üksikasjad kooskõlas lõike 2 sätestatud kriteeriumitega tehtud hindamise kohta. Teade esitatakse hiljemalt kolm kuud enne turu tunnustatud tava kavandatud kehtima hakkamist.

4. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavale pädevale asutusele arvamuse, hinnates iga turu tunnustatud tava vastavust lõikele 2 ning lõike 7 kohaselt vastu võetud regulatiivsetele tehnilistele standarditele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hindab ka seda, kas turu tunnustatud tava kehtestamine võib ohustada usaldust liidu finantsturu vastu. Arvamus avalikustatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

5. Kui pädev asutus kehtestab turu tunnustatud tava, lahknedes vastavalt lõikele 4 esitatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamusest, avalikustab ta 24 tunni jooksul pärast turu tunnustatud tava kehtestamist oma veebilehel teate, milles ta annab igakülgse selgituse selle otsuse põhjuste kohta ja põhjendab sealhulgas, miks ta on veendunud, et turu tunnustatud tava kehtestamine ei ohusta usaldust turu vastu.

6. Kui pädev asutus leiab, et mõni muu pädev asutus on kehtestanud turu tunnustatud tava, mis ei vasta lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele, aitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 sätestatud volitusi kasutades nendel asutustel kokkuleppele jõuda.

Kui pädevad asutused kokkuleppele ei jõua, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teha otsuse kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikega 3.

7. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustab kriteeriumid, korra ja nõuded, mille alusel kehtestada turu tunnustatud tava vastavalt lõigetele 2, 3 ja 4, ning selle hoidmise ja lõpetamise või tunnustamise tingimuste muutmise nõuded.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

8. Pädevad asutused vaatavad regulaarselt, kuid mitte harvem kui iga kahe aasta järel läbi turu tunnustatud tavad, mille nad on kehtestanud, võttes eelkõige arvesse olulisi muudatusi asjakohases turukeskkonnas, näiteks muudatusi kauplemiseeskirjades või turu infrastruktuuris, et otsustada, kas turu tunnustatud tava tuleks hoida, lõpetada või turutava tunnustamise tingimusi muuta.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikustab oma veebisaidil turu tunnustatud tavade loetelu ja teabe selle kohta, millistes liikmesriikides neid järgitakse.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib turu tunnustatud tavade järgimist ja esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas neid tavasid asjaomastel turgudel järgitakse.

11. Pädevad asutused teatavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele turu tunnustatud tavad, mille nad on kehtestanud hiljemalt 2. juuliks 2014 kolme kuu jooksul pärast lõikes 7 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite jõustumist.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud turu tunnustatud tavasid järgitakse asjaomases liikmesriigis seni, kuni pädev asutus teeb turutava jätkumise kohta lõike 4 kohaselt antud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse alusel otsuse.

Artikkel 14

Siseteabe alusel kauplemise ja siseteabe õigusvastase avaldamise keeld

Isik ei tohi:

- a) kaubelda ega teha katset kaubelda siseteabe alusel;
- b) soovitada teisel isikul tegeleda siseteabe alusel kauplemisega ega mõjutada teda siseteabe alusel kauplema ega
- c) avaldada õigusvastaselt siseteavet.

Artikkel 15

Turuga manipuleerimise keeld

Isik ei tohi turuga manipuleerida ega teha turuga manipuleerimise katset.

Artikkel 16

Turukuritarvituse ärahoidmine ja avastamine

1. Turukorraldajad ja kauplemiskoha tegevust korraldavad investeerimisühingud kehtestavad tõhusad süsteemid ja protseduurid, mille eesmärk on ära hoida ja avastada siseteabe alusel kauplemist, turuga manipuleerimist ning siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise katseid kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artiklitega 31 ja 54.

Esimeses lõigus osutatud isik annab kauplemiskoha pädevale asutusele viivitamata teada korraldustest ja tehingutest, sealhulgas nende ärajätmisest või muutmisest, mille puhul võiks tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega.

2. Isik, kelle ametialaseks tegevuseks on tehingute vahendamine või täitmine, kehtestab tõhusad süsteemid ja protseduurid kahtlaste korralduste ja tehingute avastamiseks ja nendest teatamiseks. Isik peab vastavalt lõikele 3 viivitamata teavitama pädevat asutust, kui tal on mõistlik kahtlus, et finantsinstrumendiga seotud korralduse puhul, mis antakse, või tehingu puhul, mis täidetakse kauplemiskohas või väljaspool seda, võiks tegemist olla siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise või siseteabe alusel kauplemise katse või turuga manipuleerimise katsega.

3. Ilma et see piiraks artikli 22 kohaldamist, kohaldatakse isikute suhtes, kelle ametialane tegevus hõlmab tehingute vahendamist või täitmist, selle liikmesriigi teatamise eeskirju, kus nad on registreeritud või kus asub nende peakorter või filiaal (filiaali puhul). Teade adresseeritakse nimetatud liikmesriigi pädevale asutusele.

4. Liikmesriigid tagavad, et kahtlaste korralduste ja tehingute kohta teavet saavad lõikes 3 osutatud pädevad asutused edastavad selle teabe kohe asjaomaste kauplemiskohtade pädevatele asutustele.

5. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) asjakohased kokkulepped, süsteemid ja protseduurid lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmiseks ning
- b) teatevormid lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmiseks.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

3. PEATÜKK

AVALIKUSTAMISNÕUDED

Artikkel 17

Siseteabe avalikustamine

1. Emitent teavitab avalikkust temaga otseselt seotud siseteabest võimalikult kiiresti.

Emitent tagab, et siseteave avalikustatakse sellisel viisil, mis võimaldab avalikkusel sellele kiire juurdepääsu ning seda täielikult, täpselt ja õigeaegselt hinnata, ning kui see on kohaldatav, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ⁽¹⁾ artiklis 21 osutatud ametlikult kindlaksmääratud süsteemis. Emitent ei tohi avalikustamisel siseteavet siduda oma tegevuse reklaamimisega. Emitent avaldab kogu siseteabe, mis tuleb avalikkusele kättesaadavaks teha, oma veebisaidil ja säilitab seda seal vähemalt viis aastat.

Käesolevat artiklit kohaldatakse emitentide suhtes, kes on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist teatava liikmesriigi reguleeritud turul või kelle finantsinstrumendid on kauplemisele võetud, ja üksnes mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis kaubeldava instrumendi korral emitentide suhtes, kelle finantsinstrumendid on võetud kauplemisele teatava liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või kes on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis.

2. Lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline avalikustab tõhusalt ja õigel ajal lubatud heitkoguse väärtpaberitega seotud siseteabe, mis on tema valduses seoses tema äritegevusega, sealhulgas direktiivi 2003/87/EÜ I lisas nimetatud lennutegevus või käitised nimetatud direktiivi artikli 3 punkti e tähenduses, mida asjaomane osaline või tema emattevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt omab või kontrollib või mille tegevuse eest on osaleja või tema emattevõtja või sidusettevõtja täielikult või osaliselt vastutav. Käitiste kohta tuleb avalikustada asjakohane teave käitiste võimsuse ja kasutamise kohta, sealhulgas selliste käitiste kavandatud või kavandamata mittekasutatavuse kohta.

Esimest lõiku ei kohaldata lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise suhtes, kui tema omandis, kontrolli all või vastutusel olevate käitiste või lennutegevuse heitkogused ei ületanud eelmisel aastal CO₂-ekvivalendi alammäära ja kui nimisoojusvõimsus ei ületanud põletamise korral alammäära.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse CO₂-ekvivalendi alammäär ja nimisoojusvõimsuse alammäär eesmärgiga kohaldada käesoleva lõike teises lõigus sätestatud erandit.

3. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse pädev asutus, keda tuleb käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 kohaselt teavitada.

4. Emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline võib lõikes 1 osutatud siseteabe avalikustamisega omal vastutusel viivitada, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) viivitamatu avalikustamine kahjustaks tõenäoliselt emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise õigustatud huve;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

- b) teabe avalikustamisega viivitamine ei eksitaks tõenäoliselt avalikkust;
- c) emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline suudab tagada kõnealuse teabe konfidentsiaalsuse.

Mitmetest etapist koosneva pikaajalise protsessi puhul, mille eesmärk on põhjustada või mille tulemuseks on konkreetne asjaolu või sündmus, võib emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline viivitada selle protsessiga seotud siseteabe avalikustamisega omal vastutusel, kui esimese lõigu punktide a, b ja c tingimused on täidetud.

Kui emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline on viivitanud siseteabe avalikustamisega käesoleva lõike kohaselt, teavitab ta kohe pärast siseteabe avalikustamist lõikes 3 täpsustatud pädevat asutust teabe avalikustamisega viivitamisest ja esitab kirjaliku selgituse selle kohta, kuidas käesolevas lõikes sätestatud tingimused olid täidetud. Alternatiivina võivad liikmesriigid ette näha, et nimetatud selgitus tuleb esitada üksnes lõikes 3 täpsustatud pädeva asutuse nõudmisel.

5. Finantssüsteemi stabiilsuse säilitamise huvides võib emitent, kes on krediitiasutus või finantseerimisasutus, viivitada siseteabe, sh teabe, mis on seotud ajutiste likviidsusprobleemiga ning eeskätt vajadusega saada keskpangalt või viimase instantsi laenajalt ajutist likviidsusabi, avalikustamisega omal vastutusel, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) siseteabe avalikustamine võib ohustada emitendi ja finantssüsteemi finantsstabiilsust;
- b) avalikustamisega viivitamine on avalikkuse huvides;
- c) teabe konfidentsiaalsust on võimalik tagada ja
- d) lõikes 3 täpsustatud pädev asutus on avalikustamisega viivitamisega nõustunud seetõttu, et punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud.

6. Lõike 5 punktide a-d kohaldamisel annab emitent lõikes 3 täpsustatud pädevale asutusele teada, et ta kavatses siseteabe avaldamisega viivitada, ja esitab tõendid selle kohta, et lõike 5 punktides a, b ja c sätestatud tingimused on täidetud. Lõikes 3 täpsustatud pädev asutus konsulteerib, nagu asjakohane, keskpangaga või makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutusega või mõne järgmise asutusega:

- a) kui emitent on krediitiasutus või investeerimisühing, siis asutus, mis on määratud vastavalt direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ artikli 133 lõikele 1;
- b) muudel juhtudel kui punktis a osutatud juhul muu siseriiklik asutus, kes vastutab emitendi järelevalve eest.

Lõikes 3 täpsustatud pädev asutus tagab, et siseteabe avalikustamisega viivitatakse üksnes nii kaua, kui see on vajalik avalikes huvides. Lõikes 3 täpsustatud pädev asutus hindab vähemalt kord nädalas, kas lõike 5 punktides a, b ja c sätestatud tingimused on endiselt täidetud.

Kui lõikes 3 täpsustatud pädev asutus ei nõustu siseteabe avalikustamisega viivitamisega, avalikustab emitent siseteabe kohe.

Käesolevat lõiget kohaldatakse juhtudel, kus emitent otsustab, et ta ei viivita siseteabe avalikustamisega kooskõlas lõikega 4.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Käesolevas lõikes sisalduvad viited lõikes 3 täpsustatud pädevale asutusele ei piira pädeva asutuse võimet täita oma ülesandeid artikli 23 lõikes 1 osutatud viisidel.

7. Kui siseteabe avalikustamisega on viivitatud kooskõlas lõigetega 4 või 5 ning sellise siseteabe konfidentsiaalsus ei ole enam tagatud, peab emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline selle siseteabe võimalikult kiiresti avalikustama.

Käesolev lõige hõlmab olukordi, kui kuuldus puudutab otseselt siseteavet, mille avalikustamisega viivitati kooskõlas lõigetega 4 või 5, või kui kuuldus on piisavalt täpne, et viidata sellele, et siseteabe konfidentsiaalsus ei ole enam tagatud.

8. Kui emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline või nende nimel või arvel tegutsev isik avaldab siseteabe kolmandale isikule töösuhte, kutsealal tegutsemise või muude kohustustega seotud tavapärase tegevuse käigus, nagu on osutatud artikli 10 lõikes 1, peab ta selle teabe täielikult ja tegelikult avalikustama; kui teave avaldati kolmandale isikule tahtlikult, peab avalikustamine toimuma samal ajal, teabe tahtmatu avaldamise korral peab avalikustamine toimuma kohe. Käesoleva lõike sätteid ei kohaldata juhul, kui teavet saaval isikul on vaikumiskohustus, olenemata sellest, kas see kohustus põhineb seadusel, määrusel, põhikirjal või lepingul.

9. Kauplemiskoht võib avalikustada siseteabe, mis on seotud emitendiga, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturul, emitendi veebisaidi asemel oma veebisaidil, kui see kauplemiskoht otsustab anda kõnealusel turul tegutsevatele emitentidele sellise võimaluse.

10. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised rakendamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) tehnilised vahendid siseteabe nõuetekohaseks avalikustamiseks, nagu on sätestatud lõigetes 1, 2, 8 ja 9; ning
- b) tehnilised vahendid siseteabe avalikustamisega viivitamiseks, nagu on sätestatud lõigetes 4 ja 5.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab nende rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab suunised selle kohta, kuidas koostada mittetäielik soovituslik loetelu emitendi õigustatud huvidest, nagu on osutatud lõike 4 punktis a, ja olukordadest, kus siseteabe avalikustamisega viivitamine lõike 4 punktiga b tõenäoliselt eksitab avalikkust.

Artikkel 18

Insaiderite nimekiri

- 1. Finantsinstrumendi emitent või tema nimel või arvel tegutsev isik peab:
 - a) koostama nimekirja kõigist isikutest, kellel on juurdepääs siseteabele ning kes töötavad tema heaks töölepingu alusel või täidavad muul viisil ülesandeid, mille tõttu on neil juurdepääs siseteabele, nagu nõustajad, raamatupidajad või reitinguagentuurid („insaiderite nimekiri”);
 - b) insaiderite nimekirja kohe ajakohastama vastavalt lõikele 4 ja
 - c) esitama pädeva asutuse taotluse korral insaiderite nimekirja võimalikult kiiresti sellele asutusele.

2. Emitendid või nende nimel või arvel tegutsevad isikud võtavad mõistlikke meetmeid tagamaks, et kõik insaiderite nimekirja kantud isikud tunnustavad kirjalikult sellega kaasnevaid õiguslikke kohustusi ning on teadlikud siseteabe alusel kauplemise ning siseteabe õigusvastase avaldamise eest kohaldatavatest karistustest.

Kui emitendi nimel või arvel võtab insaiderite nimekirja koostamise ja ajakohastamise ülesande enda peale mõni teine isik, jääb emitent täielikult vastutavaks käesoleva artikli järgimise eest. Emitendil on alati õigus tutvuda insaiderite nimekirjaga.

3. Insaiderite nimekiri sisaldab vähemalt järgmist:

- a) siseteabele juurdepääsu omavate isikute isikuandmed;
- b) põhjus, miks mingi isik insaiderite nimekirja on kantud;
- c) kuupäev ja kellaaeg, millal vastavale isikule siseteabele juurdepääs anti, ning
- d) kuupäev, millal insaiderite nimekiri koostati.

4. Emitendid või nende nimel või arvel tegutsevad isikud uuendavad insaiderite nimekirja järgmiste asjaolude esinemisel kohe, lisades uuendamise kuupäeva:

- a) kui nimekirjas juba oleva isiku insaiderite nimekirja kandmise põhjus muutub;
- b) kui lisandub uus isik, kellel on juurdepääs siseteabele ja kes tuleb seetõttu insaiderite nimekirja kanda, ning
- c) kui isikul ei ole enam siseteabele juurdepääsu.

Iga kord, kui nimekirja uuendatakse, märgitakse kuupäev ja kellaaeg, mil uuendamise põhjustanud muutus toimus.

5. Emitendid ja kõik isikud, kes nende nimel või arvel tegutsevad, säilitavad insaiderite nimekirja vähemalt viis aastat pärast selle koostamist või uuendamist.

6. Insaiderite nimekirja ei pea koostama emitendid, kelle finantsinstrumentidega on lubatud kaubelda VKEde kasvuturul, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) emitent võtab kõik mõistlikud meetmed tagamaks, et kõik siseteabele juurdepääsu omavad isikud tunnustavad sellega kaasnevaid õiguslikke kohustusi ning on teadlikud siseteabe alusel kauplemise ja siseteabe õigusvastase avaldamise eest kohaldatavatest karistustest, ning
- b) emitent on võimeline esitama pädevale asutusele selle taotlusel insaiderite nimekirja.

7. Käesolevat artiklit kohaldatakse emitentide suhtes, kes on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist teatava liikmesriigi reguleeritud turul või kelle finantsinstrumendid on kauplemisele võetud, ja üksnes mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis kaubeldava finantsinstrumendi korral emitentide suhtes, kelle finantsinstrumendid on võetud kauplemisele teatava liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või kes on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist mõne liikmesriigi mitmepoolses kauplemissüsteemis.

8. Käesoleva artikli lõikeid 1-5 kohaldatakse ka:

- a) lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaliste suhtes seoses lubatud heitkoguse väärtpabereid puudutava siseteabega, mis tekib seoses natuuras tehingutega, mida see lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline teeb;

b) enampakkumisplatvormide, enampakkumise korraldajate ja enampakkumise seire teostajate suhtes seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite või neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumistega, mida korraldatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1031/2010.

9. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud insaiderite nimekirja täpne vorm ja insaiderite nimekirja uuendamise viis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 19

Juhtide tehingud

1. Juhtimiskohustusi täitvad isikud ja nendega lähedalt seotud isikud teatavad emitendile või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisele ja lõike 2 teises lõigus osutatud pädevale asutusele:

a) seoses emitendiga kõik tehingud, mis nad on oma arvel teinud asjaomase emitendi aktsiatega või võlainstrumentidega või nendega seotud tuletisinstrumentide või muude finantsinstrumentidega;

b) seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalisega kõik tehingud, mis nad on oma arvel teinud lubatud heitkoguse väärtpaberite ning neil põhinevate enampakkumistoodete või seotud tuletisinstrumentidega.

Teade esitatakse kohe, kuid mitte hiljem kui kolmandal tööpäeval tehingu tegemise kuupäevast arvates.

Esimest lõiku kohaldatakse, kui tehingute maht on jõudnud kalendriaasta jooksul lõikes 8 või, kui see on asjakohane, lõikes 9 sätestatud künniseni.

2. Lõike 1 kohaldamisel, ja ilma et see piiraks liikmesriikide õigust sätestada nimetatud artiklis loetlemata muid teatamiskohustusi, teatavad lõikes 1 osutatud isikud pädevatele asutustele kõik oma arvel tehtud tehingud.

Lõikes 1 osutatud teadete esitamise kohustusele kohaldatakse emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise registreerimiskoha liikmesriigi õigust. Teade esitatakse nimetatud liikmesriigi pädevale asutusele kolme tööpäeva jooksul pärast tehingu kuupäeva. Kui emitent ei ole liikmesriigis registreeritud, esitatakse teade päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kooskõlas direktiivi 2004/109/EÜ artikli 2 lõike 1 punktiga i või selle puudumisel kauplemiskoha pädevale asutusele.

3. Emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline tagab, et teave, millest on teatatud lõike 1 kohaselt, avalikustatakse kohe, kuid mitte hiljem kui kolme tööpäeva jooksul pärast tehingu kuupäeva ning seda tehakse viisil, mis võimaldab teabele kedagi diskrimineerimata kiiresti juurde pääseda kooskõlas artikli 17 lõike 10 punktis a osutatud rakenduslike tehniliste standarditega.

Emitent või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline kasutab meediakanalit, mille kaudu on mõistliku eelduse kohaselt võimalik teavet kogu liidus tõhusalt avalikkusele levitada, ning kui see on kohaldatav, kasutab ta selleks direktiivi 2004/109/EÜ artiklis 21 osutatud ametlikult kindlaksmääratud süsteemi.

Alternatiivina võib siseriiklik õigus ette näha, et pädev asutus võib ise teabe avalikustada.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse emitentide suhtes, kes:

- a) on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist reguleeritud turul või kelle finantsinstrumendid on reguleeritud turul kauplemisele võetud või
- b) üksnes mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis kaubeldava finantsinstrumendi korral emitentide suhtes, kes on saanud oma finantsinstrumentidega kauplemise loa mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või on taotlenud oma finantsinstrumentide kauplemisele võtmist mitmepoolses kauplemissüsteemis.

5. Emitent ja lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline teatab juhtimiskohustusi täitvatele isikutele käesoleva artikli kohastest kohustustest kirjalikult. Emitent ja lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osaline koostab nimekirja juhtimiskohustusi täitvatest isikutest ja nendega lähedalt seotud isikutest.

Juhtimiskohustusi täitvad isikud teatavad nendega lähedalt seotud isikutele käesoleva artikli kohastest kohustustest kirjalikult ja hoiavad selle teate koopia alles.

6. Lõikes 1 osutatud tehinguteates esitatakse järgmised andmed:

- a) isiku nimi;
- b) teate esitamise põhjus;
- c) asjaomase emitendi või lubatud heitkoguse väärtpaberite turu osalise nimi;
- d) finantsinstrumendi kirjeldus ja tunnusnumber;
- e) tehingu(te) olemus (omandamine, võõrandamine vm) ja andmed selle kohta, kas tehing on seotud aktsiaoptsiooniprogrammide läbiviimisega või lõikes 7 osutatud konkreetsete näidetega;
- f) tehingu(te) kuupäev ja koht ja
- g) tehingu(te) hind ja maht. Kui tegemist on pandiga, mille väärtus võib tingimuste kohaselt muutuda, tuleks see avalikustada koos pandi väärtusega päeval, mil pant seatakse.

7. Lõike 1 kohaldamisel tuleb teatada muu hulgas ka järgmised tehingud:

- a) finantsinstrumentide pantimine või laenuks andmine lõikes 1 osutatud juhtimiskohustusi täitva isiku ja temaga lähedalt seotud isiku poolt või nimel;
- b) tehingud, mida tehinguid ametialaselt vahendav või täitev või muu isik teeb lõikes 1 osutatud juhtimiskohustusi täitva isiku või temaga lähedalt seotud isiku nimel, sealhulgas juhul, kui kasutatakse kaalutlusõigust;
- c) tehingud, mis on tehtud elukindlustuse raames, mis on määratletud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/138/EÜ⁽¹⁾, kui
 - i) kindlustusvõtja on lõikes 1 osutatud juhtimiskohustusi täitev isik või temaga lähedalt seotud isik,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

ii) investeerimisriski kannab kindlustusvõtja ja

iii) kindlustusvõtja võib volituste või kaalutusõiguse alusel teha selles elukindlustuses sisalduvate konkreetsete finantsinstrumentidega seotud investeerimisotsuseid või täita selle elukindlustuse finantsinstrumentidega seotud tehinguid.

Punkti a kohaldamisel ei ole seoses finantsinstrumentide depookontole paigutamise ja finantsinstrumentide pandist ega selletaolisest tagatisest teatada, v.a juhul ja kuni pandi või muu tagatise eesmärk on tagada teatav krediidiiliin.

Kuivõrd käesoleva lõike kohaselt peab tehingutest teatama kindlustusvõtja, siis kindlustusandja kohta teatamiskohustus ei kehti.

8. Lõiget 1 kohaldatakse tehingutele alates tehingust, millega kalendriaastal kogusummas ületatakse 5 000 euro künnis. 5 000 euro künnise arvutamiseks liidetakse kõik lõikes 1 osutatud tehingud ilma tasaarveldusega (netting) kokku.

9. Pädev asutus võib otsustada tõsta lõikes 8 sätestatud künnise 20 000 euroni ning teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet enne kõrgema künnise kohaldamist oma otsusest selline künnis kehtestada ja esitab otsuse põhjenduse koos andmetega turutingimuste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikustab oma veebisaidil selliste künniste loetelu, mida käesoleva artikli kohaselt kohaldatakse, ja põhjendused, mille pädevad asutused on nende künniste kohta esitanud.

10. Käesolevat artiklit kohaldatakse ka selliste isikute tehtavatele tehingutele, kes täidavad juhtimiskohustusi enampakkumisplatvormide, enampakkumise korraldajate ja enampakkumise seire teostajate koosseisus, kes on seotud määruse (EÜ) nr 1031/2010 kohaselt korraldatavate enampakkumistega, ja isikute suhtes, kes on nendega seotud, kui tehingud on seotud lubatud heitkoguse väärtpaberite, neil põhinevate enampakkumistoodetega või seotud tuletisinstrumentidega. Sellised isikud teavitavad oma tehingutest enampakkumisplatvormi, enampakkumise korraldajaid ja enampakkumise seire teostajaid, kui see on asjakohane, ning enampakkumisplatvormi, enampakkumise korraldajate ja enampakkumise seire teostajate, kui see on asjakohane, registreerimiskoha pädevat asutust. Enampakkumisplatvorm, enampakkumise korraldaja, enampakkumise seire teostaja või pädev asutus avalikustab teatatud teabe kooskõlas lõikega 3.

11. Ilma et see piiraks artikleid 14 ja 15, ei kauple emitendi juhtimiskohustusi täitev isik oma arvel ega kolmanda isikul arvel ei otse ega kaudselt emitendi aktsiate, võlainstrumentide, tuletisinstrumentide ega muude nendega seotud finantsinstrumentidega 30 kalendripäeva pikkusel keelualjal, mis eelneb vahearuaude või aastaaruande avalikustamisele, milleks asjaomane emitent on kohustatud vastavalt:

a) selle kauplemiskoha eeskirjadele, kus emitendi aktsiad on kauplemisele võetud, või

b) siseriiklikule õigusele.

12. Ilma et see piiraks artikleid 14 ja 15, võib emitent lubada juhtimiskohustusi täitval isikul kaubelda oma nimel või kolmanda isiku arvel lõikes 11 viidatud keelualjal, kas:

a) üksikjuhtumipõhiselt selliste erakorraliste asjaolude esinemise tõttu nagu tõsised finantsprobleemid, mis tingivad aktsiate kohese müümise, või

b) sellise kauplemise eripära tõttu, mis on seotud tehingutega, mis on tehtud töötajate osaluskeemi, kogumishoiuste skeemi, aktsiate kvalifitseerimise või aktsiate omandamise õiguse skeemi raames, või tehingutega, mille puhul asjaomase väärtpaberiga seotud omandiosalus ei muutu, või mis on nimetatud skeemidega või tehingutega seotud.

13. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse asjaolud, mille puhul võib emitent lubada kauplemist keeluajal, nagu on osutatud lõikes 12, sh asjaolud, mida peetakse erakorraliseks, ja tehingute liigid, mille puhul on kauplemiseks loa andmine põhjendatud.

14. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse tehingute liigid, mis tingivad lõikes 1 osutatud nõude täitmise.

15. Selleks et tagada lõike 1 ühetaoline kohaldamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, mis käsitleb vormi ja näidist, milles lõikes 1 osutatud teabest tuleb teatada ja see avalikustada.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 20

Investeeringissoovitused ja statistika

1. Isikud, kes koostavad või levitavad investeeringissoovitusi või muud investeeringistrateegiate soovitamist või väljapakkumist käsitlevat teavet, kannavad mõistlikku hoolt selle eest, et selline teave esitatakse erapooletul viisil, ning avalikustavad oma huvid või huvide konfliktid, mis on seotud finantsinstrumentidega, mida kõnealune teave käsitleb.

2. Avalik-õiguslikud asutused, kes levitavad statistilisi andmeid või prognoose, mis võivad avaldada märkimisväärset mõju finantsturgudele, peavad seda tegema erapooletul ja arusaadaval viisil.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud isikukategooriate suhtes kohaldatav tehniline kord investeeringissoovituste või investeeringistrateegiate soovitamist või väljapakkumist käsitleva muu teabe esitamiseks erapooletul viisil ning konkreetsete huvide või huvide konfliktidele viitava teabe avalikustamiseks.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Lõikes 3 osutatud regulatiivsetes tehnilistes standardites sätestatud tehnilist korda ei kohaldata ajakirjanike suhtes, kellele kehtib liikmesriikides samaväärne kord, sh asjakohane iseregulatsioon, tingimusel et sellel regulatsioonil on samasugune toime nagu kõnealusel tehnilisel korral. Liikmesriigid teatavad kõnealuse samaväärse korra teksti komisjonile.

Artikkel 21

Teabe avalikustamine või levitamine meedia kaudu

Artikli 10, artikli 12 lõike 1 punkti c ja artikli 20 kohaldamisel ja kui teave on avalikustatud või seda on lehitatud või kui soovitusi on koostatud või lehitatud ajakirjanduse või muu meediakanalites kasutatava väljendusviisi jaoks, hinnatakse seda avalikustamist või levitamist, võttes arvesse eeskirju, mis hõlmavad ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust muudes meediakanalites, ning eeskirju või koodeksit, mis reguleerivad ajakirjaniku kutset, v.a juhul kui:

a) asjaomased isikud või nendega lähedalt seotud isikud saavad kõnealuse teabe avalikustamisest või levitamisest otseselt või kaudselt eeliseid või kasu või

- b) teave avalikustatakse või seda levitatakse kavatsusega eksitada turgu finantsinstrumentide pakkumise, nõudluse või hinna suhtes.

4. PEATÜKK

EUROOPA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE JA PÄDEVAD ASUTUSED

Artikkel 22

Pädevad asutused

Ilma et see piiraks õigusasutuste pädevust, määrab iga liikmesriik käesoleva määruse täitmiseks ühe pädeva haldusasutuse. Liikmesriik teavitab sellest komisjoni, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja muude liikmesriikide pädevaid asutusi. Pädev asutus tagab käesoleva määruse sätete kohaldamise oma territooriumil, võttes arvesse kõiki tema territooriumil teostatavaid tegevusi ja välisriigis teostatavaid tegevusi, mis on seotud instrumentidega, mis on võetud kauplemisele tema territooriumi reguleeritud turul ja mille kohta on esitatud taotlus sellisel turul kauplemisele võtmiseks, millega tehakse pakkumisi enampakkumise platvormil või millega kaubeldakse tema territooriumil tegutsevas mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis või millega seoses on taotletud nende kauplemisele võtmist tema territooriumil tegutsevas mitmepoolses kauplemissüsteemis.

Artikkel 23

Pädeva asutuse pädevus

1. Pädev asutus täidab oma ülesandeid ja kasutab oma pädevust järgmisel viisil:
 - a) vahetult;
 - b) koostöös muude ametiasutuste või turul tegutsevate ettevõtjatega;
 - c) omal vastutusel, delegeerides need sellistele ametiasutustele või turul tegutsevatele ettevõtjatele;
 - d) suunates küsimuse pädevale õigusasutusele.
2. Selleks et täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid, on pädeval asutusel kooskõlas siseriikliku õigusega vähemalt järgmised järelevalve- ja uurimispädevused:
 - a) juurdepääs kõikidele mis tahes kujul dokumentidele ja muudele andmetele ning õigus saada või teha neist koopiaid;
 - b) õigus nõuda teavet kõigilt isikutelt, ka nendelt, kes on järjestikku seotud korralduste edastamise või asjaomaste toimingute tegemisega, ja neid volitanud isikutelt ning vajaduse korral õigus isik teabe saamiseks välja kutsuda ja teda küsitleda;
 - c) kauba tuletisinstrumentide korral õigus nõuda tüüpvormide alusel teavet seotud hetketurgude osalistelt, õigus saada tehinguaruandeid ning pääseda vahetult ligi kauplejate süsteemidele;
 - d) õigus korraldada kohapeal, v.a füüsiliste isikute eluruumides, kontrollle või uurimist;
 - e) piiramata teise lõigu kohaldamist, õigus siseneda füüsiliste ja juriidiliste isikute tööruumidesse, et võtta kaasa dokumente ja muid mis tahes kujul andmeid, kui esineb mõistlik kahtlus, et kontrolli või uurimise objektiga seotud dokumendid ja muud andmed võivad olla olulised siseteabe alusel kauplemise või turuga manipuleerimise juhtumi kui käesoleva määruse rikkumise tõendamiseks.
 - f) õigus anda asi üle uurimiseks kriminaalmenetluses;
 - g) õigus nõuda investeerimisühingute, krediidasutuste või finantseerimisasutuste valduses olevaid telefonikõnede ja elektroonilise side andmeid ning andmeliikluse andmeid;

- h) õigus nõuda juhul, kui seda siseriiklikus õiguses lubatakse, telekommunikatsioonioperaatori valduses olevaid andmeliikluse andmeid, kui on mõistlik kahtlus, et toime on pandud õigusrikkumine, ja kui nimetatud andmed võivad olla olulised artikli 14 punkti a või b või artikli 15 rikkumise uurimiseks;
- i) õigus taotleda vara kasutamise või käsutamise piiramist, samuti arestimist;
- j) õigus peatada asjakohaste finantsinstrumentidega kauplemine;
- k) õigus nõuda sellise tegevuse ajutist lõpetamist, mida pädev asutus peab käesoleva määrusega vastuolus olevaks;
- l) õigus kehtestada kutsetegevuse ajutine keeld;
- m) võtta kõik meetmed, mida on vaja avalikkuse nõuetekohaseks teavitamiseks, sh avalikustatud väära või eksitava teabe parandamine, nõudes muu hulgas väära või eksitavat teavet avaldanud või levitanud emitendilt või teiselt isikult õienduse avaldamist.

Kui siseriiklikus õiguses nõutakse asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt eelnevat luba, et siseneda füüsiliste või juriidiliste isikute ruumidesse, nagu viidatud esimese lõigu punktis e, kasutatakse nimetatud punktis osutatud õigust alles pärast eelneva loa saamist.

3. Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmete olemasolu, nii et pädevatel asutustel on kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimispädevused.

Käesolev määrus ei piira õigus- ja haldusnorme, mis on vastu võetud seoses ülevõtmispakkumiste, ühinemistehingute ja muude tehingutega, mis mõjutavad osalust äriühingus või kontrolli äriühingu üle, mille üle teostab järelevalvet järelevalveasutus, kelle on liikmesriigid määranud vastavalt direktiivi 2004/25/EÜ artiklile 4, millega kehtestatakse nõuded, mis täiendavad käesoleva määruse nõudeid.

4. Isik, kes annab pädevale asutusele käesoleva määruse kohaselt teavet, ei riku teabe avaldamisele lepingu või õigus- või haldusnormidega kehtestatud piirangut ning teavitav isik ei kannu selle eest mingit vastutust.

Artikkel 24

Koostöö Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega

1. Pädevad asutused teevad käesoleva määruse täitmiseks koostööd Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.
2. Pädevad asutused esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele viivitamata kogu teabe, mis on tema ülesannete täitmiseks vajalik, vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 35.
3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teabevahetuse kord ja vormid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 25

Koostöökohustus

1. Pädevad asutused teevad omavahel ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega koostööd, kui see on käesoleva määruse täitmiseks vajalik, v.a juhul, kui kohaldatakse mõnd lõikes 2 sätestatud erandit. Pädevad asutused abistavad muude liikmesriikide pädevaid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Eelkõige vahetavad nad põhjendamatu viivitusega teavet ning teevad koostööd uurimise, järelevalve ja õigus- ja haldusnormide täitmise tagamise vahendite kasutamise käigus.

Esimeses lõigus sätestatud koostöö- ja abistamiskohustus kehtib ka komisjoni suhtes seoses teabevahetusega selliste kaupade kohta nagu ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustooted.

Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teevad koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010, eriti selle artiklile 35.

Kui liikmesriigid otsustavad artikli 30 lõike 1 teise lõigu kohaselt kehtestada kriminaalkaristused, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätteid puudutavate ja nimetatud artiklis osutatud rikkumiste korral, tagavad nad, et võetakse asjakohaseid meetmeid, et pädevatel asutustel oleks kõik vajalikud pädevused teha oma kohtualluvuse piires koostööd õigusasutustega, et saada teavet, mis on seotud käesoleva määruse võimaliku rikkumisega seoses algatatud kriminaaluurimise või -menetlusega, ja esitavad need andmed muudele pädevatele asutustele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, et täita kohustust teha käesoleva määruse kohaldamisel üksteisega ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega koostööd.

2. Kui pädevalt asutuselt taotletakse teabe esitamise või uurimisega seoses koostöö tegemist, siis võib ta sellest keelduda järgmistel erandlikel asjaoludel, nimelt kui:

- a) asjaomase teabe esitamine võib kahjustada selle liikmesriigi julgeolekut, kelle poole pöörduiti, eelkõige terrorismi- ja muude raskete kuritegude vastast võitlust;
- b) taotluse rahuldamine kahjustaks tõenäoliselt tema enda uurimistegevust või õigus- ja haldusnormide täitmise tagamise vahendite kasutamist või, kui see on kohaldatav, kriminaaluurimist;
- c) sama teo ja sama isiku suhtes on juba algatatud kohtumenetlus taotluse saanud liikmesriigis või
- d) taotluse saanud liikmesriigis on isiku suhtes sama teo suhtes juba tehtud lõplik kohtuotsus.

3. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teevad koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 713/2009 ⁽¹⁾ loodud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga (ACER) ning liikmesriikide reguleerivate asutustega, et tagada kooskõlastatud lähenemisviisi rakendamine asjakohaste eeskirjade järgimise tagamisel, kui tehingud, kauplemisega seotud korraldused või muu tegevus või toiming on seotud ühe või mitme käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva finantsinstrumendiga ning ühe või mitme määruse (EL) nr 1227/2011 artiklite 3, 4 ja 5 reguleerimisalasse kuuluva energia hulgimüügi tootega. Kohaldades energia hulgimüügi toodetega seotud finantsinstrumentide suhtes käesoleva määruse artikleid 7, 8 ja 12, võtavad pädevad asutused arvesse määruse (EL) nr 1227/2011 artiklis 2 sätestatud mõistete eritunnuseid ning määruse (EL) nr 1227/2011 artikleid 3, 4 ja 5.

4. Pädevad asutused esitavad nõudmisel kohe kogu teabe, mida nõutakse lõikes 1 osutatud eesmärgil.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

5. Kui pädev asutus on veendunud, et teise liikmesriigi territooriumil pannakse toime või on toime pandud käesoleva määruse sätetega vastuolus olev tegu või see tegu avaldab mõju teises liikmesriigis asuvas kauplemisskohas kaubeldavatele finantsinstrumentidele, teatab ta sellest nii täpselt kui võimalik teise liikmesriigi pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ning energia hulgimüügitoodete korral ACERile. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused konsulteerivad üksteise ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega ning energia hulgimüügitoodete korral ACERiga asjakohaste meetmete võtmise üle ja teavitavad üksteist vahepeal toimunud olulistest muutustest. Nad kooskõlastavad oma tegevuse, et vältida võimalikku dubleerimist ja tegevuse kattumist halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral vastavalt artiklitele 30 ja 31, ning abistavad üksteist oma otsuste täitmisel.

6. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib kohapealse kontrolli või uurimisega seoses taotleda abi teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

Taotluse esitanud pädev asutus võib esimeses lõigus osutatud taotlusest teavitada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Piiriülese mõjuga uurimise või kontrolli korral peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädeva asutuse taotluse korral uurimist või kontrolli koordineerima.

Kui pädev asutus saab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt taotluse viia läbi kohapealne kontroll või uurimine, võib ta kasutada ühte järgmistest võimalustest:

- a) teeb ise kohapealse kontrolli või uurimise;
- b) lubab taotluse esitanud pädeval asutusel kohapealses kontrollis või uurimises osaleda;
- c) lubab taotluse esitanud pädeval asutusel ise teha kohapealse kontrolli või uurimise;
- d) määrab audiitorid või eksperdid kohapealset kontrolli või uurimist tegema;
- e) jagab teatavaid järelevalveülesandeid teiste pädevate asutustega.

Pädevad asutused võivad teha koostööd ka muude liikmesriikide pädevate asutustega, et hõlbustada rahaliste karistuste täitmisele pööramist.

7. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaldamist, võib pädev asutus, kelle taotlust teabe või abi saamiseks vastavalt lõigetele 1, 3, 4 ja 5 ei täideta mõistliku aja jooksul või kelle taotlus teabe või abi saamiseks tagasi lükatakse, teavitada sellest tagasilükkamisest või täitmata jätmisest mõistliku aja jooksul Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet.

Sel juhul võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtta meetmed vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19, ilma et see piiraks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võimalust tegutseda vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 17.

8. Pädevad asutused teevad koostööd ja vahetavad teavet liikmesriikide ning kolmandate riikide asjaomaste reguleerivate asutustega, kes vastutavad seotud hetketurgude eest, kui neil on mõistlik kahtlus, et pannakse toime või on toime pandud tegu, mis kujutab endast käesoleva määruse rikkumist siseteabega kauplemise, siseteabe õigusvastase avaldamise ja turuga manipuleerimise näol. Sellise koostöö abil saadakse koondülevaade finants- ja hetketurgudest, tuvastatakse riigisiseseid ja piiriüleseid turukuritarvitusi ning mõistetakse karistusi.

Lubatud heitkoguse väärtpaberitega seoses tagatakse esimeses lõigus sätestatud koostöö ja teabevahetus ka järgmiste isikute abil:

- a) enampakkumise seire teostaja, võttes arvesse lubatud heitkoguse väärtpaberite või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumisi, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1031/2010, ning

b) pädevad asutused, registri haldajad, sealhulgas põhihaldaja, ja muud direktiivi 2003/87/EÜ alusel nõuete täitmise üle teostatava järelevalve eest vastutavad avalik-õiguslikud asutused.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toetab ja koordineerib koostööd ja teabevahetust pädevate asutuste ning muude liikmesriikide ja kolmandate riikide reguleerivate asutuste vahel. Pädevad asutused sõlmivad artikli 26 kohaselt võimaluse korral koostöökokkulepped kolmandate riikide reguleerivate asutustega, kes vastutavad seotud hetketurgude eest.

9. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud teabevahetuse ja abistamise kord ning vormid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 26

Koostöö kolmandate riikidega

1. Liikmesriikide pädevad asutused sõlmivad vajaduse korral kolmandate riikide järelevalveasutustega koostöökokkulepped teabevahetuse kohta kolmandate riikide järelevalveasutustega ja käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise kohta kolmandates riikides. Kõnealused koostöökokkulepped peavad tagama vähemalt tõhusa teabevahetuse, mis võimaldab pädevatel asutustel täita käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid.

Kui pädev asutus teeb sellise kokkuleppe sõlmimise ettepaneku, teavitab ta sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja muid pädevaid asutusi.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lihtsustab ja koordineerib võimaluse korral koostöökokkulepete sõlmimist liikmesriikide pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjaomaste järelevalveasutuste vahel.

Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel ühtlustamine, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, mis sisaldab näidiskoostöökokkulepet, mida liikmesriikide pädevad asutused peavad võimaluse korral kasutama.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lihtsustab ja koordineerib võimaluse korral ka sellise teabe vahetamist liikmesriikide pädevate asutuste vahel, mis saadakse kolmandate riikide järelevalveasutustelt ja mis võib olla artiklite 30 ja 31 alusel meetmete võtmise seisukohast oluline.

3. Pädevad asutused sõlmivad kolmandate riikide järelevalveasutustega teabevahetust reguleerivad koostöökokkulepped üksnes tingimusel, et avaldatava teabe suhtes kohaldatakse vähemalt samaväärseid ametisaladuse hoidmise tagatise, nagu on sätestatud artiklis 27. Selline teabevahetus peab olema ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

*Artikkel 27***Ametisaladus**

1. Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe suhtes kehtib lõigetes 2 ja 3 sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus.
2. Kogu käesoleva määruse kohaselt pädevate asutuste vahel vahetatavat teavet, mis puudutab äri- või tegevustingimusi ja muid majanduslikke või isiklikke küsimusi, peetakse konfidentsiaalseks ja selle suhtes kohaldatakse ametisaladuse nõudeid, välja arvatud juhul, kui pädev asutus märgib teavet edastades, et selle võib avaldada, või kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.
3. Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse kõikide isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädeva asutuse heaks või mõne ametiasutuse või turul tegutseva ettevõtja heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas pädeva asutuse lepinguliste audiitorite ja ekspertide suhtes. Ametisaladuse alla kuuluvat teavet ei avaldata ühelegi teisele isikule ega ametiasutusele, välja arvatud juhul, kui avaldamise kohustus tuleneb liidu või liikmesriigi õigusest.

*Artikkel 28***Andmekaitse**

Seoses isikuandmete töötlemisega käesoleva määruse raames täidavad pädevad asutused käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke ülesandeid kooskõlas siseriiklike õigus- ja haldusnormidega, millega võetakse üle direktiiv 95/46/EÜ. Töeldes isikuandmeid käesoleva määruse raames, järgib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määrust (EÜ) nr 45/2001.

Isikuandmeid säilitatakse kuni viis aastat.

*Artikkel 29***Isikuandmete avaldamine kolmandatele riikidele**

1. Liikmesriigi pädev asutus võib edastada isikuandmeid kolmandale riigile tingimusel, et direktiivi 95/46/EÜ nõuded on täidetud, ning üksnes igat juhtumit eraldi kaaludes. Pädev asutus tagab, et isikuandmete edastamine on käesoleva määruse kohaldamiseks vajalik ja et kolmas riik edastab andmed teisele kolmandale riigile üksnes tema sõnaselgel kirjalikul loal ja järgides liikmesriigi pädeva asutuse kehtestatud tingimusi.
2. Liikmesriigi pädev asutus avaldab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saadud isikuandmed kolmanda riigi järelevalveasutusele üksnes juhul, kui asjaomase liikmesriigi pädev asutus on saanud selleks andmed edastanud pädevalt asutuselt sõnaselge nõusoleku ja kui andmed avaldatakse ainult sellel eesmärgil, milleks kõnealune pädev asutus nõusoleku andis.
3. Kui koostöökokkuleppega nähakse ette isikuandmete vahetus, peab see toimuma kooskõlas siseriiklike õigus- ja haldusnormidega, millega võetakse üle direktiiv 95/46/EÜ.

5. PEATÜKK

HALDUSMEETMED- JA KARISTUSED*Artikkel 30***Halduskaristused ja muud haldusmeetmed**

1. Ilma et see piiraks kriminaalkaristusi ja pädevate asutuste järelevalvepädevust artikli 23 alusel, annavad liikmesriigid kooskõlas siseriikliku õigusega pädevatele asutustele õiguse kohaldada asjakohaseid halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid vähemalt järgmiste rikkumiste korral:

- a) artiklite 14 ja 15, artikli 16 lõigete 1 ja 2, artikli 17 lõigete 1, 2, 4, 5 ja 8, artikli 18 lõigete 1– 6, artikli 19 lõigete 1, 2, 3, 5, 6, 7 ja 11 ning artikli 20 lõike 1 rikkumine ning

- b) koostööst keeldumine artikli 23 lõikes 2 osutatud uurimise, kontrolli või taotluse puhul või artikli 23 lõikes 2 osutatud uurimise, kontrolli või taotlusega seonduvate nõuete eiramine.

Liikmesriigid võivad hiljemalt 3. juuliks 2016 otsustada mitte kehtestada esimeses lõigus osutatud eeskirju halduskaristuste kohta, kui esimese lõigu punktides a või b osutatud õigusrikkumiste eest kohaldatakse juba siseriikliku õiguse kohaselt kriminaalkaristusi. Kui liikmesriigid nii otsustavad, siis teevad nad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele üksikasjalikult teatavaks nende kriminaalõiguse asjaomased osad.

Liikmesriigid teevad esimeses ja teises lõigus osutatud eeskirjad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele üksikasjalikult teatavaks hiljemalt 3. juuliks 2016. Nad teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet viivitamata eeskirjade hilisemast muutmisest.

2. Kooskõlas siseriikliku õigusega tagavad liikmesriigid, et pädevatel asutustel on lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud õigusrikkumiste korral õigus mõista vähemalt järgmisi halduskaristusi ja võtta järgmisi haldusmeetmeid:

- a) ettekirjutus, millega nõutakse, et õigusrikkumise eest vastutav isik lõpetaks asjaomase tegevuse ja hoiduks seda kordamast;
- b) sellise kasu sissenõudmine, mis on saadud õigusrikkumisest, või kahjum, mida on õigusrikkumisega ära hoitud, kui kõnealust kasu või kahjumit on võimalik kindlaks teha;
- c) avalik hoiatus, milles märgitakse vastutav isik ja õigusrikkumise laad;
- d) investeerimisühingu tegevusloa kehtetuks tunnistamine või peatamine;
- e) investeerimisühingus juhtimiskohustuste täitmise ajutise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või mis tahes muu vastutava füüsilise isiku suhtes;
- f) artikli 14 või 15 korduva rikkumise korral investeerimisühingus juhtimiskohustuste täitmise alalise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või rikkumise eest vastutava mis tahes muu füüsilise isiku suhtes;
- g) oma arvel kauplemise ajutise keelu kehtestamine investeerimisühingus juhtimiskohustusi täitva isiku või mis tahes muu vastutava füüsilise isiku suhtes;
- h) maksimaalne rahaline halduskaristus, mis vastab vähemalt kolmekordsele õigusrikkumisega saadud kasu või ära hoitud kahjumi summale, kui kõnealust kasu või kahjumit on võimalik kindlaks määrata;
- i) füüsilise isiku puhul on rahalise halduskaristuse maksimummäär vähemalt:
- i) artiklite 14 ja 15 rikkumise korral 5 000 000 eurot ja liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014;
- ii) artiklite 16 ja 17 rikkumise korral 1 000 000 eurot ja liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014 ning
- iii) artiklite 18, 19 ja 20 rikkumise korral 500 000 eurot ja liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014 ning

j) juriidilise isiku puhul on rahalise halduskaristuse maksimummäär vähemalt:

- i) artiklite 14 ja 15 rikkumise korral 15 000 000 eurot või 15 % juriidilise isiku aastasest kogukäibest viimase olemasoleva raamatupidamise aruande järgi, mille on heaks kiitnud juhatus, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014;
- ii) artiklite 16 ja 17 rikkumise korral 2 500 000 eurot või 2 % juriidilise isiku aastasest kogukäibest viimase olemasoleva raamatupidamise aruande järgi, mille on heaks kiitnud juhatus, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014 ning
- iii) artiklite 18, 19 ja 20 rikkumise korral 1 000 000 eurot või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juulil 2014.

Käesolevas lõikes sisalduvad viited pädevale asutusele ei piira pädeva asutuse võimet täita oma ülesandeid artikli 23 lõikes 1 osutatud viisidel.

Esimese lõigu punkti j alapunktide i ja ii kohaldamisel, kui juriidiline isik on emaettevõtja või tütarettevõtja, kes on kohustatud koostama konsolideeritud raamatupidamise aruandeid vastavalt direktiivile 2013/34/EL⁽¹⁾, on asjakohane aastane kogukäive vastavalt asjakohastele raamatupidamisdirektiividele – nõukogu direktiiv 86/635/EMÜ⁽²⁾ (pankade kohta) ja nõukogu direktiiv 91/674/EMÜ⁽³⁾ (kindlustusseltside kohta) – aastane kogukäive või vastav tululiik viimase olemasoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhatus.

3. Liikmesriigid võivad ette näha, et pädevatel asutustel on ka muu kui lõikes 2 osutatud pädevus, ja nad võivad ette näha karistuste kõrgemad määrad kui kõnealuses lõikes sätestatud karistuste määrad.

Artikkel 31

Järelevalvepädevuse kasutamine ja karistuste kohaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuste liigi ja suuruse otsustamisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas asjakohasel juhul järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) õigusrikkumise eest vastutava isiku vastutuse määra;
- c) õigusrikkumise eest vastutava isiku finantsseisund, mida näitab näiteks juriidilise isiku kogukäive või füüsilise isiku aastasissetulek;
- d) õigusrikkumise eest vastutava isiku teenitud kasumi või välditud kahjumi suurus, kui neid on võimalik kindlaks määrata;
- e) õigusrikkumise eest vastutava isiku ja pädeva asutuse koostöö tase, ilma et see piiraks vajadust tagada selle isiku teenitud kasumi või välditud kahjumi sissenõudmine;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

⁽²⁾ Nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7).

- f) õigusrikkumise eest vastutava isiku varasemad õigusrikkumised;
- g) abinõud, mille õigusrikkumise eest vastutav isik on tarvitusele võtnud, et ära hoida õigusrikkumise kordumine.

2. Pädevad asutused teevad artikli 30 alusel halduskaristuste mõistmise ja muude haldusmeetmete kohaldamise pädevuse kasutamisel tihedat koostööd, tagamaks, et nende järelevalve- ja uurimisõigused ning nende mõistetavad halduskaristused ja kohaldatavad haldusmeetmed on käesoleva määruse mõttes tõhusad ja asjakohased. Nad kooskõlastavad oma tegevuse kooskõlas artikliga 25, et vältida võimalikku dubleerimist ja tegevuse kattumist järelevalve- ja uurimisõiguste kasutamisel ning halduskaristuste ja trahvide kohaldamisel piiriüleste juhtumite korral.

Artikkel 32

Õigusrikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusa korra, mille abil on võimalik pädevatele asutustele käesoleva määruse tegelikust või võimalikust rikkumisest teatada.
2. Lõikes 1 osutatud kord hõlmab vähemalt järgmist:
 - a) õigusrikkumise teadete vastuvõtmise kord ja nende järelkontroll, sh turvaliste sidekanalite loomine nende teadete esitamiseks;
 - b) töösuhte raames asjakohase kaitse tagamine vähemalt kättemaksu, diskrimineerimise ja muud laadi ebaõiglase kohtlemise eest töölepingu alusel töötavatele isikutele, kes teatavad õigusrikkumistest või kelle puhul arvatakse, et nad on toime pannud õigusrikkumise, ning
 - c) nii õigusrikkumisest teatava isiku kui ka õigusrikkumise väidetavalt toime pannud füüsilise isiku isikuandmete kaitse, sh kaitse, mis puudutab asjaomaste isikute isikuandmete konfidentsiaalsust kõigil menetluse etappidel, ilma et see piiraks teabe avaldamist, mida nõutakse siseriiklikus õiguses seoses uurimisega või sellele järgneva kohtumenetlusega.
3. Liikmesriigid nõuavad, et tööandjad, kes osalevad tegevuses, mille suhtes kohaldatakse finantsteenuste reeglistikku, kehtestaksid töötajate jaoks asjakohase sisekorra, mille alusel teatada käesoleva määruse rikkumisest.
4. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse võimalike rikkumiste kohta olulist teavet esitavatele isikutele ette näha rahalised hüved kooskõlas siseriikliku õigusega, kui sellistel isikutel ei ole muid eelnevaid õiguslikke ega lepingulisi kohustusi sellist teavet esitada, ja kui teave on uus ja kui selle tulemusel mõistetakse käesoleva määruse rikkumise eest haldus- või kriminaalkaristus või kohaldatakse mõnda muud haldusmeetet.
5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et täpsustada lõikes 1 osutatud korda, sealhulgas teatamise kord ja teadete järelkontrolli kord ning töölepingu alusel töötavate isikute kaitse meetmed ja isikuandmete kaitse meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 36 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 33

Teabevahetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega

1. Pädevad asutused esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele igal aastal koondteabe kõigi pädeva asutuse poolt artiklite 30, 31 ja 32 kohaselt mõistetud halduskaristuste ning võetud muude haldusmeetmete kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe aastaaruandes. Pädevad asutused esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas ka anonüümsed koondandmed kõigi haldusõiguslike uurimiste kohta, mille nad on nimetatud artiklite kohaselt korraldanud.

2. Kui liikmesriigid on kooskõlas artikli 30 lõike 1 teise lõiguga kehtestanud kriminaalkaristused selles artiklis osutatud õigusrikkumiste eest, esitavad nende pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas anonüümsed koondandmed kõigi kooskõlas artiklitega 30, 31 ja 32 korraldatud haldusõiguslike uurimiste kohta ja õigusasutuste mõistetud kriminaalkaristuste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab mõistetud kriminaalkaristuste andmed aastaaruandes.

3. Kui pädev asutus on avalikustanud haldus- või kriminaalkaristused või muud haldusmeetmed, teavitab ta nendest samal ajal Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet.

4. Kui avaldatud haldus- või kriminaalkaristus või muu haldusmeede on seotud investeerimisühinguga, kellel on direktiivi 2014/65/EL kohane tegevusluba, lisab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viite avaldatud karistusele või meetmele nimetatud direktiivi artikli 5 lõike 3 alusel asutatud investeerimisühingute registrisse.

5. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaolised kohaldamistingimused, koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks käesolevas artiklis osutatud teabevahetuse kord ja vormid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 34

Otsuste avaldamine

1. Kui kolmandas lõigus ei ole sätestatud teisiti, avaldavad pädevad asutused käesoleva määruse rikkumise eest halduskaristuse mõistmise või haldusmeetme võtmise otsuse oma veebisaidil kohe pärast seda, kui otsusest puudutatud isikule on sellest otsusest teada antud. Avaldatav teade sisaldab vähemalt teavet õigusrikkumise liigi ja laadi kohta ning otsusest puudutatud isiku andmeid.

Esimest lõiku ei kohaldata otsustele, millega võetakse uurimisalaseid meetmeid.

Kui pädev asutus leiab, tuginedes konkreetsete asjaolude hindamisele, et otsusest puudutatud juriidilise isiku andmete või füüsilise isiku isikuandmete avalikustamine on ebaproportsionaalne, või kui selline avalikustamine ohustaks käimasolevat uurimist või finantsturgude stabiilsust, siis toimib ta järgmiselt:

- a) lükkab otsuse avaldamise edasi seni, kuni edasilükkamise põhjused langevad ära;
- b) avalikustab otsuse kohta anonüümsed andmed kooskõlas siseriikliku õigusega, kui selline avalikustamine tagab asjaomaste isikuandmete tõhusa kaitse;
- c) ei avalikusta otsust üldse, kui pädev asutus leiab, et selle avalikustamine kooskõlas punktidega a või b ei taga piisavalt,
 - i) et finantsturgude stabiilsuse ohustamine on välistatud, või
 - ii) otsuse avalikustamise proportsionaalsust meetmetega, mida peetakse vähem tähtsaks.

Kui pädev asutus otsustab avaldada otsuse anonüümselt, nagu on osutatud kolmanda lõigu punktis b, võib ta asjakohaste andmete avalikustamise edasi lükata mõistliku aja võrra, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul langevad anonüümsete andmete avalikustamise põhjused ära.

2. Kui otsuse peale saab esitada vaide liikmesriigi haldus- või muule asutusele või kaebuse liikmesriigi kohtule, avalikustavad pädevad asutused kohe oma veebisaidil ka sellekohase teabe ning kogu edasise teabe esitatud vaide või kaebuse tulemuste kohta. Peale selle avalikustatakse ka kõik otsused, millega tühistatakse edasikaevatud otsus.

3. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avalikustatud otsus on nende veebisaidil kättesaadav vähemalt viis aastat pärast selle avalikustamist. Avaldatud isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse veebisaidil ainult nii kaua kui kohaldatavate andmekaitse eeskirjade kohaselt vajalik.

6. PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

Artikkel 35

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõigetes 5 ja 6, artikli 12 lõikes 5, artikli 17 lõike 2 kolmandas lõigus, artikli 17 lõikes 3 ning artikli 19 lõigetes 13 ja 14 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõigetes 5 ja 6, artikli 12 lõikes 5, artikli 17 lõike 2 kolmandas lõigus, artikli 17 lõikes 3 ning artikli 19 lõigetes 13 ja 14 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 6 lõigete 5 ja 6, artikli 12 lõike 5, artikli 17 lõike 2 kolmanda lõigu, artikli 17 lõike 3 ning artikli 19 lõigete 13 ja 14 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 36

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komisjoni otsusega 2001/528/EÜ⁽¹⁾ asutatud Euroopa väärtpaberikomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

⁽¹⁾ Komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsus 2001/528/EÜ Euroopa väärtpaberikomitee loomise kohta (EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45).

7. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 37

Direktiivi 2003/6/EÜ ja selle rakendusmeetmete kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2004/72/EÜ⁽¹⁾, 2003/125/EÜ⁽²⁾ ja 2003/124/EÜ⁽³⁾ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 2273/2003⁽⁴⁾ tunnistatakse kehtetuks alates 3. juulist 2016. Viiteid direktiivile 2003/6/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja seda loetakse kooskõlas käesoleva määruse II lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 38

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt 3. juuliks 2019 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kuidas käesolevat määrust on rakendatud, lisades asjakohasel juhul seadusandliku akti ettepaneku. Aruandes hinnatakse muu hulgas järgmist:

- a) kas on asjakohane kehtestada ühtsed eeskirjad, mis kohustavad kõiki liikmesriike kehtestama sisetabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise eest halduskaristusi;
- b) kas sisetabe määratlus hõlmab piisavalt kogu teavet, mis on pädevate asutuste jaoks vajalik turukuritarvituse vastaseks tõhusaks võitluseks;
- c) kas tingimused, mille kohaselt võib kauplemise artikli 19 lõike 11 alusel keelata, on asjakohased, et teha kindlaks, kas on veel asjaolusid, mille korral tuleks kauplemine keelata;
- d) kas on võimalik luua turuülese tellimusraamatu järelevalve liidu õigusraamistik seoses turukuritarvitusega, sh soovitusel selle õigusraamistiku loomiseks, ja
- e) võrdlusaluseid käsitlevate sätete kohaldamisala.

Esimese lõigu punkti a kohaldamiseks koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aruande halduskaristuste kohaldamise kohta ja, kui liikmesriigid on otsustanud kehtestada artikli 30 lõike 1 teise lõigu kohaselt käesoleva määruse rikkumise eest samas lõigus osutatud kriminaalkaristused, siis aruande selliste kriminaalkaristuste kohaldamise kohta liikmesriikides. Aruande koostamisel võetakse arvesse ka kõiki andmeid, mis on kättesaadavad artikli 33 lõigete 1 ja 2 alusel.

Artikkel 39

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ Komisjoni 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/72/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses heakskiidetud turutavade, kaupade tuletisinstrumentidega seotud sisetabe määratlemise, siseringi isikute nimekirjade koostamise, juhtide tehingutest teatamise ja kahtlastest tehingutest teatamisega (ELT L 162, 30.4.2004, lk 70).

⁽²⁾ Komisjoni 22. detsembri 2003. aasta direktiiv 2003/125/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses investeerimissoovitude erapooletu esitamise ja huvide konflikti avalikustamisega (ELT L 339, 24.12.2003, lk 73).

⁽³⁾ Komisjoni 22. detsembri 2003. aasta direktiiv 2003/124/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses sisetabe määratluse ja avalikustamisega ning turuga manipuleerimise määratlusega (ELT L 339, 24.12.2003, lk 70).

⁽⁴⁾ Komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2273/2003, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega (ELT L 336, 23.12.2003, lk 33).

2. Määrust kohaldatakse alates 3. juulist 2016, välja arvatud artikli 4 lõikeid 4 ja 5, artikli 5 lõiget 6, artikli 6 lõikeid 5 ja 6, artikli 7 lõiget 5, artikli 11 lõikeid 9, 10 ja 11, artikli 12 lõiget 5, artikli 13 lõikeid 7 ja 11, artikli 16 lõiget 5, artikli 17 lõike 2 kolmandat lõiku, artikli 17 lõikeid 3, 10 ja 11, artikli 18 lõiget 9, artikli 19 lõikeid 13, 14 ja 15, artikli 20 lõiget 3, artikli 24 lõiget 3, artikli 25 lõiget 9, artikli 26 lõike 2 teist, kolmandat ja neljandat lõiku, artikli 32 lõiget 5 ning artikli 33 lõiget 5, mida kohaldatakse 2. juulist 2014.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada vastavus artiklitele 22, 23 ja 30, artikli 31 lõikele 1 ja artiklitele 32 ja 34 hiljemalt 3. juuliks 2016.

4. Käesoleva määruse viiteid direktiivile 2014/65/EL ja määrusele (EL) nr 600/2014 käsitatakse enne 3. jaanuari 2017 viidetena direktiivile 2004/39/EÜ kooskõlas direktiivi 2014/65/EL IV lisas sätestatud vastavustabeliga, niivõrd kui vastavustabel sisaldab sätteid, mis viitavad direktiivile 2004/39/EÜ.

Kui käesoleva määruse sätted viitavad organiseeritud kauplemissüsteemidele, VKEde kasvuturgudele, lubatud heitkoguse väärtpaberitele või nendel põhinevatele enampakkumistoodetele, ei kohaldata neid sätteid organiseeritud kauplemissüsteemidele, VKEde kasvuturgudele, lubatud heitkoguse väärtpaberitele või nendel põhinevatele enampakkumistoodetele enne 3. jaanuari 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

I LISA

A. Valede või eksitavate märguannete ja hindade kindlustamisega seotud manipuleeriva tegevuse tunnused

Käesoleva määruse artikli 12 lõike 1 punkti a kohaldamisel, ilma et see mõjutaks kõnealuse artikli lõikes 2 sätestatud tegevuse liike, võetakse arvesse muu hulgas järgmisi tunnuseid, mille loetelu ei ole ammendav ja mida iseenesest ei pea ilmtingimata käsitama turuga manipuleerimisena, kui turuosalised ja pädevad asutused uurivad tehinguid või kauplemiskorraldusi:

- a) mil määral kujutavad antud kauplemiskorraldused või tehtud tehingud endast märkimisväärset osa asjakohase finantsinstrumendiga, seotud kauba hetkelepinguga või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote tehtud tehingute päevamahust, eriti kui selline tegevus toob kaasa nende hinna olulise muutuse;
- b) mil määral põhjustavad finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote puhul märkimisväärset ostu- või müügivõimalust omavate isikute antud kauplemiskorraldused või tehtud tehingud olulisi muutusi finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinnas;
- c) kas sooritatud tehingute tagajärjel muutub finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote tulu saav omanik;
- d) mil määral hõlmavad antud kauplemiskorraldused või tehtud tehingud või tühistatud korraldused positsioonide muutumist vastupidiseks lühikese aja jooksul ja kujutavad endast märkimisväärset osa asjakohase finantsinstrumendiga, seotud kauba hetkelepinguga või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote tehtud tehingute päevamahust, ja mil määral võidakse neid seostada finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote hinna olulise muutumisega;
- e) mil määral koonduvad antud kauplemiskorraldused või tehtud tehingud lühikesse ajavahemikku kauplemiseks ettenähtud ajavahemikus ja põhjustavad hinnamuutuse, mis hiljem muutub vastupidiseks;
- f) mil määral muudavad antud kauplemiskorraldused finantsinstrumendi, seotud kauba hetkelepingu või lubatud heitkoguse väärtpaberitel põhineva enampakkumistoote eest pakutud parimat ostu- või müügihinda ehk üldisemalt turuosalistele kättesaadava tellimusraamatu sisu ja mil määral neid tühistatakse enne täitmist, ning
- g) mil määral antakse kauplemiskorraldusi või tehakse tehinguid täpselt või umbes ajal, mil arvutatakse võrdlushindu, arveldushindu ja hinnangulisi väärtusi, ja mil määral see põhjustab selliseid hindu ja hinnangulisi väärtusi mõjutavaid hinnamuutusi.

B. Näilike võtete või muud liiki pettuse või pettuslike võtete kasutamisega seotud manipuleeriva tegevuse tunnused

Käesoleva määruse artikli 12 lõike 1 punkti b kohaldamisel, ilma et see mõjutaks kõnealuse artikli lõikes 2 sätestatud tegevuse liike, võetakse arvesse muu hulgas järgmisi tunnuseid, mille loetelu ei ole ammendav ja mida iseenesest ei pea ilmtingimata käsitama turuga manipuleerimisena, kui turuosalised ja pädevad asutused uurivad tehinguid või kauplemiskorraldusi:

- a) kas kauplemiskorraldusi andnud või tehinguid teinud isikud või nendega lähedalt seotud isikud on enne või pärast levitanud väärte või eksitavaid teavet ning
- b) kas kauplemiskorraldusi andnud või tehinguid teinud isikud või nendega lähedalt seotud isikud on enne või pärast koostanud või levitanud investeerimissoovitusi, mis on vigased, erapoolikud või ilmselgelt mõjutatud olulistest huvidest.

II LISA

Vastavustabel

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikkel 1	
Artikkel 2	
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 9 esimene lõik
Artikli 2 lõike 1 punkt b	
Artikli 2 lõike 1 punkt c	
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 9 teine lõik
Artikli 2 lõige 3	Artikli 9 esimene lõik
Artikli 2 lõige 4	Artikli 10 punkt a
Artikli 3 lõigu 1 punkt 1	Artikli 1 lõige 3
Artikli 3 lõigu 1 punkt 2	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 3	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 4	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 5	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 6	Artikli 1 lõige 4
Artikli 3 lõigu 1 punkt 7	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 8	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 9	Artikli 1 lõige 5
Artikli 3 lõigu 1 punkt 10	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 11	
Artikli 3 lõigu 1 punkt 12	Artikli 1 lõige 7
Artikli 3 lõigu 1 punkt 13	Artikli 1 lõige 6
Artikli 3 lõigu 1 punktid 14–35	
Artikkel 4	
Artikkel 5	Artikkel 8
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 7
Artikli 6 lõige 2	
Artikli 6 lõige 3	
Artikli 6 lõige 4	
Artikli 6 lõige 5	
Artikli 6 lõige 6	
Artikli 6 lõige 7	

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikli 7 lõike 1 punkt a	Artikli 1 lõike 1 esimene lõik
Artikli 7 lõike 1 punkt b	Artikli 1 lõike 1 teine lõik
Artikli 7 lõike 1 punkt c	
Artikli 7 lõike 1 punkt d	Artikli 1 lõike 1 kolmas lõik
Artikli 7 lõige 2	
Artikli 7 lõige 3	
Artikli 7 lõige 4	
Artikli 7 lõige 5	
Artikli 8 lõige 1	Artikli 2 lõike 1 esimene lõik
Artikli 8 lõige 2	
Artikli 8 lõike 2 punkt a	Artikli 3 punkt b
Artikli 8 lõike 2 punkt b	
Artikli 8 lõige 3	
Artikli 8 lõike 4 punkt a	Artikli 2 lõike 1 punkt a
Artikli 8 lõike 4 punkt b	Artikli 2 lõike 1 punkt b
Artikli 8 lõike 4 punkt c	Artikli 2 lõike 1 punkt c
Artikli 8 lõike 4 punkt d	Artikli 2 lõike 1 punkt d
Artikli 8 lõike 4 teine lõik	Artikkel 4
Artikli 8 lõige 5	Artikli 2 lõige 2
Artikli 9 lõige 1	
Artikli 9 lõige 2	
Artikli 9 lõike 3 punkt a	Artikli 2 lõige 3
Artikli 9 lõike 3 punkt b	Artikli 2 lõige 3
Artikli 9 lõige 4	
Artikli 9 lõige 5	
Artikli 9 lõige 6	
Artikli 10 lõige 1	Artikli 3 punkt a
Artikli 10 lõige 2	
Artikkel 11	
Artikli 12 lõige 1	
Artikli 12 lõike 1 punkt a	Artikli 1 lõike 2 punkt a
Artikli 12 lõike 1 punkt b	Artikli 1 lõike 2 punkt b
Artikli 12 lõike 1 punkt c	Artikli 1 lõike 2 punkt c

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikli 12 lõike 1 punkt d	
Artikli 12 lõike 2 punkt a	Artikli 1 lõike 2 teise lõigu esimene taane
Artikli 12 lõike 2 punkt b	Artikli 1 lõike 2 teise lõigu teine taane
Artikli 12 lõike 2 punkt c	
Artikli 12 lõike 2 punkt d	Artikkel 1 lõike 2 teise lõigu kolmas taane
Artikli 12 lõike 2 punkt e	
Artikli 12 lõige 3	
Artikli 12 lõige 4	
Artikli 12 lõige 5	Artikli 1 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 13 lõige 1	Artikli 1 lõike 2 punkti a teine lõik
Artikli 13 lõige 1	
Artikli 13 lõige 2	
Artikli 13 lõige 3	
Artikli 13 lõige 4	
Artikli 13 lõige 5	
Artikli 13 lõige 6	
Artikli 13 lõige 7	
Artikli 13 lõige 8	
Artikli 13 lõige 9	
Artikli 13 lõige 10	
Artikli 13 lõige 11	
Artikli 14 punkt a	Artikli 2 lõike 1 esimene lõik
Artikli 14 punkt b	Artikli 3 punkt b
Artikli 14 punkt c	Artikli 3 punkt a
Artikkel 15	Artikkel 5
Artikli 16 lõige 1	Artikli 6 lõige 6
Artikli 16 lõige 2	Artikli 6 lõige 9
Artikli 16 lõige 3	
Artikli 16 lõige 4	
Artikli 16 lõige 5	Artikli 6 lõike 10 seitsmes taane
Artikli 17 lõige 1	Artikli 6 lõige 1
Artikli 17 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 9 kolmas lõik
Artikli 17 lõige 2	

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikli 17 lõige 3	
Artikli 17 lõige 4	Artikli 6 lõige 2
Artikli 17 lõige 5	
Artikli 17 lõige 6	
Artikli 17 lõige 7	
Artikli 17 lõige 8	Artikli 6 lõike 3 esimene ja teine lõik
Artikli 17 lõige 9	
Artikli 17 lõige 10	Artikli 6 lõike 10 esimene ja teine taane
Artikli 17 lõige 11	
Artikli 18 lõige 1	Artikli 6 lõike 3 kolmas lõik
Artikli 18 lõige 2	
Artikli 18 lõige 3	
Artikli 18 lõige 4	
Artikli 18 lõige 5	
Artikli 18 lõige 6	
Artikli 18 lõige 7	Artikli 9 kolmas lõik
Artikli 18 lõige 8	
Artikli 18 lõige 9	Artikli 6 lõike 10 neljas taane
Artikli 19 lõige 1	Artikli 6 lõige 4
Artikli 19 lõike 1 punkt a	Artikli 6 lõige 4
Artikli 19 lõike 1 punkt b	
Artikli 19 lõige 2	
Artikli 19 lõige 3	
Artikli 19 lõike 4 punkt a	
Artikli 19 lõike 4 punkt b	
Artikli 19 lõiked 5 kuni 13	
Artikli 19 lõige 14	Artikli 6 lõike 10 viies taane
Artikli 19 lõige 15	Artikli 6 lõike 10 viies taane
Artikli 20 lõige 1	Artikli 6 lõige 5
Artikli 20 lõige 2	Artikli 6 lõige 8
Artikli 20 lõige 3	Artikli 6 lõike 10 kuues taane ja artikli 6 lõige 11
Artikkel 21	Artikkel 1 lõike 2 punkti c teine lause
Artikkel 22	Artikli 11 esimene lõik Artikkel 10
Artikli 23 lõige 1	Artikli 12 lõige 1

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikli 23 lõike 1 punkt a	Artikli 12 lõike 1 punkt a
Artikli 23 lõike 1 punkt b	Artikli 12 lõike 1 punkt b
Artikli 23 lõike 1 punkt c	Artikli 12 lõike 1 punkt c
Artikli 23 lõike 1 punkt d	Artikli 12 lõike 1 punkt d
Artikli 23 lõike 2 punkt a	Artikli 12 lõike 2 punkt a
Artikli 23 lõike 2 punkt b	Artikli 12 lõike 2 punkt b
Artikli 23 lõike 2 punkt c	
Artikli 23 lõike 2 punkt d	Artikli 12 lõike 2 punkt c
Artikli 23 lõike 2 punkt e	
Artikli 23 lõike 2 punkt f	
Artikli 23 lõike 2 punkt g	Artikli 12 lõike 2 punkt d
Artikli 23 lõike 2 punkt h	Artikli 12 lõike 2 punkt d
Artikkel 23 lõike 2 punkt i	Artikli 12 lõike 2 punkt g
Artikli 23 lõike 2 punkt j	Artikli 12 lõike 2 punkt f
Artikli 23 lõike 2 punkt k	Artikli 12 lõike 2 punkt e
Artikli 23 lõike 2 punkt l	Artikli 12 lõike 2 punkt h
Artikli 23 lõike 2 punkt m	Artikli 6 lõige 7
Artikli 23 lõige 3	
Artikli 23 lõige 4	
Artikli 24 lõige 1	Artikli 15a lõige 1
Artikli 24 lõige 2	Artikli 15a lõige 2
Artikli 24 lõige 3	
Artikli 25 lõike 1 esimene lõik	Artikli 16 lõige 1
Artikli 25 lõige 2	Artikli 16 lõige 2 ja artikli 16 lõike 4 neljas lõik
Artikli 25 lõike 2 punkt a	Artikli 16 lõike 2 teise lõigu esimene taane ja artikli 16 lõike 4 neljas lõik
Artikli 25 lõike 2 punkt b	
Artikli 25 lõike 2 punkt c	Artikli 16 lõike 2 teise lõigu teine taane ja artikli 16 lõike 4 neljas lõik
Artikli 25 lõike 2 punkt d	Artikli 16 lõike 2 teise lõigu kolmas taane ja artikli 16 lõike 4 neljas lõik
Artikli 25 lõige 3	
Artikli 25 lõige 4	Artikkel 16 lõike 2 esimene lause
Artikli 25 lõige 5	Artikli 16 lõige 3
Artikli 25 lõige 6	Artikli 16 lõige 4

Käesolev määrus	Direktiiv 2003/6/EÜ
Artikli 25 lõige 7	Artikli 16 lõike 2 neljas lõik ja artikli 16 lõike 4 neljas lõik
Artikli 25 lõige 8	
Artikli 25 lõige 9	Artikli 16 lõige 5
Artikkel 26	
Artikli 27 lõige 1	
Artikli 27 lõige 2	
Artikli 27 lõige 3	Artikkel 13
Artikkel 28	
Artikkel 29	
Artikli 30 lõike 1 esimene lõik	Artikli 14 lõige 1
Artikli 30 lõike 1 punkt a	
Artikli 30 lõike 1 punkt b	Artikli 14 lõige 3
Artikli 30 lõige 2	
Artikli 30 lõige 3	
Artikkel 31	
Artikkel 32	
Artikli 33 lõige 1	Artikli 14 lõike 5 esimene lõik
Artikli 33 lõige 2	
Artikli 33 lõige 3	Artikli 14 lõike 5 teine lõik
Artikli 33 lõige 4	Artikli 14 lõike 5 kolmas lõik
Artikli 33 lõige 5	
Artikli 34 lõige 1	Artikli 14 lõige 4
Artikli 34 lõige 2	
Artikli 34 lõige 3	
Artikkel 35	
Artikli 36 lõige 1	Artikli 17 lõige 1
Artikli 36 lõige 2	
Artikkel 37	Artikkel 20
Artikkel 38	
Artikkel 39	Artikkel 21
Lisa	

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 597/2014,**16. aprill 2014,****millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 812/2004, millega sätestatakse meetmed vaalaliste juhusliku püügi kohta püügipiirkondades**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 812/2004 ⁽³⁾ antakse komisjonile volitused kõnealuse määruse mõne sätte rakendamiseks. Lissaboni lepingu jõustumisest tulenevalt on asjakohane kõnealused volitused viia vastavusse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artiklitega 290 ja 291.
- (2) Selleks, et tagada määruse (EÜ) nr 812/2004 teatavate sätete tõhus kohandamine vastavalt teaduse ja tehnika arengule, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte akustiliste hoiatusseadmete kasutamise signaalikarakteristikute ja rakendamise karakteristikute tehniliste nõuete ja tingimuste kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (3) Selleks et tagada määruse (EÜ) nr 812/2004 nende sätete, millega kehtestatakse liikmesriikide aruandmise kord ja vorm, ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽⁴⁾.
- (4) Pidades silmas liikmesriikide kohustust võtta vajalikke meetmeid vaalaliste range kaitse süsteemi kehtestamiseks kooskõlas määrusega (EÜ) nr 812/2004 ja võttes arvesse kõnealuse määruse puudujäike, mida komisjon on kindlaks teinud, tuleks kõnealuse määruse sätete asjakohasus ja tõhusus vaalaliste kaitsmisel 31. detsembriks 2015 läbi vaadata. Kõnealuse läbivaatamise alusel peaks komisjon asjakohasel juhul esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule igakülgse seadusandliku ettepaneku vaalaliste tõhusa kaitse tagamiseks, sealhulgas piirkondadeks jaotamise kaudu.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 812/2004 vastavalt muuta,

⁽¹⁾ ELT C 11, 15.1.2013, lk 85.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 3. märtsi 2014. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Nõukogu 26. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 812/2004, millega sätestatakse meetmed vaalaliste juhusliku püügi kohta püügipiirkondades, ja muudetakse määrust (EÜ) nr 88/98 (ELT L 150, 30.4.2004, lk 12).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 812/2004 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 3 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 2 lõike 1 kohaldamisel kasutatavad akustilised hoiatusseadmed peavad vastama II lisas sätestatud tehnilistele nõuetele ja kasutustingimustele. Tagamaks, et II lisa kajastab jätkuvalt tehnika ja teaduse arengu seisu, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada II lisas signaalikarakteristikuid ja vastavaid rakendamise karakteristikuid. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel näeb komisjon ette piisava aja selliste kohanduste rakendamiseks.”

2) Artiklile 7 lisatakse järgmine lõige:

„3. Komisjon vaatab hiljemalt 31. detsembriks 2015 läbi käesoleva määrusega kehtestatud meetmete tõhususe ning vajaduse korral esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igakülgse seadusandliku ettepaneku vaalaliste tõhusa kaitse tagamiseks.”

3) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Rakendamine

Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, et kehtestada üksikasjalikud eeskirjad artiklis 6 sätestatud aruandmise korra ja vormi kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 8b lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.”

4) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates 2. juulist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne nelja-aastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 8b

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomitee, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 (*) artikli 47 kohaselt. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (**) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13)."

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 598/2014,**16. aprill 2014,****müraga seotud käitamispiirangute eeskirjade ja korra kehtestamise kohta liidu lennujaamades tasakaalustatud lähenemisviisi raames ning direktiivi 2002/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühise transpordipoliitika põhieesmärk on säästev areng. See nõuab terviklikku lähenemisviisi, mille eesmärgiks on tagada nii liidu transpordisüsteemi tõhus toimimine kui ka keskkonnakaitse.
- (2) Õhutranspordi säästev areng nõuab meetmeid, mille eesmärk on vähendada keskkonna saastumist õhusõidukite müraga liidu lennujaamades. Kõnealused meetmed peaksid vähendama müra taset liidu lennujaamade ümbruses, et säilitada või parandada ümberkaudsete elanike elukvaliteeti ja suurendada lennundustegevuse ja elamupiirkondade koostoimivust, eelkõige öiste lendude puhul.
- (3) Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) resolutsioonis A33/7 sätestatakse tasakaalustatud lähenemisviisi mõiste müra piiramisel (tasakaalustatud lähenemisviis) ning kehtestatakse õhusõidukite müra käsitlemise ühtne meetod. Tasakaalustatud lähenemisviis peaks jääma lennunduses kui üleilmses tööstusharus müra piiramise aluseks. Tasakaalustatud lähenemisviisi tunnistatakse asjaomaste õiguslike kohustuste, olemasolevate kokkulepete, kehtivate õigusaktide ning kehtestatud poliitikasuundade olulisust ega piirata nende kohaldamist. Tasakaalustatud lähenemisviisi rahvusvaheliste eeskirjade lisamine käesolevasse määrusse peaks olulisel määral vähendama rahvusvaheliste vaidluste riski juhul, kui müraga seotud käitamispiirangud mõjutavad kolmandate riikide lennuettevõtjaid.
- (4) Pärast kõige mürarikkamate õhusõidukite käitusest kõrvaldamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/30/EÜ ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/93/EÜ ⁽⁵⁾ on vaja ajakohastada käitamispiiranguid käsitlevate meetmete kasutamist, et ametiasutused saaksid tegelda kõige mürarikkamate õhusõidukitega, et tasakaalustatud lähenemisviisi rahvusvahelist raamistikku kasutades vähendada liidu lennujaamade ümbruse müra taset.

⁽¹⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 173.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 110.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. märtsi 2014. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/30/EÜ müraga seotud käitamispiirangute eeskirjade ja -korra kehtestamise kohta ühenduse lennuväljadel (EÜT L 85, 28.3.2002, lk 40).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/93/EÜ rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni teise väljaande (1988) 16. lisa 1. kõite 3. peatiki II osas käsitletud lennukite lendude reguleerimise kohta (ELT L 374, 27.12.2006, lk 1).

- (5) Komisjoni 15. veebruari 2008. aasta aruandes müraga seotud käitamispääsude kohta ELi lennuväljadel märgiti vajadust muuta direktiivi 2002/30/EÜ tekstis selgemaks vastutuse jaotumine ning huvitatud isikute täpsed õigused ja kohustused müra hindamise protsessis, et iga lennujaama puhul tagada majanduslikult tasuvate meetmete võtmine müra vähendamise eesmärkide saavutamiseks.
- (6) Käitamispääsude kehtestamine liikmesriikide poolt liidu lennujaamades üksikjuhtumite kaupa võib piirata läbilaskevõimet, kuid samas aidata vähendada müra taset lennujaamade ümbruses. Siiski on võimalus, et moonutatakse konkurentsi või kahjustatakse liidu lennundusvõrgustiku üldist tõhusust olemasoleva läbilaskevõime ebatõhusa kasutamise tõttu. Kuna käesoleva määruse müra vähendamise eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda müra piiramise protsessi osana ühtlustatud menetluseeskirjade kehtestamisega käitamispääsude kehtestamiseks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. Sellise ühtlustatud meetodiga ei kehtestata müra kvaliteedi eesmärki, mis jätkuvalt tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2002/49/EÜ, ⁽¹⁾ muudest asjaomastest liidu eeskirjadest või liikmesriikide õigusaktidest, ning sellega ei piirata eri meetmete valikut.
- (7) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ainult selliste liikmesriikide suhtes, kelle territooriumil asub lennujaam, kus kalendriaasta jooksul tehakse üle 50 000 tsiviilõhusõiduki lennu ning kui kaalutakse müraga seotud käitamispääsude kehtestamist sellises lennujaamas.
- (8) Käesolevat määrust tuleks kohaldada tsiviillennunduses tegutsevate õhusõidukite suhtes. Seda ei tuleks kohaldada sõjalennukite ega tolli-, politsei- või tulekustutustöös osalevate õhusõidukite suhtes. Samuti tuleks erandlikud lennud, nagu kiireloomulised humanitaarilennud, otsingu- ja päästetööd hädaolukorras, arstiabi ning katastroofiabi, vabastada käesoleva määruse kohaldamisest.
- (9) Ehkki mürahindamisi peaks läbi viima korrapäraselt vastavalt direktiivile 2002/49/EÜ, peaksid need tooma kaasa müra vähendamise lisameetmed üksnes siis, kui praegused müra vähendamise meetmed koos ei saavuta müra leevendamise eesmärki, võttes arvesse lennujaama eeldatavat arengut. Lennujaamades, kus on kindlaks tehtud müraprobleem, tuleks välja selgitada müra vähendamise lisameetmed kooskõlas tasakaalustatud lähenemisviisi meetodikaga. Tagamaks tasakaalustatud lähenemisviisi laialdast kasutamist liidus, soovitatakse seda kasutada ka väljaspool käesoleva määruse reguleerimisala alati, kui asjaomane liikmesriik leiab, et selle kohaldamine on asjakohane. Müraga seotud käitamispääsude tuleks kehtestada ainult juhul, kui teised tasakaalustatud lähenemisviisi meetmed ei ole müra vähendamise eesmärkide saavutamiseks piisavad.
- (10) Kui kulude-tulude analüüs näitab kogu majandusliku heaolu mõju kulude ja tulude võrdluses, siis majandusliku tasuvuse hinnangus keskendutakse asjaomase eesmärgi saavutamisele majanduslikult kõige tasuvamal viisil, nõudes vaid kulude võrdlust. Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriike vajadusel kasutamast kulude-tulude analüüsi.
- (11) Müraprobleemidega seotud terviseaspektide tähtsust on vaja tunnustada, mistõttu on müra vähendamise eesmärkide üle otsustamisel oluline neid aspekte silmas pidada järjepidevalt kõigi lennujaamade puhul, võttes arvesse liidu selles valdkonnas kehtivaid ühiseeskirju. Seega tuleks terviseaspekte hinnata kooskõlas müramõju hindamist käsitlevate liidu õigusaktidega.
- (12) Mürahindamised peaksid tuginema objektiivsetele ja mõõdetavatele kriteeriumidele, mis on ühised kõigile liikmesriikidele, ning tuginema olemasolevale kättesaadavale teabele, näiteks direktiivi 2002/49/EÜ kohaldamise tulemusena saadavale teabele. Liikmesriigid peaksid tagama, et selline teave oleks usaldusväärne, et see on hangitud läbipaistval viisil ning on pädevatele asutustele ja sidusrühmadele kättesaadav. Pädevad asutused peaksid kehtestama vajalikud seirevahendid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega (EÜT L 189, 18.7.2002, lk 12).

- (13) Müraga seotud käitamispiirangute kehtestamise eest vastutav pädev asutus peaks olema sõltumatu mis tahes organisatsioonist, kes on seotud lennujaama käitamise, lennutranspordi või aeronavigatsiooniteenuste pakkumisega või kes esindab selliste ettevõtjate huve või lennujaama läheduses elavate inimeste huve. Seda ei tuleks mõista nõudena, et liikmesriigid peaksid muutma oma haldusstruktuure või otsustusprotsesse.
- (14) Tõdetakse, et liikmesriigid on teinud otsuse müraga seotud käitamispiirangute kohta vastavalt oma riigi õigusaktidele, tuginedes riigis tunnustatud müra vähendamise meetoditele, mis ei pruugi olla veel täielikult kooskõlas Euroopa Tsiivilennunduse Konverentsi ametlikus aruandedokumentis nr 29 „*Standard Method of Computing Noise Contours around Civil Airports*” (ECACi dokument nr 29) kirjeldatud meetodiga ega kasutada õhusõidukite mürataseme rahvusvaheliselt tunnustatud andmeid. Müraga seotud käitamispiirangu tõhusust ja tulemuslikkust tuleks siiski hinnata vastavalt ECACi dokumendis nr 29 ja tasakaalustatud lähenemisviisis ette nähtud meetodikale. Liikmesriigid peaksid vastavalt kohandama oma käitamispiirangute hindamist riigi õigusnormides, et viia see täielikult vastavusse ECACi dokumendiga nr 29.
- (15) Tuleks kehtestada uus ja direktiiviga 2002/30/EÜ võrreldes laiem käitamispiirangute määratlus, et hõlbustada uute tehnoloogiate ning uute õhusõidukite ja maapealsete seadmete käitamise võime rakendamist. Selle kohaldamine ei tohiks kaasa tuua selliste käitamismeetmete rakendamise edasilükkamist, mis võiksid otsekohe leevendada müra mõju, ilma et see oluliselt mõjutaks lennujaama läbilaskevõimet. Seetõttu ei tohiks sellist meetet lugeda uueks käitamispiiranguks.
- (16) Müraandmete tsentraliseerimine vähendaks oluliselt nii õhusõidukite kui ka lennujaamade käitajate halduskoormust. Selliseid andmeid esitakse ja hallatakse praegu üksikute lennujaamade tasandil. Kõnealused andmed tuleb käitamisesmärgil õhusõidukite käitajatele ja lennujaamadele kättesaadavaks teha. Seoses mürataseme sertifitseerimisega on oluline kasutada Euroopa Lennundusohutusameti (EASA, edaspidi „amet”) andmebaasi Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsiooni (Eurocontrol) andmete kinnitamiseks iga lennu puhul. Praegu juba taotletakse selliseid andmeid korrapäraselt lennuliikluse voogude keskse juhtimise eesmärgil, aga need ei ole komisjonile ega ametile kättesaadavad ja neid tuleb täpsustada käesoleva määruse jaoks ning lennuliikluse korraldamise tulemuslikkuse reguleerimiseks. Hea juurdepääs kontrollitud modelleerimisandmetele, mis on kindlaks määratud rahvusvaheliselt tunnustatud protsesside ja parimate tavade kohaselt, peaks parandama eri lennujaamade müratasemete kaardistamise kvaliteeti, et toetada poliitilisi otsuseid.
- (17) Et ära hoida soovimatuid tagajärgi lennuohutusele, lennujaama läbilaskevõimele ja konkurentsile, peaks komisjon teavitama asjaomaseid pädevaid asutusi, kui ta leiab, et müraga seotud käitamispiirangu kehtestamisel ei ole järgitud käesolevas määruses sätestatud nõudmisi. Asjaomane pädev asutus peaks analüüsima komisjoni teatist ja oma kavatsustest komisjoni teavitama enne käitamispiirangu kehtestamist.
- (18) Tasakaalustatud lähenemisviisi arvessevõtmiseks tuleks sätestada võimalus teha eriolukorras kolmandatest arenguriikidest pärit käitajatele erandeid, ilma milleta sellistele käitajatele tekitataks ülemääraseid raskusi. Viidet arenguriikidele tuleb mõista seda konkreetset lennunduse konteksti silmas pidades ja mõiste ei hõlma kõiki riike, millele rahvusvaheline üldsus muidu viitaks kui arenguriikidele. Eelkõige on vaja tagada, et kõik sellised erandid oleksid kooskõlas mittediskrimineerimise põhimõttega.
- (19) Selleks et kajastada pidevat tehnoloogilist arengut õhusõidukite mootori- ja keretehnoloogias ning meetodeid, mida kasutatakse müratasemete kaardistamiseks, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et korrapäraselt ajakohastada käesolevas määruses osutatud õhusõidukite mürastandardeid ning viitamist seonduvatele sertifitseerimismeetoditele, võttes vajadusel arvesse muudatusi asjakohastes ICAO dokumentides, ning ajakohastada viitamist müratasemete arvutamise meetodile, võttes vajadusel arvesse muudatusi asjakohastes ICAO dokumentides. Samuti tuleks tehniliste muudatuste tegemisel vajaduse korral võtta arvesse ECACi dokumendis nr 29 tehtud muudatusi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama kõigi asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (20) Kuigi käesoleva määrusega nähakse ette mürataseme korrapärane hindamine lennujaamades, ei too selline hindamine tingimata kaasa uute müraga seotud käitamispääringute vastuvõtmist või olemasolevate pääringute läbivaatamist. Seetõttu ei nähta määrusega ette selle jõustumise kuupäeval juba kehtivate müraga seotud käitamispääringute läbivaatamist, kaasa arvatud kohtuotsuse või kohaliku vahendusprotsessi alusel kehtestatud pääringute läbivaatamist. Meetmete väikseid tehnilisi muudatusi, millel ei ole olulist mõju läbilaskevõimele ega käitamisele, ei tohiks pidada uuteks müraga seotud käitamispääringuks.
- (21) Kui müraga seotud käitamispääringute vastuvõtmisele eelnev konsulteerimisprotsess algatati direktiivi 2002/30/EÜ kohaselt ja kestab käesoleva määruse jõustumise kuupäeval, on asjakohane lubada võtta lõplik otsus vastu direktiivi 2002/30/EÜ kohaselt, et säilitada konsulteerimise käigus tehtud edusammud.
- (22) Arvestades müra hindamismeetodi järjepideva kohaldamise vajadust liidu lennundusturul, kehtestatakse määrukses müra käitamispääringute valdkonnas ühtsed eeskirjad.
- (23) Direktiiv 2002/30/EÜ tuleks seetõttu tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise eesmärgid ja reguleerimisala

1. Käesolevas määrukses sätestatakse eeskirjad, mida tuleb, kui on kindlaks tehtud müraprobleem, järjepidevalt järgida müraga seotud käitamispääringute kehtestamisel lennujaamade kaupa, et aidata vähendada müra taset ja kooskõlas tasakaalustatud lähenemisviisiga piirata või vähendada inimeste arvu, kes puutuvad olulisel määral kokku õhusõidukite müra võimaliku kahjuliku mõjuga.
2. Käesoleva määruse eesmärgid on järgmised:
 - a) hõlbustada eri lennujaamade tasandil müra vähendamise erieesmärkide, sealhulgas terviseaspektidega seotud eesmärkide saavutamist, järgides asjakohaseid liidu eeskirju, eelkõige direktiivis 2002/49/EÜ sätestatud norme, ja iga liikmesriigi õigusakte;
 - b) võimaldada käitamispääringute kasutamist kooskõlas tasakaalustatud lähenemisviisiga, et saavutada lennujaama säästev areng ning lennuliikluse korraldamise võrgustiku läbilaskevõime, lähtudes nn värvast värvani lähenemisviisist.
3. Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviillennunduses tegutsevate õhusõidukite suhtes. Seda ei kohaldata sõjalennukite, tolli-, politsei- või muus sarnases tegevuses osalevate õhusõidukite suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määrukses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „õhusõiduk” – jäigatiivane õhusõiduk, mille suurim sertifitseeritud stardimass on vähemalt 34 000 kg või mille tüübi suurim sertifitseeritud sisemahutavus on vähemalt 19 reisijaistet, välja arvatud ainult meeskonnale mõeldud istmed;
- 2) „lennujaam” – lennujaam, kus kalendriaasta jooksul tehakse üle 50 000 tsiviilõhusõiduki lennu (lennuks loetakse üks start või maandumine), võttes aluseks kolme viimase kalendriaasta keskmise lendude arvu enne müra hindamist;

- 3) „tasakaalustatud lähenemisviis” – Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni väljatöötatud menetlus, mille kohaselt olemasolevaid meetmeid, nimelt õhusõiduki müra vähendamist tekkekohal, maakasutuse planeerimist ja korraldamist, müra vähendavaid töömeetodeid ja käitamispääranguid, võetakse arvesse järjepidevalt eesmärgiga lahendada müraprobleem igas lennujaamas majanduslikult kõige tasuvamal viisil;
- 4) „müra piirväärtusega õhusõiduk” – õhusõiduk, mis on sertifitseeritud vastavalt 7. detsembril 1944 allkirjastatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (Chicago konventsioon) 16. lisa 1. köite II osa 3. peatüki standarditele kumulatiivse marginaaliga kuni 8 EPNdB (reaalselt tajutav müratase detsibellides) üleminekuaja jooksul, mis lõpeb 14. juunil 2020, ja pärast nimetatud üleminekuaja lõppu kumulatiivse marginaaliga kuni 10 EPNdB, kusjuures kumulatiivne marginaal on EPNdB väljendatud arvuline väärtus, mis saadakse üksikmarginaalide kokkuliitmisel (st sertifitseeritud mürataseme ja suurima lubatud mürataseme vahed), mõõdetuna igas Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite II osa 3. peatükis määratletud kolmes müra mõõdepunktis;
- 5) „müraga seotud meede” – mis tahes meede, mis mõjutab mürakeskkonda lennujaamade ümbruses, mille suhtes kohaldatakse tasakaalustatud lähenemisviisi põhimõtteid, sealhulgas muid mitteoperatiivmeeteid, mis võivad mõjutada õhusõiduki müraga kokku puutuvate inimeste arvu;
- 6) „käitamispäärangud” – müraga seotud meetmed, millega piiratakse juurdepääsu lennujaamale või vähendatakse lennujaama läbilaskevõimet, sealhulgas nii need käitamispäärangud, mille eesmärk on käitusest kõrvaldada müra piirväärtusega õhusõidukid konkreetsetes lennujaamades, kui ka osalised käitamispäärangud, mida kohaldatakse näiteks päeval kindlaksmääratud ajavahemikul või üksnes lennujaama teatavate lennuradade suhtes.

Artikkel 3

Pädevad asutused

1. Liikmesriik, kelle territooriumil asub artikli 2 punktis 2 viidatud lennujaam, määrab ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad käitamispäärangute vastuvõtmisel kasutatava menetluse järgimise eest.
2. Pädevad asutused on sõltumatud mis tahes organisatsioonist, mida müraga seotud meetmed mõjutada võivad. Selline sõltumatus on võimalik saavutada funktsioonipõhise eraldamisega.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile aegsasti lõikes 1 osutatud pädevate asutuste nimed ja aadressid. Komisjon avaldab kõnealuse teabe.

Artikkel 4

Kaebuse esitamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse kohaselt vastu võetud käitamispäärangute suhtes on õigus esitada siseriiklike õigusaktide ja menetluste kohaselt kaebus muule apellatsiooniasutusele kui vaidlustatud piirangu vastu võtnud asutus.
2. Liikmesriik, kelle territooriumil asub artikli 2 punktis 2 viidatud lennujaam, teatab komisjonile aegsasti lõikes 1 osutatud apellatsiooniasutuse nime ja aadressi või vajadusel meetmed apellatsiooniasutuse määramise tagamiseks.

Artikkel 5

Üldeeskirjad õhusõidukite müra piiramiseks

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 2 punktis 2 osutatud konkreetsetes lennujaamas hinnatakse mürataset vastavalt direktiivile 2002/49/EÜ.

2. Liikmesriigid tagavad, et lennujaamades, kus on kindlaks tehtud müraprobleem, kasutatakse seoses õhusõidukite müra piiramisega tasakaalustatud lähenemisviisi. Sel eesmärgil nad tagavad, et

- a) määratletakse kõnealuse lennujaama müra vähendamise eesmärk, võttes vajadusel arvesse direktiivi 2002/49/EÜ artiklit 8 ja V lisa;
- b) määratakse kindlaks müra mõju vähendamiseks olemasolevad meetmed;
- c) hinnatakse põhjalikult müra leevendamise meetmete tõenäolist majanduslikku tasuvust;
- d) valitakse välja meetmed, millega võetakse õhutranspordi valdkonnas arvesse lennujaamade arenguväljavaateid puudutavaid üldiseid huve ilma ohutust kahjustamata;
- e) sidusrühmadega konsulteeritakse läbipaistval viisil kavandatavate meetmete teemal;
- f) meetmete kohta võetakse vastu otsused ning nähakse ette piisav teatamine;
- g) meetmed rakendatakse ning
- h) sätestatakse vaidluste lahendamise kord.

3. Liikmesriigid tagavad, et müraga seotud meetmete võtmisel kaalutakse järgmisi kättesaadavaid meetmeid eesmärgiga määrata kindlaks majanduslikult kõige tasuvam meede või meetmete kombinatsioon:

- a) tekkekohal õhusõiduki müra vähendamise prognoositav mõju;
- b) maakasutuse planeerimine ja korraldamine;
- c) müra vähendavad käitamismeetodid;
- d) käitamispiirangute kohaldamine mitte esimese abinõuna, vaid alles pärast tasakaalustatud lähenemisviisi teiste meetmete kaalumist.

Olemasolevad meetmed võivad hõlmata vajadusel müra piirväärtusega õhusõidukite käitusest kõrvaldamist. Liikmesriigid või asjakohasel juhul lennujaama käitajad võivad pakkuda majanduslikke stiimuleid, et suunata õhusõidukite käitajaid kasutama artikli 2 punktis 4 osutatud üleminekuperioodil vähem müra tekitavaid õhusõidukeid. Kõnealused majanduslikud stiimulid peavad olema kooskõlas riigiabi suhtes kohaldatavate eeskirjadega.

4. Meetmeid võidakse tasakaalustatud lähenemisviisi raames diferentseerida vastavalt õhusõiduki tüübile, õhusõiduki müratasemele, lennujaama ja aeronavigatsiooniseadmete kasutamisele, lennutrajektorile ja/või hõlmatud ajavahemikule.

5. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, ei mõjuta käitamispiirangud, millega kõrvaldatakse müra piirväärtusega õhusõidukid käitusest lennujaamas, tsiviilkasutuses olevaid allahelikiirusega õhusõidukeid, mis vastavad kas esialgse sertifikaadi või uuesti välja antud sertifikaadi alusel Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite II osa 4. peatükis sätestatud mürastandardile.

6. Käesoleva määruse alusel võetud meetmetega või meetmete kombinatsiooniga asjaomase lennujaama puhul ei kehtestata suuremaid piiranguid, kui on vaja selle lennujaama jaoks kehtestatud keskkonnaalaste müra vähendamise eesmärkide saavutamiseks. Käitamispääangud ei tohi olla meelevaldsed ega diskrimineerivad, eelkõige kodakondsuse ega identiteedi alusel.

Artikkel 6

Müra hindamise eeskirjad

1. Pädevad asutused tagavad, et müratasend nende vastutusalas asuvates lennujaamades hinnatakse korrapäraselt, vastavalt direktiivile 2002/49/EÜ ja liikmesriigis kohaldatavatele õigusaktidele. Pädevad asutused võivad pöörduda abi saamiseks komisjoni määruse (EL) nr 691/2010⁽¹⁾ artiklis 3 osutatud tulemuslikkuse hindamise asutuse poole.
2. Kui lõikes 1 osutatud hindamine näitab, et lennujaama müraprobleemi lahendamiseks võib olla vaja uusi käitamispääanguid kehtestavaid meetmeid, siis pädevad asutused tagavad, et
 - a) enne käitamispääangute kehtestamist kohaldatakse I lisas esitatud metoodikat, näitajaid ja teavet selliselt, et võetakse nõuetekohaselt arvesse tasakaalustatud lähenemisviisi kohase igat liiki meetme panust;
 - b) lennujaama käitajad, õhusõiduki käitajad ja aeronavigatsiooniteenuse osutajad teevad nõuetekohasel tasandil tehnilist koostööd müra leevendamise meetmete analüüsimiseks. Samuti tagavad pädevad asutused, et konsulteeritakse kohalike elanike või nende esindajatega ja asjaomaste kohalike asutustega, ning et neile edastatakse tehnilist teavet müra leevendamise meetmete kohta;
 - c) iga uue käitamispääangu majanduslikku tasuvust hinnatakse vastavalt II lisale. Meetmete väikseid tehnilisi muudatusi, millel ei ole olulist mõju läbilaskevõimele või käitamisele, ei loeta uueks käitamispääanguks;
 - d) andmete ja arvutusmeetodite avatuse ja läbipaistvuse tagamiseks korraldatakse õigeaegne ja põhjalik konsultatsiooniprotsess huvitatud isikutega, mis võib toimuda vahendusprotsessi vormis. Huvitatud isikud võivad esitada märkusi vähemalt kolme kuu jooksul enne uute käitamispääangute vastuvõtmist. Huvitatud isikute hulka kuuluvad vähemalt järgmised isikud:
 - i) lennujaama läheduses elavad ja lennuliikluse mürast mõjutatud kohalikud elanikud või nende esindajad ning asjaomased kohalikud asutused;
 - ii) lennujaama läheduses asuvate kohalike ettevõtete esindajad, mille tegevust lennuliiklus ja lennujaama tegevus mõjutab;
 - iii) asjaomased lennujaama käitajad;
 - iv) nende õhusõidukite käitajate esindajad, keda võivad mõjutada müraga seotud meetmed;
 - v) asjaomased aeronavigatsiooniteenuse pakkujad;
 - vi) komisjoni määruses (EL) nr 677/2011⁽²⁾ määratletud võrgustiku haldusasutus;
 - vii) vajadusel määratud teenindusaegade koordineerija.

⁽¹⁾ Komisjoni 29. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 691/2010, millega kehtestatakse aeronavigatsiooniteenuste ja võrgufunktsioonide tulemuslikkuse kava ning muudetakse määrust (EÜ) nr 2096/2005, milles sätestatakse aeronavigatsiooniteenuste osutamise ühised nõuded EMPs kohaldatav tekst (ELT L 201, 3.8.2010, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 7. juuli 2011. aasta määrus (EL) nr 677/2011, millega kehtestatakse lennuliikluse korraldamise (ATM) võrgustiku funktsioonide üksikasjalikud rakenduseeskirjad ja muudetakse määrust (EL) nr 691/2010 (ELT L 185, 15.7.2011, lk 1).

3. Pädevad asutused jälgivad käitamiskiirangute rakendamist ja valvavad selle järele ning võtavad vajaduse korral meetmeid. Nad tagavad, et asjakohane teave esitatakse tasuta ning on lennujaamade läheduses elavatele kohalikele elanikele ning asjaomastele kohalikele asutustele kergesti ja kiiresti kättesaadav.

4. Asjakohane teave võib sisaldada järgmist:

- a) siseriiklikust õigusest kinni pidades teave väidetavate rikkumiste kohta seoses muudatustega lennureeglites, tuues ära nende mõju ja selliste muudatuste põhjused;
- b) lennuliikluse jaotuseks ja halduseks kohaldatud üldkriteeriumid igas lennujaamas seoses nende võimaliku mõjuga keskkonna ja müra suhtes ning
- c) müramõõtmise infosüsteemidesse kogutud andmed, kui need on kättesaadavad.

Artikkel 7

Mürataset käsitlev teave

1. Otsused müraga seotud käitamiskiirangute kohta põhinevad õhusõiduki müratasetel, mis on määratud kindlaks sertifitseerimismenetluse käigus, mis viiakse läbi vastavalt Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köitele (kuues väljaanne, märts 2011).

2. Komisjoni taotlusel edastavad õhusõiduki käitajad selliste õhusõidukite kohta, mida nad käitavad liidu lennujaamades, järgmise müraalase teabe:

- a) õhusõiduki riikkondsus ja registreerimistunnus;
- b) kasutatava õhusõiduki mürasertifikaat koos seonduva tegeliku maksimaalse stardimassiga;
- c) õhusõiduki mis tahes muudatused, mis mõjutavad selle mürataset ja mille kohta on märges mürasertifikaadil.

3. Ameti taotlusel esitavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008⁽¹⁾ kohaselt välja antud õhusõiduki tüübisertifikaadi või tüübisertifikaadi lisa omanikud ning füüsilised või juriidilised isikud, kes käitavad õhusõidukeid, mille kohta kõnealuse määruse kohaselt ei ole tüübisertifikaati välja antud, õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajad müra modelleerimise eesmärgil. Amet täpsustab nõutavad andmed ning nende esitamise aja, vormi ja viisi. Amet kontrollib saadud õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajaid modelleerimise eesmärgil ning teeb need müra modelleerimise eesmärgil kättesaadavaks teistele isikutele.

4. Käesoleva artikli lõikes 2 ja 3 osutatud andmed piirduvad üksnes tingimata vajalike andmetega ning need esitatakse tasuta, elektrooniliselt ja vajaduse korral kasutades ettenähtud vormi.

5. Amet kontrollib oma ülesannete täitmisel õhusõiduki müra- ja tulemusnäitajaid modelleerimise eesmärgil kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008 artikli 6 lõikega 1.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1).

6. Andmeid hoitakse keskandmebaasis ning need tehakse käitamiseesmärgil kättesaadavaks pädevatele asutustele, õhusõiduki käitajatele, aeronavigatsiooniteenuse osutajatele ning lennujaamade käitajatele.

Artikkel 8

Käitamispiirangute kehtestamise eeskirjad

1. Enne käitamispiirangu kehtestamist peavad pädevad asutused teatama sellest liikmesriikidele, komisjonile ja asjaomastele huvitatud isikutele kuus kuud ette ning etteatamisperiood peab lõppema vähemalt kaks kuud enne asjaomase lennujaama vastava sõiduplaani perioodi teenindusaegade koordineerimise selliste parameetrite kindlaksmääramist, mis on määratletud nõukogu määruse (EMÜ) nr 95/93⁽¹⁾ artikli 2 punktis m.

2. Pärast artikli 6 kohaselt läbi viidud hindamist lisatakse teatisele kirjalik aruanne, mis on kooskõlas artiklis 5 sätestatud nõuetega ja milles selgitatakse käitamispiirangu kehtestamise põhjuseid, lennujaama jaoks kehtestatud müra vähendamise eesmärki, selle eesmärgi saavutamiseks kaalutud meetmeid ning erinevate kaalutud meetmete tõenäolist majanduslikku tasuvust, sealhulgas vajaduse korral nende piiriülest mõju.

3. Komisjon võib liikmesriigi taotlusel või omal algatusel läbi vaadata käitamispiirangu kehtestamise menetluse kolme kuu jooksul alates lõike 1 kohase teatise saamise päevast. Kui komisjon leiab, et müraga seotud käitamispiirangu kehtestamisel ei ole järgitud käesolevas määruses sätestatud menetlust, võib ta sellest teavitada asjaomaseid pädevaid asutusi. Asjaomane pädev asutus analüüsib komisjoni teatist ja teavitab oma kavatsustest komisjoni enne käitamispiirangute kehtestamist.

4. Kui käitamispiirang puudutab müra piirväärtusega õhusõidukite kõrvaldamist lennujaamast, ei ole kuue kuu jooksul pärast lõikes 1 nimetatud teatamist selles lennujaamas lubatud teha müra piirväärtusega õhusõidukitega lisalende, mis ületavad eelmisel aastal sama ajavahemiku jooksul tehtud lendude arvu. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused otsustavad, milline on asjaomaste käitajate müra piirväärtusega õhusõidukitega tehtavate lendude vähendamise aastane määr selles lennujaamas, võttes nõuetekohaselt arvesse õhusõidukite eluiga ja kogu lennukipargi koosseisu. Ilma et see piiraks artikli 5 lõike 4 kohaldamist, ei või kõnealune määr olla suurem kui 25 % iga selles lennujaamas teenuseid osutava käitaja kõigist müra piirväärtusega õhusõidukitega tehtavatest lendudest.

Artikkel 9

Arenguriigid

1. Põhjendamatute majandusraskuste vältimiseks võivad pädevad asutused, austades täielikult mittediskrimineerimise põhimõtet, vabastada arenguriikides registreeritud müra piirväärtusega õhusõidukid müraga seotud käitamispiirangutest, tingimusel et

a) õhusõidukile on antud mürasertifikaat, mis vastab Chicago konventsiooni 16. lisa 1. köite 3. peatükis sätestatud standarditele;

b) õhusõidukit on käitatud liidus viie aasta jooksul enne käesoleva määruse jõustumist;

c) see on viie aasta jooksul olnud asjaomase arenguriigi registris ning

d) seda käitab jätkuvalt selles riigis asuv füüsiline või seal asutatud juriidiline isik.

2. Kui liikmesriik lubab lõikes 1 sätestatud erandit, siis teavitatakse sellest viivitamata teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni.

⁽¹⁾ Nõukogu 18. jaanuari 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 95/93 ühenduse lennujaamades teenindusaegade jaotamise ühiste eeskirjade kohta (EÜT L 14, 22.1.1993, lk 1).

*Artikkel 10***Õhusõidukite erandliku käitamise erand**

Pädevad asutused võivad olenevalt konkreetsetest asjaoludest lubada oma vastutusallas olevates lennujaamades müra piirväärtusega õhusõidukite üksiklende, mis muidu ei või toimuda käesoleva määruse alusel.

Erandit kasutatakse üksnes

- a) lendude puhul, mis on nii erandlikud, et ajutisest erandist keeldumine oleks põhjendamatu, muu hulgas humanitaarabilendude puhul, või
- b) ümberehituste, remondi- või hooldustöödega seotud mittetulunduslike lendude puhul.

*Artikkel 11***Delegeeritud õigusaktid**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 12 vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada

- a) artikli 5 lõikes 5 ja artikli 9 lõike 1 punktis a sätestatud müra sertifitseerimise standardite ja artikli 7 lõikes 1 sätestatud sertifitseerimismenetluse tehnilised muudatused;
- b) I lisas sätestatud meetodika ja näitajate tehnilised muudatused.

Nende muudatuste eesmärk on võtta vajadusel arvesse asjakohastes rahvusvahelistes eeskirjades tehtud muudatusi.

*Artikkel 12***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 11 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 13. juunist 2016. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 11 osutatud volituste delegerimise tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 11 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 13***Teave ja läbivaatamine**

Liikmesriigid annavad taotluse korral komisjonile teavet käesoleva määruse rakendamise kohta.

Komisjon esitab hiljemalt 14. juunist 2021. Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Kõnealuse aruandega koos esitatakse vajaduse korral käesoleva määruse läbivaatamise ettepanekud.

*Artikkel 14***Olemasolevad käitamispiirangud**

Müraga seotud käitamispiirangud, mis kehtestati enne 13. juunit 2016, kehtivad seni, kuni pädevad asutused otsustavad need käesoleva määruse kohaselt läbi vaadata.

*Artikkel 15***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 2002/30/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 13. juunist 2016.

*Artikkel 16***Üleminekusätted**

Olenemata käesoleva määruse artiklist 15, võib müraga seotud käitamispiirangud, mis võetakse vastu pärast 13. juunit 2016, vastu võtta direktiivi 2002/30/EÜ kohaselt, kui nende vastuvõtmisele eelnev konsulteerimisprotsess määruse jõustumise kuupäeval kestis, tingimusel et kõnealused piirangud võetakse vastu hiljemalt üks aasta pärast nimetatud kuupäeva.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub 13. juunil 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

I LISA

LENUJAAMA MÜRATASEME HINDAMINE

Metoodika

Pädevad asutused tagavad, et kasutatakse müra hindamise meetodeid, mis on töötatud välja kooskõlas Euroopa Tsiviil-lennunduse Konverentsi aruandedokumendiga nr 29 „*Standard Method of Computing Noise Contours around Civil Airports*”, 3. väljaanne.

Näitajad

1. Lennuliikluse müra mõju kirjeldatakse vähemalt müra kontrollnäitajatega L_{den} ja L_{night} , mis on määratletud direktiivi 2002/49/EÜ I lisas ja mis arvutatakse vastavalt sellele.
2. Kasutada võib objektiivselt põhjendatud täiendavaid kontrollnäitajaid.

Teave müra piiramise kohta

1. Andmed olukorra kohta
 - 1.1. Lennujaama kirjeldus, kaasa arvatud selle suurus, asukoht, ümbrus, lennuliikluse tihedus ja koostis.
 - 1.2. Lennujaama keskkonnanäitajate kirjeldus riigisisises kontekstis. See hõlmab lennujaamale seatud õhusõidukite müra vähendamise eesmärkide kirjeldust.
 - 1.3. Üksikasjalikud andmed asjakohaste varasemate aastate müratasemete kohta, sealhulgas õhusõidukite müraga kokkupuutuvate inimeste hinnanguline arv, mis saadakse direktiivi 2002/49/EÜ II lisa kohaselt.
 - 1.4. Tasakaalustatud lähenemisviisi raamistikus õhusõidukite müra piiramiseks juba rakendatud olemasolevate ja kavandatud meetmete kirjeldus, nende meetmete mõju müratasemetele ja osakaal selles, mis hõlmab järgmist:
 - 1.4.1. Müra vähendamiseks tekkekohal:
 - a) teave olemasoleva lennukipargi ja oodatavate tehnoloogiliste edusammude kohta;
 - b) konkreetsed lennukipargi uuendamise kavad.
 - 1.4.2. Maakasutuse planeerimiseks ja korraldamiseks:
 - a) kehtivad planeerimisvahendid, nagu üksikasjalik planeerimine või müra tsoonimine;
 - b) kehtivad leevendamismeetmed, nagu ehituskoodeksid, heliisolatsiooni programmid või tundliku maakasutusega alade vähendamise meetmed;
 - c) konsulteerimine maakasutuse meetmete vallas;
 - d) rikkumiste järelevalve.
 - 1.4.3. Müra vähendavateks käitamismeetmeteks, kui võrd need meetmed ei piira lennujaama läbilaskevõimet:
 - a) eelistatud lennuradade kasutamine;
 - b) müra vähendamise seisukohast eelistatud lennutrajektooride kasutamine;

- c) stardil ja maandumisel müra vähendavate meetmete kasutamine;
- d) ülevaade selle kohta, millises ulatuses neid meetmeid reguleeritakse keskkonnanäitajate alusel, mis on esitatud komisjoni määruse (EL) nr 691/2010 I lisas.

1.4.4. Käitamispiiranguteks:

- a) üldiste piirangute kasutamine, näiteks lendude või mürakvootide ülempiir;
- b) õhusõidukiga seotud piirangute kasutamine, näiteks müra piirväärtusega õhusõidukite käitusest kõrvaldamine;
- c) osaliste piirangute kasutamine, kehtestades erinevad meetmed päeval ja öösel.

1.4.5. Kehtivateks finantsinstrumentideks, nagu müraga seotud lennujaamatasud.

2. Prognoos olukorras, kus uusi meetmeid ei võeta

- 2.1. Lennujaama võimalikud juba kinnitatud ja ootel arendusmeetmed, näiteks läbilaskevõime suurendamine, lennuradade ja/või terminalide laiendamine, maandumiste ja õhkutõusmiste prognoos, prognoositav lennuliikluse kogusuurus ja kasv ning üksikasjalik uuring läbilaskevõime suurendamise, lennuradade ja terminalide laiendamise ning lennutrajektoorie ja maandumis- ja stardimarsruutide muutmise müra mõju kohta piirkonnale.
- 2.2. Lennujaama läbilaskevõime suurendamise korral sellise täiendava läbilaskevõime tagamise kasutegurid laiemale lennundusvõrgustikule ja piirkonnale.
- 2.3. Toime müra tasemele täiendavate meetmete puudumise korral ning müra vähendamiseks juba kavandatud meetmete toime sama ajavahemiku jooksul.
- 2.4. Prognoositavad müratasemed, sealhulgas õhusõidukite müraga tõenäoliselt kokkupuutuvate inimeste arv, kusjuures tehakse vahet vanade, äsja ehitatud ja kavandatud elamurajoonide vahel ning kavandatavatel tulevastel elamurajoonidel, mille ehitamiseks on pädevad asutused juba loa andnud.
- 2.5. Tagajärjed ja võimalikud kulud, kui müra eeldatava suurenemise korral jäetakse müra mõju vähendavad meetmed rakendamata.

3. Täiendavate meetmete mõju hindamine

- 3.1. Olemasolevate täiendavate meetmete ülevaade ning nende valiku peamised põhjused. Täiendavaks analüüsiks väljavalitud meetmed ning andmed majandusliku tasuvuse analüüsi tulemuse kohta, eelkõige kõnealuste meetmete võtmisega seotud kulud; inimeste arv, kelle jaoks müratase eelduste kohaselt väheneb, ja ajakava; ning eri meetmete järjestus üldise mõjuvuse järgi.
 - 3.2. Sellise keskkonna- ja konkurentsimõju ülevaade, mida kavandatavad meetmed võivad avaldada teistele lennujaamadele, ettevõtjatele ja muudele huvitatud isikutele.
 - 3.3. Eelistatud valiku põhjendused.
 - 3.4. Kokkuvõte ilma tehniliste üksikasjadeta.
-

II LISA

Müraga seotud käitamispääsude majandusliku tasuvuse hindamine

Kavandatavate müraga seotud käitamispääsude majanduslikku tasuvust hinnatakse, võttes (mõõdetavates näitajates) nii palju kui võimalik arvesse järgmisi tahke:

- 1) kavandatavate meetmete eeldatav kasutegur müra seisukohast praegu ja tulevikus;
- 2) lennutegevuse ohutus, sealhulgas kolmanda isiku risk;
- 3) lennujaama läbilaskevõime;
- 4) mõju Euroopa lennundusvõrgustikule.

Lisaks võivad pädevad asutused võtta arvesse järgmisi tegureid:

- 1) lennujaama läheduses elavate kohalike elanike tervis ja ohutus;
- 2) keskkonnasäästlikkus, sealhulgas müra ja heitkoguste vahelised seosed;
- 3) otsene, kaudne ja hoogustav mõju tööhõivele ja majandusele.

Komisjoni avaldus direktiivi 2002/49/EÜ läbivaatamise kohta

Komisjon arutab liikmesriikidega direktiivi 2002/49/EÜ II lisa (müra arvutamise meetodid) eesmärgiga see lähemate kuude jooksul vastu võtta.

Komisjon kavatseb direktiivi 2002/49/EÜ III lisa (tervisele avalduva mõju hindamine, müradoosi vastuskõverad) vaadata läbi Maailma Terviseorganisatsioonis müra tervisemõju hindamise meetodite osas praegu tehtava töö alusel.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 599/2014,**16. aprill 2014,****millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 ⁽²⁾ kohaselt tuleb kahesuguse kasutusega kaupu tõhusalt kontrollida, kui neid eksporditakse liidust või veetakse läbi liidu või kui neid tarnitakse kolmandasse riiki liidus elava või selles asutatud vahendaja osutatud vahendusteenuste tulemusena.
- (2) Selleks et liikmesriigid ja liit saaksid täita oma rahvusvahelisi kohustusi, kehtestatakse määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisaga selliste kahesuguse kasutusega kaupade ühine loetelu, mis kuuluvad liidus kontrollimisele. Otsused kontrollitavate kaupade kohta tehakse Austraalia grupi, raketitehnoloogia kontrollirežiimi, tuumatarneriikide grupi ja Wassenaari kokkuleppe ning keemiarelvade keelustamise konventsiooni raames.
- (3) Määruses (EÜ) nr 428/2009 on sätestatud, et selle I lisas sätestatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu ajakohastatakse kooskõlas selliste ülesannete ja kohustustega ning nende võimalike muudatustega, mida liikmesriigid on võtnud tuumarelvade leviku tõkestamise rahvusvahelise korra ja ekspordi kontrollimise korra raames või asjakohaste rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimise tulemusel.
- (4) Määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisas sätestatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu on vaja korrapäraselt ajakohastada, et tagada selle täielik kooskõla rahvusvaheliste julgeolekualaste kohustustega, tagada läbipaistvus ja säilitada eksportijate konkurentsivõimet. Nimetatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu ajakohastamisega viivitamine võib avaldada ebasoovitavat mõju julgeolekule ja rahvusvaheliste tuumarelvade leviku tõkestamise jõupingutustele ning liidu eksportijate majandustegevusele. Muudatuste tehniline laad ja asjaolu, et need muudatused tuleb teha kooskõlas rahvusvaheliste ekspordikontrollirežiimide raames tehtud otsustega, tähendab samas seda, et vajalike muudatuste rakendamiseks liidus tuleks kasutada kiirendatud menetlust.
- (5) Määrusega (EÜ) nr 428/2009 kehtestatud liidu üldine ekspordiluba on üks neljast ekspordiloo tüübist, mis on nimetatud määrusega ette nähtud. Selline üldine ekspordiluba lubab liidus asutatud eksportijatel ekspordida teatavaid kaupu teatavatesse sihtkohtadesse vastavalt nimetatud ekspordiloo tingimustele.
- (6) Määruse (EÜ) nr 428/2009 II lisas on esitatud praegu liidus kehtiv liidu üldine ekspordiluba. Arvestades sellise liidu üldise ekspordiloo iseloomu, võib osutada vajalikuks lubade kehtivusalast mõne sihtkoha eemaldamine, eelkõige sel juhul, kui olukorra muutumise tõttu on selge, et lihtsustatud ekspordi teatavasse sihtkohta ei tohiks enam lubada liidu üldise ekspordiloo. Ühe sihtkoha eemaldamine liidu üldise ekspordiloo kehtivusalast ei tohiks välistada eksportija võimalust taotleda teist tüüpi ekspordiluba määruse (EÜ) nr 428/2009 asjaomaste sätete alusel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2012. aasta seisukoht (ELT C 68E, 7.3.2014, lk 112) ja nõukogu 3. märtsi 2014. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 100, 4.4.2014, lk 6). Euroopa Parlamendi 3. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Nõukogu 5. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (ELT L 134, 29.5.2009, lk 1).

- (7) Kahesuguse kasutusega kaupade ühise loetelu korrapärase ja õigeaegse ajakohastamise tagamiseks kooskõlas liikmesriikide poolt rahvusvaheliste ekspordikontrollirežiimide raames võetud ülesannete ja kohustustega peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisa määruse artikli 15 reguleerimisala piires. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (8) Selleks, et liit suudaks kiiresti reageerida liidu üldise ekspordiloo alusel toimuva ekspordi tundlikkuse hindamise muutuvatele tingimustele, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta määruse (EÜ) nr 428/2009 II lisa seoses sihtkohtade väljajätmisega liidu üldise ekspordiloo kehtivusalast. Arvestades, et selliseid muudatusi tuleks teha vaid vastava ekspordi hinnangulise ohu suurenemise korral ning et sellise ekspordi puhul võiks üldise ekspordiloo kasutamise jätkamine kiirelt kahjustada liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut, võib komisjon kasutada kiirmenetlust.
- (9) Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (10) Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 428/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 428/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 9 lõikele 1 lisatakse järgmised lõigud:

„Tagamaks, et Ila–Ilf lisa sisalduv liidu üldine ekspordiluba hõlmab üksnes madala riskiga tehinguid, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 23a vastu delegeeritud õigusakte, et eemaldada liidu üldise ekspordiloo kehtivusalast sihtkohti, kui sellistele sihtkohtadele kehtestatakse artikli 4 lõikes 2 osutatud relvaembargo.

Kui selliste relvaembargode puhul on liidu üldise ekspordiloo kehtivusalast teatud sihtkohtade väljajätmine tungiva kiireloomulisuse tõttu vajalik, kohaldatakse käesoleva lõike alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 23b sätestatud menetlust.”

- 2) Artiklisse 15 lisatakse järgmine lõige:

„3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 23a vastu delegeeritud õigusakte I lisa sätestatud kahesuguse kasutusega kaupade loetelu ajakohastamiseks. I lisa ajakohastatakse käesoleva artikli lõike 1 reguleerimisala piires. Kui I lisa ajakohastamine on seotud kahesuguse kasutusega kaupadega, mis on loetletud ka Ila–Ilg või IV lisa, muudetakse neid lisasid vastavalt.”

- 3) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 23a

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 9 lõikes 1 ja artikli 15 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 2. juulist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 9 lõikes 1 ja artikli 15 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 9 lõike 1 ja artikli 15 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 23b

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväidet. Delegeeritud õigusakti teatavakstegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite esitada kooskõlas artikli 23a lõikes 5 osutatud menetlusega. Sellisel juhul tunnistab komisjon õigusakti viivitamata kehtetuks pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi kontrollisüsteemi läbivaatamise kohta

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tunnistavad ELi strateegilise ekspordikontrolli korra tõhususe ja sidususe pideva tugevdamise tähtsust, tagades julgeoleku kõrge taseme ja piisava läbipaistvuse ilma konkurentsivõimet ja kahesuguse kasutusega kaupade seaduslikku kaubandust takistamata.

Kõnealused kolm institutsiooni leiavad, et süsteemi tuleb ajakohastada ja täiendavalt ühtlustada, eesmärgiga pidada sammu uute ohtude ja kiirete tehnoloogiliste muutustega, vähendada moonutusi, luua tõeline kahesuguse kasutusega kaupade ühisturg (võrdsed võimalused eksportijatele) ning olla ekspordikontrolli valdkonnas jätkuvalt teenäitajaks kolmandatele riikidele.

Selle saavutamiseks on äärmiselt oluline täiustada kontrollnimekirjade ajakohastamise menetlust (määruse lisad), tõhustada riskihindamist ja teabevahetust, töötada välja tõhusamad tööstusstandardid ja vähendada erinevusi rakendamises.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võtavad teadmiseks küsimused, mis puudutavad selliste info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate ekspordi, mida võidakse kasutada inimõiguste rikkumistega seoses ja ELi julgeoleku ohustamiseks; eelkõige puudutab see tehnoloogiad, mida kasutakse massijälgimiseks, seireks, jälgimiseks, jälitamiseks ja tsenseerimiseks, ning tarkvara haavatavust.

Sellega seoses on alustatud tehnilisi konsultatsioone, muu hulgas ELi kahesuguse kasutusega kaupade alaste vastastikuste külastuste, kahesuguse kasutusega kaupade koordineerimisrühma ja ekspordikontrollirežiimide raames, ning jätkuvalt võetakse meetmeid kriisilukordade lahendamiseks sanktsioonide abil (vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 215) või riikliku tasandi meetmeid. Samuti suurendatakse jõupingutusi mitmepoolsete kokkulepete tõhustamiseks ekspordikontrollirežiimide raames ning kaalutakse võimalusi selle küsimuse käsitlemiseks ELi kahesuguse kasutusega kaupade ekspordikontrollipoliitika käimasoleva läbivaatamise ja komisjoni teatise väljatöötamise käigus. Sellega seoses võtsid kolm institutsiooni teadmiseks Wassenaari kokkuleppe osaliste 4. detsembri 2013. aasta kokkuleppe kehtestada kontrollid sellistele keerulistele seirevahenditele, mis võimaldavad loata juurdepääsu arvutisüsteemidele, ning IP-võrgu seiresüsteemidele.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võtavad samuti kohustuse arendada edasi olemasolevat nn catch-all mehhanismi nende kahesuguse kasutusega kaupade puhul, mida määruse I lisa ei hõlma, eesmärgiga veelgi tõhustada ekspordikontrollisüsteemi ja selle rakendamist Euroopa ühtsel turul.

Komisjoni avaldus delegeeritud õigusaktide kohta

Käesoleva määrusega seoses tuleb komisjon meelde tema poolt Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe punktis 15 võetud kohustust esitada parlamendile täielik teave ja dokumentatsioon koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega delegeeritud õigusakte ette valmistades.

Komisjoni avaldus määruse ajakohastamise kohta

Selleks et tagada integreeritum, tõhusam ja ühtsem Euroopa lähenemisviis strateegiliste kaupade liikumisele (eksport, edasitoimetamine, vahendamine ja transiit), esitab komisjon nii kiiresti kui võimalik uue ettepaneku määruse ajakohastamiseks.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 600/2014,**15. mai 2014,****finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpannga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Finantskriis tõi esile finantsturgude läbipaistvuses valitsevad puudused, millel võivad olla kahjulikud sotsiaal-majanduslikud tagajärjed. Läbipaistvuse suurendamine on üks üksmeelselt toetatavaid põhimõtteid finantssüsteemi tugevdamiseks, nagu kinnitati 2. aprillil 2009 Londonis G20 juhtide avaldusega. Selleks et suurendada läbipaistvust ja parandada finantsinstrumentide siseturu toimimist, tuleks luua uus õigusraamistik, millega kehtestada ühtsed nõuded finantsinstrumentide turgudel tehtavate tehingute läbipaistvusele. Õigusraamistik peaks hõlmama põhjalikke õigusnorme laia valiku finantsinstrumentide jaoks. See peaks täiendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/39/EÜ ⁽⁴⁾ kehtestatud aktsiatega seotud korralduste ja tehingute läbipaistvuse nõudeid.
- (2) Jacques de Larosière'i juhitud kõrgetasemeline ELi finantsjärelvalve eksperdirühm kutsus liitu üles töötama finantsvaldkonna reguleerimiseks välja paremini ühtlustatud reeglid. Samuti rõhutas 18.–19. juuni 2009. aasta Euroopa Ülemkogu Euroopa tulevase järelvalvearhitektuuri kontekstis vajadust kehtestada Euroopa ühtne reeglistik, mis oleks kohaldatav kõigi siseturu finantseerimisasutuste suhtes.
- (3) Seega peaks uute õigusaktide kogum koosnema kahest erinevast õigusaktist: direktiivist ja käesolevast määrusest. Need kaks seadusandlikku akti koos peaksid moodustama õigusraamistiku, mis oleks aluseks nõuetele, mida kohaldada investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja andmearuandlusteenuste osutajate suhtes. Seepärast tuleks käesolevat määrust lugeda koos direktiiviga. Vajadus kehtestada teatavate nõuete osas kõigi asjaomaste ettevõtjate suhtes ühtne reeglistik ja vältida võimalikku õigusnormide erinevuse ärakasutamist ning tagada turuosaliste suurem õiguskindlus ja vähem regulatiivset keerukust õigustab õigusliku aluse kasutamist, mis võimaldab koostada määruse. Et kõrvaldada kauplemiselt allesjäänud takistused ja olulised konkurentsimoontonutused, mis tulenevad erinevustest liikmesriikide seadustes, ning et ennetada tulevaste tõenäoliste kauplemise takistuste ja oluliste konkurentsimoontonutuste tekkimist, on vaja võtta vastu määrus, milles sätestatakse kõigis liikmesriikides kohaldatavad

⁽¹⁾ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 143, 22.5.2012, lk 74.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. mai 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

ühtsed normid. Käesoleva vahetult kohaldatava seadusandliku akti eesmärk on aidata otsustavalt kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning seetõttu peaks see tuginema Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 114, nagu seda tõlgendab Euroopa Liidu Kohus oma väljakujunenud kohtupraktikas.

- (4) Direktiiviga 2004/39/EÜ kehtestati eeskirjad reguleeritud turul kauplemisele võetud aktsiatega kauplemise läbipaistvaks muutmiseks nii kauplemiseelselt kui ka -järgselt ning reguleeritud turul kauplemisele võetud finantsinstrumentidega tehtud tehingutest teatamiseks pädevatele asutustele. See direktiiv tuleks uuesti sõnastada, kajastamaks asjakohaselt finantsturgudel aset leidnud muutusi ning kõrvaldades puudused ja täites tühimikud, mis muu hulgas ilmnesid finantsturgude kriisi ajal.
- (5) Kauplemise ja regulatiivse läbipaistvuse nõuded tuleks kehtestada vahetult kohaldatava õigusaktina, mida kohaldataks kõigi investeerimisühingute suhtes, kes peaksid järgima ühtseid reegleid kõigil liidu turgudel, et tagada ühtse õigusraamistiku ühetaoline kohaldamine, tugevdada usaldust kogu liidu turgude läbipaistvuse suhtes, vähendada õigusnormide keerukust ja investeerimisühingute kulusid seoses normide täitmisega, eriti finantseerimisasutuste puhul, kes tegutsevad piiriülel, ning aidata kaasa konkurentsimoonutuste kõrvaldamisele. Määruse vastuvõtmine, millega tagatakse vahetu kohaldatavus, on kõige sobivam viis, et saavutada need õigusliku reguleerimise eesmärgid ja tagada ühtsed tingimused, hoides ära riiklike nõuete lahknemise direktiivi ülevõtmise tulemusena.
- (6) On oluline tagada, et finantsinstrumentidega kauplemine toimuks võimalikult suures ulatuses organiseeritud kauplemiskohtades, ning et kõik sellised kauplemiskohad oleksid asjakohaselt reguleeritud. Direktiivi 2004/39/EÜ alusel arendati välja mõningad kauplemissüsteemid, mida õiguskord piisavalt ei hõlma. Igasugune finantsinstrumentidega kauplemise süsteem, nagu praegu maaklerite ristumisvõrgustikena tuntud üksused, peaks tulevikus olema nõuete kohaselt reguleeritud ning saama tegevusloa ühe mitmepoolse kauplemiskoha liigina või kliendi korralduste süsteemse täitjana vastavalt käesolevas määruses ja direktiivis 2014/65/EL⁽¹⁾ sätestatud tingimustele.
- (7) Tuleks selgitada reguleeritud turu ja mitmepoolse kauplemissüsteemi mõisteid ning need peaksid ka edaspidi jääma teineteisega tihedalt seotuks, kajastamaks tõsiasja, et nad väljendavad tegelikult sama organiseeritud kauplemisfunktsiooni. Neist mõistetest tuleks jätta välja kahepoolsed süsteemid, kus investeerimisühing sõlmib kõik tehingud enda nimel, isegi kui ta on riski mitte võttev vastaspool ostja ja müüja vahel. Reguleeritud turgudel ja mitmepoolsetel kauplemissüsteemidel ei tohiks olla lubatud täita klientide korraldusi enda omanduses oleva kapitali arvel. Mõiste „süsteem” hõlmab kõiki selliseid turge, mis koosnevad reeglistikust ja kauplemisplatvormist, kui ka neid, mis tegutsevad üksnes reeglistiku alusel. Reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid ei ole kohustatud korraldama „tehnilist” süsteemi korralduste kokkuviimiseks ning neil peaks olema võimalik kasutada muid kauplemisprotokolle, kaasa arvatud süsteeme, kus kasutajatel on võimalik kaubelda, küsides hinnapakumisi mitmelt pakkuvalt. Turg, mis koosneb üksnes reeglistikust, mis reguleerib liikmelisuse, finantsinstrumentide kauplemisele võtmise, liikmetevahelise kauplemise, aruandluse ja vajaduse korral läbipaistvuskohustusega seotud aspekte, on selle määruse tähenduses reguleeritud turg või mitmepoolne kauplemissüsteem ning nende reeglite alusel sõlmitud tehinguid käsitatakse sõlmituna reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi raames. Mõistet „ostu- ja müügihuvid” tuleb mõista laias tähenduses ning see hõlmab korraldusi, hinnapakumisi ja huviväljendusi.

Üks olulistest nõuetest puudutab kohustust, et huvid viiakse kokku süsteemis süsteemi korraldaja kehtestatud diskretsiooni välistavate reeglite abil. See nõue tähendab, et need tuuakse kokku süsteemi reeglite alusel või süsteemi protokollide või sisemiste toimimisalgoritmide poolt, sealhulgas arvutitarkvarasse kätetud algoritmid. Mõiste „diskretsiooni välistavad reeglid” tähendab reegleid, mis ei jäta reguleeritud turule ega mitmepoolset kauplemissüsteemi käitavale turukorraldajale või investeerimisühingule võimalust oma suva järgi mõjutada, kuidas need huvid üksteise suhtes toimivad. Määratlused nõuavad, et huvid viiakse kokku nõnda, et selle tulemuseks on leping, mille puhul tehingu tegemine toimub süsteemi reeglite kohaselt ehk süsteemi protokollide või sisemiste algoritmide vahendusel.

- (8) Selleks et muuta liidu finantsturud läbipaistvamaks ja tõhusamaks ning eri mitmepoolseid kauplemisteenusi pakkuvate kauplemiskohtade vahelised konkurentsitingimused võrdsemaks, on vaja võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide jaoks juurutada uus kauplemiskoha kategooria – organiseeritud kauplemissüsteem - ning tagada, et seda reguleeritakse nõuete kohaselt ning et see kohaldaks süsteemile ligipääsu suhtes mittediskrimineerivaid eeskirju. See uus kategooria määratletakse üldjoontes nõnda, et see peaks hõlmama praegu ja tulevikus kõiki organiseeritud kauplemise korraldamise ja tehingute sõlmimise liike, mis ei kuulu olemasolevate kauplemiskohtade funktsioonide või õiguslikult määratletud isearasuste raamesse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 349).

Seetõttu on tarvis kehtestada asjakohased organisatsioonilised nõuded ja läbipaistvuseeskirjad, mis toetaksid tõhusat hinna leidmist. Uus kategooria hõlmab süsteeme, kus on lubatud kaubelda kliirimiskõlblike ja piisavalt likviidsete tuletisinstrumentidega.

See ei tohiks hõlmata süsteeme, milles ei toimu tegelikku kauplemise korraldamist ega tehingute sõlmimist, nagu teadetetahvliid, mida kasutatakse ostu- ja müügiuhvide teatavaks tegemiseks, muid üksuseid, mis koguvad või koondavad potentsiaalseid ostu- ja müügiuhve, elektroonilisi kauplemisjärgse kinnitamise teenuseid või portfelliid tihendamise teenuseid, millega vähendatakse olemasolevate tuletisinstrumentide portfelliid mitteturupõhiseid riske, muutmata portfelliid tururiski. Portfelliid tihendamise teenuseid võib osutada terve rida äriühinguid, mis ei ole käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL alusel sellisena reguleeritud, nagu kesksed vastaspoolled, kauplemis-teabehoidlad ning investeerimisühingud või turukorraldajad. On asjakohane selgitada, et kui portfelliid tihendamist teostavad investeerimisühingud ja turukorraldajad, ei kohaldata portfelliid tihendamise suhtes teatavaid käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL sätteid. Kuna väärtpaperite keskdepositooriumidele kehtivad teatud investeerimisteenusid osutades või teatud investeerimistegevusega tegeledes samad nõuded kui investeerimisühingutele, ei tuleks käesoleva määruse ja direktiivi 2014/65/EL sätteid portfelliid tihendamisel kohaldada ettevõtjatele, keda nende aktidega ei reguleerita.

- (9) Uus organiseeritud kauplemissüsteemi kategooria täiendab olemasolevaid kauplemiskohtade liike. Kuigi reguleeritud turgudel ja mitmepoolsetes kauplemissüsteemides kehtivad tehingute tegemisel diskretsiooni välistavad reeglid, peaks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaja täitma tehingu korralduse oma äranägemisel, tingimusel et ta täidab vajaduse korral kauplemiseelse läbipaistvuse nõudeid ja korralduse parima täitmise kohustust. Seetõttu peaks investeerimisühingu või turukorraldaja poolt korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis sõlmitud tehingute juurde kuuluma ärireeglite järgimine ning parima täitmise ja klientide korralduste töötlemise kohustused. Lisaks peaks iga turukorraldaja, kellel on luba korraldada organiseeritud kauplemissüsteemi, täitma direktiivi 2014/65/EL 1. peatükis sätestatud investeerimisühingutele tegevuslubade andmise tingimusi ja korda. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal peaks olema võimalik toimida oma äranägemisel kahel eri tasandil: esiteks, kui ta otsustab anda organiseeritud kauplemissüsteemi korralduse või selle taas tagasi võtta ja teiseks, kui ta otsustab mitte kokku viia konkreetset korraldust sel ajahetkel süsteemis saadaval olevate korraldustega, juhul kui see on kooskõlas klientidelt saadud erijuhistega ja korralduse parima täitmise kohustusega.

Süsteemi puhul, milles klientide korraldused ristuvad, peaks olema korraldaja otsustada, kas, millal ja kui mitu kahest või enamast korraldusest ta tahab süsteemis kokku viia. Kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 20 lõigetega 1, 2, 4 ja 5 ning ilma et see piiraks direktiivi 2014/65/EL artikli 20 lõike 3 kohaldamist, peaks investeerimisühingul olema võimalik hõlbustada klientidevahelisi läbirääkimisi, koondades ühte tehingusse kaks või enam potentsiaalselt ühilduvat kauplemishuvi. Mõlemal diskretsiooni tasandil tuleb organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajal järgida oma kohustusi, mis on sätestatud direktiivi 2014/65/EL artiklites 18 ja 27. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval turukorraldaja või investeerimisühing peaks selgitama kauplemiskoha kasutajatele, kuidas diskretsiooni kasutatakse. Kuna organiseeritud kauplemissüsteem kujutab endast tõelist kauplemisplatvormi, peaks platvormikorraldaja olema neutraalne. Seepärast tuleks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja suhtes kohaldada korralduste täitmisel diskrimineerimise välistamise nõudeid ning organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal ega ühelgi investeerimisühingu ja/või turukorraldajaga samasse kontserni ja/või sama juriidilise isiku koosseisu kuuluval üksusel ei tohiks olla lubatud täita klientide korraldusi organiseeritud kauplemissüsteemis talle kuuluva kapitali arvel.

Võlakirju, struktureeritud finantstooteid, lubatud heitkoguste väärtpapereid ja tuletisinstrumente (mis ei kuulu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012⁽¹⁾ artiklile 5 kliirimiskohustuse alla) käsitleva ühe või enama kliendi korralduse täitmise hõlbustamiseks on organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajal lubatud kasutada kauplemist kliendi korralduste sobitamise teel direktiivi 2014/65/EL tähenduses, kui klient on andnud sellele protsessile nõusoleku. Avalike võlakohustuste puhul, millel puudub likviidne turg, peaks organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal olema võimalik kaubelda oma arvel, mis ei ole kauplemine kliendi korralduste sobitamise teel. Juhul kui kasutatakse kauplemist kliendi korralduste sobitamise teel, tuleb täita kõik kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded ning korralduse parima täitmise kohustused. Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaja ega ükski investeerimisühingu või turukorraldajaga samasse kontserni või sama juriidilise isiku alla kuuluv üksus ei peaks tegutsema enda korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis kliendi korralduste süsteemse täitjana. Peale selle tuleks seoses võimaliku huvide konflikti mõistliku lahendamise kohaldada organiseeritud kauplemissüsteemi korraldajale samu kohustusi kui mitmepoolsele kauplemissüsteemile.

- (10) Kogu organiseeritud kauplemine peaks toimuma reguleeritud kauplemiskohtades ning olema täiesti läbipaistev nii kauplemiseelselt kui - järgselt. Seetõttu tuleks asjakohaselt piiritletud läbipaistvusnõudeid kohaldada igat liiki kauplemiskohtade suhtes ning kõigi seal kaubeldavate finantsinstrumentide suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolle ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

- (11) Selleks, et kauplemine toimuks rohkem reguleeritud kauplemiskohtades ja kliendi korralduste süsteemsete täitjate kaudu, tuleks käesolevas määruses seada investeerimisühingutele kauplemiskohustus seoses reguleeritud turgudele kauplemisele võetud või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega. Selle kauplemiskohustusega nõutakse, et investeerimisühingud teeksid kõik tehingud, sh oma arvel tehtavad tehingud ja samuti kliendi korralduste täitmisel tehtavad tehingud, reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu või võrdväärses kolmanda riigi kauplemiskohas. Sellest kauplemiskohustusest tuleks siiski näha ette erand juhuks, kui selleks on õiguspärane põhjus. Sellised õiguspärased põhjused esinevad, kui kauplemine on mittesüsteemaatiline, ühekordne, ebakorrapärane ja harv või kui tegemist on tehnilise kauplemisega, nagu loobumistehingud, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi. Sellist erandit nimetatud kauplemiskohustusest ei tohiks kasutada selleks, et minna mööda võrdlushinnaga seotud kohustustest vabastamise ja kokkuleppehinnaga seotud kohustustest vabastamise kasutamisele kehtestatud piirangutest, või selleks, et korraldada maaklerite ristumisvõrgustikku või muud ristumissüsteemi.

Võimalus teha tehinguid kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu ei piira käesolevas määruses sätestatud korda kliendi korralduste süsteemse täitja kohta. Mõte on selles, et kui investeerimisühing vastab ise käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele, mille kohaselt teda saaks konkreetse aktsia puhul pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, võib kauplemine toimuda selliselt; juhul kui investeerimisühingut ei peeta konkreetse aktsia puhul kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, peaks investeerimisühingul olema siiski võimalik kaubelda mõne teise kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, kui see on kooskõlas korralduse parima täitmise kohustusega ja tal on olemas vastav võimalus. Lisaks tuleks selleks, et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega mitmepoolse kauplemise nõuetekohane reguleerimine, anda investeerimisühingule, mis korraldab sisemist sobitamissüsteemi mitmepoolselt, luba tegutseda mitmepoolse kauplemissüsteemina. Samuti tuleks selgitada, et direktiivis 2014/65/EL sisalduvaid korralduse parima täitmise reegleid tuleks kohaldada nii, et see ei piiraks käesoleva määruse kohaseid kauplemiskohustusi.

- (12) Kauplemine hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide, sarnaste finantsinstrumentide ja aktsiatega, mida ei ole võetud kauplemisele reguleeritud turul, toimub suures osas samasugusel viisil ning see teenib peaaegu sama majanduslikku eesmärki kui kauplemine aktsiatega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turul. Seepärast tuleks reguleeritud turgudel kauplemisele võetud aktsiate suhtes kohaldatavaid läbipaistvussätteid laiendada ka nendele finantsinstrumentidele.
- (13) Ehkki vajadust kauplemiseelse läbipaistvuse nõuetest vabastamise korra järele põhimõtteliselt tunnustatakse, et toetada turgude tõhusat toimimist, tuleks tegelikke vabastuste sätteid seoses aktsiatega, mida kohaldatakse direktiivi 2004/39/EÜ ning komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006⁽¹⁾ alusel, põhjalikult uurida, et teha kindlaks nende jätkuv asjakohasus nende ulatuse ja kohaldatavate tingimuste seisukohast. Selleks et tagada kauplemiseelse läbipaistvuse nõuete täitmisest vabastuste andmise ühetaoline kohaldamine kauplemise puhul aktsiatega ning lõppkokkuvõttes teatavate turumudelite ning tellimuste liikide ja mahtude korral ka kauplemise puhul muude sarnaste finantsinstrumentidega ja mittekapitalitoodetega, peaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽²⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) hindama vabastuse saamiseks esitatavate üksiktaotluste vastavust käesolevas määruses sätestatud normidele ja käesoleva määrusega ettenähtud delegeeritud õigusaktidele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks andma oma hinnangu arvamuse kujul vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 29. Lisaks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatama sobiva tähtaja jooksul läbi juba olemasolevad vabastused seoses aktsiatega ning hindama, järgides sedasama menetlust, kas need on endiselt vastavuses käesolevas määruses ning käesolevas määruses ette nähtud delegeeritud õigusaktides sätestatud reeglitega.
- (14) Finantskriis tõi esile konkreetsed puudused selles valdkonnas, kuidas kauplemisvõimaluste alane teave ja muude finantsinstrumentide kui aktsiate hinnad on turuosalistele kättesaadavad, nimelt selle teabe ajastuse, detailsuse, võrdse juurdepääsu ja usaldusväärse osas. Seega tuleks kehtestada ajakohased kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuded, milles oleks arvestatud konkreetset liiki finantsinstrumentide, mis ei ole aktsiad, erinevate omaduste ja turustruktuuridega, ning need peaksid olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi, perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi ja hääлкаuplemissüsteemi kohta. Selleks et tagada usaldusväärne läbipaistvusraamistik kõigi asjakohaste finantsinstrumentide jaoks, tuleks neid kohaldada võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide suhtes, millega kaubeldakse kauplemiskohas. Seetõttu tuleks erandeid kauplemiseelse läbipaistvuse nõuetest ning avalikustamisega viivitamisega seotud nõuete kohandamist lubada üksnes teatavatel kindlatel juhtudel.

(1) Komisjoni 10. augusti 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1287/2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (15) Selleks et aidata kaasa finantstoodete väärtuse hindamisele ja hindade kujunemise tõhususele, on tarvis juurutada asjakohasel tasemel kauplemise läbipaistvus võlakirjade, struktureeritud finantstoodete ning tuletisinstrumentide turgudel. Struktureeritud finantstoodete hulka tuleks eelkõige arvata varaga tagatud väärtpaberid, nagu on määratletud komisjoni määruse (EÜ) nr 809/2004⁽¹⁾ artikli 2 punktis 5, mis hõlmavad muu hulgas kollateraliseeritud võlakohustusi.
- (16) Selleks et tagada kauplemiskohtade puhul ühetaoliselt kohaldatavad tingimused, tuleks eri liiki kauplemiskohtade suhtes kohaldada samu kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõudeid. Läbipaistvuse nõuded peaksid olema piiritletud eraldi erinevate finantsinstrumentiliikide kohta, sealhulgas kapitaliinstrumentide, võlakirjade ja tuletisinstrumentide jaoks, võttes arvesse investorite ja emitentide, sh riigivõlakirjade emitentide huve ja turu likviidsust. Samuti peaksid nõuded olema piiritletud eri liiki kauplemise jaoks, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, nagu hinnapäringusüsteemi jaoks, ning hübriid- ja hääлкаuplemissüsteemi jaoks, ning võtma arvesse tehingumahtu, sh käivet, ja muid asjakohaseid kriteeriume.
- (17) Vältimaks negatiivset mõju hindade kujunemise protsessile, on vaja kehtestada asjakohane mahu ülempiiri reguleerimise kord sellistes süsteemides esitatud korraldustele, mis põhinevad kauplemismeetodil, mille puhul hind määratakse kindlaks võrdlushinna alusel, ja teatavatele määratud vastaspoolega tehingutele. Kõnealusel korral peaks olema kaks ülempiiri, mille puhul mahu ülempiiri kohaldatakse iga kauplemiskoha suhtes, mis kasutab neid vabastusi, nii et igas kauplemiskohas saab kaubelda ainult teatud protsendimäära ulatuses, ning lisaks kohaldatakse üldist mahu ülempiiri, mille ületamisel peatatakse nende vabastuste kasutamine kogu liidus. Määratud vastaspoolega tehingute puhul tuleks kohaldada seda üksnes nende tehingute suhtes, mida tehakse tellimusraamatus kajastatud mahuga kaalutud jooksva ostu- ja müügihinna vahemikus või seda süsteemi korraldavas kauplemiskohas tegutsevate turutegijate poolt kuvatavate noteeringute vahemikus. Korda ei peaks kohaldama määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mis sooritatakse mittelikviidsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, ning selliste tehingute suhtes, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda, kuna need ei mõjuta hindade kujunemise protsessi.
- (18) Selleks et tagada, et börsiväliselt toimuv kauplemine ei ohustaks tõhusat hinna leidmist ega läbipaistvaid võrdseid konkurentsitingimusi erinevate kauplemisvahendite puhul, tuleks kohaldada asjakohaseid kauplemiseelse läbipaistvuse nõudeid investeerimisühingute suhtes, kes kauplevad oma arvel finantsinstrumentidega börsiväliselt, kui nad teevad seda kliendi korralduste süsteemse täitja õigustes seoses aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, millel on olemas likviidne turg, ning võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentidega, millega kaubeldakse kauplemiskohtades ja millel on olemas likviidne turg.
- (19) Investeerimisühingut, kes täidab kliendi korraldusi investeerimisühingule kuuluva kapitaliga, tuleks käsitada kliendi korralduste süsteemse täitjana, välja arvatud juhul, kui tehinguid tehakse väljaspool kauplemiskohta juhuslikult, juhtumipõhiselt ja ebaregulaarselt. Seega tuleks kliendi korralduste süsteemset täitjat määratleda kui investeerimisühingut, mis tegeleb organiseeritult, sageli, süsteemset ja ulatuslikult oma arvel kliendi korralduste täitmisega väljaspool kauplemiskohta. Käesolevas määruses kliendi korralduste süsteemsele täitjale sätestatud nõudeid tuleks kohaldada investeerimisühingu suhtes ainult seoses iga üksiku finantsinstrumendiga, näiteks ISIN-koodi tasandil, mille puhul ta on kliendi korralduste süsteemne täitja. Selleks et tagada kliendi korralduste süsteemse täitja mõiste objektiivne ja tõhus kohaldamine investeerimisühingute suhtes, tuleks eelnevalt kehtestada kliendi korralduste süsteemse täitmise künnis, mis näitab täpselt ära, mida mõeldakse sageli, süsteemset ja ulatuslikult tegelemise all.
- (20) Kui organiseeritud kauplemissüsteem on mis tahes süsteem või rakendus, kus mitmed kolmandate isikute ostu- ja müügihuvid kohtuvad omavahel ühtses süsteemis, siis kliendi korralduste süsteemsel täitjal ei tohiks olla lubatud kolmandate isikute ostu- ja müügihuvisid kokku viia. Näiteks tuleks nn ühe kauplejaga platvormi, kus kauplejaks on alati ainult üks investeerimisühing, pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks, kui ta vastab käesoleva määruse nõuetele. Ent nn mitme kauplejaga platvormi, kus mitu kauplejat kaupleb sama finantsinstrumendiga, ei tuleks pidada kliendi korralduste süsteemseks täitjaks.
- (21) Kliendi korralduste süsteemsed täitjad peaksid saama otsustada vastavalt oma äripoliitikale ning objektiivsel ja mittediskrimineerival viisil selle üle, millistele klientidele nad võimaldavad juurdepääsu oma hinnapakkumistele, eristades klientide kategooriaid, samuti peaks neil olema õigus teha vahet klientidel, et võtta arvesse klientidevahelisi erinevusi, näiteks krediidiriski osas. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad ei peaks olema kohustatud avaldama kindlaid hinnapakkumisi, täitma klientide korraldusi ega võimaldama juurdepääsu oma hinnapakkumistele,

⁽¹⁾ Komisjoni 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 809/2004, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/71/EÜ, mis puudutab prospektides sisalduvat informatsiooni nagu ka selliste prospektide formaati, andmete esitamist viidetena ja selliste prospektide avaldamist ning reklaamide levitamist (ELT L 149, 30.4.2004, lk 1).

kui tegemist on turu tavamahtu ületavate kapitalitehingutega ja mittekapitalitehingutega, mis ületavad konkreetsele finantsinstrumendile omast mahtu. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kliendi korralduste süsteemsed täitjad täidavad oma kohustusi, ning neile tuleks teha kättesaadavaks asjakohane teave, et nad saaksid seda teha.

- (22) Käesoleva määruse eesmärk ei ole nõuda kauplemiseelse läbipaistvuse reeglite kohaldamist börsiväliste tehingute suhtes, välja arvatud kliendi korralduste süsteemse täitja korral.
- (23) Turuandmed peaksid olema kasutajatele kergesti ja käepäraselt kättesaadavad võimalikult lahtikirjutatud kujul, võimaldamaks investoritel ja nende vajadusi täitvatel andmeteenuste osutajatel andmelahendusi võimalikult suurel määral kliendi vajadustele vastavalt kohandada. Seepärast tuleks kauplemiseelne ja kauplemisjärgne läbipaistvuslane teave teha üldsusele kättesaadavaks „lahtiharutatud” kujul, et vähendada turuosaliste kulusid andmete ostmisel.
- (24) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ peaksid olema täielikult kohaldatavad isikuandmete vahetamise, edastamise ja töötlemise suhtes liikmesriikide ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt käesoleva määruse, eriti selle IV jaotise eesmärkidel.
- (25) Arvestades 25. septembri 2009. aasta G20 Pittsburghi tippkohtumise osapoolte vahel saavutatud kokkulepet viia kauplemine standardiseeritud börsiväliste tuletislepingutega üle börsidele või võimaluse korral elektroonilistele kauplemisplatvormidele, tuleks kindlaks määrata ametlik õiguslik menetlus, mis annaks loa finantssektori vastaspoolte ja suurte mittefinantssektori vastaspoolte vaheliseks kauplemiseks kõigi tuletisinstrumentidega, mis on tunnistanud kliirimiskõlblikuks ja mis on piisavalt likviidsed, et nendega oleks võimalik kaubelda mitmesugustes kauplemiskohtades, mille suhtes kohaldatakse võrreldavat reguleerimist ja mis võimaldavad osalistel kaubelda mitme vastaspoolega. Piisava likviidsuse hindamisel tuleks arvestada turu iseärasustega siseriiklikul tasandil, sealhulgas selliste näitajatega nagu turuosaliste arv ja liik konkreetset turul, ning tehingute parameetritega, nagu tehingute maht ja sagedus sellel turul.

Tuletisinstrumentide tooteliigi turg on likviidne, kui sellel on kaubeldavate toodete arvu silmas pidades palju aktiivseid turuosalisi, kes teevad nende toodetega sageli tehinguid, mis on mahult väiksemad suuremahulistest tehingutest, ning turul valitseb sobiv tasakaal likviidsuse pakkujate ja hankijate vahel. Sellisele turuaktiivsusele peaks olema omane asjaomase tuletisinstrumenti kohta tehtud ostu- ja müügipakkumiste suur arv, mille tulemuseks on tavalise turumahuga tehingu väike ostu- ja müügihindade vahe. Piisava likviidsuse hindamisel tuleks silmas pidada seda, et tuletisinstrumenti likviidsus võib erineda märkimisväärselt sõltuvalt turutingimustest ja selle olemusringist.

- (26) Arvestades ühest küljest 25. septembril 2009. aastal G20 Pittsburghi tippkohtumise osapoolte vahel saavutatud kokkulepet viia standardiseeritud börsiväliste tuletislepingutega kauplemine üle börsidele või võimaluse korral elektroonilistele kauplemisplatvormidele ning teisest küljest mitmesuguste börsiväliste tuletisinstrumentide suhteliselt väiksemat likviidsust, on asjakohane määrata kindlaks sobiv kogum lubatud kauplemiskohti, kus kauplemine võib sellest kokkuleppest lähtuvalt toimuda. Kõigi lubatud kauplemiskohtade suhtes tuleks kohaldada tugevalt ühtlustatud õigusnõudeid, mis hõlmaksid kauplemiskohtade organisatsioonilisi ja tegevuslikke aspekte, huvide konfliktide leevendamise korda, kogu kauplemistegevuse järelevalvet, finantsinstrumentide ja kauplemissüsteemi liikide lõikes piiritletud kauplemiseelset ja kauplemisjärgset läbipaistvust ning võimalust mitmete kolmandate isikute kauplemishuvide kokkuviiamiseks. Samas tuleks kauplemiskohtade korraldajatele ette näha võimalus korraldada lähtuvalt sellest kokkuleppest omal äranägemisel tehinguid mitmete kolmandate isikute vahel, et parandada tehingute täitmise ja likviidsuse tingimusi.
- (27) Kohustust sõlmida tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või kolmanda riigi kauplemiskohas kauplemise nõuet, ei peaks kohaldama hindu mittekujundavate kauplemisjärgsete riskivähendusteenuste komponentide suhtes, millega vähendatakse tuletisinstrumentide portfelli, sh olemasolevate börsiväliste tuletisinstrumentide portfelli mitteturupõhiseid riske kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012, muutmata portfelli tururiski. Lisaks ei ole käesoleva määruse eesmärk vältida muude kauplemisjärgsete riskivähendusteenuste kasutamist, kuigi on asjakohane näha ette erisäte väärtpaberiporfelli tihendamise kohta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (28) Nende tuletisinstrumentide suhtes kehtestatud kohustusliku kauplemiskoha nõue peaks võimaldama tõhusat konkurentsi erinevate lubatud kauplemiskohtade vahel. Seetõttu ei tohiks neil kauplemiskohtadel olla võimalik pretendeerida eksklusiivsetele õigustele mis tahes tuletisinstrumentidele, mille suhtes sellist kohustusliku kauplemiskoha nõuet kohaldatakse, mis välistaks teiste kauplemiskohtade võimaluse selliste finantsinstrumentidega kauplemise keskkonda pakkuda. Et tuletisinstrumentidega kauplemise kohtade vaheline konkurents oleks tõhus, on tähtis, et kauplemiskohtadel oleks mittediskrimineeriv ja läbipaistev juurdepääs kesksetele vastaspooltele. Mittediskrimineeriv juurdepääs kesksele vastaspoolele peaks tähendama, et kauplemiskohal on õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele selles osas, milliseid tagatise nõudeid tema platvormil kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keske vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega, ning mittediskrimineerivatele arveldustasudele.
- (29) Pädevate asutuste õigusi tuleks täiendada selge korraga, mis võimaldaks neil keelata sellise finantsinstrumendi või investeerimishoiuse turundamine, levitamine ja müük või seda piirata, mis tekitab tõsist muret seoses investorite kaitse, finantsturgude või kauba- ja toormeturgude korrakohase toimimise ja usaldusväarsuse või finantsüsteemi kui terviku või mõne selle osa stabiilsusega, ning koos selle korraga tuleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või investeerimishoiuste puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve”) anda asjakohane koordineerimise ja eriolukordade lahendamise pädevus. Selle pädevuse rakendamiseks pädevate asutuste ja erandjuhtudel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalve poolt, olema täidetud mitmed konkreetset tingimused. Kui need tingimused on täidetud, peaks pädeval asutusel või erandjuhtudel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel või Euroopa Pangandusjärelevalvel olema võimalik kehtestada ettevaatusabinõuna keeld ja piirang enne seda, kui mingit finantsinstrumenti või investeerimishoiust hakatakse turustama, levitama või klientidele müüma.

Nimetatud pädevus ei tähenda, et pädevalt asutuselt, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt või Euroopa Pangandusjärelevalvelt nõutaks finantstoodete heakskiitmise või litsentsimise korra kehtestamist või sellise korra kohaldamist ning see ei vabasta investeerimisühinguid kohustusest järgida kõiki käesolevas määruses ja direktiivis 2014/65/EL sätestatud asjakohaseid nõudeid. Toorme- ja kaubaturgude korrakohane toimimine ja usaldusväarsus tuleks lisada kriteeriumide hulka, mille alusel pädevad asutused võivad sekkuda, selleks et oleks võimalik võtta meetmeid võimalike negatiivsete välismõjude vastu, mida finantsturgudel toimuv tegevus võib avaldada toorme- ja kaubaturgudele. See kehtib eelkõige põllumajandustoodete turgude puhul, mille eesmärk on tagada elanikkonna toiduga varustamise kindlus. Nendel juhtudel tuleks meetmed kooskõlastada asjaomaste toorme- ja kaubaturgude pädevate asutustega.

- (30) Pädevad asutused peaksid teavitama Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kõigist üksikasjadest oma võimalike taotluste kohta positsioonide vähendamiseks seoses tuletislepingutega, mis tahes ühekordsetest piirangutest ning *ex ante* positsioonide piirangutest, et parandada koordineeritust ning lähenemist selles osas, kuidas neid pädevusi rakendatakse. Peamised andmed pädeva asutuse poolt rakendatavate *ex ante* positsioonide piirangute kohta tuleks avaldada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.
- (31) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema võimalik paluda mis tahes isikult teabe esitamist tema positsiooni kohta seoses tuletislepinguga, paluda selle positsiooni vähendamist ning piirata isikute võimalusi sooritada üksiktehinguid kaubatuletisinstrumentidega. Seejärel peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitama pädevaid asutusi tema pakutavatest meetmetest ning need meetmed ühtlasi avalikustama.
- (32) Andmed finantsinstrumentidega tehtud tehingute kohta tuleks esitada pädevatele asutustele, mis võimaldaks neil tuvastada ja uurida võimalikke turukuritarvituse juhtumeid, jälgida turgude õiglast ja korrakohast toimimist ning investeerimisühingute tegevust. Selline järelevalve hõlmab kõiki kauplemiskohas kaubeldavaid finantsinstrumente ja finantsinstrumente, mille aluseks on kauplemiskohas kaubeldav finantsinstrument, või finantsinstrumente, mille aluseks on indeks või kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest koosnev korv. Kohustust tuleks kohaldada olenemata sellest, kas nimetatud finantsinstrumentidega tehti kauplemiskohas selliseid tehinguid või mitte. Et vältida investeerimisühingutele tarbetu halduskoormuse panemist, tuleks finantsinstrumendid, mis ei ole tundlikud turukuritarvituste suhtes, jätta aruandluskohustusest välja. Aruannetes tuleks kasutada kooskõlas G20 kohustustega juriidilise isiku tunnust. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks esitama komisjonile aruande kõnealuse pädevatele asutustele aruandmise toimimise kohta ning komisjon peaks astuma samme selleks, et pakkuda välja muudatusi, kui see on kohane.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

- (33) Kauplemiskoha korraldaja peaks esitama oma pädevale asutusele asjakohased finantsinstrumentide võrdlusandmed. Pädevad asutused edastavad need andmed viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes peaks need kohe avaldama oma veebisaidil, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja pädevad asutused saaksid kasutada, analüüsida ja vahetada tehinguaruandeid.
- (34) Selleks et tehinguaruanded täidaksid turu jälgimise vahendina oma ülesande, peaks nende põhjal olema võimalik tuvastada nii isik, kes võttis vastu investeerimisotsuse, kui ka isikud, kelle ülesanne oli see täide viia. Lisaks läbipaistvuskorrale, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 236/2012, ⁽¹⁾ annab lühikeseks müügi tehingute märkimine pädevatele asutustele lühikeseks müügi tehingute mahu jälgimiseks kasuliku lisateavet. Pädevatel asutustel on vajalik omada täielikku juurdepääsu dokumenteeritud andmetele kõigis korralduse täitmise etappides, alates esmasest otsusest tehingu sooritamiseks kuni selle täitmiseni. Seepärast peaksid investeerimisühingud säilitama dokumente kõigi nende korralduste ja kõigi nende tehingute kohta finantsinstrumentidega ning platvormide korraldajatelt nõutakse dokumentide säilitamist kõigi nende süsteemidesse sisestatud korralduste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks koordineerima pädevate asutuste vahelist teabevahetust, tagamaks, et neil oleks juurdepääs kõigile nende järelevalve alla kuuluvate finantsinstrumentidega seotud tehingute ja korralduste dokumentidele, kaasa arvatud nendele, mis on sisestatud platvormide kaudu, mida korraldatakse väljaspool nende territooriumi.
- (35) Sama teabe topelt esitamist tuleks vältida. Määruse (EL) nr 648/2012 kohaselt registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidlale esitatud aruandeid asjakohaste finantsinstrumentide kohta, mis sisaldavad kogu tehinguaruandluseks vajalikku teavet, ei oleks vaja pädevatele asutustele esitada, vaid kauplemisteabehoidla peaks need ise edastama pädevale asutusele. Määrust (EL) nr 648/2012 tuleks seetõttu muuta.
- (36) Teavet vahetades või edastades peaksid pädevad asutused järgima direktiivis 95/46/EÜ sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju. Teavet vahetades või edastades peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgima määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirju, mis peaksid olema täielikult kohaldatavad isikuandmete töötlemise suhtes käesoleva määruse eesmärkidel.
- (37) Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse kriteeriumid, mille põhjal otsustatakse, milliste börsiväliste tuletisinstrumentide liikide suhtes tuleks kohaldada kliirimiskohustust. See välistab konkurentsimoonutused, nõudes kauplemiskohtade jaoks mittediskrimineerivat juurdepääsu börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimist pakkuvatele kesksetele vastaspooltele ning börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimist pakkuvate kesksete vastaspoolte jaoks mittediskrimineerivat juurdepääsu kauplemiskohtade kauplemisteabele. Kuna börsivälised tuletisinstrumentid määratletakse tuletislepingutena, mille täitmine ei toimu reguleeritud turul, on olemas vajadus kehtestada käesoleva määrusega sarnased nõuded reguleeritud turgude suhtes. Reguleeritud turgudel kaubeldavad tuletisinstrumentid tuleks samuti keskselt kliirida.
- (38) Lisaks direktiivi 2004/39/EÜ ja direktiivi 2014/65/EL nõuetele, millega välistatakse, et liikmesriigid piiravad põhjendamalt juurdepääsu kauplemisjärgsele infrastruktuurile, nagu keskne vastaspool ja arveldussüsteemid, on vajalik, et käesoleva määrusega kõrvaldataks mitmesugused muud ärilised takistused, mida on võimalik kasutada konkurentsi välistamiseks finantsinstrumentide kliirimisel. Selleks et vältida mis tahes diskrimineerivat käitumist, peaksid kesksed vastaspoolde nõustuma kliirima tehinguid, mis on sooritatud erinevates kauplemiskohtades – sel määral, kui need kauplemiskohad vastavad keskse vastaspoolte poolt kehtestatud tegevus- ja tehnilistele nõuetele, sealhulgas riskijuhtimisnõuetele. Keskne vastaspool peaks andma juurdepääsu juhul, kui teatavad regulatiivsete tehniliste standarditega kindlaks määratud juurdepääskriteeriumid on täidetud. Äsja asutatud kesksete vastaspoolte puhul, kes on vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega seoses saanud tegevusloa või keda on nendega seoses tunnustatud vähem kui kolm aastat enne käesoleva määruse jõustumist, peaks pädevatel asutustel olema võimalik heaks kiita kuni kahe ja poole aastane üleminekuperiood, enne kui kõnealustele kesksetele vastaspooltele antakse täielik mittediskrimineeriv juurdepääs seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega. Kui aga keskne vastaspool otsustab kasutada üleminekukorda, ei tohiks tal olla võimalik üleminekukorra kestuse jooksul kasutada käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi. Lisaks ei tohiks kauplemiskohal, kellel on märkimisväärne seos kõnealuse keskse vastaspoollega, olla üleminekukorra kestuse jooksul võimalik kasutada käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta (ELT L 86, 24.3.2012, lk 1).

- (39) Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade teineteisele mittediskrimineeriva juurdepääsu võimaldamise tingimused börsiväliste tuletisinstrumentidega kauplemise puhul. Määruses (EL) nr 648/2012 on börsivälised tuletisinstrumentid määratletud kui tuletisinstrumentid, millega ei tehta tehinguid reguleeritud turul ega kolmanda riigi turul, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 19 lõikele 6. Selleks et vältida lünki või kattuvusi ning tagada koosõla määruse (EL) nr 648/2012 ja käesoleva määruse vahel, kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade teineteisele mittediskrimineeriva juurdepääsu võimaldamise nõudeid reguleeritud turul või sellise kolmanda riigi turul kaubeldavate tuletisinstrumentide, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt direktiivile 2014/65/EL, ja kõigi finantsinstrumentide suhtes, mis ei ole tuletisinstrumentid.
- (40) Kauplemiskohad peaksid olema kohustatud võimaldama juurdepääsu, sealhulgas kauplemise sisendandmetele, läbi paistval ja mittediskrimineerival viisil neile kesksetele vastaspooltele, kes soovivad kliirida vastavas kauplemiskohas tehtud tehinguid. Selle tõttu ei oleks siiski vajalik kasutada koostalitluskokkuleppeid tuletisinstrumentide tehingute kliirimisel ega tekitada likviidsuse killustumist viisil, mis ohustaks turgude sujuvat ja korrakohast toimimist. Kauplemiskoht võib keelduda juurdepääsu andmisest ainult juhul, kui teatavad regulatiivsete tehniliste standarditega kindlaks määratud juurdepääsukriteeriumid ei ole täidetud. Seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega oleks ebaproportsionaalne nõuda väiksematelt kauplemiskohtadelt, eeskätt kesksete vastaspooltega märkimisväärselt seotud kauplemiskohtadelt, kohe vastavust mittediskrimineeriva juurdepääsu nõuetele, kui neil ei ole veel tehnoloogilist suutlikkust võrdsete konkurentsitingimuste kohaldamiseks suuremal osal kauplemisjärgse infrastruktuuri turul. Seetõttu peaks alla vastavat künnist jäävatel kauplemiskohtadel ja ühtlasi nendega seotud kesketel vastaspooltel olema võimalik kasutada erandit kolmekümne kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, selle ajavahemiku pikendamise võimalusega, mittediskrimineeriva juurdepääsu nõuete seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega. Kui kauplemiskoht otsustab kasutada erandit, ei peaks tal olema võimalik erandi kasutamise ajal kasutada käesolevas määruses sätestatud keskele vastaspoolele juurdepääsu õigusi.

Lisaks ei tohiks käesolevas määruses sätestatud kauplemiskohale juurdepääsu õigusi erandi kasutamise aja jooksul olla võimalik kasutada kesketel vastaspooltel, kellel on märkimisväärne seos kõnealuse kauplemiskohaga. Määruses (EL) nr 648/2012 sätestatakse, et juhul kui ärilised ja intellektuaalomandi õigused seonduvad tuletislepingutega seotud finantsteenustega, tuleks litsentse anda proportsionaalsete, õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tingimuste kohaselt. Seetõttu tuleks tagada kesksetele vastaspooltele ja muudele kauplemiskohtadele juurdepääs finantsinstrumentide väärtuse kindlaksmääramiseks kasutatavate võrdlusaluste litsentsidele ja võrdlusalustega seotud teabele proportsionaalsel, õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel ning mis tahes litsents peaks vastama mõistlikele äritingimustele. Ilma et see piiraks konkurentsieskirjade kohaldamist, peaks juhul kui pärast käesoleva määruse jõustumist töötatakse välja uus võrdlusalus, algama selle litsentseerimise kohustus 30 kuud pärast seda, kui kõnealusele võrdlusalusele viitava finantsinstrumentidega hakati kauplema või kui see lubati kauplemisele. Juurdepääs litsentsidele on keske tähtsusega, et hõlbustada kauplemiskohtade ja kesksete vastaspoolte teineteisele juurdepääsu vastavalt artiklitele 35 ja 36, kuna vastasel korral võiksid litsentsikokkulepped endiselt takistada kauplemiskohtade ja kesksete vastaspoolte teineteisele juurdepääsu, mida nad on taotlenud.

Tõkete ja diskrimineerivate tavade kaotamine on mõeldud selleks, et suurendada konkurentsi finantsinstrumentide kliirimisel ja nendega kauplemisel, et vähendada liidu turgudel investeerimis- ja laenamiskulusid, kõrvaldada ebatõhusus ning edendada innovatsiooni. Komisjon peaks ka edaspidi kauplemisjärgse infrastruktuuri arengut tähelepanelikult jälgima ning vajaduse korral sekkuma, et ennetada konkurentsimoontuste ilmumist siseturul, eriti kui keeldumine infrastruktuurile või võrdlusalustele juurdepääsu andmisest on vastuolus ELi toimimise lepingu artikliga 101 või 102. Käesoleva määruse kohased litsentseerimise kohustused ei tohiks piirata võrdlusaluste omanike üldist kohustust konkurentsieskirjade ja eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 alusel seoses juurdepääsuga võrdlusalustele, mis on hädavajalikud uuele turule sisenemiseks. Pädevate asutuste nõusolek mitte kohaldada juurdepääsuõigusi üleminekuperioodi jooksul ei ole loa andmine ega loa muutmine.

- (41) Kolmandate riikide äriühingute poolt liidus teenuste osutamise suhtes kohaldatakse liikmesriikide õiguskorda ja nõudeid. Liikmesriikide õiguskorrad on väga erinevad ning äriühingul, kes on saanud ühe kohaselt neist tegevusloa, ei ole vabadust osutada teenuseid ega kasutada asutamiseõigust teistes liikmesriikides kui see, kus ta on asutatud. On asjakohane kehtestada selles osas ühtne liidu tasandi õigusraamistik. See kord peaks ühtlustama olemasoleva killustatud õigusraamistiku, tagama liitu sisenevatele kolmandate riikide äriühingutele kindlustunde ja ühetaolise kohtlemise, tagama, et komisjon on kolmandate riikide usaldatavusnõuete ja äritegevuse õigusraamistiku suhtes läbi viinud tegeliku samaväärsuse hindamise, ning andma klientidele, kes ostavad liidus kolmandate riikide äriühingute teenuseid, võrreldaval tasemel kaitse.

Korra kohaldamisel peaksid komisjon ja liikmesriigid seadma esmatahtsale kohale G20 kohustuste ning liidu suurimate kaubanduspartneritega sõlmitud lepingute kohaldamisalasse kuuluvad valdkonnad ja võtma arvesse liidu kesket rolli globaalsetel finantsturgudel ning tagama, et kolmanda riigi nõuete kohaldamine ei takistaks liidu investoreid ega emitente investeerimast kolmandatesse riikidesse ega kolmandatest riikidest kapitali saamast ega takistaks kolmandate riikide investoreid ega emitente liidu turgudele investeerimast, liidu turgudel kapitali kaasamast või muid finantsteenuseid tarbimast, v.a juhul, kui see on vajalik usaldatavusnõuetega seotud objektiivsetest ja tõendatud põhjustest tulenevalt. Hindamiste teostamisel peaks komisjon arvesse võtma Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) väärtpaberijärelevalve eesmärgi ja põhimõtteid ning tema soovitusi, nagu IOSCO neid muutnud on ja tõlgendab.

Kui tegelikku samaväärsust kindlaks määravat otsust ei ole võimalik teha, reguleeritakse kolmanda riigi äriühingute poolt liidus teenuste osutamine siseriikliku korra alusel. Komisjon peaks algatama samaväärsuse hindamise omal algatusel. Liikmesriikidel peaks olema võimalik teatada oma huvist lasta komisjonil teostada teatava kolmanda riigi või teatavate kolmandate riikide samaväärsuse hindamine, kuid selline teade ei ole komisjoni jaoks samaväärsuse menetluse algatamiseks siduv. Samaväärsuse hindamine peaks olema tulemuspõhine; tuleks hinnata, millises ulatuses saavutatakse asjaomase kolmanda riigi regulatiivse ja järelevalveraamistiku abil sarnased ja piisavad regulatiivsed tulemused ning millises ulatuses on sellel samad eesmärgid nagu liidu õigusaktidel. Nimetatud samaväärsuse hindamiste algatamisel peaks komisjonil olema võimalik seada kolmandate riikide hulgas prioriteetidid, võttes arvesse samaväärsuse kindlakstelemise olulisust liidu investeerimisühingute ja klientide jaoks, järelevalvekokkulepete ja koostöölepingute olemasolu kolmanda riigi ja liikmesriikide vahel, toimiva samaväärse süsteemi olemasolu välismaise õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks ning kolmanda riigi huvi ja tahet samaväärsuse hindamise protsessis osaleda. Komisjon peaks jälgima mis tahes olulisi muutusi kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikus ning samaväärsust kinnitavad otsused vajaduse korral läbi vaatama.

- (42) Käesoleva määruse kohaldamisel peaks teenuste osutamine ilma filiaalita olema lubatud ainult võrdsetele vastaspooltele ja iseenesest ainult kutselistele klientidele. Sellisel juhul peaks investeerimisühing enda registreerima Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juures ning tema üle teostatakse järelevalvet kolmandas riigis. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kolmanda riigi pädevate asutuste vahel peaksid olema sõlmitud nõuetekohased koostöölepinged.
- (43) Käesoleva määruse sätted, mis reguleerivad kolmandate riikide äriühingute poolt teenuste osutamist või tegevuste teostamist, ei tohiks mõjutada liidus asutatud isikute võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid kolmanda riigi äriühingult ega liidu investeerimisühingute või krediitiasutuste võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid või -tegevusi kolmanda riigi äriühingult ega klientide võimalust saada nende ainuisikulistel algatusel investeerimisteenuseid kolmanda riigi äriühingult sellise krediitiasutuse või investeerimisühingu vahendusel. Kui kolmanda riigi äriühing osutab teenuseid liidus asutatud isiku enda ainuisikulistel algatusel, ei peaks neid teenuseid käsitleda liidu territooriumil osutatavate teenustena. Juhul kui kolmanda riigi äriühing pakub liidus klientidele või potentsiaalsetele klientidele hüvesid või reklaamib või propageerib liidus koos kõrvalteenustega investeerimisteenuseid või -tegevust, ei tohiks seda käsitleda teenusena, mida osutatakse kliendi enda ainuisikulistel algatusel.
- (44) Seoses kolmandate riikide äriühingute tunnustamisega ning kooskõlas WTO asutamislepingust, sealhulgas teenuskaubanduse üldlepingust tulenevate liidu rahvusvaheliste kohustustega tuleks otsused kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorra liidu õigus- ja järelevalveraamistikuga samaväärsuse kohta vastu võtta üksnes juhul, kui asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga nähakse ette toimiv samaväärne õigus- ja järelevalveraamistik välismaise õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks kooskõlas muu hulgas G20 poolt 2009. aasta septembris kehtestatud üldiste regulatiivsete eesmärkide ning standarditega suurendada tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust, leevendada süsteemset riski ja pakkuda kaitset turukuritarvituste vastu. Sellist süsteemi tuleks käsitleda samaväärsena, kui see tagab, et õigusraamistiku kohaldamise tulemus on sisult sarnane liidu nõuetele, ning seda tuleks käsitleda toimivana, kui nimetatud õigusnorme kohaldataks järjekindlalt.
- (45) Lubatud heitkoguste väärtpaberite järelturgudel hetketehingute tegemisel on esinenud mitmesuguseid petturlikke tegevusi, mis võivad õhnestada usaldust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ⁽¹⁾ loodud heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) vastu, mistõttu rakendatakse meetmeid lubatud heitkoguste väärtpaberite registreerimise süsteemi tõhustamiseks ja lubatud heitkoguste väärtpaberitega kauplemise konto avamise tingimuste

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

karmistamiseks. Selleks et tugevdada nende turgude usaldusväarsust ja kindlustada nende tõhus toimimine, sealhulgas tagada kauplemistegevuse igakülgne järelevalve, on asjakohane täiendada direktiivi 2003/87/EÜ alusel rakendatud meetmeid, võttes lubatud heitkoguste väärtpaberid tervikuna reguleerimisalasse, mis on hõlmatud käesoleva määruse ja direktiiviga 2014/65/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/57/EL, ⁽²⁾ liigitades need finantsinstrumentideks.

- (46) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. Eelkõige tuleks delegeeritud õigusaktid võtta vastu seoses käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamisala laiendamise ja kolmandate riikide keskpankadele, mõistetega seotud konkreetsete üksikasjadega, turuandmete kättesaadavusega seotud konkreetsete kuludega seotud sätetega, hinnapakkumiste kättesaadavusega, mahtudega, mille juures investimisühing sõlmib tehingud mõne teise kliendiga, kellele hinnapakkumine on tehtud kättesaadavaks, portfelli tihendamise ja selle kindlakstegemise, kas esineb märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht investorite kaitsele, finants- või toormeturgude korrakohase toimimise ja usaldusväarsusega või sellega, et liidu finantssüsteemi kui terviku või mõne selle osa stabiilsus on aluseks meetmete rakendamisele Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve või pädevate asutuste poolt, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve positsioonide juhtimise pädevusega, ning käesoleva määruse artikli 35 lõike 5 kohase ülemineku perioodi pikendamisega teatavaks ajaks ja teatavaks ajaks börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamisalast väljaarvamiseks. Eriti oluline on, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (47) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused seoses samaväärsust kinnitava otsuse vastuvõtmisega kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku kohta, selleks et kolmanda riigi äriühingud saaksid osutada teenuseid, või kauplemiskohti reguleeriva kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistiku kohta eesmärgiga teha kindlaks, kas kauplemiskoht on kõlblik selliste tuletisinstrumentidega kauplemiseks, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet, ning seoses kolmandate riikide kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade juurdepääsuga liidus asutatud kauplemiskohtadele ja kesksetele vastaspooltele. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (48) Kuna käesoleva määruse eesmärgid, nimelt kehtestada seoses finantsinstrumentidega ühtsed nõuded kauplemise andmete avalikustamise, pädevatele asutustele tehingutest aruandmise, tuletisinstrumentide ja aktsiatega organiseeritud kauplemiskohtades kauplemise, kesksetele vastaspooltele, kauplemiskohtadele ja võrdlusalustele mittediskrimineeriva juurdepääsu, toodetesse sekkumise õiguste ja positsioonide juhtimise ja positsioonidele piirangute seadmise õiguste ning kolmanda riigi äriühingute poolt investeerimisteenusete või -tegevuse pakkumise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest ehkki riiklikel pädevatel asutustel on parem positsioon turu muutuste jälgimiseks, on kauplemise läbipaistvuse, tehinguaruandluse, tuletisinstrumentidega kauplemise ning toodetele ja tegevustele seatud keeldudega seonduvate probleemide üldmõju ikkagi võimalik terviklikult mõista ainult kogu liidu tasandil, küll aga saab neid ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (49) Mitte ükski pädeva asutuse või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt nende ülesannete täitmisel võetud meede ei peaks otseselt ega kaudselt diskrimineerima ühtegi liikmesriiki või liikmesriikide rühma mis tahes valuutas investeerimisteenusete ja -tegevuste sooritamise kohana. Mitte ükski Euroopa Pangandusjärelevalve poolt käesoleva määruse alusel tema ülesannete täitmisel võetud meede ei peaks otseselt ega kaudselt diskrimineerima ühtegi liikmesriiki või liikmesriikide rühma.
- (50) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama hoiustajate, investorite ja tarbijate adekvaatse kaitse kogu liidu ulatuses. Poliitilisi valikuid mittekätkevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu väljatöötamise ülesanne oleks tõhus ja asjakohane usaldada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kui suurt erialast asjatundlikkust evivale ametile, kes esitaks need seejärel komisjonile.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiiv 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL sisetabe alusel kauplemise, sisetabe õigusvastase avaldamise ja turuga manipuleerimise korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 179).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamise volituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (51) Komisjon peaks võtma vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles käsitletakse kauplemise läbipaistvuse täpseid tingimusi seoses raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitika toimingute ning teatud tehingu liikidega, mis on olulised käesoleva määruse raames; täpseid tingimusi, mille korral on võimalik anda vabastusi kauplemiseelse läbipaistvuse nõuete täitmisest; kauplemisjärgse teabe avaldamise edasilükkamise korda; kohustust avaldada kauplemiseelsed ja -järgsed andmed eraldi; kriteeriume kauplemiseelse läbipaistvuse kohustuste kohaldamiseks kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes; kauplemisjärgse teabe avaldamist investeerimisühingute poolt; läbipaistvuse ja muude nõuete kindlaksmääramise eesmärgil teabe esitamise andmenõuete sisu ja sagedust; tehinguid, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi; säilitatavaid korralduste andmeid; tehinguaruannete sisu ja erinõudeid; finantsinstrumentide võrdlusandmete sisu ja erinõudeid; lepingute liike, millel on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju; juhtumeid, mille puhul on vajalik kohaldada tuletisinstrumentide suhtes kohustusliku kauplemiskoha nõuet; süsteemidele ja protseduuridele esitatavaid nõudeid tagada, et kliiritavate tuletisinstrumentidega tehtud tehingud esitatakse kliirimisele ja võetakse kliirimiseks vastu; kaudse kliirimiskorra liikide täpsustamist; selliste tuletisinstrumentide kindlaksmääramist, mille suhtes kohaldatakse kohustust kaubelda ainult organiseeritud kauplemiskohas; mittediskrimineerivat juurdepääsu keskele vastaspoolele, mittediskrimineerivat juurdepääsu kauplemiskohale, mittediskrimineerivat juurdepääsu võrdlusalustele ja nende litsentseerimise kohustust ning teavet, mille enda registreerimist taotlev kolmanda riigi äriühing peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele koos oma taotlusega esitada. Komisjon peaks võtma need regulatiivsed tehnilised standardid delegeeritud õigusaktidega vastu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 ning määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.
- (52) Direktiivi 2014/65/EL artiklis 95 nähakse ette ajutine erand teatavatele C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele. Seetõttu tuleb võtta seda arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatavates tehnilistes standardites, milles täpsustatakse kliirimiskohustust vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõike 2 punktile b, ja mitte kehtestada kliirimiskohustust tuletislepingutele, mille suhtes kohaldataks seejärel ajutist erandit C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele.
- (53) Käesoleva määruse nõuete kohaldamine tuleks edasi lükata, et ühitada nende kohaldamine uuesti sõnastatud direktiivi eelmisest versioonist üle kantud eeskirjade kohaldamisega ning kehtestada kõik olulised rakendusmeetmed. Seejärel tuleks kogu regulatiivset paketti kohaldada ühest ja samast ajahetkest. Üksnes rakendusmeetmete ettevalmistamise volituste kohaldamist ei tohiks edasi lükata, et nende rakendusmeetmete koostamiseks ja vastuvõtmiseks vajalikud menetlused võiksid alata niipea kui võimalik.
- (54) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ning järgitakse põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, eriti õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8), ettevõtlusvabadust (artikkel 16), õigust tarbijakaitsele (artikkel 38), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47) ning õigust mitte saada süüdi mõistetud ja karistatud sama süüteo eest rohkem kui üks kord (artikkel 50), ja seda tuleb kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega.
- (55) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 ning ta on esitanud oma arvamuse 10. veebruaril 2012. aastal ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtsed nõuded järgneva kohta:

a) kauplemisandmete avalikustamine;

b) tehingutest teavitamine pädevatele asutustele;

⁽¹⁾ ELT C 147, 25.5.2012, lk 1.

- c) kauplemine tuletisinstrumentidega organiseeritud kauplemiskohtades;
- d) mittediskrimineeriv juurdepääs kliirimisele ja mittediskrimineeriv juurdepääs kauplemisele võrdlusalustega;
- e) pädevate asutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Pangandusjärelevalve õigused finantstoodetes sekkuda ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve õigused seoses positsioonide haldamise kontrollimisega ja positsioonidele piirangute seadmisega;
- f) investeerimisteenuste pakkumine või -tegevusega tegelemine kolmandate riikide äriühingute poolt, mille suhtes komisjon on teinud kohaldatava samaväärsust kinnitava otsuse, filiaali kaudu või ilma.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse direktiivi 2014/65/EL kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute suhtes ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ kohaselt tegevusloa saanud krediidasutuste suhtes, kui nad osutavad investeerimisteenusid ja/või tegelevad investeerimistegevusega, ning turukorraldajate, sh nende poolt korraldatavate kauplemiskohtade suhtes.

3. Käesoleva määruse V jaotist kohaldatakse samuti kõigi finantssektori vastaspoolte suhtes, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 8, ning finantssektoriväliste vastaspoolte suhtes, kellele laieneb nimetatud määruse artikli 10 lõike 1 punkt b.

4. Käesoleva määruse VI jaotist kohaldatakse samuti kesksete vastaspoolte suhtes ning isikute suhtes, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

5. Käesoleva määruse VIII jaotist kohaldatakse kolmandate riikide äriühingute suhtes, kes pakuvad liidu piires investeerimisteenusid või tegelevad investeerimistegevusega filiaali kaudu või ilma pärast seda, kui komisjon on nende suhtes teinud kohaldatava samaväärsust kinnitava otsuse.

6. Artikleid 8, 10, 18 ja 21 ei kohaldata reguleeritud turgude, turukorraldajate ja investeerimisühingute suhtes tehingu puhul, mille vastaspool on Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liige ning see tehing on tehtud, viimaks ellu raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitikat, milleks kõnealune EKPSi liige on seaduslikult volitatud ning kui kõnealune liige on oma vastaspoolt eelnevalt teavitanud, et tehingu suhtes tehakse erand.

7. Lõiget 6 ei kohaldata tehingu suhtes, mille on teinud EKPSi liige oma investeerimistegevuse käigus.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse iga EKPSi liikme raha-, valuuta- ja finantsstabiilsuspoliitika toimingud ja muud avalikes huvides teostatavad ülesanded ning tehingute liigid, mille suhtes kohaldatakse lõikeid 6 ja 7.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

9. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, et laiendada lõike 6 kohaldamisala muudele keskpankadele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. juuniks 2015 aruande, milles hinnatakse kolmandate riikide keskpankade, mis käesoleva lõike kohaldamisel hõlmab Rahvusvahelist Arvelduste Panka, tehingute kohtlemist. Aruanne sisaldab nende seadusest tulenevate ülesannete ja nende liidusiseste kauplemismahtude analüüsi. Aruandes

- a) määratakse kindlaks asjaomastes kolmandates riikides kohaldatavad sätted seoses keskpanga tehingute, sh EKPSi liikmete poolt nendes kolmandates riikides sooritatud tehingute kohustusliku avalikustamisega, ning
- b) hinnatakse liidus kohustusliku avalikustamise nõuete võimalikku mõju kolmanda riigi keskpanga tehingutele.

Kui aruandes jõutakse järeldusele, et lõikes 6 esitatud erand on vajalik tehingute puhul, mille vastaspooleks on raha- ja valuutapoliitikat ning finantsstabiilsuse tagamise meetmeid teostav kolmanda riigi keskpank, sätestab komisjon, et kõnealust erandit kohaldatakse ka nimetatud kolmanda riigi keskpanga suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „investeeringühing” – investeeringühing, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 1.
- 2) „investeeringusteenus ja -tegevus” – investeeringusteenus ja -tegevus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 2;
- 3) „kõrvalteenus” – kõrvalteenus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 3;
- 4) „korralduste täitmine kliendi nimel” – korralduste täitmine kliendi nimel, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 5;
- 5) „kauplemine oma arvel” – kauplemine oma arvel, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 6;
- 6) „turutegija” – turutegija, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 7;
- 7) „klient” – klient, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 9;
- 8) „kutseline klient” – kutseline klient, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 10;
- 9) „finantsinstrument” – finantsinstrument, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15;
- 10) „turukorraldaja” – turukorraldaja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 18;
- 11) „mitmepoolne süsteem” – mitmepoolne süsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 19;
- 12) „kliendi korralduste süsteemne täitja” – kliendi korralduste süsteemne täitja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 20;

- 13) „reguleeritud turg” – reguleeritud turg, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 21;
- 14) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – mitmepoolne kauplemissüsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 22;
- 15) „organiseeritud kauplemissüsteem” – organiseeritud kauplemissüsteem, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 23;
- 16) „kauplemiskoht” – kauplemiskoht, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 24;
- 17) „likviidne turg”
- a) artiklite 9, 11 ja 18 kohaldamise eesmärgil finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi turg, kus on pidevalt ostjaid ja müüjaid, kes on valmis tegema tehinguid, ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal ja võttes arvesse konkreetse finantsinstrumendi turu struktuuri või finantsinstrumentide konkreetse liigi turu struktuuri:
- i) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse finantsinstrumentide liiki kuuluvate finantstoodete olemust ja olelusringi;
- ii) turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste ja kaubeldud finantsinstrumentide suhtarv asjaomase finantstoote puhul;
- iii) keskmised hinnavahed, kui need on kättesaadavad;
- b) artiklite 4, 5 ja 14 kohaldamise eesmärgil finantsinstrumendi turg, kus kõnealuse finantsinstrumendiga kaubeldakse igapäevaselt ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal:
- i) vabalt kaubeldavad finantsinstrumendid;
- ii) kõnealuste finantsinstrumentidega päevas keskmiselt tehtavate tehingute arv;
- iii) kõnealuste finantsinstrumentidega tehtavate tehingute keskmine päevakäive.
- 18) „pädev asutus” – pädev asutus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 26;
- 19) „krediidiasutus” – krediidiasutus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 20) „filiaal” – filiaal, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 30;
- 21) „märkimisväärne seos” – märkimisväärne seos, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 35;
- 22) „juhtorgan” – juhtorgan, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 36;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

- 23) „investeerimishoius” – investeerimishoius, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 43;
- 24) „vabalt võõrandatav väärtpaber” – vabalt võõrandatav väärtpaber, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 44;
- 25) „hoidmistunnistus” – hoidmistunnistus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 45;
- 26) „börsil kaubeldav fond” – börsil kaubeldav fond, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 46;
- 27) „sertifikaat” – väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav ning millest tuleneva nõude rahuldamisjärk juhul, kui emitent investeringu tagasi maksab, eelneb aktsiatest tuleneva nõude rahuldamisjärgule, kuid järgneb tagatiseta võlainstrumentidest ja muudest sarnastest instrumentidest tuleneva nõude rahuldamisjärgule;
- 28) „struktureeritud finantstoode” – väärtpaber, mis on loodud sellise krediidiriski väärtpaberistamiseks ja ülekandmiseks, mis seostub finantsvarade kogumiga, mis annab väärtpaberi omanikule õiguse saada regulaarselt alusvaraga seotud rahavoost sõltuvaid makseid;
- 29) „tuletisinstrument” – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunktis c määratletud ja selle I lisa C jao punktides 4 - 10 osutatud finantsinstrumendid;
- 30) „kauba tuletisinstrument” – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punkti 44 alapunktis c määratletud finantsinstrument, mis on seotud selle I lisa C jao punktis 10 või direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktides 5, 6, 7 ja 10 osutatud kauba või alusvaraga;
- 31) „keskne vastaspool” – keskne vastaspool määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punkti 1 tähenduses;
- 32) „börsil kaubeldav tuletisinstrument” – tuletisinstrument, millega kaubeldakse reguleeritud turul või kolmanda riigi turul, mis on tunnustatud samaväärseks reguleeritud turuga vastavalt käesoleva määruse artiklile 28, ega kuulu seega määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 7 määratletud börsivälise tuletisinstrumenti mõiste alla;
- 33) „kauplemishuvi teade” – kauplemissüsteemis ühelt liikmelt või osaliselt teisele seoses olemasoleva kauplemishuviga saadetud sõnum, mis sisaldab kogu vajalikku teavet tehingu sõlmimiseks;
- 34) „tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja” – tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 52;
- 35) „kauplemiskoondteabe pakkuja” – kauplemiskoondteabe pakkuja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 53;
- 36) „tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja” – tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 54;
- 37) „päritoluliikmesriik” – päritoluliikmesriik, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 55;
- 38) „vastuvõttev liikmesriik” – vastuvõttev liikmesriik, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 56;

- 39) „võrdlusalus” – mis tahes avalikkusele kättesaadavaks tehtud või avaldatud määr, indeks või arv, mis määratakse perioodiliselt või regulaarselt kindlaks teatava valemiga rakendamise teel või ühe või mitme alusvara väärtuse või hindade alusel, sealhulgas hinnanguliste hindade, tegelike või hinnanguliste intressimäärade, muude väärtuste või ülevaadete alusel, ning mille järgi määratakse kindlaks finantsinstrumendi alusel väljamaksmisele kuuluv summa või finantsinstrumendi väärtus;
- 40) „koostalitluskokkulepe” – koostalitluskokkulepe, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 12;
- 41) „kolmanda riigi finantseerimisasutus” – üksus, mille peakorter asub kolmandas riigis ning mis omab selle kolmanda riigi õigusaktidele vastavat tegevusluba või litsentsi tegelemiseks mis tahes teenuste või tegevustega, mis on loetletud direktiivis 2013/36/EL, direktiivis 2014/65/EL, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/138/EÜ, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/65/EÜ, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/41/EÜ ⁽³⁾ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/61/EL ⁽⁴⁾;
- 42) „kolmanda riigi äriühing” – kolmanda riigi äriühing, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 57;
- 43) „energia hulгимүүгитооде” – energia hulгимүүгитооде, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011 ⁽⁵⁾ artikli 2 lõikes 4;
- 44) „põllumajandussaaduste tuletisinstrument” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽⁶⁾ artiklis 1, I lisa I–XX osas ja XXIV osa 1. jaos loetletud toodetega seotud tuletislepingud;
- 45) „likviidsuse killustumine” – üks järgmistest olukordadest:
- a) kauplemiskohas osalejatel ei ole võimalik sõlmida tehinguid selle kauplemiskoha ühe või enama teise osalejaga, kuna puudub kliirimiskord, millele kõikidel osalejatel on juurdepääs; või
 - b) kliirivad liikmed või nende kliendid oleksid sunnitud hoidma oma positsioone seoses finantsinstrumendiga rohkem kui ühes keskses vastaspooles, mis piiraks finantsriskide tasaarvestamise võimalust;
- 46) „avalik võlakohustus” – avalik võlakohustus, nagu on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 61;
- 47) „portfelli tihendamine” – riskivähendusteenus, milles kaks või rohkem vastaspoolt lõpetavad täielikult või osaliselt osa tuletisinstrumente või kõik tuletisinstrumentid, mille kõnealused vastaspooled on andnud portfelli tihendamise protsessi, ja asendavad lõpetatud tuletisinstrumentid muude tuletisinstrumentidega, mille kogunimiväärtus on väiksem kui lõpetatud tuletisinstrumentide kogunimiväärtus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtapaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/41/EÜ tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 235, 23.9.2003, lk 10).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulгимүүгитuru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada teatavaid lõikes 1 sätestatud mõistete tehnilisi elemente, et kohendada neid turu arengusuundumusi silmas pidades.

II JAOTIS

KAUPLEMISKOHTADE LÄBIPAISTVUS

1. PEATÜKK

Kapitaliinstrumentide läbipaistvus

Artikkel 3

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemiseelse läbipaistvuse nõuded aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad oma süsteemide kaudu teatavaks tehtavad kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide jooksvad ostu- ja müügipakkumiste hinnad ning nende hindadega kauplemisvalmiduse tõsiduse. Seda nõuet kohaldatakse samuti kauplemishuvi teate suhtes. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe üldsusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks.

2. Lõikes 1 osutatud läbipaistvuse nõuded peavad olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi ja perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi kohta.

3. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 14 kohustatud avalikustama oma aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide hinnapakumised, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõikes 1 osutatud teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 4

Kapitaliinstrumentidega seotud vabastused

1. Pädevad asutused saavad vabastada kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud artikli 3 lõikes 1 osutatud teabe avaldamise kohustusest:

a) süsteemide puhul, milles ühildatakse korraldusi, tuginedes sellisele kauplemise metoodikale, mille kohaselt artikli 3 lõikes 1 viidatud finantsinstrumendi hind tuletatakse kauplemiskoha alusel, kus selle finantsinstrumendiga esimesena kaubelda lubati, või likviidsuse mõttes kõige asjakohasema turu järgi, kui kõnealune võrdlushind on avaldatud paljudes kohtades ja turuosalised peavad seda usaldusväärseks võrdlushinnaks. Sellise kohustusest vabastamise jätkuva kasutamise suhtes kehtivad artiklis 5 sätestatud tingimused;

b) süsteemide puhul, milles vormistatakse määratud vastaspoolega tehinguid,

i) mida tehakse tellimusraamatus kajastatud mahuga kaalutud jooksva ostu- ja müügihinna vahemikus või seda süsteemi korraldavas kauplemiskohas tegutsevate turutegijate poolt kuvatavate noteeringute vahemikus vastavalt artiklis 5 sätestatud tingimustele;

ii) mida tehakse mittelikviidsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, mis ei kuulu likviidsuse turu mõiste alla ning mis tehakse sobiva võrdlushinna protsendimäära piires, kusjuures protsendimäära ja võrdlushinna määrab eelnevalt süsteemi korraldaja, või

iii) mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kõnealuse finantsinstrumendi kehtiv turuhind;

c) turu tavamahuga võrreldes suuremahuliste korralduste puhul;

d) kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste puhul.

2. Lõike 1 punktis a viidatud võrdlushind määratakse, võttes aluseks järgmise:

- a) jooksvate ostu- ja müügipakkumiste hindade keskmine kauplemisskohas, kus see finantsinstrument esimest korda kauplemisele võeti, või likviidsuse mõttes kõige asjakohasemal turul või
- b) kui punktis a osutatud hind ei ole kättesaadav, siis asjaomase kauplemise ajavahemiku avamis- või sulgemishind.

Korraldustes viidatakse punktis b osutatud hinnale ainult väljaspool asjaomase kauplemise ajavahemiku pideva kauplemise etappi.

3. Kui kauplemisskohad korraldavad süsteeme, milles vormistatakse määratud vastaspoolega tehingud vastavalt lõike 1 punkti b alapunktile i, siis

- a) tehakse need tehingud vastavalt kauplemisskoha eeskirjadele;
- b) tagab kauplemisskoht korra, süsteemid ja protseduurid, et hoida ära ja teha kindlaks turukuritarvitus või turukuritarvituse katse seoses selliste määratud vastaspoolega tehingutega vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artiklile 16;
- c) kauplemisskoht peab kehtestama süsteemid, et selgitada välja kõik katsed kasutada kohustustest vabastamist ära käesoleva määruse või direktiivi 2014/65/EL muude nõuete täitmisest kõrvale hoidmiseks, neid süsteeme rakendama ja kohaldama ning teatama sellistest katsetest pädevale ametiasutusele.

Kui pädev asutus vabastab kauplemisskoha kohustusest vastavalt lõike 1 punkti b alapunktidele i või iii, kontrollib see pädev asutus, kuidas kauplemisskoht kohustusest vabastamist kasutab, et tagada kinnipidamine kohustusest vabastamise kasutamise tingimustest.

4. Enne kohustusest vabastamist vastavalt lõikele 1 teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi iga vabastuse andmise kavatsusest ning lisavad selgituse selle toimimise kohta, sealhulgas üksikasjad lõike 1 punktis a viidatud võrdlushinna määranud kauplemisskoha kohta. Kohustusest vabastamise kavatsuse teade tuleb esitada vähemalt neli kuud enne vabastuse kavandatud jõustumist. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavale pädevale asutusele mittesiduva arvamuse, hinnates iga vabastuse vastavust lõikes 1 sätestatud ning vastavalt lõikele 6 vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites kindlaks määratud nõuetele. Juhul kui see pädev asutus annab vabastuse ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda talle kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustelega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vabastuste kohaldamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas neid tegelikkuses kohaldatakse.

5. Pädev asutus võib omal algatusel või muu pädeva asutuse nõudmisel lõike 1 alusel antud vabastuse tagasi võtta, nagu on täpsustatud lõikes 6, kui ta täheldab, et vabastust on kasutatud algeesmärgist erineval viisil, või kui ta on seisukohal, et vabastust on kasutatud käesolevas artiklis sätestatud nõuetest kõrvale hoidmiseks.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi sellisest tühistamisest, põhjendades igakülgset oma otsust.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) ostu- ja müügipakkumiste hinnavaheemik või määratud turutegija hinnapakkumised ja kauplemishuvi tõsidus nende hindade juures, mis tuleb vastavalt artikli 3 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi kohta avalikustada, võttes arvesse artikli 3 lõikes 2 osutatud vajalikku piiritlemist eri liiki kauplemissüsteemide kohta;

- b) finantsinstrumendi likviidsuse seisukohalt kõige asjakohasem turg vastavalt lõike 1 punktile a;
- c) määratud vastaspoolega tehingu spetsiifilised omadused seoses eri viisidega, kuidas kauplemiskoha liige või osaleja saab sellise tehingu teha;
- d) määratud vastaspoolega tehingud, mis ei mõjuta hindade kujunemist ning mis on kohustustest vabastatud vastavalt lõike 1 punkti b alapunktile iii;
- e) nende suuremahuliste korralduste maht ning selliste kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste liik ja minimaalne maht, mille suhtes võidakse iga asjaomase finantsinstrumentide liigi puhul kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

7. Pädevate asutuste poolt enne 3. jaanuari 2017 vastavalt direktiivi 2004/39/EÜ artikli 29 lõikele 2 ja artikli 44 lõikele 2 ning määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklitele 18, 19 ja 20 antud kohustustest vabastamised vaatab Euroopa Väärtpaberiturujärevalve läbi hiljemalt 3. jaanuariks 2019. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab asjaomasele pädevale asutusele arvamuse, hinnates selles iga vabastuse jätkuvat vastavust käesoleva määruse ja käesoleval määruusel põhinena mis tahes delegeeritud õigusakti ja regulatiivse tehnilise standardi nõuetele.

Artikkel 5

Mahu ülempiiri reguleerimise kord

1. Tagamaks, et artikli 4 lõike 1 punktis a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis i sätestatud kohustustest vabastamine ei kahjusta asjatult hindade kujunemist, piiratakse kauplemist nende vabastuste alusel järgmiselt:

- a) nende vabastuste alusel kauplemiskohas finantsinstrumendiga toimuva kauplemise protsendimäär ülempiir on 4 % kõikides liidu kauplemiskohtades viimase 12 kuu jooksul kõnealuse finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust;
- b) nende vabastuste alusel kogu liidus finantsinstrumendiga toimuva kauplemise mahu ülempiir on 8 % kõikides liidu kauplemiskohtades viimase 12 kuu jooksul kõnealuse finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust.

Kõnealust mahu ülempiiri ei kohaldata selliste määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mida tehakse aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentidega, millel puudub artikli 2 lõike 1 punkti 17 alapunktis b kindlaks määratud likviidne turg, ning mida tehakse sobiva võrdlushinna protsendimäär piires, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis ii, ega selliste määratud vastaspoolega tehingute suhtes, mille puhul kehtivad muud tingimused kui kõnealuse finantsinstrumendi kehtiv turuhind, nagu on osutatud artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktis iii.

2. Juhul kui nende vabastuste alusel kauplemiskohas finantsinstrumendiga toimuva kauplemise protsendimäär ületab lõike 1 punktis a viidatud ülempiiri, peatab pädev asutus, kes kõnealusele kauplemiskohale need vabastused andis, kahe tööpäeva jooksul kuueks kuuks kõnealuses kauplemiskohas vastava finantsinstrumendi puhul nende vabastuste kasutamise, tuginedes Euroopa Väärtpaberiturujärevalve poolt avaldatud andmetele, millele viidatakse lõikes 4.

3. Juhul kui nende vabastuste alusel kõikides liidu kauplemiskohtades finantsinstrumendiga teostatava kauplemise protsendimäär ületab lõike 1 punktis b viidatud ülempiiri, peatavad kõik pädevad asutused kahe tööpäeva jooksul kuueks kuuks nende vabastuste kasutamise kogu liidus.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab viie tööpäeva jooksul pärast iga kalendrikuu lõppu liidus iga finantsinstrumendiga viimase 12 kuu jooksul toimunud kauplemise kogumahu, kõnealuste vabastuste alusel kogu liidus ja igas kauplemiskohas finantsinstrumendiga viimase 12 kuu jooksul toimunud kauplemise protsendimäära ning nende protsendimäärade tuletamiseks kasutatava meetodika.

5. Juhul kui lõikes 4 osutatud aruandes selgitatakse välja kauplemiskoht, kus vabastuse alusel toimuva kauplemise maht mis tahes finantsinstrumendiga on ületanud eelnenud 12 kuu kauplemisandmete põhjal 3,75 % kogu liidus selle finantsinstrumendiga toimunud kauplemise kogumahust, avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viie tööpäeva jooksul pärast lõikes 4 osutatud aruande avaldamise kalendrikuu 15. päeva täiendava aruande. Aruanne sisaldab lõikes 4 täpsustatud teavet seoses finantsinstrumentidega, mille puhul osutatud piirmäär 3,75 % on ületatud.

6. Juhul kui lõikes 4 osutatud aruandes selgitatakse välja, et nende vabastuste alusel kogu liidus mis tahes finantsinstrumendiga teostatud kauplemise maht on ületanud eelnenud 12 kuu kauplemisandmete põhjal 7,75 % selle finantsinstrumendiga kogu liidus teostatud kauplemise mahust, avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viie tööpäeva jooksul pärast lõikes 4 osutatud aruande avaldamise kalendrikuu 15. päeva täiendava aruande. Aruanne sisaldab lõikes 4 täpsustatud teavet seoses finantsinstrumentidega, mille puhul on osutatud piirmäär 7,75 % ületatud.

7. Selleks et tagada usaldusväärne alus nende vabastuste alusel toimuva kauplemise jälgimiseks ja selle kindlaks tegemiseks, kas lõikes 1 viidatud ülempiirid on ületatud, peavad kauplemiskohtade korraldajatel olema süsteemid ja protseduurid, mis:

a) võimaldavad tuvastada kõik tema kauplemiskohas nende vabastuste alusel toimunud tehingud ning

b) tagavad, et mingil juhul ei ületata nende vabastuste alusel lubatud kauplemise protsendimäära, millele osutatakse lõike 1 punktis a.

8. Ajavahemik, mil Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hakkab kauplemisandmeid avaldama ja mille kohta jälgitakse nende vabastuste alusel finantsinstrumendiga toimunud kauplemist, algab 3. jaanuaril 2016. Piiramata artikli 4 lõike 5 kohaldamist, on pädevatel asutustel alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast ja seejärel iga kuu õigus nende vabastuste kasutamine peatada.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse meetod, sealhulgas tehingute märgistamine, mille abil Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võrdleb, arvutab ja avaldab lõikes 4 toodud tehinguandmeid, et tagada iga finantsinstrumendiga kauplemise kogumahu ning kogu liidus ja kauplemiskohtade lõikes neid vabastusi kasutava kauplemise protsendimäära täpne mõõtmine.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 6

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad selles kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide hinnad ja mahud ning nendega tehtud tehingute ajad. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad kõigi selliste tehingute üksikasjad avalikuks sedavõrd reaalajas, kui see on tehniliselt võimalik.

2. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 20 kohustatud avalikustama oma aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega tehtud tehingute üksikasjad, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad käesoleva artikli lõike 1 kohaseks teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 7

Avalikustamisega viivitamise lubamine

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks sõltuvalt tehingute liigist või mahust.

Eelkõige võivad pädevad asutused anda loa avalikustamisega viivitamiseks tehingute puhul, mis on vastava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi või vastava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi liigi tavalise turumahuga võrreldes suuremahulised.

Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud taotlevad kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise kavandatud korra jaoks eelnevalt pädeva asutuse luba ning avalikustavad selle korra ühemõtteliselt turuosalistele ja avalikkusele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise korra rakendamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas sellist korda tegelikkuses rakendatakse.

Juhul kui pädev asutus annab loa avalikustamisega viivitamiseks ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu või ei nõustu antud loa tegeliku kohaldamisega, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda kooskõlas talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustega.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgnevat selliselt, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avaldamist:

- a) tehingute üksikasjad, mille investeerimisühingud, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsed täitjad ning turukorraldajad ja investeerimisühingud, kes korraldavad kauplemiskohta, avalikustavad vastavalt artikli 6 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas, sealhulgas artikli 6 lõike 1 ja artikli 20 kohaselt avalikustatavate tehingute eri liikide näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad peamiselt finantsinstrumentide väärtusega seotud tegurid, ning näitajatel, mis on määratud muude teguritega;
- b) tähtaeg, mis loetakse olevat kooskõlas reaalajale võimalikult lähedasel ajal avalikustamise kohustustega, k.a siis, kui kauplemine toimub väljaspool tavapärasest kauplemisaega;
- c) tingimused, mille alusel võib anda investeerimisühingutele, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsetele täitjatele, turukorraldajatele ja investeerimisühingutele, kes korraldavad kauplemiskohta, loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja artikli 20 lõikele 1;
- d) kriteeriumid, millest tuleb lähtuda otsustamisel, milliste tehingute puhul on avalikustamisega viitamine iga asjaomase finantsinstrumentide liigi puhul lubatud, olenevalt kõnealuste aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide mahust või liigist, samuti likviidsusprofiilist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. PEATÜKK

Mittekapitaliväärtpaberite läbipaistvus

Artikkel 8

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemiseelse läbipaistvuse nõuded võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad oma süsteemide kaudu teatavaks tehtavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide jooksvad ostu- ja müügipakkumiste hinnad ning nende hindadega kauplemisvalmiduse tõsiduse. Seda nõuet kohaldatakse samuti kauplemishuvi teate suhtes. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe üldsusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks. Avaldamiskohustust ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mida mittefinantssektori vastaspool teeb tuletisinstrumentidega ja mida saab objektiivselt pidada selliseid riske vähendavateks, mis on otseselt seotud selle mittefinantssektori vastaspoole või selle kontserni äritegevusega või äritegevuse rahastamisega.

2. Lõikes 1 osutatud läbipaistvuse nõuded peavad olema piiritletud eri liiki kauplemissüsteemide kohta, sealhulgas tellimusraamatupõhise ja noteeringupõhise kauplemissüsteemi, hübriidkauplemissüsteemi, perioodioksjonipõhise kauplemissüsteemi ja hääлкаuplemissüsteemi kohta.

3. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 18 kohustatud avalikustama oma võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide hinnapakkumised, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõike 1 kohaseks teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

4. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad juhul, kui antakse artikli 9 lõike 1 punkti b kohane kohustustest vabastamine, vähemalt indikatiivsed kauplemiseelsed ostu- ja müügipakkumiste hinnad, mis on sarnased nende süsteemide kaudu teatavaks tehtavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide hindadega, mille korral on olemas kauplemisvalmidus. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad selle teabe avalikkusele tavalisel kauplemisajal pidevalt kättesaadavaks sobivate elektrooniliste vahendite abil. Sellise korraga tagatakse, et teavet antakse mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 9

Vabastused mittekapitaliväärtpaberitele

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele artikli 8 lõikes 1 osutatud teabe avaldamise kohustusest vabastuse:

- a) turu tavamahuga võrreldes suuremahuliste korralduste ja kauplemiskoha korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste puhul;
- b) hinnapäringu- ja hääлкаuplemissüsteemis tehtud kauplemishuvi teadete korral, mis ületavad finantsinstrumendile omast mahtu ja mis tekitaksid likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ning milles võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalisel on jae- või hulgiinvestorid;
- c) tuletisinstrumentide puhul, mille suhtes ei kohaldata artiklis 28 osutatud kauplemiskohustust, ning muude finantsinstrumentide puhul, millel ei ole likviidsust.

2. Enne kohustusest vabastamist vastavalt lõikele 1 teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi iga üksiku vabastuse andmise kavatsusest ning lisavad selgituse nende toimimise kohta. Kohustusest vabastamise andmise kavatsuse teade tuleb esitada vähemalt neli kuud enne vabastuse kavandatud jõustumist. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavale pädevale asutusele arvamuse, hinnates vabastuse vastavust lõikes 1 sätestatud ning vastavalt lõikele 5 vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustatud nõuetele. Juhul kui see pädev asutus annab vabastuse ning mõne teise liikmesriigi pädev asutus sellega ei nõustu, võib see pädev asutus pöörduda selles küsimuses uuesti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poole, kes võib tegutseda talle kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud õigustele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vabastuste kohaldamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas neid tegelikkuses kohaldatakse.

3. Pädevad asutused võivad kas omal algatusel või muude pädevate asutuste taotluse korral lõike 1 alusel antud vabastuse tühistada, kui nad täheldavad, et vabastust kasutatakse algselt eesmärgist kõrvale kalduval viisil, või kui nad leiavad, et vabastust kasutatakse käesolevas artiklis sätestatud nõuetest kõrvale hoidmiseks.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi sellisest tühistamisest viivitamatult ja enne selle jõustumist, põhjendades igakülgset oma otsust.

4. Pädev asutus, kelle vastutusvaldkonda kuulub järelevalve ühe või mitme kauplemisskoha üle, kus kaubeldakse võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liigiga, võib juhul, kui kõnealuse finantsinstrumendi liigi likviidsus langeb alla konkreetse künnise, ajutiselt peatada artiklis 8 osutatud kohustuste täitmise. Konkreetne künnis määratakse kindlaks objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on omased asjaomase finantsinstrumendi turule. Teave sellise kohustuste ajutise peatamise kohta avaldatakse asjaomase pädeva asutuse veebisaidil.

Ajutise peatamise esialgne kehtivusperiood ei ületa kolme kuud alates selle avaldamiskuupäevast asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamist võib pikendada edasiste maksimaalselt kolmekuuliste perioodide kaupa, kui ajutise peatamise põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Juhul kui ajutist peatamist selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, lõppeb see automaatselt.

Enne artiklis 8 osutatud kohustuste peatamist või ajutise peatamise pikendamist käesoleva lõike alusel teavitab asjaomane pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma kavatsusest ja esitab selgituse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab pädevale asutusele võimalikult kiiresti arvamuse selle kohta, kas ta peab peatamist või ajutise peatamise pikendamist vastavalt esimesele ja teisele lõigule põhjendatuks.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) parameetrid ja meetodid, mida kasutatakse finantsinstrumendiga seoses lõikes 4 osutatud likviidsuskünnise arvutamiseks. Liikmesriikide jaoks mõeldud parameetrid ja meetodid künnise arvutamiseks kehtestatakse selliselt, et künnise ületamine tähendab asjaomase finantsinstrumendi osas märkimisväärset likviidsuse langust kõigis liidu kauplemisskottades artikli 2 lõike 1 punkti 17 kohaste kriteeriumide alusel;
- b) ostu- ja müügipakkumiste hindade või hinnapakkumiste vahemik ning kauplemissuvi tõsidus nende hindade juures või indikatiivsed kauplemissuvised ostu- ja müügipakkumiste hinnad, mis on sarnased hindadega, mille korral on olemas kauplemissuvi, mis tuleb vastavalt artikli 8 lõigetele 1 ja 4 iga asjaomase finantsinstrumendi liigi kohta avalikustada, võttes arvesse artikli 8 lõikes 2 viidatud vajalikku piiritlemist eri liiki kauplemissüsteemide kohta;
- c) nende suuremahuliste korralduste maht ning selliste kauplemisskotta korralduste haldamise süsteemis hoitavate ja turule laskmist ootavate korralduste liik ja minimaalne maht, mille suhtes võidakse iga asjaomase finantsinstrumendi liigi puhul kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemissuvised avaldamise kohustusest;
- d) lõike 1 punktis b osutatud finantsinstrumendile omane maht ning nende hinnapäringu- ja hääлкаuplemissüsteemide määratlus, mille korral võidakse kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemissuvised avaldamise kohustusest.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määrab vastavalt lõike 1 punktile b kindlaks finantsinstrumendile omase mahu, mis tekitaks likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ja mille puhul võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalisel on jae- või hulgiinvestorid, arvestab ta järgmistega:

- i) kas likviidsuse pakkujad saavad selliste mahtude juures oma riske hajutada;
- ii) kas finantsinstrumendi või finantsinstrumendi liigi turg koosneb osaliselt jaeinvestoritest ning nende investorite tehtud tehingute keskmine väärtus;

- e) finantsinstrumendid või finantsinstrumentide liigid, millel ei ole likviidset turgu, kus võidakse kohaldada lõike 1 kohaselt vabastust kauplemiseelse avaldamise kohustusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 10

Kauplemiskohtade suhtes kohaldatavad kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuded võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide osas

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud avalikustavad kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide hinnad ja mahud ning nendega tehtud tehingute ajad. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad kõigi selliste tehingute üksikasjad avalikuks sedavõrd reaalselt, kui see on tehniliselt võimalik.
2. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud tagavad investeerimisühingutele, kes on vastavalt artiklile 21 kohustatud avalikustama oma võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega sooritatud tehingute üksikasjad, juurdepääsu oma süsteemidele, mida nad kasutavad lõike 1 kohase teabe avalikustamiseks, tehes seda mõistlikel äritingimustel ja kedagi diskrimineerimata.

Artikkel 11

Avalikustamisega viivitamise lubamine

1. Pädevad asutused võivad anda kauplemiskohta korraldavatele turukorraldajatele ja investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks sõltuvalt tehingu mahust või liigist.

Eelkõige võivad pädevad asutused anda loa avalikustamisega viivitamiseks seoses tehingutega,

- a) mis on kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide tavalise turumahuga võrreldes või kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide liigi tavalise turumahuga võrreldes suuremahulised või
- b) mis on seotud kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentidega või selliste kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liikidega, millel puudub likviidne turg;
- c) mis ületavad kauplemiskohas kaubeldavatele võlakirjadele, struktureeritud finantstoodetele, lubatud heitkoguste väärtpaberitele või tuletisinstrumentidele või selliste kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liikidele omast mahtu ja mis tekitaks likviidsuse pakkujatele tarbetu riski ning mille puhul võetakse arvesse seda, kas asjakohased turuosalised on jae- või hulgiinvestorid.

Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud taotleavad kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise kavandatud korra jaoks eelnevalt pädeva asutuse loa ning avalikustavad selle korra selgelt turuosalistele ja üldsusele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib kauplemisteabe avalikustamisega viivitamise korra rakendamist ning esitab komisjonile kord aastas aruande selle kohta, kuidas sellist korda tegelikkuses kasutatakse.

2. Pädev asutus, kelle vastutada on järelevalve ühe või mitme kauplemiskoha üle, kus kaubeldakse võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite või tuletisinstrumentide liigiga, võib juhul, kui kõnealuse finantsinstrumendi liigi likviidsus langeb alla artikli 9 lõike 5 punktis a osutatud meetodi alusel kindlaks määratud

künnise, ajutiselt peatada artiklis 10 osutatud kohustuste täitmise. See künnis määratakse kindlaks objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on omased asjaomase finantsinstrumendi turule. Teave sellise kohustuste ajutise peatamise kohta avaldatakse asjaomase pädeva asutuse veebisaidil.

Esialgse peatamise kestus ei ületa kolme kuud alates selle avaldamiskuupäevast asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamist võib pikendada edasiste maksimaalselt kolmekuuliste perioodide kaupa, kui esialgse peatamise põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Juhul kui esialgset peatamist selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, lõpeb see automaatselt.

Enne artiklis 10 viidatud kohustuste peatamist või esialgse peatamise pikendamist teavitab asjaomane pädev asutus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma kavatsusest ja esitab selgituse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab pädevale asutusele võimalikult kiiresti arvamuse selle kohta, kas ta peab peatamist või esialgse peatamise pikendamist vastavalt esimesele ja teisele lõigule põhjendatuks.

3. Pädevad asutused võivad koos avalikustamisega viivitamise lubamisega:

- a) nõuda viivitamise ajal väheste üksikasjade avalikustamist tehingu kohta või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamist mitme tehingu kohta või nende kahe kombinatsiooni;
- b) lubada üksikute tehingute mahu avalikustamata jätmisega viivitamist pikendatud ajavahemiku jooksul;
- c) seoses mittekapitaliväärtpaberitega, mis ei ole avalikud võlakohustused, lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul viivitamise pikendatud ajavahemiku jooksul;
- d) seoses avalike võlakohustustega lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul määramata ajaks.

Avalike võlakohustustega seoses võidakse punkte b ja d kasutada kas eraldi või järjestikku, kusjuures pärast mahu avalikustamata jätmise pikendatud ajavahemiku möödumist võidakse mahtusid avalikustada kokkuvõtlikul kujul.

Kõikide muude finantsinstrumentidega seoses avalikustatakse viivitusaja möödumisel tehingute avalikustamata jäänud üksikasjad ja individuaalselt kõik tehingute üksikasjad.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avalikustamist, ning täpsustab selles:

- a) tehingute üksikasjad, mille investeerimisühingud, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsed täitjad ning turukorraldajad ja investeerimisühingud, kes korraldavad kauplemiskohta, avalikustavad vastavalt artikli 10 lõikele 1 iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas, sealhulgas artikli 10 lõike 1 ja artikli 21 lõike 1 alusel avaldatavate tehingute eri liikide näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad peamiselt finantsinstrumentide väärtusega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) tähtaeg, mida peetakse kooskõlas olevaks kohustusega avaldada reaalsajale võimalikult lähedasel ajal, k.a siis, kui kauplemine toimub väljaspool tavapärasest kauplemisaega;
- c) tingimused, mille alusel võib anda investeerimisühingutele, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsetele täitjatele, turukorraldajatele ja investeerimisühingutele, kes korraldavad kauplemiskohta, loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks iga asjaomase finantsinstrumentide liigi osas vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja artikli 21 lõikele 4;

- d) kriteeriumid, millest tuleb lähtuda sellise tehingu mahu või liigi kindlaks määramisel, mille puhul on vastavalt lõikele 3 lubatud avalikustamisega viivitamine ja tehingu vähete üksikasjade avalikustamine või mitme tehingu üksikasjade avalikustamine kokkuvõtlikul kujul või tehingu mahu mitteavaldamine, eriti seoses pikendatud viivitamise ajavahemiku lubamisega teatavate finantsinstrumentide puhul olenevalt nende likviidsusest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

3. PEATÜKK

Kohustus pakkuda kauplemisandmeid eraldi ja mõistlikul ärilisel alusel

Artikkel 12

Kohustus teha kauplemiseelsed ja -järgsed andmed kättesaadavaks eraldi

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad artiklite 3, 4 ja 6 kuni 11 kohaselt avaldatava teabe üldsusele kättesaadavaks, avaldades kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmed eraldi.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, täpsustades kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmete avaldamise, sealhulgas lõike 1 kohaselt üldsusele kättesaadavaks tehtavate andmete lahtikirjutatuse astme.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 13

Kohustus teha kauplemiseelsed ja -järgsed andmed kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel

1. Kauplemiskohta korraldavad turukorraldajad ja investeerimisühingud teevad artiklite 3, 4 ja 6 kuni 11 kohaselt avaldatud teabe üldsusele kättesaadavaks mõistlikul ärilisel alusel ning tagavad mittediskrimineeriva juurdepääsu sellele teabele. Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast avaldamist.
2. Komisjon võtab vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, täpsustades, mida kujutab endast mõistlik äriline alus teabe avaldamiseks, nagu on osutatud lõikes 1.

III JAOTIS

BÖRSIVÄLISE KAUPLEMISEGA TEGELEVATE KLIENDI KORRALDUSTE SÜSTEEMSETE TÄITJATE JA INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGEVUSE LÄBIPAISTVUS

Artikkel 14

Kliendi korralduste süsteemsete täitjate kohustus avaldada siduvad hinnapakumised aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta

1. Investeerimisühingud avalikustavad siduvad hinnapakumised kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta, mille osas nad on kliendi korralduste süsteemsed täitjad ja millel on likviidne turg.

Juhul kui esimeses lõigus osutatud finantsinstrumentidel puudub likviidne turg, avalikustavad kliendi korralduste süsteemsed täitjad hinnapakumised oma klientidele nende taotluse korral.

2. Käesolevat artiklit ning artikleid 15, 16 ja 17 kohaldatakse kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes kuni turu tavamahuni küündivate tehingute korral. Käesoleva artikli ning artikleid 15, 16 ja 17 ei kohaldata kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes turu tavamahtu ületavate tehingute korral.

3. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad määrata mahu või mahud, millega puhul nad esitavad hinnapakumise. Pakkumise minimaalne suurus peab olema vähemalt 10 % kauplemiskohas kaubeldava aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi turu tavamahust. Iga konkreetse aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase kauplemiskohas kaubeldava finantsinstrumendi hinnapakumine peab sisaldama siduvat ostu- ja müügihinda või hindu mahu või mahtude kohta, mis võivad küündida vastava aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide liigi, kuhu finantsinstrument kuulub, turu tavamahuni. Hind või hinnad peavad peegeldama turul valitsevaid tingimusi seoses kõnealuse aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendiga.

4. Aktsiad, hoidmistunnistused, börsil kaubeldavad fondid, sertifikaadid ja muud sarnased finantsinstrumendid rühmitatakse liikidesse vastavalt kõnealuse finantsinstrumendi turul täidetud tellimuste aritmeetilisele keskmisele väärtusele. Iga aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide liigi turu tavamaht on maht, mis väljendab iga konkreetse finantsinstrumentide liigi turul täidetud tellimuste aritmeetilist keskmist väärtust.

5. Iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi turg koosneb kõigist liidus täidetud korraldustest seoses selle finantsinstrumendiga, välja arvatud turu tavamahuga võrreldes suuremahulised tellimused.

6. Iga aktsia, hoidmistunnistuse, börsil kaubeldava fondi, sertifikaadi või muu sarnase finantsinstrumendi likviidsuse seisukohast kõige kohasema turu pädev asutus, nagu on määratletud artiklis 26, määrab vähemalt kord aastas vastavalt kõnealuse finantsinstrumendi turul täidetud korralduste aritmeetilisele keskmisele väärtusele finantsinstrumentide liigi, kuhu see finantsinstrument kuulub. See teave avalikustatakse kõigile turuosalistele ja edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes avaldab selle oma veebisaidil.

7. Et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide või muude sarnaste finantsinstrumentide tõhus hindamine ja maksimeerida investeerimisühingute võimalust saada oma klientidele parim tehing, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et veelgi täpsustada korda, mis on seotud siduva hinnapakumise avaldamisega, nagu on osutatud lõikes 1, et teha kindlaks, kas hinnad kajastavad valitsevaid turutingimusi, nagu on osutatud lõikes 3, ja turu tavamahuga, nagu on osutatud lõigetes 2 ja 4.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 15

Kliendi korralduste täitmine

1. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad avalikustavad oma hinnapakumisi tavalisel kauplemisajal regulaarselt ja pidevalt. Nad võivad oma hinnapakumisi igal ajal ajakohastada. Neil on lubatud erandlike turutingimuste korral oma hinnapakumisi tühistada.

Liikmesriigid nõuavad, et kliendi korralduste süsteemse täitja määratlusele vastavad äriühingud teavitaksid oma pädevat asutust. Kõnealune teade edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu kliendi korralduste süsteemsete täitjate nimekirja.

Hinnapakkumised avalikustatakse sellisel viisil, et need oleksid teistele turuosalistele mõistlikul ärilisel alusel kergesti kättesaadavad.

2. Järgides direktiivi 2014/65/EL artikli 27 sätteid, täidavad kliendi korralduste süsteemsed täitjad neile nende klientidelt laekunud korraldusi seoses aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega, mille osas nad on kliendi korralduste süsteemsed täitjad, korralduse vastuvõtmise ajal pakutud hindadega.

Samas võivad nad põhjendatud juhtudel täita neid korraldusi ka parema hinnaga, tingimusel et see hind mahub turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku.

3. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad täita oma kutselistelt klientidelt laekunud korraldusi hindadega, mis erinevad täitja pakutud hindadest, ilma et neil tuleks täita lõikes 2 sätestatud nõudeid, tehingute korral, mille puhul täitmine mitme väärtpaperiga on osa ühest tehingust, või korralduste puhul, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda.

4. Juhul kui kliendi korralduste süsteemne täitja, kes avaldab üksnes ühe hinnapakkumise või kelle suurim hinnapakkumine on turu tavamahust väiksem, saab kliendilt korralduse, mis on täitja hinnapakkumise mahust suurem, kuid turu tavamahust väiksem, võib ta otsustada täita selle osa korraldusest, mis ületab tema hinnapakkumise mahtu, tingimusel et see täidetakse pakkumise hinnaga, välja arvatud juhul, kui lõigete 2 ja 3 tingimustel on seda lubatud teha teisiti. Kui kliendi korralduste süsteemne täitja teeb erineva mahuga hinnapakkumisi ja saab nende suuruste vahele jääva korralduse, mille ta otsustab täita, täidab ta korralduse vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 28 ühe tehtud pakkumise hinnaga, välja arvatud juhul, kui käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 tingimustel on seda lubatud teha teisiti.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakte, milles selgitatakse, mis on mõistlik äriline alus hinnapakkumiste avalikustamiseks, nagu on osutatud lõikes 1.

Artikkel 16

Pädevate asutuste kohustused

Pädevad asutused kontrollivad, kas:

- a) investeerimisühingud ajakohastavad korrapäraselt artikli 14 alusel avaldatud ostu- ja/või müügihindu ning hoiavad hindu, mis peegeldavad turul valitsevaid tingimusi;
- b) investeerimisühingud järgivad artikli 15 lõikes 2 sätestatud hindade parendamise tingimusi.

Artikkel 17

Juurdepäas hinnapakkumistele

1. Kliendi korralduste süsteemsel täitjal on õigus otsustada vastavalt oma äripoliitikale, kuid objektiivsel ja mittediskrimineerival viisil, selle üle, millistele klientidele ta võimaldab juurdepääsu oma hinnapakkumistele. Selleks peavad olema olemas selged standardid, millest hinnapakkumistele juurdepääsu võimaldamisel lähtutakse. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad keelduda klientidega ärisuhete loomisest või need katkestada ärielistel kaalutlustel, nagu näiteks kliendi krediivõime, vastaspoole risk või tehingu lõplik arveldamine.

2. Selleks et piirata sama kliendi mitme tehingu riski, on kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel õigus piirata mittediskrimineerival viisil sama kliendi tehingute arvu, mis nad otsustavad avaldatud tingimustel sõlmida. Nad võivad piirata mittediskrimineerival viisil ja kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 28 eri klientide samaaegsete tehingute arvu, tingimusel et see on lubatud üksnes juhul, kui klientide taotletavate korralduste arv ja/või maht ületab tunduvalt normi.

3. Selleks et tagada aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finants-instrumentide väärtuse tõhus hindamine ning luua investeerimisühingutele parimad võimalused nende klientide jaoks parima tehingu saavutamiseks, võtab komisjon vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada:

- a) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas hinnapakkumisi on avalikustatud regulaarselt ja pidevalt ning kas need on kergesti kättesaadavad, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 1, ning kanalid, mille kaudu investeerimisühingud võivad täita oma hinnapakkumiste avalikustamise kohustust, mille hulka kuuluvad järgmised võimalused:
 - i) kõnealuse finantsinstrumendi kauplemisele võtnud reguleeritud turu süsteemide kaudu;
 - ii) tunnustatud kauplemiseabearuandluse avalikustaja kaudu;
 - iii) oma süsteemide kaudu;
- b) kriteeriumid, mille alusel täpsustatakse tehingud, mille puhul mitme väärtpaberiga seotud täitmine on osa ühest tehingust, ning korraldused, mille suhtes kohaldatakse muid tingimusi kui kehtivat turuhinda, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 3;
- c) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, mida võib lugeda erandlikeks turutingimusteks, mis võimaldavad hinnapakkumiste tühistamist, ning hinnapakkumiste ajakohastamise tingimused, nagu osutatud artikli 15 lõikes 1;
- d) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millal klientide taotletavate korralduste arv või maht ületab tunduvalt normi, nagu on osutatud lõikes 2.
- e) kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millal jäävad hinnad turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku, nagu on osutatud artikli 15 lõikes 2.

Artikkel 18

Kliendi korralduste süsteemsete täitjate kohustus avalikustada siduvad hinnapakkumised võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide kohta

1. Investeerimisühingud avalikustavad siduvad hinnapakkumised nende kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide kohta, mille suhtes nad on kliendi korralduste süsteemset täitjad ning millel on likviidne turg, juhul kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kliendi korralduste süsteemse täitja klient küsib selle kohta hinnapakkumist;
- b) nad nõustuvad hinnapakkumise esitama.

2. Kauplemiskohas kaubeldavate struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentide puhul, millel puudub likviidne turg, avaldavad kliendi korralduste süsteemset täitjad hinnapakkumised oma klientidele taotluse korral, juhul kui nad nõustuvad hinnapakkumise esitama. Kohustusest võidakse vabastada, kui artikli 9 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

3. Kliendi korralduste süsteemset täitjad võivad oma hinnapakkumisi igal ajal ajakohastada. Nad võivad erandlike turutingimuste korral oma hinnapakkumised tühistada.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kliendi korralduste süsteemse täitja määratlusele vastavad äriühingud teavitaksid oma pädevat asutust. Kõnealune teade edastatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu kliendi korralduste süsteemsete täitjate nimekirja.

5. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad teevad löike 1 kohaselt avaldatud siduvad hinnapakumised kättesaadavaks oma teistele klientidele. Sellele vaatamata on neil õigus otsustada vastavalt oma äripoliitikale, kuid objektiivsel ja mitte-diskrimineerival viisil, selle üle, millistele klientidele nad võimaldavad juurdepääsu oma hinnapakumistele. Selleks peavad kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel olema selged standardid, millest hinnapakumistele juurdepääsu võimaldamisel lähtutakse. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad võivad keelduda klientidega ärisuhete loomisest või need katkestada ärilistel kaalutlustel, näiteks kliendi krediitvõime, vastaspoole riski või tehingu lõpliku arveldamise tõttu.

6. Kliendi korralduste süsteemsed täitjad sõlmivad avaldatud tingimustel tehinguid teiste klientidega, kellele on hinnapakumine tehtud kättesaadavaks vastavalt lõikele 5, juhul kui pakutud maht on võrdne kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktiga d kindlaks määratud finantsinstrumendile omase mahuga või sellest väiksem.

Kliendi korralduste süsteemsed täitjad ei pea täitma löike 1 kohast siduva hinnapakumise avaldamise kohustust finantsinstrumentide puhul, mis jäävad allapoole likviidsuskünnist, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 9 lõikega 4.

7. Kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel on õigus kehtestada tehingute arvule, mis nad esitatud hinnapakumise alusel klientidega sõlmivad, mittediskrimineerivad ja läbipaistvad piirangud.

8. Lõigete 1 ja 5 alusel avaldatud hinnapakumised ja need hinnapakumised, mille maht on võrdne lõikes 6 osutatud mahuga või sellest väiksem, avalikustatakse sellisel viisil, et need oleksid teiste turuosaliste jaoks mõistlikul ärilisel alusel kergesti juurdepääsetavad.

9. Hinnapakumine või hinnapakumised peavad olema sellised, et nendega oleks tagatud, et kliendi korralduste süsteemne täitja järgib vajaduse korral direktiivi 2014/65/EL artikli 27 kohaseid kohustusi, ning et need kajastaksid valitsevaid turutingimusi hindade osas, millega samade või sarnaste finantsinstrumentidega sõlmitakse tehinguid kauplemiskohas.

Samas võivad nad põhjendatud juhtudel täita korraldusi ka parema hinnaga, tingimusel et hind mahub turutingimustele lähedasse avalikustatud vahemikku.

10. Käesolevat artiklit ei kohaldata kliendi korralduste süsteemsete täitjate suhtes selliste tehingute korral, mille maht ületab finantsinstrumendile omase mahu, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktiga d.

Artikkel 19

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve seire

1. Pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgivad artikli 18 kohaldamist, vaadeldes mahte, mille kohta tehakse hinnapakumised kättesaadavaks investeerimisühingu klientidele ning seoses ühingu muu kauplemistegevusega teistele turuosalistele, ning määra, kuivõrd need hinnapakumised kajastavad valitsevaid turutingimusi tehingute osas, mis sõlmitakse kauplemiskohas samade või sarnaste finantsinstrumentidega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab hiljemalt 3. jaanuariks 2019 komisjonile artikli 18 kohaldamise kohta aruande. Juhul kui esineb märkimisväärset määral niisugust hinnapakumis- ja kauplemistegevust, mis ületab õige pisut artikli 18 lõikes 6 osutatud künnise või ei ühildu valitsevate turutingimustega, esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma aruande komisjonile enne seda kuupäeva.

2. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktidega kooskõlas artikliga 50 vastu meetmed, et täpsustada artikli 18 lõikes 6 osutatud mahud, mille juures investeerimisühing sõlmib tehingud mõne teise kliendiga, kellele hinnapakumine on tehtud kättesaadavaks. Finantsinstrumendile omane maht määratakse kindlaks kooskõlas artikli 9 lõike 5 punktis d esitatud kriteeriumidega.

3. Komisjon võtab vastavalt artiklile 50 vastu delegeeritud õigusaktid, täpsustades, millised on mõistlik äriine alus hinnapakumiste avalikustamiseks, nagu osutatud artikli 18 lõikes 8.

*Artikkel 20***Aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega seonduva kauplemisjärgse teabe avaldamine investeerimisühingute, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsete täitjate poolt**

1. Investeerimisühingud, kes sõlmivad oma arvel või klientide nimel tehinguid kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega, avalikustavad nende tehingute mahud ja hinnad ning sõlmimise ajad. Kõnealune teave avalikustatakse tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

2. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 avalikustatav teave ja selle avalikustamise tähtajad peavad vastama artikli 6 kohaselt vastu võetud nõuetele, sealhulgas artikli 7 lõike 2 punkti a kohaselt vastu võetud regulatiivsetele tehnilistele standarditele. Juhul kui artikli 7 alusel vastu võetud meetmed näevad teatavate kauplemiskohas kaubeldavate aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide tehingute kategooriate puhul ette avalikustamisega viivitamise, kohaldatakse seda võimalust nende tehingute suhtes ka siis, kui need toimuvad väljaspool kauplemiskohtasid.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) käesoleva artikli alusel avalikustatavate eri liiki tehingute näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad eelkõige finantsinstrumendi väärtuse määramisega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) lõikes 1 sätestatud kohustuse kohaldamine tehingutele, mis on seotud nende finantsinstrumentide kasutamisega tagatisena, laenuks või muul otstarbel, mille puhul finantsinstrumentide vahetamine on kindlaks määratud muude tegurite kui finantsinstrumendi jooksva turuväärtusega;
- c) tehingu pool, kes peab tehingu lõike 1 kohaselt avalikustama, kui mõlemad tehingu pooled on investeerimisühingud.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 21***Võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega seonduva kauplemisjärgse teabe avaldamine investeerimisühingute, sealhulgas kliendi korralduste süsteemsete täitjate poolt**

1. Investeerimisühingud, kes sõlmivad omal arvel või kliendi nimel tehinguid kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ning tuletisinstrumentidega, avalikustavad nende tehingute mahud ja hinnad ning sõlmimise ajad. Kõnealune teave avalikustatakse tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

2. Iga üksik tehing avalikustatakse üks kord ühe tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu.

3. Vastavalt lõikele 1 avalikustatav teave ja selle avalikustamise tähtajad peavad vastama artikli 10 kohaselt vastu võetud nõuetele, sealhulgas artikli 11 lõike 4 punktide a ja b kohaselt vastu võetud regulatiivsetele tehnilistele standarditele.

4. Pädevad asutused võivad anda investeerimisühingutele loa tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamiseks või nõuda vähete üksikasjade avalikustamist tehingu kohta või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamist mitme tehingu kohta või nende kahe kombinatsiooniga viivitamise ajavahemiku jooksul või lubada üksikute tehingute mahu mitteavaldamist pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või mitteomakapitali finantsinstrumentide puhul, mis ei ole avalikud

võlakohustused, lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul pikendatud viivitamise ajavahemiku jooksul või avalike võlakohustuste puhul lubada mitme tehingu avaldamist kokkuvõtlikul kujul määramata ajaks ning ajutiselt peatada lõikes 1 viidatud kohustuste täitmise samadel tingimustel, nagu on sätestatud artiklis 11.

Juhul kui artikli 11 alusel vastu võetud meetmed näevad teatavate kauplemiskohas kaubeldavate võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja tuletisinstrumentide tehingute kategooriate puhul ette tehingute üksikasjade avalikustamisega viivitamise ja väheste üksikasjade avalikustamise või kokkuvõtlikul kujul üksikasjade avalikustamise või nende kahe kombinatsiooni või tehingute mahu avalikustamata jätmise, kohaldatakse seda võimalust nende tehingute suhtes ka siis, kui need toimuvad väljaspool kauplemiskohtasid.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et võimaldada direktiivi 2014/65/EL artikli 64 kohaselt nõutava teabe avalikustamist, milles täpsustab:

- a) käesoleva artikli alusel avalikustatavate eri liiki tehingute näitajad, tehes vahet näitajatel, mille määravad eelkõige finantsinstrumendi väärtuse määramisega seotud tegurid, ning näitajatel, mille määravad muud tegurid;
- b) lõikes 1 sätestatud kohustuse kohaldamine tehingutele, mis on seotud nende finantsinstrumentide kasutamisega tagatisena, laenuks või muul otstarbel, mille puhul finantsinstrumentidega kauplemise määravad muud tegurid kui finantsinstrumendi turuväärtus jooksevhinnas;
- c) tehingu pool, kes peab tehingu lõike 1 kohaselt avalikustama, kui mõlemad tehingu pooled on investimisühingud.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 22

Teabe esitamine läbipaistvuse ja muude nõuete kindlaksmääramise eesmärgil

1. Selleks et teha arvutused kauplemiseelse ja kauplemisjärgse läbipaistvuse nõuete ja kohustusliku kauplemiskoha korra kindlaksmääramiseks, mis nähakse finantsinstrumentide suhtes ette artiklitega 3–11, 14–21 ja artikliga 32, ning et määrata kindlaks, kas investimisühing on kliendi korralduste süsteemne täitja, võivad pädevad asutused nõuda teavet järgmistelt:

- a) kauplemiskohad,
- b) tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ning
- c) kauplemiskoondteabe pakkujad.

2. Kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad säilitavad vajalikud andmed piisava ajavahemiku jooksul.

3. Pädevad asutused edastavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele teabe, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajab artikli 5 lõigetes 4, 5 ja 6 osutatud aruannete koostamiseks.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse andmenõuete sisu ja sagedus, samuti aeg, mille jooksul kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad peavad lõike 1 kohaselt vastama sellistele nõuetele, ning nende vastuste vormingud, samuti see, millised andmed tuleb talletada, ja vähim aeg, mille jooksul kauplemiskohad, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad ja kauplemiskoondteabe pakkujad säilitavad andmed, et olla võimelised vastama sellistele andmenõuetele kooskõlas lõikega 2.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 23

Investeeringisühingute suhtes kohaldatav kohustusliku kauplemiskoha nõue

1. Investeeringisühing tagab, et tehingud, mille ta sooritab aktsiatega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turgudel või millega kaubeldakse kauplemiskohas, toimuvad reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu või vajaduse korral kolmanda riigi kauplemiskohas, mis on tunnustatud vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 25 lõike 4 punktile a samaväärseks, välja arvatud juhul, kui nende tunnused hõlmavad järgmist:

a) tehingud on mittedisruptiivsed, ühekordsed, ebakorrapärased ja harvad; või

b) tehinguid tehakse kõlblike ja/või professionaalsete vastaspoolte vahel ning need ei mõjuta hinna leidmise protsessi.

2. Investeeringisühing, mis korraldab sisemist sobitamissüsteemi, milles täidetakse aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentidega seoses kliendi korraldusi mitmepoolselt, peab tagama, et talle on antud direktiivi 2014/65/EL alusel luba tegutseda mitmepoolse kauplemissüsteemina ning et ta vastab kõigile asjakohastele sätetele, mis puudutavad selliste lubade andmist.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse nende aktsiatehingute konkreetsete tunnused, mis ei mõjuta hinna leidmise protsessi vastavalt lõikes 1 osundatule, võttes arvesse näiteks järgmisi juhtumeid:

a) määramata likviidsuse tehingud või

b) kui selliste finantsinstrumentidega kauplemise määravad muud tegurid kui finantsinstrumendi turuväärtus jooksevhindades.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

IV JAOTIS

TEHINGUARUANDLUS

Artikkel 24

Kohustus säilitada turgude usaldusväarsus

Ilma et see piiraks ülesannete jaotust seoses direktiivi (EL) nr 596/2014 kehtestamisega, jälgivad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koordineerimisel ning kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 31 investeerimisühingute tegevust, tagamaks, et nad käituvad ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning turu usaldusväarsust edendaval viisil.

*Artikkel 25***Dokumentide säilitamise kohustus**

1. Investeeringusühingud säilitavad asjakohased andmed kõigi nende poolt omal arvel või kliendi nimel finantsinstrumentidega seoses täidetud korralduste ja teostatud tehingute kohta pädevale asutusele kättesaadavana viie aasta jooksul. Klientide nimel sooritatud tehingute puhul peavad need andmed sisaldama kogu teavet ja üksikasju, mis on vajalikud kliendi tuvastamiseks, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ⁽¹⁾ alusel nõutavat teavet. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve võib paluda juurdepääsu sellele teabele kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud menetlusega ja tingimustel.

2. Kauplemiskoha korraldaja säilitab asjakohased andmed kõigi nende süsteemide kaudu teatavaks tehtavate finantsinstrumentide korralduste kohta pädevale asutusele kättesaadavana vähemalt viie aasta jooksul. Need andmed peavad sisaldama asjakohaseid andmeid, mis puudutavad korralduste tunnuseid, sealhulgas neid, mis seovad korralduse sooritatud tehinguga, mis tuleneb sellest korraldusest ja mille üksikasjadest tuleb teatada vastavalt artikli 26 lõigetele 1 ja 3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve soodustab ja koordineerib pädevate asutuste juurdepääsu teabele vastavalt käesolevale lõikele.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada asjakohaste korraldusandmete üksikasjad, mis tuleb säilitada vastavalt käesoleva artikli lõikele 2 ja millele ei ole osutatud artiklis 26.

Regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud käsitlevad korralduse teinud liikme või osaleja identifitseerimisnumbrit, korralduse identifitseerimisnumbrit, korralduse edastamise kuupäeva ja kellaaega, korralduse tunnuseid, sealhulgas korralduse liiki, vajaduse korral hinnapiirangut, kehtivusaega, korraldusega seotud erijuhiseid, korralduse muutmist, tühistamist, osalise või täieliku täitmise ning vahendaja või oma arvel kliendikorralduste täitja üksikasju.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 26***Tehingutest teatamise kohustus**

1. Finantsinstrumentidega tehinguid sooritavad investeeringusühingud edastavad nende tehingute täielikud ja täpsed üksikasjad pädevale asutusele nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt järgmise tööpäeva lõpuks.

Pädevad asutused kehtestavad kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikliga 85 vajaliku korra tagamaks, et selle teabe saaks ka kõnealuste finantsinstrumentide likviidsuse seisukohast kõige kohasema turu pädev asutus.

Pädevad asutused teevad taotluse korral Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele kättesaadavaks kogu käesoleva artikli kohaselt teatatud teabe.

2. Lõikes 1 esitatud kohustust kohaldatakse järgneva suhtes:

a) finantsinstrumendid, mis on kauplemisele võetud või millega kaubeldakse kauplemiskohas või mille suhtes on taotletud kauplemisele võtmist;

b) finantsinstrumendid, mille aluseks on kauplemiskohas kaubeldav finantsinstrument, ning

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

c) finantsinstrumendid, mille aluseks on indeks või kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest koosnev korv.

Kohustust kohaldatakse punktides a kuni c osutatud finantsinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes, olenemata sellest, kas need tehingud tehakse kauplemiskohas või väljaspool kauplemiskohta.

3. Aruanded peavad sisaldama eelkõige ostetud või müüdüd finantsinstrumentide nimetusi ja arvu, tehingute kogust, nende tegemise kuupäevi ja kellaaegu, tehingute hindu, klientide, kelle nimel investeerimisühing tehingud tegi, identifitseerimisandmeid, investeerimisühingus investeerimisotsuse vastuvõtmise ja tehingu sooritamise eest vastutavate isikute ja arvutialgoritmide identifitseerimisandmeid, kohaldatava vabastuse, mille alusel tehing tehti, identifitseerimisandmeid, asjaomaste investeerimisühingute identifitseerimisandmeid ning määruse (EL) nr 236/2012 artiklite 12, 13 ja 17 kohaldamisalasse kuuluvate mis tahes aktsiate ja avalike võlakohustuste lühikeseks müügi identifitseerimisandmeid, nagu on määratletud kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 punktis b. Väljaspool kauplemiskohta tehtud tehingute puhul peavad aruanded sisaldama andmeid tehingute liikide tuvastamiseks kooskõlas artikli 20 lõike 3 punkti a ja artikli 21 lõike 5 punkti a kohaselt vastu võetud meetmetega. Kaubatuletsinstrumentide puhul näidatakse aruannetes seda, kas tehinguga vähendatakse riski objektiivselt mõõdetaval moel vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 57.

4. Korraldusi edastavad investeerimisühingud peavad edastataval korraldusel ära näitama kõik lõigetes 1 ja 3 osutatud üksikasjad. Selle asemel et märkida korralduse edastamisel korraldusele eespool nimetatud üksikasjad, võib investeerimisühing teatada edastatud korraldusest pärast selle täitmist kui tehingust lõikes 1 sätestatud nõuete kohaselt. Sellisel juhul märgib investeerimisühing oma tehinguaruandes, et ta on seotud edastatud korraldusega.

5. Kauplemiskoha korraldaja edastab andmed oma platvormil kaubeldavate finantsinstrumentidega teostatud tehingute kohta, mis on sooritatud tema süsteemide kaudu investeerimisühingu poolt, kelle suhtes käesolevat määrust kooskõlas lõigetega 1 ja 3 ei kohaldata.

6. Klientide identifitseerimisandmete esitamisel vastavalt lõigetele 3 ja 4 kasutab investeerimisühing juriidilistest isikutest klientide tuvastamiseks loodud juriidilise isiku tunnust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 16 hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised, millega tagatakse see, et juriidilise isiku tunnuste kohaldamine liidus on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, eelkõige finantsstabiilsuse nõukogu kehtestatud standarditega.

7. Aruanded esitab vastavalt lõigetele 1, 3 ja 9 pädevale asutusele kas investeerimisühing ise, tema nimel tegutsev tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoht, mille süsteemi kaudu tehing teostati.

Investeerimisühingud vastutavad pädevale asutusele esitatavate aruannete täielikkuse, täpsuse ja õigeaegse esitamise eest.

Erandina sellest vastutusest, kui investeerimisühing teatab nende tehingute üksikasjadest tema nimel tegutseva tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoha kaudu, ei vastuta investeerimisühing tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskohaga seotud aruannete täielikkuse, täpsuse ja õigeaegse esitamise nõude täitmata jätmise eest. Sellistel juhtudel ja tulenevalt direktiivi 2014/65/EL artikli 66 lõikest 4 vastutavad selle eest tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja või kauplemiskoht.

Investeerimisühingud peavad siiski võtma mõistlikke meetmeid, et kontrollida nende nimel esitatud tehinguaruannete täielikkust, täpsust ja õigeaegsust.

Päritoluliikmesriik nõuab, et investeerimisühingu nimel aruandeid esitav kauplemiskoht kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabedastusvahendite turvalisuse ja ehtsuse tõendamise, minimeeriks andmetega seonduva korrupsiooni ja andmetele loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoht tagaks piisavad ressursid ja varusüsteemid, mis võimaldavad osutada teenuseid igal ajal.

Pädev asutus võib tehinguteabe kõrvutamise või aruandlussüsteemi, sealhulgas kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 VI jaotisega registreeritud või tunnustatud kauplemisteabehoidla, kiita heaks kui tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, kes võib edastada tehinguaruandeid pädevale asutusele vastavalt lõigetele 1, 3 ja 9.

Juhul kui tehingutest on vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 9 teatud kauplemisteabehoidlale, mis on kiidetud heaks kui tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, ning kui need aruanded sisaldavad lõigetes 1, 3 ja 9 nõutavaid üksikasju ja kui need edastatakse pädevale asutusele kauplemisteabehoidla poolt lõikes 1 sätestatud tähtjaks, loetakse lõikes 1 sätestatud investeerimisühingu kohustus täidetuks.

Kui tehinguaruanded sisaldavad vigu või väljajätmissi, parandavad tehingust teatavad tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja, investeerimisühing või kauplemiskoht teabe ning esitavad pädevale asutusele parandatud aruande.

8. Kui käesolevas artiklis sätestatud aruanded edastatakse kooskõlas direktiivi 2014/65/EL artikli 35 lõikega 8 vastu võtva liikmesriigi pädevale asutusele, edastab nimetatud pädev asutus selle teabe investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele, välja arvatud juhul, kui päritoluliikmesriigi pädevad asutused otsustavad, et nad ei soovi seda teavet saada.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustab:

- a) lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatava teabe andmestandardid ja -formaadid, sealhulgas finantstehingutest teatamise meetodid ja süsteemid ning vastavate aruannete vormi ja sisu;
- b) lõikes 1 osutatud kohase turu kindlaksmääramise kriteeriumid;
- c) ostetavate või müüdivate finantsinstrumentide andmed, tehingute koguse, nende tegemise kuupäevad ja kellaajad, tehingute hinnad, teabe ja üksikasjad kliendi tuvastamiseks, klientide, kelle nimel investeerimisühing tehingud tegi, identifitseerimisandmed, investeerimisühingus investeerimisotsuse vastuvõtmise ja tehingu sooritamise eest vastutavate isikute ja arvutialgoritmide identifitseerimisandmed, kohaldatava erandliku vabastuse, mille alusel tehing tehti, identifitseerimisandmed, asjaomaste investeerimisühingute identifitseerimisandmed, tehingu sooritamise viis, andmeväljad, mis on vajalikud tehinguaruannete töötlemiseks ja analüüsimiseks vastavalt lõikele 3, ning
- d) aktsiate ja avalike võlakohustuste lühikeseks müügi identifitseerimisandmed, nagu on osutatud lõikes 3;
- e) asjakohased finantsinstrumentide liigid, millest tuleb teatada vastavalt lõikele 2;
- f) tingimused, mille kohaselt liikmesriigid töötavad lõike 6 kohaselt välja juriidilise isiku tunnused, eraldavad need ja haldavad neid, ning tingimused, mille alusel investeerimisühingud neid juriidilise isiku tunnuseid kasutavad, selleks et lõike 1 kohaselt nõutavates tehinguaruannetes vastavalt lõigetele 3, 4 ja 5 klientide identifitseerimisandmed esitada;
- g) tehingutest teatamise kohustuse kohaldamine investeerimisühingu filiaalidele;
- h) mis on tehing ja tehingu tegemine käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil;

i) millal loetakse korraldus investeerimisühingu poolt edastatuks lõikes 4 sätestatud eesmärgil.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab hiljemalt 3. jaanuariks 2019 komisjonile käesoleva artikli toimimise kohta aruande, sealhulgas selle kohta, milline on olnud koostoime määrusest (EL) nr 648/2012 tulenevate asjaomaste aruandluskohustustega, ja selle kohta, kas pädevatele asutustele laekuvate ja nende vahel vahetatavate tehinguaruannete sisu ja vorm võimaldavad investeerimisühingute tegevust kooskõlas käesoleva määruse artikliga 24 igakülgset jälgida. Komisjon võib astuda samme selle nimel, et pakkuda välja muudatusi, sealhulgas sätestades tehingud, mille kohta tuleb teave edastada pädevate asutuste asemel ainult Euroopa Väärtpaberiturujärevalve poolt määratud ühtsele süsteemile. Komisjon edastab Euroopa Väärtpaberiturujärevalve aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 27

Kohustus esitada finantsinstrumentide võrdlusandmed

1. Artiklis 26 osutatud tehinguaruandluse eesmärgil esitavad kauplemiskohad, kus kaubeldakse finantsinstrumentidega, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turgudel või millega kaubeldakse mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis, pädevatele asutustele identifitseerimist võimaldavad võrdlusandmed.

Muude selles süsteemis kaubeldavate artikli 26 lõike 2 kohaldamisalasse jäävate finantsinstrumentide kohta esitab iga kliendi korralduste süsteemne täitja oma pädevale asutusele nende finantsinstrumentidega seotud võrdlusandmed.

Identifitseerimist võimaldavad võrdlusandmed peavad olema pädevale asutusele elektroonilisel kujul ja standardformaadis esitamiseks valmis enne, kui algab kauplemine selle finantsinstrumendiga, mille kohta andmed esitatakse. Finantsinstrumendi võrdlusandmeid ajakohastatakse, kui finantsinstrumendi andmed muutuvad. Pädevad asutused edastavad need andmed viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele, kes avaldab need kohe oma veebisaidil. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve teeb need võrdlusandmed pädevatele asutustele kättesaadavaks.

2. Et pädevatel asutustel oleks võimalik vastavalt artiklile 26 jälgida, kas investeerimisühingud käituvad ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning turu usaldusväärsust edendaval viisil, kehtestavad Euroopa Väärtpaberiturujärevalve ja pädevad asutused vajaliku korra, millega tagatakse, et

a) Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele ja pädevatele asutustele esitatakse lõikes 1 osutatud finantsinstrumentide võrdlusandmed;

b) esitatud andmete kvaliteet on artiklis 26 osutatud aruandluskohustuse täitmiseks sobiv;

c) pädevate asutuste vahel toimub lõike 1 kohaselt saadud finantsinstrumentide võrdlusandmete tõhus vahetus.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

a) kooskõlas lõikega 1 finantsinstrumentide võrdlusandmete standardid ja vormid, sh meetodid ja korra esialgsete ja ajakohastatud andmete esitamiseks pädevatele asutustele ja nende edastamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele lõike 1 kohaselt ning selliste andmete vormi ja sisu;

b) tehnilised meetmed, mis on vajalikud seoses Euroopa Väärtpaberiturujärevalve ja pädevate asutuste kehtestatava korraga vastavalt lõikele 2.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

V JAOTIS

TULETISINSTRUMENTID

Artikkel 28

Kohustus kaubelda reguleeritud turgudel, mitmepoolsetes kauplemissüsteemides või organiseeritud kauplemissüsteemides

1. Finantssektori vastaspoolde, nagu on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 8, ja finantssektori-välised vastaspoolde, kes vastavad selle määruse artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele, sõlmivad selliste finantssektori vastaspooltega või muude selliste finantssektoriväliste vastaspooltega, kes vastavad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele, tehinguid, mis ei ole kontsernisisesed tehingud, nagu on määratletud selle määruse artiklis 3, ega selle määruse artikli 89 üleminekusätetega kaetud tehingud, tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse artiklis 32 sätestatud menetluse kohast kohustusliku kauplemiskoha nõuet ja mis on loetletud artiklis 32 osutatud registris, ainult:

a) reguleeritud turgudel;

b) mitmepoolsetes kauplemissüsteemides;

c) organiseeritud kauplemissüsteemides või

d) kolmandate riikide kauplemiskohtades, tingimusel et komisjon on võtnud vastu lõike 4 kohase otsuse, ning tingimusel, et vastav kolmas riik tagab samaväärse mõjusa süsteemi selliste kauplemiskohtade tunnustamiseks, mis on saanud direktiivi 2014/65/EL kohaselt loa lubada kauplemisele tuletisinstrumente või kaubelda tuletisinstrumentidega, mille suhtes kohaldatakse selles kolmandas riigis mitteeksklusiivsel alusel kohustusliku kauplemiskoha nõuet.

2. Kohustusliku kauplemiskoha nõuet kohaldatakse ka lõikes 1 osutatud vastaspoolde suhtes, kes teevad tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet kauplemisel kolmanda riigi finantseerimisasutustega või muude kolmanda riigi üksustega, mille suhtes kohaldataks kliirimiskohustust, kui nad oleksid asutatud liidus. Kohustusliku kauplemiskoha nõuet kohaldatakse ka kolmandate riikide üksuste suhtes, mille suhtes kohaldataks kliirimiskohustust, kui nad oleksid asutatud liidus, kes teevad tehinguid tuletisinstrumentidega, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet, tingimusel et lepingul on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju, või kui see nõue on vajalik või asjakohane, vältimaks käesoleva määruse mis tahes sättest kõrvalehoidumist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb pidevat seiret tegevuse üle, mis on seotud tuletisinstrumentidega, mille suhtes lõikes 1 märgitud kohustusliku kauplemiskoha nõuet ei kohaldata, et teha kindlaks juhud, kus teatav lepingute liik võib põhjustada süsteemset riski, ja et hoida ära õigusnormide erinevuse ärakasutamist seoses sellega, et teatavate tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet ja teatavate puhul mitte.

3. Tuletisinstrumente, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 kohaselt kohustusliku kauplemiskoha nõuet, võib võtta kauplemisele reguleeritud turul ja nendega võib kaubelda mis tahes lõikes 1 osutatud kauplemiskohas mitteeksklusiivsel ja mittediskrimineerival alusel.

4. Komisjon võib võtta vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele vastu otsuseid, milles sedastab, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab, et selles kolmandas riigis tegevusloa saanud kauplemiskoht vastab õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed käesolevast määrusest, direktiivist 2014/65/EL ja määrusest (EL) nr 596/2014 tulenevate nõuetega, mis kehtivad käesoleva artikli lõike 1 punktides a, b või c osutatud kauplemiskohtade suhtes, ning mille järgimise osas rakendatakse selles kolmandas riigis tõhusat järelevalvet ja õigusnormide täitmist.

Nende otsuste ainus eesmärk on määrata kindlaks, kas kauplemiskoht on kõlblik selliste tuletisinstrumentidega kauplemiseks, mille suhtes kohaldatakse kohustusliku kauplemiskoha nõuet.

Kolmanda riigi õiguslikku ja järelevalveraamistikku käsitatakse samaväärset mõju omavana, kui see raamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kolmanda riigi kauplemiskohad võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi õigusnormide täitmise tagamiseks;
- b) kauplemiskohtadel on olemas selged ja läbipaistvad finantsinstrumentide kauplemisele lubamise eeskirjad, mis tähendab, et finantsinstrumentidega on võimalik kaubelda õiglaselt, korralduslikult ja tõhusalt ning need on vabalt kaubeldavad;
- c) finantsinstrumentide emitentide suhtes kohaldatakse teabe korrapärase ja jooksva esitamise nõudeid, mis tagavad kõrgetasemelise investorite kaitse;
- d) see tagab turu läbipaistvuse ja usaldusväärsuse eeskirjade abil, mis käsitlevad turukuritarvitusi siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise näol;

Komisjon võib võtta käesoleva lõike alusel vastu otsuse kauplemiskohtade teatud kategooria või kategooriate kohta. Sellisel juhul hõlmab lõike 1 punkt d kolmanda riigi kauplemiskohta ainult juhul, kui see kuulub komisjoni otsusega hõlmatud kategooriasse.

5. Käesoleva artikli ühetaolise kohaldamise tagamiseks koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustakse lõikes 2 nimetatud lepingute liigid, millel on liidus otsene, oluline ja prognoositav mõju, ning juhtumid, mille puhul on vajalik või asjakohane kohaldada kohustusliku kauplemiskoha nõuet, et välistada käesoleva määruse mis tahes sättest kõrvalehoidumist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Võimaluse ja vajaduse korral on selles lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid samad, mis määruse (EL) nr 648/2012 artikli 4 lõike 4 kohaselt vastu võetud standardid.

Artikkel 29

Reguleeritud turgudel kaubeldavate tuletisinstrumentide kliirimiskohustus ja kliirimiseks vastuvõtmise ajastus

1. Reguleeritud turu korraldaja tagab, et kõik sellel reguleeritud turul sõlmitud tehingud tuletisinstrumentidega kliiriks keskne vastaspool.

2. Kesksel vastaspooltel, kauplemiskohtadel ja investeerimisühingutel, kes tegutsevad vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikele 14 kliirivate liikmetena, on seoses kliiritavate tuletisinstrumentidega tõhusad süsteemid, protseduurid ja kord, millega tagatakse, et kliiritavate tuletisinstrumentidega tehtud tehingud esitatakse kliirimisele ja võetakse kliirimiseks vastu nii kiiresti, kui on tehnoloogiliselt teostatav, kasutades automatiseeritud süsteeme.

Käesolevas lõikes tähistatakse mõistega „kliiritavad tuletisinstrumendid“:

- a) kõiki tuletisinstrumente, mis kuuluvad kliirimisele vastavalt käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kliirimiskohustusele või vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliirimiskohustusele,

b) kõiki tuletisinstrumente, mille asjaomased pooled võtavad muudel juhtudel kliirimiseks vastu.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse käesolevas artiklis sätestatud süsteemide, protseduuride ja korra miinimumnõuded (sealhulgas kliirimiseks vastuvõtmise ajapiirangud), võttes arvesse operatsiooni- või muude riskide asjakohase ohjamise vajadust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on kestav volitus arendada edasisi regulatiivseid tehnilisi standardeid, et kehtivaid standardeid ajakohastada, kui ta leiab, et seda on valdkonna standardite arengu tõttu vaja.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses ja teises lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 30

Kaudne kliirimiskord

1. Kaudne kliirimiskord seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega on lubatud juhul, kui kõnealuse korraga ei suurendata vastaspoole riski ja tagatakse, et vastaspoole vara ja positsioonid saavad kasu kaitsest, millel on samaväärne mõju kui määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 39 ja 48 osundatul.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse kaudse kliirimiskorra liigid, kui kaudne kliirimiskord on kehtestatud, mis vastavad lõikes 1 osutatud tingimustele, tagades kooskõla börsiväliseid tuletisinstrumente käsitlevate sätetega komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 149/2013⁽¹⁾ II peatükis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõikes osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 31

Portfellide tihendamine

1. Portfellide tihendamise teenuse pakkumisel ei kohaldata investeerimisühingute ja turukorraldajate suhtes direktiivi 2014/65/EL artikli 27 kohast parima täitmise kohustust, käesoleva määruse artiklite 8, 10, 18 ja 21 kohast läbipaistvuse kohustust ning direktiivi 2014/65/EL artikli 1 lõike 6 kohast kohustust. Portfelli tihendamise teenuse komponendiks olevate tuletisinstrumentide kehtetuks tunnistamise või väljavahetamise suhtes ei kohaldata käesoleva määruse artiklit 28.

2. Portfellide tihendamise teenust pakkuvad investeerimisühingud ja turukorraldajad avalikustavad kauplemisteabearuandluse avalikustaja kaudu portfelli tihendamise protsessi lisatud tehingute mahud ja nende sõlmimise aja artiklis 10 osutatud tähtaegadest kinni pidades.

3. Portfellide tihendamise teenust pakkuvad investeerimisühingud ja turukorraldajad säilitavad täielikud ja täpsed andmed kõigi portfelli tihendamise teenuste kohta, mille nad on korraldanud või milles nad osalevad. Need andmed tehakse taotluse korral asjakohasele pädevale asutusele või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kohe kättesaadavaks.

⁽¹⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliirimiskohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsivälise tuletislingute riskimaandamismeetodeid, mida ei kliirita keske vastaspoolega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

4. Komisjon võib võtta vastavalt artiklile 50 delegeeritud õigusaktidega vastu meetmed, täpsustades
 - a) portfelli tihendamise teenuse elemendid,
 - b) lõike 2 kohaselt avalikustamisele kuuluva teabe,

selliselt, et kasutada võimalikult ulatuslikult ära mis tahes kehtivad dokumentide säilitamise, aruandluse ja avaldamise nõudeid.

Artikkel 32

Kohustusliku kauplemisskoha nõude menetlus

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:
 - a) millise tuletisinstrumentide liigiga, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõigete 2 ja 4 kohast kliirimiskohustust, või mis tahes nende tuletisinstrumentide alamhulgaga võib kaubelda ainult käesoleva määruse artikli 28 lõikes 1 loetletud kauplemisskohtades;
 - b) kohustusliku kauplemisskoha nõude jõustumise kuupäev või kuupäevad, sealhulgas selle võimalik järkjärguline kohaldamine ning vastaspoolte kategooriad, kelle suhtes kohustust kohaldatakse, juhul kui selline järkjärguline kohaldamine ja asjaomased vastaspoolte kategooriad on sätestatud määruse (EL) 648/2012 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaselt regulatiivsete tehniliste standarditega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile kuue kuu jooksul pärast määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 lõike 2 kohaste regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmist komisjoni poolt.

Enne regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu esitamist komisjonile vastuvõtmiseks konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikkusega ning vajaduse korral võib ta konsulteerida kolmandate riikide pädevate asutustega.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

2. Kohustusliku kauplemisskoha nõue jõustub sel juhul, kui:
 - a) lõike 1 punkti a kohane tuletisinstrumentide liik või selle asjakohane alamhulk peab olema lubatud kauplemisele või sellega kaubeldakse vähemalt ühes artikli 28 lõikes 1 osutatud kauplemisskohtas ning
 - b) selles tuletisinstrumentide liigis või selle asjakohases alamhulgas peab kolmandatel pooltel olema piisavalt ostu- ja müügihuvi, et seda tuletisinstrumentide liiki saaks pidada piisavalt likviidseks, et sellega kaubelda ainult artikli 28 lõikes 1 osutatud kauplemisskohtades.
3. Lõikes 1 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu koostamisel käsitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tuletisinstrumentide liiki või selle asjakohast alamhulka piisavalt likviidsena järgmiste kriteeriumide alusel:
 - a) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse tuletisinstrumentide liiki kuuluvate toodete olemust ja olelusringi;
 - b) aktiivsete turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste suhtarv asjaomase toote turul kaubeldud toodete ja lepingutega võrreldes;

c) keskmised hinnavad.

Nende regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu ettevalmistamisel võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvesse eeldatavat mõju, mida see kohustusliku kauplemiskoha nõue võib avaldada tuletisinstrumentide liigi või selle asjakohase alamhulga likviidsusele ja finantssektorivälisest üksustest lõppkasutajate äritegevusele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb kindlaks, kas tuletisinstrumentide liik või selle asjakohane alamhulk on ainult teatavast piirist väiksemate tehingute korral piisavalt likviidne.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb omal algatusel, lähtuvalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidest ning pärast üldsusega konsulteerimist kindlaks tuletisinstrumentide liigid või üksikud tuletislepingud, mille suhtes tuleks kohaldada artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohtades kauplemise nõuet, kuid mille kohta pole ükski keskne vastaspool saanud veel määruse (EL) nr 648/2012 artikli 14 või 15 kohast tegevusluba või mis ei ole võetud kauplemisele või millega ei kaubelda artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohas, ning teavitab neist liikidest või lepingutest komisjoni.

Pärast esimeses lõigus osutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teate saamist võib komisjon avaldada kutse ettepanekute koostamiseks nende tuletisinstrumentidega kauplemise kohta artikli 28 lõikes 1 nimetatud kauplemiskohtades.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab komisjonile vastavalt lõikele 1 regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega muudetakse, peatatakse või tühistatakse olemasolevad regulatiivsed tehnilised standardid iga kord, kui on ilmnenud olulisi muutusi lõikes 2 sätestatud kriteeriumides. Enne eelnõu esitamist võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajaduse korral konsulteerida kolmandate riikide pädevate asutustega.

Käesolevas lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite vastuvõtmise õigus on antud komisjonile kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõike 2 punktis b nimetatud kriteeriumid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 33

Dubleerivate või vastandlike eeskirjade vältimise kord

1. Komisjon, keda abistab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, jälgib artiklites 28 ja 29 sätestatud põhimõtete rahvusvahelist kohaldamist, eelkõige turuosalistele kehtestatavate võimalike dubleerivate või vastandlike nõuete osas ja koostab Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta vähemalt kord aastas aruande ning pakub välja võimalikke meetmeid.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles kinnitatakse, et asjaomase kolmanda riigi õigus-, järelevalve- ja õigusnormide täitmise tagamise kord

a) on samaväärne artiklitest 28 ja 29 tulenevate nõuetega;

b) tagab ametisaladuse kaitse tasemel, mis on samaväärne käesolevas määruses sätestatuga;

c) leiab tõhusat kohaldamist ja rakendamist õiglasel ja moonutusi mittetekitaval viisil ning tagab seega selles kolmandas riigis tõhusa järelevalve ja õigusnormide täitmise.

Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 51 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Lõikes 2 osutatud samaväärsust kinnitav rakendusakt tähendab seda, et artiklites 28 ja 29 esitatud kohustus loetakse käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva tehingu sõlmivate vastaspoolte poolt täidetuks, juhul kui vähemalt üks vastaspooltest on asutatud selles kolmandas riigis ja vastaspoolled järgivad selle kolmanda riigi õigus-, järelevalve- ja õigusaktide täitmise tagamise korda.

4. Komisjon jälgib koostöös ESMaga seda, kas kolmandad riigid, kelle kohta on samaväärsust kinnitav rakendusakt vastu võetud, rakendavad artiklites 28 ja 29 sätestatud nõuetega samaväärseid nõudeid tõhusalt, ning annab sellest vähemalt kord aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru.

Kui aruandest ilmneb, et kolmanda riigi ametiasutused rakendavad samaväärseid nõudeid suurel määral puudulikult või ebajärjekindlalt, võib komisjon 30 kalendripäeva jooksul pärast aruande esitamist asjaomase kolmanda riigi õigusraamistikule antud samaväärsustunnustuse tagasi võtta. Samaväärsust kinnitava rakendusakti tagasivõtmise korral kohaldatakse vastaspoolte tehingute suhtes uuesti automaatselt kõiki käesoleva määruse artiklites 28 ja 29 sätestatud nõudeid.

Artikkel 34

Kohustusliku kauplemiskoha nõudega seotud tuletisinstrumentide register

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab ja peab oma veebisaidil registrit, milles määratakse ammendavalt ja ühemõtteliselt kindlaks tuletisinstrumentid, millega võib kaubelda ainult artikli 28 lõikes 1 loetletud kauplemiskohtades, kauplemiskohad, kus need on kauplemisele võetud või kus nendega kaubeldakse, ning kohustusliku kauplemiskoha nõude jõustumise kuupäev.

VI JAOTIS

MITTEDIKRIINEERIV JUURDEPÄÄS FINANTSINSTRUMENTIDE KLIIRIMISELE

Artikkel 35

Mittediskrimineeriv juurdepääs kesksele vastaspoolele

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 7 kohaldamist, nõustub keskne vastaspool kliirima finantsinstrumente kedagi diskrimineerimata ning läbipaistval viisil, sealhulgas seoses tagatisnõuete ja tasudega, mis on seotud juurdepääsuga, sõltumata kauplemiskohast, kus tehing tehti. Eelkõige tagatakse sellega kauplemiskoha õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele asjaomases kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul osas, mis puudutab:

- a) tagatisele esitatavaid nõudeid ja majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestust, kui selliste lepingute lisamine kesksele vastaspoolele tegevuse lõpetamisel toimuva tasaarvestuse ja muude tasaarvestuse korra hulka kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel ei seaks ohtu selliste menetluste sujuvat ja korrektset toimimist, kehtivust või maksmapanekut, ning
- b) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 41 kohase riskimudeli raames risttagatiste andmine sama kesksele vastaspoolele poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Keskne vastaspool võib nõuda, et kauplemiskoht vastaks kesksele vastaspoolele poolt kehtestatud tegevus- ja tehniliste standarditele, sealhulgas riskijuhtimisnõuetele. Käesolevas lõikes esitatud nõuet ei kohaldata tuletislepingute suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 7 kohast juurdepääsukohustust.

Käesolev artikkel ei ole kesksele vastaspoolele suhtes siduv, kui tal on märkimisväärne seos kauplemiskohaga, mis on esitanud artikli 36 lõike 5 kohase teate.

2. Kauplemiskoht esitab kesksele vastaspoolele juurdepääsu saamise ametliku taotluse kesksele vastaspoolele, selle asjaomasele pädevale asutusele ja kauplemiskoha pädevale asutusele. Taotluses täpsustatakse, millist liiki finantsinstrumentidele juurdepääsu taotletakse.

3. Keskne vastaspool annab kauplemiskohale kirjaliku vastuse kolme kuu jooksul vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide puhul ning kuue kuu jooksul börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul, võimaldades talle juurdepääsu, tingimusel et pädev asutus on vastavalt lõikele 4 andnud loa juurdepääsuks, või keeldudes juurdepääsu andmisest. Keskne vastaspool võib juurdepääsutaotluse rahuldamisest keelduda ainult lõike 6 punktis a sätestatud tingimustel. Juhul kui keskne vastaspool keeldub juurdepääsu võimaldamisest, peab ta esitama oma vastuses selle kohta ammendavad põhjendused ning teavitama sellest otsusest kirjalikult oma pädevat asutust. Kui kauplemiskoht ei ole asutatud keskse vastaspoolega samas liikmesriigis, esitab keskne vastaspool sellise teabe ja need põhjendused ka kauplemiskoha pädevale asutusele. Keskne vastaspool teeb juurdepääsu võimalikuks kolme kuu jooksul pärast juurdepääsutaotlusele positiivse vastuse andmist.

4. Keske vastaspoole või kauplemiskoha pädev asutus võimaldab kauplemiskohale juurdepääsu kesksele vastaspoolele ainult juhul, kui juurdepääs:

- a) ei nõua koostalitluskokkulepet tuletisinstrumentide puhul, mis ei ole börsivälised tuletisinstrumentid vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punktile 7, või
- b) ei ohusta turgude sujuvat ja nõuetekohast toimimist, eelkõige likviidsuse killustumise tõttu, või ei mõjuta negatiivselt süsteemset riski.

Esimese lõigu punktis a esitatud tingimus ei takista juurdepääsu võimaldamist, juhul kui lõikes 2 osutatud taotlus eeldab koostalitlusvõimet ning kauplemiskoht ja kõik kesksed vastaspoole, kes on esildatud koostalitluskokkuleppe osalised, on selle kokkuleppega nõus ning riskid, mis avalduvad turgu valitsevale kesksele vastaspoolele kesksete vastaspoole vaheliste positsioonide tõttu, on kollateraliseeritud kolmanda osapoole tasandil.

Juhul kui vajadus koostalitluskokkuleppe järele on põhjus või osa põhjustest, miks taotlus tagasi lükati, nõustab kauplemiskoht kesksel vastaspoolt ja teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, millistel muudel kesksedel vastaspooltel on juurdepääs kauplemiskohale, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe, mille alusel võivad investeerimisühingud otsustada kasutada oma õigusi seoses nende kesksete vastaspooltega vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 37, et hõlbustada alternatiivseid juurdepääsukokkuleppeid.

Juhul kui pädev asutus keeldub juurdepääsu võimaldamast, väljastab ta oma otsuse kahe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist, esitades teisele pädevale asutusele, kesksele vastaspoolele ja kauplemiskohale selle kohta ammendavad põhjendused, sealhulgas tõendid, millele otsus tugineb.

5. Keskne vastaspool, kes on äsja asutatud ja kellele on antud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 17 kohaselt tegevusluba kliirimiseks keskse vastaspoolena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punkti 1 määratluses või kes on tunnustatud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 alusel või kellele on antud tegevusluba varem kehtinud riikliku tegevuslubade andmise korra alusel perioodiks, mis on 2. juulil 2014 lühem kui kolm aastat, võib seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega taotleda enne 3. jaanuari 2017 oma pädevalt asutuselt luba kasutada üleminekukorda. Pädev asutus võib otsustada, et käesolevat artiklit ei kohaldata keskse vastaspoole suhtes seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega üleminekuperioodil kuni 3. juulini 2019.

Sellise üleminekuperioodi heakskiitmisel ei saa keskne vastaspool kasutada artikli 36 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega selle üleminekukorra kestel. Pädev asutus teatab keskse vastaspoole pädevate asutuste kolleegiumi liikmetele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kui üleminekuperiood heaks kiidetakse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõikide talle laekunud teadete loetelu.

Kui kesksel vastaspoolel, kellele on antud käesoleva lõike kohaselt luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema kauplemiskohaga, ei saa need kauplemiskohad kasutada artikli 36 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi seoses vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentidega selle üleminekukorra kestel.

Keskne vastaspool, kellele on antud tegevusluba kolme aasta jooksul enne jõustumist, kuid kes on moodustatud ühine või ülevõtmise teel, milles osales vähemalt üks keskne vastaspool, kellele on antud tegevusluba enne seda perioodi, ei või taotleda käesoleva lõike kohaselt luba üleminekukorra kasutamiseks.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:
- a) konkreetset tingimused, mille korral keskne vastaspool võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda, sealhulgas tehingute eeldatav maht, kasutajate arv ja liik, operatsiooniriski ja keerukuse juhtimise kord või muud märkimisväärseid ebakohaseid riske tekitavad tegurid;
 - b) tingimused, mille korral keskne vastaspool võimaldab juurdepääsu, sealhulgas väljatöötamise etapis finantsinstrumentide kohta esitatud teabe konfidentsiaalsus, mittediskrimineeriv ja läbipaistev kliirimistasude määramine, tagatise nõuded ning korralduslikud nõuded seoses tagatise andmisega;
 - c) tingimused, mille korral seataks juurdepääsu andmisega ohtu turgude sujuv ja korrakohane toimimine või mõjutatakse negatiivselt süsteemset riski;
 - d) lõike 5 kohase teate esitamise kord;
 - e) mittediskrimineeriva kohtlemise tingimused selles osas, milliseid tagatise nõudeid selles kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keskse vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 36

Mittediskrimineeriv juurdepääs kauplemiskohale

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 artikli 8 kohaldamist, edastab kauplemiskoht kauplemisteavet, kedagi diskrimineerimata ning läbipaistvalt, sealhulgas juurdepääsutasude osas, taotluse alusel mis tahes kesksele vastaspoolele, kes on saanud tegevusloa või on tunnustatud määruse (EL) nr 648/2012 alusel ning kes soovib kliirida selles kauplemiskohas sõlmitud finantsinstrumentide tehinguid. Kõnealust nõuet ei kohaldata tuletislepingute suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 8 kohast juurdepääsukohustust.

Käesolev artikkel ei ole kauplemiskoha suhtes siduv, kui tal on märkimisväärne seos keskse vastaspoolega, mis on esitanud teate üleminekukorra kasutamise kohta artikli 35 lõike 5 kohaselt.

2. Keskne vastaspool esitab kauplemiskohale juurdepääsu saamise ametliku taotluse kauplemiskohale, selle asjakohasele pädevale asutusele ja keskse vastaspoole pädevale asutusele.

3. Kauplemiskoht annab kesksele vastaspoolele kirjaliku vastuse kolme kuu jooksul vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide puhul ning kuue kuu jooksul börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul, võimaldades talle juurdepääsu, tingimusel et asjaomane pädev asutus on vastavalt lõikele 4 andnud loa juurdepääsuks, või keeldudes juurdepääsu andmisest. Kauplemiskoht võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda ainult lõike 6 punktis a sätestatud tingimustel. Juhul kui juurdepääsu võimaldamisest keeldutakse, esitab kauplemiskoht oma vastuses selle kohta ammen-davad põhjendused ning teavitab sellest otsusest kirjalikult oma pädevat asutust. Kui keskne vastaspool ei ole asutatud kauplemiskohaga samas liikmesriigis, esitab kauplemiskoht sellise teabe ja need põhjendused ka keskse vastaspoole pädevale asutusele. Kauplemiskoht teeb juurdepääsu võimalikuks kolme kuu jooksul pärast juurdepääsutaotlusele positiivse vastuse andmist.

4. Kauplemiskoha või keskse vastaspoole pädev asutus võimaldab kesksele vastaspoolele juurdepääsu kauplemiskohale ainult juhul, kui juurdepääs:

- a) ei nõua koostalitluskokkulepet tuletisinstrumentide puhul, mis ei ole börsivälised tuletisinstrumendid vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 esimese lõigu punktile 7, või
- b) ei ohusta turgude sujuvat ja korrakohast toimimist, eelkõige likviidsuse killustumise tõttu ning kui kauplemiskoht on loonud piisavad mehhanismid sellise killustumise ärahoidmiseks, või ei mõjuta negatiivselt süsteemset riski.

Esimese lõigu punktis a esitatud tingimus ei takista juurdepääsu võimaldamist, juhul kui lõikes 2 osutatud taotlus eeldab koostalitlusvõimet ning kauplemiskoht ja kõik kesksed vastaspooled, kes on pakutava koostalitluskokkuleppe osalised, on selle kokkuleppega nõus ning riskid, mis avalduvad turgu valitsevale kesksele vastaspoolele kesksete vastaspoolte vaheliste positsioonide tõttu, on kollateraliseeritud kolmanda osapoole tasandil.

Juhul kui vajadus koostalitluskokkuleppe järele on põhjus või osa põhjusest, miks taotlus tagasi lükati, nõustab kauplemiskoht kesksel vastaspoolt ja teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, millistel muudel kesksedel vastaspooltel on juurdepääs kauplemiskohale, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe, mille alusel võivad investeerimisühingud otsustada kasutada oma õigusi seoses nende kesksete vastaspooltega vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 37, et hõlbustada alternatiivseid juurdepääsukokkuleppeid.

Juhul kui pädev asutus keeldub juurdepääsu võimaldamast, väljastab ta oma otsuse kahe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud taotluse saamist, esitades teisele pädevale asutusele, kauplemiskohale ja kesksele vastaspoolele selle kohta ammendavad põhjendused, sealhulgas tõendid, millele otsus tugineb.

5. Kauplemiskoht, mis jääb käesoleva määruse kohaldamise algusele eelneval kalendriaastal börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide osas allapoole asjaomast künnist, võib enne käesoleva määruse kohaldamist teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja oma pädevale asutusele, et ta ei soovi, et käesolev artikkel oleks tema suhtes kõnealuse künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul siduv kolmekümne kuu jooksul alates käesoleva määruse kohaldamisest. Kauplemiskoht, mis jääb allapoole asjaomast künnist igal selle kolmekümnekuulise perioodi aastal või ka pärast seda, võib perioodi lõpus teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja oma pädevale asutusele, et ta soovib, et käesolev artikkel ei oleks jätkuvalt tema suhtes siduv järgmise kolmekümne kuu jooksul. Kui kauplemiskoht on sellise teate esitanud, ei saa ta kasutada artikli 35 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi asjaomase künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul kohaldamisest loobumise perioodi jooksul. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõikide talle laekunud teadete loetelu.

Asjaomane künnis kohaldamisest loobumiseks on kauplemise aastane nimiväärtus 1 triljon eurot. Nimiväärtuse arvestamisel võetakse arvesse üksnes tehingute ühte poolt ja see hõlmab kõiki börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega kauplemiskoha reeglite kohaselt tehtud tehinguid.

Kui kauplemiskoht on osa märkimisväärse seosega kontsernist, arvutatakse künnis kontserni kõigi liidus asuvate kauplemiskohtade kauplemise aastase nimiväärtusena.

Kui käesoleva lõike kohaselt teate esitanud kauplemiskohal on märkimisväärne seos ühe või rohkema keskse vastaspoollega, ei saa need kesksed vastaspooled kasutada artikli 35 või käesoleva artikli kohaseid juurdepääsuõigusi asjaomase künnise piiresse jäävate börsil kaubeldavate tuletisinstrumentide puhul kohaldamisest loobumise perioodi jooksul.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) konkreetset tingimused, mille korral kauplemiskoht võib juurdepääsu võimaldamisest keelduda, sealhulgas tingimused, mis põhinevad tehingute eeldataval mahul, kasutajate arvul, operatsiooniriski ja keerukuse juhtimise korral või muudel märkimisväärsetel ebakohaselt riskide tekitavatel teguritel;

- b) tingimused, mille korral juurdepääs võimaldatakse, sealhulgas väljatöötamise etapis finantsinstrumentide kohta esitatud teabe konfidentsiaalsus ning mittediskrimineeriv ja läbipaistev juurdepääsutasude määramine;
- c) tingimused, mille korral juurdepääsu andmisega seatakse ohtu turgude sujuv ja korrakohane toimimine või mõjutatakse negatiivselt süsteemset riski;
- d) lõike 5 kohase teate esitamise kord, sealhulgas nimiväärtuse arutamise edasine täpsustamine ja meetod, mille kohaselt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kontrollida mahtude arvutamist ja kiita heaks käesoleva artikli kohaldamisest loobumise.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 37

Mittediskrimineeriv juurdepääs võrdlusalustele ja nende litsentseerimise kohustus

1. Juhul kui finantsinstrumendi väärtus arvutatakse võrdlusaluse alusel, tagab võrdlusaluse suhtes omandiõigust omav isik, et kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele oleks võimaldatud kauplemise ja kliirimise eesmärgil mittediskrimineeriv juurdepääs:

- a) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele selle võrdlusaluse koosseisu, meetodika ja hinna määramise kohta ning
- b) litsentsidele.

Teabele juurdepääsu õigust sisaldav litsents antakse õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel kolme kuu jooksul pärast keske vastaspoole või kauplemiskoha poolt taotluse esitamist.

Juurdepääs antakse mõistliku turuhinnaga, võttes arvesse hinda, millega võimaldatakse juurdepääs võrdlusalusele või litsentseeritakse intellektuaalomandiõigusi samadel tingimustel mõnele teisele keskele vastaspoolele, kauplemiskohale või mis tahes seotud isikule kliirimise ja kauplemise eesmärgil. Kesksetelt vastaspooltelt, kauplemiskohtadelt või mis tahes seotud isikult võib küsida erinevat hinda üksnes objektiivselt põhjendatud juhul, mis on seotud mõistliku ärilise alusega, näiteks nõutava kasutuse koguse, kasutusala või valdkonnaga.

2. Kui pärast 3. jaanuari 2017 töötatakse välja uus võrdlusalus, algab selle litsentseerimise kohustus hiljemalt 30 kuud pärast seda, kui kõnealusele võrdlusalusele viitava finantsinstrumendiga hakati kaupleva või kui see võeti kauplemisele. Kui uue võrdlusaluse suhtes omandiõigust omaval isikul on senise võrdlusaluse omandiõigus, sätestab see isik, et võrreldes senise võrdlusalusega vastab uus võrdlusalus järgmistele kumulatiivsetele kriteeriumidele:

- a) uus võrdlusalus ei ole ainult senise võrdlusaluse koopiat või selle mugandus ning uue võrdlusaluse meetodika, sealhulgas indeksi aluseks olevad andmed erinevad sisuliselt mis tahes seni eksisteerinud võrdlusalusest ning
- b) uus võrdlusalus ei asenda mõnda seni eksisteerinud võrdlusalust.

Käesolev lõige ei piira konkurentsieeskirjade ning eelkõige ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamist.

3. Ükski keskne vastaspool, kauplemiskoht ega seotud isik ei tohi sõlmida ühegi võrdlusaluse pakkujaga kokkulepet, mille tulemusena:

- a) takistatakse mis tahes muu keskse vastaspoole või kauplemiskoha juurdepääsu lõikes 1 viidatud teabele või õigustele, või
- b) takistatakse mis tahes muu keskse vastaspoole või kauplemiskoha juurdepääsu lõikes 1 viidatud litsentsile.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, määrates kindlaks alljärgneva:

- a) lõike 1 punkti a alusel üksnes kesksele vastaspoolele või kauplemiskohale litsentsi kaudu kättesaadavaks tehtav teave;
- b) muud tingimused, mille alusel juurdepääs antakse, sealhulgas esitatava teabe konfidentsiaalsus;
- c) standardid, mille alusel saab tõendada, et võrdlusalus on uus kooskõlas lõike 2 punktidega a ja b.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastu kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 38

Juurdepääs kolmandate riikide kesksete vastaspoolte ja kauplemiskohtade jaoks

1. Kolmandas riigis asutatud kauplemiskoht võib taotleda juurdepääsu liidus asutatud kesksele vastaspoolele ainult juhul, kui komisjon on võtnud selle kolmanda riigi kohta kooskõlas artikli 28 lõikega 4 vastu otsuse. Kolmandas riigis asutatud keskne vastaspool võib taotleda juurdepääsu liidus tegutsevale kauplemiskohale juhul, kui see keskne vastaspool on tunnustatud vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artiklile 25. Kolmandates riikides asutatud kesksed vastaspoole ja kauplemiskohad tohivad kasutada artiklite 35 ja 36 kohaseid juurdepääsuõigusi üksnes juhul, kui komisjon on lõike 3 kohaselt võtnud vastu otsuse, mille kohaselt asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärse süsteemi välisriigi korra kohaselt loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele juurdepääsu võimaldamiseks selles kolmandas riigis asutatud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele.

2. Kolmandates riikides asutatud kesksed vastaspoole ja kauplemiskohad tohivad taotleda artikli 37 kohast litsentsi ja juurdepääsuõigusi üksnes juhul, kui komisjon on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt võtnud vastu otsuse, mille kohaselt asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärse süsteemi, mille raames välisriigi jurisdiktsioonis loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele võimaldatakse juurdepääs õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel järgmisele:

- a) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele võrdlusaluste koosseisu, meetoodika ja hinna määramise kohta ning
- b) litsentsidele

asjaomases kolmandas riigis asutatud isikute poolt, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

3. Komisjon võib artiklis 51 osutatud kontrollimenetluses võtta vastu otsuseid, millega määratakse kindlaks, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab, et kõnealuses kolmandas riigis loa saanud kauplemiskohad ja kesksed vastaspoolde täidavad õiguslikult siduvaid nõudeid, mis on samaväärsed käesoleva artikli lõikes 2 osutatud nõuetega ning mille üle teostatakse tõhusat järelevalvet ning mille täitmine on kõnealuses kolmandas riigis tagatud.

Kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku käsitatakse samaväärsena, kui see raamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) kolmanda riigi kauplemiskohad võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi õigusnormide täitmise tagamiseks;
- b) see tagab samaväärsse süsteemi välisriigi korra kohaselt loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele juurdepääsu võimaldamiseks selles kolmandas riigis asutatud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele;
- c) asjaomase kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik tagab mõjusa samaväärsse süsteemi, mille raames välisriigi jurisdiktsioonis loa saanud kesksetele vastaspooltele ja kauplemiskohtadele võimaldatakse juurdepääs õiglasel, mõistlikul ja mittediskrimineerival alusel järgmisele:
 - i) kliirimise ja kauplemise eesmärgil olulistele hindade ja andmete sisendandmetele ning teabele võrdlusaluste koosseisu, meetodika ja hinna määramise kohta ning
 - ii) litsentsidele

asjaomases kolmandas riigis asutatud isikute poolt, kes evivad omandiõigusi võrdlusalustele.

VII JAOTIS

FINANTSTOODETESSE SEKKUMISE JA POSITSIOONIDE JÄRELEVALVE MEETMED

1. PEATÜKK

Finantstoodete seire ja finantstoodetesesse sekkumine

Artikkel 39

Turuseire

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikele 2 liidus turustatavate, levitatavate või müüdavate finantsinstrumentide turgu.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve jälgib vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9 lõikele 2 liidus turustatavate, levitatavate või müüdavate investeerimishoiuste turgu.

3. Pädevad asutused jälgivad selliste finantsinstrumentide ja investeerimishoiuste turgu, mida turustatakse, levitatakse või müüakse asjaomases liikmesriigis või asjaomasest liikmesriigist.

Artikkel 40

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ajutise sekkumise volitused

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikega 5 võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud, keelata või piirata liidus ajutiselt:

- a) teatavate finantsinstrumentide või teatud konkreetsete omadustega finantsinstrumentide turundamist, levitamist või müüki või

b) teatud liiki finantsteenust või -tegevust.

Sellist keeldu või piirangut võidakse kohaldada ning nende osas võidakse kohaldada erandeid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud asjaoludel.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) väljapakutud meetmega käsitletakse märkimisväärset probleemi seoses investorite kaitsega või ohtu finants- või toorme- ja kaubaturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusvärsusele või liidu finantsüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) vastava finantsinstrumendi või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse regulatiivsed nõuded ei maanda seda ohtu;
- c) pädev asutus või pädevad asutused ei ole rakendanud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on rakendatud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit finantsinstrumenti hakatakse klientidele turustama, levitama või müüma.

3. Käesolevale artiklile vastavalt meetme võtmisel tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et meede:

- a) ei avalda finantsturgude tõhususele või investoritele kahjustavat mõju, mis on võrreldes meetme kasulikkusega ebaproportsionaalne;
- b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski ja
- c) on võetud pärast konsulteerimist ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, halduse ja reguleerimise eest määruse (EÜ) 1234/2007 alusel, juhul kui meede on seotud põllumajandustoorde tuletisinstrumentidega.

Juhul kui pädev asutus või pädevad asutused on võtnud meetme vastavalt artiklile 42, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtta mis tahes lõikes 1 nimetatud meetme, ilma et ta peaks esitama oma arvamuse, nagu sätestatud artiklis 43.

4. Enne kui ta otsustab rakendada käesoleva artikli kohast meetet, teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest.

5. Otsuse korral rakendada käesoleva artikli kohast meetet avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keelu või piirangu üksikasjad ning määratakse kindlaks ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast meetmete jõustumist.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatab vastavalt lõikele 1 kohaldatud keelu või piirangu mõju läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Keeld või piirang aegub, kui seda nimetatud kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt võetud meetme üle.

8. Komisjon võtab artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab arvestama, kui ta teeb kindlaks, kas esineb lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finants- või toorme- ja kaubaturgude korra kohasele toimimisele või usaldusväärsele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) finantsinstrumendi keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele instrumenti turundatakse ja müüakse;
- b) finantsinstrumentide emissiooni maht või nimiväärtus;
- c) finantsinstrumendi, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- d) finantsinstrumendi või -tava pakutav finantsvõimendus.

Artikkel 41

Euroopa Pangandusjärelvalve ajutise sekkumise volitused

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9 lõikega 5 võib Euroopa Pangandusjärelvalve, kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud, keelata või piirata liidus ajutiselt:

- a) teatavate investeerimishoiuste või teatud konkreetsete omadustega investeerimishoiuste turundamist, levitamist või müüki või
- b) teatud liiki finantstegevust või -tava.

Sellist keeldu või piirangut või nendest erandi tegemist võidakse kohaldada Euroopa Pangandusjärelvalve poolt täpsustatud asjaoludel.

2. Euroopa Pangandusjärelvalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) väljapakutud meetmega käsitletakse märkimisväärset probleemi seoses investorite kaitsega või ohtu finantsturgude korra kohasele toimimisele ja usaldusväärsele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) vastava investeerimishoiuse või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse regulatiivsed nõuded ei maanda seda ohtu;
- c) pädev asutus või pädevad asutused ei ole rakendanud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on rakendatud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib Euroopa Pangandusjärelvalve ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit investeerimishoiust hakatakse klientidele turundama, levitama või müüma.

3. Käesolevale artiklile vastavalt meetme võtmisel tagab Euroopa Pangandusjärelvalve, et meede:

- a) ei avalda finantsturgude tõhususele või investoritele kahjustavat mõju, mis on võrreldes meetme kasulikkusega ebaproportsionaalne; ning

b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski.

Juhul kui pädev asutus või pädevad asutused on võtnud meetme vastavalt artiklile 42, võib Euroopa Pangandusjärelevalve võtta mis tahes lõikes 1 nimetatud meetme, ilma et ta peaks esitama oma arvamuse, nagu sätestatud artiklis 43.

4. Enne kui ta otsustab rakendada käesoleva artikli kohast meetet, teavitab Euroopa Pangandusjärelevalve pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest.

5. Otsuse korral rakendada käesoleva artikli kohast meetet avaldab Euroopa Pangandusjärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keelu või piirangu üksikasjad ning määratakse kindlaks ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast meetmete jõustumist.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve vaatab vastavalt lõikele 1 kohaldatud keelu või piirangu läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Keeld või piirang lõppeb, kui seda nimetatud kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt võetud meetme üle.

8. Komisjon võtab artikli 50 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega Euroopa Pangandusjärelevalve peab arvestama, kui ta teeb kindlaks, kas esineb lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärne probleem seoses investorite kaitsega või oht finantsturgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) investeerimishoiuse keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele asjaomast investeerimishoiust turundatakse ja müüakse;
- b) investeerimishoiuste emissiooni maht või nimiväärtus;
- c) investeerimishoiuse, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- d) finantsvõimendus, mida investeerimishoius või -tava annab.

Artikkel 42

Finantstootetesse sekkumine pädevate asutuste poolt

1. Pädev asutus võib keelata või piirata:

- a) teatavate finantsinstrumentide või investeerimishoiuste või teatud konkreetsete omadustega finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turundamist, levitamist või müüki liikmesriiki või liikmesriigist või
- b) teatud liiki finantstegevust või -tava.

2. Pädev asutus võib võtta lõikes 1 nimetatud meetme, kui ta on mõistlikel põhjustel veendunud, et:

- a) kas
- i) finantsinstrument, investeerimishoius või -tegevus või -tava tekitab märkimisväärsed probleeme seoses investorite kaitsega või kujutab endast ohtu finants- või toorme- ja kaubaturgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantsüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis või
 - ii) tuletisinstrumentil on kahjulik mõju hindade kujunemise viisile alusvara turul;
- b) olemasolevad vastava finantsinstrumendi, investeerimishoiuse või teenuse või tegevuse suhtes kohaldatavad liidu õiguse reguleerivad nõuded ei maanda punktis a osutatud riske piisavalt ning olemasolevate nõuete täitmise tõhusama järelevalve või kehtestamise ei oleks võimalik lahendada seda probleemi paremini;
- c) meede on proportsionaalne, võttes arvesse tuvastatud riskide olemust, kõnealuste investorite või turuosaliste struktuuri keerukuse astet ning meetme tõenäolist mõju investoritele ja turuosalistele, kes võivad kõnealust finantsinstrumenti või investeerimishoiust omada, kasutada või selle pealt kasu teenida või kasutada kõnealust tegevust või tava või selle pealt kasu teenida;
- d) pädev asutus on nõuetekohaselt konsulteerinud pädevate asutustega teistest liikmesriikidest, millele meede võib märkimisväärselt mõju avaldada;
- e) meede ei mõju diskrimineerivalt mõnest teisest liikmesriigist pakutavate teenuste või tegevuste suhtes ning
- f) ta on nõuetekohaselt konsulteerinud ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, juhtimise ja reguleerimise eest määruse (EÜ) nr 1234/2007 alusel, juhul kui finantsinstrument või -tegevus või -tava kujutab endast tõsist ohtu põllumajandustoodete turu korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsusele.

Kui esimeses lõigus sätestatud tingimused on täidetud, võib pädev asutus ettevaatusabinõuna kehtestada lõikes 1 osutatud keelu või piirangu enne seda, kui mingit finantsinstrumenti või investeerimishoiust hakatakse klientidele turustama, levitama või müüma.

Sellist keeldu või piirangut võidakse kohaldada ning nende osas võidakse kohaldada erandeid pädeva asutuse poolt kindlaks määratud asjaoludel.

3. Pädev asutus võib kehtestada käesoleva artikli alusel keelu või piirangu üksnes juhul, kui ta on teavitanud kõiki teisi pädevoid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kirjalikult või muul asutuste vahel kokku lepitud viisil vähemalt üks kuu enne meetme kavandatavat jõustamist järgmistest üksikasjadest:

- a) finantsinstrument või -tegevus või -tava, mille suhtes plaanitakse meetet võtta;
- b) väljapakutava keelu või piirangu täpne olemus ning millal see peaks kava kohaselt jõustuma ning
- c) tõendid, millele tuginedes ta on oma otsuse vastu võtnud ja millest tulenevalt ta on veendunud, et kõik lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

4. Erandjuhtudel, kui pädev asutus peab vajalikuks võtta käesoleva artikli alusel kiireloomulisi meetmeid, et vältida lõikes 1 osutatud finantsinstrumentidest, investeerimishoiustest, -tegevusest või -tavast tulenevat kahju, võib ta võtta ajutisi meetmeid juhul, kui ta on teavitanud kõiki teisi pädevoid asutusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvet kirjalikult vähemalt 24 tundi enne meetme kavandatud jõustumist, tingimusel et kõik käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumid on täidetud ning lisaks on selgelt kindlaks tehtud, et ühekuuline etteteatamisperiood ei võimalda asjaomast probleemi või ohtu piisavalt maandada. Pädev asutus ei tohi võtta ajutisi meetmeid, mille kestus ületab kolme kuud.

5. Otsuse korral kehtestada mis tahes lõikes 1 nimetatud keeld või piirang avaldab pädev asutus oma veebisaidil sellekohase teate. Teates esitatakse keeldu või piirangu üksikasjad, ajavahemik pärast selle teate avaldamist, mille möödumisel meetmed jõustuvad, ning tõendid, mille alusel pädev asutus on veendunud, et kõik lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud. Keeldu või piirangut kohaldatakse ainult tegevuste suhtes, mis toimuvad pärast selle teate avaldamist.

6. Pädev asutus tühistab keeldu või piirangu, kui lõikes 2 sätestatud tingimused ei ole enam täidetud.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse kriteeriumid ja tegurid, millega pädevad asutused peavad arvestama, kui nad teevad kindlaks, kas esineb lõike 2 punktis a osutatud märkimisväärt probleem seoses investorite kaitsega või oht finants- või toorme- ja kaubaturgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväärsusele või finantsüsteemi stabiilsusele vähemalt ühes liikmesriigis.

Need kriteeriumid ja tegurid hõlmavad järgmist:

- a) finantsinstrumendi või investeerimishoiuse keerukuse aste ja selle suhe kliendi liigiga, kellele instrumenti turundatakse, levitatakse ja müüakse;
- b) finantsinstrumendi, investeerimishoiuse, -tegevuse või -tava uuenduslikkus;
- c) finantsinstrumendi või investeerimishoiuse või tava finantsvõimendus;
- d) finants- või toorme- ja kaubaturgude korrakohase toimimise ja usaldusväärsusega seoses finantsinstrumentide või investeerimishoiuste emissiooni maht või nimiväärtus.

Artikkel 43

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalve poolne koordineerimine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvel on seoses pädevate asutuste poolt kooskõlas artikliga 42 võetavate meetmetega soodustaja ja koordineerija roll. Eelkõige tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve, et pädevate asutuste võetavad meetmed oleksid põhjendatud ja proportsionaalsed ning pädevad asutused järgiksid võimaluse korral järjekindlat lähenemisviisi.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalvele on laekunud artikli 42 kohane teade mis tahes meetme kohta, mida plaanitakse selle artikli alusel rakendada, esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve arvamuse selle kohta, kas vastav keeld või piirang on põhjendatud ja proportsionaalne. Juhul kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve on seisukohal, et kõnealuse riski kõrvaldamiseks on tarvis, et meetmeid võtaksid teised pädevad asutused, toob ta ka selle oma arvamuses välja. Arvamus avaldatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või – investeerimishoiuste puhul – Euroopa Pangandusjärelevalve veebisaidil.

3. Juhul kui pädev asutus soovib võtta või võtab meetmeid, minnes vastuollu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalve poolt kooskõlas lõikega 2 vastu võetud arvamusega, või loobub meetmete võtmisest, minnes vastuollu selle arvamusega, avaldab ta viivitamatult oma veebisaidil vastava teate, selgitades igakülgset, mis põhjustel ta nii käitub.

2. PEATÜKK

Positsioonid

Artikkel 44

Siseriiklike positsioonide juhtimise meetmete ja positsioonide piirangute koordineerimine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on seoses pädevate asutuste poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide o ja p alusel võetavate meetmetega toetav ja koordineeriv roll. Eelkõige tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et pädevad asutused lähtuvad nende volituste kasutamisel, kehtestatavate meetmete olemuse ja ulatuse määramisel, meetmete kestuse üle otsustamisel ning nende üle järelkontrolli teostamisel järjekindlast lähenemisviisist.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet on teavitatud direktiivi 2014/65/EL artikli 79 lõike 5 alusel plaanitavatest meetmetest, talletab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve andmed vastava meetme kohta ning selle rakendamise põhjused. Direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punkti o või p alusel võetavate meetmete osas koostab ta ja avaldab oma veebisaidil andmebaasi ülevaadetega hetkel jõus olevatest meetmetest, sealhulgas andmed kõnealuse isiku kohta, kõnealuste finantsinstrumentide andmed, võimalikud piirangud selle kohta, millises mahus positsioone isikud igal ajahetkel võivad hoida, võimalikud erandid sellest nõudest, mis on tehtud direktiivi 2014/65/EL artikli 57 kohaselt, ning selle põhjused.

Artikkel 45

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitused positsioonide haldamisel

1. Kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikega 5 rakendab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, kui mõlemad lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, ühte või mitut järgmistest meetmetest:

- a) nõuab mis tahes isikult kogu asjakohase teabe tuletisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni suuruse ja eesmärgi kohta;
- b) nõuab pärast kooskõlas punktiga a saadud teabe analüüsimist kõnealuse isikult positsiooni või riskipositsiooni suuruse vähendamist või kõrvaldamist vastavalt lõike 10 punktis b osutatud delegeeritud õigusaktile;
- c) viimase abinõuna piirab isiku võimet soetada kaubatuletisinstrumente.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult juhul, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- a) lõikes 1 loetletud meetmetega on võimalik leevendada ohtu finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude korrakohasele toimimisele ja usaldusväärsele direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas seoses loetletud kauba kättetoimetamiskokkulepetega, või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele;
- b) pädev asutus või pädevad asutused ei ole võtnud selle ohu kõrvaldamiseks meetmeid või meetmed, mida on võetud, ei maanda seda ohtu piisavalt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hindab, kas käesoleva lõike esimese lõigu punktides a ja b osutatud tingimused on täidetud, vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktis täpsustatud kriteeriumidele ja teguritele.

3. Lõikes 1 nimetatud meetmete võtmisel tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et asjaomane meede:

- a) võimaldab märkimisväärselt reageerida ohule, mis ähvardab finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude korrakohast toimimist ja usaldusväärset direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas loetletud kauba kättetoimetamiskokkuleppeid ähvardavale ohule või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsust ähvardavale ohule või parandada märkimisväärselt pädevate asutuste suutlikkust jälgida ohtu, mida hinnatakse vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktis täpsustatud kriteeriumidele ja teguritele;
- b) ei tekita õigusliku arbitraazi riski, mida hinnatakse vastavalt käesoleva artikli lõike 10 punktile c;
- c) ei avalda finantsturgude tõhususele ühtegi järgmist, meetmest saadava kasuga võrreldes ebaproportsionaalset negatiivset mõju: likviidsuse vähenemine nendel turgudel, nende tingimuste piiramine, mille korral saab vähendada finantssektorivälise vastaspoole äritegevusega otseselt seotud riske, või turuosaliste jaoks ebakindluse tekitamine.

Enne energia hulгимüügitoodetega seotud mis tahes meetme võtmist konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 713/2009 ⁽¹⁾ alusel asutatud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga.

Enne põllumajandustoorme tuletisinstrumentidega seotud meetme võtmist konsulteerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ametiasutustega, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, haldamise ja reguleerimise eest määruse (EÜ) nr 1234/2007 alusel.

4. Enne kui ta otsustab rakendada mis tahes lõikes 1 nimetatud meetet või pikendada selle rakendamist, teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asjaomaseid pädevaid asutusi tema poolt väljapakutavast meetmest. Lõike 1 punktide a või b alusel esitatud taotluse korral peab vastav teade sisaldama identifitseerimisandmeid isiku või isikute kohta, kellele see on adresseeritud, ning taotluse üksikasju ja põhjusi. Lõike 1 punkti c alusel rakendatava meetme korral peab vastav teade sisaldama andmeid asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, asjakohaseid kvantitatiivseid näitajaid, näiteks maksimaalne positsiooni suurus, mis isikul võib olla, ning meetme rakendamise põhjusi.

5. Teade tuleb esitada vähemalt 24 tundi enne seda, kui meede või selle pikendamine peaks jõustuma. Erandlikel asjaoludel, kui teadet ei ole võimalik esitada 24 tundi ette, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitada teate vähem kui 24 tundi enne meetme ettenähtud jõustumist.

6. Otsuse korral võtta lõike 1 punkti c kohaselt mis tahes meetet või pikendada selle meetme võtmist avaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma veebisaidil sellekohase teate. Teade peab sisaldama andmeid asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, asjakohaseid kvantitatiivseid näitajaid, näiteks maksimaalne positsiooni suurus, mis isikul võib olla, ning meetme võtmise põhjusi.

7. Lõike 1 punktis c osutatud meede jõustub teate avaldamisel või teates kindlaks määratud ajal, mis tähendab pärast teate avaldamist, ning kehtib ainult tehingutele, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatab vastavalt lõike 1 punktile c kohaldatud meetmete mõju läbi asjakohaste ajavahemike tagant, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul. Juhul kui meetet selle kolmekuulise tähtaja möödudes ei pikendata, aegub see automaatselt. Lõikeid 2–8 kohaldatakse ka meetmete pikendamise korral.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas käesoleva artikliga võetud meede on ülimuslik mis tahes varasema, pädeva asutuse poolt direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide o või p kohaselt võetud meetme üle.

10. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustakse kriteeriumid ja tegurid, et teha kindlaks:

- a) kas eksisteerib lõike 2 punktis a osutatud oht finantsturgude, sealhulgas kaubatuletisinstrumentide turgude nõuetekohasele toimimisele ja usaldusväarsusele direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 1 loetletud eesmärkide kohaselt ning sealhulgas seoses naturas kauba kättetoimetamiskokkulepetega, või liidu finantsüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsusele, võttes arvesse seda, mil määral kasutatakse positsioone naturas kauba või toorme- ja kaubalepingutega seotud positsioonide maandamiseks ning mil määral seatakse alusvara turgudel hindu kaubatuletisinstrumentide hindade põhjal;
- b) tuletisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni sobiv vähendamine, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 1 punktis b;
- c) olukorrad, milles võib tekkida käesoleva artikli lõike 3 punktis b osutatud õigusliku arbitraaži risk.

Nende kriteeriumide ja tegurite puhul võetakse arvesse direktiivi 2014/65/EL artikli 57 lõikes 3 osutatud regulatiivseid tehnilisi standardeid ning nende puhul eristatakse olukordi, kus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab meetmeid seetõttu, et pädev asutus ei ole neid võtnud, ja olukordi, kus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab meetmeid sellise lisariski suhtes, mille suhtes pädev asutus ei saa direktiivi 2014/65/EL artikli 69 lõike 2 punktide j või o alusel piisavalt meetmeid võtta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ELT L 211, 14.8.2009, lk 1).

VIII JAOTIS

TEENUSTE OSUTAMINE KOLMANDATE RIIKIDE INVESTEERIMISÜHINGUTE POOLT FILIAALI KAUDU VÕI ILMA FILIAALITA JA TEGEVUS, MILLE SUHTES ON TEHTUD SAMAVÄÄRSUST KINNITAV OTSUS*Artikkel 46***Üldsätted**

1. Kolmanda riigi äriühing võib osutada kõikjal liidus asutatud võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistegevusega koos kõrvalteenustega või ilma nendeta filiaali asutamata juhul, kui ta on registreeritud kooskõlas artikliga 47 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hallatavas kolmandate riikide investeerimisühingute registris.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve registreerib kolmanda riigi äriühingu, kes on esitanud taotluse investeerimisteenuste ja -tegevuse pakkumiseks või sellega tegelemiseks kõikjal liidus vastavalt lõikele 1, ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) komisjon on võtnud vastu otsuse vastavalt artikli 47 lõikele 1;

b) investeerimisühing on saanud tegevusloa jurisdiktsioonis, kus ta peakontor on rajatud samade investeerimisteenuste või -tegevuse pakkumiseks, mida ta kavatses pakkuda liidus, ning tema suhtes kohaldatakse tõhusat järelevalvet ja täitevmenetlusi, mis tagavad selles kolmandas riigis kehtivate nõuete tema poolt täieliku täitmise;

c) on sõlmitud koostöökokkulepped kooskõlas artikli 47 lõikega 2.

3. Kui kolmanda riigi äriühing on registreeritud käesoleva artikli alusel, ei kehtesta liikmesriigid kolmanda riigi äriühingule täiendavaid nõudeid seoses küsimustega, mida käsitletakse selles määruses või direktiivis 2014/65/EL, ega peaks nad kolmandate riikide äriühingute suhtes kohaldama soodsamaid tingimusi kui liidu investeerimisühingute suhtes.

4. Lõikes 1 osutatud kolmanda riigi äriühing esitab oma taotluse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele pärast seda, kui komisjon on võtnud vastu artiklis 47 osutatud otsuse, milles sedastatakse, et kolmanda riigi, kus kolmanda riigi äriühing on saanud tegevusloa, õiguslik ja järelevalveraamistik on samaväärne artikli 47 lõikes 1 kirjeldatud nõuetega.

Registreerimist taotlev kolmanda riigi äriühing esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu tema registreerimiseks vajaliku teabe. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hindab 30 tööpäeva jooksul pärast taotluse laekumist, kas taotlus sisaldab kõiki nõutavaid andmeid. Juhul kui taotlus ei sisalda kõiki vajalikke andmeid, määrab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tähtaja, mille jooksul kolmanda riigi äriühing peab esitama lisateavet.

Registreerimise otsuse vastuvõtmisel lähtutakse sellest, kas lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

180 tööpäeva jooksul pärast kõiki andmeid sisaldava taotluse laekumist teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve taotlejast kolmanda riigi äriühingut kirjalikult koos kõigiti põhjendatud selgitusega, kas registreerimistaotlus rahuldati või lükatati tagasi.

Liikmesriigid võivad lubada kolmanda riigi äriühinguid osutada võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses investeerimisteenuseid või investeerimistegevusi koos kõrvalteenustega nende territooriumil siseriikliku korra kohaselt juhul, kui puudub artikli 47 lõike 1 kohane komisjoni otsus või kui selline otsus enam ei kehti.

5. Kolmandate riikide äriühingud, kes hakkavad osutama teenuseid kooskõlas käesoleva artikliga, teavitavad enne teenuste osutamisega alustamist liidus asutatud kliente sellest, et neil ei ole lubatud osutada teenuseid muudele klientidele kui ainult võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses ning et nende suhtes ei kohaldata liidus järelevalvet. Nad märgivad ära vastavas kolmandas riigis järelevalve eest vastutava pädeva asutuse nime ja aadressi.

Esimeses lõigus sätestatud teave esitatakse kirjalikult ja esiletoodud viisil.

Liikmesriigid tagavad, et kui liidus asutatud või asuv võrdne vastaspool või kutseline klient direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses algatab ainuisikuliselt olukorra, kus investeerimisteenuseid osutab või investeerimistegevusega tegeleb kolmanda riigi äriühing, ei kohaldata käesolevat artiklit kolmanda riigi äriühingu poolt sellele isikule sellise teenuse osutamise või sellise tegevuse suhtes, sealhulgas suhte suhtes, mis on konkreetselt seotud sellise teenuse osutamisega või sellise tegevusega. Selliste klientide algatus ei anna kolmanda riigi äriühingule õigust turustada sellele isikule uusi investeerimistoodete või investeerimisteenuste kategooriaid.

6. Kolmandate riikide äriühingud, kes osutavad teenuseid või teostavad tegevusi kooskõlas käesoleva artikliga, pakuvad enne teenuste osutamise või mis tahes tegevustega alustamist liidus asutatud kliendiga seoses võimalust esitada nende teenuste või tegevusega seotud mis tahes vaidlus lahendamiseks liikmesriigi kohtule või vahekohtule.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks teave, mille registreerimist taotleb kolmanda riigi äriühing peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele koos registreerimis- taotlusega kooskõlas lõikega 4 esitama, ning selle teabe vorm kooskõlas lõikega 5.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 47

Samaväärsuse otsus

1. Komisjon võib vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele võtta seoses kolmanda riigiga vastu otsuse, milles märgitakse, et kõnealuse kolmanda riigi õiguslik ja järelevalveraamistik tagab, et selles kolmandas riigis tegevusloa saanud äriühingute suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvaid usaldatavus- ja äritegevuse nõudeid, millel on samaväärne mõju nõuetega, mis on sätestatud käesolevas määruses, direktiivis 2013/36/EL ja direktiivis 2014/65/EL ning käesoleva määruse ja kõnealuste direktiivide alusel vastu võetud rakendusaktidega, ning et kõnealuse kolmanda riigi õigusraamistikuga nähakse ette samaväärne süsteem kolmanda riigi õiguskorra kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingute tunnustamiseks.

Kolmanda riigi usaldatavusnõuete ja äritegevuse õigusraamistikku võib pidada samaväärse mõjuga raamistikuks, kui see õigusraamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) selles kolmandas riigis investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvad äriühingud võivad tegutseda ainult sel juhul, kui nad on saanud selleks tegevusloa ning nende suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja haldussundi;
- b) selles kolmandas riigis investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate investeerimisühingute suhtes kehtivad piisavad kapitalinõuded ning asjakohased nõuded nende aktsionäride ja juhtorganite suhtes;
- c) investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate äriühingute suhtes kehtivad piisavad organisatsioonilised nõuded sisekontrollifunktsiooni valdkonnas;
- d) investeerimisteenuseid ja -tegevust pakuvate äriühingute suhtes kehtivad piisavad äritegevuse reeglid;
- e) see tagab turu läbipaistvuse ja usaldusväärsuse, välistades turukuritarvitused siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise näol.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve sõlmib nende kolmandate riikide, kelle õigus- ja järelevalveraamistik on tunnistanud vastavalt lõikele 1 tõeliselt samaväärseks, asjaomaste pädevate asutustega koostöökokkulepped. Neis kokkulepetes määratakse kindlaks vähemalt alljärgnev:

- a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kõnealuse kolmanda riigi pädevate asutuste vahelise teabevahetuse kord, sealhulgas juurdepääs kogu teabele, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsib, liiduväliste äriühingute kohta, mis on saanud tegevusloa vastavas kolmandas riigis;
- b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kiire teavitamise kord juhul, kui kolmanda riigi pädev asutus arvab, et kolmanda riigi äriühing, kelle üle see pädev asutus teostab järelevalvet ja kes on registreeritud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kooskõlas artikliga 48, rikub oma tegevusloa tingimusi või muid õigusnõudeid, mida ta on kohustatud järgima;
- c) järelevalvetegevuse koordineerimise menetlused, sealhulgas vajadusel kohapealsed kontrollid.

3. Kolmanda riigi äriühing, mis on asutatud riigis, mille õigus- ja järelevalveraamistik on tunnistanud vastavalt lõikele 1 mõju poolest samaväärseks ning millele on antud tegevusloa direktiivi 2014/65/EL artikli 39 kohaselt, võib osutada teenuseid ja tegevusi, mis on hõlmatud võrdsetele vastaspooltele ja kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa I jao tähenduses antava tegevusloaga, liidu teistes liikmesriikides, rajamata selleks uusi filiaale. Selleks peab ta täitma direktiivi 2014/65/EL artiklis 34 piiriüleste teenuste ja tegevuste osutamisele kehtestatud teabenõudeid.

Filiaal jääb selle liikmesriigi järelevalve alla, kus filiaal on rajatud vastavalt direktiivi 2014/65/EL artiklile 39. Ilma et see piiraks direktiivis 2014/65/EL sätestatud koostöökohustuse kohaldamist, võivad liikmesriigi, kus filiaal on rajatud, pädev asutus ja vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus siiski sõlmida proportsionaalsed koostöölepingud tagamaks, et liidus investeerimisteenuseid osutav kolmanda riigi äriühingu filiaal pakub investoritele nõuetekohasel tasemel kaitset.

4. Kui komisjon võtab vastavalt artikli 51 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusele vastu otsuse, millega tunnistatakse kehtetuks käesoleva artikli lõike 1 kohane komisjoni otsus asjaomase kolmanda riigi suhtes, ei või kolmanda riigi äriühing artikli 46 lõike 1 kohaseid õiguseid enam kasutada.

Artikkel 48

Register

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab registrit kolmandate riikide äriühingute kohta, kellel on lubatud pakkuda liidus investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistegevusega vastavalt artiklile 46. See register on avalikult kättesaadav Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil ning see sisaldab teavet teenuste kohta, mida kolmandate riikide äriühingutel on lubatud pakkuda, või tegevuse kohta, millega neil on lubatud tegeleda, ning kolmandas riigis nende üle järelevalvet teostavate pädevate asutuste kontaktandmeid.

Artikkel 49

Registri kustutamine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kustutab kolmanda riigi äriühingu vastavalt artiklile 48 loodud registrit, juhul kui:

- a) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjendatud ja dokumentidele tuginevat alust arvata, et kolmanda riigi äriühing käitub liidus investeerimisteenuseid või -tegevust pakkudes viisil, mis on selgelt investorite huve või turgude korrahast toimimist kahjustav, või
- b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjendatud ja dokumentidele tuginevat alust arvata, et kolmanda riigi äriühing on liidus investeerimisteenuseid või -tegevust pakkudes tõsiselt rikkunud tema suhtes kolmandas riigis kehtivaid nõudeid, ning komisjon on sellele tuginedes võtnud vastu otsuse vastavalt artikli 47 lõikele 1;

- c) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on pöördunud selles küsimuses vastava kolmanda riigi pädeva asutuse poole, kuid see kolmanda riigi pädev asutus ei ole rakendanud asjakohaseid meetmeid, mis oleksid vajalikud kaitsmaks investoreid ja turgude korrektset toimimist liidus, või ei ole suutnud tõendada, et see kolmanda riigi äriühing täidab tema suhtes kolmandas riigis kehtivaid nõudeid, ning
- d) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on teavitanud vastava kolmanda riigi pädevat asutust oma kavatsusest kolmanda riigi äriühing registrist kustutada vähemalt 30 päeva enne tema registrist kustutamist.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab mis tahes lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmetest viivitamatult komisjoni ning avaldab oma otsuse oma veebisaidil.
3. Komisjon hindab, kas tingimused, mille alusel artikli 47 lõike 1 kohane otsus vastu võeti, on kõnealuse riigi osas jätkuvalt täidetud.

IX JAOTIS

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

1. PEATÜKK

Delegeeritud õigusaktid

Artikkel 50

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktide käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 1 lõikes 9, artikli 2 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõikes 5, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 2 ja 3, artikli 31 lõikes 4, artikli 40 lõikes 8, artikli 41 lõikes 8, artikli 42 lõikes 7, artikli 45 lõikes 10 ja artikli 52 lõigetes 10 ja 12 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 9, artikli 2 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2, artikli 15 lõikes 5, artikli 17 lõikes 3, artikli 19 lõigetes 2 ja 3, artikli 31 lõikes 4, artikli 40 lõikes 8, artikli 41 lõikes 8, artikli 42 lõikes 7, artikli 45 lõikes 10 ja artikli 52 lõigetes 10 ja 12 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 1 lõike 9, artikli 2 lõike 2, artikli 13 lõike 2, artikli 15 lõike 5, artikli 17 lõike 3, artikli 19 lõigete 2 ja 3, artikli 31 lõike 4, artikli 40 lõike 8, artikli 41 lõike 8, artikli 42 lõike 7, artikli 45 lõike 10 ja artikli 52 lõigete 10 ja 12 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavaks tegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

2. PEATÜKK

Rakendusaktid

Artikkel 51

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa väärtpaberikomitee, mis on loodud komisjoni otsusega 2001/528/EÜ⁽¹⁾. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

X JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 52

Aruandlus ja kontroll

1. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast ESMa konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse artiklite 3–13 alusel kehtestatud läbipaistvuskohustuste tegelikku mõju, eelkõige artiklis 5 kirjeldatud mahu ülempiiri reguleerimise korra mõju, muu hulgas kauplemisega seotud kulused võrdsete vastaspoolte ja kutseliste klientide jaoks ning väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete aktsiatega kauplemist, ning selle tulemuslikkust, tagamaks et asjakohaste kohustusest vabastamiste kasutamise ei kahjustata hindade kujunemist, ja seda, kuidas mis tahes asjakohane sanktsioonide kord seoses mahu ülempiiri rikkumistega võiks toimida ning samuti artikli 4 lõigete 2 ja 3 ning artikli 9 lõigete 2–5 alusel kehtestatud kauplemiseelse läbipaistvuse kohustusest vabastuste kohaldamist ja jätkuvat asjakohasust.

2. Lõikes 1 osutatud aruandes käsitletakse ka mõju, mida artikli 4 lõike 1 punkti a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti i kohase kohustusest vabastuse ning artikli 5 kohase mahu ülempiiri reguleerimise korra kasutamine avaldab Euroopa aktsiaturgudele, pöörates erilist tähelepanu alljärgnevale:

- a) varjatud tehingukorralduste tase ja trend liidus pärast käesoleva määruse rakendamist;
- b) mõju kauplemiseelselt läbipaistvatele noteeritud hinnavahele;
- c) mõju likviidsuse sügavusele avalike tehingukorralduste puhul;
- d) mõju konkurentsile ja investoritele liidus;
- e) mõju väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga äriühingute aktsiatega kauplemisele;
- f) arengusuunad rahvusvahelisel tasandil ja arutelusid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.

3. Kui aruandes tuvastatakse, et artikli 4 lõike 1 punkti a ja artikli 4 lõike 1 punkti b alapunkti i kohase kohustusest vabastuse kasutamine kahjustab hindade kujunemist või väikese ja keskmise turukapitalisatsiooniga äriühingute aktsiatega kauplemist, teeb komisjon vajaduse korral ettepanekud seoses nende kohustusest vabastuste kasutamise, sealhulgas ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. Sellised ettepanekud hõlmavad kavandatud muudatuste mõjuhindangut ja nendes võetakse arvesse käesoleva määruse eesmärke ja mõju turuhäiretele ja konkurentsile ning võimalikku mõju liidu investoritele.

4. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast ESMa konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artikli 26 toimimise kohta, sealhulgas selle kohta, kas pädevatele asutustele laekuvate ja nende vahel vahetatavate tehinguaruannete sisu ja vorm võimaldab investeerimisühingute tegevust kooskõlas artikli 26 lõikega 1 igakülgsetl jälgida.

⁽¹⁾ Komisjoni 6. juuni 2001. aasta otsus 2001/528/EÜ Euroopa väärtpaberikomitee loomise kohta (EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45).

Komisjon võib esitada asjakohaseid ettepanekuid, sealhulgas selles osas, kas kehtestada nõue, et tehingutest tuleks aru anda mitte pädevatele asutustele, vaid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve määratud süsteemile, mis võimaldaks pädevatele asutustele juurdepääsu kogu käesoleva artikli kohaselt esitatud teabele käesoleva määruse ja direktiivi 2014/65/EL kohaldamisel ning sisetabe alusel kauplemise ja turukuritarvituste avastamiseks vastavalt määrusele (EL) nr 596/2014.

5. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande asjakohaste lahenduste kohta turuosaliste vahelise teabe asümmeetria vähendamiseks ning vahendite kohta, millega reguleerijad saavad paremini jälgida hinnapakkumisi puudutatavat tegevust kauplemiskohtades. Aruandes hinnatakse vähemalt võimalust arendada nende eesmärkide täitmiseks konsolideeritud hinnapakkumiste jaoks välja parimate ostu- ja müügapakkumiste Euroopa süsteem.

6. Hiljemalt 3. märtsiks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande edusammude kohta standardiseeritud börsiväliste tuletisinstrumentidega kauplemise üleviimisel börsidele või elektroonilistele kauplemisplatvormidele vastavalt artiklitele 25 ja 28.

7. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hinnamuutuste kohta reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide, kauplemiskoondeteabe pakkujate ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse andmetes.

8. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklis 36 ja määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 8 sisalduvate koostalitlussätete läbivaatamise kohta.

9. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklite 35 ja 36 ning määruse (EL) nr 648/2012 artiklite 7 ja 8 kohaldamise kohta.

Hiljemalt 3. juuliks 2021 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artikli 37 kohaldamise kohta.

10. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse artiklite 35 ja 36 mõju kohta äsja asutatud kesksetele vastaspooltele, nagu on osutatud artikli 35 lõikes 5, ja nende kesksete vastaspooltega märkimisväärselt seotud kauplemiskohtadele ning selle kohta, kas artikli 35 lõikes 5 nimetatud üleminekukorda tuleks pikendada, kõrvaltades võimalikku kasu, mida tarbijad saaksid suuremast konkurentsist, ja turuosalistele kättesaadavate valikuvõimaluste hulka nende sätete võimaliku ebaproportsionaalse mõjuga uuematele kesksetele vastaspooltele ja piirangutega, mis avalduvad kohalikele turuosalistele üleilmsetele kesksetele vastaspooltele juurdepääsul, ning turu sujuva toimimisega.

Komisjon võib kõnealuse aruande järeldustest sõltuvalt võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakti, et pikendada artikli 35 lõike 5 kohaselt üleminekuajaperioodi maksimaalselt 30 kuu võrra.

11. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist nõukogule ja parlamendile aruande selle kohta, kas artikli 36 lõikes 5 sätestatud künnis on jätkuvalt asjakohane ja kas artikli kohaldamisest loobumise kord seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega peaks olema ka edaspidi kättesaadav.

12. Hiljemalt 3. juuliks 2016 esitab komisjon Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teostatud riskihindamise põhjal Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerides nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruande, milles hinnatakse vajadust arvata börsil kaubeldavad tuletisinstrumentid ajutiselt artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja. Kõnealuses aruandes võetakse nende olemasolu korral arvesse riske, mis tulenevad börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega seoses avatud juurdepääsu sätetest ja mis mõjutavad finantsturgude üldist stabiilsust ja korrahast toimimist kogu liidus.

Komisjon võib kõnealuse aruande järeldest sõltuvalt võtta kooskõlas artikliga 50 vastu delegeeritud õigusakti, et arvata börsil kaubeldavad tuletisinstrumendid artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja kuni kolmekümneks kuuks pärast 3. jaanuari 2017.

Artikkel 53

Määruse (EL) nr 648/2012 muutmine

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt:

1. Artikli 5 lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei piira käesoleva lõike alusel regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel direktiivi 2014/65/EL (*) artiklis 95 sätestatud üleminekusätte kohaldamist seoses C jao punkti 6 kohastele energiaalaste tuletislepingutega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).”

2. Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Keskne vastaspool, kellel on luba kliirida börsiväliseid tuletislepinguid, on nõus kliirima kõnealuseid lepinguid sõltumata kauplemiskohast mittediskrimineerival ja läbipaistval viisil, sealhulgas seoses tagatisnõuete ja tasudega, mis on seotud juurdepääsuga. Eelkõige peaks sellega tagatama, et kauplemiskohal on õigus mittediskrimineerivale kohtlemisele asjaomases kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul järgmistes aspektides:

a) tagatise nõuded ja majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus, kui selliste lepingute lisamine keske vastaspoole tegevuse lõpetamisel toimuva tasaarvestuse ja muude tasaarvestusmenetluste hulka kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel ei seaks ohtu selliste menetluste sujuvat ja korrektset toimimist, kehtivust ja/või maksmapanekut, ning

b) artikli 41 kohase riskimudeli raames risttagatiste andmine sama keske vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega.

Keskne vastaspool võib nõuda, et kauplemiskoht järgiks keske vastaspoole kehtestatud tegevus- ja tehnilisi nõudeid, sh riskijuhtimisega seotud nõudeid.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„6. Lõikes 1 sätestatud mittediskrimineeriva kohtlemise tingimusi selles osas, milliseid tagatise nõudeid selles kauplemiskohas kaubeldavate lepingute puhul esitatakse, kuidas toimub majanduslikult samaväärsete lepingute tasaarvestus ning risttagatiste andmine sama keske vastaspoole poolt kliiritud korreleerivate lepingutega, täpsustatakse määruse (EL) nr 600/2014 (*) artikli 35 lõike 6 punkti e kohaselt vastu võetavate tehniliste standarditega.”

3. Artikli 81 lõikesse 3 lisatakse järgmine lõik:

„Kauplemisteabehoidla edastab andmed pädevatele asutustele kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 (*) artiklis 26 sätestatud nõuetega.”

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

Artikkel 54

Üleminekusätted

1. Kolmandate riikide äriühingud võivad jätkata oma teenuste ja -tegevuse pakkumist liikmesriikides vastava liikmesriigi korra kohaselt kuni kolm aastat pärast seda, kui komisjon on võtnud vastu otsuse asjaomase kolmanda riigi kohta kooskõlas artikliga 47.

2. Kui komisjoni hinnangul ei ole vajadust arvata artikli 52 lõike 12 kohaselt börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente artiklite 35 ja 36 kohaldamisalast välja, võib keskne vastaspool või kauplemiskoht taotleda enne käesoleva määruse kohaldamist oma pädevalt asutuselt luba kasutada üleminekukorda. Pädev asutus võib, võttes arvesse seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega artikli 35 või 36 kohaste juurdepääsuõiguste kohaldamisest tulenevaid riske asjaomase keske vastaspoole või kauplemiskoha korrahohasele toimimisele, otsustada, et artiklit 35 või 36 ei kohaldata asjaomasele keskele vastaspoolele või kauplemiskohale seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega üleminekupeerioidil kuni 3. juulini 2019. Kui selline üleminekuperiood heaks kiidetakse, ei saa kõnealune keskne vastaspool või kauplemiskoht kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel. Pädev asutus teatab keske vastaspoole puhul pädevate asutuste kolleegiumi liikmetele ning keske vastaspoole või kauplemiskoha puhul Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kui üleminekuperiood heaks kiidetakse.

Kui kesksel vastaspoolel, kellele on antud luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema kauplemiskohaga, ei saa need kauplemiskohad kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel.

Kui kauplemiskohal, kellele on antud luba kasutada üleminekukorda, on märkimisväärne seos ühe või rohkema keske vastaspoolega, ei saa need kesksed vastaspoolel kasutada artikli 35 või 36 kohaseid juurdepääsuõigusi seoses börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega selle üleminekuperioodi kestel.

Artikkel 55

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2017.

Piiramata teise lõigu kohaldamist, kohaldatakse artikli 1 lõiget 8, artikli 1 lõiget 9, artikli 2 lõiget 2, artikli 5 lõiget 6, artikli 5 lõiget 9, artikli 7 lõiget 2, artikli 9 lõiget 5, artikli 11 lõiget 4, artikli 12 lõiget 2, artikli 13 lõiget 2, artikli 14 lõiget 7, artikli 15 lõiget 5, artikli 17 lõiget 3, artikli 19 lõikeid 2 ja 3, artikli 20 lõiget 3, artikli 21 lõiget 5, artikli 22 lõiget 4, artikli 23 lõiget 3, artikli 25 lõiget 3, artikli 26 lõiget 9, artikli 27 lõiget 3, artikli 28 lõiget 4, artikli 28 lõiget 5, artikli 29 lõiget 3, artikli 30 lõiget 2, artikli 31 lõiget 4, artikli 32 lõikeid 1, 5 ja 6, artikli 33 lõiget 2, artikli 35 lõiget 6, artikli 36 lõiget 6, artikli 37 lõiget 4, artikli 38 lõiget 3, artikli 40 lõiget 8, artikli 41 lõiget 8, artikli 42 lõiget 7, artikli 45 lõiget 10, artikli 46 lõiget 7, artikli 47 lõikeid 1 ja 4, artikli 52 lõikeid 10 ja 12 ning artikli 54 lõiget 1 kohe pärast käesoleva määruse jõustumist.

Piiramata teise lõigu kohaldamist, kohaldatakse artikli 37 lõikeid 1, 2 ja 3 alates 3. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. mai 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/49/EL,

16. aprill 2014,

hoiuste tagamise skeemide kohta

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/19/EÜ ⁽³⁾ on oluliselt muudetud ⁽⁴⁾. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Krediidiasutuste asutamise ja tegevuse hõlbustamiseks on vaja kõrvaldada teatavad erinevused liikmesriikide seadustes seoses hoiuste tagamise skeeme käsitlevate eeskirjadega, mida kohaldatakse kõnealuste krediidiasutuste suhtes.
- (3) Käesolev direktiiv on krediidiasutuste valdkonnas oluline vahend siseturu ülesehitamisel nii asutamisevabaduse kui ka finantsteenuste osutamise vabaduse seisukohalt, suurendades samas pangandussüsteemi stabiilsust ja kaitstes hoiustajaid. Arvestades krediidiasutuse maksejõuetuse kulusid majandusele tervikuna ning negatiivset mõju finantsstabiilsusele ja hoiustajate usaldusele, on soovitatav mitte ainult näha ette hoiuste tagasimaksmine hoiustajatele, vaid lubada liikmesriikidele ka piisavat paindlikkust, et võimaldada hoiuste tagamise skeemidel võtta meetmeid selleks, et vähendada tulevikus hoiuste tagamise skeemide vastu nõuete esitamise tõenäosust. Need meetmed peaksid olema igal juhul kooskõlas liikmesriikide riigiabi eeskirjadega.
- (4) Võttes arvesse siseturu kasvavat integreerumist, tuleks luua võimalus eri liikmesriikide hoiuste tagamise skeemide ühinemiseks või eraldi piiriüleste skeemide loomiseks vabatahtlikkuse alusel. Liikmesriigid peaksid tagama uute ja olemasolevate hoiuste tagamise skeemide piisava stabiilsuse ja tasakaalustatud struktuuri. Tuleks vältida negatiivset mõju finantsstabiilsusele, näiteks kui piiriülestesse hoiuste tagamise skeemidesse viiakse üle üksnes kõrge riskiprofiiliga krediidiasutused.

⁽¹⁾ ELT C 99, 31.3.2011, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2012. aasta seisukoht (ELT C 249 E, 30.8.2013, lk 81) ja nõukogu 3. märtsi 2014. aasta esimese lugemise otsus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiiv 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta (EÜT L 135, 31.5.1994, lk 5).

⁽⁴⁾ Vt III lisa.

- (5) Direktiiviga 94/19/EÜ nõutakse, et komisjon teeb vajaduse korral ettepaneku selle direktiivi muutmiseks. Käesolev direktiiv hõlmab hoiuste tagamise skeemide rahastamissüsteemide ühtlustamist, riskipõhiste osamaksete kasutuselevõtmist ning skeemiga hõlmatud toodete ja kaitstud hoiustajate ulatuse ühtlustamist.
- (6) Direktiiv 94/19/EÜ põhineb minimaalse ühtlustamise põhimõttel. Selle tulemusel on praegu liidus palju väga erinevate tunnustega hoiuste tagamise skeeme. Käesolevas direktiivis sätestatud ühised nõuded peaksid looma võimaluse pakkuda hoiustajatele ühtset kaitset kogu liidus, tagades samas hoiuste tagamise skeemide samaväärse stabiilsuse. Samal ajal on need ühtsed nõuded äärmiselt olulised turumoonutuste kaotamiseks. Käesolev direktiiv aitab seega kaasa siseturu väljakujundamisele.
- (7) Käesoleva direktiivi tulemusel saavad hoiustajad kasu märkimisväärselt paremast juurdepääsust hoiuste tagamise skeemidele, mis tuleneb laiemast ja täpsemini määratletud hoiuste tagamise ulatusest, lühemast tagasimakseajast, paremast teavitamisest ja kindlatest rahastamisnõuetest. See suurendab tarbijate usaldust finantsstabiilsuse suhtes kogu siseturul.
- (8) Liikmesriigid peaksid tagama, et nende hoiuste tagamise skeemide jaoks on kehtestatud nõuetele vastavad juhtimistavad ning et skeemid esitavad oma tegevuse kohta igal aastal aruande.
- (9) Maksejõuetu krediidasutuse sulgemise korral peaksid mõnes muus kui krediidasutuse peakontori asukohaliikmesriigis asuva filiaali hoiustajad olema kaitstud sama hoiuste tagamise skeemiga kui krediidasutuse muud hoiustajad.
- (10) Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriikidel lisamast direktiivi reguleerimisalasse neid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutusi, mis ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽²⁾ reguleerimisalasse selle direktiivi artikli 2 lõike 5 alusel. Liikmesriigid peaksid saama otsustada, et käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse keskasutust ja kõiki selle keskasutusega seotud krediidasutusi ühe krediidasutusena.
- (11) Põhimõtteliselt kohustab käesolev direktiiv iga krediidasutust ühinema hoiuste tagamise skeemiga. Liikmesriik, kes lubab oma territooriumil tegutseda sellise krediidasutuse filiaalidel, mille peakontor asub kolmandas riigis, peaks otsustama, kuidas kohaldada käesolevat direktiivi selliste filiaalide suhtes ning peaks võtma arvesse vajadust kaitsta hoiustajaid ja finantsüsteemi terviklikkust. Selliste filiaalide hoiustajad peaksid olema täiesti teadlikud neid mõjuvatavast hoiuste tagamise korrast.
- (12) Tuleks võtta arvesse, et on olemas krediidasutuste kaitsetsüsteemid, mis kaitsevad krediidasutusi ennast ning mis tagavad eelkõige nende likviidsuse ja maksevõimelisuse. Kui kõnealused skeemid toimivad hoiuste tagamise skeemidest eraldi, tuleks nende liikmete poolt hoiuste tagamise skeemi tehtava osamakse kindlaksmääramisel võtta arvesse selliste skeemide täiendavat kaitset. Käesoleva direktiiviga ette nähtud ühtlustatud hoiuste tagamise ulatus ei tohiks puudutada skeeme, mis kaitsevad krediidasutusi ennast, välja arvatud juhul, kui nad teevad hoiustajatele tagasimakseid.
- (13) Iga krediidasutus peaks kuuluma mõnda käesoleva direktiivi alusel tunnustatud hoiuste tagamise skeemi, millega tagatakse tarbijate kõrgetasemeline kaitse ja krediidasutuste võrdsed tegutsemistingimused ning välditakse õiguslikku arbitraaži. Hoiuste tagamise skeemid peaksid suutma pakkuda seda kaitset igal ajal.
- (14) Hoiuste tagamise skeemi põhiline ülesanne on hoiustajate kaitsmine krediidasutuse maksejõuetuse tagajärgede eest. Hoiuste tagamise skeemid peaksid suutma pakkuda seda kaitset mitmel viisil. Hoiuste tagamise skeeme tuleks kasutada peamiselt selleks, et teha hoiustajatele tagasimakseid käesoleva direktiivi alusel (ehk skeemil on hoiuste hüvitamise funktsioon).

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnustatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- (15) Samuti peaksid hoiuste tagamise skeemid aitama rahastada krediidasutuste solveerimist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL⁽¹⁾ sätestatud tingimustel.
- (16) Kui see on lubatud riigisisese õiguses, peaks samuti olema võimalik, et hoiuste tagamise skeemid lähevad kaugemale pelgalt hoiuste hüvitamise funktsioonist ja kasutavad käsutatavaid rahalisi vahendeid selleks, et hoida ära krediidasutuse maksejõuetust eesmärgiga vältida hoiustajatele hüvitiste maksmise kulusid ja muud negatiivset mõju. Need meetmed tuleks sellegipoolest võtta selgelt määratletud raamistikus ja igal juhul riigiabi eeskirju järgides. Hoiuste tagamise skeemidel peaksid muu hulgas olema asjakohased süsteemid ning meetmete valimise ja rakendamise ning nendega seotud riskide jälgimise meetmed. Kõnealuste meetmete rakendamine peaks olema seotud krediidasutusele kehtestatud tingimustega, mille hulka kuulub vähemalt rangem riskide jälgimise õigus ja hoiuste tagamise skeemide suurem kontrolliõigus. Krediidasutuse maksejõuetuse vältimiseks võetavate meetmete kulud ei tohiks ületada kulusid, mis asjaomasel hoiuste tagamise skeemil tekivad seaduses sätestatud või lepinguliste ülesannete täitmisel seoses krediidasutuses asuvate tagatud hoiuste kaitsmise või krediidasutuse endaga.
- (17) Hoiuste tagamise skeemid peaksid toimima ka krediidasutuste kaitseskeemi vormis. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeeme tunnustada hoiuste tagamise skeemidena, kui need täidavad käesolevas direktiivis sätestatud tingimusi.
- (18) Käesolevat direktiivi ei tuleks kohaldada lepinguliste skeemide ja krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide suhtes, mida ei ole ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemidena, välja arvatud hoiustajatele pakutava reklaami ja krediidasutuse skeemist väljaarvamise või lahkumise korral hoiustajate teavitamise miinimumnõuete puhul. Igal juhul kohaldatakse lepinguliste skeemide ja krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide suhtes riigiabi eeskirju.
- (19) Hiljutise finantskriisi ajal viis liidus hoiuste tagamise ulatuse koordineerimata suurendamine mõnel juhul selleni, et hoiustajad hakkasid viima oma raha nende riikide krediidasutustesse, kus hoiuste tagatised olid suuremad. Niisugune koordineerimata suurendamine viis stressirikkal ajal krediidasutustest likviidsust välja. On võimalik, et stabiilsel ajal ajendab erinev hoiuste tagamise ulatus hoiustajaid valima pigem hoiuste parima kaitse kui neile kõige sobivama hoiustamistoote. On samuti võimalik, et hoiuste erinevas ulatuses tagamine põhjustab siseturul konkurentsimoontusi. Seepärast on vaja tagada kõigi tunnustatud hoiuste tagamise skeemide ühtlustatud hoiuste kaitsmise tase, olenemata hoiuste asukohast liidus. Siiski peaks olema võimalik piiratud aja jooksul tagada suuremas ulatuses teatavaid hoiuseid, mis tulenevad hoiustaja isiklikust olukorrast.
- (20) Kõigi hoiustajate hoiused tuleks tagada samas ulatuses, olenemata sellest, kas liikmesriigi vääringuks on euro. Liikmesriikidel, mille rahaühik ei ole euro, peaks olema võimalik summade konverteerimisel saadud summasid ümardada, ohustamata seejuures hoiustajate võrdväärset kaitset.
- (21) Ühelt poolt ei tohiks käesoleva direktiiviga ettenähtud kaitsetase jätta liiga suurt osa hoiuseid kaitseta, seda nii tarbijate kaitse kui ka finantsüsteemi stabiilsuse huvides. Teiselt poolt tuleks võtta arvesse hoiuste tagamise skeemide rahastamise kulusid. Seega on mõistlik määrata ühtlustatud kaitsetaseme suuruseks 100 000 eurot.
- (22) Käesolevas direktiivis säilitatakse põhimõtte, et ühtlustatud piirmäär kehtib hoiustaja, mitte hoiuse kohta. Seetõttu on asjakohane võtta arvesse selliste hoiustajate hoiuseid, keda ei ole nimetatud kontoomanikena või kes ei ole konto ainsad omanikud. Piirmäära tuleks kohaldada iga tuvastatava hoiustaja suhtes. Põhimõtet, et piirmäära kohaldatakse iga tuvastatava hoiustaja suhtes, ei tohiks kohaldada ühisinvesteeringsettevõtjate suhtes, kelle suhtes kehtivad kaitse erieeskirjad, mida ei kohaldata sellistele hoiustele.
- (23) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/14/EÜ⁽²⁾ kehtestati kindel 100 000 euro suurune piirmäär, mis on pannud mõned liikmesriigid olukorda, kus nad on pidanud oma hoiuste tagamise ulatust vähendama, mis võib kahjustada hoiustaja usaldust. Kuigi ühtlustamine on võrdsete võimaluste ja finantsstabiilsuse tagamiseks siseturul väga oluline, tuleks samas võtta arvesse hoiustaja usalduse kahjustamise ohtu. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalik hüvitada hoiuseid suuremas ulatuses, kui neil oli enne direktiivi 2009/14/EÜ kohaldamist ette nähtud

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 190).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta direktiiv 2009/14/EÜ, millega muudetakse direktiivi 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta seoses hoiuste tagamise ulatuse ja hüvitamise tähtajaga (ELT L 68, 13.3.2009, lk 3).

ühtlustatud tasemest suurem hoiuste tagamise ulatus. Kõrgem hoiuste hüvitamise tase peaks olema ajaliselt ja reguleerimisala poolest piiratud ning asjaomased liikmesriigid peaksid proportsionaalselt kohandama hoiuste tagamise skeemide sihttasest ja osamakseid. Kuna sihttasest ei ole võimalik kohandada, kui hoiuste tagamise ulatust ei ole piiratud, oleks asjakohane piirata selle võimaluse kasutamine liikmesriikidega, kes 1. jaanuaril 2008 kohaldasid hoiuste tagamise ulatust teatavas kindlaksmääratud vahemikus, mis jäi 100 000 ja 300 000 euro vahele. Selleks et piirata hoiuste tagamise ulatuse erinevustest tulenevat mõju ja arvestades, et komisjon vaatab käesoleva direktiivi rakendamise läbi 31. detsembriks 2018, on asjakohane lubada sellist võimalust kasutada nimetatud kuupäevani.

- (24) Hoiuste tagamise skeemidel tuleks lubada tasaarvestada hoiustaja kohustusi hoiustaja tagasimaksenõuete suhtes üksnes juhul, kui kõnealuste kohustuste tähtpäev on hoiuste peatamise kuupäeval või enne seda. Niisugune tasaarvestamine ei tohiks takistada skeemide suutlikkust maksta hoiused tagasi käesolevas direktiivis sätestatud tähtaja jooksul. Liikmesriike ei tohiks takistada võtmast asjakohaseid meetmeid seoses hoiuste tagamise skeemide õigustega krediidasutuse likvideerimise või saneerimise menetluses.
- (25) Tagasimaksmist ei tuleks kohaldada hoiuste puhul, millel hoitavad rahalised vahendid ei ole riigisisese õiguse kohaselt hoiustaja käsutuses, kuna hoiustaja ja krediidasutus on lepinguga määranud, et hoiust kasutatakse üksnes isiklikuks tarbeks kinnisasja ostmiseks võetud lepingujärgse laenu tagasimakseks. Sellised hoiused tuleks tasumata laenuosa suhtes tasaarvestada.
- (26) Liikmesriigid peaksid tagama selle, et teatavatest tehingutest tulenevad või teatavaid sotsiaalseid või muid eesmärke teenivad hoiused on kaitstud konkreetsetel perioodil suuremas ulatuses kui 100 000 eurot. Liikmesriigid peaksid otsustama selliste hoiuste tagamise ajutise maksimaalse ulatuse ning peaksid seda tehes võtma arvesse hoiustajate kaitsmise tähtsust ja elamistingimusi liikmesriikides. Kõigil nimetatud juhtudel tuleks täita riigiabi eeskirju.
- (27) Hoiuste tagamise skeemide rahastamisviisid vajavad ühtlustamist. Ühest küljest peaksid põhimõtteliselt skeemide rahastamiskulusid kandma krediidasutused ise ning teisest küljest peaksid hoiuste tagamise skeemide rahastamismahud olema proportsionaalsed nende kohustustega. Selleks et tagada kõigi liikmesriikide hoiustajatele sarnaselt kõrge kaitsetase, tuleks hoiuste tagamise skeemide rahastamine ühtlustada kõrgel tasemel ja määrata kindlaks ühtne eelneva rahastamise sihttase, mis kehtiks kõikidele hoiuste tagamise skeemidele.
- (28) Teatavates olukordades võivad krediidasutused tegutseda tugevasti kontsentreeritud turul, kus enamik krediidasutusi on sellise suuruse ja omavaheliste sidemetega, et on vähe tõenäoline nende lõpetamine ja likvideerimine tavalise maksejõuetusmenetluse alusel, ilma et see ohustaks finantsstabiilsust, ning seetõttu on tõenäolisem, et nende suhtes kohaldatakse korrapärase solveerimise menetlust. Sellistel juhtudel võidakse kohaldada skeemidele madalamat sihttasest.
- (29) E-raha ning e-raha eest vastu saadud rahalisi vahendeid ei tuleks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/110/EÜ⁽¹⁾ käsitada hoiustena ning seetõttu ei peaks need kuuluma käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.
- (30) Selleks et hoiuste kaitse oleks piiratud sellega, mis on vajalik hoiustajatele õiguskindluse ja läbipaistvuse tagamiseks, ning et vältida investeerimisriskide ülekandumist hoiuste tagamise skeemidele, tuleks hoiuste tagamise ulatusest jätta välja finantsinstrumendid, välja arvatud olemasolevad säästutooted, mis on tõendatavad nimeliselt väljastatud hoiusesertifikaadiga.
- (31) Teatavatel hoiustajatel ei peaks olema õigust hoiuste kaitsele, eelkõige ametiasutustel ja teistel finantseerimisasutustel. Nende väike arv võrreldes teiste hoiustajatega minimeerib krediidasutuse maksejõuetuse korral mõju finantsstabiilsusele. Ametiasutustel on ka elanikest palju lihtsam saada laenu. Liikmesriikidel peaks olema lubatud otsustada, et kaetakse ka selliste kohalike omavalitsuste hoiused, mille aastaelarve ei ole suurem kui 500 000 eurot. Mittefinantsettevõtted peaksid põhimõtteliselt olema kaetud, sõltumata nende suurusest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

- (32) Hoiustajatele, kelle tegevus hõlmab rahapesu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ⁽¹⁾ artikli 1 lõigete 2 ja 3 tähenduses, ei tohiks hoiuste tagamise skeemist tehtavad tagasimaksud laieneda.
- (33) Hoiuste tagamise skeemis osalemisest krediitiasutusele tulenevad kulud ei ole kuidagi võrreldavad kuludega, mida põhjustaks pangahoiuste ulatuslik väljavõtmine mitte üksnes raskustes olevatest, vaid ka heas olukorras olevatest krediitiasutustest, seetõttu et hoiustajad on kaotanud usalduse pangandussüsteemi stabiilsusesse.
- (34) On vaja, et hoiuste tagamise skeemide likviidsete käibevahendite maht ulatub teatava sihttasemeni ning et skeem võib koguda erakorralisi osamakseid. Igal juhul peaks hoiuste tagamise skeemidele kehtestama alternatiivse rahastamiskorra, mis võimaldaks neil lühikeseks ajaks hankida rahalisi vahendeid, et täita neile esitatud nõudeid. Peaks olema võimalik, et hoiuste tagamise skeemi likviidsed käibevahendid hõlmavad sularaha, hoiuseid, maksekohustusi ja madala riskiga varasid, mida saab kiiresti likviidseks muuta. Hoiuste tagamise skeemide osamaksete summade puhul tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse majandustsüklit, hoiuste kaasamise sektori stabiilsust ja skeemi olemasolevaid kohustusi.
- (35) Hoiuste tagamise skeemid peaksid investeerima madala riskiga varadesse.
- (36) Hoiuste tagamise skeemide osamaksed peaksid põhinema tagatud hoiuste summal ja vastava liikme riskitasemel. See võimaldaks kajastada üksikute krediitiasutuste riskiprofile, sealhulgas nende eri ärimudeleid. See peaks samuti võimaldama õiglaselt arvutada osamakseid ning soodustama tegutsemist vähemriskantsete ärimudelite alusel. Osamaksete kohandamiseks turutingimuste ja riskiprofiilidega peaksid hoiuste tagamise skeemid saama kasutada omaenda riskipõhiseid meetodeid. Selleks et võtta arvesse riigisisese õigusega reguleeritud eriti väikese riskiga sektoreid, peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada osamaksete vastaval määral vähendamist, järgides siiski iga hoiuste tagamise skeemi puhul sihttasest. Igal juhul peavad pädevad asutused arvutusmeetodid heaks kiitma. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽²⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) peaks andma suunised osamaksete arvutamise meetodite täpsustamiseks.
- (37) Solidaarsuse tõttu, mida hoiuste kaitse tekitab kõikide teataval finantsturul tegutsevate asutuste hulgas mõne krediitiasutuse maksejõuetuse korral, on see oluline osa siseturu väljakujundamisest ja asendamatu täiendus krediitiasutuste järelevalvesüsteemile. Seetõttu peaksid liikmesriigid võimaldama hoiuste tagamise skeemidel vabatahtlikkuse alusel üksteisele raha laenata.
- (38) Praegu ette nähtud hoiuste tagasimaksmise tähtaeg ei aita säilitada hoiustajate usaldust ega vasta nende vajadustele. Hoiuste tagasimaksmise tähtaega tuleks seetõttu lühendada seitsme tööpäevani.
- (39) Sageli ei ole veel olemas vajalikke menetlusi, et teha väljamakse lühikesel tähtajal jooksul. Seetõttu tuleks anda liikmesriikidele võimalus üleminekuperioodil hoiuste tagasimaksmise tähtaega järk-järgult vähendada kuni seitsme tööpäevani. Käesolevas direktiivis kehtestatud maksimaalne tagasimaksmise tähtaeg ei tohiks takistada hoiuste tagamise skeemidel tegemast hoiustajatele tagasimakseid varem. Selleks et tagada, et hoiustajad ei satuks üleminekuperioodil krediitiasutuse maksejõuetuse tõttu rahalistesse raskustesse, peaks hoiustajatel siiski olema taotluse korral võimalus saada elamiskulude katteks juurdepääs oma kaetud hoiustel olevale summale. Selline juurdepääs tuleks anda üksnes krediitiasutuse esitatud andmete alusel. Kuna elamiskulud on liikmesriigiti erinevad, peaksid sellise summa kindlaks määrama liikmesriigid.
- (40) Hoiuste tagasimaksmiseks vajaliku tähtaja puhul peaks arvesse võtma juhtumeid, mil skeemil on raske kindlaks määrata tagasimakstava summa ja hoiustaja õigusi, eriti kui hoiused tulenevad elamukinnisvaraga tehtavatest tehingutest või teatavatest elusündmustest, kui hoiustajal ei ole täielikku õigust kontrol olevatele summadele, kui hoiuse suhtes on käimas õigusvaidlus või on kontrol olevatele summadele esitatud konkureerivad nõuded või kui riikide valitsused või rahvusvahelised organisatsioonid on kehtestanud hoiuse suhtes majandussanktsioonid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

- (41) Hoiuste tagasimaksmise tagamiseks peaks hoiuste tagamise skeemil olema õigus võtta üle hüvitise kätte saanud hoiustajate nõudeõigused maksejõuetuks muutunud krediidasutuse suhtes. Liikmesriikidel peaks olema võimalik piirata ajavahemikku, mille jooksul võivad nõuda oma hoiuste tagasimaksmist hoiustajad, kellele ei ole tagasimakseid tehtud või kelle nõudeid ei ole skeem tagasimaksetähtaja jooksul tunnistanud, et võimaldada hoiuste tagamise skeemil kasutada talle üle läinud õigusi kuupäevaks, mil need õigused tuleb registreerida maksejõuetusmenetluse jaoks.
- (42) Hoiuste tagamise skeemid nendes liikmesriikides, kus krediidasutus on asutanud filiaalid, peaksid teavitama hoiustajaid ja tegema neile tagasimakse selle liikmesriigi hoiuste tagamise skeemi nimel, kus krediidasutus on saanud tegevusloa. Tagatised on vajalikud selle tagamiseks, et hoiustajatele tagasimakseid tegev skeem saaks enne tagasimakse tegemist päritoluliikmesriigi skeemilt vajalikud rahalised vahendid ja juhised. Hoiuste tagamise skeemid, keda see võib puudutada, peaksid sõlmima eelnevalt kokkulepped, et kõnealuste ülesannete täitmist lihtsustada.
- (43) Teave on hoiustajate kaitse oluline osa. Seepärast tuleks hoiustajaid teavitada nende hoiuste tagamise ulatusest ja vastutavast hoiuste tagamise skeemist pangakonto väljavõtetel. Potentsiaalsetele hoiustajatele tuleks anda sama teavet standardsel teabelehel, mille kättesaamist tuleks neil paluda kinnitada. Sellise teabe sisu peaks olema kõigi hoiustajate puhul sama. Hoiuste tagamise skeemiga kaetavaid summasid ja skeemi ulatust käsitlevate viidete reguleerimata kasutamine reklaamis võib vähendada pangandussüsteemi stabiilsust ja hoiustajate usaldust. Seepärast tuleks reklaamides hoiuste tagamise skeemile viitamisel piirduda lühikese faktisõnumiga.
- (44) Käesoleva direktiivi alusel isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾. Hoiuste tagamise skeemid ja asjakohased asutused peaksid käitlema individuaalsete hoiustega seotud andmeid äärmiselt hoolikalt ning peaksid säilitama andmekaitse kõrge standardi kooskõlas kõnealuse direktiiviga.
- (45) Käesoleva direktiivi alusel ei peaks liikmesriigid ega nende asjakohased asutused muutuma vastutavaks hoiustajate ees, kui nad on loonud ühe või mitu hoiuste tagamise skeemi ja neid ametlikult tunnustanud ning need skeemid tagavad hoiuseid või krediidasutusi endid ning kui nad on taganud hüvitamise või hoiustajate kaitse vastavalt käesoleva direktiiviga ette nähtud tingimustele.
- (46) Määrusega (EL) nr 1093/2010 anti mitu direktiiviga 94/19/EÜ seotud ülesannet Euroopa Pangandusjärelevalvele.
- (47) Kui tunnistatakse hoiuste tagamise skeemide järelevalvet liikmesriikide tasandil, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve aitama saavutada eesmärki lihtsustada krediidasutustel tegevuse alustamist ja jätkamist, tagades samal ajal hoiustajate tõhusa kaitse ja minimeerides maksumaksjatele tulenevat riski. Liikmesriigid peaksid komisjonile ja Euroopa Pangandusjärelevalvele teatama asutused, kelle nad on määranud Euroopa Pangandusjärelevalvega tehtava koostöö jaoks, ning käesolevas direktiivis ettenähtud määratud asutused.
- (48) Selleks et tagada võrdsed võimalused ning hoiustajate piisav kaitse kogu liidus, on vaja kehtestada finantsteenuseid käsitlevad suunised. Niisugused suunised tuleks esitada selleks, et täpsustada riskipõhise osamakse arvutamise meetodit.
- (49) Selleks et tagada hoiuste tagamise skeemide tõhus ja tulemuslik toimimine ja tasakaalustatud positsioon eri liikmesriikides, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve olema võimeline lahendama nendevahelised erimeelsused siduval viisil.
- (50) Kuna hoiuste tagamise skeemidega seotud haldustavad on liikmesriikides erinevad, peaksid liikmesriigid saama otsustada, milline asutus otsustab hoiuste peatamise üle.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

- (51) Pädevad asutused, määratud asutused, solveerimisasutused, asjaomased haldusasutused ja hoiuste tagamise skeemid peaksid tegema üksteisega koostööd ja teostama oma õigusi kooskõlas käesoleva direktiiviga. Nad peaksid tegema koostööd alates solveerimismeetmete ettevalmistamise ja rakendamise varasest etapist, et määrata kindlaks summa, mille osas hoiuste tagamise skeem vastutab, kui rahalised vahendid on ära kasutatud, et rahastada krediitiasutuse solveerimist.
- (52) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et kohendada käesolevas direktiivis sätestatud sama hoiustaja kogu hoiuse tagamise ulatust vastavalt inflatsioonile liidus, lähtudes tarbijahindade indeksi muutustest. On eriti tähtis, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (53) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni ühise poliitilise deklaratsiooniga ⁽¹⁾ ja komisjoni selgitavate dokumentidega kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate riigisiseste õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (54) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on hoiuste tagamise skeemide toimimise eeskirjade ühtlustamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (55) Käesoleva direktiivi riigisisesse õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes varasemate direktiividega muutunud. Kohustus võtta üle sätted, mis ei ole muutunud, tuleneb varasematest direktiividest.
- (56) Käesoleva direktiivi kohaldamine ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisas sätestatud direktiivide riigisisesse õigusesse ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesolevas direktiivis sätestatakse hoiuste tagamise skeemide loomise ja toimimise eeskirjad ja menetlused.
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmise uhtes:
 - a) kohustuslikud hoiuste tagamise skeemid;
 - b) lepingulised hoiuste tagamise skeemid, mida on vastavalt artikli 4 lõikele 2 ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina;
 - c) krediitiasutuste kaitseskeemid, mida on ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina vastavalt artikli 4 lõikele 2;
 - d) käesoleva lõike punktides a, b või c osutatud skeemides osalevad krediitiasutused.

⁽¹⁾ Liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühine poliitiline deklaratsioon selgitavate dokumentide kohta (ELT C 369, 17.12.2011, lk 14).

3. Ilma et see piiraks artikli 16 lõigete 5 ja 7 kohaldamist, ei kohaldata käesolevat direktiivi järgmiste skeemide suhtes:
- a) lepingulised skeemid, mida ei ole ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina, sealhulgas skeemid, mis pakuvad artikli 6 lõikes 1 sätestatud hoiuste tagamise ulatusele lisakaitset;
 - b) krediidasutuste kaitseskeemid, mida ei ole ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina;

Liikmesriigid tagavad, et esimese lõigu punktides a ja b osutatud skeemidel on oma kohustuste täitmiseks piisavad rahalised vahendid või asjakohane rahastamiskord.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
- 1) „hoiuste tagamise skeem” – artikli 1 lõike 2 punktis a, b või c osutatud skeemid;
 - 2) „krediidasutuste kaitseskeemid” – krediidasutuste kaitseskeemid, millele on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7;
 - 3) „hoius” – kreditsaldo, mis tekib kontole jäänud rahalistest vahenditest või tavalistest pangatehingutest tulenevatest ajutistest olukordadest ja mille krediidasutus peab kohaldatavate seaduses sätestatud ja lepinguliste tingimuste kohaselt tagasi maksuma, sealhulgas tähtajalised hoiused ja säästuhoiused, välja arvatud kreditsaldo, mille
 - a) olemasolu saab tõestada üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ⁽¹⁾ artikli 4 punktis 17 määratletud finantsinstrumendiga, välja arvatud juhul, kui see on säästutoode, mida tõendab nimeline hoiusertifikaat ja mis on liikmesriigis olemas 2. juulil 2014;
 - b) põhisumma ei ole nimiväärtuses tagasimakstav;
 - c) põhisumma on nimiväärtuses tagasimakstav üksnes krediidasutuse või kolmanda poole erigarantii või kokkuleppe alusel;
 - 4) „kõlblikud hoiused” – hoiused, mida ei ole artikli 5 alusel kaitse alt välja jäetud;
 - 5) „tagatud hoiused” – kõlblike hoiuste osa, mis ei ületa artiklis 6 sätestatud hoiuste tagamise ulatust;
 - 6) „hoiustaja” – hoiuse omanik või ühiskonto puhul iga omanik;
 - 7) „ühiskonto” – konto, mis on avatud vähemalt kahe isiku nimel või millele vähemalt kahel isikul on õigusi, mida võidakse kasutada ühe või mitme sellise isiku allkirjaga;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

- 8) „peatatud hoius” – hoius, mille maksetähtpäev on saabunud ja mis kuulub maksmisele, kuid mida krediidasutus ei ole maksnud tema suhtes kohaldatavate juriidiliste ja lepinguliste tingimuste alusel, kui
- a) asjakohased haldusasutused on teinud otsuse, et nende arvates ei suuda kõnealune krediidasutus otseselt tema rahalise olukorraga seotud põhjustel hoiuseid hetkel tagasi maksta ega suuda seda ilmselt lähitulevikuski teha; või
 - b) õigusasutus on otseselt krediidasutuse rahalise olukorraga seotud põhjustel teinud otsuse, mille tagajärjel ei saa hoiustajad esitada nõudeid krediidasutuse vastu;
- 9) „krediidasutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutus;
- 10) „filiaal” – liikmesriigis asuv tegevusüksus, mis on krediidasutusest juriidiliselt sõltuv osa ning mis teeb otseselt kõiki või mõningaid krediidasutuse majandustegevusele omaseid tehinguid;
- 11) „sihttase” – likviidsete käibevahendite summa, mille hoiuste tagamise skeem peab saavutama artikli 10 lõike 2 kohaselt, väljendatuna protsendimäärana skeemi liikmete tagatud hoiustest;
- 12) „likviidsed käibevahendid” – raha, hoiused ja madala riskiga vara, mille saab likviidseks muuta aja jooksul, mis ei ületa artikli 8 lõikes 1 osutatud ajapiirangut, ja maksekohustused kuni artikli 10 lõikes 3 sätestatud piirmäärani;
- 13) „maksekohustused” – hoiuste tagamise skeemi ees olevad krediidasutuse maksekohustused, mis on täielikult tagatud, tingimusel et
- a) tagatis koosneb madala riskiga varast;
 - b) tagatise suhtes ei ole nõudeõigust ühelgi kolmandal isikul ning see on hoiuste tagamise skeemi jaoks käsutatav;
- 14) „madala riskiga vara” – vara, mis kuulub määruse (EL) nr 575/2013 artikli 336 tabelis 1 osutatud esimesse ja teise kategooriasse, või muu vara, mida pädev või määratud asutus peab sama kindlaks ja likviidseks;
- 15) „päritoluliikmesriik” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 43 määratletud päritoluliikmesriik;
- 16) „vastuvõttev liikmesriik” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud vastuvõttev liikmesriik;
- 17) „pädevad asutused” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 40 määratletud riigisisised pädevad asutused;
- 18) „määratud asutused” – asutused, kes haldavad hoiuste tagamise skeeme käesoleva direktiivi alusel, või juhul kui hoiuste tagamise skeemi toimimist haldab eraõiguslik üksus, siis asjaomases liikmesriigis selliste skeemide käesoleva direktiivi alusel järelevalveks määratud asutus.

2. Kui käesolevas direktiivis osutatakse määrusele (EL) nr 1093/2010, loetakse hoiuste tagamise skeeme haldavaid asutusi või juhul, kui hoiuste tagamise skeemi haldab eraõiguslik üksus, selliste skeemide järele valvavat ametiasutust nimetatud määruse kohaldamise eesmärgil pädevaks asutuseks, nagu on määratletud kõnealuse määruse artikli 4 lõikes 2.

3. Aktsiaid või osakuid Iirimaa ja Ühendkuningriigi elamuhoiupankades, välja arvatud artikli 5 lõike 1 punktiga b hõlmatud kapitali iseloomuga ühistud, käsitatakse hoiustena.

Artikkel 3

Asjaomased haldusasutused

1. Liikmesriigid määravad asjakohase haldusasutuse oma riigis artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunkti a kohaldamiseks.
2. Pädevad asutused, määratud asutused, solveerimisasutused ja asjaomased haldusasutused teevad üksteisega koostööd ja kasutavad oma õigusi kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse niipea kui võimalik ning igal juhul mitte hiljem kui viis tööpäeva pärast esmakordset veendumist, et krediidiasutus ei ole tagasi maksnud hoiuseid, mille maksetähtpäev on saabunud ja mis kuuluvad maksmisele.

Artikkel 4

Ametlik tunnustamine, liikmesus ja järelevalve

1. Iga liikmesriik tagab ühe või mitme hoiuste tagamise skeemi loomise ja ametliku tunnustamise oma territooriumil.

See ei välista eri liikmesriikide hoiuste tagamise skeemide ühinemist või piiriüleste hoiuste tagamise skeemide loomist. Sellistele piiriülestele või ühinenud hoiuste tagamise skeemidele annavad tegevusloa liikmesriigid, kus asjaomased hoiuste tagamise skeemid on loodud.

2. Käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 2 punktis b osutatud lepingulisi skeeme võib ametlikult tunnustada hoiuste tagamise skeemina, kui need järgivad käesolevat direktiivi.

Krediidiasutuste kaitseskeeme võib ametlikult tunnustada hoiuste tagamise skeemina, kui need täidavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 sätestatud kriteeriume ja järgivad käesolevat direktiivi.

3. Liikmesriigis direktiivi 2013/36/EL artikli 8 alusel tegevusloa saanud krediidiasutus ei võta vastu hoiuseid, kui ta ei ole mõne oma päritoluliikmesriigi vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ametlikult tunnustatud skeemi liige.

4. Kui krediidiasutus ei täida temal hoiuste tagamise skeemi liikmena lasuvaid kohustusi, teatatakse sellest viivitamata pädevatele asutustele, kes võtavad kohe koostöös hoiuste tagamise skeemiga asjakohaseid meetmeid, sealhulgas määravad vajaduse korral karistusi, et tagada krediidiasutuse kohustuste täitmine.

5. Kui lõike 4 kohaselt võetud meetmetega ei suudeta tagada krediidiasutuse kohustuste täitmist, võib hoiuste tagamise skeem, kui riigisisene õigus seda lubab ja pädevad asutused annavad sõnaselge nõusoleku, teatada vähemalt üks kuu ette oma kavatsusest krediidiasutus hoiuste tagamise skeemi liikmete hulgast välja arvata. Hoiuste tagamise skeem tagab ka edaspidi täielikult hoiused, mis on tehtud enne etteteatamistähtaja lõppu. Kui etteteatamistähtaja möödumisel ei ole krediidiasutus oma kohustusi täitnud, arvab hoiuste tagamise skeem krediidiasutuse oma liikmete hulgast välja.

6. Hoiused, mis on krediidiasutuses tema hoiuste tagamise skeemi liikmete hulgast välja arvamise kuupäeval, jäävad tagatuks kõnealuse hoiuste tagamise skeemiga.

7. Määratud asutused valvavad jooksvalt artiklis 1 osutatud hoiuste tagamise skeemide järele, et kontrollida, kas nad järgivad käesolevat direktiivi.

Piiriüleste hoiuste tagamise skeemide järele valvavad nende liikmesriikide määratud asutuste esindajad, kus seotud krediidiasutused on saanud tegevusloa.

8. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemid saavad igal ajal ja taotluse korral oma liikmetelt kogu teabe, mida on vaja hoiustajatele tagasimaksete tegemiseks, sealhulgas märgistused artikli 5 lõike 4 alusel.

9. Hoiuste tagamise skeemid tagavad hoiustajate kontosid käsitlevate andmete konfidentsiaalsuse ja kaitse. Niisuguste andmete töötlemine toimub vastavalt direktiivile 95/46/EÜ.

10. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemid teevad korrapäraselt oma süsteemidele stressiteste ning et hoiuste tagamise skeeme teavitatakse nii kiiresti kui võimalik sellest, kui pädevad asutused avastavad krediidiasutuses probleeme, mis võivad tõenäoliselt viia hoiuste tagamise skeemide sekkumiseni.

Sellised testid tehakse vähemalt iga kolme aasta järel või sagedamini, kui see on asjakohane. Esimene stressitest tehakse hiljemalt 3. juuliks 2017.

Stressiteste tulemustele tuginedes korraldab Euroopa Pangandusjärelevalve vähemalt iga viie aasta järel määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 30 alusel vastastikuseid eksperdihindamisi, et hinnata hoiuste tagamise skeemide vastupidavust. Hoiuste tagamise skeemid on Euroopa Pangandusjärelevalvega teavet vahetades kohustatud järgima ametisaladuse hoidmise nõudeid vastavalt kõnealuse määruse artiklile 70.

11. Hoiuste tagamise skeemid kasutavad oma süsteemide testimiseks vajalikku teavet üksnes stressiteste tegemiseks ning sellist teavet ei hoita kauem kui kõnealusel eesmärgil vajalik.

12. Liikmesriigid tagavad, et nende hoiuste tagamise skeemidel on kindlad ja läbipaistvad juhtimistavad. Hoiuste tagamise skeemid esitavad oma tegevuse kohta igal aastal aruande.

Artikkel 5

Hoiuste kõlblikkus

1. Hoiuste tagamise skeemidest ei hüvitata järgmist:

- a) hoiused, mida teised krediidiasutused on avanud oma nimel ja oma arvel, tingimusel et kohaldatakse käesoleva direktiivi artikli 7 lõiget 3;
- b) omavahendid, nagu need on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 118;
- c) hoiused, mis tulenevad tehingutest, millega seoses on tehtud süüdimõistev kohtuotsus rahapesu eest direktiivi 2005/60/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud tähenduses;
- d) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 26 määratletud finantseerimisasutuste hoiused;
- e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud investeerimisühingute hoiused;
- f) hoiuste peatamise korral sellise hoiustaja hoiused, keda ei ole kunagi tuvastatud direktiivi 2005/60/EÜ artikli 9 lõike 1 kohaselt;

- g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ⁽¹⁾ artikli 13 punktides 1–6 osutatud kindlustusandjate ja edasikindlustusandjate hoiused;
- h) ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate hoiused;
- i) pensionifondide hoiused;
- j) ametiasutuste hoiused;
- k) krediidasutuse emiteeritud võlaväärtpaberid ning oma aktseptidest ja lihtvekslitest tulenevad kohustused.

2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid tagada, et artikli 6 lõikes 1 sätestatud hoiuste tagamise ulatuse piires hõlmatakse ka järgmine:

- a) isiklikus pensioniskeemis ning väikeste või keskmise suurusega ettevõtjate tööandjapensioniskeemis olevad hoiused;
- b) nende kohalike omavalitsuste hoiused, kelle aastaelarve ei ole suurem kui 500 000 eurot.

3. Liikmesriigid võivad ette näha, et hoiustele, mille võib riigisisese õiguse kohaselt vabastada üksnes selleks, et maksta krediidasutusele või mõnele teisele asutusele tagasi isiklikuks tarbeks kinnisasja ostmiseks võetud laen, hoiuste tagamise skeemide tagasimaksed ei laiene.

4. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutused märgistavad kõlblikud hoiused sellisel, mis võimaldab need viivitamata tuvastada.

Artikkel 6

Hoiuste tagamise ulatus

1. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste peatamise korral on iga hoiustaja hoiused kokku tagatud 100 000 euro ulatuses.
2. Lisaks lõikele 1 tagavad liikmesriigid, et järgmised hoiused on tagatud suuremas ulatuses kui 100 000 eurot vähemalt kolm kuud ja mitte kauem kui 12 kuud pärast summa krediteerimist või hetkest, mil selliseid hoiuseid oli võimalik seaduslikult üle kanda:
 - a) isiklikuks tarbeks elamukinnisvaraga tehtud kinnisvaratehingutest tulenevad hoiused;
 - b) hoiused, mis teenivad riigisiseses õiguses sätestatud sotsiaalseid eesmärke ning on seotud hoiustaja teatavate elusündmustega, nagu abiellumine, lahutus, pensionile jäämine, vallandamine, koondamine, invaliidistumine või surm;
 - c) hoiused, mis täidavad riigisiseses õiguses sätestatud eesmärke ja tulenevad kindlustushüvitiste või kuriteoga tekitatud tervisekahjustuste või väärastumise eest määratud hüvitiste väljamaksmisest.
3. Lõiked 1 ja 2 ei takista liikmesriike säilitamast või kehtestamast pensionikindlustustooteid ja pensione tagavaid skeeme, tingimusel et selliste skeemidega ei tagata mitte ainult hoiuseid, vaid need hõlmavad kõiki asjaomaseid tooteid ja olukordi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

4. Liikmesriigid tagavad tagasimaksete tegemise mis tahes järgmises vääringus:

- a) hoiuste tagamise skeemi asukohaliikmesriigi vääringus,
- b) konto omaniku elukohaliikmesriigi vääringus,
- c) eurodes,
- d) konto vääringus,
- e) konto asukohaliikmesriigi vääringus.

Hoiustajatele teatakse tagasimakse vääring.

Kui konto oli muus vääringus kui väljamakse tegemise vääring, kasutatakse vahetuskursina selle kuupäeva kurssi, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunkti a kohase otsuse või mil õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunkti b kohase otsuse.

5. Liikmesriigid, kes konverteerivad lõikes 1 osutatud summa oma riigi vääringusse, kasutavad esialgu konverteerimiseks 3. juulil 2015 kehtinud vahetuskurssi.

Liikmesriigid võivad summade konverteerimisel saadud summasid ümardada, kui selline ümardamine jääb 5 000 euro piiresse.

Ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist, kohandavad liikmesriigid muusse vääringusse konverteeritud hoiuste tagamise ulatust vastavalt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summale vähemalt iga viie aasta tagant. Ettenägematute sündmuste korral, nt valuutakursside kõikumine, kohandavad liikmesriigid pärast komisjoniga konsulteerimist tagamise ulatust varem.

6. Lõikes 1 osutatud summa vaatab komisjon korrapäraselt läbi vähemalt iga viie aasta tagant. Vajaduse korral esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi ettepaneku, et kohandada lõikes 1 osutatud summat, võttes eelkõige arvesse pangandussektori arengut ning liidu majanduslikku ja rahalist olukorda. Esimene läbivaatamine toimub kõige varem 3. juulil 2020, välja arvatud juhul, kui ettenägematute asjaolude tõttu tuleb seda teha varem.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 18 vähemalt kord viie aasta järel vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada lõikes 6 osutatud summat vastavalt liidus asetleidvale inflatsioonile, lähtudes komisjoni avaldatava tarbijahindade harmoneeritud indeksi muutustest pärast viimast kohandamist.

Artikkel 7

Tagasimakstava summa kindlaksmääramine

1. Artikli 6 lõikes 1 osutatud piirmäära kohaldatakse ühte ja samasse krediitiasutusse paigutatud koguhoiuse suhtes olenemata hoiuste arvust, vääringust ja asukohast liidus.
2. Artikli 6 lõikes 1 sätestatud piirmäära arvutamisel võetakse arvesse iga hoiustaja osa ühiskontol.

Erisätete puudumise korral jagatakse selline konto hoiustajate vahel võrdselt.

Liikmesriigid võivad sätestada, et sellisel kontrol olevad hoiused, millele vähemalt kahel isikul on õigusi sellise täisühingu või ühistu või sarnase ühenduse liikmena, mis ei ole juriidiline isik, võib artikli 6 lõikes 1 sätestatud piirmäärade arvutamiseks kokku liita ja neid võib käsitada ühe hoiustaja tehtud hoiusena.

3. Kui hoiustajal ei ole täielikku õigust kontrol olevatele summadele, on tagatisega kaitstud isik, kellel on täielik õigus, tingimusel et see isik on tuvastatud või on tuvastatav enne kuupäeva, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse või mil õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis b osutatud otsuse. Kui täielik õigus on mitmel isikul, võetakse artikli 6 lõikes 1 sätestatud piirmäärade arvutamisel arvesse iga isiku osa selle korra kohaselt, mille alusel summasid käsutatakse.

4. Tagasimakstava summa arvutamise kontrollkuupäev on kuupäev, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse või õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis b osutatud otsuse. Hoiustaja kohustusi krediidasutuse ees ei võeta tagasimakstava summa arvutamisel arvesse.

5. Liikmesriigid võivad otsustada, et hoiustaja kohustusi krediidasutuse ees võetakse tagasimakstava summa arvutamisel arvesse, kui nende maksetähtpäev saabub kuupäeval, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse, või enne seda kuupäeva või, mil õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis b osutatud otsuse, või enne seda kuupäeva, niivõrd kui tasaarvestus on lubatud vastavalt krediidasutuse ja hoiustaja vahelist lepingut reguleerivatele seaduse ja lepingu sätetele.

Krediidasutus teavitab hoiustajaid enne lepingu sõlmimist, kui nende kohustusi krediidasutuse ees võetakse tagasimakstava summa arvutamisel arvesse.

6. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemid võivad igal ajal nõuda krediidasutustelt teavet iga hoiustaja kõlblike hoiuste kogusumma kohta.

7. Hoiustelt kogunenud intressid, mida ei ole veel välja maksud kuupäevaks, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse või mil õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse, hüvitatakse hoiuste tagamise skeemi kaudu. Artikli 6 lõikes 1 osutatud piirmäära ei ületata.

8. Liikmesriigid võivad teha otsuse selle kohta, et teatavatesse liikmesriigi õigusega määratud kategooriatesse kuuluvaid hoiuseid, mis teenivad sotsiaalset eesmärki ning mida tagavad kolmandad isikud kooskõlas riigiabi eeskirjadega, ei võeta käesoleva artikli lõike 1 kohase ühte ja samasse krediidasutusse sama hoiustaja poolt paigutatud koguhoiuse arvutamisel arvesse. Sellisel juhul on kolmanda isiku tagatis piiratud sama ulatusega, nagu on sätestatud artikli 6 lõikes 1.

9. Kui krediidasutustel on riigisese õiguse kohaselt lubatud tegutseda erinevate kaubamärkide all Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/95/EÜ⁽¹⁾ artiklis 2 määratletud tähenduses, tagavad liikmesriigid, et hoiustajaid teavitatakse sõnaselgelt, et krediidasutus tegutseb erinevate kaubamärkide all ning et käesoleva direktiivi artikli 6 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud hoiuste tagamise ulatust kohaldab hoiustaja krediidasutuses hoitavate hoiuste kogusumma suhtes. See teave lisatakse hoiustajale antava teabe hulka, millele on osutatud käesoleva direktiivi artiklis 16 ja selle I lisas.

Artikkel 8

Tagasimaksmine

1. Hoiuste tagamise skeemid tagavad, et tagasimakstav summa on kättesaadav seitsme tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil asjaomane haldusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse või õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis b osutatud otsuse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiiv 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 299, 8.11.2008, lk 25).

2. Liikmesriigid võivad kuni 31. detsembrini 2023 kestval üleminekuperioodil kehtestada järgmised tagasimakse maksimumtähtajad:

- a) 20 tööpäeva kuni 31. detsembrini 2018,
- b) 15 tööpäeva 1. jaanuarist 2019 kuni 31. detsembrini 2020,
- c) 10 tööpäeva 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2023.

3. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada artikli 7 lõikes 3 osutatud hoiuste suhtes pikemat tagasimaksega, mis ei ületa kolme kuud alates kuupäevast, mil pädev asutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis a osutatud otsuse või mil õigusasutus teeb artikli 2 lõike 1 punkti 8 alapunktis b osutatud otsuse.

4. Kui hoiuste tagamise skeemid ei saa kuni 31. detsembrini 2023 kestval üleminekuperioodil teha tagasimakstavaid summasid kättesaadavaks seitsme tööpäeva jooksul, tagavad nad, et hoiustajad saavad viie tööpäeva jooksul taotluse esitamisest juurdepääsu piisavale summale oma tagatud hoiustest, et katta elamiskulusid.

Hoiuste tagamise skeemid annavad juurdepääsu esimeses lõigus osutatud piisavale summale hoiuste tagamise skeemi või krediitiasutuse esitatud andmete alusel.

Esimeses lõigus osutatud piisav summa arvatakse maha artiklis 7 osutatud tagasimakstavast summast.

5. Lõigetes 1 ja 4 osutatud tagasimaksmine võidakse edasi lükata, kui

- a) puudub kindlus, et isikul on õigus tagasimaksele või hoiuse üle käib õiguslik vaidlus;
- b) hoiusele kohaldatakse liikmesriigi valitsuse või rahvusvahelise üksuse kehtestatud piiravaid meetmeid;
- c) erandina käesoleva artikli lõikest 9 ei ole viimase 24 kuu jooksul tehtud hoiusega seotud tehinguid (konto ei ole aktiivne);
- d) tagasimakstavat summat käsitatakse osana artikli 6 lõikes 2 määratletud ajutiselt suurest kontojäägist või
- e) tagasimakstav summa tuleb välja maksta vastuvõtva liikmesriigi hoiuste tagamise skeemist vastavalt artikli 14 lõikele 2.

6. Tagasimakstav summa tehakse kättesaadavaks ilma, et hoiuste tagamise skeemidele oleks vaja esitada vastavat taotlust. Selleks edastab krediitiasutus hoiuste ja hoiustajate kohta vajaliku teabe viivitamata pärast hoiuste tagamise skeemilt taotluse saamist.

7. Mis tahes kirjavahetust hoiuste tagamise skeemi ja hoiustaja vahel peetakse

- a) selles liidu institutsioonide ametlikus keeles, mida krediitiasutus, kus tagatud hoius asub, kasutab hoiustajaga suhtlemiseks, või
- b) tagatud hoiuse asukohaliikmesriigi riigikeeles või -keeltes.

Kui krediidasutus tegutseb teises liikmesriigis filiaale loomata vahetult, esitatakse teave keeles, mille hoiustaja kontot avades valis.

8. Olenemata käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tähtajast, võib hoiuste tagamise skeem maksed kuni kohtuotsuseni peatada, kui hoiustajat või mõnda teist kontol olevate summadega seotud õigusi või huve omavat isikut süüdistatakse direktiivi 2005/60/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud rahapesust tulenevas või sellega seotud õigusrikkumises.

9. Tagasimakseid ei tehta, kui viimase 24 kuu jooksul ei ole tehtud hoiusega seotud tehinguid ja hoiuse väärtus on väiksem kui tagasimaksest hoiuste tagamise skeemile tulenevad halduskulud.

Artikkel 9

Nõuded hoiuste tagamise skeemide vastu

1. Liikmesriigid tagavad, et hoiustaja õigus hüvitisele võib olla hoiuste tagamise skeemi vastu esitatava hagi esemeks.
2. Ilma et see piiraks muid õigusi, mis neil võivad olla riigisisese õiguse alusel, lähevad lõpetamise ja likvideerimise või restruktureerimise menetluse korral hoiustajate nõudeõigused skeemidest hoiustajatele tehtud maksete summa ulatuses üle hoiuste tagamise skeemidele, kes teevad tagasimakseid liikmesriigi õigusraamistiku kohaselt tagatise alusel. Kui hoiuste tagamise skeem teeb makseid solveerimismenetluses, mis hõlmab ka solveerimisvahendite kohaldamist või solveerimismenetluses antud õiguste kasutamist vastavalt artiklile 11, on hoiuste tagamise skeemil õigus esitada asjakohase krediidiasutuse vastu nõue tema tehtud maksetega võrdses summas. Sellise nõude rahuldamisjärk on sama, nagu tagatud hoiuse rahuldamisjärk direktiivis 2014/59/EL määratletud tavalist maksejõuetusmenetlust reguleeriva riigisisese õiguse kohaselt.
3. Liikmesriigid võivad piirata ajavahemikku, mille jooksul võivad nõuda oma hoiuste tagasimaksmist hoiustajad, kellele hoiuste tagamise skeem ei ole tagasimakseid teinud või kelle nõudeid ei ole tunnustanud artikli 8 lõigetes 1 ja 3 sätestatud tähtaja jooksul.

Artikkel 10

Hoiuste tagamise skeemide rahastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemidel on võimalike kohustuste kindlaksmääramiseks asjakohased süsteemid. Hoiuste tagamise skeemide likviidsed käibevahendid vastavad kõnealustele kohustustele.

Hoiuste tagamise skeemide likviidsed käibevahendid kogutakse hoiuste tagamise skeemi liikmete osamaksetest, mida liikmed teevad vähemalt kord aastas. See ei takista täiendavate rahastamisallikate kasutamist.

2. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 3. juuliks 2024 saavutab hoiuste tagamise skeemide likviidsete käibevahendite maht vähemalt sihttaseme, milleks on 0,8 % hoiuste tagamise skeemi liikmete tagatud hoiuste mahust. Kui likviidsete käibevahendite maht langeb alla sihttaseme, jätkatakse osamaksete tegemist vähemalt seni, kuni sihttase on taas saavutatud.

Kui pärast sihttaseme esmakordset saavutamist on likviidsete käibevahendite maht langenud alla kahe kolmandiku sihttasemest, kehtestatakse korrapärase osamakse suurus tasemel, mis võimaldab saavutada sihttaseme kuue aasta jooksul.

Korrapärase osamaksete puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse majandusliku faasi ja protsükliliste osamaksete võimalikku mõju käesoleva artikli kontekstis iga-aastaste osamaksete kehtestamisel.

Liikmesriigid võivad pikendada esimeses lõigus osutatud esialgset perioodi maksimaalselt nelja aastani juhul, kui hoiuste tagamise skeem on teinud kumulatiivseid väljamakseid, mis on rohkem kui 0,8 % tagatud hoiustest.

3. Sihttaseme saavutamiseks arvesse võetavad likviidsed käibevahendid võivad sisaldada maksekohustusi. Maksekohustuste osakaal kokku ei ületa 30 % käesoleva artikli kohaselt kogutud likviidsete käibevahendite kogusummast.

Käesoleva direktiivi sidusa kohaldamise tagamiseks esitab Euroopa Pangandusjärelevalve maksekohustusi käsitlevad suunised.

4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 kohaldamist, võib liikmesriik oma asjaomaste kohustuste täitmiseks koguda likviidsed käibevahendid kohustuslike osamaksete kaudu, mis krediidasutused on maksnud olemasolevatesse kohustuslike osamaksetega skeemidesse, mis liikmesriigid on loonud oma territooriumil krediidasutuste süsteemse riski, maksejõuetuse ja solveerimisega seotud kulude katteks.

Hoiuste tagamise skeemil on õigus summale, mis on võrdne selliste osamaksete summaga kuni käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud sihttasemeni; liikmesriik teeb selle summa hoiuste tagamise skeemile taotluse korral viivitamata kättesaadavaks, et hoiuste tagamise skeem saaks seda kasutada eranditult artiklis 11 ettenähtud eesmärkidel.

Hoiuste tagamise skeemil on õigus sellele summale üksnes siis, kui pädev asutus leiab, et hoiuste tagamise skeem ei suuda koguda oma liikmetelt erakorralisi osamakse, ning hoiuste tagamise skeem peab maksma selle summa tagasi osamaksetest, mille selle liikmed teevad vastavalt artikli 10 lõigetele 1 ja 2.

5. Sihttaseme saavutamisel ei võeta arvesse direktiivi 2014/59/EL VII jaotise alusel solveerimisrahastusse tehtavaid osamakseid, sealhulgas direktiivi 2014/59/EL artikli 102 lõike 1 kohaselt solveerimisrahastute sihttaseme saavutamiseks arvesse võetavaid likviidseid käibevahendeid.

6. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid, kui see on põhjendatud ja kui komisjon selle heaks kiidab, lubada lõikes 2 sätestatud sihttasemest madalamat sihttaset, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) sihttaseme alandamine põhineb eeldusel, et on vähetõenäoline, et märkimisväärset osa likviidsetest käibevahenditest kasutatakse kaitstud hoiustajate kaitsmiseks mõeldud meetmeteks peale artikli 11 lõigetes 2 ja 6 sätestatud meetmete, ning
- b) pangandussektor, kus hoiuste tagamise skeemiga ühinenud krediidasutused tegutsevad, on äärmiselt kontsentreeritud, nii et suur osa varast kuulub väikesele arvule krediidasutustele või pangakontsernidele, kelle järele valvatakse konso-lideeritud alusel ning kelle suhtes nende suurusel tulenevalt kohaldatakse maksejõuetuse korral tõenäoliselt solveerimismenetlust.

Alandatud sihttase ei tohi olla madalam kui 0,5 % tagatud hoiustest.

7. Hoiuste tagamise skeemide likviidsed käibevahendid investeeritakse madala riskiga ja piisavalt hajutatud varadesse.

8. Kui hoiuste tagamise skeemi likviidsetest käibevahenditest ei piisa hoiuste peatamise korral hoiuste tagasimaksmiseks, teevad skeemi liikmed erakorralise osamakse, mille suurus ei ületa 0,5 % nende tagatud hoiuste mahust kalendriaasta kohta. Hoiuste tagamise skeem võib erandjuhtudel ning pädeva asutuse nõusolekul nõuda suuremaid osamakseid.

Pädev asutus võib krediidasutuse vabastada täielikult või osaliselt hoiuste tagasimaksete skeemi tehtavatest erakorralistest ex post osamaksetest, kui osamakse tegemine ohustaks krediidasutuse likviidsust või maksevõimelisust. Sellist ajatamist ei kohaldata kauem kui kuus kuud, kuid seda võidakse krediidasutuse taotlusel pikendada. Käesoleva lõike kohaselt ajatatud osamaksed tasutakse siis, kui osamakse tasumine ei sea enam ohtu krediidasutuse likviidsust või maksevõimelisust.

9. Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemidel on alternatiivse rahastamise kord, mis võimaldab hankida lühikeseks ajaks vahendeid, et rahuldada hoiuste tagamise skeemide vastu esitatud nõudeid.

10. Liikmesriigid teatavad iga aasta 31. märtsiks Euroopa Pangandusjärelevalvele asjaomases liikmesriigis olevate tagatud hoiuste mahu ning kõnealusel liikmesriigis olevates hoiuste tagamise skeemides eelneva aasta 31. detsembri seisuga hoitavate likviidsete käibevahendite summa.

Artikkel 11

Rahaliste vahendite kasutamine

1. Artiklis 10 osutatud rahalisi vahendeid kasutatakse peamiselt hoiustajatele tagasimaksete tegemiseks käesoleva direktiivi kohaselt.

2. Hoiuste tagamise skeemide rahalisi vahendeid kasutatakse selleks, et rahastada kooskõlas direktiivi 2014/59/EL artikliga 109 krediidiasutuste solveerimist. Solveerimisasutus määrab pärast hoiuste tagamise skeemidega konsulteerimist kindlaks hoiuste tagamise skeemi makstava summa.

3. Liikmesriigid võivad lubada hoiuste tagamise skeemidel kasutada likviidseid käibevahendeid alternatiivsete meetmete võtmiseks, et hoida ära krediidiasutuse maksejõuetust, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) solveerimisasutus ei ole võtnud solveerimise meedet direktiivi 2014/59/EL artikli 32 alusel;
- b) hoiuste tagamise skeemil on asjakohased süsteemid ja kord alternatiivsete meetmete valimiseks ja rakendamiseks ning nendega seotud riskide jälgimiseks;
- c) meetmete kulud ei ületa hoiuste tagamise skeemi seaduses sätestatud või lepinguliste ülesannete täitmise kulusid;
- d) alternatiivsete meetmete võtmise võimaldamine hoiuste tagamise skeemi poolt on seotud toetatavale krediidiasutusele seatud nõuetega, mis sisaldavad vähemalt hoiuste tagamise skeemi poolt rangemat riskide seiret ja kaugeleulatuvat kontrolliõigust;
- e) alternatiivsete meetmete võtmise võimaldamine hoiuste tagamise skeemi poolt on seotud toetatava krediidiasutuse kohustustega tagada juurdepääs tagatud hoiustele;
- f) osalevate krediidiasutuste võimet teha erakorralisi osamakseid vastavalt käesoleva artikli lõikele 5 kinnitatakse pädeva asutuse hinnanguga.

Hoiuste tagamise skeem konsulteerib nende meetmete ja krediidiasutustele kehtestatud tingimuste osas solveerimisasutuse ja pädeva asutusega.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud alternatiivseid meetmeid ei kohaldata, kui pädev asutus on pärast solveerimisasutusega konsulteerimist arvamusel, et direktiivi 2014/59/EL artikli 27 lõike 1 kohased solveerimismeetmete võtmise tingimused ei ole täidetud.

5. Kui likviidseid käibevahendeid kasutatakse vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, annavad osalevad krediidiasutused hoiuste tagamise skeemide käsutusse viivitamata alternatiivsete meetmete võtmiseks kasutatavad rahalised vahendid, vajaduse korral erakorraliste osamaksete vormis, kui

- a) tekib hoiustajatele hüvitamise vajadus ja hoiuste tagamise skeemi likviidsed käibevahendid moodustavad alla kahe kolmandiku sihttasemest;

b) likviidsete käibevahendite maht langeb alla 25 % sihttasemest, selle protsendimäära saavutamiseks vajalikus ulatuses.

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et likviidseid käibevahendeid võib kasutada ka selleks, et rahastada riigisestest maksejõuetusmenetluste raames meetmeid, millega säilitatakse hoiustajate juurdepääs tagatud hoiustele, sealhulgas vara ja kohustuste üleandmine ja hoiuste üleandmine, tingimusel et hoiuste tagamise skeemi kantavad kulud ei ületa asjaomases krediitiasutuses kaitstud hoiustajatele hüvitatavat netosummat.

Artikkel 12

Hoiuste tagamise skeemide vaheline laenuandmine

1. Liikmesriigid võivad lubada hoiuste tagamise skeemidel anda vabatahtlikult laenu teistele liidu hoiuste tagamise skeemidele, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) laenu võttev hoiuste tagamise skeem ei suuda täita oma artikli 9 lõike 1 kohaseid kohustusi artiklis 10 osutatud likviidsete käibevahendite puudumise tõttu;
- b) laenu võtvasse hoiuste tagamise skeemi on tehtud artikli 10 lõikes 7 osutatud erakorralised osamaksed;
- c) laenu võttev hoiuste tagamise skeem võtab juriidilise kohustuse, et laenatud rahalisi vahendeid kasutatakse artikli 9 lõike 1 kohaste nõuete rahuldamiseks;
- d) laenu võttev hoiuste tagamise skeem ei ole samal ajal seotud kohustusega maksta käesoleva artikli alusel laen tagasi mõnele teisele hoiuste tagamise skeemile;
- e) laenu võttev hoiuste tagamise skeem märgib taotletava rahasumma;
- f) laenuks võetud kogusumma ei ületa 0,5 % laenu võtva hoiuste tagamise skeemi tagatud hoiustest;
- g) laenu võttev hoiuste tagamise skeem teavitab viivitamata Euroopa Pangandusjärelevalvet ja märgib põhjused, miks käesolevas lõikes osutatud tingimused on täidetud, ja taotletava rahasumma suuruse.

2. Laenu suhtes kohaldatakse järgmisi tingimusi:

- a) laenu võttev hoiuste tagamise skeem maksab laenu tagasi hiljemalt viie aasta pärast. Ta võib maksta laenu tagasi igaaastaste osamaksetena. Intresse makstakse ainult laenu tagasimakse ajal;
- b) kokkulepitud intressimäär peab olema võrdne vähemalt Euroopa Keskpanga laenamise püsivõimaluse intressimääraga kõnealusel laenuperioodil;
- c) laenu andev hoiuste tagamise skeem teavitab Euroopa Pangandusjärelevalvet algsest intressimäärast ja laenu kestusest.

3. Liikmesriigid tagavad, et laenu võtva hoiuste tagamise skeemi kogutavad osamaksed on piisavad, et maksta tagasi laenusumma ja võimalikult kiiresti taastada sihttase.

Artikkel 13

Hoiuste tagamise skeemidesse tehtavate osamaksete arvutamine

1. Artiklis 10 osutatud osamaksed hoiuste tagamise skeemidesse põhinevad tagatud hoiuste summal ja vastava liikme riskitasemel.

Liikmesriigid võivad näha ette väiksemad osamaksed riigisisese õigusega reguleeritud madala riskiga sektorites.

Liikmesriigid võivad teha otsuse, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide liikmed teevad hoiuste tagamise skeemidesse väiksemaid osamakseid.

Liikmesriigid võivad lubada, et keskasutuse ja määruse (EL) nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 osutatud selle keskasutusega püsivalt seotud krediidasutuste suhtes kohaldatakse tervikuna keskasutuse ja sellega seotud krediidasutuste jaoks konsolideeritud alusel määratud riskikaalu.

Liikmesriigid võivad otsustada, et krediidasutused tasuvad minimaalse osamakse, olenemata nende tagatud hoiuste summast.

2. Hoiuste tagamise skeemid võivad kasutada alternatiivseid riskipõhiseid meetodeid, et määrata ja arvutada oma liikmete riskipõhised osamaksed. Osamaksete arvutamine on proportsionaalne liikmete riskiga ja selles arvestatakse nõuetekohaselt eri ärimudelite riskiprofile. Nende meetoditega võib samuti arvesse võtta bilansi aktiivaid ning riskinäitajaid, nagu kapitali adekvaatsus, vara kvaliteet ja likviidsus.

Iga meetodi kiidab heaks pädev asutus koostöös määratud asutusega. Euroopa Pangandusjärelevalvele teatatakse heakskiidetud meetod.

3. Selleks et tagada käesoleva direktiivi sidus rakendamine, esitab Euroopa Pangandusjärelevalve vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 hiljemalt 3. juuliks 2015 suunised, et täpsustada meetodeid hoiuste tagamise skeemide poolt osamaksete arvutamiseks kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2.

Elkõige hõlmab see arvutusvalemit, konkreetseid näitajaid, liikmete riskiklasse, konkreetsete riskiklasside jaoks määratud riskikaalude piirmäärasid ning muid vajalikke elemente.

Hiljemalt 3. juuliks 2017 ja seejärel vähemalt iga viie aasta järel vaatab Euroopa Pangandusjärelevalve läbi suunised, mis käsitlevad hoiuste tagamise skeemides kasutatavaid riskipõhiseid meetodeid või oma riskidel põhinevaid alternatiivseid meetodeid.

Artikkel 14

Koostöö liidus

1. Hoiuste tagamise skeemid (selles artiklis edaspidi ka „skeem”) hõlmavad krediidasutuste teistes liikmesriikides rajatud filiaalide hoiustajaid.

2. Krediidasutuste teises liikmesriigis rajatud filiaalide hoiustajatele maksab hoiused tagasi vastuvõtva liikmesriigi skeem päritoluliikmesriigi skeemi nimel. Vastuvõtva liikmesriigi skeem teeb tagasimaksed vastavalt päritoluliikmesriigi skeemilt saadud juhiste. Vastuvõtva liikmesriigi skeem ei kanna mingit vastutust seoses päritoluliikmesriigi skeemilt saadud juhiste järgimisega. Päritoluliikmesriigi hoiuste tagamise skeem tagab enne väljamakse tegemist kõik vajalikud rahalised vahendid ning hüvitab kõik vastuvõtva liikmesriigi skeemile tekkinud kulud.

Samuti teavitab vastuvõtva liikmesriigi skeem asjaomaseid hoiustajaid päritoluliikmesriigi skeemi nimel ja tal on päritoluliikmesriigi skeemi nimel õigus võtta vastu kõnealuste hoiustajate saadetud posti.

3. Kui krediidasutus lõpetab ühe hoiuste tagamise skeemi liikmeks oleku ja ühineb teise hoiuste tagamise skeemiga, kantakse osamaksed, mille krediidasutus on teinud 12 kuu jooksul enne liikmesuse lõpetamist, välja arvatud erakorralised osamaksed artikli 10 lõike 8 alusel, üle teise skeemi. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidasutus on hoiuste tagamise skeemist artikli 4 lõike 5 kohaselt välja arvatud.

Kui osa krediidasutuse tegevusest viiakse üle teise liikmesriiki ning seega hakatakse selle suhtes kohaldama teist hoiuste tagamise skeemi, kantakse osamaksed, mille krediidasutus on teinud 12 kuu jooksul enne tegevuse üleviimist, välja arvatud erakorralised osamaksed vastavalt artikli 10 lõikele 8, üle teise skeemi proportsionaalselt üleantud tagatud hoiuste summaga.

4. Liikmesriigid tagavad, et päritoluliikmesriigi skeemid vahetavad vastuvõtivate liikmesriikide skeemidega artikli 4 lõikes 7 või lõigetes 8 ja 10 osutatud teavet. Kohaldatakse kõnealuses artiklis sätestatud piiranguid.

Kui krediidasutus kavatses vastavalt käesolevale direktiivile minna ühest hoiuste tagamise skeemist üle teise hoiuste tagamise skeemi, annab ta oma kavatsusest teada vähemalt kuus kuud ette. Selle perioodi jooksul on krediidasutus jätkuvalt kohustatud tegema osamakseid oma algsesse hoiuste tagamise skeemi vastavalt artiklile 10 nii eelneva kui ka tagantjärele rahastamise osas.

5. Hoiuste tagamise skeemide vahelise tulemusliku koostöö lihtsustamiseks ja tõhustamiseks, eelkõige seoses käesoleva artikli ja artikliga 12, sõlmivad hoiuste tagamise skeemid või, kui see on asjakohane, määratud asutused kirjalikud koostöökokkulepped. Sellistes kokkulepetes võetakse arvesse artikli 4 lõikes 9 sätestatud nõudeid.

Määratud asutus teatab Euroopa Pangandusjärelevalvele selliste kokkulepete olemasolu ja sisu ning Euroopa Pangandusjärelevalve võib esitada arvamusi vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 34. Kui määratud asutused või hoiuste tagamise skeemid ei suuda jõuda kokkuleppele või kui selliste kokkulepete tõlgendamisel on lahkavamusi, võib kumbki pool suunata küsimuse Euroopa Pangandusjärelevalvele vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 ja Euroopa Pangandusjärelevalve toimib vastavalt kõnealusele artiklile.

Selliste kokkulepete puudumine ei mõjuta artikli 9 lõike 1 kohaseid hoiustajate nõudeid ega käesoleva artikli lõike 3 kohaseid krediidasutuste nõudeid.

6. Liikmesriigid peavad tagama selle, et oleks kehtestatud asjakohane kord, mis võimaldab hoiuste tagamise skeemidel jagada teavet ja suhelda tõhusalt teiste hoiuste tagamise skeemide, osalevate krediidasutuste ning asjaomaste pädevate ja määratud asutustega enda jurisdiktsioonis ning vajaduse korral piiriülevalt teiste asutustega.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve ning pädevad ja määratud asutused teevad omavahel koostööd ja kasutavad oma õigusi vastavalt käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 1093/2010 sätetele.

Liikmesriigid teatavad komisjonile ja Euroopa Pangandusjärelevalvele oma määratud asutuse hiljemalt 3. juuliks 2015.

8. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb hoiuste tagamise skeemide süsteemse riskianalüüsi osas koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1092/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga.

Artikkel 15

Kolmandates riikides asuvate krediidasutuste filiaalid

1. Liikmesriigid kontrollivad, et väljaspool liitu asuva peakontoriga nende territooriumil asutatud krediidasutuste filiaalid pakuvad käesolevas direktiivis sätestatuga samaväärset kaitset.

Kui kaitsetase ei ole samaväärne, võivad liikmesriigid otsustada, et väljaspool liitu asuva peakontoriga krediidasutuste filiaalid peavad liituma mõne nende territooriumil tegutseva hoiuste tagamise skeemiga, kui direktiivi 2013/36/EL artikli 47 lõikest 1 ei tulene teisiti.

Käesoleva lõike esimeses lõigus ettenähtud kontrolli puhul kontrollivad liikmesriigid vähemalt seda, et hoiustajate hoiused oleksid kaitstud samal tasemel ja ulatuses, nagu nähakse ette käesoleva direktiiviga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

2. Iga sellise krediidasutuse asutatud filiaal, mille peakontor on väljaspool liitu ja mis ei ole liikmesriigis toimiva hoiuste tagamise skeemi liige, esitab kogu asjakohase teabe kõnealuse filiaali olemasolevate ja võimalike hoiustajate hoiuste tagamise korra kohta.

3. Lõikes 2 osutatud teave tehakse kättesaadavaks keeles, milles hoiustaja ja krediidasutus leppisid kokku kontot avades, või riigisisese õigusega ettenähtud viisil filiaali asukohaliikmesriigi riigikeeles või -keeltes ning selges ja arusaadavas vormis.

Artikkel 16

Hoiustajatele esitatav teave

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutused annavad olemasolevatele ja võimalikele hoiustajatele teavet, mida on vaja selle hoiuste tagamise skeemi tuvastamiseks, kuhu krediidasutus ja selle filiaalid liidus kuuluvad. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutused teatavad olemasolevatele ja võimalikele hoiustajatele kohaldatavatest hoiuste tagamise skeemidest väljaarvamise.

2. Lõikes 1 osutatud teave antakse hoiustajatele enne hoiustamislepingu sõlmimist. Hoiustajad kinnitavad sellise teabe kättesaamist. Selleks kasutatakse I lisas esitatud tebevormi.

3. Kinnitus selle kohta, et hoiused on kõlblikud hoiused, antakse hoiustajatele nende konto väljavõttel, millel viidatakse ka I lisas sätestatud teabelehele. Samuti osutatakse teabelehel asjakohase hoiuste tagamise skeemi veebilehele. I lisas sätestatud teabeleht antakse hoiustajale vähemalt kord aastas.

Hoiuste tagamise skeemi veebileht sisaldab hoiustajatele vajalikku teavet, eelkõige käesolevas direktiivis sätestatud hoiuste tagamise protsessi ja tingimuste kohta.

4. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks riigisisese õigusega ettenähtud viisil keeles, milles hoiustaja ja krediidasutus leppisid kokku kontot avades, või filiaali asukohaliikmesriigi riigikeeles või -keeltes.

5. Liikmesriigid piiravad lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe kasutamist reklaamis viitega hoiuste tagamise skeemile, mis tagab toodet, millele reklaamis osutatakse, ja riigisisese õigusega nõutava lisateabega.

Selline teave võib hõlmata hoiuste tagamise skeemi toimimise faktilist kirjeldust, kuid selles ei tohi esineda viidet hoiuste piiramatus ulatuses kaitsele.

6. Ühinemiste, tütarettevõtjate filiaalideks muutmise või muude sarnaste toimingute puhul teavitatakse hoiustajaid ühinemisest või filiaaliks muutmisest vähemalt kuu aega enne toimingu jõustumist, välja arvatud juhul, kui pädev asutus lubab ärisaladusele või finantsstabiilsuse tagamisele tuginedes lühemat tähtaega.

Pärast ühinemisest või filiaaliks ümberkujundamisest või muust sarnasest toimingust teavitamist tagatakse hoiustajatele kolme kuu pikkune aeg, et võtta oma kõlblikud hoiused, sealhulgas kogu teenitud intress ja muud hüved, krediidasutusest välja või kanda need üle teise krediidasutusse ilma trahvi maksmata, artiklis 6 sätestatud hoiuste tagamise ulatust ületavas mahus toimingu tegemise ajal.

7. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutuse hoiuste tagamise skeemist lahkumise või väljaarvamise korral teavitab krediidasutus oma hoiustajaid ühe kuu jooksul sellisest lahkumisest või väljaarvamisest.

8. Kui hoiustaja kasutab internetipanka, võib teabe, mille avalikustamine on ette nähtud käesoleva direktiiviga, edastada elektrooniliselt. Hoiustaja taotluse korral esitatakse see teave talle paberil.

*Artikkel 17***Tegevusloa saanud krediidasutuste loetelu**

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa Pangandusjärelevalve teavitamisel tegevusloa andmisest vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 20 lõikele 1, osutavad pädevad asutused hoiuste tagamise skeemile, mille liige iga krediidasutus on.
2. Tegevusloa saanud krediidasutuste loetelu avaldamisel ja ajakohastamisel vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 20 lõikele 2, osutab Euroopa Pangandusjärelevalve hoiuste tagamise skeemile, mille liige iga krediidasutus on.

*Artikkel 18***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artikli 6 lõikes 7 osutatud delegeeritud õigusakte määramata ajaks.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 7 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 6 lõike 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

*Artikkel 19***Üleminekusätted**

1. Kui pärast käesoleva direktiivi või direktiivi 2009/14/EÜ liikmesriigi õigusesse ülevõtmist lakkavad teatavad hoiused või hoiuste kategooriad või muud instrumendid olemast hoiuste tagamise skeemidega täielikult või osaliselt kaetud, võivad liikmesriigid lubada, et esialgse lõpptähtajaga hoiused või muud instrumendid on kaetud kuni nende esialgse lõpptähtajani, kui nende eest tasuti või need emiteeriti enne 2. juulit 2014.
2. Liikmesriigid tagavad, et hoiustajaid teavitatakse hoiustest või hoiuste kategooriatest või muudest instrumentidest, mis ei ole alates 3. juulist 2015 enam hoiuste tagamise skeemidega katatud.
3. Kuni sihttaseme esmakordse saavutamiseni võivad liikmesriigid likviidsete käibevahendite puhul kohaldada artikli 11 lõikes 5 osutatud künniseid.
4. Erandina artikli 6 lõikest 1 võivad liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 2008 tagasid hoiused 100 000 – 300 000 euro ulatuses, jätkata selle kõrgema kaitsetaseme kohaldamist kuni 31. detsembrini 2018. Sellisel juhul kohandatakse vastavalt sihttasest ja krediidasutuste osamakseid.
5. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles kirjeldatakse, kuidas liidus tegutsevad hoiuste tagamise skeemid võivad teha koostööd üleeuroopalise hoiuste tagamise skeemi kaudu, et ennetada piiriülese tegevusega kaasnevaid riske ja kaitsta hoiuseid nimetatud riskide eest, ning lisab sellele asjakohasel juhul seadusandliku akti ettepaneku.

6. Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab komisjon Euroopa Pangandusjärelevalve abiga Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamisel tehtud edusammude kohta. Selles aruandes tuleks eelkõige käsitleda järgmist:

- a) tagatud hoiuste põhjal kindlaks määratud sihttase, hinnates kehtestatud protsendimäära asjakohasust, võttes arvesse liidus varem esinenud krediitiasutuste maksevõimetust;
- b) artikli 11 lõike 3 kohaselt kasutatud alternatiivsete meetmete mõju hoiustajate kaitsele ja nende kooskõla pangandussektoris krediitiasutuste nõuetekohase lõpetamise ja likvideerimise menetlustega;
- c) mõju pangandusmudelite mitmekesisusele;
- d) praeguse hoiuste tagamise ulatuse taseme piisavus hoiustajate seisukohast ning
- e) kas käesolevas lõigus osutatud küsimused on lahendatud viisil, mis tagab hoiustajate kaitse.

Hiljemalt 3. juuliks 2019 esitab Euroopa Pangandusjärelevalve komisjonile aruande arvutusmudelite ja selle kohta, kui asjakohased on need hoiuste tagamise skeemi liikmete äririski jaoks. Aruande koostamisel võtab Euroopa Pangandusjärelevalve nõuetekohaselt arvesse eri ärimudelite riskiprofiile.

Artikkel 20

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad artiklite 1–4, artikli 5 lõike 1 punktide d–k, artikli 5 lõigete 2, 3 ja 4 artikli 6 lõigete 2–7, artikli 7 lõigete 4–9, artikli 8 lõigete 1, 2, 3, 5, 6, 7 ja 9, artikli 9 lõigete 2 ja 3, artiklite 10–16, artiklite 18 ja 19 ning I lisa täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 3. juuliks 2015. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid jõustavad artikli 8 lõike 4 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. maiks 2016.

Kui asjaomased asutused leiavad pärast põhjalikku läbivaatamist, et hoiuste tagamise skeem ei ole hiljemalt 3. juuliks 2015 suuteline järgima artiklit 13, jõustatakse asjakohased õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. maiks 2016.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse selle kohta, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastuvõetud põhiliste riigisiseste normide teksti.

Artikkel 21

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 94/19/EÜ, mida on muudetud II lisas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks alates 4. juulist 2019, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisas osutatud direktiivide riigisisese õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise alguse tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt III lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 5 lõike 1 punkte a, b ja c, artikli 6 lõiget 1, artikli 7 lõikeid 1–3, artikli 8 lõiget 8, artikli 9 lõiget 1 ja artiklit 17 kohaldatakse alates 4. juulist 2015.

Artikkel 23

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

I LISA

HOIUSTAJATELE ESITATAV TEABELEHT

Põhiteave hoiuste kaitse kohta	
[Märkida krediidasutuse nimi] olevad hoiused on kaitstud	[märkida asjakohase skeemi nimi] ⁽¹⁾
Kaitse piirmäär	100 000 eurot hoiustaja kohta ühes krediidasutuses ⁽²⁾ [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] [vajaduse korral:] Teie krediidasutust tuntakse järgmiste kaubamärkide all [märkida kõik sama litsentsi alusel tegutsevad kaubamärgid]
Kui teil on ühes krediidasutuses rohkem hoiuseid	Kõik hoiused, mis on teil ühes ja samas krediidasutuses, liidetakse kokku kogusummas kuni 100 000 eurot [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] ⁽²⁾
Kui teil on ühine konto mõne teise isiku või teiste isikutega	100 000 eurost [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] piirmäära kohaldatakse iga hoiustaja kohta eraldi ⁽³⁾
Hüvitamise aeg krediidasutuse maksejõuetuse korral	7 tööpäeva ⁽⁴⁾ [vajaduse korral asendada muu tähtajaga]
Hüvitamise vääring	euro [vajaduse korral asendada muu vääringuga]
Kontakt	[märkida asjakohase hoiuste tagamise skeemi kontaktandmed (aadress, telefon, e-postiaadress jms)]
Lisateave	[märkida asjakohase hoiuste tagamise skeemi veebilehe aadress]
Hoiustaja kinnitus kättesaamise kohta	

Lisateave (kogu allpool toodu või osa sellest)

⁽¹⁾ Teie hoiuse kaitsmise eest vastutav skeem

[Ainult vajaduse korral:] Teie hoius on tagatud lepingulise skeemiga, mida on ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina. Teie krediidasutuse maksejõuetuse korral makstakse hoiused teile tagasi kuni 100 000 euro ulatuses [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga].

[Ainult vajaduse korral:] Teie krediidasutus osaleb krediidasutuste kaitseskeemis, mida on ametlikult tunnustatud hoiuste tagamise skeemina. See tähendab, et kõik kõnealuses skeemis osalevad krediidasutused toetavad vastastikku üksteist, et vältida maksejõuetuks muutumist. Teie krediidasutuse maksejõuetuse korral makstakse hoiused teile tagasi kuni 100 000 euro ulatuses [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga].

[Ainult vajaduse korral:] Teie hoius on tagatud kohustusliku hoiuste tagamise skeemi ja lepingulise hoiuste tagamise skeemiga. Teie krediidasutuse maksejõuetuse korral makstakse hoiused teile igal juhul tagasi kuni 100 000 euro ulatuses [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga].

[Ainult vajaduse korral:] Teie hoius on tagatud kohustusliku hoiuste tagamise skeemiga. Lisaks sellele osaleb teie krediidasutus krediidasutuste kaitseskeemis, mille kõik liikmed toetavad vastastikku üksteist, et vältida maksejõuetuks muutumist. Teie krediidasutuse maksejõuetuse korral makstakse hoiused teile tagasi kuni 100 000 euro ulatuses [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga].

⁽²⁾ Kaitse üldine piirmäär

Kui hoius peatatakse, kuna krediidasutus ei suuda täita oma rahalisi kohustusi, makstakse hoiused tagasi hoiuste tagamise skeemist. Tagasimakse maksimaalne suurus on 100 000 eurot [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] krediidasutuse kohta. See tähendab, et tagamise ulatuse kindlaksmääramiseks liidetakse kokku kõik samas krediidasutuses olevad hoiused. Näiteks juhul, kui hoiustajal on säästukontol 90 000 eurot ja arvelduskontol 20 000 eurot, makstakse talle tagasi ainult 100 000 eurot.

[Ainult vajaduse korral:] Seda meetodit kohaldatakse ka juhul, kui krediidasutus tegutseb eri kaubamärkide all. [Märkida selle krediidasutuse nimi, kus konto asub] tegutseb ka nime all [märkida kõik muud sama krediidasutuse kaubamärgid]. See tähendab, et kõik ühe või mitme kõnealuse kaubamärgi alla kuuluvad hoiused on tagatud kuni 100 000 euro ulatuses.

(3) Kaitse piirmäär ühise konto puhul

Ühise konto korral kohaldatakse 100 000 euro suurust piirmäära iga hoiustaja kohta.

[Ainult vajaduse korral:] Sellisel kontol olevad hoiused, millele vähemalt kahel isikul on õigusi sellise täisühingu või ühistu või sarnase ühenduse liikmena, mis ei ole juriidiline isik, liidetakse piirmäära 100 000 eurot [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] arutamiseks kokku ja neid käsitatakse ühe hoiustaja tehtud hoiusena.

Teatavatel juhtudel [märkida liikmesriigi õiguses määratletud juhud] on hoiused kaitstud suuremas ulatuses kui 100 000 eurot [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga]. Rohkem teavet leiab [märkida asjakohase hoiuste tagamise skeemi veebileht].

(4) Hüvitamine

Vastutav hoiuste tagamise skeem on [märkida skeemi nimi ja aadress, telefoninumber, e-posti ja veebilehe aadress]. Kõnealune skeem maksab teile hoiused tagasi (kuni 100 000 euro ulatuses [kui vääringuks ei ole euro, asendada asjakohase summaga] hiljemalt [märkida liikmesriigi õigusega nõutav tagasimakseperiood] ja alates [31. detsembrist 2023] [7 tööpäeva] jooksul.

[Lisada teave eriolukorras tehtavate maksete või vahemaksete kohta, kui tagasimakstavad summad ei ole seitsme tööpäeva jooksul kättesaadavad].

Kui teile ei ole hoiused tagasi makstud kõnealuste tähtaegade jooksul, peaksite võtma ühendust hoiuste tagamise skeemiga, kuna hoiuste hüvitamise nõuete esitamise aeg võib olla piiratud. Lisateavet leiab [märkida asjakohase hoiuste tagamise skeemi veebileht].

Muu tähtis teave

Üldiselt on hoiuste tagamise skeemidega hõlmatud kõik jaehoiustajad ja ettevõtjad. Teatavate hoiuste suhtes kohaldatavad erandid on märgitud vastutava hoiuste tagamise skeemi veebilehel. Teie taotluse korral võib teie krediidasutus anda teile teavet ka selle kohta, kas konkreetne toode on tagatud või mitte. Kui hoiused on tagatud, kinnitab krediidasutus seda ka konto väljavõttel.

II LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiivid ja nende hilisemad muudatused (osutatud artiklis 21)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/19/EÜ.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/14/EÜ.

B OSA

Ülevõtmise tähtpäevad (osutatud artiklis 21)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
94/19/EÜ	1.7.1995
2009/14/EÜ	30.6.2009
2009/14/EÜ (direktiivi 94/19/EÜ artikli 1 teise lõigu punkti 3 alapunkt i), artikli 7 lõiked 1a ja 3 ning artikli 10 lõige 1, muudetud direktiiviga 2009/14/EÜ)	31.12.2010

III LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 94/19/EÜ	Direktiiv 2009/14/EÜ	Käesolev direktiiv
—	—	<i>Artikkel 1</i>
Artikli 1 lõige 1		Artikli 2 lõike 1 punkt a
		Artikli 2 lõike 1 punkt c
		Artikli 2 lõike 1 punkt d
Artikli 1 lõige 2		Artikli 2 lõike 1 punkt g
Artikli 1 lõige 3	Artikli 1 lõige 1	Artikli 2 lõike 1 punkt h
Artikli 1 lõige 4		Artikli 2 lõike 1 punkt i
Artikli 1 lõige 5		Artikli 2 lõike 1 punkt j
		Artikli 2 lõike 1 punktid k–r
		Artikli 2 lõige 2
Artikli 1 lõige 1		Artikli 2 lõige 3
		<i>Artikkel 3</i>
Artikli 3 lõige 1		Artikli 4 lõige 1
		Artikli 4 lõige 2
Artikli 3 lõige 2		Artikli 4 lõige 3
Artikli 3 lõige 3		Artikli 4 lõige 4
<i>Artikkel 5</i>		Artikli 4 lõige 5
		Artikli 4 lõiked 6–8
	Artikli 1 lõike 6 punkt a	Artikli 4 lõige 9
		Artikli 4 lõiked 10–11
<i>Artikkel 2</i>		Artikli 5 lõike 1 punktid a–c
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 1		Artikli 5 lõike 1 punkt d
		Artikli 5 lõike 1 punkt e
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 10		Artikli 5 lõike 1 punkt f
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 2		Artikli 5 lõike 1 punkt g
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 5		Artikli 5 lõike 1 punkt h
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 6		Artikli 5 lõike 1 punkt i
Artikli 7 lõige 2, I lisa punktid 3 ja 4		Artikli 5 lõike 1 punkt j
Artikli 7 lõige 2, I lisa punkt 12		Artikli 5 lõike 1 punkt k

Direktiiv 94/19/EÜ	Direktiiv 2009/14/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 7 lõige 1	Artikli 1 lõike 3 punkt a	Artikli 6 lõige 1 Artikli 6 lõiked 2–3
Artikli 7 lõige 5	Artikli 1 lõike 3 punkt a	Artikli 6 lõige 4 Artikli 6 lõige 5 Artikli 6 lõige 6
Artikkel 8	Artikli 1 lõike 3 punkt d	Artikli 6 lõige 7 Artikli 7 lõiked 1–3 Artikli 7 lõiked 4–9
Artikli 10 lõige 1	Artikli 1 lõike 6 punkt a	Artikli 8 lõige 1 Artikli 8 lõiked 2–6
Artikli 10 lõige 4		Artikli 8 lõige 7
Artikli 10 lõige 5		Artikli 8 lõige 8 Artikli 8 lõige 9
Artikli 7 lõige 6		Artikli 9 lõige 1
Artikkel 11		Artikli 9 lõige 2 Artikli 9 lõige 3 Artiklid 10–13
Artikli 4 lõige 1		Artikli 14 lõige 1 Artikli 14 lõiked 2–8
Artikkel 6		Artikkel 15
Artikli 9 lõige 1	Artikli 1 lõige 5	Artikli 16 lõiked 1–3
Artikli 9 lõige 2		Artikli 16 lõige 4 Artikli 16 lõige 5
Artikkel 13	Artikli 1 lõige 4	Artikkel 17 Artikkel 18

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/57/EL,**16. aprill 2014,****turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta(turukuritarvituse direktiiv)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja eriti selle artikli 83 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Integreeritud ja tõhus finantsturg ning investorite suurem usaldus eeldab turu terviklikkust. Majanduskasvu ja jõukuse suurendamise eeltingimuseks on väärtpaberiturgude tõrgeteta toimimine ja üldsuse usaldus turgude vastu. Turukuritarvitus kahjustab finantsturgude terviklikkust ning üldsuse usaldust väärtpaberite, tuletisinstrumentide ja võrdlusaluste vastu.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/6/EÜ ⁽⁴⁾ täiendati ja ajakohastati turu terviklikkuse kaitseks vastu võetud liidu õigusraamistikku. Ühtlasi peavad liikmesriigid sellekohaselt tagama, et pädevatel asutustel on võimalik tuvastada ja uurida turukuritarvitusi. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust kehtestada kriminaalkaristusi, on direktiiviga 2003/6/EÜ pandud liikmesriikidele kohustus tagada, et direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklikke eeskirju rikkunud isikute suhtes on võimalik võtta asjakohaseid haldusmeetmeid või kohaldada halduskaristusi.
- (3) Jacques de Larosière'i juhitud liidu finantsjärelevalve kõrgetasemelise eksperdirühma („de Larosière'i rühm”) 25. veebruari 2009. aasta aruandes soovitati, et finantssektori usaldusväärne usaldatavusnõuete täitmise järelevalve- ja tegevusraamistik peab tuginema tugevale järelevalvesüsteemile ja karistusõiguse toimimisele. De Larosière'i rühm leidis seetõttu, et järelevalveasutustel peaksid olema piisavad õigused ja et neil peaks kõikide finantskuritegude puhul olema võimalik tugineda õiglasele, tugevale ja hoiatava mõjuga karistusõigusele, kusjuures karistusi tuleks kohaldada tõhusalt, et säilitada turu terviklikkus. De Larosière'i rühm leidis, et liikmesriikide karistusõiguse toimimine on selles osas üldiselt nõrk ja ebaühtlane.

⁽¹⁾ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 64.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 4. veebruari 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. aprilli 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/6/EÜ siseriingehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta (ELT L 96, 12.4.2003, lk 16).

- (4) Turukuritarvitust käsitlev hästi toimiv õigusraamistik eeldab tulemuslikku sunnimehhanismi. Liikmesriikides direktiivi 2003/6/EÜ kohaste halduskaristuste kohaldamise analüüs on näidanud, et mitte kõigil liikmesriikide pädevatel asutustel ei ole olnud piisavaid õigusi, et tagada turukuritarvituse puhul asjakohaste karistuste kohaldamine. Eelkõige ei olnud mitte kõigis liikmesriikides võimalik kohaldada sisetabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise korral rahalisi halduskaristusi ning karistuste määr erines liikmesriigiti oluliselt. Seetõttu on vaja võtta vastu uus seadusandlik akt, et tagada kogu liidus ühised miinimumnormid.
- (5) Halduskaristuste kehtestamine liikmesriikides ei ole seni osutunud piisavaks, et hoida ära turukuritarvitusi ja tagada selle vastu võitlemist käsitlevate eeskirjade järgimine.
- (6) Turu kuritarvitust käsitlevate eeskirjade järgimist on vaja täiendada võimalusega kohaldada kriminaalkaristusi, mis väljendavad halduskaristustega võrreldes ühiskondliku hukkamõistu teravamalt vormi. Vähemalt raskete turukuritarvituste käsitlemine kuritegudena piiritleks selgelt käitumise, mida peetakse eriti taunitavaks, andes üldsusele ja võimalikele õiguserikkujatele teada, et pädevad asutused suhtuvad sellisesse käitumisse väga tõsiselt.
- (7) Kõigis liikmesriikides ei ole direktiivi 2003/6/EÜ rakendamiseks vastu võetud riigisisese õiguse teatavat laadi raske rikkumise korral kriminaalkaristuste kohaldamist ette nähtud. Liikmesriikide erinevad lähenemisviisid vähendavad siseturul tegutsemise tingimuste ühtsust ja võivad luua stiimuli turukuritarvituseks liikmesriikides, kus sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad. Peale selle ei ole liidus jõutud siiani kokkuleppele selles, millist käitumist käsitatakse turukuritarvituse eeskirjade raske rikkumisena. Seepärast tuleks kehtestada miinimumnormid, mis käsitlevad kuritegusid, mida panevad toime füüsilised isikud, ning mis käsitlevad juriidiliste isikute vastutust ja asjaomaseid karistusi. Ühised miinimumnormid võimaldaksid samuti kasutada mõjusamaid uurimismeetodeid ning tõhustada riigisisest ja liikmesriikidevahelist koostööd. Finantskriisi kogemuse põhjal on ilmne, et turuga manipuleerimine võib miljoneid inimesi tõsiselt kahjustada. Libori skandaal, mis tekkis võrdlusalustega raske manipuleerimise tõttu, tõestas, et sellised probleemid ja lüngad kahjustavad tugevalt turu usaldust ning võivad põhjustada investoritele märkimisväärset kahju ja moonutada reaalmajandust. Liidus puudub ühtne kriminaalkaristuste kohaldamise kord ning see annab turu kuritarvitajatele võimaluse kasutada ära teatavate liikmesriikide leebemat korda. Kriminaalkaristuste mõistmine turukuritarvituste eest avaldab potentsiaalsetele õiguserikkujatele suuremat hoiatavat mõju.
- (8) Kriminaalkaristuste kehtestamine kõikides liikmesriikides vähemalt turu raske kuritarvituse koosseisude puhul on oluline selleks, et tagada liidu poliitika tulemuslik rakendamine turu kuritarvituste vastase võitluse valdkonnas.
- (9) Selleks et viia käesolev direktiiv kooskõlla Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 596/2014,⁽¹⁾ ei tuleks käesolevat direktiivi kohaldada järgmistel juhtudel: oma aktsiatega tagasiostuprogrammide raames kauplemine; väärtpaberite ja seotud instrumentidega kauplemine väärtpaberite stabiliseerimiseks; tehingud, tehingukorraldused või toimingud, mis on seotud raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitikaga; lubatud heitkogusega seonduva poliitika (seoses liidu kliimapoliitika rakendamisega) või liidu ühise põllumajandus- või kalanduspoliitika rakendamine.
- (10) Liikmesriikidelt tuleks nõuda selle sätestamist, et kuritegudena käsitatakse vähemalt sisetabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise ja sisetabe õigusvastase avaldamise raskeid juhtumeid, kui need teod on toime pandud tahtlikult.
- (11) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks käsitada raskena selliseid sisetabe alusel kauplemise ja sisetabe õigusvastase avaldamise juhtumeid, millel on märkimisväärne mõju turu terviklikkusele, ning mille puhul tegelikult või potentsiaalselt teenitud kasum või välditud kahjum, turule tekitatud kahju suurus või kaubeldavate finantsinstrumentide koguväärtus on märkimisväärne. Muude asjaoludena võidakse arvesse võtta näiteks seda, kas rikkumise pani toime kuritegelik ühendus või kas isik on varem seda liiki kuritegusid toime pannud või mitte.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

- (12) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks muu hulgas käsitada raskena selliseid turuga manipuleerimise juhtumeid, kus mõju turu terviklikkusele, tegelikult või potentsiaalselt teenitud kasum või välditud kahjum, turule põhjustatud kahju või finantsinstrumendi või kaupade hetkelepingu või algselt kasutatud rahaliste vahendite väärtuse muutumise tase on märkimisväärne või juhul, kui turuga manipuleerimise paneb toime isik, kes töötab finantssektoris või järelevalve- või reguleerivas asutuses.
- (13) Tulenevalt siseteabe alusel kauplemise ja turuga manipuleerimise katsete negatiivsest mõjust finantsturgude terviklikkusele ja investorite usaldusele kõnealuste turgude suhtes tuleks sellist käitumist kriminaalkorras karistada.
- (14) Käesoleva direktiiviga tuleks panna liikmesriikidele kohustus kehtestada riigisiseses õiguses kriminaalkaristused sellise siseteabe alusel kauplemise, turuga manipuleerimise ja siseteabe õigusvastase avaldamise eest, mille suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi. Käesoleva direktiiviga ei tuleks tekitada kohustusi seoses selliste karistuste või muu kehtiva õiguskaitseüsteemi kohaldamisega konkreetsete juhtumite suhtes.
- (15) Käesoleva direktiivi kohaselt peaksid liikmesriigid samuti tagama, et kuriteole kihutamine ja kaasaaitamine ning õhutamine on karistatavad.
- (16) Et karistused käesolevas direktiivis osutatud kuritegude eest oleksid tõhusad ja hoiatavad, tuleks käesolevas direktiivis sätestada maksimaalse vanglakaristuse alammäär.
- (17) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks arvesse võtta õigusraamistikku, mis on kehtestatud määrusega (EL) nr 596/2014 ning selle rakendusmeetmetega.
- (18) Tagamaks, et määruses (EL) nr 596/2014 finantsturgude terviklikkuse tagamiseks ette nähtud Euroopa poliitikat rakendatakse tulemuslikult, peaksid liikmesriigid laiendama vastutust käesolevas direktiivis sätestatud süütegude eest ka juriidilistele isikutele, tehes seda tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate kriminaalkaristuste või muude karistuste või kriminaalõiguslike või muude meetmete kehtestamise kaudu, nagu on ette nähtud näiteks määruses (EL) nr 596/2014. Sellised karistused või muud meetmed võivad muu hulgas hõlmata karistuse mõistmise lõpliku otsuse, sealhulgas vastutava juriidilise isiku nime avalikustamist, võttes arvesse põhiõigusi, proportsionaalsuse põhimõtet ning finantsturgude stabiilsusele ja pooleliolevatele uurimistele põhjustatavaid võimalikke raskusi. Liikmesriigid peaksid vajaduse korral ja juhul, kui riigisiseses õiguses on juriidiliste isikute kriminaalvastutus ette nähtud, laiendama sellise kriminaalvastutuse kohaldamisala kooskõlas siseriikliku õigusega ka käesolevas direktiivis käsitletud süütegudele. Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriike avalikustamast vastutust või karistust käsitlevaid lõplikke otsuseid.
- (19) Liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed, et tagada õiguskaitseasutustele, kohtutele ja muudele pädevatele asutustele, kes vastutavad käesolevas direktiivis käsitletud süütegude uurimise või süüdistuse esitamise eest, võimalus kasutada tulemuslikke uurimisvahendeid. Võttes arvesse muu hulgas proportsionaalsuse põhimõtet, peaks selliste vahendite siseriiklike õigusaktide kohane kasutamine olema vastavuses uuritava süüte laadi ja raskusega.
- (20) Kuna käesoleva direktiiviga nähakse ette miinimumnormid, võivad liikmesriigid võtta vastu või säilitada turukuriarvituse osas rangemad kriminaalõiguse normid.
- (21) Liikmesriigid võivad näiteks ette näha, et turu manipuleerimist käsitatakse kuriteona, kui see pannakse toime kergemeelsusest või raske hooletuse tõttu.
- (22) Käesolevas direktiivis sätestatud kohustus näha siseriiklikus õiguses ette kriminaalkaristused füüsilistele ja juriidilistele isikutele ei vabasta liikmesriike kohustusest näha siseriiklikus õiguses ette halduskaristusi ja muid meetmeid, mida kohaldatakse määruses (EL) nr 596/2014 osutatud õigusrikkumiste korral, välja arvatud juhul, kui liikmesriigid on otsustanud kooskõlas määruse (EL) nr 596/2014 sätetega näha oma siseriiklikus õiguses selliste õigusrikkumiste eest ette üksnes kriminaalkaristused.

- (23) Käesoleva direktiivi kohaldamisala on kindlaks määratud selliselt, et täiendada määrust (EL) nr 596/2014 ning tagada selle tõhus rakendamine. Kuigi tahtlikud süüteod vähemalt raskete juhtumite puhul peaksid olema karistatavad käesoleva direktiivi raames, ei ole määruse (EL) nr 596/2014 rikkumise eest karistuste mõistmiseks vaja teo tahtlikkust tõendada ega piirduda üksnes raskete juhtumitega. Käesolevat direktiivi üle võtva riigisisese õiguse kohaldamisel peaksid liikmesriigid tagama, et süütegude eest kriminaalkaristuste mõistmine kooskõlas käesoleva direktiiviga ja halduskaristuste mõistmine kooskõlas määrusega (EL) nr 596/2014 ei tooks kaasa *ne bis in idem* põhimõtte rikkumist.
- (24) Ilma et see piiraks liikmesriikide kriminaalõiguse üldnormide kohaldamist karistuste mõistmisel ja täideviimisel vastavalt iga üksikjuhtumi konkreetsetele asjaoludele, peaks karistuste mõistmine olema proportsionaalne, võttes arvesse vastutusele võetavate isikute teenitud kasumit või välditud kahju, samuti kuriteoga teistele isikutele tekitatud kahju ja juhul, kui see on asjakohane, turgude toimimisele või majandusele laiemalt tekitatud kahju.
- (25) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt tagada võimalus kohaldada vähemalt raskete turukuritarvituste puhul kogu liidus kriminaalkaristusi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (26) Selleks et tihendada piiriülest tegevust, on vaja turukuritarvituse süütegude uurimise ja süüdistusi esitavate pädevate siseriiklike asutuste vahelist tõhusat ja tulemuslikku koostööd. Eri liikmesriikide asutuste erinev töökorraldus ja pädevus ei tohiks nendevahelist koostööd takistada.
- (27) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, nagu neid on tunnustatud ELi lepingus. Eelkõige tuleks direktiivi kohaldamisel austada õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8), sõna- ja teabevabadust (artikkel 11), ettevõtlusvabadust (artikkel 16), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47), süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust (artikkel 48), kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet (artikkel 49) ning kriminaalasjades mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu (artikkel 50).
- (28) Käesoleva direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid tagama kahtlustatavate või süüdistatavate menetlusõigused kriminaalmenetluses. Käesolevast direktiivist tulenevad kohustused ei piira liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad liidu õigusest kriminaalmenetluses tagatavate menetlusõiguste vallas. Käesolevas direktiivis sätestatu ei piira ajakirjandusvabadust ega sõnavabadust meedias niivõrd, kui need on liidus ja liikmesriikides tagatud eelkõige põhiõiguste harta artikliga 11 ja teiste asjakohaste sätetega. Seda tuleks rõhutada eeskätt seoses siseteabe avaldamisega kooskõlas käesoleva direktiivi sellist avaldamist käsitlevate sätetega.
- (29) Ilma et see piiraks ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule (ELi toimimise leping) lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (30) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaselt on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (31) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu ei ole see tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(32) Euroopa andmekaitseinspektor esitas arvamuse 10. veebruaril 2012 ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumnormid kriminaalkaristuste kohaldamiseks siseteabe alusel kauplemise, siseteabe õigusvastase avaldamise ja turuga manipuleerimise eest, et tagada finantsturgude terviklikkus liidus, parandada investorite kaitset ja suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse seoses järgmisega:

- a) finantsinstrumendid, mis on võetud kauplemisele reguleeritud turul või mille kohta on esitatud reguleeritud turul kauplemisele võtmise taotlus;
- b) finantsinstrumendid, millega kaubeldakse või mis on võetud kauplemisele mitmepoolses kauplemissüsteemis või mille kohta on esitatud mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemisele võtmise taotlus;
- c) finantsinstrumendid, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis;
- d) finantsinstrumendid, mis ei ole hõlmatud punktidega a, b ega c ning mille hind või väärtus sõltub kõnealustes punktides osutatud finantsinstrumentide hinnast või väärtusest või mõjutab kõnealustes punktides osutatud finantsinstrumentide hinda või väärtust ning mis võivad muu hulgas hõlmata krediidiriski vahetustehinguid ja hinnavahelepinguid.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010 ⁽²⁾ kohase lubatud heitkoguse väärtpaberite või muude nendel põhinevate enampakkumistoodete, sealhulgas enampakkumistoodete, mis ei ole finantsinstrumendid, enampakkumisega seotud tegevuse või tehingute, sh pakkumiste suhtes, reguleeritud turuna loa saanud enampakkumispplatvormil. Ilma et see piiraks enampakkumise raames esitatavatele pakkumistele kehtivate erisätete kohaldamist, kohaldatakse kauplemiskorraldusi puudutavaid käesoleva direktiivi sätteid ka kõigi selliste pakkumiste suhtes.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata seoses järgmisega:

- a) oma aktsiatega tagasiostuprogrammide raames kauplemisele, kui selline kauplemine on kooskõlas määruse (EL) nr 596/2014 artikli 5 lõigetega 1, 2 ja 3;
- b) määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 2 punktides a ja b osutatud väärtpaberite ja seotud instrumentidega kauplemisele väärtpaberite stabiliseerimiseks, kui selline kauplemine on kooskõlas nimetatud määruse artikli 5 lõigetega 4 ja 5;
- c) tehingud, tehingukorraldused või tegevus seoses raha-, vahetuskursi- või valitsemissektori võla haldamise poliitikaga kooskõlas määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikega 1; tehingukorraldused või tegevus kooskõlas nimetatud määruse artikli 6 lõikega 2; tegevus seoses liidu kliimapoliitika rakendamisega kooskõlas nimetatud määruse artikli 6 lõikega 3, või tegevus seoses liidu ühise põllumajandus- või kalanduspoliitika rakendamisega kooskõlas nimetatud määruse artikli 6 lõikega 4.

4. Artiklit 5 kohaldatakse ka seoses:

- a) kauba hetkelepingutega, mille puhul ei ole tegemist energia hulgimüügitoodetega, kui tehing, tehingukorraldus või tegevus mõjutab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud finantsinstrumentide hinda või väärtust;

⁽¹⁾ ELT C 177, 20.6.2012, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).

- b) eri liiki finantsinstrumentidega, sealhulgas tuletislepingud või tuletisinstrumendid krediidiriski ülekandmiseks, kui tehing, tehingukorraldus, pakkumine või tegevus avaldab mõju kauba hetkelepingu hinnale või väärtusele ja see hind või väärtus sõltub nimetatud finantsinstrumentide hinnast või väärtusest;
- c) võrdluslustega seotud tegevusega.

5. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lõigetes 2 ja 4 osutatud finantsinstrumentidega seotud tehingute, tehingukorralduste või tegevuse suhtes olenemata sellest, kas tehing tehakse või tehingukorraldus antakse või tegevus toimub kauplemiskohas või mitte.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „finantsinstrument” – finantsinstrument, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis 15;
- 2) „kauba hetkeleping” – kaupade hetkeleping, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 15;
- 3) „tagasiostuprogramm” – kauplemine oma aktsiatega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/30/EL⁽²⁾ artiklitele 21–27;
- 4) „siseteave” – teave määruse (EL) nr 596/2014 artikli 7 lõigete 1–4 tähenduses;
- 5) „lubatud heitkoguse väärtpaber” – lubatud heitkoguse väärtpaber, nagu seda on kirjeldatud direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 11;
- 6) „võrdlusalus” – võrdlusalus, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 29;
- 7) „turu tunnustatud tava” – konkreetne turutava, mida asjaomase liikmesriigi pädev asutus tunnustab vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artiklile 13;
- 8) „stabiliseerimine” – stabiliseerimine, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 punkti 2 alapunktis d;
- 9) „reguleeritud turg” – reguleeritud turg, nagu see on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 21;
- 10) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – mitmepoolne kauplemissüsteem, nagu see on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 22;
- 11) „organiseeritud kauplemissüsteem” – organiseeritud kauplemissüsteem, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 4 lõike 1 punktis 23;
- 12) „kauplemiskoht” – kauplemiskoht, nagu see on määratletud direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 24;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse direktiivi 2011/61/EL ja direktiivi 2002/92/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 349).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 315, 14.11.2012, lk 74).

- 13) „energia hulgimüügitooide” – energia hulgimüügitooide, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1227/2011⁽¹⁾ artikli 2 punktis 4;
- 14) „emitent” – emitent, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 21.

Artikkel 3

Siseteabe alusel kauplemine, teisele isikule siseteabe alusel kauplemise soovimine või teise isiku mõjutamine siseteabe alusel kauplemisele

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et siseteabe alusel kauplemist ja teisele isikule siseteabe alusel kauplemise soovitamist või teise isiku mõjutamist siseteabe alusel kauplemisele, nagu osutatud lõigetes 2 kuni 8, käsitatakse kuritegudena vähemalt rasketel juhtudel ja siis, kui tegu pannakse toime tahtlikult.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on siseteabe alusel kauplemisega tegemist siis, kui siseteavet valdav isik kasutab seda teavet selleks, et otse või kaudselt omandada või võõrandada enda või kolmanda isiku arvel finantsinstrumente, mille kohta see teave käib.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse kõigi isikute suhtes, kes omavad siseteavet, kuna nimetatud isik:

- a) kuulub emitendi haldusorganisse, juhatusse või järelevalveorganisse või on lubatud heitkoguse väärtpaberituru osaline;
- b) omab osalust emitendi kapitalis või lubatud heitkoguse väärtpaberituru osalises;
- c) omab juurdepääsu teabele töökoha, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste täitmise kaudu või
- d) on seotud kuritegevusega.

Käesolevat artiklit kohaldatakse ka kõigi isikute suhtes, kes on saanud siseteavet muudel kui esimeses lõigus osutatud juhtudel, kui see isik teab, et tegemist on siseteabega.

4. Siseteabe alusel kauplemiseks peetakse ka siseteabe kasutamist selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta antud tehingukorralduse tühistamiseks või muutmiseks, kui tehingukorraldus anti enne, kui asjaomane isik sai siseteabe oma valdusse.

5. Lubatud heitkoguse väärtpaberite või muude neil põhinevate enampakkumistoodete enampakkumiste puhul, mis korraldatakse vastavalt määrusele (EL) nr 1031/2010, on käesoleva artikli lõikes 4 osutatud siseteabe alusel kauplemisega tegemist ka juhul, kui isik esitab pakkumise, muudab seda või tühistab selle kas enda või kolmanda isiku arvel.

6. Käesoleva direktiivi kohaldamisel loetakse teisele isikule siseteabe alusel kauplemise soovimiseks või teise isiku mõjutamiseks siseteabe alusel kauplemisele seda, kui isiku valduses on siseteave ja:

- a) ta soovib selle teabe alusel teisel isikul omandada või võõrandada või mõjutab teist isikut omandama või võõrandama selle teabega seotud finantsinstrumente või
- b) ta soovib selle teabe alusel teisel isikul selle teabega seotud finantsinstrumendi kohta antud korraldus tühistada või seda korraldust muuta või mõjutab seda isikut antud korraldust tühistama või muutama.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

7. Lõikes 6 osutatud soovitude või mõjutamise kasutamist käsitatakse siseteabe alusel kauplemisena, kui soovitud või mõjutust kasutav isik teab, et see põhineb siseteabel.

8. Käesoleva artikli kohaldamisel ei tähenda pelk fakt, et isik valdab või on vullanud siseteavet, seda, et isik oleks seda siseteavet kasutanud või omandamise või võõrandamise eesmärgil siseteabega kauplemises osalenud, kui tema tegevus on õiguspärane määruse (EL) nr 596/2014 artikli 9 tähenduses.

Artikkel 4

Siseteabe õigusvastane avaldamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et lõigetes 2 kuni 5 osutatud siseteabe õigusvastast avaldamist käsitatakse kuriteona vähemalt rasketel juhtudel ja siis, kui tegu pannakse toime tahtlikult.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on tegemist siseteabe õigusvastase avaldamisega, kui isik valdab siseteavet ning avaldab selle teisele isikule, välja arvatud juhul, kui seda tehakse tööülesannete, kutsealal tegutsemise või muude kohustuste tavapärase täitmise raames või kui teabe avaldamine kvalifitseerub määruse (EL) nr 596/2014 artikli 11 lõigete 1–8 kohaseks turu sondeerimiseks.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse kõikide isikute suhtes, kes vastavad artikli 3 lõikes 3 osutatud asjaoludele või tingimustele.

4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse käesoleva artikli kohase siseteabe õigusvastase avaldamisena artikli 3 lõikes 6 osutatud soovitude andmist või mõjutamist, kui soovitud andev või teist isikut kallutavate põhjendustega mõjutav isik teab, et see põhineb siseteabel.

5. Käesolevat artiklit kohaldatakse kooskõlas vajadusega kaitsta ajakirjandus- ja sõnavabadust.

Artikkel 5

Turuga manipuleerimine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et turuga manipuleerimist, nagu sellele on osundatud lõikes 2, käsitatakse kuriteona vähemalt rasketel juhtudel ja siis, kui tegu pannakse toime tahtlikult.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmab turuga manipuleerimine järgmisi tegevusi:

a) tehingu sõlmimine, kauplemiskorralduse andmine või muu toiming või tegevus, millega:

i) antakse valesid või eksitavaid märguandeid finantsinstrumendi või sellega seotud kauba hetkelepingu pakkumise, nõudluse või hinna kohta või

ii) kindlustatakse ühe või mitme finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingu hinda ebaharilikul või kunstlikul tasemel,

välja arvatud juhud, kus tehingud sõlminud või kauplemiskorralduse andnud isikul olid selleks õiguspärased põhjused ning kõnealune tehing või kauplemiskorraldus on kooskõlas asjaomase kauplemiskoha turu tunnustatud tavaga;

b) tehingu sõlmimine, kauplemiskorralduse andmine või muu toiming või tegevus, mis mõjutab ühe või mitme finantsinstrumendi või sellega seotud kauba hetkelepingu hinda ja mille puhul kasutatakse näilikke võtteid, muud liiki pettust või pettuslikke võtteid;

- c) teabe levitamine meedias, sh internetis või muude vahenditega, andes valesid või eksitavaid märguandeid finantsinstrumendi või seotud kauba hetkelepingute pakkumise, nõudluse või hinna kohta või kindlustades ühe või mitme finantsinstrumendi või nendega seotud kauba hetkelepingu hinda ebaharilikul või kunstlikul tasemel, kui levitanud isikud loovad kõnealuse teabe levitamise eeliseid või omakasu endale või mõnele teisele isikule, või
- d) vale või eksitava teabe edastamine, valede või eksitavate andmete esitamine või muu tegevus, millega manipuleeritakse võrdlusaluste arvutamist.

Artikkel 6

Kihutamine, kaasaaitamine ja õhutamine ning katse

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et artikli 3 lõigetes 2–5 ning artiklites 4 ja 5 osutatud süütegudele kihutamine, kaasaaitamine ja õhutamine on kriminaalmenetluses karistatavad kuriteod.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et katse panna toime artikli 3 lõigetes 2–5 ja 7 ning artiklis 5 osutatud süütegu on karistatav kuriteona.
3. Artikli 3 lõiget 8 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 7

Füüsiliste isikute suhtes kohaldatavad kriminaalkaristused

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegude eest kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid kriminaalkaristusi.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et artiklites 3 ja 5 osutatud süütegude eest kehtestatakse maksimumkaristusena vähemalt nelja-aastane vangistus.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et artiklis 4 osutatud süüteo eest kehtestatakse maksimumkaristusena vähemalt kaheaastane vangistus.

Artikkel 8

Juriidilise isiku vastutus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et juriidilist isikut saab vastutusele võtta artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegude eest, mille on tema huvides toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kes on juriidilise isiku koosseisus juhtival kohal ja kellel on:
 - a) õigus esindada juriidilist isikut;
 - b) õigus teha juriidilise isiku nimel otsuseid või
 - c) õigus kontrollida juriidilist isikut.
2. Lisaks võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed selle tagamiseks, et juriidilist isikut saab võtta vastutusele juhul, kui lõikes 1 osutatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu avanes juriidilise isiku alluvuses tegutseval isikul võimalus panna juriidilise isiku kasuks toime artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegu.
3. Juriidiliste isikute vastutus vastavalt lõigetele 1 ja 2 ei välista kriminaalmenetluse alustamiseks selliste füüsiliste isikute suhtes, kes on olnud artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegude toimepanijad, kõnealustele süütegudele kaasaaitajad või kihutajad.

*Artikkel 9***Juriidiliste isikute suhtes kohaldatavad karistused**

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et juriidiliste isikute suhtes, keda peetakse vastutavaks vastavalt artiklile 8, kohaldatakse tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, mis hõlmavad kriminaalkorras mõistetavaid rahalisi karistusi või trahve ja võivad hõlmata muid meetmeid, nagu:

- a) avalik-õiguslike hüvitiste või abi saamise õigusest ilmajätmine;
- b) ajutine või alaline ettevõtluskeeld;
- c) kohtuliku järelevalve alla võtmine;
- d) sundlõpetamine ja likvideerimine;
- e) rikkumise toimepanekuks kasutatud üksuste ajutine või lõplik sulgemine.

*Artikkel 10***Kohtualluvus**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selleks, et kehtestada artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegude puhul oma kohtualluvus, kui süütegu pandi toime:

- a) täielikult või osaliselt liikmesriigi territooriumil või
- b) asjaomase liikmesriigi kodaniku poolt, vähemalt juhtudel, kui süütegu käsitatakse kuriteona selle toimepanemise kohas.

2. Liikmesriik teavitab komisjoni, kui ta otsustab kehtestada kohtualluvuse artiklites 3 kuni 6 osutatud süütegude puhul, mis on toime pandud väljaspool tema territooriumi, kuid:

- a) süüteo toimepanija peamine elukoht asub selle liikmesriigi territooriumil või
- b) süütegu on toime pandud selle liikmesriigi territooriumil asutatud juriidilise isiku kasuks.

*Artikkel 11***Väljaõpe**

Ilma et see piiraks kohtulikku sõltumatust ja kohtusüsteemide erinevat korraldust liidu piires, nõuab liikmesriik neilt, kes vastutavad kriminaalmenetluses ja süütegude uurimises osalevate kohtunike, prokuröride, politsei- ja kohtutöötajate ning pädevate asutuste personali koolitamise eest, nõuetekohase väljaõppe tagamist, pidades silmas käesoleva direktiivi eesmärke.

*Artikkel 12***Aruandlus**

Hiljemalt 4. juuliks 2018 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi toimimise ja vajaduse korral selle muutmise vajalikkuse kohta, käsitledes muu hulgas artikli 3 lõikes 1, artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 osutatud raskete juhtude tõlgendamist, liikmesriikides kehtestatud karistusmäärasid ning seda, mil määral on kehtestatud käesolevas direktiivis osutatud valikulised elemendid.

Komisjon lisab, kui see on kohane, oma aruandele seadusandliku ettepaneku.

*Artikkel 13***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 3. juuliks 2016. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid meetmeid alates 3. juulist 2016, eeldusel et määrus (EL) nr 596/2014 jõustub.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

*Artikkel 14***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 15***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 16. aprill 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/59/EL,

15. mai 2014,

millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Finantskriis on näidanud, et liidu tasandil puuduvad adekvaatsed vahendid, et tõhusalt tegeleda ebatervete või maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingutega. Selliseid vahendeid on vaja eelkõige maksejõuetuse vältimiseks ning kui maksejõuetus on juba tekkinud, siis tagamaks, et ebasoodsad tagajärjed oleksid võimalikult väikesed, säilitades asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu süsteemselt kriitilised funktsioonid. Need rasked ülesanded olid kriisi ajal oluliseks teguriks, mis sundis liikmesriike päästma krediidasutusi ja investeerimisühinguid maksumaksja raha kasutades. Usaldusväärse finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku eesmärk on kõrvaldada võimalikult ulatuslikult vajadus selliste meetmete järele.
- (2) Finantskriis oli süsteemset laadi, kuna see mõjutas väga paljude krediidasutuste juurdepääsu rahastamisele. Kogu majandusele avalduvate tagajärgedega maksejõuetuse ära hoidmiseks eeldab finantskriis meetmeid, mille eesmärk on tagada kõikidele muidu maksevõimelistele krediidasutustele juurdepääs rahastamisele võrdsetel tingimustel. Sellised meetmed hõlmasid keskpankade likviidsustoetust ja liikmesriikide tagatise maksevõimeliste krediidasutuste emiteeritud väärtpaberitele.
- (3) Liidu finantsturud on tugevalt integreerunud ning vastastikku põimunud paljude krediidasutuste ja investeerimisühingutega, millel on ka ulatuslik piiriülene tegevus. Piiriülese krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetus mõjutab suure tõenäosusega ka finantsturgude stabiilsust eri liikmesriikides, kus krediidasutus või investeerimisühing tegutseb. Liikmesriikide võimetus võtta maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu juhtimine üle ning lahendada selle kriisi nii, et hoitakse ära suurem süsteemne kahju, võib ohustada liikmesriikide vastastikust usaldust ning siseturu usaldusväarsust finantsteenuste valdkonnas. Seepärast on finantsturgude stabiilsus siseturu loomise ja toimimise väga tähtis eeltingimus.

⁽¹⁾ ELT C 39, 12.2.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 44, 15.2.2013, lk 68.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. mai 2014. aasta otsus.

- (4) Krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendusmenetlused ei ole praegu liidu tasandil ühtlustatud. Mõned liikmesriigid kohaldavad krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes samu menetlusi, mida nad kohaldavad ka teiste maksejõuetute äriühingute suhtes, ja mida teatavatel juhtudel on krediidiasutuste ja investeerimisühingute jaoks kohandatud. Krediidiasutuste ja investeerimisühingute maksejõuetuse puhul kohaldatavate õigus- ja haldusnormide vahel on praegu liikmesriigiti olulised materiaal- ja menetlusõiguslikud erinevused. Lisaks tõi finantskriis esile asjaolu, et äriühingute maksejõuetusmenetluse üldnormid ei pruugi alati olla krediidiasutuste ja investeerimisühingute puhul sobivad, kuna need ei pruugi tagada piisavalt kiiret sekkumist, krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriitiliste funktsioonide jätkuvat toimimist ega finantsstabiilsuse hoidmist.
- (5) Seega on vaja korda, mis annaks ametiasutustele usaldusväärsed vahendid piisavalt varaseks ja kiireks sekkumiseks ebaterve või maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu puhul, et tagada krediidiasutuse või investeerimisühingu kriitiliste finants- ja majandusfunktsioonide jätkuv toimimine, muutes krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse mõju majandusele ja finantsüsteemile samal ajal võimalikult väikeseks. Selle korraga tuleks tagada, et kõigepealt katavad kahjumi aktsionärid ning võlausaldajad katavad kahjumi pärast aktsionäre, tingimusel et ükski võlausaldaja ei kannu suuremat kahjumit kui see, mida ta oleks kandnud juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud võlausaldajate halvemasse olukorda panemise vältimise (mittediskrimineerimise) põhimõttega. Uued pädevused peaksid võimaldama ametiasutustel näiteks säilitada katkematu juurdepääsu hoiustele ja maksetehingutele, võõrandada vajaduse korral krediidiasutuse või investeerimisühingu jätkusuutlikud osad ning jagada kahjum õiglaselt ja prognoositaval viisil. Need eesmärgid peaksid aitama vältida finantsturgude destabiliseerimist ning muuta maksumaksjale tekkivad kulud võimalikult väikeseks.
- (6) Õigusraamistiku praegune läbivaatamine, eelkõige kapitali- ja likviidsuspuhvrite suurendamine ja paremad vahendid makrotasandi usaldatavusega seotud poliitikas, peaks vähendama kriiside tõenäosust tulevikus ning suurendama krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastupidavust majanduslikule stressile, olgu siis viimaste põhjuseks kas süsteemsed häired või kindlale krediidiasutusele või investeerimisühingule eriomased sündmused. Ei ole siiski võimalik proovida kavandada õigus- ja järelevalveraamistikku, mis suudaks alati ära hoida krediidiasutuse või investeerimisühingu raskustesse sattumise. Seetõttu peaksid liikmesriigid olema valmis ja neil peaksid olema adekvaatsed finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse vahendid, et lahendada olukordi, mis hõlmavad nii süsteemse kriisi kui ka üksiku krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetust. Sellised vahendid peaksid hõlmama mehhanisme, mis võimaldavad ametiasutustel tegeleda tulemuslikult maksejõuetute või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävate krediidiasutuste ja investeerimisühingutega.
- (7) Selliste pädevuste kasutamisel ja meetmete võtmisel tuleks arvestada maksejõuetuse tekkimise asjaolusid. Kui probleem tekib konkreetses krediidiasutuses või investeerimisühingus ja ülejäänud finantsüsteemile see mõju ei avalda, peaksid ametiasutused saama kasutada oma kriisilahendusõigust, kartmata finantsraskuste ülekanduvat mõju. Ent hapras keskkonnas tuleks finantsturgude destabiliseerimise vältimiseks olla ettevaatlikum.
- (8) Kriisilahendus, mille käigus jätkatakse krediidiasutuse või investeerimisühingu igapäevast majandustegevust, võib viimase abinõuna hõlmata riikliku finantsstabiiliseerimise vahendeid, kaasa arvatud ajutist riigi osaluse omandamist. Seepärast on väga oluline kujundada kriisilahendusõigused ja kriisilahenduse rahastamise kord selliselt, et maksu- maksjad saavad kasu ülejäägist, mis võib tekkida sellise krediidiasutuse või investeerimisühingu restruktureerimisest, mille ametiasutused on aidanud turvaliselt jalgadele. Vastutuse ja riski võtmiseks peaks kaasnema tasu.
- (9) Mõned liikmesriigid on juba võtnud vastu õigusaktide muudatused, millega on kehtestatud maksejõuetuse äärel krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendusmenetluse õigusnormid, samas kui teised liikmesriigid on väljendanud oma kavatsust sellised normid kehtestada, kui seda ei kehtestata liidu tasandil. Krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse ühesuguste tingimuste, õiguste ja menetluste puudumine võib tõkestada siseturu sujuvat toimimist ning takistada liikmesriikide ametiasutuste vahelist koostööd maksejõuetute piiriüleste krediidiasutuste ja investeerimisühingute konsolideerimisgruppidega tegelemisel. See kehtib eriti sel juhul, kui liikmesriikide ametiasutustel ei ole eri lähenemisviiside tõttu krediidiasutuste või investeerimisühingute üle ühesugust kontrolli või ühesugust suutlikkust krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduseks. Need erinevused kriisilahenduskorras võivad mõjutada liikmesriigiti erinevalt ka krediidiasutuste ja investeerimisühingute rahastamise kulusid ning moonutada pankadevahelist konkurentsi. Tõhusa kriisilahenduskorra kehtestamine kõigis liikmesriikides on vajalik ka tagamaks, et krediidiasutused ja investeerimisühingud ei saa olla siseturul kehtiva asutamiseõiguse kasutamisel piiratud nende päritoluliikmesriigi finantsuutlikkusega nende maksejõuetust hallata.
- (10) Kõnealused takistused tuleks kõrvaldada ning võtta vastu õigusnormid tagamaks, et siseturgu käsitlevaid õigusnorme ei õhnestataks. Selleks tuleks krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse reeglid minimaalselt ühtlustada.

- (11) Selleks et tagada kooskõla kehtivate liidu finantsteenuste valdkonna õigusaktidega ning võimalikult suur finantsstabiilsus kogu krediitiasutuste ja investeerimisühingute spektri ulatuses, tuleks kriisilahenduskorda kohaldada krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, mille suhtes kehtivad usaldatavusnõuded, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL ⁽²⁾. Kriisilahenduskorda tuleks kohaldada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/87/EÜ ⁽³⁾ sätestatud finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate suhtes ning segavaldusettevõtjate ja finantseerimis-asutuste suhtes, mis on krediitiasutuse või investeerimisühingu või finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja või segavaldusettevõtja tütarettevõtjad ning mis kuuluvad ematettevõtja konsolideeritud järelevalve alla. Kriis on näidanud, et konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja maksejõuetus võib kiiresti mõjutada kogu konsolideerimisgruppi maksevõimet ning seega põhjustada ise süsteemseid tagajärgi. Seepärast peaks ametiasutustel olema võimalus rakendada nende ettevõtjate suhtes tõhusaid meetmeid, et vältida finantsraskuste ülekanduvat mõju ning luua ühtne kriisilahenduse kava kogu konsolideerimisgrupi jaoks, sest konsolideerimisgrupi ettevõtja maksejõuetus võib kiiresti mõjutada kogu konsolideerimisgrupi maksevõimet.
- (12) Selleks et tagada õigusliku raamistiku järjekindlus, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 648/2012 ⁽⁴⁾ määratletud keskseid vastaspooli ja Euroopa Parlamendi ning nõukogu tulevases määruses (Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide kohta) määratletud väärtpaberite keskdepositooriumeid käsitleda eraldi seadusandlikus algatuses, millega kehtestada nende jaoks finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik.
- (13) Käesoleva direktiiviga ette nähtud kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine võib riivata aktsionäride ja võlausaldajate õigusi. Eelkõige rikub aktsionäride omandiõigust ametiasutuste õigus anda krediitiasutuse või investeerimisühingu aktsiad või kogu selle vara või osa selle varadest üle erasektorist pärit omandajale ilma aktsionäride nõusolekuta. Lisaks võib õigus otsustada, missugused kohustused maksejõuetust krediitiasutusest või investeerimisühingust üle anda kolmandale isikule, lähtuvalt igapäevase majandustegevuse jätkamise tagamise ja finantsstabiilsusele negatiivse mõju vältimise eesmärgist, mõjutada võlausaldajate võrdset kohtlemist. Sellest tulenevalt peaks kriisilahenduse meetmeid võtma tarvitusele üksnes juhul, kui see on vajalik avalikes huvides, ning aktsionäride ja võlausaldajate õiguste mis tahes riivamine tulenevalt kriisilahenduse meetmetest peaks olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“). Eelkõige, kui ühe ja sama klassi võlausaldajaid koheldakse kriisilahenduse raames erinevalt, peaks niisugune eristamine olema põhjendatud avaliku huviga ja proportsionaalne riskiga, mille vastu võideldakse, ning ei tohiks olla otse ega kaudselt diskrimineeriv kodakondsuse alusel.
- (14) Ametiasutused peaksid võtma finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavades ning nende käsutuses olevate mitmesuguste ja vahendite kasutamisel arvesse krediitiasutuse või investeerimisühingu majandustegevuse olemust, aktsionäride struktuuri, õiguslikku vormi, riskiprofiili, suurust, õiguslikku staatust ning krediitiasutuse või investeerimisühingu seotust teiste krediitiasutuste ja investeerimisühingute või finantsüsteemiga üldiselt, tema tegevuse ulatust ja keerukust, kuulumist krediitiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi või muusse kooperatiivse vastastikuse solidaarsuse süsteemi ning seda, kas krediitiasutuse või investeerimisühingu osutab mis tahes investeerimisteenuseid või tegeleb investeerimisega ning kas maksejõuetus ja sellele järgnev lõpetamine ja likvideerimine tavalise maksejõuetusmenetluse alusel avaldaks tõenäoliselt märkimisväärselt ebasoodsat mõju finantsturgudele, muudele krediitiasutustele ja investeerimisühingutele või rahastamistingimustele või majandusele laiemalt, ning tagama, et korda kohaldatakse adekvaatselt ja proportsionaalselt ning et finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade ettevalmistamise kohustustega seotud halduskoormus oleks võimalikult väike. Arvestades, et käesolevas direktiivis ja selle lisas sätestatud sisu ja nõutava teabega kehtestatakse miinimumnõuded ilmse süsteemse tähtsusega krediitiasutustele ja investeerimisühingutele, on asutustel lubatud kohaldada isikupõhiselt erinevaid või oluliselt vähem rangeid finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamise ning teabenõudeid ja harvemat ajakohastamist kui kord aastas. Vähese seotuse ja keerukusega väikese krediitiasutuse või investeerimisühingu finantsseisundi taastamise kavas võib piirduda teatava põhiteabega tema struktuuri ja finantsseisundi

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemistehabehoidlate kohta (ELT L 201, 7.2.2012, lk 1).

taastamise meetmete kasutamist käivitavate tegurite ning finantsseisundi taastamise võimaluste kohta. Kui krediidiasutuse või investeerimisühingu puhul võiks lubada algatada maksejõuetusmenetluse, siis võiks ka kriisilahenduse kava mahtu vähendada. Lisaks sellele tuleks kohaldada korda nii, et ei seata ohtu finantsturgude stabiilsust. Täpsemalt on hädavajalik, et ametiasutused võtaksid arvesse iga üksiku krediidiasutuse või investeerimisühinguga seoses võetud meetmetest tulenevat finantsraskuste ülekandumise ohu olukordades, kus on tegemist ulatuslikumate probleemidega või isegi kui kaheldakse mitme krediidiasutuse ja investeerimisühingu vastupidavuses.

- (15) Selleks et tagada nõutavalt kiire tegutsemine ja sõltumatus majandustegevuses osalejaist ning vältida huvide konflikte, peaksid liikmesriigid määrama käesoleva direktiivi alusel kriisilahendusega seonduvaid funktsioone ja ülesandeid täitma avalik-õiguslikud haldusasutused või asutused, millele on antud avaliku halduse õigused. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõnealustele kriisilahendusasutustele oleksid eraldatud asjakohased ressursid. Avalik-õiguslike asutuste määramise korral ei tohiks olla välistatud delegeerimine kriisilahendusasutuse vastutusel. Samas ei ole vaja ette näha, mis liiki ametiasutuse või ametiasutused liikmesriigid peaksid kriisilahendusasutusena määrama. Ehkki selle aspekti ühtlustamine soodustaks koordineerimist, sekkutaks sellega märkimisväärselt liikmesriigi põhiseaduslikku ja halduskorda. Piisava koordineerimise võib saavutada ka mitte nii sekkuva nõudega: kõik krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendusmenetluses osalevad ametiasutused peaksid olema esindatud kriisilahenduse kolleegiumides, kus koordineerimine toimub piiriülesest või liidu tasandil. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema vabadus valida, missugused ametiasutused kriisilahenduse vahendite kasutamise eest vastutavad ja käesolevas direktiivis sätestatud õigusi rakendavad. Kui liikmesriik määrab kriisilahendusasutuseks krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest vastutava asutuse (edaspidi „pädev asutus“), tuleks struktuur järelevalve ja kriisilahenduse ülesannete teineteisest eraldamiseks asjakohaselt paika panna. Selline eraldamine ei tohiks aga takistada järelevalverolli täitmiseks kättesaadava teabe kasutamist kriisilahenduse ülesande täitmiseks.
- (16) Arvestades krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse võimalikke tagajärgi liikmesriigi finantsüsteemile ja majandusele ning võimalikku vajadust kasutada kriisilahenduseks avaliku sektori vahendeid, peaks kriisiohjesse ja kriisilahendusse olema juba varases staadiumis tihedalt kaasatud liikmesriigi rahandusministeerium või muud asjaomased ministeeriumid.
- (17) Liidus tegutsevate krediidiasutuste ja investeerimisühingute või konsolideerimisgruppide ettevõtjate tulemuslikuks kriisilahenduseks on nõutav pädevate asutuste ja kriisilahendusasutuste koostöö järelevalve- ja kriisilahenduse kolleegiumides kõigi käesoleva direktiiviga hõlmatud etappide jooksul alates finantsseisundi taastamise kavade ja kriisilahenduse kavade koostamisest kuni krediidiasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusmenetluse lõpetamiseni. Kui liikmesriikide ametiasutuste vahel esineb erimeelsusi seoses otsustega, mida tuleb teha käesoleva direktiivi kohaselt krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, peaks Euroopa Järelevalveasutusel (Euroopa Pangandusjärelevalvel) (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve“), mis asutati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾, olema käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel viimase abinõuna vahendajaroll. Teatavatel juhtudel nähakse käesoleva direktiiviga Euroopa Pangandusjärelevalvele ette siduv vahendajaroll vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19. Siduv vahendajaroll ei takista mittesiduvat vahendamist muudel juhtudel vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 31.
- (18) Liidus tegutsevate krediidiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse käigus tehtavate otsuste eesmärk peaks ühtlasi olema säilitada finantsstabiilsus ja võimalikult palju vähendada majanduslikku ja sotsiaalset mõju liikmesriikides, kus krediidiasutus või investeerimisühing tegutseb.
- (19) Selleks et maksejõuetute krediidiasutuste ja investeerimisühingutega tõhusalt tegeleda, peaks ametiasutustel olema õigus kehtestada ettevalmistavad ja ennetavad meetmed.
- (20) Võttes arvesse käesolevas direktiivis sätestatud Euroopa Pangandusjärelevalve kohustuste ja ülesannete laiendamist, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tagama piisavate inimressursside ja rahaliste vahendite viivitamatu eraldamise. Selleks tuleks neid ülesandeid võtta nõuetekohaselt arvesse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 63 ja 64 osutatud Euroopa Pangandusjärelevalve eelarve koostamise, täitmise ja kontrolli menetluses. Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid tagama, et amet töötab võimalikult tõhusalt.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

- (21) On oluline, et krediidasutused ja investeerimisühingud koostaksid finantsseisundi taastamise kava ja ajakohastaksid seda regulaarselt, sätestades selles võetavad meetmed, et taastada oma finantsseisund, kui see on oluliselt halvenenud. Kava peaks olema üksikasjalik ja tuginema realistlikele eeldustele, nii et see oleks teostatav väga mitmesuguste ränkade ja karmide stsenaariumide puhul. Finantsseisundi taastamise kava koostamise nõuet tuleks siiski kohaldada proportsionaalselt vastavalt krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi süsteemsele tähtsusele ja seotusele, kaasa arvatud vastastikuste tagatisskeemide kaudu. Sellele vastavalt tuleks kava kohustuslike komponentide juures võtta arvesse krediidasutuse või investeerimisühingu rahastamisallikate olemust, sealhulgas vastastikku tagatud rahastamist või kohustusi, ja astet, mil määral krediidasutus või investeerimisühing saab kindlalt loota konsolideerimisgrupi toetusele. Krediidasutustel ja investeerimisühingutel peaks lasuma kohustus esitada oma kava pädevatele asutustele põhjalikuks hindamiseks, et teha kindlaks, kas kava on kõikehõlmav ning kas selle abil on võimalik taastada õigel ajal krediidasutuse või investeerimisühingu jätkusuutlikkus ka tõsistes majandusliku stressi olukordades.
- (22) Finantsseisundi taastamise kavad peaksid sisaldama võimalikke meetmeid, mida krediidasutuse või investeerimisühingu juhtkond peaks võtma, kui varase sekkumise tingimused on täidetud.
- (23) Tehes kindlaks, kas eraõigusliku isiku tegevus võiks aidata krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida, peaks asjaomane ametiasutus võtma arvesse pädeva asutuse poolt eelnevalt kindlaks määratud aja jooksul võetud varase sekkumise meetmete tulemuslikkust. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavade puhul tuleks kavade koostamisel võtta arvesse finantsseisundi taastamise meetmete võimalikku mõju kõikides liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb.
- (24) Kui krediidasutus või investeerimisühing ei esita nõuetekohast finantsseisundi taastamise kava, peaks pädeval asutusel olema õigus nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult vajalike meetmete võtmist kavas tuvastatud oluliste puuduste kõrvaldamiseks. Kõnealune nõue võib mõjutada harta artikliga 16 tagatud ettevõtlusvabadust. Kõnealuse põhiõiguse piiramine on siiski vajalik selleks, et saavutada finantsstabiilsuse eesmärgid. Eelkõige on sellist piirangut vaja selleks, et tugevdada krediidasutuste ja investeerimisühingute majandustegevust ning vältida nende liigset suurenemist või ülemääraste riskide võtmist, ilma et suudetaks toime tulla tagasilöökidega ja kahjumiga ning taastada oma kapitalibaas. Samuti on piirang proportsionaalne, kuna see võimaldab ennetavate meetmete võtmist niisuguses ulatuses, mis on vajalik puudustega tegelemiseks, ning seega on piirang kooskõlas harta artikliga 52.
- (25) Kriisilahenduse kavandamine on kriisilahendusmenetluse oluline osa. Ametiasutustel peaks olema kogu vajalik teave, et teha kindlaks kriitilised funktsioonid ja tagada nende järjepidevus. Kriisilahenduse kava sisu peaks siiski olema proportsionaalne krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi süsteemse tähtsusega.
- (26) Kuna krediidasutus või investeerimisühing on teistest paremini teadlik iseenda toimimisest ja sellest tingitud probleemidest, peaksid kriisilahendusametid koostama kriisilahenduse kavad muu hulgas krediidasutuse või investeerimisühingu antava teabe alusel.
- (27) Proportsionaalsuse põhimõtte järgimise tagamiseks ja selleks, et ära hoida üleliigset halduskoormust, tuleks käesolevas direktiivis sätestatud piiratud arvul juhtudel anda pädevatele asutustele ja asjakohasel juhul kriisilahendusametitele võimalus otsustada konkreetsetel juhtudel, kas loobuda finantsseisundi taastamise kavade ja kriisilahenduse kavade koostamisega seotud nõuete kohaldamisest. Sellised juhtumid hõlmavad keskasutusega seotud ning siseriiklikus õiguses sätestatud usaldatavusnõuetest täielikult või osaliselt välja jäetud krediidasutusi või investeerimisühinguid vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklile 21 ja krediidasutusi või investeerimisühinguid, mis kuuluvad krediidasutuste või investeerimisühingute kaitsskeemi vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikele 7. Igal niisugusel juhul peaks loobumisõiguse andmine olema kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud tingimustega.
- (28) Käesoleva direktiivi kohaldamisel ei peaks keskasutusega seotud krediidasutused või investeerimisühinguid vastavalt oma kapitalistruktuurile olema kohustatud koostama eraldi finantsseisundi taastamise või kriisilahenduse kavasid ainult seetõttu, et keskasutus, millega nad on seotud, kuulub Euroopa Keskpanga otsese järelevalve alla.

- (29) Kriisilahendusasutusel peaks asjaomaste kriisilahendusasutuste teostatud kriisilahenduskõlblikkuse hindamise põhjal olema õigus nõuda krediitiasutuse või investeerimisühingu struktuuri või ülesehituse muutmist ise või kaudselt pädeva asutuse kaudu, et võtta vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid, mille abil kõrvaldada olulised takistused, mis pärsivad kriisilahenduse vahendite rakendamist, või neid vähendada ning tagada asjaomaste ettevõtjate kriisilahenduskõlblikkus. Kõigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute võimaliku süsteemse olemuse tõttu on finantsstabiilsuse säilitamise seisukohast oluline, et ametiasutustel oleks võimalik läbi viia mis tahes krediitiasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusmenetlus. Selleks et järgida harta artiklis 16 sätestatud ettevõtlusvabaduse õigust, tuleks ametiasutustele anda kaalutusõigus üksnes selles ulatuses, mis on vajalik krediitiasutuse või investeerimisühingu struktuuri ja tegevuse lihtsustamiseks, et parandada selle kriisilahenduskõlblikkust. Lisaks peaksid kõik sel eesmärgil kehtestatavad meetmed olema kooskõlas liidu õigusega. Meetmed ei tohiks olla otseselt ega kaudselt kodakondsuse tõttu diskrimineerivad ning need peaksid olema põhjendatud kaalukama argumendiga, et neid rakendatakse lähtuvalt finantsstabiilsusega seotud avalikust huvist. Samuti ei tohiks meede ületada eesmärkide saavutamiseks minimaalselt vajalikku. Rakendatavate meetmete üle otsustamisel peaksid kriisilahendusasutused võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1092/2010⁽¹⁾ loodud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatusi ja soovitusi.
- (30) Krediitiasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistuste kõrvaldamiseks kavandatavad meetmed ei tohiks takistada krediitiasutusi ja investeerimisühinguid kasutamast neile Euroopa Liidu toimimise lepinguga (ELi toimimise leping) antud asutamiseõigust.
- (31) Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavades ei tohiks eeldada, et vajaduse korral saadakse erakorralist avaliku sektori finantstoetust või lükatakse kahjurisk maksumaksja kanda.
- (32) Konsolideerimisgrupi käsitlust käesoleva direktiiviga sätestatud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamisel tuleks kohaldada kõigile krediitiasutuste ja investeerimisühingute konsolideerimisgruppidele, mille üle teostatakse konsolideeritud järelevalvet, kaasa arvatud konsolideerimisgruppidele, mille ettevõtjad on omavahel seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽²⁾ artikli 22 lõike 7 tähenduses. Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavades tuleks võtta arvesse asjaomase konsolideerimisgrupi finants-, tehnilist ja äristruktuuri. Konsolideerimisgruppi kuuluvate krediitiasutuste ja investeerimisühingute individuaalsete finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade koostamisel peaksid asjaomased ametiasutused võtma eesmärgiks saavutada võimalikult suur kooskõla ülejäänud konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavadega.
- (33) Üldreeglina koostatakse konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavad konsolideerimisgrupi jaoks tervikuna ning nendes määratakse kindlaks meetmed seoses ematettevõtjana tegutseva krediitiasutuse või investeerimisühinguga ning kõigi konsolideerimisgruppi kuuluvate üksikute tütarettevõtjatega. Kriisilahenduse kolleegiumis tegutsevad ametiasutused teevad kõik võimaliku, et jõuda ühisele otsusele kõnealuste kavade hindamise ja vastuvõtmise osas. Teatavatel juhtudel, kui individuaalne finantsseisundi taastamise või kriisilahenduse kava on koostatud, ei peaks konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse poolt hinnatud konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava hõlmama siiski neid konsolideerimisgrupi ettevõtjaid, kelle individuaalsed kavad on hinnatud või koostanud asjaomased asutused.
- (34) Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade puhul tuleks kavade koostamisel võtta spetsiaalselt arvesse kriisilahenduse meetmete võimalikku mõju kõikides liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb. Kava koostamisse tuleks kaasata nende liikmesriikide kriisilahendusasutused, kus konsolideerimisgrupil on tütarettevõtjad.
- (35) Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavad peaksid sisaldama menetlusi töötajate esindajate teavitamiseks ja nendega konsulteerimiseks vajaduse korral kogu finantsseisundi taastamise ja kriisilahendusmenetluse vältel. Vajaduse korral tuleks selles kontekstis järgida kollektiivlepinguid või muud korda, mille on sätestanud sotsiaalpartnerid, samuti liikmesriikide ja liidu õigusakte, mis käsitlevad ametiühingute ja töötajate esindajate osalemist äriühingute restruktureerimise protsessis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- (36) Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavades sisalduva teabe tundlikkust arvestades tuleks nendes kavades sisalduva konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldada käesolevas direktiivis sisalduvaid konfidentsiaalsussätteid.
- (37) Pädevad asutused peaksid edastama finantsseisundi taastamise kavad ja nende muudatused asjaomastele kriisilahendusametitele ning viimased peaksid edastama kriisilahenduse kavad ja nende muudatused pädevatele asutustele, et hoida kõiki asjaomaseid kriisilahendusametusi olukorraga pidevalt ja täielikult kursis.
- (38) Rahalise toetuse andmist piiriülese konsolideerimisgrupi ühelt ettevõtjalt sama konsolideerimisgrupi teisele ettevõtjale on praegu kitsendatud mõne liikmesriigi riigisisese õiguses sätestatud mitmete piirangutega. Need sätted on ette nähtud selleks, et kaitsta iga üksiku ettevõtja võlausaldajaid ja aktsionäre. Nendes ei võeta aga arvesse sama konsolideerimisgrupi ettevõtjate vastastikust sõltuvust. Seepärast on asjakohane sätestada, millistel tingimustel võivad sama piiriülese krediidiasutuste või investeerimisühingute konsolideerimisgrupi ettevõtjad anda üksteisele finantstoetust, et tagada konsolideerimisgrupi kui terviku finantsstabiilsus, ohustamata toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja likviidsust või maksevõimelisust. Konsolideerimisgrupi ettevõtjate vaheline finantstoetuse andmine peaks olema vabatahtlik ja selle suhtes tuleks kohaldada asjakohaseid kaitsemeetmeid. On asjakohane, et liikmesriigid ei seaks otseselt ega kaudselt asutamiseõiguse kasutamise tingimuseks finantstoetuse andmise lepingu olemasolu. Konsolideerimisgrupisest finantstoetust käsitlevad käesoleva direktiivi sätted ei mõjuta krediidiasutuste ja investeerimisühingute vahelist lepingulist või seadusega sätestatud vastutust, mis kaitseb liikmesasutusi ristgarantiide ja samaväärse korra abil. Kui pädev asutus piirab konsolideerimisgrupisese finantstoetuse andmist või keelustab selle ja kui konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavas viidatakse konsolideerimisgrupisese finantstoetuse andmisele, tuleks sellist keeldu või piirangut käsitleda olulise muudatusena finantsseisundi taastamise kava läbivaatamise mõttes.
- (39) Käesolevas direktiivis sätestatud finantsseisundi taastamise ja varase sekkumise etapis peaks täielik vastutus krediidiasutuse või investeerimisühingu eest ja kontroll selle üle olema aktsionäridel, v.a juhul, kui pädev asutus on nimetanud ametisse ajutise halduri. Seda vastutust ei tohiks enam olla, kui krediidiasutuse või investeerimisühingu suhtes on algatatud kriisilahendusmenetlus.
- (40) Finantsstabiilsuse säilitamise seisukohalt on tähtis, et pädevad asutused oleksid suutelised peatama krediidiasutuse või investeerimisühingu finants- ja majandusolukorra halvenemise enne, kui krediidiasutus või investeerimisühing jõuab punkti, millest alates ametiasutustel ei ole muud võimalust kui algatada selle suhtes kriisilahendusmenetlus ja see lõpuni viia. Selleks tuleks anda pädevatele asutustele varase sekkumise õigus, sealhulgas õigus nimetada ajutine haldur, kes asendab krediidiasutuse või investeerimisühingu juhtorganit ja kõrgemat juhtkonda või teeb nendega ajutiselt koostööd. Ajutise halduri ülesanne peaks olema kasutada mis tahes temale antud õigust selleks, et otsida lahendusi krediidiasutuse või investeerimisühingu finantsseisundi parandamiseks. Ajutise halduri nimetamine ei tohiks põhjendamatult riivata liidu ja liikmesriikide äriühinguõiguse kohaseid aktsionäride või omanike mis tahes õigusi või menetluslike kohustusi ning seejuures tuleks seoses investeeringute kaitsega täita liidu või liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi. Varase sekkumise õigused peaksid hõlmama nii neid õigusi, mis on juba kindlaks määratud direktiiviga 2013/36/EL asjaolude puhuks, mida ei käsitata varase sekkumisena, kui ka muid õigusi, mida peetakse vajalikuks krediidiasutuse või investeerimisühingu finantsilise usaldusväärsuse taastamiseks.
- (41) Kriisilahenduse raamistikuga tuleks ette näha kriisilahendusmenetluse algatamine õigel ajal, st enne, kui maksejõuetus kajastub krediidiasutuse või investeerimisühingu bilansis, ja enne, kui kogu omakapital on ära kasutatud. Kriisilahendusmenetlus tuleks algatada siis, kui pädev asutus teeb pärast kriisilahendusametusega konsulteerimist kindlaks, et krediidiasutus või investeerimisühing on maksejõuetu või tõenäoliselt jääb maksejõuetuks ning käesolevas direktiivis kindlaks määratud alternatiivsed meetmed hoiaksid ära niisuguse maksejõuetuse mõistliku aja jooksul. Erandkorras võivad liikmesriigid ette näha, et lisaks pädevale asutusele võib otsuse selle kohta, et krediidiasutus või investeerimisühing on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, teha pärast pädeva asutusega konsulteerimist ka kriisilahendusametuse. Asjaolu, et krediidiasutus või investeerimisühing ei vasta tegevusloa nõuetele, ei tohiks iseenesest õigustada kriisilahendusmenetluse algatamist, eelkõige juhul, kui krediidiasutus või investeerimisühing on või tõenäoliselt veel on jätkusuutlik. Krediidiasutust või investeerimisühingut tuleks pidada maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävaks, kui ta rikub või võib lähiajal tõenäoliselt rikkuda tegevusloa kehtivuse jätkumisega seotud nõudeid, kui krediidiasutuse või investeerimisühingu vara on kohustustest väiksem või jääb lähiajal tõenäoliselt kohustustest väiksemaks, kui krediidiasutus või investeerimisühing ei suuda või lähiajal tõenäoliselt ei suuda oma võlgnevusi tasuda nende sissenõutavaks muutumisel või kui krediidiasutus või investeerimisühing taotleb erakorralist avaliku sektori finantstoetust, välja arvatud käesolevas direktiivis sätestatud konkreetsetel juhtudel. Vajadus keskpanga erakorralise likviidsusabi järele ei peaks iseenesest olema tingimus, millega saaks piisavalt tõendada, et krediidiasutus või investeerimisühing ei suuda või lähiajal tõenäoliselt ei suuda oma kohustusi tasuda nende sissenõutavaks muutumisel.

Kui sellise abi tagaks riik, kohaldataks sellist abi kasutava krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes riigiabi raamistikku. Selleks et säilitada finantsstabiilsus, eelkõige süsteemse likviidsuspuudujäägi korral, ei tohiks keskpankade antavad riigigarantiid likviidsusvahenditele või äsja võetud kohustustele liikmesriigi majanduses tõsiste häirete likvideerimiseks antavad riigigarantiid käivitada kriisilahenduse õigusraamistiku kohaldamist, kui on täidetud mitu tingimust. Eelkõige tuleks riigigarantiimeetmed riigiabi raamistiku alusel heaks kiita ning need ei tohiks moodustada laiemat abipaketi osa, samuti tuleks garantiimeetmete rakendamist ajaliselt rangelt piirata. Omakapitali nõuete tagamine liikmesriikide poolt peaks olema keelatud. Hiljuti emiteeritud kohustustele, välja arvatud omakapital, garantiid andmisel peaksid liikmesriigid tagama, et krediidasutus või investeerimisühing maksab garantiid eest piisavat hüvitist. Lisaks ei tohiks erakorralise avaliku sektori finantstoetuse andmine käivitada kriisilahendusmenetlust, kui liikmesriik omandab etevaatusabinõuna osaluse kapitalinõudeid täitvas krediidasutuses või investeerimisühingus, k.a riigi omandis olevas krediidasutuses või investeerimisühingus. See võib juhtuda näiteks siis, kui krediidasutuselt või investeerimisühingult nõutakse lisakapitali kaasamist tingituna stsenaariumipõhise stressitesti või makrotasandi usaldatavusjärelvalvet teostavate ametiasutuste tehtud samaväärse testi tulemustest, mis sisaldab finantsstabiilsuse säilitamise nõuet süsteemse kriisi tingimustes, kuid krediidasutus või investeerimisühing ei ole suuteline kapitali eraviisiliselt turgudelt kaasama. Krediidasutust või investeerimisühingut ei tuleks käsitada maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana üksnes selle alusel, et enne käesoleva direktiivi jõustumist anti talle erakorralist avaliku sektori finantstoetust. Keskpankade võimaldatav juurdepääs likviidsusvahenditele, k.a erakorraline likviidsusabi, võib olla riigiabi raamistiku kohaselt riigiabi.

- (42) Piiriülese tegevusega konsolideerimisgrupi kriisilahenduse korral tuleks kõikides kriisilahenduse meetmetes võtta arvesse kriisilahenduse võimalikku mõju kõikides liikmesriikides, kus krediidasutus või investeerimisühing või konsolideerimisgrupp tegutseb.
- (43) Kriisilahendusasutuse õigusi tuleks kohaldada ka valdusettevõtjate suhtes juhul, kui nii valdusettevõtja kui ka selle liidus või kolmandas riigis asuv tütarettevõtja on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv. Ühtlasi hoolimata asjaolust, et valdusettevõtja ei pruugi olla maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, tuleks kriisilahendusasutuse õigusi kohaldada valdusettevõtja suhtes juhul, kui üks või enam tütarettevõtjast krediidasutust või investeerimisühingut vastavad kriisilahenduse eeltingimustele või kui kolmanda riigi krediidasutus või investeerimisühing vastab kriisilahenduse eeltingimustele selles kolmandas riigis ning kriisilahenduse vahendite rakendamine ja kriisilahendusõiguse kasutamine seoses valdusettevõtjaga on vajalik ühe või enama tütarettevõtja kriisilahendusmenetluseks või konsolideerimisgrupi kui terviku kriisilahendusmenetluseks.
- (44) Juhul kui krediidasutus või investeerimisühing on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, peaks liikmesriigi kriisilahendusasutusel olema käepärast minimaalne ühtlustatud kogum kriisilahenduse vahendeid ja õigusi. Nende kasutamine võiks olla lubatud ainult ühesuguste tingimuste, eesmärkide ja üldpõhimõtete kohaselt. Kui kriisilahendusasutus on otsustanud kohaldada krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahendusmenetlust, tuleks tavaline maksejõuetusmenetlus välistada, välja arvatud juhul, kui seda on vaja kombineerida kriisilahenduse vahendite rakendamisega või seda kohaldatakse kriisilahendusasutuse algatusel. Lisaks käesoleva direktiiviga ettenähtud õigustele ja vahenditele peaks liikmesriikidel olema võimalik anda kriisilahendusasutustele täiendavad õigused ja vahendid. Kõnealuste lisavahendite ja -õiguste kasutamine peaks olema siiski kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud kriisilahenduse põhimõtete ja eesmärkidega. Eelkõige ei peaks selliste vahendite või õiguste kasutamine mõjutama piiriüleste konsolideerimisgruppide tulemuslikku kriisilahendusmenetlust.
- (45) Selleks et vältida moraaliiriski ohtu, peaks igal maksejõuetul krediidasutusel või investeerimisühingul olema võimalik turult lahkuda, sõltumata selle suurusest või vastastikusest seotusest teiste krediidasutustega või investeerimisühingutega, ilma et see põhjustaks süsteemseid häireid. Maksejõuetu krediidasutus või investeerimisühing tuleks põhimõtteliselt lõpetada ja likvideerida tavalises maksejõuetusmenetluses. Tavalises maksejõuetusmenetluses toimuv likvideerimine võib aga ohustada finantsstabiilsust, põhjustada katkestusi kriitiliste funktsioonide täitmises ning vähendada hoiustajate kaitset. Sellisel juhul on väga tõenäoline, et on olemas avalik huvi krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduseks ja kriisilahenduse vahendite rakendamiseks selle asemel, et kohaldada tavalist maksejõuetusmenetlust. Seega peaks kriisilahenduse eesmärk olema tagada kriitiliste funktsioonide katkematu täitmine, et vältida negatiivseid mõjusid finantsstabiilsusele, kaitsta avaliku sektori ressursse, minimeerides maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingute tuginemist erakorralisele avaliku sektori finantstoetusele, ning kaitsta tagatud hoiuste omanikke, investoreid, klientide vahendeid ja vara.
- (46) Enne kriisilahenduse vahendite rakendamist tuleks alati kaaluda maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu lõpetamist ja likvideerimist tavalises maksejõuetusmenetluses. Maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu igapäevast majandustegevust tuleks jätkata kriisilahenduse vahendite kasutamise abil, kasutades võimalikult suurel määral erasektori vahendeid. Seda oleks võimalik saavutada ettevõtte võõrandamise teel erasektorit esindavale omandajale või ühinemise teel erasektorit esindava omandajaga, krediidasutuse või investeerimisühingu kohustuste allahindamise teel või selle võlgade konverteerimise teel omakapitali osaks, et saavutada rekapiitaliseerimine.

- (47) Kriisilahendusasutused peaksid kriisilahenduse vahendite kohaldamisel ja kriisilahendusõiguse kasutamisel võtma kõik asjakohased meetmed tagamaks, et kriisilahenduse meede on kooskõlas teatavate põhimõtetega, sealhulgas sellega, et aktsionärid ja võlausaldajad kannavad kahjumist asjakohase osa, et juhtkond tuleks põhimõtteliselt välja vahetada, krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse kulud viiakse miinimumini ning sama klassi võlausaldajaid koheldakse võrdselt. Eelkõige, kui ühe ja sama klassi võlausaldajaid koheldakse kriisilahenduse meetmete kontekstis erinevalt, peaks niisugune erinev kohtlemine olema põhjendatud avaliku huviga ning ei tohiks olla otse ega kaudselt diskrimineeriv kodakondsuse alusel. Juhul kui kriisilahenduse vahendite kasutamine hõlmab riigiabi andmist, tuleb sekkumist hinnata vastavalt kõnealuse riigiabi saamiseks sätestatud tingimustele. Riigiabiga võib muu hulgas olla tegemist, kui kriisilahendusfondi või hoiuste tagamise fondiga sekkutakse maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse toetuseks.
- (48) Kriisilahendusasutused peaksid kriisilahenduse vahendite kohaldamise ja kriisilahendusõiguste kasutamise korral teavitama vajaduse korral töötajate esindajaid ning nendega konsulteerima. Seejuures tuleks igakülgselt arvesse võtta kollektiivlepinguid, kui need on kohaldatavad, või muid sotsiaalpartnerite vahelisi kokkuleppeid.
- (49) Aktsionäride ja võlausaldajate õiguste kitsendamine peaks olema kooskõlas harta artikli 52 põhimõtetega. Seepärast tuleks kriisilahenduse vahendeid rakendada ainult nende krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, mis on maksejõuetud või jäävad tõenäoliselt maksejõuetuks, ning ainult sel juhul, kui see on vajalik lähtuvalt finantsstabiilsuse eesmärgist üldistes huvides. Eelkõige tuleks kriisilahenduse vahendeid rakendada, kui krediidasutust või investeerimisühingut ei ole võimalik lõpetada ja likvideerida tavalise maksejõuetusmenetluse kohaselt, kuna see destabiliseeriks finantssüsteemi, ning on vaja võtta meetmeid, et tagada süsteemselt tähtsate funktsioonide kiire ülevõtmine ja jätkuv toimimine, ning kui puudub põhjendatud lootus, et ükski alternatiivne erasektoripoolne lahendus, sealhulgas kapitali suurendamine seniste aktsionäride või kolmanda isiku poolt, oleks piisav, et taastada krediidasutuse või investeerimisühingu täielik jätkusuutlikkus. Ka tuleks kriisilahenduse vahendite rakendamisel ja kriisilahendusõiguste kasutamisel võtta arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja krediidasutuse või investeerimisühingu õigusliku vormi eripära.
- (50) Sekkumine omandiõigustesse ei tohiks olla ebaproportsionaalne. Mõjutatud aktsionärid ja võlausaldajad ei peaks katma suuremat kahjumit, kui nad oleksid kandnud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing oleks kriisilahenduse otsuse tegemise ajal lõpetatud ja likvideeritud. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara osalise üleandmise korral erasektorist pärit omandajale või sildpangale tuleks järelejäanud osa sellest krediidasutusest või investeerimisühingust lõpetada ja likvideerida tavalises maksejõuetusmenetluses. Selleks et kaitsta krediidasutuse või investeerimisühingu likvideerimismenetlusest mõjutatud aktsionäre ja võlausaldajaid, peaks neil olema õigus likvideerimismenetluses nõuete rahuldamisele või hüvitisele samas ulatuses nagu siis, kui krediidasutus või investeerimisühing tervikuna oleks lõpetatud ja likvideeritud tavapärasel maksejõuetusmenetluses.
- (51) Selleks et kaitsta aktsionäride ja võlausaldajate õigust, tuleks kehtestada selged kohustused kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste hindamiseks ning käesoleva direktiiviga nõutavatel juhtudel sellise kohtlemise hindamiseks, mille osaliseks aktsionärid ja võlausaldajad oleksid saanud juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses. Sellist hindamist peaks olema võimalik alustada juba sekkumise varases etapis. Enne kriisilahenduse meetme võtmist tuleks krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste väärtust õiglaselt ja realistlikult hinnata. Sellise väärtuse hindamise suhtes tuleks kohaldada kaebeõigust ainult koos kriisilahenduse otsusega. Lisaks tuleks käesoleva direktiiviga nõutavatel juhtudel teha pärast kriisilahenduse vahendite rakendamist tagasivaateline võrdlus, et hinnata, kuidas aktsionäre ja võlausaldajaid realselt koheldi ja kuidas oleks neid koheldud tavalises maksejõuetusmenetluses. Kui tehakse kindlaks, et aktsionäride ja võlausaldajate nõuded rahuldati väiksemal määral, kui need oleks rahuldatud tavalises maksejõuetusmenetluses, peaks neil olema õigus saada kindlakstehtud vahe ulatuses hüvitist käesoleva direktiiviga nõutavatel juhtudel. Erinevalt väärtuse hindamisest, mis toimub enne kriisilahenduse meetmete võtmist, peaks olema võimalik kõnealune võrdlus vaidlustada kriisilahenduse otsusest eraldi. Liikmesriikidel peaks olema õigus otsustada menetluse üle, milles hüvitada aktsionäridele ja võlausaldajatele erisugusest kohtlemisest tingitud kindlakstehtud vahe. Kõnealune vahe, kui see esineb, tuleks maksta välja käesoleva direktiiviga kehtestatud rahastust.
- (52) On tähtis, et krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse korral tunnustataks kahjumit. Maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste hindamine peaks põhinema õiglastel, mõistlikel ja realistlikel eeldustel kriisilahenduse vahendite rakendamise hetkel. Krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisundi hindamine ei tohiks siiski mõjutada kohustuste väärtust. Küsimuse pakilisust arvestades peaks kriisilahendusasutustel olema võimalik teostada maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu vara või kohustuste

kiirhindamine. See hindamine peaks olema esialgne ning kehtima hetkeni, kui on läbi viidud sõltumatu hindamine. Euroopa Pangandusjärelevalve siduvate tehniliste standarditega, mis käsitlevad hindamismetoodikat, tuleks kehtestada põhimõtete raamistik, mida selliste hindamiste juures kasutada, ning tuleks võimaldada kriisilahendus- ja sõltumatutel hindajatel kohaldada vajaduse korral mitmesuguseid erimeetodeid.

- (53) Turu usalduse hoidmiseks ja finantsraskuste ülekandumise miinimumini viimiseks on vaja tegutseda kiiresti ja kooskõlastatult. Kui krediidasutust või investeerimisühingut peetakse maksejõuetuks või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävaks ning puudub põhjendatud väljavaade, et mõni alternatiivne erasektoripoolne või järelevalvemeede aitaks krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida, ei tohiks kriisilahendus- asutused avalikkuse huvides asjakohaste ja koordineeritud kriisilahenduse meetmete võtmisega viivitada. Olukorras, mil krediidasutus või investeerimisühing võiks jääda maksejõuetuks, ning eelkõige võttes arvesse olukorra kiireloomulisust, peaksid kriisilahendus- asutused saama võtta kriisilahenduse meetmeid, ilma et kehtestataks kohustust kasutada kõigepealt varase sekkumise õigusi.
- (54) Kriisilahenduse meetmete võtmisel peaksid kriisilahendus- asutused võtma arvesse ja järgima kriisilahenduse kavades ette nähtud meetmeid, välja arvatud juhul, kui kriisilahendus- asutused leiavad juhtumi asjaolusid arvestades, et kriisilahenduse eesmärke on võimalik saavutada palju tulemuslikumalt meetmetega, mida ei ole kriisilahenduse kavades ette nähtud.
- (55) Kui käesolevas direktiivis ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, tuleks kriisilahenduse vahendeid rakendada enne krediidasutusele või investeerimisühingule avalikust sektorist tehtavat mis tahes rahasüsti või samaväärset erakorralist avaliku sektori finantstoetust. See ei tohiks siiski takistada hoiuste tagamise skeemide või kriisilahendus- fondide kasutamist, et katta kahjum, mida muul juhul oleksid katnud tagatud hoiuste omanikud või kaalutusõiguse alusel välja jäetud võlausaldajad. Sellega seoses peaks erakorralise avaliku sektori finantstoetuse, kriisilahendus- fondide või hoiuste tagamise skeemide kasutamine maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse toetuseks olema kooskõlas asjakohaste riigiabi sätetega.
- (56) Liidu finantsturgude probleemid tekivad kogu süsteemi hõlmavatest sündmustest, mis võivad avaldada kahjulikku mõju liidu majandusele ja liidu kodanikele. Seetõttu tuleks kavandada kriisilahenduse vahendid nii, et nad sobiksid paljude suures osas ettearvamatute stsenaariumide korral, võttes seejuures arvesse, et ühe krediidasutuse või investeerimisühingu kriis ja laiem süsteemne panganduskriis võivad olla erinevad.
- (57) Kui komisjon annab riigiabi hinnangu käesolevas direktiivis osutatud valitsuse stabiliseerimisvahenditele ELi toimimise lepingu artikli 107 kohaselt, peaks ta eraldi hindama seda, ega teatavaks tehtud valitsuse stabiliseerimis- vahendid ei riku ühtegi liidu õiguse seotud sätet, k.a neid, mis on seotud käesolevas direktiivis sätestatud nõudega, et vähemalt 8 % kahjumist peab olema kaetud, ja seda, kas on tegemist eriti ebatavalise süsteemse kriisi olukorraga, mis õigustaks käesoleva direktiivi kohaste vahendite kasutamist, tagades samas võrdsed tingimused siseturul. ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaselt tuleks see hinnang anda enne mis tahes valitsuse stabiliseerimis- vahendi kasutamist.
- (58) Valitsuse stabiliseerimisvahendite kasutamine peaks olema keskpikas ajavahemikus eelarveneutraalne.
- (59) Kriisilahenduse vahendid peaksid hõlmama õigust võõrandada ettevõtte või kriisilahendusmenetluses oleva kredii- diasutuse või investeerimisühingu aktsiad, moodustada sildasutus, eraldada maksejõuetu krediidasutuse või inves- teerimisühingu tootlik vara ebatõhusast või alatootlikust varast ning teisendada maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride ja võlausaldajate kohustused ja nõudeõigused (*bail-in*).
- (60) Kui kriisilahenduse vahendite rakendamise raames on krediidasutuse või investeerimisühingu süsteemselt olulised teenused või jätkusuutlikud ärivaldkonnad üle antud usaldusväärsele ettevõtjale, näiteks erainvestorist omandajale või sildasutusele, tuleks krediidasutus või investeerimisühing ülejäänud osas likvideerida sobiva aja jooksul, pidades silmas maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu võimalikku vajadust pakkuda teenuseid või toetust, et võimaldada omandajal või sildasutusel nimetatud üleandmise tulemusena omandatud tegevusega tegelemist või teenuste osutamist.

- (61) Ettevõtte võõrandamine kui kriisilahenduse vahend peaks võimaldama ametiasutusel korraldada krediidasutuse või investeerimisühingu või selle osade võõrandamist ühele või mitmele omandajale ilma aktsionäride nõusolekuta. Ettevõtte võõrandamise korral peaksid ametiasutused korraldama kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või selle majandustegevuse osa turundamise avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, püüdes samas saavutada võimalikult kõrge võõrandamishinna. Kui selline protsess ei ole küsimuse kiireloomulisuse tõttu võimalik, peaksid ametiasutused võtma meetmeid konkurentsile ja siseturule avaldunud kahjuliku mõju heastamiseks.
- (62) Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara või kohustuste üleandmisest ettevõtte võõrandamise teel tekkinud puhastulu peaks saama likvideerimismenetlusse jäetud krediidasutus või investeerimisühing. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide üleandmisest ettevõtte võõrandamise kui kriisilahenduse vahendi rakendamisel tekkiva puhastulu peaksid saama aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omajad. Tulu arvutamisel tuleks sellest maha arvata krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse tõttu ja kriisilahenduse käigus tekkinud kulud.
- (63) Selleks et ettevõtte võõrandamine toimuks õigel ajal ja selleks, et kaitsta finantsstabiilsust, tuleks olulise osaluse omandajat hinnata õigeaegselt, nii et ei tekiks viivitust ettevõtte võõrandamise kui kriisilahenduse vahendi rakendamisel kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatuga, tehes erandi direktiivis 2013/36/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/65/EL⁽¹⁾ sätestatud tähtaegadest ja menetlustest.
- (64) Enne ettevõtte võõrandamise rakendamist maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu turundamist ning võimalike omandajatega peetavaid läbirääkimisi käsitlev teave on tõenäoliselt süsteemse olulisusega. Selleks et tagada finantsstabiilsus on oluline, et selle teabe avalikustamisega, mis on nõutav vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 596/2014⁽²⁾, saaks viivitada nii kaua, kui on vajalik krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse kavandamiseks ja struktureerimiseks kooskõlas viivitamise sätetega turukuritarvitusi käsitleva korra raames.
- (65) Täielikult või osaliselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse omanduses oleva või kriisilahendusasutuse kontrolli all oleva krediidasutusena või investeerimisühinguna peaks sildasutuse peamine eesmärk olema tagada, et oluliste finantsteenuste osutamine maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu klientidele jätkuvalt toimiks ning olulised finantstoimingud ei katkeks. Sildasutuses peaks jätkuma igapäevane majandustegevus ning see tuleks panna turutingimustes tegutsema sobivate tingimuste saabumisel ning käesolevas direktiivis sätestatud ajavahemiku jooksul või lõpetada ja likvideerida, kui see ei ole enam jätkusuutlik.
- (66) Vara eraldamise vahend peaks võimaldama ametiasutustel anda kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õigused või kohustused üle eraldiseisvale äriühingule. Seda vahendit tohiks kasutada ainult koos teiste vahenditega selleks, et vältida maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu kohatud konkurentsieelist.
- (67) Tõhusa kriisilahenduskorra raames peaks see määr, mille ulatuses maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse kulud jäävad maksumaksjate kanda, olema võimalikult väike. Tuleks tagada, et süsteemsete krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendus ei ohustaks finantsstabiilsust. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendiga see eesmärk saavutatakse, tagades, et maksejõuetute krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionärid ja võlausaldajad katavad kahjumi piisaval määral ning kannavad ka krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse tõttu tekkivate kulude asjakohase osa. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend innustab seega krediidasutuste ja investeerimisühingute aktsionäre ja võlausaldajaid krediidasutuse või investeerimisühingu seisundit tavapärastes oludes paremini seirama ning vastab finantsstabiilsuse nõukogu soovitusel, et kriisilahenduse õigusraamistikku tuleks kaasata võlgade seadusega sätestatav allahindamise ja konverteerimise õigus, mida saaks kasutada lisavõimalusena koos teiste kriisilahenduse vahenditega.
- (68) Selleks et tagada, et kriisilahendusasutus saaks mitmesugustes olukordades vajatava paindlikkusega kanda kahjumi üle võlausaldajatele, on asjakohane, et kriisilahendusasutusel oleks võimalus rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit nii sel juhul, kui eesmärk on maksejõuetu krediidasutus või investeerimisühing igapäevast majandustegevust jätkavana kriisilahendusmenetlusse panna siis, kui on tõenäoline, et krediidasutuse või investeerimisühingu jätkusuutlikkuse saab taastada ning siis, kui süsteemselt tähtsate teenuste osutamine antakse üle sildasutusele ning ülejäänud osa krediidasutusest või investeerimisühingust lõpetab tegevuse ja likvideeritakse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja direktiivi 2011/61/EL (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 349).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvitus määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

- (69) Kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendatakse eesmärgiga taastada maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu kapital, võimaldamaks tal igapäevast majandustegevust jätkata, peaks kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise abil toimuvat kriisilahendust täiendama juhtkonna väljavahetamine, välja arvatud juhul, kui juhtkonna säilitamine on asjakohane ja vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, ning krediidiasutuse või investeerimisühingu ja selle tegevusvaldkondade järgnev restruktureerimine viisil, mis oleks suunatud krediidiasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse põhjustele. Nimetatud restruktureerimine tuleks läbi viia ettevõtte reorganiseerimise kava elluviimise kaudu. Vajaduse korral peaksid sellised kavad olema kooskõlas restruktureerimiskavaga, mille krediidiasutus või investeerimisühing peab riigiabiõiguse kohaselt esitama komisjonile. Eelkõige peaks kava lisaks meetmetele, mille eesmärk on taastada krediidiasutuse või investeerimisühingu pikaajaline jätkusuutlikkus, hõlmama meetmeid, millega piiratakse abi suurust minimaalse koormuse jagamisega, ning meetmeid konkurentsimoonutuste piiramiseks.
- (70) Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit ei ole asjakohane rakendada nõuete suhtes, mis on tagatud, tagatisega kaetud või muul moel garanteeritud. Selleks et tagada, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend oleks tõhus ja saavutaks oma eesmärgi, on siiski soovitatav, et seda võiks rakendada maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu võimalikult laiale ringile tagamata kohustustele kui võimalik. Sellest hoolimata on asjakohane välistada teatavat liiki tagamata kohustused selliste kohustuste hulgas, mille suhtes saaks kohaldada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit. Selleks et kaitsta tagatud hoiuste omanikke, ei tohiks kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendada nende hoiuste suhtes, mida kaitstakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/49/EL⁽¹⁾. Kriitiliste funktsioonide jätkuvuse tagamiseks ei tohiks kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendada teatavate kohustuste suhtes tõenäoliselt maksejõuetuks jääva krediidiasutuse või investeerimisühingu töötajate ees ning majandustegevuse käigus tekkivate nõuete suhtes, mis on seotud kaupade ja teenustega, mis on hädavajalikud krediidiasutuse või investeerimisühingu igapäevaseks toimimiseks. Selleks et austada pensioniõigusi ja kaitsta pensioni usaldusfondidele ja usaldusisikutele võlgnetavaid pensionisummasid, ei tohiks kohustuste teisendamise vahendit rakendada maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu pensioniskeemi kohustuste suhtes. Kohustuste teisendamise vahendit rakendatakse tulemustasu osana käsitatavate pensionihüvitiste kohustuste suhtes, mis ei tulene kollektiivlepingust, ning olulise riski võtjate tulemustasu suhtes. Süsteemse finantsraskuste ülekandumise ohu vähendamiseks ei tohiks kohustuste teisendamise vahendit rakendada maksesüsteemides osalemisest tulenevate kohustuste suhtes, mille tähtajani on jäänud vähem kui seitse päeva, või krediidiasutuste ja investeerimisühingute, välja arvatud samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtjate kohustuste suhtes, mille esialgne tähtaeg on lühem kui seitse päeva.
- (71) Kuna tagatud hoiuste omanike kaitse on üks kriisilahenduse kõige tähtsamaid eesmärke, ei tohiks kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit tagatud hoiuste suhtes rakendada. Hoiuste tagamise skeem peaks siiski aitama kriisilahendust rahastada, kattes kahjumi puhaskahjumi ulatuses sel määral, nagu see oleks talle tekkinud pärast hoiustajatele hüvitiste väljamaksmist tavalises maksejõuetusmenetluses. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise õiguste kasutamise tagatakse see, et hoiustajatel on jätkuvalt juurdepääs oma hoiustele vähemalt tagatud summa ulatuses, mis on peamine põhjus, miks hoiuste tagamise skeemid kehtestati. Kui kõnealuseid skeeme sellistel juhtudel ei kaasataks, tähendaks see ebaõiglast eelist ülejäänud võlausaldajate ees, kelle suhtes kriisilahendusamet kasutab oma õigusi.
- (72) Kriisilahendusamet peaks olema võimalik teatavatel juhtudel kohustusi kohustuste teisendamise vahendi alt välja jätta või osaliselt välja jätta, sealhulgas juhul, kui niisuguste kohustuste teisendamine ei ole võimalik mõistliku aja jooksul, kui väljajätmine on rangelt vajalik ning proportsionaalne, et saavutada kriitiliste funktsioonide ja põhiariliinide jätkumine, või kui kohustuste teisendamine põhjustaks väärtuse vähenemise, nii et teiste võlausaldajate kantav kahjum oleks suurem kui juhul, kui kõnealuseid kohustusi ei jäetaks kohustuste teisendamise vahendi alt välja. Kriisilahendusamet peaksid ühtlasi saama kohustusi välistada või osaliselt välistada, kui see on vajalik selleks, et hoida ära finantsraskuste levimine ja finantsiline ebastabiilsus, mis võib põhjustada tõsisid häireid liikmesriigi majanduses. Kriisilahendusamet peaksid nende hinnangute andmisel kaaluma selliste kohustuste teisendamise tagajärgi, mis on seotud füüsiliste isikute ja mikro-, väikeste ning keskmise suurusega ettevõtjate kõlblike hoiustega, mis on suuremad kui on direktiiviga 2014/49/EL ette nähtud hoiuste tagamise määr.
- (73) Kõnealuste erandite kohaldamisel võib nende tõttu suurendada muude kõlblike kohustuste allahindamise või konverteerimise taset, tingimusel et järgitakse põhimõtet, et ühegi võlausaldaja olukord ei tohi olla halvem kui tavalises maksejõuetusmenetluses. Kui kahjumit ei saa edasi kanda teistele võlausaldajatele, võib kriisilahendusamet anda vahendeid kriisilahendusmenetluses olevale krediidiasutusele või investeerimisühingule, kui on täidetud teatavad ranged tingimused, muu hulgas nõue, et kahjum, mis moodustab vähemalt 8 % kõigist kohustustest (k.a omavahendid), on juba kaetud, ning kriisilahendusfondi kaudu rahastamise piirmääraks on kuni 5 % kõigist kohustustest (k.a omavahendid) või on kõnealune rahastamine piiratud kriisilahendusfondi kasutuses olevate vahendite ja summaga, mille võib saada kolme aasta jooksul *ex post* osamaksetest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 149).

- (74) Erandjuhtudel, kui kohustused on välistatud ning kohustuste asemel on kohustuste teisendamise asemel kasutatud kriisilahendusfondi kuni lubatava piirmääraneni, peaks kriisilahendusasutus saama taotleda rahastamist alternatiivsetest rahastamisallikatest.
- (75) Kahjumi katmises ja rekaptaliseerimises osalemise miinimummäär 8 % kohustuste kogusummast (k.a omavahendid) või kui see on kohaldatav 20 % riskiga kaalutud varast tuleks arvutada kriisilahenduse eesmärgil hindamise alusel kooskõlas käesoleva direktiiviga. Varasemat kahjumit, mille aktsionärid on juba katnud omavahendite vähendamise abil enne hindamist, ei tuleks nende protsendimäärade hulka arvata.
- (76) Käesolevas direktiivis ei tohiks miski nõuda liikmesriike rahastama kriisilahendusrahastuid riigieelarve vahenditest.
- (77) Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, peaksid kriisilahendusasutused rakendama kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, austades võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõtet ning nõuete õiguspäraseid rahuldamisjärke vastavalt kehtivale maksejõuetusõigusele. Kahjum tuleks esmalt kanda täies mahus reguleeritud omavahendite koosseisu arvatud instrumentidele ning jagada aktsionäride vahel kas aktsiate tühistamise või üleandmise või nende väärtuse ulatusliku alandamise teel. Kui kõnealused instrumendid ei ole piisavad, tuleks muud kapitaliinstrumendid ja seejärel allutatud võlg konverteerida või alla hinnata. Kui allutatud nõudeõiguse järguga kohustused on täielikult konverteeritud või alla hinnatud, tuleks konverteerida või hinnata alla kõrgema nõudeõiguse järguga kohustused.
- (78) Kui kohustuste suhtes kohaldatakse erandeid, mis puudutavad näiteks makse- ja arveldussüsteeme, töötajaid või kaubakrediiti andnud võlausaldajaid või eelisjärjekorra kehtestamist, näiteks füüsiliste isikute, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate hoiustele, tuleks neid kohaldada nii kolmandates riikides kui ka liidu siseselt. Selleks et tagada võimalus kohustused vajaduse korral kolmandates riikides alla hinnata või konverteerida, tuleks kõnealuse võimaluse tunnustamine lisada lepingu sätetesse, mille suhtes kohaldatakse kolmanda riigi õigust, eriti mis puudutab neid kohustusi, mille osas võlausaldajate nõuded rahuldatakse hilisemates või madalamates rahuldamisjärkudes. Selliseid lepingutingimusi ei tohiks nõuda kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisest vabastatud kohustuste, füüsiliste isikute, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul või juhul, kui kolmanda riigi õigus või selle kolmanda riigiga sõlmitud siduv leping võimaldab liikmesriigi kriisilahendusasutusel kasutada allahindamise või konverteerimise õigust.
- (79) Selleks et hoida ära see, et krediidiasutused ja investeerimisühingud liigitavad oma kohustused sellisel viisil, mis mõjutab kohustuste teisendamise vahendi tulemuslikkust, on asjakohane ette näha, et krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad alati omavahendite ja kõlblike kohustuste suhtes kohaldatavat miinimumnõuet, mis on väljendatud protsendina krediidiasutuse või investeerimisühingu kõikidest kohustustest ja omavahenditest. Kriisilahendusasutustel peaks olema võimalik nõuda juhtumipõhiselt, et kõnealune protsendina väljendatav kogusumma moodustub täielikult või osaliselt omavahenditest või teatavat liiki kohustustest.
- (80) Käesoleva direktiiviga võetakse vastu nn ülalt alla lähenemisviisi konsolideerimisgrupi omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kindlaksmääramise suhtes. Selle lähenemisviisiga tunnustatakse ühtlasi, et kriisilahenduse meetet kohaldatakse iga üksiku juriidilise isiku tasandil ning et on imperatiivne, et kahjumi katmise võime lokaliseeritakse konsolideerimisgrupi selles ettevõtjas või on sellele kättesaadav, kus kahjum tekkis. Selleks peaksid kriisilahendusasutused tagama, et konsolideerimisgrupi sees jaotatakse kahjumi katmise võime vastavalt konsolideerimisgrupi moodustavate juriidiliste isikute riski tasemele. Iga üksiku tütaretevõtja puhul vajalikku miinimumnõuet tuleks hinnata eraldi. Lisaks peaksid kriisilahendusasutused tagama, et kogu kapital ja kohustused, mida võetakse konsolideeritud miinimumnõude arvestamisel arvesse, asuvad üksustes, kus kahjum võib tõenäoliselt tekkida, või mis mõnel muul põhjusel peavad kahjumi katma. Käesoleva direktiiviga tuleks võimaldada korraga mitme või üksnes ühe isiku suhtes kriisilahenduse algatamist. Omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuded peaksid kajastama kriisilahenduse strateegiat, mis on kriisilahenduse kava järgi kohane konsolideerimisgrupile. Omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmist tuleks eelkõige nõuda konsolideerimisgrupi asjaomasel tasandil, mis kajastaks kriisilahenduse kavas sisalduvat korraga mitme või üksnes ühe isiku suhtes kriisilahenduse algatamist, pidades silmas asjaolu, et võib esineda asjaolusid, mille puhul kasutatakse kavas sisalduvast erinevat lähenemist, kuna see võimaldaks saavutada kriisilahenduse eesmärgid tõhusamalt. Sellega seoses peaksid kriisilahendusasutuste poolt nõutavatel juhtudel kõigi krediidiasutuste ja investeerimisühingute ja konsolideerimisgrupi juriidiliste isikute suhtes kehtima igal ajal ranged omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuded, et hoida ära finantsraskuste ülekandumise ja hoiuste väljavoolu oht, olenemata sellest, kas konsolideerimisgrupis on tehtud valik kriisilahendusmenetluse algatamiseks ühe või mitme isiku suhtes.

- (81) Liikmesriigid peaksid tagama, et kahjum korvatakse täielikult täiendavate esimese ja teise taseme omavahendite instrumentidest neid emiteerinud krediidasutuse või investeerimisühingu jätkusuutmatuse ilmnemisel. Vastavalt sellele tuleks kriisilahendusasutustelt nõuda, et nad hindaksid need instrumendid tervikuna alla või konverteeriks need esimese taseme põhiomavahendite instrumentideks, tehes seda jätkusuutmatuks muutumise ajal, kuid enne, kui rakendatakse kriisilahenduse meetmeid. Jätkusuutmatuks muutumise aja all tuleb siinkohal mõista aega, millal asjaomane ametiasutus otsustab, et krediidasutuses või investeerimisühingus on täidetud kriisilahenduse eeltingimused, või aega, millal ametiasutus otsustab, et krediidasutus või investeerimisühing lakkaks olemast jätkusuutlik, kui neid kapitaliinstrumente alla ei hinnata või ei konverteerita. Tõsiasi, et käesoleva direktiiviga sätestatud asjaoludel hinnatakse need instrumendid asutuste poolt alla või konverteeritakse, tuleks märkida instrumendi põhitingimustes ning prospektis või pakkumisdokumentides, mis seoses nende instrumentidega avaldatakse või esitatakse.
- (82) Selleks et oleks võimalik saavutada tõhusaid kriisilahenduse tulemusi, peaks olema võimalik kohaldada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit enne 1. jaanuari 2016.
- (83) Kriisilahendusasutused peaksid saama rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit ainult osaliselt, kui selles asjaomas liikmesriigis ja kogu ülejäänud liidus finantsüsteemi stabiilsusele avalduva võimaliku mõju hindamine näitab, et selle täies mahus rakendamine oleks selle liikmesriigi või liidu kui terviku avaliku huviga vastuolus.
- (84) Kriisilahendusasutustel peaksid olema kõik vajalikud õigused, mida saaks kriisilahenduse vahendite rakendamisel erinevates kombinatsioonides kasutada. Need peaksid hõlmama õigust kanda üle maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu aktsiaid või vara, õigusi ja kohustusi muusse üksusesse, näiteks teise krediidasutusse või investeerimisühingusse või sildasutusse; maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu aktsiate allahindamise või tühistamise või selle kohustuste allahindamise või konverteerimise õigust, juhtkonna väljavahetamise õigust ning õigust seada nõuete väljamaksmisele ajutine moratorium. On vaja lisaõigusi, sealhulgas õigust nõuda konsolideerimisgrupi teistelt ettevõtjatelt oluliste teenuste osutamise jätkamist.
- (85) Ei ole vaja kirjutada ette täpset viisi, kuidas kriisilahendusasutused peaksid maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu tegevusse sekkuma. Kriisilahendusasutustel peaks olema valida, kas haarata juhtimine enda kätte otsese sekkumise teel krediidasutusse või investeerimisühingusse või vastava korralduse alusel. Selle üle võiksid nad otsustada lähtuvalt juhtumi asjaoludest. Tõhusa liikmesriikidevahelise koostöö seisukohast ei tundu praeguses etapis ühtse mudeli sätestamine olevat asjakohane.
- (86) Kriisilahenduse raamistik peaks hõlmama menetluslikke nõudeid tagamaks, et kriisilahenduse meetmetest teavitataks nõuetekohaselt ning et need avalikustataks, võttes arvesse käesolevas direktiivis sätestatud piiratud erandeid. Teisalt arvestades, et teave, mis kriisilahenduse käigus kriisilahendusasutuste ja nende kutseliste nõustajate kätte satub, on tõenäoliselt küllaltki tundlik, peaksid enne kriisilahendusotsuse avalikustamist kehtima selle teabe suhtes ranged konfidentsiaalsusnõuded. Tuleks arvesse võtta asjaolu, et finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ning üksikasju puudutav teave ja nende kavade hindamise tulemused võivad avaldada kaugeleulatuvat mõju, eriti asjaosalisele äriühingule. Tuleb eeldada, et mis tahes teave otsuse kohta enne selle tegemist, olenemata sellest, kas see puudutab kriisilahenduse eeltingimuste täitmist, konkreetse vahendi kasutamist või menetluse ajal võetavat meetet, mõjutab selle meetmega seotud avalikke ja erahuve. Juba teave selle kohta, et kriisilahendusasutus konkreetselt krediidasutust või investeerimisühingut uurib, võib avaldada sellele kahjulikku mõju. Seetõttu tuleb tingimata tagada asjakohane konfidentsiaalsuse hoidmise kord sellise teabe puhul nagu finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ja üksikasjad ning sellega seoses tehtava mis tahes hindamise tulemused.
- (87) Kriisilahendusasutustel peaksid olema ka kriisilahendusõigustega kaasnevad õigused, millega tagatakse aktsiate või võlainstrumentide ning vara, õiguste ja kohustuste üleandmise tulemuslikkus. Võttes arvesse käesolevas direktiivis sätestatud kaitsemeetmeid, peaks sellised õigused sisaldama õigust kõrvaldada üle antud instrumentidelt või varalt kolmandate isikute õigused ja õigust tagada lepingute täitmine ning näha ette üle antud vara ja aktsiate saajaga vastastikuste kokkulepete jätkuva kehtivuse tingimusi. Samas ei peaks see mõjutama töötajate õigust lõpetada oma tööleping. Samuti ei peaks see mõjutama poole õigust öelda üles leping kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühinguga või konsolideerimisgrupi ettevõtjaga muul põhjusel kui pelgalt maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahendusmenetluse alustamine. Kriisilahendusasutustel peaks

olema ka kriisilahendusõigustega kaasnev õigus nõuda, et järelejääv krediidasutus või investeerimisühing, mis lõpetatakse ja likvideeritakse tavalise maksejõuetusmenetluse käigus, osutaks jätkuvalt selliseid teenuseid, mis on vajalikud, et võimaldada krediidasutusel või investeerimisühingul, kellele vara või aktsiad ettevõtte võõrandamisega või sildasutuse vahendi rakendamise raames üle anti, tegeleda majandustegevusega.

- (88) Kooskõlas harta artikliga 47 on asjaomastel isikutel õigus õiglasele menetlusele ning tõhusale õiguskaitsevahendile neid mõjutavate meetmete vastu. Seepärast peaks kriisilahendusasutuste tehtud otsustele laienema kaebeõigus.
- (89) Liikmesriigi kriisilahendusasutuste võetavad kriisiohjemeetmed võivad nõuda keerukat majandusliku sisu hinnangute andmist ja ulatuslikku kaalutusõigust. Liikmesriigi kriisilahendusasutused omavad asjatundlikkust, mida on vaja nende hinnangute andmiseks ja kaalutusõiguse asjakohase kasutamise üle otsuse tegemiseks. Seetõttu on oluline tagada see, et liikmesriikide kohtud tugineksid asjaomaseid kriisiohjemeetmeid läbi vaadates riiklike kriisilahendusasutuste tehtud keerukatele majandusliku sisu hinnangutele. Kõnealuste hinnangute keerulisus ei tohiks siiski takistada liikmesriikide kohtuid uurimast seda, kas tõendid, millele kriisilahendusasutus tugines, on faktiliselt täpsed, usaldusväärsed ja sidusad, kas need tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida tuleks keerulise olukorra hindamisel arvesse võtta, ja kas ta on suuteline tõendite pinnalt tehtud järeldusi põhjendama.
- (90) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk on hõlmata äärmiselt kiireloomulisi olukordi ning kuna kriisilahendusasutuse otsuse peatamine võib takistada kriitiliste funktsioonide täitmise jätkumist, on vaja ette näha, et kaebuse või appellatsiooni esitamine ei tohiks automaatselt peatada vaidlustatud otsuse mõju ning kriisilahendusasutuse otsus peaks kuuluma viivitamata täitmisele, kui selle täitmise peatamine on vastuolus avaliku huviga.
- (91) Lisaks, kui see on vajalik selleks, et kaitsta kolmandate isikute huvisid, kes on omandanud heas usus kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õigusi või kohustusi, kuna ametiasutus on kasutanud kriisilahendusõigusi, ning selleks et tagada finantsturgude stabiilsus, ei peaks kaebeõigus mõjutama hiljem tühistatavale otsusele järgnenud haldustoiminguid või tehinguid. Niisugustel juhtudel peaksid ebaõige otsuse puhul kohaldatavad õiguskaitsevahendid seepärast piirduma sellise kahju hüvitamisega, mida kandsid kannatanud.
- (92) Võttes arvesse, et kriisiohjemeetmeid võib liikmesriigi ja liidus avalduvatest tõsistest riskidest finantsstabiilsusele olla vaja võtta viivitamata, peaks siseriikliku õiguse kohaselt kriisiohjemeetme eelneva kohtuliku heakskiidu taotlemise ja selle taotluse kohtuliku arutamise menetlus toimuma kiiresti. Võttes arvesse nõuet võtta kriisiohjemeetmeid viivitamata, peaks kohus tegema otsuse teatavaks 24 tunni jooksul ja liikmesriigid peaksid tagama selle, et asjaomane ametiasutus saaks teha otsuse kohe pärast seda, kui kohus on oma heakskiidu andnud. See ei piira huvitatud isikute võimalikku huvi taotleda kohtult otsuse täitmise peatamist piiratud aja jooksul pärast seda, kui kriisilahendusasutus on võtnud tarvitusele kriisiohjemeetme.
- (93) Tõhusa kriisilahenduse ja kohtualluvuse konfliktide vältimise huvides on, et maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes ei algatataks ega jätkataks tavalist maksejõuetusmenetlust, kui kriisilahendusasutus on rakendamas oma kriisilahendusõigusi või rakendamas kriisilahenduse vahendeid, välja arvatud kriisilahendusasutuse algatusel või selle nõusolekul. Samuti on kasulik ja vajalik teatavad lepingulised kohustused lühikeseks ajaks peatada, nii et kriisilahendusasutusel oleks aega kriisilahenduse vahendeid tegelikkuses rakendada. Seda ei tohiks siiski kohaldada kohustuste suhtes, mis on seotud kesksete vastaspoolte ja keskpankadega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 98/26/EÜ⁽¹⁾ alusel määratud süsteemidega. Direktiiviga 98/26/EÜ vähendatakse makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides osalemisega seostatavat riski, eelkõige vähendades häireid sellise süsteemi osalise võimaliku maksejõuetuse korral. Selleks et tagada kõnealuse kaitse asjakohane kohaldamine kriisiolukorras ja ühtlasi hoida makse- ja väärtpaberisüsteemide korraldajate ja muude turuosaliste asjakohast kindlustunnet, nähakse käesoleva direktiiviga ette see, et pelgalt kriisiennetusmeedet ega kriisiohjemeedet ei tohiks isenesest käsitada maksejõuetusmenetlusena direktiivi 98/26/EÜ tähenduses, kui lepingu kohaseid sisulisi kohustusi täidetakse jätkuvalt. Miski käesolevas direktiivis ei mõjuta aga direktiivi 98/26/EÜ alusel määratud süsteemi toimimist ega õigust direktiivi 98/26/EÜ artikliga 9 tagatud tagatisele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45).

- (94) Selleks et tagada, et kriisilahendusametustel, kui nad annavad vara ja kohustused üle eraõiguslikule omandajale või sildasutusele, oleks piisavalt aega, et teha kindlaks lepingud, mis tuleks üle anda, võiks olla asjakohane kehtestada proportsionaalsed kitsendused vastaspoolte õigustele viia finantslepingud lõpule, kiirendada nende täitmist või lõpetada need muul viisil enne, kui üleandmine on sooritatud. Selline kitsendus oleks vajalik, võimaldamaks ametiasutustel saada tõene pilt maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu bilansist, ilma et selles peegelduksid väärtuste ja mahtude muutused, mis kaasneksid lepingute lõpetamise õiguse arvuka kasutamisega. Selleks et sekkuda vastaspoolte lepingulistesse õigustesse minimaalsel vajalikul määral, peaks lepingu lõpetamise õiguse kitsendamine kehtima ainult seoses kriisipäramise meetme või kriisihjemeetmega, sealhulgas niisuguse meetme kohaldamisega vahetult seotud mis tahes sündmuse esinemise korral, ning õigus lõpetada leping mõne muu rikkumise tõttu, sealhulgas makse mittesooritamise või marginaali mittesaavutamise tõttu, peaks jääma alles.
- (95) Selleks et säilitada õiguspärased kapitalituru kokkulepped, juhul kui mõned, kuid mitte kõik maksejõuetu krediidiasutuse või investeerimisühingu vara, õigused või kohustused üle antakse, on asjakohane kehtestada kaitsevahendid, et takistada asjakohasel juhul seotud kohustuste, õiguste ja lepingute üksteisest eraldamist. Selline piirang parimate seotud lepingute valimisele peaks hõlmama lepinguid sama vastaspoollega, kes on kaetud tagatiskokkulepetega, omandiõiguse üleminekul põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid, tasaarvestuskokkuleppeid, lepingu lõpetamisel tehtava tasaarvestuse kokkuleppeid ning struktureeritud finantskokkuleppeid. Kui lepingu suhtes kehtib kaitsevahend, peaksid kriisilahendusametused olema kohustatud kandma kõik seotud lepingud üle kaitstud kokkuleppe alla või jätma need kõik järelejäänud maksejõuetusse krediidiasutusse või investeerimisühingusse. Need kaitsevahendid peaksid tagama, et direktiivi 2013/36/EL kohaldamisel ei avaldaks see mõju tasaarvestuskokkuleppega kaetud riskipositsioonide käsitlemisele regulatiivse kapitalina.
- (96) Selleks et tagada, et kriisilahendusametustel oleksid kasutada ühesugused vahendid ja õigused soodustamiseks piiriülese konsolideerimisgrupi maksejõuetuse korral koordineeritud tegevust, on ilmselt vaja täiendavaid meetmeid, et edendada koostööd ning vältida riikide lõikes killustatud reageerimist. Kriisilahendusametused peaksid olema kohustatud konsolideerimisgrupi ettevõtjate kriisilahendusmenetluses üksteisega kriisilahenduse kolleegiumides konsulteerima ja koostööd tegema, et leppida kokku konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi osas. Kriisilahenduse kolleegiumid tuleks moodustada olemasolevate järelevalvekolleegiumide juurde, kaasates nendesse kriisilahendusametused ning pädevad ministriumid, keskpangad, Euroopa Pangandusjärelevalve ja asjakohasel juhul hoiuste tagamise skeemi eest vastutavad asutused. Kriisi korral peaks kriisilahenduse kolleegium olema foorumiks, kus vahetada teavet ja kooskõlastada kriisilahenduse meetmeid.
- (97) Piiriüleste konsolideerimisgruppide kriisilahendusel tuleks järgida tasakaalu ühelt poolt vajaduse vahel menetluse järele, mis võtaks arvesse olukorra kiireloomulisust ning võimaldaks konsolideerimisgrupile kui tervikule tõhusaid, õiglasi, õigeaegseid lahendusi, ning teiselt poolt vajaduse vahel kaitsta finantsstabiilsust kõigis liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb. Eri kriisilahendusametused peaksid kriisilahenduse kolleegiumis vahetama arvamusi. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse kavandatud kriisilahenduse meetmed tuleks valmistada ette ja neid tuleks arutada erinevate kriisilahendusametustega konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade raames. Kriisilahenduse kolleegiumid peaksid koguma iga liikmesriigi, kus konsolideerimisgrupp tegutseb, kriisilahendusametuste arvamused, et lihtsustada viivitamata otsuste ja võimaluse korral ühisotsuste tegemist. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse kriisilahenduse meetmete puhul tuleks alati võtta arvesse nende mõju finantsstabiilsusele liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb. Selle tagamiseks tuleks nende liikmesriikide kriisilahendusametustele, kus tüürettevõtja on asutatud, näha ette võimalus esitada konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse otsustele vastuväiteid mitte üksnes kriisilahenduse meetmete asjakohasuse suhtes, vaid ka vajaduse tõttu kaitsta kõnealuse liikmesriigi finantsstabiilsust.
- (98) Kriisilahenduse kolleegium ei peaks olema otsuseid tegev organ, vaid platvorm liikmesriikide ametiasutuste otsuste tegemise hõlbustamiseks. Ühiseid otsuseid peaksid tegema asjaomased liikmesriikide ametiasutused.
- (99) Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi koostamine peaks lihtsustama kriisilahenduse koordineeritud läbiviimist ja tagama konsolideerimisgrupi kõigile asutustele parimad tulemused. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse peaks tegema konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi ettepaneku ja esitama selle kriisilahenduse kolleegiumile. Liikmesriikide kriisilahendusametused, kes ei ole kõnealuse skeemiga nõus või otsustavad võtta iseseisvalt kriisilahenduse meetmeid, peaksid selgitama oma mittenõustumise põhjuseid ning teavitama nendest põhjustest ja kriisilahenduse iga kavandatava sõltumatu meetme üksikasjadest konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametust ja teisi konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga hõlmatud kriisilahendusametusi. Iga liikmesriigi ametiasutus, kes otsustab konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi eirata, peaks nõuetekohaselt kaaluma selle võimalikku mõju nende liikmesriikide finantsstabiilsusele, kus asuvad teised kriisilahendusametused, ning võimalikke mõjusid konsolideerimisgrupi teistele osadele.

- (100) Osana konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemist tuleks ametiasutustel paluda rakendada samu vahendeid nende juriidiliste isikute suhtes, kes vastavad kriisilahenduse eeltingimustele. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendus- asutustel peaks olema õigus rakendada sildasutuse vahendit konsolideerimisgrupi tasandil (mis võib asjakohasel juhul hõlmata koormuse jagamise kokkuleppeid), et stabiliseerida konsolideerimisgruppi tervikuna. Tütarettevõtjates omatavad omandiõigused saaks üle anda sildpangale, et võõrandada need sealt hiljem edasi, olgu siis kõik koos või ühekaupa, kui turutingimused on sobivad. Lisaks peaks konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendus- asutusel olema õigus rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit emaettevõtja tasandil.
- (101) Rahvusvaheliselt tegutsevate krediitiasutuste ja investeerimisühingute ja nende konsolideerimisgruppide tulemusli- kuks kriisilahendusmenetluseks on vajalik koostööd liidu, liikmesriikide ja kolmandate riikide kriisilahendus- asutuste vahel. Koostööle tuleks kasuks, kui kolmandate riikide kriisilahenduskorrad tugineksid ühistele põhimõtetele ja lähenemisviisidele, mis on praegu finantsstabiilsuse nõukogu ja G20 poolt välja töötamisel. Sel eesmärgil peaks Euroopa Pangandusjärelevalvel olema õigus töötada välja ja sõlmida mittesiduvaid koostöö raamkokkuleppeid kolmandate riikide asutustega vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 33 ning riiklikel asutustel peaks olema lubatud sõlmida kahepoolseid kokkuleppeid kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve raamkokkulepetega. Selliste kokkulepete väljatöötamisega üleilmsete äriühingute maksejõuetuse haldamise eest vastutavate riiklike ametiasutuste vahel peaks olema võimalik tagada rahvusvaheliste konsolideerimisgruppide puhul tõhus planeerimine, otsuste vastuvõtmine ja koordineerimine. Üldiselt peaksid sellised kokkulepped olema vastastikused. Euroopa kriisilahenduskolleegiumisse kuuluvad riiklikud kriisilahendus- asutused peaksid vajaduse korral tunnustama kolmandate riikide kriisilahendusmenetlusi ning tagama kriisilahendusmenetluste täitmise käesolevas direktiivis ettenähtud asjaoludel.
- (102) Koostööd tuleks teha nii liidu või kolmanda riigi konsolideerimisgruppide tütarettevõtjatega kui ka liidu või kolmanda riigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute filiaalidega. Kolmanda riigi konsolideerimisgruppide tütarettevõtjad on liidus asutatud äriühingud ning seega kohaldatakse nende suhtes täielikult liidu õigust, sealhulgas käesoleva direktiiviga sätestatud kriisilahenduse vahendeid. Siiski on vaja, et liikmesriigid säilitaksid õiguse võtta meetmeid kolmandates riikides peakorterit omavate krediitiasutuste ja investeerimisühingute filiaalide suhtes, kui kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse tunnustamine ja kohaldamine seoses filiaaliga ohustaks liidu finantsstabiil- sust või kui liidu hoiustajaid ei koheldaks võrdselt kolmandate riikide hoiustajatega. Neil ja muudel käesolevas direktiivis sätestatud asjaoludel peaks liikmesriikidel pärast konsulteerimist liikmesriikide kriisilahendus- asutustega olema õigus keelduda kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamisest seoses kolmanda riigi krediitiasu- tuste ja investeerimisühingute liidus asuvate filiaalidega.
- (103) On olukordi, kus rakendatud kriisilahenduse vahendite tulemuslikkus võib sõltuda lühiajalise rahastamise kättesaa- davusest krediitiasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse jaoks, võimalike omandajate tagatiste esitamisest või kapitali andmisest sildasutusele. Olenemata keskpanga rollist tagada finantsüsteemi likviidsus isegi rasketel aegadel, on oluline, et liikmesriigid loodaksid rahastuid, et vältida seda, et sel eesmärgil vajalikud vahendid tuleksid riigieelarvetest. Finantsüsteemi stabiliseerimist peaks rahastama finantssektor tervikuna.
- (104) Üldreeglina peaksid liikmesriigid looma kriisilahendus- asutuste poolt kontrollitavate fondide kaudu siseriikliku rahastu, mida kasutatakse käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkidel. Siiski tuleks ette näha rangelt piiritletud erand, mis võimaldaks liikmesriikidel luua teataval tingimustel siseriikliku rahastu nende territooriumil tegevusloa saanud krediitiasutuste ja investeerimisühingute kohustuslike osamaksete kaudu, mida ei hoita liikmesriikide krii- silahendus- asutuste poolt kontrollitavates fondides.
- (105) Põhimõtteliselt tuleks vastavad osamaksete finantssektorilt koguda enne ühegi kriisilahendus- toimingute tegemist ja sellest sõltumatult. Juhul kui varasemast rahastamisest ei piisa kahjumi või rahastu kasutamisest tekkinud kulude katmiseks, tuleks koguda täiendavaid osamaksete, et katta lisakulud või kahjum.
- (106) Selleks et saavutada kriitiline mass ning hoida ära protsükliline mõju, mis tekiks, kui rahastu toetuks süsteemses kriisis üksnes *ex post* osamaksetele, on hädavajalik, et riigisisese rahastu raames *ex ante* olemasolevad rahalised vahendid ulatuksid vähemalt teatava minimaalse sihttasemeni.

- (107) Selleks et osamaksed arvutataks õiglaselt ning loodaks stiimulid väiksema riskiga mudeli kasutamiseks, tuleks riigisisese rahastu osamaksete puhul võtta arvesse krediidasutuste ja investeerimisühingute krediidi-, likviidsus- ja tururiski määra.
- (108) Liidus asuvate maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingute tulemuslikul kriisilahendusel on oluline osa siseturu väljakujundamisel. Selliste krediidasutuste ja investeerimisühingute maksejõuetus avaldab mõju mitte üksnes selliste turgude finantsstabiilsusele, kus need otseselt tegutsevad, vaid ka kogu liidu finantsturule. Siseturu väljakujundamisega finantsteenuste valdkonnas tugevdatakse eri riikide finantsüsteemide vastastikust mõju. Krediidasutused ja investeerimisühingud tegutsevad väljaspool nende asukohaliikmesriiki ning on üksteisega seotud pankadevaheliste ja muude turgudega, mis on peamiselt üleeuroopalised. Kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse tõhusa rahastamise tagamine liikmesriikides on selliste liikmesriikide huvides, kus nad tegutsevad, kuid ka kõigi liikmesriikide huvides üldiselt selleks, et tagada konkrentsil põhinevad võrdsed võimalused ning parandada finantsteenuste siseturu toimimist. Rahastute Euroopa süsteemi loomine peaks tagama selle, et kõigi liidus tegutsevate krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kasutatakse võrdset tõhusat kriisilahendusrahastut ning kõik krediidasutused ja investeerimisühingud aitavad kaasa siseturu stabiilsusele.
- (109) Selleks et rahastute Euroopa süsteemi vastupanuvõimet tugevdada ning kooskõlas eesmärgiga, et rahastamine tuleks eelkõige kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäridelt ja võlausaldajatelt ja seejärel finantssektorist, mitte riigieelarvest, rahastud võivad taotleda vajaduse korral laenu teistelt rahastutelt. Samuti peaks neil olema õigus anda laenu teistele rahastutele, kes seda vajavad. Selline laenuandmine peaks olema rangelt vabatahtlik. Teistele rahastutele laenu andmise otsuse peaks tegema laenu andev rahastu, kuid tingituna võimalikust mõjust eelarvele peaks liikmesriikidel olema võimalik nõuda konsulteerimist pädeva ministeeriumiga või selle nõusolekut.
- (110) Kuigi rahastuid luuakse riigi tasandil, peaksid need konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahenduse puhul olema vastastikused, kui riiklikud ametiasutused jõuavad kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse osas kokkuleppele. Hoiuste tagamise skeemidega kaetud hoiused ei tohiks kriisilahendusmenetluses kahjumit katta. Kui kriisilahenduse meetmega tagatakse, et hoiustajatel on jätkuvalt juurdepääs oma hoiustele, ei tohiks kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühinguga seotud hoiuste tagamise skeemilt nõutav panus olla suurem kui kahjum, mida tal oleks tulnud katta juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses.
- (111) Kuigi tagatud hoiuste omanikud on kaitstud kriisilahendusmenetluses tekkiva kahjumi eest, on muud kõlblikud hoiused kahjumi katmise eesmärgil potentsiaalselt kasutatavad. Selleks et tagada teatav kaitse tase füüsilistele isikutele ning mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle kõlblike hoiuste maht ületab tagatud hoiuste taseme, tuleks niisugustest hoiustest tulenevad nõuded rahulda enne tavalisi tagamata ja eelisnõudeõigusega võlausaldajate nõudeid, nagu sätestatud siseriiklikus õiguses tavalise maksejõuetusmenetluse korral. Hoiuste tagamise skeemi nõude peaks siseriikliku õiguse järgi saama rahuldada isegi enne eespool nimetatud kõlblikest hoiustest tulenevaid nõudeid. Liikmesriikide maksejõuetusõiguse ühtlustamine selles valdkonnas on samuti vajalik, et minimeerida liikmesriikide kriisilahendusfondide riskipositsiooni kooskõlas käesoleva direktiivi põhimõttega, et kriisilahenduse korral ei tohiks võlausaldaja jääda halvemasse seisu kui tavalise maksejõuetusmenetluse korral.
- (112) Juhul kui hoiused antakse krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse korral üle teisele krediidasutusele või investeerimisühingule ei tohiks hoiustajad olla kindlustatud suuremas mahus kui kaitse, mis on sätestatud direktiivis 2014/49/EL. Seejärel peaksid hoiustest tulenevad nõuded, mis on jätud kriisilahendusmenetluses olevasse krediidasutusse või investeerimisühingusse, olema piiratud üleantud summa ja direktiiviga 2014/49/EL sätestatud tagatud summa vahega. Juhul kui üleantud hoiuste summa on tagatud summast suurem, ei tohiks hoiustajal olla õigust esitada hoiuste tagamise skeemi vastu nõuet seoses hoiusega, mis jäi kriisilahendusmenetluses krediidasutusse või investeerimisühingusse.
- (113) Käesolevas direktiivis sätestatud rahastute Euroopa süsteemi loomine peaks tagama liikmesriikides kriisilahenduse tarvis käsutada olevate rahaliste vahendite kasutamise koordineerimise.

- (114) Komisjonil peaks olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada mõistete „kriitilised funktsioonid” ja „põhiäriühingud” määratlemise kriteeriumid käesoleva direktiivi kohaldamiseks; asjaolud, mille esinemisel on vaja välistada kohustused allahindamise või konverteerimise nõuetest; kokkuleppeliigid, mille puhul liikmesriigid tagavad osalise üleandmise või lepingutingimuste muutmise või tühistamise korral asjakohase kaitse; viis, kuidas krediidiasutuste ja investeerimisühingute osamakseid kriisilahendusrahastusse kohandada proportsionaalselt nende riskiprofiliga; registreerimise, arvestusalased, aruandluse ja muud kohustused, tagamaks et *ex ante* osamaksed tasutakse täielikult; ning asjaolud, mille esinemisel võib krediidiasutuse või investeerimisühingu ajutiselt vabastada *ex post* osamaksede tasumisest. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (119) On asjakohane, et käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel peaks Euroopa Pangandusjärelevalve edendama riiklike asutuste tavade lähendamist suuniste abil vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16. Valdkondades, millele regulatiivsed või rakenduslikud tehnilised standardid ei laiene, võib Euroopa Pangandusjärelevalve anda omal algatusel välja suuniseid ja soovitusi liidu õiguse kohaldamise kohta.
- (116) Euroopa Parlamendil ja nõukogul peaks olema delegeeritud õigusakti suhtes vastuväidete esitamiseks aega kolm kuud alates selle teatavakstegemisest. Euroopa Parlamendil ja nõukogul peaks olema võimalik teavitada teisi institutsioone oma kavatsusest vastuväiteid mitte esitada.
- (117) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid hõlbustama järjepidevat ühtlustamist ning hoiustajate, investorite ja tarbijate asjakohast kaitset kogu liidus. Kuna Euroopa Pangandusjärelevalvel on põhjalikud eriteadmised, oleks tõhus ja asjakohane teha talle käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel ülesandeks töötada välja regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitikavalikuid, ja esitada need komisjonile.
- (118) Komisjon peaks võtma Euroopa Pangandusjärelevalve poolt välja töötatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud vastu ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaste delegeeritud õigusaktidega ning kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14. Komisjon peaks käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel vastu võtma Euroopa Pangandusjärelevalve poolt välja töötatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõud rakendusaktidega kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 291 ning määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.
- (119) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/24/EÜ⁽¹⁾ on sätestatud selliste otsuste vastastikune tunnustamine ja täitmise tagamine kõigis liikmesriikides, mis on seotud selliste krediidiasutuste ja investeerimisühingute reorganiseerimise ja likvideerimisega, kellel on filiaalid muudes liikmesriikides kui need, kus neil on peakorterid. Kõnealuse direktiiviga on tagatud, et krediidiasutuse ja investeerimisühingu vara ja kohustustega, hoolimata sellest, millises riigis need asuvad, tegeldakse päritoluliikmesriigis ühtses menetluses ning et vastuvõtva liikmesriigi võlausaldaajad koheldakse samamoodi kui päritoluliikmesriigi võlausaldaajaid. Tulemusliku kriisilahenduse saavutamiseks tuleks direktiivi 2001/24/EÜ kohaldada juhul, kui kriisilahenduse vahendeid kasutatakse nii krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kui ka muude ettevõtjate suhtes, kellele laieneb kriisilahendusmenetlus. Seepärast tuleks direktiivi 2001/24/EÜ vastavalt muuta.
- (120) Liidu äriühinguõiguse direktiivid sisaldavad kohustuslikke eeskirju selliste krediidiasutuste ja investeerimisühingute aktsionäride ja võlausaldaajate kaitseks, kes kuuluvad kõnealuste direktiivide reguleerimisalasse. Olukorras, kus kriisilahendusasutused peavad kiiresti tegutsema, võivad need eeskirjad takistada tõhusat meetmete võtmist ning kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamist kriisilahendusasutuste poolt, mistõttu käesolevasse direktiivi tuleks lisada asjakohased erandid. Selleks et tagada sidusrühmadele maksimaalne õiguskindlus, peaksid erandid olema selged ja neid tuleks piiritleda kitsalt; samuti tuleks neid kasutada üksnes avalikus huvis ja juhul, kui kriisilahendusmenetluse käivitavad tingimused on täidetud. Kriisilahenduse vahendite kasutamise eelduseks on kriisilahenduse eesmärkidele ja käesolevas direktiivis sätestatud kriisilahenduse eelduseks olevatele tingimustele vastamine.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001. aasta direktiiv 2001/24/EÜ krediidiasutuste saneerimise ja likvideerimise kohta (EÜT L 125, 5.5.2001, lk 15).

- (121) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/30/EL⁽¹⁾ sisaldab eeskirju aktsionäride õiguse kohta otsustada kapitali suurendamise ja vähendamise üle, eeskirju nende õiguse kohta osaleda uues aktsiaemissioonis sularaha eest, võlausaldajate kaitse kohta kapitali vähendamise korral ning aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise kohta kapitali olulise kaotuse korral. Need eeskirjad võivad takistada kriisilahendusametuste kiiret tegutsemist ning neist tuleks sätestada asjakohased erandid.
- (122) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/35/EL⁽²⁾ on sätestatud eeskirjad muu hulgas ühinemise heakskiitmise kohta iga ühineva äriühingu üldkoosoleku poolt, nõuete kohta seoses ühinemislepingu, juhtkonna aruande ja eksperdi aruandega ning eeskirjad võlausaldajate kaitse kohta. Nõukogu direktiiv 82/891/EMÜ⁽³⁾ sisaldab sarnaseid eeskirju aktsiaseltside jagunemise kohta. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2005/56/EÜ⁽⁴⁾ on sätestatud vastavad eeskirjad seoses piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemisega. Selleks et kriisilahendusametused saaksid kiiresti tegutseda, tuleks kehtestada asjakohased erandid kõnealustest direktiividest.
- (123) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/25/EÜ⁽⁵⁾ sisaldab kohustust algatada kohustuslik ülevõtupakkumine kõigile äriühingu aktsiatele õiglase hinna eest, nagu on määratletud kõnealuses direktiivis, juhul kui aktsionär omandab otse või kaudselt, üksi või koos teistega teatava protsendi selle äriühingu aktsiatest, mis annab talle selle üle kontrolli, nagu on määratletud siseriikliku õigusega. Kohustusliku ülevõtupakkumise reegli eesmärk on kaitsta vähemusaktsionäre juhul, kui kontrollpaki omanik muutub. Samas võib sellise kuluka kohustuse väljavaade heidutada potentsiaalseid investoreid, kes võiksid mõjutatud krediitiasutusse või investeerimisühingusse raha paigutada, muutes seeläbi kriisilahendusametustel kõigi nende kriisilahendusõiguste kasutamise keeruliseks. Tuleks sätestada asjakohased erandid kohustusliku pakkumise reeglist sel määral, kui see on vajalik kriisilahendusõiguste kasutamiseks, samas kui pärast kriisilahenduse etapi lõppu tuleks kohustusliku pakkumise reeglit kohaldada iga aktsionäri suhtes, kes omandab asjaomases krediitiasutuses või investeerimisühingus aktsiate kontrollpaki.
- (124) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/36/EÜ⁽⁶⁾ on sätestatud aktsionäride menetluslikud õigused seoses aktsionäride üldkoosolekutega. Direktiivis 2007/36/EÜ on muu hulgas sätestatud minimaalne üldkoosolekute kokkukutsumisest etteatamise aeg ning üldkoosoleku kokkukutsumise teate sisu. Need eeskirjad võivad takistada kriisilahendusametuste kiiret tegutsemist ning seega tuleks sätestada asjakohased erandid sellest direktiivist. Enne kriisilahendust võib tekkida vajadus kiiresti suurendada kapitali, juhul kui krediitiasutus või investeerimisühing ei täida või tõenäoliselt ei täida määruse (EL) nr 575/2013 ja direktiivi 2013/36/EL nõudeid ning kapitali suurendamine võiks arvatavalt taastada tema rahuldava finantsseisundi ja hoida ära olukorra, kus kriisilahenduse läve tingimused saavad täidetud. Selliseks olukorraks tuleks võimaldada kutsuda üldkoosolek kokku lühikese etteatamisajaga. Siiski peaks aktsionäridele jääma õigus otsustada kapitali suurendamise ja lühema etteatamisajaga üldkoosolekute kokkukutsumise üle. Sellise korra kehtestamiseks tuleks sätestada asjakohased erandid direktiivist 2007/36/EÜ.
- (125) Selleks et tagada kriisilahendusametuste esindatus määrusega (EL) nr 1092/2010, määrusega (EL) nr 1093/2010, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010⁽⁷⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 315, 14.11.2012, lk 74).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiiv 2011/35/EL, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist (ELT L 110, 29.4.2011, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 17. detsembri 1982. aasta kuues direktiiv 82/891/EMÜ, mis käsitleb aktsiaseltside jagunemist lähtuvalt asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktist g (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 47).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/56/EÜ piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta (ELT L 310, 25.11.2005, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/25/EÜ, ülevõtmispakkumiste kohta (ELT L 142, 30.4.2004, lk 12).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta direktiiv 2007/36/EÜ noteeritud äriühingute aktsionäride teatavate õiguste kasutamise kohta (ELT L 184, 14.7.2007, lk 17).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Töandajapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

(EL) nr 1095/2010 ⁽¹⁾ loodud Euroopa finantsjärelevalve süsteemis ning selleks et Euroopa Pangandusjärelevalvel oleks vajalik pädevus käesoleva direktiiviga sätestatud ülesannete täitmiseks, tuleks määrust (EL) nr 1093/2010 muuta, et kaasata käesolevas direktiivis kindlaks määratud riiklikud kriisilahendusasutused kõnealuse määrusega kehtestatud pädevate asutuste määratlusse. Selline kriisilahendusasutuste ja pädevate asutuste võrdsustamine vastavalt määrusele (EL) nr 1093/2010 on kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 25 kohaselt Euroopa Pangandusjärelevalvele omistatud ülesannetega aidata kaasa finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade koostamisele ja koordineerimisele ja osaleda selles aktiivselt ning hõlbustada maksejõuetute krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendust, eelkõige piiriüleste konsolideerimisgruppide puhul.

- (126) Et tagada krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt käesolevast direktiivist tulenevate nõuete täitmine ning tagada, et neile saab osaks sarnane kohtlemine kogu liidus, tuleks liikmesriikidel nõuda, et nad kehtestaksid halduskaristused ja muud haldusmeetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, nendele isikutele, kes tegelikult kontrollivad krediidasutuste ja investeerimisühingute majandustegevust ja nende juhtorganit. Seepärast peaksid liikmesriikide kehtestatud halduskaristused ja muud haldusmeetmed vastama teatavatele olulistele nõuetele seoses adressaatide, karistuse või muu haldusmeetme kohaldamisel arvessevõetavate kriteeriumide, karistuse või muude haldusmeetmete avalikustamise, peamiste karistusõiguste ja rahaliste haldustrahvide suurusega. Euroopa Pangandusjärelevalve peaks rangeid ametisaladuse hoidmise nõudeid järgides pidama keskandmebaasi kõigi halduskaristuste kohta ning kaebustealase teabe kohta, mille talle teavad pädevad asutused ja kriisilahendusasutused.
- (127) Käesolev direktiiv osutab nii halduskaristustele kui ka muudele haldusmeetmetele, et katta kõik meetmed, mida kohaldatakse õigusrikkumise järel, ning mille eesmärk on edaspidi ennetada õigusrikkumisi, olgu see siis siseriikliku õiguse kohaselt karistus või muu haldusmeede.
- (128) Kuigi miski ei takista liikmesriikidel kehtestada eeskirju nii halduskaristuste kui ka kriminaalkaristuste kohta sama õigusrikkumise eest, ei tohiks liikmesriikidel nõuda eeskirjade kehtestamist selliste käesoleva direktiivi rikkumiste suhtes kohaldatavate halduskaristuste kohta, mille suhtes on kohaldatav siseriiklik kriminaalõigus. Liikmesriikidel ei ole siseriikliku õiguse kohaselt kohustust kehtestada sama õigusrikkumise suhtes nii haldus- kui ka kriminaalkaristust, kuid nad võivad seda teha, kui siseriiklik õigus seda lubab. Kriminaalkaristuste kohaldamine halduskaristuste või muude haldusmeetmete asemel käesoleva direktiivi rikkumiste puhul ei peaks aga vähendama ega muul viisil mõjutama kriisilahendusasutuste ja pädevate asutuste võimet teha koostööd teiste liikmesriikide kriisilahendusasutuste ja pädevate asutustega, omada juurdepääsu teabele ja vahetada nendega õigeaegselt teavet käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil, sealhulgas pärast asjaomase õigusrikkumise suhtes kriminaalmenetluse alustamist pädevate õigusasutuste poolt.
- (129) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta ⁽²⁾ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevatele teadetele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (130) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja eelkõige hartas tunnustatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, eelkõige õigust omandile, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ning õigust kaitsele.
- (131) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühtlustada krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse materiaal- ja menetlusõiguse norme, piisavalt saavutada, küll aga on seda krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse tagajärgede tõttu parem saavutada liidu tasandil tervikuna, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- (132) Tehes otsuseid või võttes meetmeid käesoleva direktiivi alusel, peaksid pädevad asutused ja kriisilahendusasutused alati võtma nõuetekohaselt arvesse oma otsuste ja meetmete mõju teiste liikmesriikide finantsstabiilsusele ja majanduslikule olukorrale ning peaksid kaaluma iga tütarettevõtja või filiaali olulisust selle asutamise liikmesriigi finantssektori ja majanduse jaoks, isegi juhul, kui asjaomane tütarettevõtja või filiaal on konsolideerimisgrupi jaoks vähem oluline.
- (133) Komisjon vaatab läbi käesoleva direktiivi üldise kohaldamise ning kaalub eelkõige, pidades silmas korda, mis on võetud kasutusele mis tahes liidu õigusaktiga, millega luuakse rohkem kui ühte liikmesriiki hõlmav kriisilahendus-kord, Euroopa Pangandusjärelevalve õiguste kasutamist käesoleva direktiivi alusel seoses vahendajarolli võtmisega korras osaleva liikmesriigi kriisilahendusasutuse ja selles mitteosaleva liikmesriigi kriisilahendusasutuse vahel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

REGULEERIMISALA, MÕISTED JA AMETIASUTUSED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse normid ja menetlused järgmiste ettevõtjate puhul:

- a) liidus asutatud krediidasutused ja investeerimisühingud;
- b) liidus asutatud finantseerimisasutused, kui finantseerimisasutus on krediidasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtja või punktides c või d osutatud äriühingu tütarettevõtja ning kuulub emaettevõtja konsolideeritud järelevalve alla vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklitele 6 kuni 17;
- c) liidus asutatud finantsvaldusettevõtjad, segafinantsvaldusettevõtjad ja segavaldusettevõtjad;
- d) liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevad finantsvaldusettevõtjad, liidus emaettevõtjana tegutsevad finantsvaldusettevõtjad, liikmesriigis emaettevõtjana tegutsevad segafinantsvaldusettevõtjad, liidus emaettevõtjana tegutsevad segafinantsvaldusettevõtjad;
- e) krediidasutuste ja investeerimisühingute filiaalid, mis on rajatud väljaspool liitu vastavalt käesolevas direktiivis sätestatud eritingimustele.

Käesoleva direktiivi alusel nõuete kehtestamisel ja kohaldamisel ning nende käsutuses olevate eri vahendite kasutamisel seoses esimeses lõigus osutatud ettevõtjaga, ning arvestades erisätetega, võtavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused arvesse ettevõtja majandustegevuse iseloomu, aktsionäride struktuuri, õiguslikku vormi, riskiprofiili, suurust ja õiguslikku staatust, tema seotust teiste krediidasutuste ja investeerimisühingute või finantsüsteemiga üldiselt, tema tegevuse ulatust ja keerukust, kuulumist krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi, mis vastab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 nõuetele, või muusse kooperatiivse vastastikuse solidaarsuse süsteemi, millele on osutatud kõnealuse määruse artikli 113 lõikes 6, ning seda, kas ta teostab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeerimisteenusid või -tegevusi.

2. Liikmesriigid võivad võtta vastu käesolevas direktiivis ja käesoleva direktiivi põhjal vastu võetud delegeeritud õigusaktides ning rakendusaktides sätestatud eeskirjadest rangemad või neid täiendavad eeskirjad ja neid kohaldada, kui need on üldkohaldatavad ega lähe vastuollu käesoleva direktiiviga ega selle põhjal vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega.

*Artikkel 2***Mõisted**

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kriisilahendus” – kriisilahenduse vahendi või artikli 37 lõikes 9 osutatud vahendi kasutamine artikli 31 lõikes 2 osutatud ühe või enama kriisilahenduse eesmärgi saavutamiseks;
- 2) „krediidiasutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus, välja arvatud direktiivi 2013/36/EL artikli 2 lõikes 5 osutatud ettevõtjad;
- 3) „investeeringusühing” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeeringusühing, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/36/EL artikli 28 lõikes 2 sätestatud algkapitali nõuet;
- 4) „finantseerimisasutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 26 määratletud finantseerimisasutus;
- 5) „tütarettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 16 määratletud tütarettevõtja;
- 6) „emaettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 15 alapunktis a määratletud emaettevõtja;
- 7) „konsolideeritud alus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 47 määratletud konsolideeritud olukord;
- 8) „krediidiasutuste ja investeeringusühingute kaitseskeem” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 sätestatud nõuetele vastav lepinguline kord;
- 9) „finantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 20 määratletud finantsvaldusettevõtja;
- 10) „segafinantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 21 määratletud segafinantsvaldusettevõtja;
- 11) „segavaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 22 määratletud segavaldusettevõtja;
- 12) „liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 30 määratletud liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja;
- 13) „liidus emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 31 määratletud ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja;
- 14) „liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 32 määratletud liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;
- 15) „liidus emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 33 määratletud ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;
- 16) „kriisilahenduse eesmärgid” – artikli 31 lõikes 2 osutatud kriisilahenduse eesmärgid;
- 17) „filiaal” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 17 määratletud filiaal;

- 18) „kriisilahendusasutus” – artikli 3 kohaselt liikmesriigi määratud ametiasutus;
- 19) „kriisilahenduse vahend” – artikli 37 lõikes 3 osutatud kriisilahenduse vahend;
- 20) „kriisilahendusõigus” – artiklites 63–72 osutatud õigus;
- 21) „pädev asutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 40 määratletud pädev asutus, k.a Euroopa Keskpang seoses talle nõukogu määrusega (EL) nr 1024/2013 ⁽¹⁾ antud eriülesannetega;
- 22) „pädev ministeerium” – rahandusministeerium või muu riigi tasandil vastavalt riiklikule pädevuste jaotusele majandus-, finants- ja eelarveküsimuste eest vastutav liikmesriigi ministeerium, mis on määratud kooskõlas artikli 3 lõikega 5;
- 23) „krediidiasutus või investeerimisühing” – krediidiasutus või investeerimisühing;
- 24) „juhtorgan” – direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 7 määratletud juhtorgan;
- 25) „kõrgem juhtkond” – direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 9 määratletud kõrgem juhtkond;
- 26) „konsolideerimisgrupp” – emaettevõtja koos selle tütarettevõtjatega;
- 27) „piiriülene konsolideerimisgrupp” – konsolideerimisgrupp, mille ettevõtjad on asutatud rohkem kui ühes liikmesriigis;
- 28) „erakorraline avaliku sektori finantstoetus” – riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses või mis tahes muu riigiülel tasandil osutatav avaliku sektori finantstoetus, mis oleks riigiabi, kui seda osutatakse riigi tasandil, mida antakse sellise krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktides b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi, millesse selline krediidiasutus või investeerimisühing või ettevõtja kuulub, jätkusuutlikkuse, likviidsuse või maksevõimelisuse säilitamiseks või taastamiseks;
- 29) „erakorraline likviidsusabi” – keskpanga raha või mis tahes muu sellise abi, mis võib kaasa tuua keskpanga rahaliste vahendite suurenemise, eraldamine keskpanga poolt maksevõimelisele finantseerimisasutusele või maksevõimeliste finantseerimisasutuste konsolideerimisgrupile, kellel on ajutised likviidsusprobleemid, ilma et selline tehing oleks osa rahapoliitikast;
- 30) „süsteemne kriis” – finantsüsteemi häire, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed siseturule ja reaalmajandusele. Kõik finantsvahendajate, -turgude ja -infrastruktuuri liigid võivad olla teataval määral süsteemselt tähtsad;
- 31) „konsolideerimisgrupi ettevõtja” – juriidiline isik, mis kuulub konsolideerimisgruppi;
- 32) „finantsseisundi taastamise kava” – artikli 5 kohaselt krediidiasutuse või investeerimisühingu koostatav ja hallatav finantsseisundi taastamise kava;
- 33) „konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava” – artikli 7 kohaselt koostatav ja hallatav konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava;
- 34) „oluline filiaal” – filiaal, mida võiks vastuvõtvas liikmesriigis pidada oluliseks vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 51 lõikele 1;

⁽¹⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

- 35) „kriitilised funktsioonid” – tegevus, teenused või tegevused, mille seiskumine toob ühes või enamas liikmesriigis tõenäoliselt kaasa reaalmajanduse jaoks oluliste teenuste katkemise või häirib tõenäoliselt finantsstabiilsust krediidiasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi suuruse, turuosa, välise ja sisemise seotuse, keerukuse või piiriülese tegevuse tõttu, pidades eelkõige silmas kõnealuste tegevuste, teenuste või tegevuste asendatavust;
- 36) „põhiäriühendid” – äriühendid ja sellega seonduvad teenused, mis on krediidiasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi, kuhu krediidiasutus või investeerimisühing kuulub, tulude, kasumi või frantsiisiväärtuse olulisteks allikateks;
- 37) „konsolideeritud järelevalvet teostav asutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 41 määratletud konsolideeritud järelevalvet teostav asutus;
- 38) „omavahendid” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 118 määratletud omavahendid;
- 39) „kriisilahenduse eeltingimused” – artikli 32 lõikes 1 osutatud tingimused;
- 40) „kriisilahenduse meede” – otsus alustada krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes artikli 32 või 33 kohaselt kriisilahendusmenetlust, kriisilahenduse vahendi rakendamist või ühe või enama kriisilahendusõiguse kasutamist;
- 41) „kriisilahenduse kava” – krediidiasutuse või investeerimisühingu jaoks artikli 10 kohaselt koostatud kriisilahenduse kava;
- 42) „konsolideerimisgrupi kriisilahendus” – üks järgmisest kahest tegevusest:
- a) kriisilahenduse meetme võtmine emaettevõtja või konsolideeritud järelevalve all oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu tasandil või
 - b) kriisilahenduse vahendite rakendamise koordineerimine ja kriisilahendusõiguste kasutamine kriisilahendusasutuse poolt konsolideerimisgrupi ettevõtjate suhtes, mis vastavad kriisilahenduse eeltingimustele;
- 43) „konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava” – vastavalt artiklitele 12 ja 13 koostatud kava konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks;
- 44) „konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus” – kriisilahendusasutus liikmesriigis, kus asub konsolideeritud järelevalvet teostav asutus;
- 45) „konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeem” – konsolideerimisgrupi kriisilahenduse eesmärgil artikli 91 kohaselt koostatud kava;
- 46) „kriisilahenduse kolleegium” – vastavalt artiklile 88 loodud kolleegium, mis täidab artikli 88 lõikes 1 osutatud ülesandeid;
- 47) „tavaline maksejõuetusmenetlus” – maksejõuetusmenetlus võlgniku kõigi võlakohustuste suhtes, mille käigus võlgnik kaotab täielikult või osaliselt oma vara käsutamise õiguse, ja likvideerija või halduri määramist ning mida tavaliselt rakendatakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes vastavalt siseriiklikule õigusele, mis on kehtestatud konkreetselt nende krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes või on üldiselt kohaldatav mis tahes juriidilise või füüsilise isiku suhtes;
- 48) „võlainstrumendid” – artikli 63 lõike 1 punktide g ja j tähenduses võlakirjad ja muud liiki võõrandatavad võlainstrumendid, instrumendid, mille alusel tekib võlg või tunnustatakse võla olemasolu, ning instrumendid, mis annavad õiguse võlainstrumentide omandamiseks;
- 49) „liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidiasutus või investeerimisühing” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 28 määratletud liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidiasutus või investeerimisühing;

- 50) „liidus emaaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 29 määratletud ELis emaaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing;
- 51) „omavahendite nõuded” – määruse (EL) nr 575/2013 artiklites 92–98 sätestatud nõuded;
- 52) „järelevalvekolleegium” – direktiivi 2013/36/EL artikli 116 kohaselt moodustatud järelevalvekolleegium;
- 53) „liidu riigiabi raamistik” – ELi toimimise lepingu artiklitega 107, 108 ja 109 kehtestatud ning ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 4 või artikli 109 alusel vastu võetud määrustega ja kõigi muude liidu aktidega, sealhulgas suuniste, teatiste ja teadetega loodud raamistik;
- 54) „likvideerimine” – krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara realiseerimine;
- 55) „vara eraldamise vahend” – moodus, mida kriisilahendusamet kasutab, et anda kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, nõuded või kohustused üle vara valitsemise ettevõtjale vastavalt artiklile 42;
- 56) „vara valitsemise ettevõtja” – juriidiline isik, mis vastab artikli 42 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 57) „kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend” – moodus, mida kriisilahendusamet kasutab allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamiseks kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kohustuste suhtes vastavalt artiklile 43;
- 58) „ettevõtte võõrandamise vahend” – moodus, mida kriisilahendusamet kasutab kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide või kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, nõuete või kohustuste üleandmiseks omandajale, kes ei ole sildasutus, vastavalt artiklile 38;
- 59) „sildasutus” – juriidiline isik, mis vastab artikli 40 lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 60) „sildasutuse vahend” – moodus, mida kasutatakse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide või kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, nõuete või kohustuste üleandmiseks sildasutusele vastavalt artiklile 40;
- 61) „omandiõiguse instrumendid” – aktsiad, osad, muud omandiõigust tõendavad instrumendid või instrumendid, mis on konverteeritavad aktsiateks, osadeks või muudeks omandiõiguse instrumentideks või annavad õiguse omandada aktsiaid, osi või muid omandiõiguse instrumente, ning instrumendid, mis väljendavad osalust aktsiates, osades või muudes omandiõiguse instrumentides;
- 62) „aktsionärid” – aktsionärid, osanikud või muude omandiõiguse instrumentide omajad;
- 63) „üleandmise õigus” – artikli 63 lõike 1 punktis c või d sätestatud õigus anda aktsiad, muud omandiõiguse instrumendid, võlainstrumendid, vara, nõuded või kohustused või nende mis tahes kombinatsioon üle kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult saajale;
- 64) „keskne vastaspool” – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 1 määratletud keskne vastaspool;
- 65) „tuletisinstrument” – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 lõikes 5 määratletud tuletisinstrument;
- 66) „allahindamise ja konverteerimise õigus” – artikli 59 lõikes 2 ja artikli 63 lõike 1 punktides e–i sätestatud õigused;

- 67) „tagatud kohustus” – kohustus, mille puhul võlausaldaja õigus tagasimaksele või muud liiki tulemusele on tagatud võlakohustuse, pandi või pandiõiguse või tagatiskokkuleppega, sealhulgas kohustused, mis tulenevad repotehingutest ja muudest omandiõiguse üleminekul põhinevatest tagatiskokkulepetest;
- 68) „esimese taseme põhiomavahendite instrumendid” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 28 lõigetes 1–4, artikli 29 lõigetes 1–5 või artikli 31 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid;
- 69) „täiendavad esimese taseme omavahendite instrumendid” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid;
- 70) „kogusumma” – kogusumma, mille võrra on kriisilahendusasutus otsustanud kõlblikke kohustusi artikli 46 lõike 1 kohaselt alla hinnata või konverteerida;
- 71) „kõlblikud kohustused” – krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kohustused ja kapitaliinstrumendid, mis ei ole esimese taseme põhiomavahendite instrumendid, täiendavad esimese taseme omavahendite instrumendid või teise taseme omavahendite instrumendid ja mis ei ole artikli 44 lõike 2 kohaselt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendusala välja jäetud;
- 72) „hoiuste tagamise skeem” – direktiivi 2014/49/EL artikli 4 kohaselt liikmesriigis loodud hoiuste tagamise skeem, mis on ametlikult tunnustatud;
- 73) „teise taseme omavahendite instrumendid” – määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 63 sätestatud tingimustele vastavad kapitaliinstrumendid või allutatud laenud;
- 74) „asjaomased kapitaliinstrumendid” – IV jaotise IV peatüki 5. jao ja IV jaotise V peatüki kohaldamisel täiendavate esimese taseme omavahendite instrumendid ja teise taseme omavahendite instrumendid;
- 75) „konverteerimise määr” – tegur, millega määratakse kindlaks aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide arv, milleks teatavat liiki kohustus konverteeritakse, osutades kas kõnealust liiki üksikule instrumendile või võlanõude teatavale väärtusühikule;
- 76) „mõjutatud võlausaldaja” – võlausaldaja, kelle nõudeõigus on seotud kohustusega, mida kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kasutamise kohaseid allahindamise või konverteerimise õigust kasutades vähendatakse või konverteeritakse aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks;
- 77) „mõjutatud omaja” – omandiõiguse instrumentide omaja, kelle omandiõiguse instrumendid tunnistatakse kehtetuks artikli 63 lõike 1 punktis h osutatud õiguse alusel;
- 78) „asjaomane ametiasutus” – artikli 61 kohaselt kindlaks tehtud liikmesriigi asutus, kes siseriikliku õiguse alusel vastutab artikli 59 lõikes 3 osutatud otsuste eest;
- 79) „asjaomane emaettevõtja” – liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing või liidus emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing või finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja või segavaldusettevõtja või liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või liidus emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja või liidus emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, mille suhtes rakendatakse kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit;
- 80) „saaja” – üksus, millele kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühingu annab üle aktsiad, muud omandiõiguse instrumendid, võlainstrumendid, vara, õigused või kohustused või nende mis tahes kombinatsiooni;
- 81) „tööpäev” – päev, mis ei ole laupäev, pühapäev ega asjaomases liikmesriigis riigipüha;

- 82) „lõpetamisõigus” – õigus leping üles öelda, õigus nõuda kohustuste täitmise kiirendamist või lõpuleviimist või nende mahakandmist või tasaarvestamist, või netokohustuse väljatoomist või mis tahes sarnane säte, mis näeb ette lepingupoole kohustuse edasilükkamise, muutmise või kustutamise, või säte, mis takistab tekkimast sellist lepingust tulenevat kohustust, mis muul juhul tekiks;
- 83) „kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing” – krediidasutus, investeerimisühing, finantseerimisasutus, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja, segavaldusettevõtja, liikmesriigis emaaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja, liidus emaaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja, liikmesriigis emaaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või liidus emaaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, mille suhtes võetakse kriisilahenduse meede;
- 84) „liidu tütarettevõtja” – krediidasutus või investeerimisühing, mis on asutatud liikmesriigis ning mis on kolmanda riigi krediidasutuse või investeerimisühingu või kolmanda riigi emaaettevõtja tütarettevõtja;
- 85) „liidus tegutsev emaaettevõtja” – liidus emaaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing, liidus emaaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või liidus emaaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;
- 86) „kolmanda riigi krediidasutus või investeerimisühing” – ettevõtja, mille peakontor on asutatud kolmandas riigis ning mis juhul, kui see oleks asutatud liidus, kuuluks krediidasutuse või investeerimisühingu määratluse alla;
- 87) „kolmanda riigi emaaettevõtja” – kolmandas riigis asutatud emaaettevõtja, emaaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või emaaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja;
- 88) „kolmanda riigi kriisilahendusmenetlus” – kolmanda riigi seaduste kohane meede kolmanda riigi krediidasutuse või investeerimisühingu või kolmanda riigi emaaettevõtja maksejõuetuse haldamiseks, mis on eesmärkide ja eeldatavate tulemuste poolest võrreldav käesoleva direktiivi kohaste kriisilahenduse meetmetega;
- 89) „liidu filiaal” – kolmanda riigi krediidasutuse või investeerimisühingu filiaal, mis asub liikmesriigis;
- 90) „asjaomane kolmanda riigi asutus” – kolmanda riigi asutus, mis vastutab ülesannete täitmise eest, mis on võrreldavad kriisilahendusasutuste või pädevate asutuste ülesannetega vastavalt käesolevale direktiivile;
- 91) „konsolideerimisgrupi rahastu” – selle liikmesriigi rahastu või rahastud, kus asub konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus;
- 92) „kompensatsioonitehing” – kahe samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja vaheline tehing, mille eesmärk on ühe selle konsolideerimisgrupi ettevõtja ja kolmanda isiku vahel sõlmitud teisest tehingust tekkinud riski osaline või täielik ülekandmine;
- 93) „konsolideerimisgrupisene garantii” – leping, millega üks konsolideerimisgrupi ettevõtja tagab sama konsolideerimisgrupi teise ettevõtja kohustusi kolmanda isiku ees;
- 94) „tagatud hoiused” – direktiivi 2014/49/EL artikli 2 lõike 1 punktis 5 määratletud tagatud hoiused;
- 95) „kõlblikud hoiused” – direktiivi 2014/49/EL artikli 2 lõike 1 punktis 4 määratletud kõlblikud hoiused;
- 96) „pandikiri” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁽¹⁾ artikli 52 lõikes 4 osutatud instrument;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtipaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

- 97) „omandiõiguse üleminekul põhinev finantstagatiskokkulepe” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis b määratletud omandiõiguse üleminekul põhinev finantstagatiskokkulepe (¹);
- 98) „tasaarvestuskokkulepe (*netting*)” – kokkulepe, mille puhul mitu nõuet või kohustust saab konverteerida üheks netonõudeks, sealhulgas lõpetamisel toimuv tasaarvestus, mille puhul (mis tahes viisil määratletud) täitmist tingiva juhtumi toimumisel poolte kohustusi kiirendatakse, nii et need kuuluvad kohelele täitmisele, või need lõpetatakse, ning kummalgi juhul konverteeritakse kohustused üheks netonõudeks või asendatakse ühe netonõudega; mõiste hõlmab lõpetamisel toimuvat tasaarvestust käsitlevaid sätteid, nagu on määratletud direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti n alapunktis i, ja tasaarvestust, nagu on määratletud direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis k;
- 99) „tasaarvestuskokkulepe (*set-off*)” – kokkulepe, mille puhul kaks või enam nõuet või kohustust kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu ja vastaspoole vahel võib teineteisega tasaarvestada;
- 100) „finantslepingud” – mõiste hõlmab järgmisi lepinguid ja kokkuleppeid:
- a) väärtpaberitega seotud lepingud, sealhulgas:
 - i) lepingud väärtpaberi, väärtpaberite rühma või indeksi ostmiseks, võõrandamiseks või laenamiseks;
 - ii) väärtpaberioptsioonid või väärtpaberite rühma või indeksi optsioonid;
 - iii) repotehingud või pöördrepotehingud seoses mis tahes sellise väärtpaberi, rühma või indeksiga;
 - b) kaubalepingud, sealhulgas:
 - i) lepingud kauba või kaupade rühma või indeksi ostmiseks, võõrandamiseks või laenamiseks selle hilisema üleandmisega;
 - ii) kaubaoptsioonid või kaupade rühma või indeksi optsioonid;
 - iii) repotehingud või pöördrepotehingud seoses mis tahes sellise kauba, kaupade rühma või indeksiga;
 - c) futuurlepingud ja forvardlepingud, sealhulgas lepingud (välja arvatud kaubalepingud) kauba või muud liiki vara, teenuse, õiguse või osaluse omandamiseks, võõrandamiseks või üleandmiseks kindlaksmääratud hinnaga hilisemal kuupäeval;
 - d) vahetuslepingud, sealhulgas:
 - i) vahetuslepingud ja optsioonid, mis on seotud intressimääradega, hetke- või muude valuutakursilepingutega, valuutaga, aktsiaindeksi või aktsiaga, võlakirjaindeksi või võlainstrumentidega, kaubaindeksite ja kaupadega, ilmaga, heitkoguste või inflatsiooniga;
 - ii) kogutulu vahetustehingud, krediidiriski marginaali või krediidiriski vahetustehingud;
 - iii) mis tahes lepingud või tehingud, mis on sarnased alapunktis i või ii osutatud lepinguga, mille suhtes toimub korduv kauplemine vahetuslepingute või tuletisinstrumentide turul;
 - e) pankadevahelised laenulepingud, mille puhul laenu tähtaeg on kolm kuud või vähem;
 - f) punktides a–e osutatud lepingute või kokkulepete raamlepingud;

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

- 101) „kriisiennetusmeede” – finantsseisundi taastatavust pärssivate puuduste või takistuste otsese kõrvaldamise õiguste kasutamine artikli 6 lõike 6 alusel, kriisilahenduskõlblikkust pärssivate takistustega tegelemise või nende kõrvaldamise õiguste kasutamine artiklite 17 või 18 alusel, varase sekkumise meetme võtmine artikli 27 alusel, ajutise halduri nimetamine artikli 29 alusel või allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamine artikli 59 alusel;
- 102) „kriisihjemeede” – kriisilahenduse meede või erihalduri nimetamine vastavalt artiklile 35 või muu isiku nimetamine vastavalt artikli 51 lõikele 2 või artikli 72 lõikele 1;
- 103) „taastumissuutlikkus” – krediidasutuse või investeerimisühingu suutlikkus taastada oma finantsseisund pärast selle olulist halvenemist;
- 104) „hoiustaja” – direktiivi 2014/49/EL artikli 2 lõike 1 punktis 6 määratletud hoiustaja;
- 105) „investor” – investor Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/9/EÜ⁽¹⁾ artikli 1 punkti 4 tähenduses;
- 106) „makrotasandi usaldatavusjärelevalvet teostav määratud riiklik asutus” – asutus, mille ülesanne on teostada makrotasandi poliitikat, millele on osutatud Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu riiklike asutuste makrotasandi pädevusi käsitleva 22. detsembri 2011. aasta soovitusel ESRB/2011/3 soovitusel B1;
- 107) „mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad” – mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, nagu on määratletud seoses komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ lisa artikli 2 lõikes 1 osutatud aastakäibe kriteeriumiga⁽²⁾;
- 108) „reguleeritud turg” – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 21 määratletud reguleeritud turg.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada esimese lõigu punktis 35 esitatud mõiste „kriitilised funktsioonid” puhul nimetatud tegevuse, teenuste ja funktsioonide ning esimese lõigu punktis 36 esitatud mõiste „põhiäriinid” puhul nimetatud äriinide ja nendega seonduvate teenuste kindlaks määramise kriteeriume.

Artikkel 3

Kriisilahendusasutuste määramine

1. Iga liikmesriik määrab ühe või erandkorras mitu kriisilahendusasutust, millel on õigus rakendada kriisilahenduse vahendeid ja kasutada kriisilahendusõigusi.
2. Kriisilahendusasutus on riiklik haldusasutus või asutused, millele on antud avaliku halduse pädevus.
3. Kriisilahendusasutusteks võivad olla liikmesriigi keskpank, pädev ministeerium või muu riiklik haldusasutus või asutus, millele on antud avaliku halduse pädevus. Liikmesriigid võivad erandkorras sätestada, et kriisilahendusasutuseks võivad olla pädevad järelevalveasutused määruse (EL) nr 575/2013 ja direktiivi 2013/36/EL tähenduses. Kehtestada tuleb piisav struktuurne kord, et tagada tegevuse sõltumatus ja vältida määruse (EL) nr 575/2013 ja direktiivi 2013/36/EL kohaste järelevalvefunktsioonide või asjaomase ametiasutuse muude funktsioonide ning käesoleva direktiivi kohaste kriisilahendusasutuse funktsioonide vahelisi huvide konflikte, piiramata lõikes 4 nõutavat teabe vahetamise ja koostöö kohustust. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et pädevates asutustes, riikide keskpankades, pädevates ministeeriumides või muudes ametiasutustes oleksid asjaomase ametiasutuse kriisilahendusfunktsioon ja järelevalvefunktsioon või muud funktsioonid üksteisest tegevuslikult sõltumatud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiv 97/9/EÜ investeringute tagamise skeemide kohta (EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22).

⁽²⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määramise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Käesoleva direktiivi kohaste kriisilahendusasutuse funktsioonide täitmisega tegelevad töötajad peavad olema struktuurselt eraldatud määruse (EL) nr 575/2013 ja direktiivi 2013/36/EL kohaste ülesannete täitmise või asjaomase ametiasutuse muude funktsioonide täitmisega tegelevatest töötajatest ja neil peab olema eraldi aruandlusahel.

Käesoleva lõike kohaldamiseks võtab liikmesriik või kriisilahendusasutus vastu ja avalikustab kõik vajalikud asjaomased sise-eeskirjad, sealhulgas ametisaladuse hoidmise eeskirjad ja eri funktsioonide vahelise teabevahetuse eeskirjad.

4. Liikmesriigid nõuavad, et järelevalve- ja kriisilahendusfunktsioone täitvad ametiasutused ja ametiasutuste nimel kõnealuseid funktsioone täitvad isikud teeksid kriisilahenduse otsuste ettevalmistamisel, kavandamisel ja rakendamisel tihedalt koostööd nii juhul, kui kriisilahendusasutus ja pädev asutus on eraldi üksused, kui ka juhul, kui neid funktsioone täidab üks ja sama üksus.

5. Iga liikmesriik määrab ühe ministeeriumi, mis vastutab käesoleva direktiivi alusel pädeva ministeeriumi funktsioonide täitmise eest.

6. Kui liikmesriigi kriisilahendusasutus ei ole pädev ministeerium, teavitab ta pädevat ministeeriumit käesoleva direktiivi kohaselt tehtud otsustest ja, juhul kui siseriiklikus õiguses ei ole teisiti sätestatud, palub enne otsese eelarvemõjuga või süsteemse mõjuga otsuste rakendamist tema heakskiitu.

7. Pädevate asutuste, kriisilahendusasutuste ja Euroopa Pangandusjärelevalve käesoleva direktiivi kohaselt tehtud otsustes võetakse arvesse otsuse võimalikku mõju kõikides liikmesriikides, kus krediitiasutus või investeerimisühing või konsolideerimisgrupp tegutseb, ja vähendatakse võimalikult palju negatiivset mõju finantsstabiilsusele ning negatiivset majanduslikku ja sotsiaalset mõju nendes liikmesriikides. Euroopa Pangandusjärelevalve otsuste suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1093/2010 artiklit 38.

8. Liikmesriigid tagavad, et igal kriisilahendusasutusel oleks olemas kriisilahenduse meetmete võtmiseks vajalikud teadmised, ressursid ja tegevussuutlikkus ning et see oleks võimeline kasutama oma õigusi kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks vajaliku kiiruse ja paindlikkusega.

9. Euroopa Pangandusjärelevalve arendab koostöös pädevate asutuste ja kriisilahendusasutustega vajalikud teadmised, ressursid ja tegevussuutlikkuse ning seirab lõike 8 rakendamist, muu hulgas korraliste vastastikuste eksperdihinnangute kaudu.

10. Juhul kui liikmesriik määrab lõike 1 kohaselt kriisilahenduse vahendeid rakendama ja kriisilahendusõigusi kasutama rohkem kui ühe asutuse, esitab ta Euroopa Pangandusjärelevalvele ja komisjonile selle kohta igakülgset põhjendatud teate ning jaotab funktsioonid ja ülesanded kõnealuste asutuste vahel selgelt, tagab asjakohase nendevahelise kooskõlastamise ning määrab ühe ametiasutuse kontaktasutuseks, kelle kaudu toimub koostöö ja kooskõlastamine teiste liikmesriikide asjaomaste ametiasutustega.

11. Liikmesriigid teavitavad kriisilahendusasutuseks ja kontaktasutuseks määratud ametiasutusest või -asutustest ning vajaduse korral nende konkreetsetest funktsioonidest ja ülesannetest Euroopa Pangandusjärelevalvet. Euroopa Pangandusjärelevalve avaldab kõnealuste kriisilahendusasutuste ja kontaktasutuste nimekirja.

12. Ilma et see piiraks artikli 85 kohaldamist, võivad liikmesriigid kooskõlas siseriikliku õigusega piirata kriisilahendusasutuse, pädeva asutuse ja nende asutuste töötajate vastutust nende käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmisest tuleneva tegevuse või tegevusetuse eest.

II JAOTIS

VALMISTUMINE

I PEATÜKK

Finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamine

1. ja g u

Üldsätted

Artikkel 4

Teatavate asutuste lihtsustatud kohustused

1. Võttes arvesse mõju, mida krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetus võiks avaldada krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevuse iseloomu, aktsionäride struktuuri, õigusliku vormi, riskiprofiili, suuruse ja õigusliku staatuse tõttu, krediidasutuse või investeerimisühingu seotuse tõttu teiste krediidasutuste või investeerimisühingutega või finantsüsteemiga üldiselt, tema tegevuse ulatuse ja keerukuse tõttu, kuulumise tõttu krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi või muusse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 osutatud kooperatiivse vastastikuse solidaarsuse süsteemi ning selle tõttu, et krediidasutus või investeerimisühing osutab direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeerimisteenusid või viljeleb seal osutatud tegevusi, ning olenevalt sellest, kas krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetus ja sellele järgnev lõpetamine ning likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses avaldaks tõenäoliselt märkimisväärselt ebasoodsat mõju finantsturgudele, muudele krediidasutustele ja investeerimisühingutele, rahastamistingimustele või majandusele laiemalt, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused ja kriisilahendusasutused määravad kindlaks:

- a) artiklitega 5–12 ettenähtud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade sisu ja üksikasjad;
 - b) esimeste finantsseisundi taastamise kavade ja kriisilahenduse kavade koostamise tähtpäeva ning finantsseisundi taastamise kavade ja kriisilahenduse kavade ajakohastamise sageduse, mis võib olla väiksem, kui on sätestatud artikli 5 lõikes 2, artikli 7 lõikes 5, artikli 10 lõikes 6 ja artikli 13 lõikes 3;
 - c) krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt nõutava teabe sisu ja üksikasjad vastavalt artikli 5 lõikele 5, artikli 11 lõikele 1 ja artikli 12 lõikele 2 ning lisa A ja B jaole;
 - d) artiklis 15 ja 16 ja lisa C jaos sätestatud kriisilahenduskõlblikkuse hindamiseks nõutavate andmete üksikasjalikkuse taseme.
2. Pädevad asutused ja vajaduse korral kriisilahendusasutused konsulteerivad enne lõikes 1 osutatud hindamist vajaduse korral makrotasandi usaldatavusjärelvalvet teostava riikliku asutusega.
3. Liikmesriigid tagavad, et lihtsustatud kohustuste kohaldamise korral võivad pädevad asutused ja vajaduse korral kriisilahendusasutused kehtestada igal ajal täiemahulised, lihtsustamata kohustused.
4. Liikmesriigid tagavad, et lihtsustatud kohustuste kohaldamine iseenesest ei mõjuta pädeva asutuse ja vajaduse korral kriisilahendusasutuse õigust rakendada kriisiennetusmeedet või kriisiohjemeedet.
5. Euroopa Pangandusjärelvalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada lõikes 1 osutatud kriteeriumid, mille alusel hinnatakse kõnealuse lõike kohaselt krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse mõju finantsturgudele, muudele krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning rahastamistingimustele.
6. Võttes vajaduse korral arvesse lõikes 5 osutatud suuniste kohaldamisel saadud kogemusi, koostab Euroopa Pangandusjärelvalve regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõikes 1 osutatud kriteeriumid, mille alusel hinnatakse kõnealuse lõike kohaselt krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse mõju finantsturgudele, muudele krediidasutustele ja investeerimisühingutele ning rahastamistingimustele.

Euroopa Pangandusjärelvalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2017.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

7. Pädevad asutused ja kriisilahendusasutused teatavad Euroopa Pangandusjärelevalvele sellest, kuidas nad on kohaldanud lõikeid 1, 8, 9 ja 10 nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile, hiljemalt 31. detsembriks 2017 aruande lõigete 1, 8, 9, ja 10 rakendamise kohta. Eelkõige tehakse kõnealuses aruandes kindlaks, kas lõigete 1, 8, 9 ja 10 rakendamisel on liikmesriikides lahknevusi.

8. Arvestades lõikeid 9 ja 10, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused ja vajaduse korral kriisilahendusasutused võivad loobuda järgmisest:

- a) käesoleva peatüki 2. ja 3. jaos sätestatud nõuete kohaldamine keskasutusega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes on kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 10 siseriiklikus õiguses sätestatud usaldatavusnõuete täitmisest täielikult või osaliselt vabastatud;
- b) 2. jaos sätestatud nõuete kohaldamine krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes kuuluvad mõnda krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi.

9. Lõike 8 kohase loobumise korral:

- a) kohaldavad liikmesriigid käesoleva peatüki 2. ja 3. jaos sätestatud nõudeid konsolideeritud alusel keskasutuse ja sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes määruse (EL) nr 575/2013 artikli 10 tähenduses;
- b) nõuavad liikmesriigid, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem täidaks 2. jaos sätestatud nõudeid koostöös kõikide oma liikmetega, kes on nõuete kohaldamisest loobunud.

Kõnealusel eesmärgil hõlmab mis tahes viide konsolideerimisgrupile käesoleva peatüki 2. ja 3. jaos keskasutust ja sellega seotud krediidasutusi ja investeerimisühinguid määruse (EL) nr 575/2013 artikli 10 tähenduses ja nende tütarettevõtjaid, ning mis tahes viide ematettevõtjatele või krediidasutustele või investeerimisühingutele, mille suhtes teostatakse konsolideeritud järelevalvet direktiivi 2013/36/EL artikli 111 alusel, hõlmab ka keskasutust.

10. Krediidasutused ja investeerimisühingud, mis määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 6 lõike 4 kohaselt kuuluvad Euroopa Keskpannga otsese järelevalve alla või moodustavad olulise osa liikmesriigi finantsüsteemist, koostavad oma finantsseisundi taastamise kavad vastavalt käesoleva peatüki 2. jaole ja nende suhtes kohaldatakse individuaalseid kriisilahenduse kavasid vastavalt 3. jaole.

Käesoleva lõike tähenduses moodustab krediidasutuse või investeerimisühingu tegevus olulise osa asjaomase liikmesriigi finantsüsteemist, kui täidetud on mõni järgmistest tingimustest:

- a) tütarettevõtja vara koguväärtus on suurem kui 30 000 000 000 eurot, või
- b) tema vara moodustab rohkem kui 20 % asukohaliikmesriigi SKPst, välja arvatud juhul, kui tema vara koguväärtus on väiksem kui 5 000 000 000 eurot.

11. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks ühtsed vormid, mudelid ja mõisted pädevate asutuste ja kriisilahendusasutuste poolt teabe kindlakstegemiseks ja selle edastamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele lõike 7 kohaldamise eesmärgil, järgides proportsionaalsuse põhimõtet.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

2. jagu

Finantsseisundi taastamise kavandamine

Artikkel 5

Finantsseisundi taastamise kavad

1. Liikmesriigid tagavad, et iga krediidasutus või investeerimisühing, mis ei kuulu konsolideerimisgruppi, mille suhtes kohaldatakse konsolideeritud järelevalvet vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklitele 111 ja 112, koostab ja haldab finantsseisundi taastamise kava, milles nähakse ette meetmed, mille krediidasutus või investeerimisühing võtab tarvitusele oma finantsseisundi taastamiseks, kui see on oluliselt halvenenud. Finantsseisundi taastamise kavasid käsitatakse äriühingu juhtimiskorrana direktiivi 2013/36/EL artikli 74 tähenduses.

2. Pädevad asutused tagavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud ajakohastavad oma finantsseisundi taastamise kavasid vähemalt kord aastas või pärast mõnd krediidasutuse või investeerimisühingu õigusliku või organisatsioonilise struktuuri, selle majandustegevuse või finantsolukorraga seotud sündmust või juhtumit, mis võib finantsseisundi taastamise kava oluliselt mõjutada või luua vajaduse selle muutmiseks. Pädevad asutused võivad nõuda, et krediidasutused ja investeerimisühingud ajakohastaksid oma finantsseisundi taastamise kavasid sagedamini.

3. Finantsseisundi taastamise kavades ei saa eeldada juurdepääsu erakorralisele riiklikule finantstoetusele ega selle saamist.

4. Finantsseisundi taastamise kavad peavad vajaduse korral sisaldama analüüsi, kuidas ja millal võib krediidasutus või investeerimisühing taotleda kavas käsitletavate tingimuste korral võimalust kasutada keskpanga vahendeid, ning määrama kindlaks eeldatavalt tagatiseks kvalifitseeruva vara.

5. Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et finantsseisundi taastamise kavad sisaldaksid kogu lisa A jaos loetletud teavet. Liikmesriigid võivad nõuda, et finantsseisundi taastamise kavad sisaldaksid täiendavat teavet.

Finantsseisundi taastamise kavad peavad sisaldama ka võimalikke meetmeid, mida krediidasutus või investeerimisühing võib võtta, kui artikli 27 kohased varase sekkumise tingimused on täidetud.

6. Liikmesriigid nõuavad, et finantsseisundi taastamise kavad sisaldaksid asjakohaseid tingimusi ja korda, millega tagatakse finantsseisundi taastamise meetmete rakendamine õigel ajal, ning mitut eri võimalust finantsseisundi taastamiseks. Liikmesriigid nõuavad, et finantsseisundi taastamise kavades analüüsitaks tõsiste makromajanduslike ja finantsraskuste mitut võimalikku stsenaariumi, mis on krediidasutuse või investeerimisühingu konkreetset olukorda arvestades asjakohased, sealhulgas kogu süsteemi haaravad sündmused ning konkreetsele juriidilisele isikule ja konsolideerimisgrupile omased raskused.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 tihedas koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja suunised, et täpsustada stsenaariumid, mida kasutatakse käesoleva artikli lõike 6 kohaldamisel.

8. Samuti võivad liikmesriigid ette näha, et pädevatel asutustel on õigus nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing säilitaks üksikasjalikud andmed finantslepingute kohta, mille üheks pooleks on asjaomane krediidasutus või investeerimisühing.

9. Lõikes 1 osutatud krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan peab finantsseisundi taastamise kava enne selle pädevale asutusele esitamist hindama ja heaks kiitma.

10. Ilma et see piiraks artikli 4 rakendamist, töötab Euroopa Pangandusjärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata täpsemalt kindlaks käesoleva artikli lõikes 5 osutatud finantsseisundi taastamise kavas sisalduv teave.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 6

Finantsseisundi taastamise kavade hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud, mis on vastavalt artikli 5 lõikele 1 ja artikli 7 lõikele 1 kohustatud koostama finantsseisundi taastamise kavad, esitaksid need pädevale asutusele läbivaatamiseks. Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud tõendaksid pädevale asutusele teda rahuldaval viisil, et kõnealused finantsseisundi taastamise kavad vastavad lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele.

2. Pärast konsulteerimist oluliste filiaalide asukohaliikmesriikide pädevate asutustega, niivõrd kui see on asjaomase filiaali puhul vajalik, vaatavad pädevad asutused kuue kuu jooksul pärast iga kava esitamist kava läbi ning hindavad, mil määral see vastab artiklis 5 sätestatud nõuetele ja järgmistele kriteeriumidele:

a) kavas kavandatud meetmete rakendamine säilitab või taastab mõistliku tõenäosusega krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi jätkusuutlikkuse ja finantsseisundi, võttes arvesse ettevalmistusmeetmeid, mida krediidasutus või investeerimisühing on võtnud või kavatseb võtta;

b) kava ja selles sisalduvaid konkreetseid meetmeid on mõistliku tõenäosusega võimalik kiiresti ja tõhusalt rakendada ka stressiolukorras, vältides nii palju kui võimalik märkimisväärselt ebasoodsat mõju finantsüsteemile, sealhulgas stenaariumide korral, millega kaasneks finantsseisundi taastamise kavade samaaegne rakendamine teiste krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt.

3. Finantsseisundi taastamise kavade asjakohasust hinnates võtab pädev asutus arvesse krediidasutuse või investeerimisühingu kapitali- ja rahastamisstruktuuri sobivust krediidasutuse või investeerimisühingu organisatsioonilise struktuuri keerukuse ja riskiprofiili seisukohalt.

4. Pädev asutus esitab finantsseisundi taastamise kava kriisilahendusasutusele. Kriisilahendusasutus võib finantsseisundi taastamise kava läbi vaadata, et teha kindlaks selles sisalduvad meetmed, millel võib olla negatiivne mõju asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduskõlblikkusele, ning esitada pädevale asutusele kõnealuseid küsimusi käsitlevaid soovitusi.

5. Kui pädev asutus leiab oma hinnangus, et finantsseisundi taastamise kavas on olulisi puudusi või selle rakendamisel võib ette tulla olulisi takistusi, teavitab ta krediidasutust või investeerimisühingut või konsolideerimisgrupi emaaettevõtjat oma hinnangust ning nõuab, et krediidasutus või investeerimisühing esitaks kahe kuu jooksul (tähtaega võib pädeva asutuse nõusolekul ühe kuu võrra pikendada) muudetud kava, milles näidatakse, kuidas need puudused ja takistused kõrvaldatakse.

Enne krediidasutuselt või investeerimisühingult finantsseisundi taastamise kava uuesti esitamise nõudmist annab pädev asutus krediidasutusele või investeerimisühingule võimaluse esitada oma arvamus kõnealuse nõude kohta.

Kui pädev asutus leiab, et puudusi ja takistusi ei ole muudetud finantsseisundi taastamise kavas piisavalt käsitletud, võib ta soovitada krediidasutusel või investeerimisühingul teha finantsseisundi taastamise kavas konkreetseid muudatusi.

6. Juhul kui krediidasutus või investeerimisühing ei esita finantsseisundi taastamise muudetud kava või kui pädev asutus leiab, et algse hinnangus tuvastatud puudusi ja takistusi ei ole muudetud kavas piisavalt kõrvaldatud ning puudusi ja takistusi ei ole konkreetsete muudatuste soovimisega võimalik piisavalt kõrvaldada, nõuab pädev asutus, et krediidasutus või investeerimisühing teeks mõistliku aja jooksul kindlaks, milliseid muudatusi ta võib oma majandustegevuses teha finantsseisundi taastamise kavas esinevate puuduste või selle rakendamisel tekkivate takistuste kõrvaldamiseks.

Kui krediidasutus või investeerimisühing ei suuda pädeva asutuse kehtestatud mõistliku aja jooksul selliseid muudatusi välja pakkuda või kui pädev asutus leiab, et krediidasutuse või investeerimisühingu pakutud meetmed ei ole puuduste ja takistuste kõrvaldamiseks piisavad, võib pädev asutus soovitada krediidasutusel või investeerimisühingul võtta mis tahes meetmeid, mida ta peab vajalikuks ja proportsionaalseks, võttes arvesse kõnealuste puuduste ja takistuste raskusastet ja meetmete mõju krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevusele.

Ilma et see piiraks direktiivi 2013/36/EL artikli 104 kohaldamist, võib pädev asutus soovitada krediidasutusel või investeerimisühingul teha järgmist:

- a) vähendada krediidasutuse või investeerimisühingu riske, sealhulgas likviidsusriski;
- b) võimaldada rekapiitalseerimismeetmete õigeaegset võtmist;
- c) vaadata läbi krediidasutuse või investeerimisühingu strateegia ja struktuur;
- d) muuta rahastamisstrateegiat, et suurendada põhiariliinide ja kriitiliste funktsioonide vastupanuvõimet;
- e) muuta krediidasutuse või investeerimisühingu juhtimisstruktuuri.

Käesolevas lõikes sätestatud meetmed ei välista liikmesriikide võimalust lubada pädevatel asutustel võtta siseriikliku õiguse kohaseid täiendavaid meetmeid.

7. Kui pädev asutus nõuab krediidasutuselt või investeerimisühingult lõike 6 kohaste meetmete võtmist, peab meetmeid käsitlev otsus olema põhjendatud ja proportsionaalne.

Otsusest teatatakse krediidasutusele või investeerimisühingule kirjalikult ning krediidasutus või investeerimisühing võib selle kaevata edasi.

8. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles määratakse kindlaks miinimumkriteeriumid, mida pädev asutus peab käesoleva artikli lõike 2 ja artikli 8 lõike 1 kohasel hindamisel arvestama.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 7

Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava

1. Liikmesriigid tagavad, et liidus tegutsevad ematettevõtjad koostavad ja esitavad konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava koosneb kogu liidus tegutseva ematettevõtja juhitatav konsolideerimisgruppi hõlmavast finantsseisundi taastamise kavast. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavas esitatakse meetmed, mille rakendamist võib nõuda liidus tegutseva ematettevõtja ja iga üksiku tütarettevõtja tasandil.

2. Pädevad asutused võivad kooskõlas artikliga 8 nõuda, et tütarettevõtjad koostaksid ja esitaksid finantsseisundi taastamise kavad individuaalselt.

3. Tingimusel, et kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud konfidentsiaalsusnõudeid, edastab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavad

- a) direktiivi 2013/36/EL artiklites 115 ja 116 osutatud asjaomastele pädevatele asutustele;
- b) oluliste filiaalide asukohaliikmesriikide pädevatele asutustele, kui see on asjaomase filiaali puhul vajalik;
- c) konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele ning
- d) tütarettevõtjate kriisilahendusasutustele.

4. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava eesmärk on saavutada konsolideerimisgrupi kui terviku või konsolideerimisgruppi kuuluva mis tahes krediitiasutuse või investeerimisühingu stabiliseerumine, juhuks kui keegi neist satub raskustesse, nii et tegeletakse nende põhjustega või kõrvaldatakse need ning taastatakse asjaomase konsolideerimisgrupi või krediitiasutuse või investeerimisühingu finantsseisund, võttes samal ajal arvesse teiste konsolideerimisgrupi ettevõtjate finantsseisundit.

Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava sisaldab korda, mis tagab liidus tegutseva emaettevõtja, artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtjate ja tütarettevõtjate ning vajaduse korral kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL oluliste filiaalide tasandil võetavate meetmete koordineerituse ja sidususe.

5. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava ja üksiku tütarettevõtja jaoks koostatud kava peab sisaldama artiklis 5 sätestatud elemente. Kõnealused kavad peavad vajaduse korral sisaldama konsolideerimisgrupisisesest finants-toetuse pakkumise korda, mis on kehtestatud vastavalt III peatüki kohaselt sõlmitud konsolideerimisgrupisisesest finants-toetuse lepingule.

6. Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavad peavad sisaldama mitmeid finantsseisundi taastamise võimalusi ja artikli 5 lõikes 6 osutatud stsenaariumide puhul võetavaid meetmeid.

Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavas märgitakse iga stsenaariumi puhul, kas konsolideerimisgrupisest finantsseisundi taastamise meetmete rakendamisel, sealhulgas kavaga hõlmatud üksikute ettevõtjate tasandil, võib esineda takistusi ning kas konsolideerimisgrupisisesel omavahendite kiirel ülekandmisel või kohustuste tagasimaksmisel või vara tagastamisel võib esineda olulisi praktilisi või õiguslikke takistusi.

7. Lõike 1 kohast konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava koostava ettevõtja juhtorgan hindab ja kinnitab finantsseisundi taastamise kava enne selle esitamist konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele.

Artikkel 8

Konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavade hindamine

1. Pärast konsulteerimist direktiivi 2013/36/EL artiklis 116 osutatud pädevate asutustega ja oluliste filiaalide pädevate asutustega, kui see on asjaomase filiaali puhul vajalik, vaatab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus koos tütarettevõtjate pädevate asutustega konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava läbi ja hindab, mil määral vastab kava artiklites 6 ja 7 sätestatud nõuetele ja kriteeriumidele. Kõnealune hinnang antakse vastavalt artikliga 6 ja käesoleva artikliga kehtestatud menetlusele ning selles võetakse arvesse finantsseisundi taastamise meetmete võimalikku mõju finantsstabiilsusele kõikides liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb.

2. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja tütarettevõtjate pädevad asutused püüavad jõuda ühisele otsusele järgmistes küsimustes:

- a) konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava läbivaatamine ja hindamine;
- b) kas konsolideerimisgruppi kuuluvate krediitiasutuste ja investeerimisühingute puhul koostatakse individuaalne finantsseisundi taastamise kava ning
- c) artikli 6 lõigetes 5 ja 6 osutatud meetmete kohaldamine.

Osalised püüavad jõuda ühisele otsusele nelja kuu jooksul alates kuupäevast, mil konsolideeritud järelevalvet teostav asutus edastab konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava vastavalt artikli 7 lõikele 3.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib pädeva asutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktiga c pädevaid asutusi ühisele otsusele jõudmisel abistada.

3. Juhul kui pädevad asutused ei jõua nelja kuu jooksul arvates kava edastamisest ühisele otsusele konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava läbivaatamise ja hindamise osas või mis tahes meetmete osas, mille võtmist nõutakse liidus tegutsevalt emettevõtjalt kooskõlas artikli 6 lõigetega 5 ja 6, võtab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus kõnealustes küsimustes vastu oma otsuse. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus teeb oma otsuse pärast teiste pädevate asutuste poolt nelja kuu jooksul esitatud seisukohtade ja reservatsioonide arvessevõtmist. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab otsuse liidus tegutsevale emettevõtjale ja teistele pädevatele asutustele.

Juhul kui mõni lõikes 2 osutatud pädevatest asutustest on vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 esitanud lõikes 7 nimetatud küsimuse enne neljakuulise tähtaja lõppu arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võtab, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist ajavahemikku käsitatakse lepitusperioodina nimetatud määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse otsust.

4. Kui pädevad asutused ei tee nelja kuu jooksul arvates kava edastamisest ühisotsust järgmistes küsimustes, otsustab iga pädev asutus ise:

a) kas nende jurisdiktsiooni kuuluvate krediidasutuste ja investeerimisühingute puhul tuleb koostada individuaalne finantsseisundi taastamise kava või

b) artikli 6 lõigetes 5 ja 6 osutatud meetmete kohaldamise tütarettevõtja tasandil.

Juhul kui mõni asjaomastest pädevatest asutustest on vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 esitanud lõikes 7 nimetatud küsimuse enne neljakuulise perioodi lõppu arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab tütarettevõtja pädev asutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võtab, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse tütarettevõtja eest individuaalsel tasandil vastutava pädeva asutuse otsust.

5. Teised pädevad asutused, kes ei ole lõike 4 alusel eriarvamusel, võivad jõuda ühisele otsusele konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava osas, mis hõlmab nende jurisdiktsiooni kuuluvaid konsolideerimisgrupi ettevõtjaid.

6. Lõikes 2 või 5 osutatud ühisotsust ja ühisotsuse puudumise korral pädevate asutuste tehtud otsuseid, millele on osutatud lõigetes 3 ja 4, käsitatakse lõplikuna ja kohaldatakse pädevate asutuste poolt asjaomastes liikmesriikides.

7. Pädeva asutuse taotlusel kooskõlas lõikega 3 või 4 võib Euroopa Pangandusjärelevalve abistada pädevaid asutusi üksnes kokkuleppe saavutamisel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõikega 3 finantsseisundi taastamise kavade hindamise ning artikli 6 lõike 6 punktides a, b ja d osutatud meetmete rakendamise osas.

Artikkel 9

Finantsseisundi taastamise kava näitajad

1. Artiklite 5–8 kohaldamisel nõuavad pädevad asutused, et iga finantsseisundi taastamise kava sisaldab krediidasutuse või investeerimisühingu kehtestatud näitajate raamistikku, milles on kindlaks määratud, millal võib võtta finantsseisundi taastamise kavas nimetatud asjakohaseid meetmeid. Pädevad asutused lepivad näitajad kokku finantsseisundi taastamise kavade hindamisel kooskõlas artiklitega 6 ja 8. Kõnealused näitajad võivad olla krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisundiga seotud kvalitatiivsed või kvantitatiivsed näitajad, mida on võimalik kergesti jälgida. Pädevad asutused tagavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud kehtestavad asjakohase korra kõnealuste näitajate regulaarseks seireks.

Esimesest lõigust olenemata võib krediidasutus või investeerimisühing:

- a) võtta finantsseisundi taastamise kavas ette nähtud meetmeid, kui asjaomast näitajat ei ole ületatud, kuid asjaolude tõttu peab krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan meetmete võtmist asjakohaseks, või
- b) selliste meetmete võtmisest hoiduda, kui krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan ei pea meetmete võtmist olukorra asjaolude tõttu asjakohaseks.

Finantsseisundi taastamise kavas nimetatud meetme võtmise otsusest või sellise meetme võtmisest hoidumise otsusest teatatakse viivitamata pädevale asutusele.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada lõikes 1 osutatud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate minimaalne loetelu.

3. jagu

Kriisilahenduse kavandamine

Artikkel 10

Kriisilahenduse kavad

1. Kriisilahendusasutus koostab pärast konsulteerimist pädeva asutuse ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusasutustega, kui see on asjaomase olulise filiaali puhul vajalik, kriisilahenduse kava iga krediidasutuse või investeerimisühingu jaoks, mis ei kuulu konsolideerimisgruppi, mille suhtes kohaldatakse konsolideeritud järelevalvet vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklitele 111 ja 112. Kriisilahenduse kavas nähakse ette kriisilahenduse meetmed, mida kriisilahendusasutus võib võtta, kui krediidasutus või investeerimisühing vastab kriisilahenduse eeltingimustele. Lõike 7 punktis a osutatud teave avaldatakse asjaomasele krediidasutusele või investeerimisühingule.
2. Kriisilahenduse kava koostades selgitab kriisilahendusasutus välja kõik olulised kriisilahenduskõlblikkuse takistused ning, kui see on vajalik ja proportsionaalne, kirjeldab asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada takistavad asjaolud kooskõlas käesoleva jaotise II peatükiga.
3. Kriisilahenduse kavas võetakse arvesse asjakohaseid stsenaariume, sealhulgas asjaolu, et maksejõuetus võib olla konkreetsele krediidasutusele või investeerimisühingule ainuomane või võib esineda laiema finantsilise ebastabiilsuse või kogu süsteemi haaravate sündmuste ajal. Kriisilahenduse kavas ei eeldata:
 - a) erakorralist avaliku sektori finantstoetuse saamist lisaks kooskõlas artikliga 100 loodud rahastu kasutamisele;
 - b) keskpanga erakorralise likviidsusabi saamist ega
 - c) keskpanga sellise likviidsusabi saamist, mida antakse mittestandardse tagatise, struktuuri või intressimääraga.
4. Kriisilahenduse kava peab sisaldama analüüsi, kuidas ja millal võib krediidasutus või investeerimisühing taotleda kavas käsitletavate tingimuste korral võimalust kasutada keskpanga vahendeid, ning selles tuleb määrata kindlaks eeldatavalt tagatisena kvalifitseeruv vara.
5. Kriisilahendusasutused võivad nõuda, et krediidasutused ja investeerimisühingud abistaksid neid kriisilahenduse kavade koostamisel ja ajakohastamisel.
6. Kriisilahenduse kavad vaadatakse läbi ja vajaduse korral neid ajakohastatakse vähemalt kord aastas ning pärast krediidasutuse või investeerimisühingu õigusliku või organisatsioonilise struktuuri muutmist või pärast majandustegevuse või finantsseisundiga seotud mis tahes sündmust või juhtumit, mis võib oluliselt mõjutada kava tulemuslikkust või muul viisil sunnib kriisilahenduse kava läbi vaatama.

Esimeses lõigus osutatud kriisilahenduse kavade läbivaatamiseks või ajakohastamiseks teatavad krediidasutuse ja investeerimisühingud ning pädevad asutused kriisilahendusasutustele kohe igast muudatusest, mis sunnib kriisilahenduse kava läbi vaatama või ajakohastama.

7. Ilma et see piiraks artikli 4 rakendamist, nähakse kriisilahenduse kavas ette võimalused, kuidas IV jaotises osutatud kriisilahenduse vahendeid ja õigusi krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes rakendatakse. Kava sisaldab järgmist, vajaduse ja võimaluse korral kvantifitseerituna:

- a) ülevaade kava põhielementidest;
- b) ülevaade krediidasutuses või investeerimisühingus pärast kõige viimase kriisilahenduse kava esitamist toimunud olulistest muutustest;
- c) selgitus, kuidas on võimalik kriitilised funktsioonid ja põhiäriiliinid vajalikul määral õiguslikult ja majanduslikult teistest funktsioonidest eraldada, et tagada krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetuse korral tema tegevuse jätkumine;
- d) kava iga olulise aspekti elluviimise prognoositav ajakava;
- e) käesoleva artikli lõike 2 ja artikli 15 kohaselt läbi viidud kriisilahenduskõlblikkuse hindamise üksikasjalik kirjeldus;
- f) ülevaade artikli 17 kohaselt nõutavatest meetmetest artikli 15 kohaselt läbi viidud hindamise tulemusena kindlaks tehtud kriisilahenduskõlblikkust pärssivate asjaoludega tegelemiseks või nende kõrvaldamiseks;
- g) krediidasutuse või investeerimisühingu kriitiliste funktsioonide, põhiäriiliinide ja vara väärtuse ning turustatavuse määramise protsessi üksikasjalik kirjeldus;
- h) üksikasjalik ülevaade meetmetest, millega tagatakse, et artikli 11 kohaselt nõutav teave on alati ajakohastatud ning kriisilahendusasutustele kättesaadav;
- i) kriisilahendusasutuse selgitus kriisilahenduse võimaluste rahastamise kohta, eeldamata järgmist:
 - i) erakorralise avaliku sektori finantstoetuse saamist lisaks kooskõlas artikliga 100 loodud rahastu kasutamisele;
 - ii) keskpanga erakorralise likviidsusabi saamist, ega
 - iii) keskpanga sellise likviidsusabi saamist, mida antakse mittestandardse tagatise, struktuuri või intressimääraga;
- j) üksikasjalik ülevaade erinevatest kriisilahenduse strateegiatest, mida saaks võimalike eri stsenaariumide korral rakendada, ja kohaldatavad ajakavad;
- k) ülevaade olulisest vastastikusest sõltuvusest;
- l) ülevaade võimalustest säilitada juurdepääs maksetele, kliiringuteenustele ning muudele infrastruktuuridele ja klientide positsioonide üleantavuse hinnang;
- m) analüüs kava mõju kohta krediidasutuse või investeerimisühingu töötajatele, sealhulgas sellega seotud võimalike kulude hinnang, ja kriisilahenduse vältel personaliga konsulteerimiseks kavandatava korra kirjeldus, võttes vajaduse korral arvesse sotsiaalpartneritega dialoogi pidamise riiklikke süsteeme;
- n) meedia ja avalikkusega suhtlemise kava;

- o) artikli 45 lõike 1 kohaselt nõutavate omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumtase ning vajaduse korral selle taseme saavutamise tähtpäev;
- p) vajaduse korral artikli 45 lõike 1 kohaste omavahendite ja lepinguliste kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendite nõutud miinimumtase ning vajaduse korral selle taseme saavutamise tähtaeg;
- q) krediidasutuse või investeerimisühingu toimimispidevuseks vajalike oluliste toimingute ja süsteemide kirjeldus;
- r) asjakohasel juhul arvamus, mida krediidasutus või investeerimisühing on kriisilahenduse kava kohta väljendanud.

8. Liikmesriigid tagavad samuti, et kriisilahendusametustel on õigus nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing ja artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja säilitaks üksikasjalikud andmed finantslepingute kohta, mille üheks pooleks ta on. Kriisilahendusametustel võib kehtestada tähtaja, milleks krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja peab suutma nimetatud andmed esitada. Sama tähtaeg kehtib kõigi krediidasutuste ja investeerimisühingute ja artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate suhtes, mis kuuluvad asjaomase kriisilahendusametuse jurisdiktsiooni. Kriisilahendusametustel võib otsustada, et kehtestab artikli 2 punktis 100 loetletud eri liiki finantslepingute jaoks erinevad tähtajad. Käesolev lõige ei mõjuta pädeva asutuse õigust koguda teavet.

9. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata täpsemalt kindlaks kriisilahenduse kava sisu.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 11

Kriisilahenduse kava koostamiseks ja krediidasutuse või investeerimisühinguga tehtavaks koostööks vajalik teave

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametustel on õigus nõuda, et asjaomased krediidasutused ja investeerimisühingud:

- a) teeksid kriisilahenduse kavade koostamisel vajalikul määral koostööd;
- b) esitaksid neile ise või pädeva asutuse vahendusel kogu teabe, mis on kriisilahenduse kava koostamiseks ja rakendamiseks vajalik.

Eelkõige peab kriisilahendusametustel olema õigus küsida lisaks muule teabele lisa B jaos sätestatud teavet ja analüüsi.

2. Asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused teevad kriisilahendusametustega koostööd selle nimel, et teha kindlaks, kas osa lõikes 1 osutatud teabest või kogu nimetatud teave on juba kättesaadav. Juhul kui teave on olemas, esitavad pädevad asutused teabe kriisilahendusametustele.

3. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada käesoleva artikli kohase teabe esitamise kord ning minimaalne hulk standardvorme ja -mudeleid.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 15.

Artikkel 12

Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava

1. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametused koostavad konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavad koostöös tütarettevõtjate kriisilahendusametustega ja pärast konsulteerimist oluliste filiaalide kriisilahendusametustega, kui see on asjaomase filiaali puhul vajalik. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava hõlmab kava liidus tegutseva emaettevõtja juhitava kogu konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks kas liidus tegutseva emaettevõtja tasandil kriisilahenduse läbiviimiseks või osadeks lahutamise ja tütarettevõtjate kriisilahendusmenetlusega. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavas määratakse kindlaks järgmiste krediitiasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduse meetmed:

- a) liidus tegutsev emaettevõtja;
 - b) konsolideerimisgruppi kuuluvad ja liidus asuvad tütarettevõtjad;
 - c) artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtjad ning
 - d) võttes arvesse VI jaotist, konsolideerimisgruppi kuuluvad ja väljaspool liitu asuvad tütarettevõtjad.
2. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava koostatakse vastavalt artiklile 11 esitatud teabe alusel.
3. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavas:
- a) määratakse kindlaks kriisilahenduse meetmed, mida tuleb võtta konsolideerimisgrupi ettevõtjate puhul, ning seda nii artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate kui emaettevõtja ja tütarettevõtja puhul, ning ka koordineeritud kriisilahenduse meetmed tütarettevõtjate puhul artikli 10 lõikega 3 ette nähtud stsenaariumide korral;
 - b) vaadeldakse ulatust, mil määral oleks kriisilahenduse vahendeid ja õigusi võimalik koordineeritult rakendada ja kasutada liidus asutatud konsolideerimisgrupi ettevõtjate suhtes, sealhulgas meetmeid, millega soodustatakse konsolideerimisgrupi kui terviku või konsolideerimisgrupi mitme ettevõtja või teatavate ettevõtjate eraldiseisvate äriühingute või tegevusalade ostmist kolmanda isiku poolt, ning määratakse kindlaks koordineeritud kriisilahendust pärssivad asjaolud;
 - c) kui konsolideerimisgrupis on kolmandates riikides asutatud ettevõtjaid, määratakse kindlaks nende kolmandate riikide asjaomaste ametiasutustega tehtava koostöö ja koordineerimise asjakohane kord ning mõju liidus toimuvatele kriisilahendusmenetlustele;
 - d) määratakse kindlaks meetmed, sealhulgas teatavate funktsioonide või äriühingute õiguslik ja majanduslik eraldamine üks teisest, mis on vajalikud kiirendamiseks konsolideerimisgrupi kriisilahendust;
 - e) sätestatakse kõik täiendavad, käesolevas direktiivis nimetatud meetmed, mida konsolideerimisgrupi kriisilahendusametused kavatseb võtta konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks;
 - f) määratakse kindlaks, kuidas konsolideerimisgrupi kriisilahendusemeetmeid rahastatakse, ning juhul, kui on vaja kasutada rahastut, nähakse ette põhimõtted rahastamisalase vastutuse jagamiseks eri liikmesriikide rahastamisallikate vahel. Kavas ei eeldata järgmist:
 - i) erakorralise riikliku finantstoetuse andmist lisaks kooskõlas artikliga 100 loodud rahastute kasutamisele;
 - ii) keskpanga erakorralist likviidsusabi, ega

iii) keskpanga likviidsusabi, mida antakse mittestandardse tagatise taseme, struktuuri või intressimääraga.

Need põhimõtted kehtestatakse tasakaalustatud ja õiglaste kriteeriumide alusel ja neis võetakse arvesse eelkõige artikli 107 lõiget 5 ja kõigi asjaomaste liikmesriikide finantsstabiilsusele avalduvat mõju.

4. Artikliga 16 ette nähtud konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamine viiakse läbi samaaegselt käesoleva artikli kohase konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava koostamise ja ajakohastamisega. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava peab sisaldama artikli 16 kohaselt läbi viidud konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamise üksikasjalikku kirjeldust.

5. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kaval ei tohi olla ebaproportsionaalset mõju ühelegi liikmesriigile.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab pärast konsulteerimist Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, milles täpsustatakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade sisu, võttes arvesse konsolideerimisgruppide ärimudelite mitmekesisust siseturul.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 13

Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava koostamise nõue ja menetlus

1. Liidus tegutsevad emaettevõtjad esitavad konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele teabe, mida võidakse nõuda artikli 11 alusel. See teave puudutab liidus tegutsevat emaettevõtjat ja vajalikul määral kõiki konsolideerimisgrupi ettevõtjaid, sealhulgas artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtjaid.

Tingimusel, et kohaldatakse käesolevas direktiivis sätestatud konfidentsiaalsusnõudeid, edastab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus käesoleva lõike kohase teabe:

- a) Euroopa Pangandusjärelevalvele;
- b) tütarettevõtjate kriisilahendusasutustele;
- c) oluliste filiaalide asukohaliikmesriikide kriisilahendusasutustele, kui see on olulise filiaali puhul vajalik;
- d) direktiivi 2013/36/EL artiklites 115 ja 116 osutatud asjaomastele pädevatele asutustele ning
- e) selliste liikmesriikide kriisilahendusasutustele, kus on asutatud artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtjad.

Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse poolt tütarettevõtjate kriisilahendusasutustele ja pädevatele asutustele, oluliste filiaalide asukohariigi kriisilahendusasutustele ning direktiivi 2013/36/EL artiklites 115 ja 116 osutatud asjaomastele pädevatele asutustele esitatav teave peab sisaldama vähemalt kogu teavet, mis on tütarettevõtja või olulise filiaali puhul asjakohane. Euroopa Pangandusjärelevalvele edastatav teave peab sisaldama kogu teavet, mis on asjakohane seoses Euroopa Pangandusjärelevalve rolliga konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavandamises. Kolmanda riigi tütarettevõtjatega seotud teabe puhul ei ole konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus kohustatud kõnealust teavet edastama ilma asjaomase kolmanda riigi järelevalveasutuse või kriisilahendusasutuse nõusolekuta.

2. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutused koostavad ja haldavad konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava koos käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud kriisilahendusasiutustega, kes kuuluvad kriisilahenduse kolleegiumi, ning pärast konsulteerimist asjaomaste pädevate asutustega, sealhulgas oluliste filiaalide asukohaks olevate liikmesriikide jurisdiktsioonide pädevate asutustega. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutused võivad oma äranägemisel ja tingimusel, et nad järgivad käesoleva direktiivi artiklis 98 sätestatud konfidentsiaalsusnõudeid, kaasata kriisilahenduse kavade koostamisse ja haldamisse kolmanda riigi kriisilahendusasiutusi, mis asuvad jurisdiktsioonis, kus konsolideerimisgrupp on asutanud tütaretevõtteid või finantsvaldusettevõtteid või direktiivi 2013/36/EL artiklis 51 määratletud olulised filiaalid.

3. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavad vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse neid vähemalt kord aastas ning pärast konsolideerimisgrupi, sealhulgas konsolideerimisgrupi mõne ettevõtja õigusliku või organisatsioonilise struktuuri, majandustegevuse või finantsseisundiga seotud muudatusi, mis võivad kava oluliselt mõjutada või tekitada vajaduse selle muutmiseks.

4. Konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava võetakse vastu konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutuse ja tütaretevõtjate kriisilahendusasiutuste ühise otsusena.

Kõnealused kriisilahendusasiutused võtavad ühise otsuse vastu nelja kuu jooksul pärast seda, kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutus on esitanud lõike 1 teises lõigus osutatud teabe.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib kriisilahendusasiutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahendusasiutusi ühisele otsusele jõudmisel abistada.

5. Juhul kui kriisilahendusasiutused ei jõua nelja kuu jooksul ühisele otsusele, võtab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutus konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava kohta vastu oma otsuse. Kõnealune otsus peab olema igakülgset põhjendatud ja selles võetakse arvesse teiste kriisilahendusasiutuste seisukohti ja reservatsioone. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutus esitab otsuse liidus tegutsevale emaettevõtjale.

Kui käesoleva artikli lõikes 9 ei ole sätestatud teisiti, lükkab juhul kui mõni kriisilahendusasiutus on enne neljakuulise perioodi lõppu edastanud küsimuse vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutuse otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võtab, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise tähtaja lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kehtib konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasiutuse otsus.

6. Kui kriisilahendusasiutused ei ole nelja kuu jooksul ühisotsust vastu võtnud, teeb iga tütaretevõtja eest vastutav kriisilahendusasiutus oma otsuse ning koostab ja haldab tema jurisdiktsiooni kuuluvate ettevõtjate kriisilahenduse kava. Iga üksik otsus peab olema igakülgset põhjendatud, sisaldama esitatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavaga mittemõistumise põhjuseid ning võtma arvesse teiste pädevate asutuste ja kriisilahendusasiutuste seisukohti ja reservatsioone. Iga kriisilahendusasiutus teatab oma otsusest teistele kriisilahenduse kolleegiumi liikmetele.

Kui käesoleva artikli lõikes 9 ei ole sätestatud teisiti, lükkab juhul kui mõni kriisilahendusasiutus on enne neljakuulise perioodi lõppu edastanud küsimuse vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, asjaomane kriisilahendusasiutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võtab, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse tütaretevõtja kriisilahendusasiutuse otsust.

7. Teised kriisilahendusasutused, kes ei ole lõike 6 alusel eriarvamusel, võivad jõuda ühisele otsusele konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava osas, mis hõlmab nende jurisdiktsiooni kuuluvaid konsolideerimisgrupi ettevõtjaid.

8. Lõigetes 4 ja 7 osutatud ühiseid otsuseid ning lõigetes 5 ja 6 osutatud ühise otsuse puudumise korral kriisilahendusasutuste tehtud otsuseid käsitatakse lõplikuna ja kohaldatakse teiste asjaomaste kriisilahendusasutuste poolt.

9. Kriisilahendusasutuse taotlusel kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 5 ja 6 võib Euroopa Pangandusjärelevalve abistada kriisilahendusasutusi kokkuleppe saavutamisel kooskõlas määruse nr (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõikega 3, välja arvatud juhul, kui mõne asjaomase kriisilahendusasutuse hinnangul võib lahkavamust tekitav küsimus minna vastuollu tema liikmesriigi eelarvapädevusega.

10. Juhul kui tehakse ühiseid otsuseid vastavalt lõigetele 4 ja 7 ning kui kriisilahendusasutuse lõike 9 kohasel hinnangul läheb konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade osas lahkavamust tekitav küsimus vastuollu tema liikmesriigi eelarvapädevusega, algatab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava ümberhindamise, mis hõlmab omavahendite miinimumnõude ja kõlblike kohustuste ümberhindamist.

Artikkel 14

Kriisilahenduse kavade edastamine pädevatele asutustele

1. Kriisilahendusasutus edastab kriisilahenduse kavad ja kõik nende muudatused asjaomastele pädevatele asutustele.
2. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus edastab konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavad ja kõik nende muudatused asjaomastele pädevatele asutustele.

II PEATÜKK

Kriisilahenduskõlblikkus

Artikkel 15

Krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahenduskõlblikkuse hindamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutus hindab pärast konsulteerimist pädeva asutuse ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusasutustega, kui see on asjaomase olulise filiaali puhul vajalik, mil määral on konsolideerimisgruppi mittekuuluv krediidasutus või investeerimisühing kriisilahenduskõlblik, ilma et eeldataks järgmist:

- a) erakorralise avaliku sektori finantstoetuse saamist lisaks kooskõlas artikliga 100 loodud rahastute kasutamisele;
- b) keskpanga erakorralise likviidsusabi saamist;
- c) keskpanga sellise likviidsusabi saamist, mida antakse mittestandardse tagatise, struktuuri või intressimääraga.

Krediidasutust või investeerimisühingut peetakse kriisilahenduskõlblikuks sel juhul, kui kriisilahendusasutuse jaoks on teostatav ja usutav krediidasutuse või investeerimisühingu lõpetamine ja likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine, vältides nii palju kui võimalik märkimisväärselt ebasoodsat mõju asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu asutamise liikmesriigi, teiste liikmesriikide või liidu finantsüsteemile, sealhulgas laiemal finantsilise ebastabiilsuse või kogu süsteemi haaravate sündmuste korral, ning lähtudes eesmärgist tagada krediidasutuse või investeerimisühingu kriitiliste funktsioonide täitmise jätkuvus. Kui krediidasutust või investeerimisühingut ei peeta kriisilahenduskõlblikuks, annavad kriisilahendusasutused sellest Euroopa Pangandusjärelevalvele õigeaegselt teada.

2. Et hinnata kriisilahenduskõlblikkust, nagu on osutatud lõikes 1, kontrollib kriisilahendusamet vähemalt lisa C jaos sätestatud aspekte.
3. Käesoleva artikli kohase kriisilahenduskõlblikkuse hindamise viib kriisilahendusamet läbi samal ajal ja samal eesmärgil nagu kriisilahenduse kava koostamise ja ajakohastamise vastavalt artiklile 10.
4. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada aspekte ja kriteeriumid, mida tuleb käesoleva artikli lõike 2 ja artikli 16 kohaselt krediidiasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel arvestada.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 16

Konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamine

1. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametused hindavad koostöös tütarettevõtjate kriisilahendusametustega ning pärast konsulteerimist konsolideeritud järelevalvet teostava krediidiasutuse või investeerimisühingu ja tütarettevõtjate pädevate asutustega ning oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusametustega, kui see on olulise filiaali puhul vajalik, mil määral on konsolideerimisgrupp kriisilahenduskõlblik, ilma et eeldataks järgmist:
 - a) erakorralise avaliku sektori finantstoetuse saamist lisaks kooskõlas artikliga 100 loodud rahastute kasutamisele;
 - b) keskpanga erakorralise likviidsusabi saamist;
 - c) keskpanga sellise likviidsusabi saamist, mida antakse mittestandardse tagatise taseme, struktuuri või intressimääraga.

Konsolideerimisgruppi peetakse kriisilahenduskõlblikuks sel juhul, kui kriisilahendusametuste jaoks on teostatav ja usutav konsolideerimisgrupi ettevõtjate lõpetamine ja likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses või konsolideerimisgrupi ettevõtjate suhtes kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine, vältides nii palju kui võimalik olulist negatiivset mõju konsolideerimisgrupi ettevõtjate asutamise liikmesriikide, teiste liikmesriikide või liidu finantssüsteemile, sealhulgas laiemal finantsilise ebastabiilsuse või kogu süsteemi haaravate sündmuste korral, ning lähtudes eesmärgist tagada konsolideerimisgrupi ettevõtjate kriitiliste funktsioonide täitmise jätkuvus sellega, et kõnealuseid funktsioone saab õigel ajal kergesti eraldada, või muul viisil. Kui konsolideerimisgruppi ei peeta kriisilahenduskõlblikuks, annavad konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametused sellest Euroopa Pangandusjärelevalvele õigeaegselt teada.

Konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hinnangut võtavad artiklis 88 osutatud kriisilahenduse kolleegiumid arvesse.

2. Et hinnata konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkust, kaaluvad kriisilahendusametused vähemalt lisa C jaos sätestatud aspekte.
3. Käesoleva artikli kohane konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamine viiakse läbi samal ajal ja samal eesmärgil nagu konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade koostamine ja ajakohastamine vastavalt artiklile 12. Hindamine viiakse läbi vastavalt artiklis 13 sätestatud otsustamismenetlusele.

Artikkel 17

Kriisilahenduskõlblikkust pärssivate asjaoludega tegelemise või nende kõrvaldamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusasutus on vastavalt artiklitele 15 ja 16 läbiviidud krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduskõlblikkuse hindamisele pärast pädeva asutusega konsulteerimist kindlaks teinud, et kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusmenetlust pärssivad olulised asjaolud, teatab kriisilahendusasutus sellest otsusest kirjalikult asjaomasele krediidasutusele või investeerimisühingule, pädevale asutusele ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusasutustele.

2. Artikli 10 lõikes 1 ja artikli 13 lõikes 4 kehtestatud nõuded, et kriisilahendusasutus peab koostama kriisilahenduse kava ja asjaomased kriisilahendusasutused jõudma ühisele otsusele konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade osas, peatatakse pärast käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatamist, kuni kriisilahendust pärssivate oluliste asjaolude kõrvaldamise meetmed on kriisilahendusasutuse poolt käesoleva artikli lõike 3 kohaselt heaks kiidetud või käesoleva artikli lõike 4 kohaselt otsustatud.

3. Nelja kuu jooksul pärast vastavalt lõikele 1 saadetud teate kättesaamist esitab krediidasutus või investeerimisühing kriisilahendusasutusele ettepaneku võimalike meetmete kohta teates märgitud oluliste takistustega tegelemiseks või nende kõrvaldamiseks. Pärast konsulteerimist pädeva asutusega hindab kriisilahendusasutus, kas nende meetmetega on võimalik kõnealuste oluliste takistustega tõhusalt tegeleda või need kõrvaldada.

4. Kui kriisilahendusasutus leiab, et krediidasutuse või investeerimisühingu poolt vastavalt lõikele 3 välja pakutud meetmed ei vähenda ega kõrvalda kõnealuseid pärssivaid asjaolusid piisavalt tulemuslikult, nõuab ta kas otse või kaudselt pädeva asutuse vahendusel, et krediidasutus või investeerimisühing võtaks alternatiivseid meetmeid, millega võib olla võimalik see eesmärk saavutada, ning teavitab krediidasutust või investeerimisühingut nendest meetmetest kirjalikult, misjärel krediidasutus või investeerimisühing esitab kuu aja jooksul kava nende meetmete elluviimiseks.

Alternatiivsete meetmete määramisel selgitab kriisilahendusasutus, miks krediidasutuse või investeerimisühingu pakutud meetmed ei võimaldaks kriisilahendust pärssivaid asjaolusid kõrvaldada ja miks alternatiivsed meetmed on nende kõrvaldamiseks sobivad. Kriisilahendusasutus võtab arvesse kriisilahenduse takistustest tulenevat ohtu finantsstabiilsusele ning meetmete mõju krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevusele, selle stabiilsusele ja suutlikkusele majandusele kasu tuua.

5. Lõike 4 kohaldamiseks antakse kriisilahendusasutustele õigus võtta järgmisi meetmeid:

- a) nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult, et see vaataks läbi võimalikud konsolideerimisgrupisisesed rahastamislepingud või tegeleks nende puudumise küsimusega või koostaks teenuslepingud (konsolideerimisgrupisisesed või kolmandate isikutega), mis hõlmaksid kriitiliste funktsioonide täitmist;
- b) nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult, et see piiraks oma maksimaalset individuaalset ja summaarset riskipositsiooni;
- c) nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult konkreetsetel juhtudel või regulaarselt kriisilahenduse seisukohast olulise täiendava teabe esitamist;
- d) nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult teatava vara võõrandamist;
- e) nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult, et see piiraks teatavat praegust või kavandatud tegevust või lõpetaks selle tegevuse;
- f) piirata või takistada uute või seniste äriinide arendamist või uute või seniste toodete võõrandamist;
- g) nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi mõne ettevõtja, mis on kas otse või kaudselt tema kontrolli all, õiguslike või tegevusstruktuuride muutmist vähem keerukaks, tagamaks et kriisilahenduse vahendite rakendamisel oleks võimalik kriitilised funktsioonid teistest funktsioonidest õiguslikult ja tegevuslikult eraldada;

- h) nõuda krediitiasutuselt või investeerimisühingult või selle emaettevõtjalt liikmesriigis emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja või liidus emaettevõtjana tegutseva finantsvaldusettevõtja loomist;
- i) nõuda krediitiasutuselt või investeerimisühingult või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjalt kõlblike kohustuste emiteerimist, et täita artiklis 45 sätestatud nõuded;
- j) nõuda, et krediitiasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja võtaks artiklis 45 osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmiseks muid meetmeid, muu hulgas püüaks eelkõige uuesti läbi rääkida tema poolt emiteeritud mis tahes kõlbliku kohustuse, täiendavate esimese taseme omavahendite instrumendi või teise taseme omavahendite instrumendi tingimused, eesmärgiga tagada, et kriisilahendus- asutuse otsust kõnealuse kohustuse või instrumendi allahindamiseks või konverteerimiseks täidetaks selle jurisdikt- siooni õigusnormide kohaselt, mis laieneb kõnealusele kohustusele või instrumendile, ning
- k) juhul kui krediitiasutus või investeerimisühing on tütaretevõtja või segavaldusettevõtja, nõuda asutuselt, et segaval- dusettevõtja looks krediitiasutuse või investeerimisühingu kontrollimiseks eraldi finantsvaldusettevõtja, kui seda on vaja krediitiasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse hõlbustamiseks ning selleks et vältida IV jaotises sätestatud selliste kriisilahenduse vahendite ja õiguste kohaldamist, millel on negatiivne mõju konsolideerimisgrupi mittefinant- sosale.

6. Lõigete 1 või 4 kohane otsus peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) selles on esitatud asjaomase hindamise või otsuse põhjused;
- b) selles on näidatud, mil määral vastab hinnang või otsus lõikes 4 sätestatud proportsionaalse kohaldamise nõudele, ning
- c) selle võib kaevata edasi.

7. Enne lõikes 4 osutatud mis tahes meetmete määramist kaalub kriisilahendus- asutus pärast konsulteerimist pädeva asutusega ja vajaduse korral makrotasandi usaldatavusjärelvalvet teostava määratud riikliku asutusega nõuetekohaselt kõnealuste meetmete võimalikku mõju konkreetsele krediitiasutusele või investeerimisühingule, finantsteenuste siseturule ning teiste liikmesriikide ja liidu kui terviku finantsstabiilsusele.

8. Euroopa Pangandusjärelvalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suuniseid, et täpsustada lõikes 5 sätestatud meetmed ja iga meetme kohaldamise asjaolud.

Artikkel 18

Kriisilahenduskõlblikkust pärssivate asjaoludega tegelemise või nende kõrvaldamise õigus: konsolideerimisgrupi kohtlemine

1. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendus- asutus arutab koos tütaretevõtjate kriisilahendus- asutustega ning pärast konsulteerimist järelevalvekolleegiumiga ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendus- asutustega, kui see on olulise filiaali puhul vajalik, kriisilahenduse kolleegiumis artikli 16 kohaselt nõutava hindamise tulemusi ja teeb kõik endast oleneva, et jõuda vastavalt artikli 17 lõikele 4 määratud meetmete rakendamise suhtes ühisele otsusele seoses kõikide konsolideerimisgruppi kuuluvate krediitiasutuste ja investeerimisühingutega.

2. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendus- asutus koostab koostöös konsolideeritud järelevalvet teostava krediitiasu- tuse või investeerimisühingu ja Euroopa Pangandusjärelvalvega vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 25 lõikele 1 aruande ja esitab selle liidus tegutsevale emaettevõtjale, tütaretevõtjate kriisilahendus- asutustele, kes edastavad selle oma järelevalve all olevatele tütaretevõtjatele, ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendus- asutustele. Aruanne koostatakse pärast konsulteerimist pädevate asutustega ning selles analüüsitakse olulisi asjaolusid, mis võivad pärssida tõhusat krii- silahenduse vahendite rakendamist ja kriisilahendus- õiguste kasutamist konsolideerimisgrupi suhtes. Aruandes analüü- sitakse mõju krediitiasutuse või investeerimisühingu ärimudelile ning soovitatakse proportsionaalseid ja sihipäraseid meetmeid, mis on kriisilahendus- asutuse arvates vajalikud või asjakohased nende pärssivate asjaolude kõrvaldamiseks.

3. Nelja kuu jooksul pärast aruande saamist võib liidus tegutsev emaettevõtja esitada konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele oma tähelepanekud ning teha ettepaneku alternatiivsete meetmete kohta, millele oleks võimalik aruandes nimetatud pärssivad asjaolud kõrvaldada.

4. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus teavitab liidus tegutseva emaettevõtja poolt välja pakutud meetmetest konsolideeritud järelevalvet teostavat asutust, Euroopa Pangandusjärelevalvet, tütarettevõtjate kriisilahendusasutusi ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusasutusi, kui see on olulise filiaali puhul asjakohane. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutused ja tütarettevõtjate kriisilahendusasutused teevad pärast pädevate asutuste ja oluliste filiaalide asukohariikide kriisilahendusasutustega konsulteerimist kõik endast oleneva selleks, et jõuda kriisilahenduse kolleegiumis oluliste takistuste tuvastamise osas ning vajaduse korral liidus tegutseva emaettevõtja välja pakutud meetmetele hindamise osas ning asutuste poolt nende takistustega tegelemiseks või nende kõrvaldamiseks nõutavate meetmete osas ühisele otsusele, milles võetakse arvesse meetmete võimalikku mõju kõikidele liikmesriikidele, kus konsolideerimisgrupp tegutseb.

5. Ühisele otsusele tuleb jõuda nelja kuu jooksul pärast liidu emaettevõtja tähelepanekute esitamist või lõikes 3 osutatud neljakuulise tähtaja möödumisel, olenevalt sellest, kumb on varasem. Otsus peab olema põhjendatud ning vormistatud dokumendina, mille konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus esitab liidus tegutsevale emaettevõtjale.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib kriisilahendusasutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahendusasutusi ühisele otsusele jõudmisel abistada.

6. Juhul kui lõikes 5 osutatud ajavahemiku jooksul ei ole jõutud ühisele otsusele, võtab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus konsolideerimisgrupi tasandil artikli 17 lõike 4 kohaselt rakendamisele kuuluvate meetmete suhtes vastu oma otsuse.

Otsus peab olema igakülgset põhjendatud ja selles tuleb arvesse võtta teiste kriisilahendusasutuste seisukohti ja reservatsioone. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus esitab otsuse liidus tegutsevale emaettevõtjale.

Juhul kui mõni kriisilahendusasutus on enne neljakuulise perioodi lõppu edastanud käesoleva artikli lõikes 9 osutatud küsimuse vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt teeb, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse otsust.

7. Ühise otsuse puudumisel teevad tütarettevõtjate kriisilahendusasutused oma otsuse tütarettevõtjate poolt artikli 17 lõike 4 kohaselt individuaalselt võetavate sobivate meetmete kohta. See otsus peab olema igakülgset põhjendatud ja selles tuleb arvesse võtta teiste kriisilahendusasutuste seisukohti ja reservatsioone. Otsus esitatakse asjaomasele tütarettevõtjale ja konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele.

Kui mõni kriisilahendusasutus on enne neljakuulise perioodi lõppu edastanud käesoleva artikli lõikes 9 osutatud küsimuse vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab tütarettevõtja kriisilahendusasutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt teeb, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse tütarettevõtja kriisilahendusasutuse otsust.

8. Lõikes 5 osutatud ühisotsust ja lõikes 6 osutatud ühisotsuse puudumise korral kriisilahendusametuste tehtud otsuseid käsitatakse lõplikuna ja kohaldatakse teiste asjaomaste kriisilahendusametuste poolt.

9. Kui artikli 17 lõike 5 punktis g, h või k sätestatud meetmete võtmise kohta ei ole tehtud ühisotsust, võib Euroopa Pangandusjärelevalve kriisilahendusametuse poolt käesoleva artikli lõike 6 või 7 kohaselt esitatud taotluse korral abistada kriisilahendusametusi kokkuleppe saavutamisel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõikega 3.

III PEATÜKK

Konsolideerimisgrupisene finantstoetus

Artikkel 19

Konsolideerimisgrupi finantstoetuse leping

1. Liikmesriigid tagavad, et liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing või liidus emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis c või d osutatud ettevõtja ja selle teistes liikmesriikides või kolmandates riikides asuvad tütarettevõtja, mis on emaettevõtja konsolideeritud järelevalve all olev krediidasutus või investeerimisühing või muu finantseerimisasutus, võivad sõlmida finantstoetuse lepingu, mille kohaselt antakse teisele lepingupoolele, kes vastab artikli 27 kohase varase sekkumise tingimustele, finantstoetust, juhul kui on täidetud käesolevas peatükis sätestatud tingimused.

2. Käesolev peatükk ei mõjuta konsolideerimisgrupisest finantseerimiskorda, sealhulgas rahastute ja tsentraliseeritud rahastute toimimist, tingimusel et ükski sellise rahastu osaline ei vasta varase sekkumise tingimustele.

3. Konsolideerimisgrupi finantstoetuse leping ei ole eeltingimus:

a) konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmiseks igale konsolideerimisgrupi finantsraskustes ettevõtjale, juhul kui krediidasutus või investeerimisühing otsustab seda teha, iga üksikjuhtumi puhul eraldi ja vastavalt konsolideerimisgrupi põhimõtetele, kui see ei kujuta riski konsolideerimisgrupile tervikuna, ega

b) liikmesriigis tegutsemiseks.

4. Liikmesriigid kõrvaldavad kõik siseriiklikus õiguses esinevad õiguslikud takistused konsolideerimisgrupisesteks finantstoetustehinguteks, mida tehakse vastavalt käesolevale peatükile, tingimusel et käesolev peatükk ei takista mingil viisil liikmesriike kehtestamast piiranguid konsolideerimisgrupisestele tehingutele, millega kasutatakse määruse (EL) nr 575/2013 pakutud võimalusi või lähtuvalt siseriiklikust õigusest, millega võetakse üle direktiiv 2013/36/EL või milles finantsstabiilsuse huvides nõutakse konsolideerimisgrupi osade või konsolideerimisgrupiseste tegevuste eraldamist.

5. Konsolideerimisgrupi finantstoetuse leping võib:

a) hõlmata konsolideerimisgrupi ühte või mitut tütarettevõtjat ning selles võidakse sätestada finantstoetuse andmine emaettevõtjalt tütarettevõtjatele, tütarettevõtjalt emaettevõtjale, ühelt tütarettevõtjalt teisele tütarettevõtjale, kes kõik kuuluvad konsolideerimisgruppi ja on lepingu osalised, või kõnealuste ettevõtjate mis tahes kombinatsioonid;

b) sätestada finantstoetuse andmise laenu, garantiina, tehingu tagatiseks vara pakkumisena või nimetatud finantstoetuse vormide kombinatsioonina, ühe või mitme tehinguna, sealhulgas toetuse saaja ja kolmanda isiku vahel sõlmitava tehinguna.

6. Juhul kui konsolideerimisgrupi ettevõtja on konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu tingimuste kohaselt nõus andma finantstoetust teisele konsolideerimisgrupi ettevõtjale, võib leping sisaldada ka vastastikust kokkulepet, mille kohaselt toetust saav konsolideerimisgrupi ettevõtja on nõus andma finantstoetust toetust andvale konsolideerimisgrupi ettevõtjale.

7. Konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingus määratakse kindlaks lepingu alusel sooritatavate tehingute eest tasumisele kuuluva lepingutasu arvutamise põhimõtted. Kõnealused põhimõtted sisaldavad nõuet selle kohta, et lepingutasu määratakse kindlaks finantstoetuse andmise ajal. Leping, sealhulgas finantstoetuse andmisel kasutatava lepingutasu arvutamise põhimõtted ning lepingu muud tingimused peavad vastama järgmistele põhimõtetele:

- a) iga lepingupool peab sõlmima lepingu oma vabast tahtest;
- b) lepingut sõlmides ja finantstoetuse andmise lepingutasu kindlaks määramisel peab iga lepingupool tegutsema oma parimatest huvidest lähtuvalt, mille puhul võib arvesse võtta mis tahes otsust või kaudset tulu, mida lepingupool võib teenida finantstoetuse andmise tulemusel;
- c) enne finantstoetuse andmise lepingutasu kindlaksmääramist ja enne finantstoetuse andmise otsuse tegemist peab iga lepingupool andjal olema täielik ülevaade finantstoetuse saaja esitatud asjaomasest teabest;
- d) finantstoetuse andmise lepingutasu kindlaksmääramisel võib arvesse võtta finantstoetuse andja käsutuses olevat teavet, mille aluseks on kuulumine finantstoetuse saajaga samasse konsolideerimisgruppi ja mis ei ole turule kättesaadav, ning
- e) finantstoetuse andmise lepingutasu arvutamise põhimõtetes ei ole vaja arvesse võtta eeldatavat ajutist mõju turuhindadele, mis tuleneb konsolideerimisgrupi välistest sündmustest.

8. Konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu võib sõlmida ainult sel juhul, kui vastavate pädevate asutuste arvates ei vasta ükski pooltest kavandatud lepingu sõlmimise ajal varase sekkumise tingimustele.

9. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingust tulenevat mis tahes õigust, nõuet või meedet võivad rakendada ainult lepingupooled ning kolmandad isikud on sellest välistatud.

Artikkel 20

Kavandatava lepingu läbivaatamine pädevate asutuste poolt ning vahendamine

1. Liidus emattevõtjana tegutsev krediitiasutus või investeerimisühing esitab konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele artikli 19 kohaselt kavandatava konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu kinnitamise taotluse. Taotlus peab sisaldama kavandatava lepingu teksti ning määrama kindlaks konsolideerimisgrupi ettevõtjad, kes on avaldanud soovi olla lepingupooled.

2. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus edastab taotluse viivitamata iga lepingu osaleda soovinud tüdarettevõtja pädevatele asutustele, et jõuda ühisele otsusele.

3. Kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetlusega kinnitab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus lepingu juhul, kui kavandatava lepingu tingimused vastavad artiklis 23 sätestatud finantstoetuse andmise tingimustele.

4. Kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 5 ja 6 sätestatud menetlusega võib konsolideeritud järelevalvet teostav asutus keelata kavandatava lepingu sõlmimise, kui seda peetakse artiklis 23 sätestatud finantstoetuse andmise tingimustega vastuolus olevaks.

5. Pädevad asutused teevad kõik endast oleneva selle nimel, et jõuda ühisele otsusele, võttes arvesse lepingu täitmisega kaasnevat võimalikku mõju, sealhulgas võimalikku fiskaalmõju, kõigis liikmesriikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb, selles, kas kavandatava lepingu tingimused on kooskõlas artiklis 23 sätestatud finantstoetuse andmise tingimustega, nelja kuu jooksul pärast taotluse laekumist konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele. Ühisotsus esitatakse igakülgselt põhjendatud otsust sisaldavas dokumendis ning konsolideeritud järelevalvet teostav asutus edastab selle taotlejale.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib pädeva asutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 31 pädevaid asutusi kokkuleppe saavutamisel abistada.

6. Kui pädevad asutused ei võta nelja kuu jooksul vastu ühisotsust, teeb konsolideeritud järelevalvet teostav asutus selle taotluse suhtes ise otsuse. Kõnealune otsus esitatakse dokumendis, mis sisaldab igakülgset põhjendatud otsuseid, ja selles võetakse arvesse teiste pädevate asutuste seisukohti ja reservatsioone, mis esitati neljakuulise tähtaja jooksul. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab oma otsuse taotlejale ja teistele pädevatele asutustele.

7. Juhul kui mõni asjaomastest pädevatest asutustest on vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 edastanud küsimuse enne neljakuulise tähtaja lõppu arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt teeb, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist tähtaega käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb oma otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist.

Artikkel 21

Kavandatava lepingu heakskiitmine aktsionäride poolt

1. Liikmesriigid nõuavad, et kõik kavandatavad lepingud, mis on pädevate asutuste poolt kinnitatud, esitatakse heakskiitmiseks kõigi lepingu sõlmimiseks soovi avaldanud konsolideerimisgrupi ettevõtjate aktsionäridele. Sellisel juhul on leping kehtiv ainult nende poolte suhtes, kelle aktsionärid on lepingu kooskõlas lõikega 2 heaks kiitnud.

2. Konsolideerimisgrupi finantstoetuse leping on konsolideerimisgrupi ettevõtja suhtes kehtiv ainult juhul, kui konsolideerimisgrupi ettevõtja aktsionärid on andnud heakskiidu kõnealuse konsolideerimisgrupi ettevõtja juhtorganile võtma vastu otsuse, et konsolideerimisgrupi ettevõtja annab või saab finantstoetust vastavalt lepingu tingimustele ja kooskõlas käesolevas peatükis sätestatud tingimustega, ning seda aktsionäride heakskiitu ei ole tühistatud.

3. Kõigi lepingupoolteks olevate ettevõtjate juhtorganid esitavad aktsionäridele igal aastal aruande lepingu täitmise ning lepingu kohaselt vastu võetud otsuste täitmise kohta.

Artikkel 22

Konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingute edastamine kriisilahendusasutustele

Pädevad asutused edastavad konsolideerimisgrupi finantstoetuse kinnitatud lepingud ja nende võimalikud muudatused asjaomastele kriisilahendusasutustele.

Artikkel 23

Konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmise tingimused

1. Konsolideerimisgrupi ettevõtja võib anda artikli 19 kohast finantstoetust ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) võib põhjendatult eeldada, et pakutav toetus leevendab oluliselt toetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja finantsraskusi;
- b) finantstoetuse andmise eesmärk on konsolideerimisgrupi kui terviku või selle mis tahes ettevõtja finantsstabiilsuse säilitamine või taastamine ning see vastab toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja huvidele;
- c) finantstoetust antakse vastavalt tingimustele, sealhulgas lepingutasule, kooskõlas artikli 19 lõikega 7;

- d) finantstoetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja juhtorganile finantstoetuse andmise otsuse tegemise ajal kättesaadava teabe alusel võib põhjendatult eeldada, et toetust saav konsolideerimisgrupi ettevõtja teeb toetuse andmise eest vastusoorituse, või kui toetust antakse laenu vormis, et laen makstakse tagasi. Kui toetus antakse garantiina või mis tahes vormis tagatisena, kohaldatakse garantii või tagatise sissenõudmise korral toetuse saaja vastutuse suhtes sama tingimust;
- e) finantstoetuse andmine ei seaks ohtu toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja likviidsust ega maksevõimet;
- f) finantstoetuse andmine ei seaks ohtu finantsstabiilust, eelkõige toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja liikmesriigis;
- g) toetust andev konsolideerimisgrupi ettevõtja vastab toetuse andmise ajal direktiivis 2013/36/EL sätestatud kapitali või likviidsuse nõuetele ja direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõikes 2 kehtestatud nõuetele ning finantstoetuse andmine ei põhjusta nimetatud nõuete rikkumist konsolideerimisgrupi ettevõtja poolt, välja arvatud juhul, kui toetust andva ettevõtja individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus annab vastava loa;
- h) toetust andev konsolideerimisgrupi ettevõtja vastab toetuse andmise ajal määruses (EL) nr 575/2013 ning direktiivis 2013/36/EL sätestatud suure riskide kontsentreerumise nõuetele, sealhulgas kõigile siseriiklikele õigusnormidele, milles kasutatakse selles sätestatud võimalusi, ning finantstoetuse andmine ei põhjusta nimetatud nõuete rikkumist konsolideerimisgrupi ettevõtja poolt, välja arvatud juhul, kui toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus annab vastava loa;
- i) finantstoetuse andmine ei kahjustaks toetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja kriisilahenduskõlblikkust.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks lõike 1 punktides a, c, e ja i osutatud tingimused.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

3. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et edendada käesoleva artikli lõike 1 punktides b, d, f, g ja h sätestatud tingimuste täpsustamise tavade lähendamist.

Artikkel 24

Finantstoetuse andmise otsus

Otsuse anda vastavalt lepingule konsolideerimisgrupi finantstoetust teeb finantstoetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja juhtorgan. Otsus peab olema põhjendatud ning selles peab olema välja toodud finantstoetuse andmise eesmärk. Eelkõige tuleb selles näidata, kuidas finantstoetuse andmine vastab artikli 23 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Otsuse võtta vastavalt lepingule vastu konsolideerimisgrupi finantstoetus teeb finantstoetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja juhtorgan.

Artikkel 25

Pädevate asutuste õigus esitada vastuväiteid

1. Enne toetuse andmist vastavalt konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingule teavitab finantstoetust anda kavatseva konsolideerimisgrupi ettevõtja juhtorgan sellest:

- a) oma pädevat asutust;

- b) konsolideeritud järelevalvet teostavat asutust, kui see on asjakohane ja kui see erineb punktides a ja c osutatud asutustest;
- c) finantstoetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja pädevat asutust, kui see erineb punktides a ja b osutatud asutustest ning
- d) Euroopa Pangandusjärelevalvet.

Teade peab sisaldama juhtorgani põhjendatud otsust kooskõlas artikliga 24 ja kavandatava finantstoetuse üksikasju, sealhulgas konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu koopiat.

2. Viie tööpäeva jooksul alates täieliku teate saamisest võib finantstoetust andva konsolideerimisgrupi ettevõtja pädev asutus finantstoetuse andmisega nõustuda, selle keelata või seda piirata, kui tema hinnangul ei ole artiklis 23 sätestatud konsolideerimisgrupi finantstoetuse andmise tingimused täidetud. Pädeva asutuse poolt vastu võetud otsus finantstoetuse andmine keelata või seda piirata peab olema põhjendatud.

3. Pädeva asutuse otsusest finantstoetuse andmisega nõustuda, see keelata või seda piirata tuleb viivitamata teavitada:

- a) konsolideeritud järelevalvet teostavat asutust;
- b) toetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja pädevat asutust ning
- c) Euroopa Pangandusjärelevalvet.

Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus teavitab kohe teisi järelevalvekolleegiumi liikmeid ja kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid.

4. Juhul kui konsolideeritud järelevalvet teostaval asutusel või toetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja eest vastutaval pädeval asutusel on finantstoetuse andmise keelamise või piiramise otsuse suhtes vastuväiteid, võivad nad kahe päeva jooksul esitada selle küsimuse arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele ning paluda selle abi vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 31.

5. Kui pädev asutus ei keela ega piira finantstoetuse andmist lõikes 2 märgitud aja jooksul või on toetuse andmisega enne selle ajavahemiku lõppu nõustunud, võib finantstoetust anda vastavalt pädevale asutusele esitatud tingimustele.

6. Krediidiasutuse või investeerimisühingu juhtorgani otsus anda finantstoetust edastatakse:

- a) pädevale asutusele;
- b) konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele, kui see on asjakohane ja kui see erineb punktides a ja c osutatud asutustest;
- c) finantstoetust saava konsolideerimisgrupi ettevõtja pädevale asutusele, kui see erineb punktides a ja b osutatud asutustest;
- d) Euroopa Pangandusjärelevalvele.

Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus teavitab viivitamata teisi järelevalvekolleegiumi liikmeid ja kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid.

7. Juhul kui pädev asutus piirab käesoleva artikli lõike 2 kohaselt finantstoetuse andmist või keelustab selle ja kui artikli 7 lõike 5 kohases konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kavas viidataks konsolideerimisgrupisesele finantstoetusele, võib selle konsolideerimisgrupi ettevõtja pädev asutus, kellele toetuse andmist piirati või keelustati, paluda konsolideeritud järelevalvet teostaval asutusel algatada artikli 8 kohaselt konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava ümberhindamine, või kui finantsseisundi taastamise kava on koostatud individuaalselt, siis paluda konsolideerimisgrupi ettevõtjal esitada finantsseisundi taastamise muudetud kava.

*Artikkel 26***Avalikustamine**

1. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi ettevõtjad avalikustavad, kas nad on artikli 19 kohase konsolideerimisgrupi finantstoetuse lepingu sõlminud või mitte, ning avalikustavad ka sellise võimaliku lepingu üldtingimuste kirjelduse ja lepingu poolteks olevate konsolideerimisgrupi ettevõtjate nimed ning ajakohastavad seda teavet vähemalt kord aastas.

Kohaldatakse määruse (EL) nr 575/2013 artikleid 431–434.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada lõikes 1 sätestatud kirjelduse vormi ja sisu.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu eelmises lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõud kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

III JAOTIS

VARANE SEKKUMINE*Artikkel 27***Varase sekkumise meetmed**

1. Kui krediidasutus või investeerimisühing rikub või lähitulevikus tõenäoliselt rikub määruses (EL) nr 575/2013, direktiivis 2013/36/EL või direktiivi 2014/65/EL II jaotises sätestatud nõudeid või ükskõik millist määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 3–7, artiklites 14–17 ja artiklis 24, artiklis 25 ja artiklis 26 sätestatud nõuetest, muu hulgas kiiresti halveneva finantsolukorra tõttu ning kiiresti väheneva likviidsuse või finantsvõimenduse, halbade laenude hulga või riskide kontsentratsiooni suurenemise tõttu, mida hinnatakse teatava hulga näitajate põhjal, mis võivad hõlmata krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite nõuet pluss 1,5 protsendipunkti, tagavad liikmesriigid, et pädevatel asutustel on võimalik, piiramata vajaduse korral direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud meetmete kohaldamist, rakendada vähemalt järgmisi meetmeid:

- a) nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganilt ühe või mitme finantsseisundi taastamise kavas kindlaks määratud korra või meetme rakendamist või finantsseisundi taastamise kava ajakohastamist vastavalt artikli 5 lõikele 2, kui asjaolud, mis tõid kaasa varase sekkumise, on erinevad esialgses finantsseisundi taastamise kavas esitatud eeldustest, ning rakendada ühte või mitut ajakohastatud kavas kindlaks määratud korra või meetet täpsustatud aja jooksul tagamaks, et sissejuhatavas lauses osutatud tingimused enam ei kehti;
- b) nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganilt olukorra uurimist, tuvastatud probleemide ületamiseks vajalike meetmete kindlaksmääramist ning nende probleemide kõrvaldamise tegevuskava ja tegevuskava elluviimise ajakava koostamist;
- c) nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganilt krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride koosoleku kokkukutsumist – või kui krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan kõnealust nõuet ei täida, siis kutsuda ise kokku krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride koosolek – ning mõlemal juhul määrata kindlaks koosoleku päevakord ja nõuda, et aktsionärid arutaksid teatavaid otsuseid, et need vastu võtta;
- d) nõuda juhtorgani või kõrgema juhtkonna ühe või mitme liikme tagasikutsumist või asendamist, kui leitakse, et kõnealused isikud ei ole direktiivi 2013/36/EL artikli 13 või direktiivi 2014/65/EL artikli 9 kohaselt oma ametikohustuste täitmiseks sobivad;
- e) nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganilt kava koostamist võlgade restruktureerimise üle läbirääkimistesse astumiseks krediidasutuse või investeerimisühingu mõne või kõigi võlausaldajatega vastavalt finantsseisundi taastamise kavale, kui see on kohaldatav;

- f) nõuda muudatuste tegemist krediidasutuse või investeerimisühingu äristrateegias;
- g) nõuda muudatuste tegemist krediidasutuse või investeerimisühingu õiguslikus või tegevusstruktuuris, ning
- h) koguda, sealhulgas kohapealsete kontrollide kaudu, ja esitada kriisilahendusasutusele kogu teave, mis on vajalik kriisilahenduse kava ajakohastamiseks ja krediidasutuse või investeerimisühingu võimaliku kriisilahenduse ettevalmistamiseks ning krediidasutuste ja investeerimisühingute vara ja kohustuste hindamiseks vastavalt artiklile 36.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui pädevad asutused teevad kindlaks, et lõikes 1 sätestatud tingimused on krediidasutuse või investeerimisühingu puhul täidetud, teavitavad nad sellest viivitamata kriisilahendusasutusi, ning et kriisilahendusasutustel on õigus nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing võtaks ühendust võimalike omandajatega krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse ettevalmistamiseks vastavalt artikli 39 lõikes 2 sätestatud tingimustele ja artiklis 84 sätestatud konfidentsiaalsuse sätetele;

3. Pädevad asutused kehtestavad kõikide lõikes 1 osutatud meetmete elluviimiseks sobiva tähtaja, mis võimaldaks pädeval asutusel hinnata meetmete tulemuslikkust.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et edendada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmete kasutamise käivitamise järjepidevat kohaldamist.

5. Võttes asjakohasel juhul arvesse lõikes 4 osutatud suuniste kohaldamisel saadud kogemusi, võib Euroopa Pangandusjärelevalve töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada minimaalne hulk näitajaid, mis käivitavad lõikes 1 osutatud meetmete kasutamise.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 28

Kõrgema juhtkonna ja juhtorgani tagasikutsumine

Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisund on oluliselt halvenemas või kui rikutakse tõsiselt seadusi, määrusi või krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirja või esineb tõsiseid haldusaktide rikkumisi ning artikli 27 kohaste muude meetmete võtmine ei ole olukorra parandamiseks piisav, võivad pädevad asutused nõuda krediidasutuse või investeerimisühingu kõrgema juhtkonna või juhtorgani mõne liikme või täiskoosseisu tagasikutsumist. Kõrgema juhtkonna või juhtorgani uus koosseis nimetatakse ametisse kooskõlas liikmesriigi ja liidu õigusega ning selle eelduseks on pädeva asutuse heakskiit või nõusolek.

Artikkel 29

Ajutine haldur

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui pädevad asutused leiavad, et artiklis 28 osutatud kõrgema juhtkonna või juhtorgani väljavahetamine ei ole olukorra parandamiseks piisav, võivad pädevad asutused nimetada krediidasutusele või investeerimisühingule ühe või mitu ajutist haldurit. Pädevad asutused võivad, lähtuvalt sellest, mis on asjaoludega võrreldes proportsionaalne, nimetada ajutise halduri, vahetamaks ajutiselt välja krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgani või töötamaks ajutiselt koos krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganiga, ning pädev asutus täpsustab oma otsust ajutise halduri nimetamise ajal. Kui pädev asutus nimetab ajutise halduri, kes peab töötama koos krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganiga, täpsustab pädev asutus ajutise halduri nimetamise ajal ajutise halduri rolli, ülesanded ja õigused ning krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorganile kehtestatud nõuded, mis puudutavad ajutise halduriga konsulteerimist või temalt nõusoleku saamist enne teatavate otsuste tegemist või meetmete võtmist. Pädevalt asutuselt nõutakse iga ajutise halduri nimetamise otsuse avalikustamist, välja arvatud juhul, kui ajutisel halduril ei ole õigust krediidasutust või investeerimisühingut esindada. Lisaks tagavad liikmesriigid, et ajutisel halduril on oma ülesannete täitmiseks vajalik kvalifikatsioon, võimed ja teadmised ning tal puudub huvide konflikt.

2. Pädev asutus määrab ajutise halduri õigused kindlaks tema ametisse nimetamise ajal, lähtuvalt sellest, mis on asjaoludega võrreldes proportsionaalne. Ajutise halduri õigused võivad sisaldada mõningaid või kõiki krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirjast ja siseriiklikust õigusest tulenevaid krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgani õigusi, sealhulgas õigust täita mõningaid või kõiki krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgani haldusfunktsioone. Ajutise halduri õigused krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes peavad olema vastavuses kohaldatava äriühinguõigusega.

3. Pädev asutus määrab kindlaks ajutise halduri rolli ja ülesanded ajutise halduri nimetamise ajal ning nende hulka võib kuuluda krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisundi kindlakstegemine, krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevuse või selle osa juhtimine eesmärgiga säilitada või taastada krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisund, ning meetmete võtmine krediidasutuse või investeerimisühingu majandustegevuse aruka ja usaldusväärse juhtimise taastamiseks. Pädev asutus täpsustab ajutise halduri nimetamise ajal ajutise halduri rolli ja ülesannete võimalikud piirangud.

4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on ainuõigus ajutise halduri nimetamiseks ja tagasikutsumiseks. Pädev asutus võib ajutise halduri igal ajal mis tahes põhjusel tagasi kutsuda. Pädev asutus võib ajutise halduri nimetamise tingimusi igal ajal muuta vastavalt käesolevale artiklile.

5. Pädev asutus võib nõuda, et ajutise halduri teatava tegevuse puhul on vajalik pädeva asutuse eelnev nõusolek. Pädev asutus määrab sellised nõuded kindlaks ajutise halduri nimetamise või ajutise halduri nimetamise tingimuste muutmisel.

Igal juhul võib ajutine haldur kasutada õigust kutsuda kokku krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride üldkoosolek ning koostada sellise koosoleku päevakord üksnes pädeva asutuse eelneval nõusolekul.

6. Pädev asutus võib nõuda, et ajutine haldur koostaks pädeva asutuse määratud ajavahemike tagant ning ajutise halduri volituste lõppedes aruande krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisundi ning kohustuste täitmise käigus tehtud toimingute kohta.

7. Ajutist haldurit ei nimetata kauemaks kui üks aasta. Kõnealust perioodi võib erandkorras pikendada juhul, kui ajutise halduri nimetamiseks vajalikud tingimused on jätkuvalt täidetud. Pädeva asutuse ülesanne on teha kindlaks, kas asjaolud nõuavad ajutise halduri tegevuse jätkamist ning põhjendada seda otsust aktsionäridele.

8. Võttes arvesse käesolevat artiklit, ei tohi ajutise halduri nimetamine piirata liidu ja liikmesriikide äriühinguõiguse kohaseid aktsionäride õigusi.

9. Liikmesriigid võivad piirata ajutise halduri vastutust vastavalt siseriiklikule õigusele seoses ajutise halduri kohustuste täitmisest tuleneva tegevuse või tegevusetusega kooskõlas lõikega 3.

10. Käesoleva artikli kohaselt nimetatud ajutist haldurit ei peeta siseriikliku õiguse kohaseks varijuhiks ega *de facto* juhiks.

Artikkel 30

Varase sekkumise meetmete koordineerimine ning ajutise halduri nimetamine konsolideerimisgruppide puhul

1. Juhul kui artiklis 27 sätestatud nõuete kehtestamise või artiklis 29 sätestatud ajutise halduri nimetamise tingimused on liidus tegutseva emaettevõtja puhul täidetud, teavitab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus sellest Euroopa Pangandusjärelevalvet ning konsulteerib teiste järelevalvekolleegiumi kuuluvate pädevate asutustega.

2. Kõnealuse teavitamise ja konsulteerimise järel otsustab konsolideeritud järelevalvet teostav asutus, kas asjaomase liidus tegutseva emaettevõtja puhul kohaldada mõnd artiklis 27 sätestatud meetet või nimetada vastavalt artiklile 29 ametisse ajutine haldur, võttes arvesse kõnealuste meetmete mõju muudes liikmesriikides tegutsevatele konsolideerimisgrupi ettevõtjatele. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus teeb oma otsuse teatavaks teistele järelevalvekolleegiumi kuuluvatele pädevatele asutustele ja Euroopa Pangandusjärelevalvele.

3. Juhul kui artiklis 27 sätestatud nõuete kehtestamise või artiklis 29 sätestatud ajutise halduri nimetamise tingimused on liidus tegutseva emaettevõtja tütarettevõtja puhul täidetud, teavitab individuaalse järelevalve eest vastutav pädev asutus, kes kavatses võtta nimetatud artiklite kohaseid meetmeid, sellest Euroopa Pangandusjärelevalvet ning konsulteerib konsolideeritud järelevalvet teostava asutusega.

Teate saamise järel võib konsolideeritud järelevalvet teostav asutus hinnata tõenäolist mõju, mida artikli 27 kohaste nõuete kehtestamine või artikli 29 kohane ajutise halduri nimetamine avaldab asjaomasele krediitiasutusele või investeerimisühingule, või teistes liikmesriikides asuvatele konsolideerimisgrupi ettevõtjatele. Ta edastab kõnealuse hinnangu pädevale asutusele kolme päeva jooksul.

Kõnealuse teavitamise ja konsulteerimise järel otsustab pädev asutus, kas kohaldada mõnd artiklis 27 sätestatud meetet või nimetada vastavalt artiklile 29 ametisse ajutine haldur. Otsuses võetakse nõuetekohaselt arvesse konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse hinnangut. Pädev asutus teeb oma otsuse teatavaks konsolideeritud järelevalvet teostavale asutusele ja teistele järelevalvekolleegiumi kuuluvatele pädevatele asutustele ning Euroopa Pangandusjärelevalvele.

4. Juhul kui rohkem kui üks pädev asutus kavatses nimetada rohkem kui ühele samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale ettevõtjale ajutise halduri või kohaldada rohkem kui ühele samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja suhtes artiklis 27 sätestatud meetmeid, kaaluvad konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja teised asjaomased pädevad asutused, kas oleks sobivam nimetada sama ajutine haldur kõigile asjaomastele ettevõtjatele või kooskõlastada artiklis 27 sätestatud meetmete kohaldamine rohkem kui ühe konsolideerimisgrupi ettevõtja suhtes, et soodustada lahenduste leidmist, mis taastaksid asjaomase ettevõtja finantsseisundi. Hinnang vormistatakse konsolideeritud järelevalvet teostava asutuse ja teiste asjaomaste pädevate asutuste ühise otsusena. Ühisele otsusele tuleb jõuda viie päeva jooksul alates lõikes 1 osutatud teate kuupäevast. See ühine otsus peab olema põhjendatud ning vormistatud dokumendina, mille konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab liidus tegutsevatele emaettevõtjale.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib pädeva asutuse taotluse korral kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 31 pädevaid asutusi kokkuleppe saavutamisel abistada.

Juhul kui ühisele otsusele ei ole jõutud viie päeva jooksul, võivad konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja tütar-ettevõtjate pädevad asutused võtta vastu oma otsused nende krediitiasutuste või investeerimisühingute suhtes, kelle suhtes neil on vastutus, ajutise halduri nimetamise kohta ja artiklis 27 sätestatud meetmete kohaldamise kohta.

5. Kui asjaomane pädev asutus ei ole nõus lõike 1 või 3 kohaselt teatatud otsusega või kui lõike 4 kohast ühisotsust ei ole tehtud, võib pädev asutus edastada selle küsimuse Euroopa Pangandusjärelevalvele vastavalt lõikele 6.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve võib pädeva asutuse taotlusel abistada kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõikega 3 kokkuleppe saavutamisel pädevaid asutusi, kes kavatsesid kohaldada üht või mitut käesoleva direktiivi artikli 27 lõike 1 punktis a sätestatud meetet seoses käesoleva direktiivi lisa A jao punktidega 4, 10, 11 ja 19 ning käesoleva direktiivi artikli 27 lõike 1 punktis e sätestatud meetet või artikli 27 lõike 1 punktis g sätestatud meetet.

7. Kõigi pädevate asutuste otsused peavad olema põhjendatud. Otsuse tegemisel võetakse arvesse teiste pädevate asutuste seisukohti ja reservatsioone, mis on esitatud lõigetes 1 ja 3 osutatud konsulteerimisperioodil või lõikes 4 osutatud viie päeva jooksul ning samuti otsuse võimalikku mõju finantsstabiilsusele asjaomastes liikmesriikides. Konsolideeritud järelevalvet teostav asutus esitab need otsused liidus tegutsevale ematettevõtjale ning asjaomased pädevad asutused esitavad need tüarettevõtjatele.

Kui käesoleva artikli lõikes 6 osutatud juhul on mõni asjaomane pädev asutus esitanud enne käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 osutatud konsulteerimisperioodi lõppu või käesoleva artikli lõikes 4 osutatud viiepäevase tähtaja möödumisel küsimuse vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõikele 3 arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkavad konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja muud pädevad asutused oma otsuse tegemise edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve kõnealuse määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt teeb, ning teeb seejärel oma otsuse kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Viiepäevast perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse kolme päeva jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast viiepäevase tähtaja möödumist ega pärast ühisele otsusele jõudmist.

8. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole kolme päeva jooksul otsust teinud, kehtivad lõigete 1 või 3 või lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt tehtud individuaalsed otsused.

IV JAOTIS

KRIISILAHENDUS

I PEATÜKK

Eesmärgid, tingimused ja üldpõhimõtted

Artikkel 31

Kriisilahenduse eesmärgid

1. Kriisilahenduse vahendeid rakendades ja kriisilahendusõigusi kasutades peavad kriisilahendusasutused silmas kriisilahenduse eesmärke ning valivad sellised vahendid ja õigused, mis aitaksid kõige paremini saavutada konkreetsetel asjaoludel sobivaid eesmärke.
2. Lõikes 1 osutatud kriisilahenduse eesmärgid on järgmised:
 - a) tagada kriitiliste funktsioonide täitmise jätkamine;
 - b) vältida märkimisväärset ebasoodsat mõju finantsstabiilsusele, eelkõige hoides ära finantsraskuste ülekandumise muu hulgas turuinfrastruktuuridele, ja säilitades turudistsipliini;
 - c) kaitsta avaliku sektori vahendeid, vähendades tuginemist erakorralisele avaliku sektori finantstoetusele;
 - d) kaitsta direktiivi 2014/49/EL kohaldamisalasse kuuluvaid hoiustajaid ja direktiivi 97/9/EÜ kohaldamisalasse kuuluvaid investoreid;
 - e) kaitsta klientide rahalisi vahendeid ja vara.

Eespool nimetatud eesmärkide taotlemisel peab kriisilahendusasutus vähendama kriisilahenduse kulusid miinimumini ning vältima väärtuse vähenemist, välja arvatud juhul, kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks.

3. Kui käesoleva direktiivi eri sätetest ei tulene teisiti, on kriisilahenduse eesmärgid tähtsusest võrdsed ning kriisilahendusasutused peavad neid tasakaalustama lähtuvalt iga juhtumi laadist ja asjaoludest.

Artikkel 32

Kriisilahenduse eeltingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused võtavad artikli 1 lõike 1 punktis a osutatud krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahenduse meetmeid üksnes siis, kui kriisilahendusasutus leiab, et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) pädev asutus on teinud pärast kriisilahendusasutusega konsulteerimist kindlaks, et krediidasutus või investeerimisühing on maksejõetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv või vastavalt lõikes 2 sätestatud tingimustele on kriisilahendusasutus teinud pärast pädeva asutusega konsulteerimist kindlaks, et krediidasutus või investeerimisühing on maksejõetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv;
- b) võttes arvesse ajastust ja muid asjakohaseid asjaolusid, puudub põhjendatud väljavaade, et ükski alternatiivne eraõigusliku isiku võetav meede, sealhulgas krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi meede, või järelevalvemeede, sealhulgas varase sekkumise meetmed või artikli 59 lõike 2 kohane asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamine või konverteerimine krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes aitaks krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida;
- c) kriisilahenduse meede on vajalik avaliku huvi seisukohast vastavalt lõikele 5.

2. Liikmesriigid võivad ette näha, et lisaks pädevale asutusele võib asjaolu, et krediidasutus või investeerimisühing on lõike 1 punkti a kohaselt maksejõetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, kindlaks teha ka kriisilahendusasutus pärast pädeva asutusega konsulteerimist, kui kriisilahendusasutusel on siseriikliku õiguse kohaselt vajalikud vahendid sellise asjaolu kindlaks tegemiseks, eelkõige piisav juurdepääs olulisele teabele. Pädev asutus esitab kriisilahendusasutusele viimase nõudmisel kogu olulise teabe, et kriisilahendusasutus saaks hindamise teha viivitamata.

3. Varase sekkumise meetme eelnev võtmine vastavalt artiklile 27 ei ole tingimus kriisilahenduse meetmete võtmiseks.

4. Lõike 1 punkti a kohaldamisel käsitatakse krediidasutust või investeerimisühingut maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana ühe või mitme järgmise asjaolu esinemisel:

- a) krediidasutus või investeerimisühing rikub või on objektiivsed tõendid, mis toetavad järeldust, et krediidasutus või investeerimisühing rikub lähiajal tegevusloa kehtimise nõudeid viisil, mis õigustaks tegevusloa kehtetuks tunnistamist pädeva asutuse poolt, sealhulgas, kuid mitte ainult põhjusel, et krediidasutuse või investeerimisühingu kahjum või tõenäoline kahjum ammendab kõik omavahendid või olulise osa nendest;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu vara ei kata tema kohustusi või on olemas objektiivsed tõendid, mis toetavad järeldust, et krediidasutuse või investeerimisühingu vara ei kata lähiajal tema kohustusi;
- c) krediidasutus või investeerimisühing ei suuda või on olemas objektiivsed tõendid, mis toetavad järeldust, et krediidasutus või investeerimisühing ei suuda lähiajal oma võlgnevusi või muid kohustusi tasuda nende sissenõutavaks muutumisel;
- d) krediidasutus või investeerimisühing vajab erakorralist avaliku sektori finantstoetust, välja arvatud juhul, kui seda antakse tõsiste häirete leevendamiseks liikmesriigi majanduses ja finantsstabiilsuse säilitamiseks järgmises vormis:
 - i) riigi tagatis keskpankade poolt nende tingimuste alusel antud likviidsusvahenditele;

- ii) riigi tagatis hiljuti emiteeritud kohustustele või
- iii) omavahenditesse tehtav kapitalisüst või kapitaliinstrumentide ost selliste hindadega ja sellistel tingimustel, mis ei anna krediidasutusele või investeerimisühingule eelist, kui riikliku toetuse andmise ajal ei esine käesoleva lõike punktides a, b või c ega artikli 59 lõikes 3 osutatud asjaolusid.

Kõigil esimese lõigu punkti d alapunktides i, ii ja iii osutatud juhtudel on nendes osutatud tagatismeetmed või samaväärsed meetmed piiratud maksevõimeliste krediidasutustega või investeerimisühingutega ning need sõltuvad liidu riigiabi raamistiku kohaselt antavast lõplikust heakskiidust. Kõnealused meetmed võetakse ettevaatusabinõuna, need on ajutised ja proportsionaalsed, selleks et leevendada tõsiste häirete tagajärgi, ning neid ei kasutata selleks, et katta kahjumit, mis krediidasutusel või investeerimisühingul on tekkinud või kahjumit, mis tõenäoliselt lähiajal tekib.

Punkti d alapunkti iii kohased toetusmeetmed piirduvad rahasüstidega, mis on vajalikud, et lahendada Euroopa Keskpanga, Euroopa Pangandusjärelevalve või liikmesriigi ametiasutuse läbi viidud riiklikku, liidu või kogu ühtset järelevalvekorda hõlmavate stressitestide, vara kvaliteedi läbivaatamise või samaväärse tegevuse käigus kindlaks tehtud kapitalinappuse probleem, mida vajaduse korral kinnitab pädev asutus.

Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. jaanuariks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suunised eespool osutatud stressitestide, vara kvaliteedi läbivaatamise või muu tegevuse liikide kohta, mille tulemusel võidakse anda niisugust toetust.

Komisjon vaatab hiljemalt 31. detsembriks 2015 läbi, kas esimese lõigu punkti iii kohaste toetusmeetmete andmist tuleb jätkata, ja jätkamise korral selleks vajalikud tingimused ning annab selle kohta aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Asjakohasel juhul lisatakse kõnealusele aruandele seadusandlik ettepanek.

5. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaldamisel käsitatakse kriisilahenduse meetmeid avaliku huvi seisukohast vajalikuna, kui need on vajalikud ühe või mitme artiklis 31 sätestatud kriisilahenduse eesmärgi saavutamiseks ja need on nende eesmärkidega proportsionaalsed, ning krediidasutuse või investeerimisühingu lõpetamine ja likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses ei aitaks kriisilahenduse eesmärke samavõrra saavutada.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et edendada järelevalve- ja kriisilahenduse tavade lähenemist seoses selliste asjaolude tõlgendamise, mille korral tuleb krediidasutust või investeerimisühingut käsitada maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana.

Artikkel 33

Kriisilahenduse eeltingimused seoses finantseerimisasutuste ja valdusettevõtjatega

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused võivad võtta artikli 1 lõike 1 punktis b osutatud finantseerimisasutuse suhtes kriisilahenduse meetmeid, kui artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud nii seoses finantseerimisasutuse kui ka konsolideeritud järelevalve alla kuuluva ematettevõtjaga.
2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused võivad võtta artikli 1 lõike 1 punktis c või d osutatud ettevõtja suhtes kriisilahenduse meetmeid, kui artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud nii seoses artikli 1 lõike 1 punktis c või d osutatud ettevõtjaga kui ka seoses ühe või enama tüdarettevõtjaga, kes on krediidasutus või investeerimisühing, või kui tüdarettevõtja ei ole asutatud liidus, siis on kolmanda riigi ametiasutus otsustanud, et see vastab kolmanda riigi õiguse kohastele kriisilahenduse eeltingimustele.
3. Kui segavaldusettevõtja tüdarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing on otseselt või kaudselt vahepealse astme finantsvaldusettevõtja omandis, tagab liikmesriik, et kriisilahenduse meetmeid konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks võetakse seoses vahepealse astme finantsvaldusettevõtjaga ning mitte konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks seoses segavaldusettevõtjaga.

4. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti võivad kriisilahendusasutused olenemata asjaolust, et artikli 1 lõike 1 punktides c või d osutatud ettevõtja ei vasta artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimustele, võtta kriisilahenduse meetme artikli 1 lõike 1 punktides c või d osutatud ettevõtja suhtes, kui üks või enam tütarettevõtjat, kes on krediidasutus või investeerimisühing, vastavad artikli 32 lõigetes 1, 4 ja 5 sätestatud tingimustele ning nende vara ja kohustused on sellised, et nende maksejõuetus ohustab krediidasutust või investeerimisühingut või konsolideerimisgruppi kui tervikut, või kui liikmesriigi maksejõuetus nõuab konsolideerimisgrupi kohtlemist tervikuna, ning kriisilahenduse meetme võtmine seoses artikli 1 lõike 1 punktis c või d osutatud ettevõtjaga on vajalik selliste tütarettevõtjate (kes on krediidasutus või investeerimisühing) kriisilahendusmenetluseks või konsolideerimisgrupi kui terviku kriisilahendusmenetluseks.

Lõike 2 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel, kui hinnatakse, kas artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud ühe või mitme tütarettevõtja puhul, kes on krediidasutus või investeerimisühing, võivad krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusasutus ning artikli 1 lõike 1 punktides c või d osutatud ettevõtja kriisilahendusasutus ühisel kokkuleppel jätta arvesse võtmata konsolideerimisgrupisisesest kapitali või kahjumi ülekandmise ettevõtjate vahel, sealhulgas allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamise.

Artikkel 34

Kriisilahenduse üldpõhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahenduse vahendeid rakendades ja kriisilahendusõigusi kasutades võtavad kriisilahendusasutused kõik asjakohased meetmed tagamaks, et kriisilahenduse meetmeid võetakse kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kahjumi katavad esimeses järjekorras aktsionärid;
- b) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kahjumi katavad teises järjekorras võlausaldajad pärast aktsionäre vastavalt nende nõuete rahuldamisjärjule tavalises maksejõuetusmenetluses, välja arvatud juhul, kui käesoleva direktiiviga on sõnaselgelt ette nähtud teisiti;
- c) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan ja kõrgem juhtkond vahetatakse välja, välja arvatud juhtudel, kui vastavalt asjaoludele peetakse kas kogu juhtorgani ja kõrgema juhtkonna või nende osa ametissejäämist vajalikuks kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks;
- d) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan ja kõrgem juhtkond osutab igakülgselt vajalikku abi kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks;
- e) füüsilised ja juriidilised isikud vastutavad isiklikult krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetusega seoses vastavalt liikmesriigi tsiviil- või kriminaalõigusele;
- f) kui käesoleva direktiiviga ei ole sätestatud teisiti, koheldakse ühe ja sama järgu võlausaldajaid võrdselt;
- g) ükski võlausaldaja ei kata kahjumit suuremas osas kui see, mida ta oleks katnud, kui krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c, või d osutatud ettevõtja oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses kooskõlas artiklites 73–75 sätestatud kaitsemeetmetega;
- h) tagatud hoiused on täielikult kaitstud ning
- i) kriisilahenduse meetmeid võetakse kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud kaitsemeetmetega.

2. Kui krediidasutus või investeerimisühing on konsolideerimisgrupi ettevõtja, rakendavad kriisilahendusasutused kriisilahenduse vahendeid ning kasutavad kriisilahendusõigusi artikli 31 kohaldamist piiramata nii, et mõju konsolideerimisgrupi teistele ettevõtjatele ning konsolideerimisgrupile tervikuna oleks minimaalne ning ebasoodne mõju finantsstabiilsusele liidus ja selle liikmesriikides, eelkõige neis riikides, kus konsolideerimisgrupp tegutseb, oleks minimaalne.

3. Kriisilahenduse vahendeid rakendades ja kriisilahendusõigusi kasutades tagavad liikmesriigid, et nad tegutsevad vajaduse korral kooskõlas liidu riigiabi raamistikuga.
4. Kui krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes rakendatakse ettevõtte võõrandamise vahendit, sildasutuse vahendit või vara eraldamise vahendit, loetakse nõukogu direktiivi 2001/23/EÜ⁽¹⁾ artikli 5 lõike 1 mõttes kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja suhtes algatatuks pankrotimenetlus või analoogiline maksejõuetusmenetlus.
5. Kriisilahendusasutused teavitavad kriisilahenduse vahendite rakendamise ja kriisilahendusõiguste kasutamise puhul vajaduse korral töötajate esindajaid ning konsulteerivad nendega.
6. Kriisilahendusasutused rakendavad kriisilahenduse vahendeid ja kasutavad kriisilahendusõigusi, ilma et see piiraks äriühingu juhtorganites töötajate esindatust käsitlevate siseriikliku õiguse või tavade kohaldamist.

II PEATÜKK

Erihaldur

Artikkel 35

Erihaldur

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused võivad nimetada erihalduri, et asendada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan. Kriisilahendusasutused avalikustavad erihalduri nimetamise. Samuti tagavad liikmesriigid, et erihalduril on oma ülesannete täitmiseks vajalik kvalifikatsioon, võimed ja teadmised.
2. Erihalduril on kõik krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride ja juhtorgani õigused. Erihaldur võib selliseid õigusi kasutada ainult kriisilahendusasutuse kontrolli all.
3. Erihalduril on seaduses sätestatud kohustus rakendada kõiki vajalikke meetmeid, et edendada artiklis 31 osutatud kriisilahenduse eesmärke ning võtta kriisilahenduse meetmeid vastavalt kriisilahendusasutuse otsusele. Vajaduse korral on see kohustus juhtorgani kõigi teiste krediidasutuse või investeerimisühingu põhikirjast või siseriiklikust õigusest tulenevate kohustustega võrreldes ülimuslik, juhul kui need on omavahel vastuolus. Kõnealusteks meetmeteks võivad olla krediidasutuse või investeerimisühingu kapitali suurendamine, reorganiseerimine või krediidasutuse või investeerimisühingu ülevõtmine finantsiliselt ja organisatsiooniliselt usaldusväärse krediidasutuse või investeerimisühingu poolt kooskõlas IV peatükis osutatud kriisilahenduse vahenditega.
4. Kriisilahendusasutused võivad seada erihalduri tegevusele piiranguid või nõuda, et erihalduri teatava tegevuse jaoks on vaja kriisilahendusasutuse eelnevat nõusolekut. Kriisilahendusasutused võivad erihalduri igal ajal tagasi kutsuda.
5. Liikmesriigid nõuavad, et erihaldur koostab kriisilahendusasutuse määratud korrapärase ajavahemike tagant ning erihalduri mandaadi alguses ja lõppedes teda ametisse nimetanud kriisilahendusasutusele aruande krediidasutuse või investeerimisühingu majandus- ja finantsseisundi ning oma kohustuste täitmisega seotud tegevuse kohta.
6. Erihaldurit ei nimetata ametisse rohkem kui üheks aastaks. Seda ajavahemikku võib erakorralisel juhul pikendada, kui kriisilahendusasutus otsustab, et erihalduri nimetamise tingimused on jätkuvalt täidetud.
7. Juhul kui rohkem kui üks kriisilahendusasutus kavatseb nimetada mõnele konsolideerimisgrupi ettevõtjale erihalduri, kaaluvad nad, kas ei oleks sobivam nimetada sama erihaldur kõigile kõnealustele ettevõtjatele, et soodustada lahenduste leidmist, mis parandaksid asjaomaste ettevõtjate finantsilist usaldusväarsust.

⁽¹⁾ Nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/23/EÜ ettevõtjate, ettevõtete või nende osade üleminekul töötajate õigusi kaitsvate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 82, 22.3.2001, lk 16).

8. Kui siseriiklik õigus näeb maksejõuetuse korral ette pankrotihalduri nimetamise, võib pankrotihalduri tegevust käsitada käesolevas artiklis osutatud erihalduri tegevusena.

III PEATÜKK

Hindamine

Artikkel 36

Kriisilahenduse eesmärgil väärtuse hindamine

1. Enne kriisilahenduse meetme võtmist või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamist tagavad kriisilahendusametused, et krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste väärtust hindab õiglaselt, usaldusväärset ja realistlikult isik, kes on sõltumatu mis tahes avalik-õiguslikust asutusest, sealhulgas kriisilahendusametusest, ning krediidasutusest või investeerimisühingust või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjast. Võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 13 ja artiklit 85, ja kui kõik käesolevas artiklis sätestatud nõuded on täidetud, käsitatakse väärtuse hindamist lõplikuna.

2. Kui lõike 1 kohane sõltumatu väärtuse hindamine ei ole võimalik, võivad kriisilahendusametused viia läbi krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste esialgse väärtuse hindamise vastavalt käesoleva artikli lõikele 9.

3. Väärtuse hindamise eesmärk on hinnata artiklites 32 ja 33 sätestatud kriisilahenduse eeltingimustele vastava krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste väärtust.

4. Väärtuse hindamise eesmärgid on järgmised:

- a) saada teavet selleks, et teha kindlaks, kas on täidetud kriisilahenduse eeltingimused või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise tingimused;
- b) saada teavet selleks, et teha otsus sobivate krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes võetavate kriisilahenduse meetmete kohta, kui kriisilahenduse eeltingimused on täidetud;
- c) saada teavet selleks, et teha otsus aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide tühistamise või nende väärtuse alandamise ulatuse kohta ning asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise ulatuse kohta, kui kasutatakse kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õigust;
- d) saada teavet selleks, et teha otsus kõlblike kohustuste allahindamise või konverteerimise ulatuse kohta, kui rakendatakse kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit;
- e) saada teavet selleks, et teha otsus üleantava vara, õiguste, kohustuste, aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide kohta ja otsus kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule või olenevalt olukorrast aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omajatele tehtava vastusoorituse väärtuse kohta, kui rakendatakse sildasutuse vahendit või vara eraldamist;
- f) saada teavet selleks, et teha otsus üleantavate vara, õiguste, kohustuste, aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide kohta, ja selleks, et kriisilahendusametused saaks kindlaks määrata, mida peetakse artikli 38 kohaldamisel äritingimusteks, kui rakendatakse ettevõtte võõrandamise vahendit;
- g) tagada, et kõigil juhtudel võetakse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara vähendav kahjum täies ulatuses arvesse kriisilahenduse vahendite rakendamise või asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamise ajal.

5. Ilma et see piiraks liidu riigiabi raamistiku kohaldamist, põhineb väärtuse hindamine võimaluse korral konservatiivsetel eeldustel, sealhulgas seoses kohustuste täitmata jätmise määra ja kahjumi suurusega. Väärtuse hindamisel ei eeldata potentsiaalset tulevast erakorralise avaliku sektori finantstoetuse või keskpanga erakorralise likviidsusabi või keskpanga sellise likviidsusabi andmist, mida antakse mittestandardse tagatise taseme, struktuuri või intressimääraga, krediidasutusele või investeerimisühingule või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjale alates kriisilahenduse meetme võtmise või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamise ajast. Kui rakendatakse mis tahes kriisilahenduse vahendit, võetakse hindamisel lisaks arvesse järgmisi asjaolusid:

- a) kriisilahendusasutus ning mis tahes artikli 101 kohaselt toimiv rahastu võib nõuda kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult sisse kõik mõistlikud nõuetekohaselt tekkinud kulud kooskõlas artikli 37 lõikega 7;
- b) kriisilahendusrahastu võib nõuda kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule antud laenudelt ja tagatistelt intressi või tasusid kooskõlas artikliga 101.

6. Väärtuse hindamise tulemustele lisatakse järgnev teave, nagu see on esitatud krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja raamatupidamisarvestuses ja -dokumentides:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja ajakohastatud bilanss ja finantsseisundi aruanne;
- b) vara bilansilise väärtuse analüüs ja eeldatav maksumus;
- c) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja raamatupidamisarvestuses ja -dokumentides kajastatud bilansiliste ja bilansiväliste täitmata kohustuste loetelu, milles on märgitud ära ka vastavad laenud ja nõuete rahuldamisjärgud kohaldatava siseriikliku maksejõuetust reguleeriva õiguse järgi.

7. Selleks et saada teavet lõike 4 punktides e ja f osutatud otsuste tegemiseks, võib asjakohasel juhul lisada lõike 6 punktis b osutatud teabele krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste turuväärtuse alusel tehtud analüüsi ja selgitatud eeldatava maksumuse.

8. Väärtuse hindamisel tuleb esitada võlausaldajate jagamine klassidesse vastavalt nende nõuete rahuldamisjärkudele kohaldatava siseriikliku maksejõuetust reguleeriva õiguse järgi ning hinnang sellele, kuidas aktsionäride ja võlausaldajate klasse oleks eeldatavalt koheldud, kui krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses.

Kõnealune hinnang ei mõjuta artikli 74 kohase põhimõtte kohaldamist, mille kohaselt ükski võlausaldaja ei pea katma suuremat kahjumit, kui ta oleks katnud tavalises maksejõuetusmenetluses.

9. Kui asja kiireloomulisust arvestades ei ole lõigetes 6 ja 8 sätestatud nõudeid võimalik täita või kui kohaldatakse lõiget 2, tuleb läbi viia esialgne hindamine. Esialgne hindamine peab vastama lõikes 3 sätestatud nõuetele ja selles ulatuses, nagu asjaolusid arvestades on mõistlikult saavutatav, lõigetes 1, 6 ja 8 sätestatud nõuetele.

Käesolevas lõikes osutatud esialgne hindamine peab sisaldama täiendava kahjumi puhvrit koos asjakohaste põhjendustega.

10. Kui väärtuse hindamine ei vasta kõigile käesolevas artiklis sätestatud nõuetele, peetakse seda esialgseks seni, kuni sõltumatu isik viib läbi väärtuse hindamise, mis vastab täielikult kõigile käesolevas artiklis osutatud nõuetele. Kõnealune lõplik järeelhindamine viiakse läbi niipea, kui mõistlikult võimalik. See võidakse läbi viia artiklis 74 osutatud hindamisest eraldi või sellega samaaegselt ning sama sõltumatu isiku poolt, kuid kõnealune järeelhindamine toimub sellest eraldiseisvalt.

Lõpliku järelhindamise eesmärk on:

- a) tagada, et krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara vähendav kahjum võetakse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja raamatupidamisarvestuses täies ulatuses arvesse;
- b) saada teavet selleks, et teha otsus taastada võlausaldajate nõuded või suurendada vastusoorituse väärtust kooskõlas lõikega 11.

11. Juhul kui lõpliku järelhindamise tulemuse kohaselt on krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara hinnanguline netoväärtus suurem kui esialgsel väärtuse hindamisel kindlaks tehtud krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara hinnanguline netoväärtus, võib kriisilahendusasutus:

- a) kasutada õigust suurendada nõudeõiguste teisendamise vahendi raames võlausaldajate või asjaomaste kapitaliinstrumentide omanike alla hinnatud nõuete väärtust;
- b) anda sildasutusele või vara valitsemise ettevõtjale korraldus suurendada seoses vara, õiguste ja kohustustega kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule tehtava vastusoorituse väärtust, või vastavalt olukorrale seoses aktsiate või omandiõiguse instrumentidega aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omajatele tehtava vastusoorituse väärtust.

12. Olenemata lõikest 1, annab lõigete 9 ja 10 kohaselt läbi viidud esialgne väärtuse hindamine kriisilahendusasutuste jaoks põhjendatud aluse kriisilahenduse meetme võtmiseks, sealhulgas maksejõuetu krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja enda kontrolli alla võtmiseks või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamiseks.

13. Väärtuse hindamine on lahutamatu osa otsusest rakendada kriisilahenduse vahendit või kasutada kriisilahendusõigust või otsusest kasutada kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õigust. Väärtuse hindamine ei anna iseseisvat kaebeõigust, kuid selle võib vaidlustada otsuse peale kaebuse esitamisega vastavalt artiklile 85.

14. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, milliste asjaolude korral on isik sõltumatu kriisilahendusasutusest ja krediidasutusest või investeerimisühingust või artikli 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjast käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 ning artikli 74 kohaldamisel.

15. Euroopa Pangandusjärelevalve võib töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada käesoleva artikli lõigete 1, 3 ja 9 ning artikli 74 kohaldamise eesmärgil järgmised kriteeriumid:

- a) meetodika krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste väärtuse hindamiseks;
- b) artiklite 36 ja 74 kohaste hindamiste eraldiseisvus;
- c) meetodika täiendava kahjumi puhvri arvutamiseks ja esialgsele hindamisele lisamiseks.

16. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab lõikes 14 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu lõigetes 14 ja 15 osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1093/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

IV PEATÜKK

Kriisilahenduse vahendid

1. jagu

Üldpõhimõtted

Artikkel 37

Kriisilahenduse vahendite rakendamise üldpõhimõtted

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametustel on vajalikud õigused rakendada kriisilahenduse eeltingimustele vastava krediidasutuse või investeerimisühingu ning artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjate suhtes kriisilahenduse vahendeid.

2. Kui kriisilahendusametust otsustab rakendada krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes kriisilahenduse vahendit ja kriisilahenduse vahendi rakendamine põhjustaks võlausaldajatele kahjumi või nende nõuete konverteerimise, kasutab kriisilahendusametust artikli 59 kohast kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õigust vahetult enne kriisilahenduse vahendi rakendamist või koos sellega.

3. Lõikes 1 osutatud kriisilahenduse vahendid on järgmised:

a) ettevõtte võõrandamine;

b) sildasutuse loomine;

c) vara eraldamine;

d) kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine.

4. Kui lõikest 5 ei tulene teisiti, võivad kriisilahendusametused kohaldada kriisilahenduse vahendeid kas üksikult või kriisilahenduse vahendite mis tahes kombinatsioonina.

5. Kriisilahendusametused võivad rakendada vara eraldamise vahendit ainult koos mõne teise kriisilahenduse vahendiga.

6. Kui rakendatakse ainult käesoleva artikli lõike 3 punktides a või b osutatud kriisilahenduse vahendeid ning seda selleks, et anda üle vaid osa kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu varast, õigustest või kohustustest, lõpetatakse ja likvideeritakse järelejäänud osa sellest krediidasutusest või investeerimisühingust või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjast, kelle vara, õigusi või kohustusi üle anti, tavalises maksejõuetusmenetluses. Selline lõpetamine ja likvideerimine toimub mõistliku aja jooksul, arvestades selle krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vajadust osutada teenuseid või abi vastavalt artiklile 65, et võimaldada saajal tegeleda üleandmise tulemusena omandatud tegevusega või osutada omandatud teenuseid, ning arvestades mis tahes muid põhjuseid, mille kohaselt järelejääva krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja majandustegevuse jätkamine on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks või artiklis 34 osutatud põhimõtete järgimiseks.

7. Kriisilahendusametust ning mis tahes artikli 101 kohaselt toimiv rahastu võib nõuda sisse kõik kriisilahenduse vahendite ja õiguste ning valitsuse finantsstabiilsuse vahendi kasutamise seoses tekkinud mõistlikud kulud ühel või enamal järgmistest viisidest:

a) mahaarvamine saaja vastusooritusest kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule või vastavalt olukorrale aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omajale;

- b) eelisvõlausaldajana, kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult või
- c) eelisvõlausaldajana, sildasutuse või vara valitsemise ettevõtja tegevuse lõpetamise tulemusena saadud tulust.

8. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahenduse vahendi rakendamise või kriisilahendusõiguse kasutamise või valitsuse finantsstabiilsuse vahendi kasutamise tulemusena antakse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õigused ja kohustused üle teisele ettevõtjale, ei kohaldata siseriikliku maksejõuetusõiguse norme, mis on seotud võlausaldajatele kahjulike õigusaktide õigustühisuse või kohtu poolt tähelepanuta jätmisega.

9. Liikmesriigid võivad anda kriisilahendusasutustele lisavahendeid ja -õigusi, mida saab kasutada, kui krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vastab kriisilahenduse eeltingimustele, tingimusel et:

- a) piiriülese konsolideerimisgrupi suhtes kasutamise puhul ei pärsi sellised lisaõigused konsolideerimisgrupi tulemuslikku kriisilahendust ning
- b) need on kooskõlas artiklites 31 ja 34 osutatud kriisilahenduse eesmärkidega ja üldpõhimõtetega.

10. Väga erakorralises süsteemse kriisi olukorras võib kriisilahendusasutus taotleda rahastamist alternatiivsetest rahastamisallikatest artiklites 56–58 ette nähtud valitsuse stabiliseerimisvahendite kasutamise abil, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) aktsionärid ja muude omandiõiguse instrumentide omajad, asjaomaste kapitaliinstrumentide ja muude kõlblike kohustuste omanikud osalevad kahjumi katmises ja rekapitalizeerimises allahindamise või konverteerimise abil või muul viisil vähemalt 8 % ulatuses kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kohustuste kogusummast (k.a omavahendid), arvatuna kriisilahenduse meetme võtmise ajal vastavalt artiklis 36 sätestatud hindamisele;
- b) rahastamine on tingimuslik ning sõltub liidu riigiabi raamistiku kohaselt antavast eelnevast ja lõplikust heakskiidust.

2. jagu

Ettevõtte võõrandamise vahend

Artikkel 38

Ettevõtte võõrandamise vahend

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutustel on õigus üle anda omandajale, kes ei ole sildasutus:
 - a) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid;
 - b) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kogu vara, õigused ja kohustused või mis tahes osa varast, õigustest ja kohustustest.

Kui käesoleva artikli lõigetest 8 ja 9 ja artiklist 85 ei tulene teisiti, ei vajata esimeses lõigus osutatud üleandmiseks kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride või mis tahes kolmanda isiku, kes ei ole omandaja, nõusolekut ning sellele ei laiene äriühinguõiguses või väärtpabereid käsitlevas õiguses sätestatud menetlusnormid, välja arvatud artiklis 39 sätestatud menetlusnormid.

2. Lõike 1 kohane üleandmine toimub äris tavalistel tingimustel, asjaolusid arvesse võttes, ja vastavalt liidu riigiabi raamistikule.
3. Kriisilahendusasutused võtavad kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 mõistlikke meetmeid, et saavutada üleandmise jaoks äris tavalised tingimused, mis on kooskõlas artikli 36 kohaselt tehtud hindamisega, võttes arvesse juhtumi asjaolusid.
4. Kui artikli 37 lõikest 7 ei tulene teisiti, saavad omandaja vastusooritusest kasu:
 - a) aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omajad, kui ettevõtte võõrandamine on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiate või omandiõiguse instrumentide üleandmisega kõnealuste aktsiate või omandiõiguse instrumentide omajatelt omandajale;
 - b) kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing, kui ettevõtte võõrandamine on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kogu vara või kõigi kohustuste või nende teatava osa üleandmise teel omandajale.
5. Ettevõtte võõrandamise korral võib kriisilahendusasutus kasutada üleandmisõigust rohkem kui korra, et anda täiendavalt üle kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid või anda täiendavalt üle kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õigused või kohustused.
6. Pärast ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamist võivad kriisilahendusasutused omandaja nõusolekul kasutada üleandmisõigust seoses omandajale üle antud vara, õiguste või kohustustega, et anda vara, õigused või kohustused tagasi kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule või aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid tagasi nende algsetele omajatele, ning kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing või algsed omajad on kohustatud vara, õigused või kohustused või aktsiad või muud omandiõigust tõendavad instrumentid tagasi võtma.
7. Omandajal on asjakohane tegevusluba, et tegeleda majandustegevusega, mille ta on omandanud lõike 1 kohase üleandmise teel. Pädevad asutused tagavad, et tegevusloa taotlus vaadatakse aegsasti läbi koos üleandmisega.
8. Erandina direktiivi 2013/36/EL artiklitest 22–25, direktiivi 2013/36/EL artiklis 26 sätestatud pädevate asutuste teavitamise nõudest, direktiivi 2014/65/EL artikli 10 lõikest 3, artikli 11 lõikest 1 ja 2 ning artiklitest 12 ja 13 ning kõnealuse direktiivi artikli 11 lõikes 3 sätestatud teatamise nõudest, kui ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamisel aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide üleandmise tulemusena omandataks krediidasutuses või investeerimisühingus oluline osalus või suurendataks olulist osalust nii, nagu on osutatud direktiivi 2014/36/EL artikli 22 lõikes 1 või direktiivi 2014/65/EL artikli 11 lõikes 1, viib selle krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus õigeaegselt läbi kõnealustes artiklites ette nähtud hindamise, nii et see ei põhjustaks viivitusi ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamisel ega takistaks kriisilahenduse meetme abil kriisilahenduse eesmärkide saavutamist.
9. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus ei ole viinud lõikes 8 osutatud hindamist lõpule aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide üleandmise kuupäevaks ettevõtte võõrandamise vahendi rakendamisel kriisilahendusasutuse poolt, kohaldatakse järgmist:
 - a) aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide üleandmisel omandajale on kohene õiguslik mõju;
 - b) hindamisaja ja iga punktis f osutatud vara võõrandamise perioodi jooksul on peatatud omandaja õigus kasutada nende aktsiate või muude omandiõiguse instrumentidega seotud hääleõigusi ja see õigus on ainult kriisilahendusasutusel, kes ei ole kohustatud kõnealust hääleõigust kasutama ja kes ei vastuta hääleõiguse kasutamise või selle kasutamisest loobumise tagajärgede eest;

- c) hindamisaja ja punktis f ette nähtud võõrandamisperioodi jooksul ei ole olulise osaluse omandamise või võõrandamise selliste nõuete rikkumise eest kohaldatavad karistused ja muud meetmed, mida käsitletakse direktiivi 2013/36/EL artiklites 66, 67 ja 68 kohaldatavad vastavate aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide üleandmisele;
- d) kohe kui pädev asutus on viinud hindamise lõpule, teavitab ta kriisilahendusametust ja omandajat kirjalikult sellest, kas pädev asutus kiidab aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omandajale üleandmise heaks või on kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 22 lõikega 5 selle vastu;
- e) kui pädev asutus kiidab aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omandajale üleandmise heaks, omandab omandaja nende aktsiate või muude omandiõiguse instrumentidega seotud hääleõigused alates ajast, mil kriisilahendusametust ja omandaja saavad kätte selle pädeva asutuse teate heakskiidu andmise kohta;
- f) kui pädev asutus on aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide omandajale üleandmise vastu, siis:
- i) jäävad täies ulatuses kehtima punktis b ette nähtud aktsiate või muude omandiõiguse instrumentidega seotud hääleõigused;
 - ii) võib kriisilahendusametust nõuda omandajalt nende aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide võõrandamist kriisilahendusametust poolt määratud võõrandamisperioodi jooksul, võttes arvesse turul valitsevaid tingimusi, ning
 - iii) kui omandaja ei vii võõrandamist kriisilahendusametust määratud võõrandamisperioodi jooksul lõpule, võib pädev asutus kriisilahendusametust nõusolekul mõista omandajale karistuse ja võtta tema suhtes muid meetmeid olulise osaluse omandamise või võõrandamise nõuete rikkumise eest, mida käsitletakse direktiivi 2013/36/EL artiklites 66, 67 ja 68.

10. Ettevõtte võõrandamise tulemusena toimunud üleandmise toimingutele kohaldatakse IV jaotise VII peatükis osutatud kaitsemeetmeid.

11. Et kasutada teises liikmesriigis teenuste osutamise õigust või asutamisevabaduse õigust kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL või direktiiviga 2014/65/EL, käsitletakse omandajat kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu majandustegevust jätkavana ning omandaja võib kasutada üle antud vara, õiguste või kohustuste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev krediitiasutus või investeerimisühing.

12. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud omandaja võib jätkuvalt kasutada kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu õigust olla makse-, kliiring- ja arveldussüsteemide, väärtpaberibörside, investeringute tagamise skeemide ja hoiuste tagamise skeemide liige ja omada neile juurdepääsu, eeldusel et ta täidab sellistes süsteemides osalemist reguleerivaid liikmeks olemise ja osalemise kriteeriumeid.

Olenemata esimesest lõigust tagavad liikmesriigid, et:

- a) ei keelata juurdepääsu põhjusel, et omandajal ei ole reitinguagentuuri reitingut või et see reiting ei vasta reitingutasemetele, mida nõutakse esimeses lõigus osutatud süsteemidele juurdepääsu andmiseks;
- b) kui omandaja ei täida asjaomase makse-, kliiring- ja arveldussüsteemi, väärtpaberibörsi, investeringute tagamise skeemi või hoiuste tagamise skeemi liikmeks olemise või nendes osalemise kriteeriumeid, kasutatakse esimeses lõigus osutatud õigusi ajavahemikul, mille kriisilahendusametust võib kindlaks määrata, kuid mis ei tohi ületada 24 kuud, ja mida võib omandaja poolt kriisilahendusametust esitatava taotluse alusel pikendada.

13. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäridel või võlausaldajatel ning muudel kolmandatel isikutel, kelle vara, õigusi või kohustusi ei ole üle antud, ei ole mingeid õigusi seoses üle antavate vara, õiguste või kohustustega või nende suhtes, ilma et see piiraks IV jaotise VII peatüki kohaldamist.

Artikkel 39

Ettevõtte võõrandamise vahend: menetlusnõuded

1. Kui kriisilahendusasutus kasutab krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja puhul ettevõtte võõrandamise vahendit ning kui käesoleva artikli lõikest 3 ei tulene teisiti, turundab kriisilahendusasutus krediidasutuse või investeerimisühingu seda osa varast, õigustest, kohustustest, aktsiatest või muudest omandiõiguse instrumentidest, mida kriisilahendusasutus kavatab üle anda, või korraldab sellise turundamise. Vara, õiguste ja kohustuste kogumeid võib turundada eraldi.

2. Ilma et see piiraks liidu riigiabi raamistiku kohaldamist, toimub lõikes 1 osutatud turundamine vastavalt järgmistele kriteeriumidele:

- a) see on võimalikult läbipaistev ega esita sisuliselt eksitavat teavet krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õiguste, kohustuste, aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide kohta, mida kriisilahendusasutus kavatab üle anda, võttes arvesse asjaolusid ning eelkõige finantsstabiilsuse säilitamise vajadust;
- b) ühtki võimalikku omandajat ei asetata teiste võimalike omandajatega võrreldes põhjendamatult soodsamasse ega ebasoodsamasse olukorda;
- c) puudub huvide konflikt;
- d) ühelegi võimalikule omandajale ei anta ebaõiglast eelist;
- e) võetakse arvesse vajadust kriisilahenduse meede kiiresti lõpule viia;
- f) eesmärk on saavutada asjaomaste aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste võimalikult kõrge võõrandamishind.

Käesolevas lõikes osutatud põhimõtted ei takista kriisilahendusasutust võtmast ühendust konkreetsete võimalike omandajatega, tingimusel et järgitakse käesoleva lõike punkti b.

Krediidasutuse või investeerimisühingu või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja turundamise kohta teabe avalikustamisega, mida tavaliselt nõutaks määruse (EL) nr 596/2014 artikli 17 lõike 1 alusel, võib kooskõlas kõnealuse määruse artikli 17 lõigetega 4 või 5 viivitada.

3. Ettevõtte võõrandamise vahendit rakendades ei pea kriisilahendusasutus järgima lõikes 1 sätestatud turundamise nõuet, kui ta otsustab, et kõnealuste nõuete järgimine seaks tõenäoliselt ohtu ühe või enama kriisilahenduseesmärgi saavutamise, ning eelkõige kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kriisilahendusasutus leiab, et kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetusest või tõenäolisest maksejõuetusest tuleneb oluline oht finantsstabiilsusele või maksejõuetus või tõenäoline maksejõuetus suurendab sellist ohtu, ning
- b) kriisilahendusasutus leiab, et kõnealuste nõuete järgimine kahjustaks tõenäoliselt ettevõtte võõrandamise vahendi tulemuslikkust sellise ohu leevendamisel või takistaks artikli 31 lõike 2 punktis b osutatud kriisilahenduse eesmärgi saavutamist.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, milles täpsustatakse faktilised asjaolud, mis moodustavad olulise ohu, ning ettevõtte võõrandamise vahendi tulemuslikkusega seotud elemendid, mis on sätestatud lõike 3 punktides a ja b.

3. jagu

Sildasutuse vahend

Artikkel 40

Sildasutuse vahend

1. Sildasutuse vahendi kasutamiseks ning võttes arvesse vajadust säilitada sildasutuses kriitilised funktsioonid, peavad liikmesriigid tagama, et kriisilahendusametustel on õigus anda sildasutusele üle:

- a) ühe või mitme kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente;
- b) ühe või mitme kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kogu vara ja kõik õigused või kohustused või osa neist.

Kui artiklis 85 ei ole sätestatud teisiti, ei vajata esimeses lõigus osutatud üleandmiseks kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride või mis tahes kolmanda isiku, kes ei ole omandaja, nõusolekut ning sellele ei laiene äriühinguõiguses või väärtpapereid käsitlevas õiguses sätestatud menetlusnormid.

2. Sildasutus on juriidiline isik, kes täidab kõiki järgmisi nõudeid:

- a) see on täielikult või osaliselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse (mille hulka võib kuuluda ka kriisilahendusametust või kriisilahendusrahastu) omanduses ja seda kontrollib kriisilahendusametust;
- b) see asutatakse eesmärgiga võtta vastu ja saada oma valdusse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kõik emiteeritud aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid või osa nendest ja võtta vastu ja saada oma valdusse ühe või mitme kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kogu vara ja kõik õigused ja kohustused või osa nendest, et säilitada juurdepääs kriitilistele funktsioonidele, ja võõrandada krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja.

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamine artikli 43 lõike 2 punktis b osutatud eesmärgil ei tohi takistada kriisilahendusametust võimet kontrollida sildasutust.

3. Sildasutuse vahendit rakendades tagab kriisilahendusametust, et sildasutusele üle antud kohustuste koguväärtus ei ületa kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu üle antud või teistest allikatest saadud õiguste ja vara koguväärtust.

4. Kui artikli 37 lõikest 7 ei tulene teisiti, saavad sildasutuse vastusooritusest kasu:

- a) aktsiate või omandiõiguse instrumentide omajad, kui sildasutusele üleandmine on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiate või omandiõiguse instrumentide ülekandmise teel kõnealuste aktsiate või instrumentide omajatelt sildasutusele;
- b) kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing, kui üleandmine sildasutusele on toimunud kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kogu vara või kõigi kohustuste või nende teatava osa üleandmise teel sildasutusele.

5. Sildasutuse vahendi rakendamisel võib kriisilahendusasutus kasutada üleandmisõigust rohkem kui korra, et anda täiendavalt üle kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu poolt emiteeritud aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente või olenevalt asjaoludest kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara, õigusi või kohustusi.

6. Pärast sildasutuse vahendi rakendamist võib kriisilahendusasutus:

a) anda vara, õigusi või kohustusi sildasutusest tagasi kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule või kanda aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente tagasi nende algsetele omajatele, kusjuures kriisilahendusemenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing või algsed omanikud on kohustatud vara, õigused või kohustused või aktsiaid või muud omandiõiguse instrumentid tagasi võtma, tingimusel et lõikes 7 sätestatud tingimused on täidetud;

b) anda aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente või vara, õigusi või kohustusi sildasutuselt üle kolmandale isikule.

7. Kriisilahendusasutused võivad anda aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente või vara, õigusi või kohustusi sildasutusest tagasi ühel järgmistest põhjustest:

a) asjaomaste aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste tagasiandmise võimalus on selgelt sõnastatud dokumendis, mille alusel toimus üleandmine;

b) asjaomased aktsiaid või muud omandiõiguse instrumentid, vara, õigused või kohustused ei kuulu tegelikult selliste aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste klassi või ei vasta sellistele aktsiatele või muudele omandiõiguse instrumentidele, varale, õigustele või kohustustele seatud üleandmise tingimustele, mis on kindlaks määratud dokumendis, mille alusel toimus üleandmine.

Tagasi andmine võib toimuda mis tahes aja jooksul ja see peab vastama kõigile muudele tingimustele, mis on kõnealuses dokumendis vastavaks otstarbeks kindlaks määratud.

8. Üleandmise suhtes, mis toimub ühelt poolt kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide algsete omajate ning teiselt poolt sildasutuse vahel, kohaldatakse IV jaotise VII peatükis osutatud kaitsemeetmeid.

9. Et kasutada muus liikmesriigis teenuste osutamise õigust või asutamisevabaduse õigust kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL või direktiiviga 2014/65/EL, käsitatakse sildasutust kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tegevust jätkavana ning sildasutus võib kasutada üle antud vara, õiguste või kohustuste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing.

Muudel eesmärkidel võivad kriisilahendusasutused nõuda, et sildasutust käsitatakse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tegevust jätkavana ning et sildasutus võib kasutada üle antud vara, õiguste või kohustuste suhtes kõiki õigusi, mida kasutas kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing.

10. Liikmesriigid tagavad, et sildasutus võib jätkuvalt kasutada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu õigust olla makse-, kliiring- ja arveldussüsteemide, väärtpapieribörside, investeringute tagamise skeemide ja hoiuste tagamise skeemide liige ja omada neile juurdepääsu, kui ta täidab sellistes süsteemides osalemist reguleerivaid liikmeks olemise ja osalemise kriteeriumeid.

Olenemata esimesest lõigust tagavad liikmesriigid, et:

a) ei keelata juurdepääsu põhjusel, et sildasutusel ei ole reitinguagentuuri reitingut või et see reiting ei vasta reitingutasetemele, mida nõutakse esimeses lõigus osutatud süsteemidele juurdepääsu andmiseks;

- b) kui sildasutus ei täida asjaomase makse-, kliiring- ja arveldussüsteemi, väärtpapieribörsi, investeringute tagamise skeemi või hoiuste tagamise skeemi liikmeks olemise või nendes osalemise kriteeriumeid, kasutatakse esimeses lõigus osutatud õigusi ajavahemikul, mille kriisilahendusamet võib kindlaks määrata, kuid mis ei tohi ületada 24 kuud, ja mida võib sildasutuse poolt kriisilahendusametusele esitatava taotluse alusel pikendada.

11. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäridel või võlausaldajatel ning muudel kolmandatel isikutel, kelle vara, õigusi või kohustusi ei ole sildasutusele üle antud, ei ole mingeid õigusi seoses sildasutusele, selle juhtorganile või kõrgemale juhtkonnale üle antud vara, õiguste või kohustustega või nende suhtes, ilma et see piiraks IV jaotise VII peatüki kohaldamist.

12. Sildasutuse eesmärgid ei hõlma mingeid kohustusi ega vastutust kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride ega võlausaldajate ees ning juhtorgan või kõrgem juhtkond ei vastuta niisuguste aktsionäride ega võlausaldajate ees kahjude eest, mis tulenevad nende tegevusest või tegevusetusest nende ametialaste kohustuste täitmisel, kui sellise tegevuse või tegevusetusega ei kaasne rasket hooletust või tõsist üleastumist siseriikliku õiguse mõistes, mis mõjutab otseselt niisuguste aktsionäride või võlausaldajate õigusi.

Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikule õigusele täiendavalt piirata sildasutuse ja selle juhtorgani või kõrgema juhtkonna vastutust tegevuse või tegevusetuse eest nende ametialaste kohustuste täitmisel.

Artikkel 41

Sildasutuse tegevus

1. Liikmesriigid tagavad, et sildasutuse toimimisel järgitakse järgmisi nõudeid:
 - a) sildasutuse asutamisdokumentide sisu kinnitab kriisilahendusamet;
 - b) sõltuvalt sildasutuse omandistruktuurist, nimetab kriisilahendusamet ametisse või kinnitab sildasutuse juhtorgani;
 - c) kriisilahendusamet kinnitab juhtorgani liikmete tasustamise ja teeb kindlaks nende ülesanded;
 - d) kriisilahendusamet kinnitab sildasutuse strateegia ja riskiprofiili;
 - e) sildasutusele antakse tegevusloa direktiivi 2013/36/EL või, kui see on kohaldatav, direktiivi 2014/65/EL kohaselt ning kohaldatava siseriikliku õigusega nõutavad load seoses selliste tegevustega tegelemise ja teenuste osutamisega, mis sildasutus omandab käesoleva direktiivi artikli 63 kohase üleandmise tulemusena;
 - f) sildasutus tegutseb ning sildasutuse üle teostatakse järelevalvet kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 ning direktiivide 2013/36/EL ja 2014/65/EL nõuetega, olenevalt sellest, mis on kohaldatav;
 - g) sildasutuse tegevus on kooskõlas liidu riigiabi raamistikuga ning kriisilahendusamet võib vastavalt määrata kindlaks tema tegevuse piirangud.

Olenemata esimese lõigu punktides e ja f osutatud sätetest, ja kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, võib sildasutus olla asutatud ja tegevusloa saanud ilma, et ta vastaks oma tegevuse alguses lühiajaliselt direktiivide 2013/36/EL või 2014/65/EL nõuetele. Selleks esitab kriisilahendusamet pädevale asutusele vastava taotluse. Kui pädev asutus otsustab tegevusloa anda, märgib ta ära ajavahemiku, mille jooksul tehakse sildasutuse suhtes erand kõnealuste direktiivide nõuete täitmise kohustusest.

2. Arvestades kõiki liidu või liikmesriikide konkurentsioigusest lähtuvaid piiranguid, juhib sildasutuse juhtkond sildasutust eesmärgiga säilitada juurdepääs kriitilistele funktsioonidele ja võõrandada krediidiasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja, selle vara, õigused ja kohustused sobivate tingimuste korral ning käesoleva artikli lõikes 4 või vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud tähtaja jooksul ühele või enamale erasektori omandajale.

3. Kriisilahendusasiutus teeb otsuse, et sildasutus ei ole enam sildasutus artikli 40 lõike 2 tähenduses mis tahes ühel järgmistest juhtudest, sõltuvalt sellest, mis on varaseim:

- a) sildasutus ühineb mõne muu ettevõtjaga;
- b) sildasutus ei täida enam artikli 40 lõikes 2 sätestatud nõudeid;
- c) sildasutuse kogu vara ja kõik õigused või kohustused või oluline osa nendest võõrandatakse kolmandale isikule;
- d) lõikes 5 või kui see on kohaldatav, lõikes 6 kindlaks määratud tähtaja möödumisel;
- e) sildasutuse vara realiseeritakse täielikult ja selle kohustused täidetakse täies ulatuses.

4. Kui kriisilahendusasiutus soovib võõrandada sildasutuse või selle vara, õigused või kohustused, tagavad liikmesriigid, et sildasutust või asjakohaseid vara või kohustusi turundatakse avalikult ja läbipaistvalt ja et võõrandamisel ei esitata sisuliselt eksitavat teavet nende kohta ning et ühtki võimalikku omandajat ei asetata põhjendamatult teiste võimalike omandajatega võrreldes soodsamasse ega ebasoodsamasse olukorda.

Igasugune võõrandamine peab toimub äris tavalistel tingimustel, asjaolusid arvesse võttes ja kooskõlas liidu riigiabi raamistikuga.

5. Kui ei saavutata ühtki lõike 3 punktis a, b, c ja e osutatud tulemust, lõpetab kriisilahendusasiutus sildasutuse tegevuse nii kiiresti kui võimalik, ent igal juhul kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil kriisilahendusmenetluses olevast krediidiasutusest või investeerimisühingust toimus sildasutuse vahendit rakendades viimane üleandmine.

6. Kriisilahendusasiutus võib lõikes 5 osutatud tähtaega pikendada veel üheks või mitmeks täiendavaks üheaastaseks perioodiks, kui tähtaja pikendamine:

- a) aitab kaasa lõike 3 punktis a, b, c või e osutatud tulemuse saavutamisele või
- b) on vajalik selleks, et tagada oluliste pangandus- või finantsteenuste järjepidevus.

7. Kriisilahendusasiutuse otsus pikendada lõikes 5 osutatud tähtaega peab olema põhjendatud ja see peab sisaldama pikendamist põhjendava olukorra, sealhulgas turutingimuste ja väljavaadete üksikasjalikku hindamist.

8. Kui sildasutuse tegevus lõpetatakse lõike 3 punktis c või d osutatud asjaoludel, lõpetatakse ja likvideeritakse sildasutus tavalises maksejõuetusmenetluses.

Kui artikli 37 lõikes 7 ei ole sätestatud teisiti, saavad sildasutuse tegevuse lõpetamise tulemusena saadud tulu sildasutuse aktsionärid.

9. Kui sildasutust kasutatakse mitme kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste üleandmiseks, viitab lõikes 8 osutatud kohustus igalt kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult üle antud varadele ja kohustustele, mitte sildasutusele endale.

4. jagu

Vara eraldamise vahend

Artikkel 42

Vara eraldamine

1. Vara eraldamise vahendi rakendamiseks tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusametluses on õigus anda kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse vara, õigused ja kohustused üle ühele või mitmele vara valitsemise ettevõtjale.

Kui artiklis 85 ei ole sätestatud teisiti, ei vajata esimeses lõigus osutatud üleandmiseks kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride või mis tahes kolmanda isiku, välja arvatud sildasutus, nõusolekut ning sellele ei laiene äriühinguõiguses või väärtapabereid käsitlevas õiguses sätestatud menetlusnormid.

2. Vara eraldamise vahendi rakendamisel on vara valitsemise ettevõtja juriidiline isik, kes vastab järgmistele nõuetele:

a) see on täielikult või osaliselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse (mille hulka võib kuuluda ka kriisilahendusametluses või kriisilahendusrahastu) omanduses ja seda kontrollib kriisilahendusametluses;

b) see on loodud eesmärgiga saada ühe või mitme kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse kogu vara ja kõik õigused ja kohustused või osa nendest.

3. Vara valitsemise ettevõtja haldab talle üle antud vara eesmärgiga vara lõpuks maksimaalse hinna eest võõrandada või nõuetekohaselt realiseerida.

4. Liikmesriigid tagavad, et vara valitsemise ettevõtja tegevuses järgitakse järgmisi sätteid:

a) vara valitsemise ettevõtja asutamisdokumentide sisu kinnitab kriisilahendusametluses;

b) sõltuvalt vara valitsemise ettevõtja omandistruktuurist nimetab kriisilahendusametluses ametisse või kinnitab vara valitsemise ettevõtja juhtorgani;

c) kriisilahendusametluses kinnitab juhtorgani liikmete tasustamise ja teeb kindlaks nende ülesanded;

d) kriisilahendusametluses kinnitab vara valitsemise ettevõtja strateegia ja riskiprofiili.

5. Kriisilahendusametlused võivad kasutada lõikega 1 ette nähtud õigust vara, õiguste või kohustuste üleandmiseks ainult järgmistel juhtudel:

a) kui asjaomase vara turu seis on selline, et vara realiseerimine tavalises maksejõuetusmenetluses võiks ühte või mitut finantsturgu ebasoodsalt mõjutada;

b) selline üleandmine on vajalik, et tagada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse nõuetekohane toimimine, või

c) selline üleandmine on vajalik likvideerimisest saadava tulu maksimeerimiseks.

6. Vara eraldamise vahendi rakendamisel määravad kriisilahendusasutused kooskõlas artiklis 36 kehtestatud põhimõtete ja vastavalt liidu riigiabi raamistikule vastusoorituse, mille eest vara, õigused ja kohustused antakse üle vara valitsemise ettevõtjale. Selle lõikega ei välistata, et vastusooritusel on nominaalne või negatiivne väärtus.

7. Kui artikli 37 lõikes 7 ei ole sätestatud teisiti, saab vara valitsemise ettevõtja vastusoorituse kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult otse omandatud vara, õiguste või kohustuste eest kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing. Vara valitsemise ettevõtja võib vastusoorituse teha emiteeritud võlakirja vormis.

8. Kui rakendatakse sildasutuse vahendit, võib vara valitsemise ettevõtja pärast sildasutuse vahendi rakendamist omandada sildasutuselt vara, õigusi või kohustusi.

9. Kriisilahendusasutused võivad vara, õigusi või kohustusi anda kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult üle ühele või mitmele vara valitsemise ettevõtjale mitu korda ning anda vara, õigusi või kohustusi tagasi ühelt või mitmelt vara valitsemise ettevõtjalt kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule, tingimusel et on täidetud lõikes 10 sätestatud tingimused.

Kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing on sel juhul kohustatud vara, õigused või kohustused tagasi võtma.

10. Kriisilahendusasutused võivad anda vara, õigusi ja kohustusi vara valitsemise ettevõtjalt tagasi kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule ühel järgmistest asjaoludest:

- a) asjaomaste õiguste, vara või kohustuste tagasiandmise võimalus on selgelt sõnastatud dokumendis, mille alusel üleandmine toimus;
- b) asjaomased õigused, vara või kohustused ei kuulu tegelikult selliste õiguste, vara või kohustuste klassi, mis on kindlaks määratud dokumendis, mille alusel üleandmine toimus, või ei vasta sellistele õigustele, varale või kohustustele seatud üleandmise tingimustele.

Mõlemal punktides a ja b osutatud juhul võib tagasi andmine toimuda igal ajal ja see peab olema kooskõlas mis tahes muude tingimustega, mis on asjaomases dokumendis selles osas kindlaks määratud.

11. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu ja vara valitsemise ettevõtja vahel toimunud üleandmisele kohaldatakse IV jaotise VII peatükis sätestatud vara osalise üleandmise kaitsemeetmeid.

12. Kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäridel ja võlausaldajatel ning muudel kolmandatel isikutel, kelle vara, õigusi või kohustusi ei ole vara valitsemise ettevõtjale üle antud, ei ole mingeid õigusi seoses vara valitsemise ettevõtjale või selle juhtorganile või kõrgemale juhtkonnale üle antavate vara, õiguste või kohustustega või nende suhtes, ilma et see piiraks IV jaotise VII peatüki kohaldamist.

13. Vara valitsemise ettevõtja ülesanded ei hõlma mingeid kohustusi ega vastutust kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride ega võlausaldajate ees ning juhtorgan või kõrgem juhtkond ei vastuta niisuguste aktsionäride ega võlausaldajate ees kahjude eest, mis tulenevad nende tegevusest või tegevusetusest nende töökohustuste täitmisel, kui sellise tegevuse või tegevusetusega ei kaasne rasket hooletust või tõsist üleastumist siseriikliku õiguse mõistes, mis mõjutab otseselt niisuguste aktsionäride või võlausaldajate õigusi.

Liikmesriigid võivad vastavalt siseriiklikule õigusele täiendavalt piirata vara valitsemise ettevõtja ja selle juhtorgani või kõrgema juhtkonna vastutust seoses nende tegevuse või tegevusetusega ametikohustuste täitmisel.

14. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et edendada järelevalve- ja kriisilahendustavade lähendamist seoses selle kindlakstegemisega, millal käesoleva artikli lõike 5 kohaselt võiks vara või kohustuste likvideerimine tavalises maksejõuetusmenetluses ühte või mitut finantsturgu ebasoodsalt mõjutada.

5. jagu

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend

1. alajagu

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi eesmärk ja rakendusala

Artikkel 43

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend

1. Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamiseks tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusametitel on artikli 63 lõikes 1 kindlaks määratud kriisilahendusõigused.

2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametid võivad rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, et saavutada artiklis 31 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid kooskõlas artiklis 34 sätestatud kriisilahenduse põhimõttega, selleks et:

a) rekapitalizeerida kriisilahenduse eeltingimustele vastav krediitiasutus või investeerimisühing või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja tasemel, mis võimaldaks tal uuesti vastata tegevusloa saamise tingimustele (sel määral, mil kõnealuseid tingimusi tema suhtes kohaldatakse) ja jätkata tegevusi, mille jaoks on talle antud direktiivi 2013/36/EL või direktiivi 2014/65/EL kohane tegevusloa (kui ta sai tegevusloa kõnealuste direktiivide alusel), ning säilitada turu piisav usaldus krediitiasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja vastu;

b) konverteerida omakapitaliks või vähendada nende nõuete või võlainstrumentide põhisummat, mis antakse üle:

i) sildasutusse eesmärgiga luua sellele sildasutusele kapitali või

ii) ettevõtte võõrandamise vahendi või vara eraldamise vahendi alusel.

3. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametid võivad rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit käesoleva artikli lõike 2 punktis a osutatud eesmärgil ainult juhul, kui on põhjendatud väljavaade, et kõnealuse vahendi rakendamine koos muude asjakohaste meetmetega, sealhulgas meetmetega, mida võetakse kooskõlas artikliga 52 nõutud ettevõtte reorganiseerimise kavaga, aitab lisaks asjaomaste kriisilahenduse eesmärkide saavutamisele taastada kõnealuse krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja finantsilise usaldusväärsuse ja pikaajalise jätkusuutlikkuse.

Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametid võivad rakendada artikli 37 lõike 3 punktides a, b ja c osutatud kriisilahenduse vahendeid ja käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, kui esimeses lõigus sätestatud tingimus ei ole täidetud.

4. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametid võivad rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit kõigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjate puhul, arvestades kõikidel juhtudel asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja õigusliku vormiga, või nad võivad õiguslikku vormi muuta.

Artikkel 44

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendusala

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustuste teisendamise vahendit võib rakendada krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kõigi kohustuste suhtes, mis ei ole jäetud käesoleva artikli lõigete 2 või 3 kohaselt kõnealuse vahendi rakendusala välja.

2. Kriisilahendusametused ei kasuta võlgade allahindamise ega konverteerimise õigust järgmiste kohustuste suhtes, olenemata sellest, kas neid reguleeritakse liikmesriigi või kolmanda riigi õigusega:

- a) tagatud hoiused;
- b) tagatud kohustused, sealhulgas pandikirjad ja kohustused riskide maandamise eesmärgil kasutatavate instrumentide kujul, mis moodustavad lahutamatu osa tagatiste kogumist ning mis on siseriikliku õiguse kohaselt tagatud sarnaselt pandikirjadele;
- c) kohustused, mis on krediidiasutusele või investeerimisühingule või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjale tekkinud seoses klientide vara või klientide raha, kaasa arvatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud eurofondi või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL ⁽¹⁾ artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud AIFide poolt või nimel hoiustatud klientide vara või klientide raha haldamisega, tingimusel et niisugune klient on kaitstud kohaldatava maksejõuetusõiguse alusel;
- d) kohustused, mis on tekkinud krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja (kui usaldusisiku) ja mõne teise isiku (kui kasusaaja) vahelise usaldussuhte alusel, tingimusel et niisugune kasusaaja on kaitstud kohaldatava maksejõuetus- või tsiviilõiguse alusel;
- e) krediidiasutuste ja investeerimisühingute, välja arvatud sama konsolideerimisgrupi ettevõtjate ees olevad kohustused, mille esialgne tähtaeg on lühem kui seitse päeva;
- f) kohustused direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil määratud süsteemide või süsteemi korraldajate või nendes osalejate ees, mis tulenevad niisuguses süsteemis osalemisest ja mille tähtajani on jäänud vähem kui seitse päeva;
- g) järgmised kohustused:
 - i) kohustused töötajate ees seoses palgavõlgnevuse, pensionihüvitise või muu kindlaksmääratud tasuga, välja arvatud tulemustasud, mis ei ole reguleeritud kollektiivlepinguga;
 - ii) kohustused kaubakrediiti andnud võlausaldajate ees, välja arvatud sama konsolideerimisgrupi ettevõtjad, seoses krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja igapäevaseks tegevuseks vajalike kriitiliste kaupade tarnetega, või teenuste, välja arvatud finantsteenused, osutamise, sealhulgas IT-teenused, kommunaalteenused ning ruumide rent, teenindus ja korrashoid;
 - iii) kohustused maksu- ja sotsiaalkindlustusametuste ees, kui selliste ametuste nõudeõigused rahuldatakse kohaldatava õiguse alusel eelisjärjekorras;
 - iv) kohustused hoiuste tagamise skeemide ees, mille aluseks on direktiivi 2014/49/EL kohased osamaksud.

Esimese lõigu punkti g alapunkti i ei kohaldata selliste olulise riski võtjate tulemustasu suhtes, kes on identifitseeritud direktiivi 2013/36/EL artikli 92 lõikes 2.

Liikmesriigid tagavad, et kogu pandikirjade tagatud kogumiga seotud tagatud vara jääb mõjutamatuks, eraldatuks ning piisavalt rahastatuks. Ei see nõue ega esimese lõigu punkt b ei takista kriisilahendusametustel vajaduse korral kasutada kõnealuseid õigusi seoses tagatud kohustuse või pandiga tagatud kohustuse sellise osa suhtes, mis ületab tagatiseks oleva vara, pandi, pandiõiguse või tagatise väärtust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

Esimese lõigu punkt a ei takista kriisilahendusamet kasutamast kõnealuseid õigusi seoses hoiuste summaga, mis ületab direktiivi 2014/49/EL artiklis 6 sätestatud tagatud summat, kui see on asjakohane.

Liikmesriigid tagavad, et pidades silmas krediitiasutuste, investeerimisühingute ja nende konsolideerimisgruppide kriisilahenduskõlblikkust piiravad kriisilahendusametused kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 17 lõike 5 punktiga b seda, millises ulatuses muudel krediitiasutustel ja investeerimisühingutel on kohustusi, mille puhul saab rakendada kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist, välja arvatud sama konsolideerimisgrupi ettevõtjate hoitavad kohustused, ilma et see piiraks määruses (EL) nr 575/2013 ja direktiivis 2013/36/EL sätestatud riskide kontsentreerumise eeskirjade kohaldamist.

3. Erandjuhtudel võivad kriisilahendusametused kohustuste teisendamise vahendi rakendamisel välistada allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamise või välistada nende õiguste kasutamise teatavate kohustuste puhul, kui:

- a) kõnealust kohustust ei ole võimalik mõistliku aja jooksul teisendada, hoolimata kriisilahendusametu poolt heas usus tehtud jõupingutustest;
- b) välistamine on rangelt vajalik ja on proportsionaalne kriitiliste funktsioonide täitmise ja põhiariliinidel jätkamise saavutamiseks viisil, mis säilitab kriisilahendusmenetluses olev krediitiasutuse või investeerimisühingu võime jätkata põhiliste pangaoperatsioonide ja tehingute tegemist ning teenuste osutamist;
- c) välistamine on rangelt vajalik ja on proportsionaalne vältimaks finantsraskuste ulatusliku levimise põhjustamist, eelkõige seoses füüsiliste isikute ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kõlblike hoiustega, mis häiriks tõsiselt finantsurgude ja sealhulgas finantsurgude infrastruktuuride toimimist viisil, mis võib põhjustada tõsiseid häireid liikmesriikide või liidu majanduses, või
- d) selliste kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine põhjustaks väärtuse vähenemise, nii et teiste võlausaldajate kaetav kahjum oleks suurem juhul, kui siis, kui kõnealuste kohustuste puhul välistatakse kohustuste teisendamise vahend.

Kui kriisilahendusamet otsustab käesoleva lõike alusel kõlbliku kohustuse või kõlblike kohustuste klassi välistada või osaliselt välistada, võib muude kõlblike kohustuste suhtes kohaldatava allahindamise või konverteerimise määra tõsta, võtmaks arvesse välistatud kohustusi, tingimusel, et muude kõlblike kohustuste suhtes kohaldatava allahindamise ja konverteerimise määr on kooskõlas artikli 34 lõike 1 punktis g sätestatud põhimõttega.

4. Kui kriisilahendusamet otsustab kõlbliku kohustuse või kõlblike kohustuste klassi käesoleva artikli kohaselt välistada või osaliselt välistada ning kahjum, mida nende kohustustega oleks kaetud, ei ole täielikult edastatud teistele võlausaldajatele, võib kriisilahendusamet anda vahendeid kriisilahendusmenetluses olevale krediitiasutusele või investeerimisühingule, et:

- a) katta mis tahes kahjum, mida ei ole kaetud kõlblike kohustustega, ning taastada kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu vara netoväärtus nullini vastavalt artikli 46 lõike 1 punktile a ja/või
- b) omandada kriisilahendusmenetluses olevas krediitiasutuses või investeerimisühingus aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente või kapitaliinstrumente, et rekapitalizeerida krediitiasutus või investeerimisühing kooskõlas artikli 46 lõike 1 punktiga b.

5. Kriisilahendusamet võib lõikes 4 osutatud osamakse teha üksnes tingimusel, et:

- a) aktsionärid ja muude omandiõiguse instrumentide omanikud, asjaomaste kapitaliinstrumentide ja muude kõlblike kohustuste omanikud osalevad kahjumi katmises ja rekapitalizeerimises allahindamise või konverteerimise abil või muul viisil vähemalt 8 % ulatuses kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu kohustuste kogusummast (k.a omavahendid), arvatuna kriisilahenduse meetme võtmise ajal vastavalt artiklis 36 sätestatud hindamisele, ning

b) kriisilahendusrahastust tehtav osamakse ei ületa 5 % kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kohustuste kogusummast (k.a omavahendid), mis määratakse kindlaks kriisilahenduse meetme võtmise ajal kooskõlas artiklis 36 sätestatud hindamisega.

6. Lõikes 4 osutatud kriisilahendusrahastust tehtavat osamakset võib rahastada:

a) kriisilahendusrahastule kasutada olevast summast, mis on saadud krediidasutuste ja investeerimisühingute ning liidu filiaalide osamaksetest vastavalt artikli 100 lõikele 6 ja artiklile 103;

b) summast, mille võib saada kolme aasta jooksul *ex post* osamaksetest vastavalt artiklile 104, ning

c) juhul kui käesoleva lõike punktides a ja b osutatud summad ei ole piisavad, siis summadest, mis saadakse alternatiivsetest rahastamisallikatest vastavalt artiklile 105.

7. Erandjuhtudel võib kriisilahendusasutus taotleda täiendavat rahastamist alternatiivsetest rahastamisallikatest pärast seda, kui:

a) on saavutatud lõike 5 punktis b sätestatud piirmäär 5 % ning

b) kõik tagamata eelisnõudeõigused kohustused, mis ei ole kõlblikud hoiused, on täielikult alla hinnatud või konverteeritud.

Alternatiivina või lisaks, kui esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tingimused on täidetud, võib kriisilahendusrahastust teha osamakse allikatest, mis on saadud *ex post* osamaksetest vastavalt artikli 100 lõikele 6 ja artiklile 103 ja mida ei ole veel kasutatud.

8. Erandina lõike 5 punktist a võib kriisilahendusrahastust teha lõikes 4 osutatud osamakse ka tingimusel, et:

a) lõike 5 punktis a osutatud osalus kahjumi katmises ja rekapitalizeerimises on võrdne summaga, mis moodustab vähemalt 20 % asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu riskiga kaalutud varast;

b) asjaomase liikmesriigi kriisilahendusrahastu käsutuses on *ex ante* osamaksete kaudu (mis ei hõlma hoiuste tagamise skeemi tehtavaid osamakseid), mis on kogutud vastavalt artikli 100 lõikele 6 ning artiklile 103, summa, mis moodustab vähemalt 3 % kõigi asjaomase liikmesriigi territooriumil tegevusloa saanud krediidasutuste tagatud hoiustest, ning

c) asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu vara maht on vähem kui 900 miljardit eurot konsolideeritud alusel.

9. Lõike 3 kohaste kaalutusõiguste kasutamisel võtavad kriisilahendusasutused nõuetekohaselt arvesse järgmist:

a) põhimõte, et kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionärid peaksid kahjumi katma esimeses järjekorras, mille järel kataksid üldjuhul kahjumi krediidasutuse või investeerimisühingu võlausaldajad vastavalt nende nõudeõiguste rahuldamisjärkudele;

b) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kahjumi katmise võime, mis jääks alles siis, kui kohustuse või kohustuste klassi puhul välistatakse kohustuste teisendamise vahendi rakendamine, ning

c) vajadus säilitada piisavad rahalised vahendid kriisilahenduse rahastamiseks.

10. Lõikes 3 ette nähtud välistamist võib kohaldada, välistades kohustuse puhul täielikult allahindamise või piirates kõnealuse kohustuse suhtes kohaldatava allahindamise ulatust.

11. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada täiendavalt asjaolusid, mille korral välistamine on vajalik käesoleva artikli lõikes 3 kehtestatud eesmärkide saavutamiseks.

12. Enne kaalutlusõiguse kasutamist kohustuse välistamise osas lõike 3 alusel teavitab kriisilahendusasutus sellest komisjoni. Kui välistamine eeldaks vahendite eraldamist kriisilahendusrahastust või alternatiivsest rahastamisallikatest lõigete 4 kuni 8 alusel, võib komisjon 24 tunni jooksul sellise teate saamisest või kokkuleppel kriisilahendusasutus ega pikema aja jooksul pakutud välistamise keelata või nõuda selle muutmist, kui ei ole täidetud käesolevas artiklis ja delegeeritud õigusaktides sätestatud nõuded, mis puudutavad siseturu terviklikkuse kaitsmist. See ei piira liidu riigiabi raamistiku kohaldamist komisjoni poolt.

2. alajagu

Miinumnõue omavahendite ja kõlblike kohustuste puhul

Artikkel 45

Miinumnõude kohaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad alati omavahendite ja kõlblike kohustuste suhtes kohaldatavat miinumnõuet. Miinumnõue arvutatakse omavahendite ja kõlblike kohustuste summana, mis on väljendatud protsendina krediidasutuse või investeerimisühingu kõikidest kohustustest ja omavahenditest.

Esimese lõigu kohaldamisel võetakse tuletisinstrumentid tulenevad kohustused arvesse kohustuste kogusummas, lähtudes sellest, et vastaspoole tasaarvestuse (*netting*) õigusi tunnustatakse täielikult.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse täiendavalt lõike 6 punktides a–f osutatud hindamiskriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks iga krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite ja kõlblike kohustuste miinumnõue, kaasa arvatud allutatud võla ning kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata võla miinumnõue, mille tähtajani on vähemalt 12 kuud ja millele laieneb kohustuste teisendamise õigus ning mis kvalifitseeruvad omavahenditeks.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

Liikmesriigid võivad näha ette lisakriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks omavahendite ja kõlblike kohustuste miinumnõue.

3. Olenemata lõikest 1, vabastab kriisilahendusasutus omavahendite ja kõlblike kohustuste miinumnõude kohustuse alalise täitmise kohustusest hüpoteegikrediidasutused, mida rahastatakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 osutatud pandikirjadega ja mis siseriikliku õiguse kohaselt ei või võtta vastu hoiuseid kui:

- a) kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute lõpetamine ja likvideerimine toimub siseriiklikus maksejõuetusmenetluses või mõnes muus, niisuguste krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks ette nähtud ning käesoleva direktiivi artiklite 38, 40 või 42 kohaselt rakendatavas menetluses, ning
- b) niisugune siseriiklik maksejõuetusmenetlus või muud liiki menetlus tagab, et kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute võlausaldajad, sealhulgas pandikirjade omajad, kui see on asjakohane, katavad kahjumi viisil, mis vastab kriisilahenduse eesmärkidele.

4. Kõlblikud kohustused, võetakse lõikes 1 osutatud omavahendite ja kõlblike kohustuste summas arvesse ainult juhul, kui need vastavad järgmistele tingimustele:

- a) instrument on emiteeritud ja selle eest on täielikult tasutud;
- b) kohustuse täitmist ei võlgneta krediidasutusele või investeerimisühingule või krediidasutus või investeerimisühing ise ei ole seda taganud;
- c) krediidasutus või investeerimisühing ei rahastanud instrumendi ostu otseselt ega kaudselt;
- d) kohustuse tähtajani on jäänud vähemalt üks aasta;
- e) kohustus ei tulene tuletisinstrumentidist;
- f) kohustus ei tulene hoiusest, mis on kooskõlas artikliga 108 siseriikliku maksejõuetusmenetluse nõuete rahuldamisjätkude kohaselt eelistatud.

Punkti d kohaldamisel, kui kohustus annab selle omanikule õiguse ennetähtaegsele tagasimaksmisele, on asjaomase kohustuse tähtaeg esimene kuupäev, mil selline õigus tekib.

5. Kui kohustust reguleeritakse kolmanda riigi õigusnormidega, võivad kriisilahendusametused nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing tõendaks, et kriisilahendusametuse otsust kõnealuse kohustuse allahindamise või konverteerimise kohta täidetakse asjaomase kolmanda riigi õigusnormide kohaselt, võttes arvesse kohustust reguleeriva lepingu tingimusi, kriisilahendusmenetluse tunnustamist käsitlevaid rahvusvahelisi lepinguid ja muid asjakohaseid asjaolusid. Kui kriisilahendusametuse ei ole veendunud, et tema otsust täidetakse asjaomase kolmanda riigi õigusnormide kohaselt, ei võeta seda kohustust omavahendite ja kõlblike kohustuste suhtes kehtiva miinimumnõude täitmise arvutamisel arvesse.

6. Kriisilahendusametuse määrab pärast pädeva asutusega konsulteerimist kooskõlas lõikega 1 igale krediidasutusele ja investeerimisühingule omavahendite ja kõlblike kohustuste suhtes kohaldatava miinimumnõude vähemalt järgmiste kriteeriumide põhjal:

- a) vajadus tagada, et krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes saab kriisilahendusmenetluse läbi viia kriisilahenduse vahenditega, rakendades vajaduse korral ja kooskõlas kriisilahenduse eesmärkidega kohustuste ja nõudeõiguste teisen-damise vahendit;
- b) vajadus asjakohastel juhtudel tagada, et krediidasutusel või investeerimisühingul on piisavalt kõlblike kohustusi selleks, et kui rakendatakse kohustuste ja nõudeõiguste teisen-damise vahendit, saaks katta kahjumi ja tõsta kredii-diasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu uuesti tasemele, mis võimaldab kredii-diasutusel või investeerimisühingul vastata jätkuvalt tegevusloa saamise tingimustele ja jätkata tegevusi, mille jaoks talle on antud direktiivi 2013/36/EL või direktiivi 2014/65/EL kohane tegevusluba, ning säilitada turu piisav usaldus krediidasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja vastu;
- c) vajadus tagada, et juhul kui kriisilahenduse kava eeldab, et teatavad kõlblike kohustuste klassid võidakse artikli 44 lõike 3 alusel kohustuste teisen-damise vahendi rakendusala-st välja jätta või et teatavad kõlblike kohustuste klassid võidakse kohustuste osalise üleandmise raames saajale täielikult üle anda, on krediidasutusel või investeerimisühingul piisavalt muid kõlblike kohustusi selleks, et saaks katta kahjumi ja tõsta krediidasutuse või investeerimisühingu esimese taseme põhiomavahendite suhtarvu uuesti tasemele, mis võimaldab krediidasutusel või investeerimisühingul vastata jätkuvalt tegevusloa saamise tingimustele ja jätkata tegevusi, mille jaoks talle on antud direktiivi 2013/36/EL või direktiivi 2014/65/EL kohane tegevusluba;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu suurus, ärimudel, rahastamismudel ja riskiprofil;
- e) see, mil määral hoiuste tagamise skeem võiks aidata rahastada kriisilahendust vastavalt artiklile 109;

f) mil määral oleks krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetusel ebasoodne mõju finantsstabiilsusele, sealhulgas seotuse tõttu muude krediidasutuste ja investeerimisühingute või ülejäänud finantsüsteemiga, tulenevalt finantsraskuste ülekandumisest muudele krediidasutustele ja investeerimisühingutele.

7. Krediidasutused ja investeerimisühingud täidavad käesolevas artiklis sätestatud miinimumnõudeid individuaalselt.

Kriisilahendusasutus võib pärast pädeva asutusega konsulteerimist otsustada kohaldada käesolevas artiklis sätestatud miinimumnõuet artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes.

8. Lisaks lõikele 7 täidavad liidus tegutsevad ematettevõtjad käesolevas artiklis sätestatud miinimumnõudeid konsolideeritud alusel.

Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus teeb omavahendite ja kõlblike kohustuste suhtes liidu ematettevõtja konsolideeritud tasandil kohaldatava minimaalse nõude kindlaks pärast lõike 9 kohast konsulteerimist konsolideeritud järelevalvet teostava asutusega vähemalt lõikes 6 sätestatud kriteeriumide ja selle alusel, kas konsolideerimisgrupi kuuluvate kolmandates riikides asuvate tütarettevõtjate kriisilahendus toimub kriisilahenduse kava kohaselt eraldi.

9. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus ja tütarettevõtjate eest individuaalsel alusel vastutavad kriisilahendusasutused teevad kõik endast oleneva, et jõuda ühisotsusele seoses konsolideeritud tasandil kohaldatava miinimumnõude suurusega.

Ühisotsus peab olema igakülgset põhjendatud ja konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus esitab selle liidus tegutsevale ematettevõtjale.

Kui nelja kuu jooksul pole sellist ühisotsust tehtud, teeb konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus otsuse konsolideeritud miinimumnõude kohta, olles nõuetekohaselt arvesse võtnud tütarettevõtjate suhtes asjakohaste kriisilahendusasutuste poolt läbi viidud hindamist. Juhul kui mõni asjaomastest kriisilahendusasutustest on vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 esitanud neljakuulise perioodi lõpus küsimuse arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus oma otsuse edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võtab, ning võtab seejärel vastu oma otsuse, mis on kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kehtib konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse otsus.

Ühisotsus ja ühisotsuse puudumise korral konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse poolt tehtav otsus on siduv asjaomaste liikmesriikide kriisilahendusasutustele.

Ühisotsust ja ühisotsuse puudumise korral tehtud mis tahes otsust vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse regulaarselt.

10. Kriisilahendusasutused kehtestavad miinimumnõude, mida kohaldatakse konsolideerimisgrupi tütarettevõtjate suhtes individuaalselt. Kõnealused miinimumnõuded kehtestatakse tütarettevõtja suhtes asjakohasel tasemel, võttes arvesse järgmist:

a) lõikes 6 loetletud kriteeriumid, eelkõige tütarettevõtja suurus, ärimudel ja riskiprofiil, sealhulgas selle omavahendid, ning

b) lõike 9 alusel konsolideerimisgrupi suhtes kehtestatud konsolideeritud nõue.

Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus ja tütarettevõtjate eest individuaalsel alusel vastutavad kriisilahendusasutused teevad kõik endast oleneva, et jõuda ühisele otsusele seoses individuaalsel tasandil iga vastava tütarettevõtja suhtes kohaldatava miinimumnõude tasemega.

Ühine otsus peab olema igakülselt põhjendatud ning tütarettevõtjate kriisilahendusasutus ja konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus esitavad selle vastavalt tütarettevõtjatele ja liidus emaettevõtjana tegutsevale asutusele.

Kui kriisilahendusasutused ei ole nelja kuu jooksul sellise ühise otsuseni jõudnud, teevad otsuse tütarettevõtjate vastavad kriisilahendusasutused, võttes nõuetekohaselt arvesse konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse seisukohti ja reservatsioone.

Juhul kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus on vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 19 esitanud neljakuulise perioodi lõpus küsimuse arutamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele, lükkavad kriisilahendusasutused, kes on vastutavad tütarettevõtjate eest individuaalsel alusel, oma otsused edasi, jäädes ootama, millise otsuse Euroopa Pangandusjärelevalve nimetatud määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt teeb, ning võtavad seejärel vastu oma otsused, mis on kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve otsusega. Neljakuulist perioodi käsitatakse lepitusperioodina kõnealuse määruse tähenduses. Euroopa Pangandusjärelevalve teeb otsuse ühe kuu jooksul. Küsimust ei suunata Euroopa Pangandusjärelevalvele pärast neljakuulise perioodi lõppu ega pärast ühisele otsusele jõudmist. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus ei suuna küsimust Euroopa Pangandusjärelevalvele siduva vahendajarolli võtmiseks, kui tütarettevõtja kriisilahendusasutuse kehtestatud tase ei ületa ühte protsendipunkti käesoleva artikli lõike 9 alusel kehtestatud konsolideeritud tasemest.

Kui Euroopa Pangandusjärelevalve ei ole ühe kuu jooksul otsust teinud, kohaldatakse tütarettevõtjate kriisilahendusasutuste otsuseid.

Ühine otsus ja ühise otsuse puudumise korral tütarettevõtjate kriisilahendusasutuste poolt tehtavad otsused on siduvad asjaomastele kriisilahendusasutustele.

Ühisotsust ja ühisotsuse puudumise korral tehtud mis tahes otsust vaadatakse läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse regulaarselt.

11. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus võib loobuda täielikult individuaalse miinimumnõude kohaldamisest liidus emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, kui:

- a) liidus emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing vastab konsolideeritud alusel lõikes 8 kehtestatud miinimumnõudele ning
- b) liidus emaettevõtjana tegutseva krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus on loobunud täielikult individuaalsete kapitalinõuete kohaldamisest kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 7 lõikega 3.

12. Tütarettevõtja kriisilahendusasutus võib loobuda täielikult lõike 7 kohaldamisest vastava tütarettevõtja suhtes, kui:

- a) nii tütar- kui ka emaettevõtja tegevusloa annab ja mõlema üle teostab järelevalvet sama liikmesriik;
- b) tütarettevõtja kuulub emaettevõtjaks oleva krediidasutuse või investeerimisühingu üle teostatava konsolideeritud järelevalve alla;
- c) tütarettevõtja liikmesriigis tegutsev konsolideerimisgrupi kõrgeima tasandi krediidasutus või investeerimisühing (kui see ei ole liidus emaettevõtjana tegutsev krediidasutus või investeerimisühing) vastab allkonsolideeritud alusel lõikes 7 sätestatud miinimumnõudele;

- d) emaettevõtjal ei ole kehtivaid ega prognoositavaid olulisi praktilisi ega õiguslikke takistusi tütarettevõtjale omavahendite kiireks üleandmiseks või kohustuste tagasimaksmiseks;
- e) emaettevõtja kas veenab pädevat asutust tütarettevõtja usaldusväärses juhtimises ja on pädeva asutuse nõusolekul teatanud, et ta tagab tütarettevõtja võetud kohustused, või ei ole tütarettevõtjaga seonduvad riskid märkimisväärsed;
- f) emaettevõtja riskide hindamise, mõõtmise ja kontrollimise protseduurid hõlmavad ka tütarettevõtjat,
- g) emaettevõtjale kuulub enam kui 50 % tütarettevõtja aktsiate või osadega seotud hääleõigusest või emaettevõtjal on õigus määrata enamik tütarettevõtja juhtorgani liikmetest või nad tagasi kutsuda ning
- h) tütarettevõtja pädev asutus on loobunud täielikult individuaalsete kapitalinõuete kohaldamisest kõnealuse tütarettevõtja suhtes määruse (EL) nr 575/2013 artikli 7 lõike 1 alusel.

13. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud otsustes võidakse sätestada, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet täidetakse konsolideeritud alusel või individuaalselt osaliselt finantsinstrumentide teisendamise lepingulise kohustuse kaudu.

14. Lõike 13 alusel lepinguliselt teisendatava finantsinstrumendina kvalifitseerimiseks peab kriisilahendusasutus olema veendunud, et:

- a) finantsinstrumendi lepingutingimus näeb ette, et juhul kui kriisilahendusasutus otsustab kohaldada asjaomase krediidiasutuse või investeerimisühingu suhtes kohustuste teisendamise vahendit, hinnatakse kõnealune finantsinstrument alla või konverteeritakse vajalikus ulatuses, enne kui muud kõlblikud kohustused hinnatakse alla või konverteeritakse, ning
- b) instrumendi suhtes kehtib siduv allutamisleping, kohustus või säte, mille alusel tavalises maksejõuetusmenetluses on instrument madalama järguga kui teised kõlblikud kohustused ja seda ei saa tagasi maksta enne, kui teised sel hetkel täitmata kõlblikud kohustused on arveldatud.

15. Kriisilahendusasutused nõuavad ja teevad kindlaks pädevate asutustega kooskõlastatult, et krediidiasutused ja investeerimisühingud täidavad lõikes 1 sätestatud omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet ning vajaduse korral lõikes 13 sätestatud nõuet, ning teevad käesolevale artiklile vastavalt mis tahes otsuse samaaegselt kriisilahenduse kavade väljatöötamise ja ajakohastamisega.

16. Kriisilahendusasutused teatavad pädevate asutustega kooskõlastatult Euroopa Pangandusjärelevalvele omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude ning vajaduse korral lõikes 13 sätestatud nõude, mis on kehtestatud igale nende jurisdiktsioonis asuvale asutusele.

17. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada ühtsed vormid, mallid ja mõisted kriisilahendusasutuste poolt pädevate asutustega kooskõlastatult teabe kindlakstegemiseks ja selle edastamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvele lõike 16 kohaldamise eesmärgil.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

18. Lõikes 19 osutatud aruande tulemustele tuginedes esitab komisjon asjakohasel juhul hiljemalt 31. detsembriks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude ühtlustatud kohaldamise kohta. Kõnealune ettepanek sisaldab, kui see on kohane, ettepanekuid sobiva hulga miinimumnõude miinimumtasemetega kehtestamiseks, võttes arvesse krediidasutuste ja investeerimisühingute ja konsolideerimisgruppide mitmesuguseid ärimudeleid. Kõnealune ettepanek sisaldab miinimumnõude parameetrite asjakohast kohandamist ja vajaduse korral asjakohaseid muudatusi konsolideerimisgruppide puhul miinimumnõude kohaldamiseks.

19. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab komisjonile hiljemalt 31. oktoobriks 2016 aruande vähemalt järgmises osas:

- a) kuidas omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet on rakendatud liikmesriikide tasandil ja eelkõige, kas võrreldavate krediidasutuste ja investeerimisühingute jaoks kehtestatud tasemetes esineb liikmesriikides erinevusi;
- b) kuidas on rakendatud liikmesriikides õigust nõuda krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude täitmist finantsinstrumentide lepingulise teisendamise kaudu ja kas võetud lähenemisviisid erinevad;
- c) selliste ärimudelite tuvastamine, mis kajastavad krediidasutuse või investeerimisühingu üldist riskiprofiili;
- d) iga punkti c kohaselt tuvastatud ärimudeli jaoks kohase omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude suurus;
- e) kas iga ärimudeli jaoks tuleks kehtestada omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude vahemik;
- f) asjakohane üleminekuperiood, mille jooksul krediidasutused ja investeerimisühingud peavad saavutama vastavuse mis tahes ettenähtud ühtlustatud miinimumtasemega;
- g) kas artiklis 45 sätestatud nõuded on piisavad tagamaks, et igal krediidasutusel või investeerimisühingul on piisav kahjumi katmise võime, ja kui mitte, siis mis parendusi tuleb teha selle eesmärgi saavutamise tagamiseks;
- h) kas käesoleva artikliga ette nähtud arvutamismeetodit on vaja muuta, selleks et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuet saaks kasutada asjakohase indikaatorina krediidasutuse või investeerimisühingu kahjumi katmise võime kohta;
- i) kas on asjakohane, et miinimumnõue põhineb kõikidel kohustustel ja omavahenditel ja eelkõige, kas nõude nimetajana on asjakohasem kasutada krediidasutuse või investeerimisühingu riskiga kaalutud vara;
- j) kas käesoleva artikli kohane lähenemisviis seoses konsolideerimisgruppidele omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamisega on asjakohane ja eelkõige, kas see tagab piisavalt, et konsolideerimisgrupi kahjumi katmise võime asub ettevõtjates, kus kahjum võib tekkida, või kas see on nendele ettevõtjatele kättesaadav;
- k) kas omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kohaldamisest loobumise tingimused on asjakohased ja eelkõige, kas sellised erandid peaksid laienema tüürettevõtjatele piiriüleselt tegutsemise korral;
- l) kas on asjakohane, et kriisilahendusametused võivad nõuda, et omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõue täidetaks finantsinstrumentide lepingulise teisendamise kaudu, ja kas finantsinstrumentide lepingulise teisendamise käsitluse täiendav ühtlustamine on asjakohane;
- m) kas lõikes 14 sätestatud finantsinstrumentide lepingulisele teisendamisele esitatavad nõuded on asjakohased ning
- n) kas on asjakohane nõuda, et krediidasutused, investeerimisühingud ja konsolideerimisgrupid avalikustaksid oma omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude või oma omavahendite ja kõlblike kohustuste suuruse, ja juhul kui leitakse, et see nõue on asjakohane, siis sellise avalikustamise sagedus ja formaat.

20. Lõikes 19 osutatud aruanne hõlmab vähemalt ajavahemikku alates 2. juulist 2014 kuni 30. juunini 2016 ja selles võetakse arvesse vähemalt järgmist:

- a) omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude ja mis tahes soovitatud miinimumnõude ühtlustatud suuruste mõju järgnevale:
 - i) finantsturud üldiselt ning täpsemalt tagamata võlainstrumentide ja tuletisinstrumentide turud;
 - ii) krediitiasutuste ja investeerimisühingute ärimudelid ja bilansside ülesehitus, eelkõige krediitiasutuste ja investeerimisühingute rahastamisprofiil ja -strateegia ning konsolideerimisgruppide õiguslik ja tegevusstruktuur;
 - iii) krediitiasutuste ja investeerimisühingute kasumlikkus, eelkõige nende rahastamiskulud;
 - iv) riskipositsioonide ülekandumine ettevõtjatele, kelle suhtes ei kohaldata usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet;
 - v) finantsinnovatsioon;
 - vi) finantsinstrumentide lepingulise teisendamise ülekaal ning selliste finantsinstrumentide laad ja turustatavus;
 - vii) krediitiasutuste ja investeerimisühingute riskikäitumine;
 - viii) krediitiasutuste ja investeerimisühingute vara koormamise tase;
 - ix) krediitiasutuste ja investeerimisühingute poolt miinimumnõuete täitmiseks võetud meetmed ning eelkõige, millises ulatuses on miinimumnõudeid täidetud võla vähendamise, pikaajaliste võlainstrumentide emiteerimise ja kapitali kaasamise teel, ning
 - x) krediitiasutuste laenuandmise tase, pidades eelkõige silmas laenuandmist mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, kohalikele ametiasutustele, piirkondlikele omavalitsustele ja avaliku sektori üksustele ning kaubanduse rahastamist, sealhulgas laenuandmist ametlike ekspordikrediidikindlustuse skeemide alusel;
- b) omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõuete koostoimet omavahendite nõuete, finantsvõimenduse määra ja likviidsusnõuetega, mis on sätestatud määruses (EL) nr 575/2013 ja direktiivis 2013/36/EL;
- c) krediitiasutuste ja investeerimisühingute võime kaasata iseseisvalt kapitali või vahendeid turgudelt, et vastata mis tahes kavandatud ühtlustatud miinimumnõuetele;
- d) kooskõla rahvusvahelistel foorumitel välja töötatud rahvusvahelistes standardites sätestatud miinimumnõuetega.

3. alajagu

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamine

Artikkel 46

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise summa hindamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendades hindavad kriisilahendus- asutused artikli 36 kohasele hindamisele tuginedes järgmiste summade kogusumma:

- a) kui see on asjakohane, summa, mille ulatuses kõlblikud kohustused tuleb alla hinnata, tagamaks, et kriisilahendus- menetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu vara netoväärtus võrdub nulliga, ning

b) vajaduse korral summa, mille ulatuses kõlblikud kohustused tuleb konverteerida aktsiatesse või muud liiki kapitaliinstrumentidesse, et taastada esimese taseme põhiomavahendite tase kas:

i) kriisilahendusmenetluses olevas krediidasutuses või investeerimisühingus või

ii) sildasutuses.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hindamise käigus tehakse kindlaks summa, mille võrra kõlblikke kohustusi tuleb alla hinnata või konverteerida, et taastada esimese taseme põhiomavahendite suhtarv kriisilahendusmenetluses olevas krediidasutuses või investeerimisühingus või, kui see on kohaldatav, sildasutuses, võttes arvesse käesoleva direktiivi artikli 101 lõike 1 punkti d kohaselt kriisilahendusrahastust tehtavat mis tahes sissemakset, ning et säilitada turu piisav usaldus kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse vastu ja võimaldada tal vähemalt ühe aasta jooksul jätkuvalt vastata tegevusloa saamise tingimustele ja jätkata tegevusi, mille jaoks talle on antud direktiivi 2013/36/EL või direktiivi 2014/65/EL kohane tegevusluba.

Kui kriisilahendusasutused kavatsevad kasutada artiklis 42 osutatud vara eraldamise vahendit, võetakse summa puhul, mille võrra kõlblikke kohustusi on vaja vähendada, asjakohasel juhul arvesse usaldusväärset hinnangut vara valitsemise ettevõtja kapitalivajaduse kohta.

3. Kui kapital on artiklite 59 kuni 62 kohaselt alla hinnatud ja vastavalt artikli 43 lõikele 2 on rakendatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamist ning on selgunud, et artikli 36 kohasel eelhindamisel põhineva allahindamise tase ületab nõudeid, hinnates seda artikli 36 lõike 10 kohase lõpliku hindamise suhtes, võidakse kohaldada üleshindamismehhanismi võlausaldajatele ja seejärel aktsionäridele hüvitise maksmiseks.

4. Kriisilahendusasutused kehtestavad ja säilitavad korra, mis aitab tagada, et hindamine ja väärtuse määramine põhinevad võimalikult ajakohasel ja kõikehõlmaval teabel kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste kohta.

Artikkel 47

Aktsionäride kohtlemine kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise või kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise korral

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 43 lõike 2 kohaselt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendades või artikli 59 kohaselt kapitaliinstrumente alla hinnates või konverteerides võtavad kriisilahendusasutused aktsionäride ja muude omandiõiguse instrumentide omajate suhtes ühe või mõlemad järgmistest meetmetest:

a) tühistavad olemasolevad aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid või kannavad need üle kohustuste ja nõudeõiguste teisendamises osalevatele võlausaldajatele;

b) tingimusel, et kooskõlas artikli 36 alusel tehtud hindamisega on kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara ja kohustuste netoväärtus positiivne, lahjendavad aktsionäride ja muude omandiõiguse instrumentide omajate olemasolevad nõuded, konverteerides aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks

i) asjaomased kapitaliinstrumentid, mille krediidasutus või investeerimisühing on välja andnud kooskõlas artikli 59 lõikes 2 osutatud õigusega, või

ii) kõlblikud kohustused, mille kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing on emiteerinud kooskõlas artikli 63 lõike 1 punktis f osutatud õigusega.

Esimese lõigu punkti b osas, konverteerimisel kasutatakse määra, mis oluliselt lahjendab olemasolevaid aktsiavaldusi ja muid omandiõiguse instrumente.

2. Lõikes 1 osutatud meetmed võetakse aktsionäride ja muude omandiõiguse instrumentide omajate suhtes ka juhul, kui kõnealused aktsiad või muud omandiõiguse instrumentid emiteeriti või anti järgmistel asjaoludel:

- a) seoses võlainstrumentide konverteerimisega aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks algsete võlainstrumentide lepinguliste tingimuste alusel sündmuse korral, mis eelnes kriisilahendusametuse tehtud hindamisele, mille kohaselt krediitiasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vastas kriisilahenduse eeltingimustele, või toimus sellise hindamisega üheaegselt;
- b) seoses asjaomaste kapitaliinstrumentide konverteerimisega esimese taseme põhiomavahendite instrumentideks kooskõlas artikliga 60.

3. Otsustades, millist meetet kooskõlas lõikega 1 võtta, võtavad kriisilahendusametused arvesse:

- a) artikli 36 kohaselt tehtud hindamist;
- b) summat, mille võrra on kriisilahendusametused otsustanud artikli 60 lõike 1 kohaselt esimese taseme põhiomavahendeid vähendada ja asjaomased kapitaliinstrumentid alla hinnata või konverteerida;
- c) kogusummat, mille kriisilahendusametused tegi hinnanguliselt kindlaks kooskõlas artikliga 46.

4. Erandina direktiivi 2013/36/EL artiklitest 22–25, direktiivi 2013/36/EL artiklis 26 sätestatud teatamise nõudest, direktiivi 2014/65/EL artikli 10 lõikest 3, artikli 11 lõigetest 1 ja 2 ning artiklitest 12 ja 13 ning direktiivi 2014/65/EL artikli 11 lõikes 3 sätestatud teatamise nõudest, kui kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamise või kapitaliinstrumentide konverteerimise tulemusena omandataks krediitiasutuses või investeerimisühingus oluline osalus või suurendatakse olulist osalust nii, nagu on osutatud direktiivi 2014/36/EL artikli 22 lõikes 1 või direktiivi 2014/65/EL artikli 11 lõikes 1, viivad pädevad asutused õigeaegselt läbi kõnealustes artiklites ette nähtud hindamise, põhjustamata viivitusi kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisel või kapitaliinstrumentide konverteerimisel ja takistamata kriisilahenduse meetme abil asjakohaste kriisilahenduse eesmärkide saavutamist.

5. Kui asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu pädev asutus ei ole lõikes 4 ette nähtud hindamist kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamise või kapitaliinstrumentide konverteerimise kuupäevaks lõpule viinud, kohaldatakse artikli 38 lõiget 9 krediitiasutuses või investeerimisühingus olulise osaluse omandamise või suurendamise suhtes, mis tuleneb kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisest või kapitaliinstrumentide konverteerimisest.

6. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2016 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised asjaolude kohta, mille puhul oleks kohane võtta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmeid, võttes arvesse käesoleva artikli lõikes 3 kirjeldatud tegureid.

Artikkel 48

Allahindamise ja konverteerimise järjestus

1. Liikmesriigid tagavad, et kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendades kasutavad kriisilahendusametused allahindamise ja konverteerimise õigust, mille suhtes kohaldatakse artikli 44 lõiget 2 ja 3 sätestatud erandeid, järgides järgmisi nõudeid:

- a) esimese taseme põhiomavahendeid vähendatakse kooskõlas artikli 60 lõike 1 punktiga a;
- b) ainult sel juhul, kui punkti a kohane kogu vähendamine on artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud summadest väiksem, vähendavad kriisilahendusametused täiendavate esimese taseme omavahendite põhisummat vajalikul määral ning vajadusel kuni nende ammendumiseni;

- c) ainult sel juhul, kui punktide a ja b kohane kogu vähendamine on artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud summadest väiksem, vähendavad kriisilahendusasutused teise taseme omavahendite instrumentide põhisummat vajalikul määral ning vajadusel kuni nende ammendumiseni;
- d) ainult sel juhul, kui punktide a, b ja c kohane aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide ja asjaomaste kapitaliinstrumentide vähendamine kokku on artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud summadest väiksem, vähendavad kriisilahendusasutused artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud kogusumma saamiseks vajalikul määral täiendavatest esimese taseme omavahenditest või teise taseme omavahenditest välja jääva allutatud võla põhisummat kooskõlas nõuete rahuldamisjärkudega tavalises maksejõuetusmenetluses ning koostoimes punktide a, b ja c kohase allahindamisega;
- e) ainult sel juhul, kui käesoleva lõike punktide a, b, c ja d kohane aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide, asjaomaste kapitaliinstrumentide ja kõlblike kohustuste vähendamine kokku on artikli 47 lõike 3 punktides b ja d osutatud summadest väiksem, vähendavad kriisilahendusasutused artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud kogusumma saamiseks artikli 44 kohaselt vajalikul määral ülejäänud kõlblike kohustuste põhisummat või nendega seoses maksmisele kuuluvat jääki kooskõlas nõuete rahuldamisjärkudega tavalises maksejõuetusmenetluses, sealhulgas artiklis 108 sätestatud hoiuste rahuldamisjärkudega, ning koostoimes käesoleva lõike punkti a, b, c ja d kohase allahindamisega.

2. Kriisilahendusasutused jaotavad allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamisel artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud summadele vastava kahjumi võrdselt aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide ja sama järgu kõlblike kohustuste vahel, vähendades nende aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide ja kõlblike kohustuste põhisummat või nendega seoses maksmisele kuuluvat jääki samal määral proportsionaalselt nende väärtusega, välja arvatud juhul, kui kahjumi erinev jaotamine sama järgu kohustuste vahel on artikli 44 lõikes 3 täpsustatud asjaoludel lubatud.

Käesolev lõige ei takista rakendamast artikli 44 lõigete 2 ja 3 kohaselt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendusalaist välja jäetud kohustuste suhtes soodsamat kohtlemist kui sama järguga kõlblike kohustuste puhul tavalises maksejõuetusmenetluses.

3. Enne lõike 1 punktis e osutatud allahindamist või konverteerimist konverteerivad kriisilahendusasutused lõike 1 punktides b, c ja d osutatud instrumendid või vähendavad nende põhisummat vastavalt, kui kõnealustele instrumentidele kohalduvad järgmised tingimused ja kui neid ei ole juba konverteeritud:

- a) tingimused, millega nähakse ette instrumendi põhisumma vähendamine mis tahes sündmuse korral, mis on seotud krediidiastutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja finantsseisundi, maksevõimelisuse või omavahendite tasemega;
- b) tingimused, millega nähakse ette instrumentide konverteerimine aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks mis tahes sellise sündmuse korral.

4. Kui instrumendi põhisummat on lõike 3 punktis a osutatud tingimuste alusel enne lõike 1 kohast kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi kasutamist vähendatud, kuid mitte nullini, rakendavad kriisilahendusasutused kõnealuse põhisumma jäägi suhtes allahindamise ja konverteerimise õigust lõike 1 alusel.

5. Otsustades, kas kohustused tuleb alla hinnata või konverteerida omakapitaliks, ei konverteeri kriisilahendusasutused ühte kohustuste klassi, kui sellele klassile alluv kohustuste klass jääb suures osas omakapitaliks konverteerimata või alla hindamata, välja arvatud juhul, kui artikli 44 lõigetes 2 ja 3 on lubatud teisiti.

6. Käesoleva artikli kohaldamiseks annab Euroopa Pangandusjärelevalve hiljemalt 3. jaanuariks 2016 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised käesoleva direktiivi ning määruse (EL) nr 575/2013 ja direktiivi 2013/36/EL sätete omavaheliste seoste tõlgendamiseks.

Artikkel 49

Tuletisinstrumentid

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusasutused kohaldavad tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste suhtes allahindamise ja konverteerimise õigust, järgitakse käesolevas artiklis sätestatud.

2. Kriisilahendusasutused kasutavad tuletisinstrumentidest tuleneva kohustuse suhtes allahindamise ja konverteerimise õigust üksnes kõnealuse tuletisinstrumenti sulgemisel või pärast seda. Kõnealusel eesmärgil antakse kriisilahendusasutustele kriisilahenduse algatamisel õigus lõpetada ja sulgeda mis tahes tuletisinstrumentid.

Kui tuletisinstrumentidest tulenev kohustus on jäetud artikli 44 lõike 3 alusel kohustuste teisendamise vahendi rakendamiseks välja, ei ole kriisilahendusasutused kohustatud tuletisinstrumentidest lõpetama või sulgema.

3. Kui tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste suhtes kohaldatakse tasaarvestuskokkulepet (*netting*), määrab kriisilahendusasutus või sõltumatu hindaja artikli 36 kohase hindamise raames sellistest tehingutest tuleneva kohustuse väärtuse kindlaks netoväärtusena kokkuleppe tingimuste alusel.

4. Kriisilahendusasutused teevad tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste väärtuse kindlaks kooskõlas järgmisega:

a) sobivad meetodid tuletisinstrumentide klasside väärtuse kindlaks määramiseks, sealhulgas tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse tasaarvestuskokkulepet (*netting*);

b) põhimõtted ajahetkede kehtestamiseks, millal tuleks kindlaks määrata tuletisinstrumenti positsiooni väärtus, ning

c) sobivad meetodid, mille abil saaks võrrelda väärtuse sellist vähenemist, mis tuleneks tuletisinstrumentide sulgemisest ning nende suhtes kohustuste teisendamise vahendi rakendamisest, kahjumi suurusega, mis tekiks, kui tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste teisendamise vahendit.

5. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab pärast Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Väärtpaberite Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberite Järelevalve“), mis on asutatud määrusega (EL) nr 1095/2010, konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõike 4 punktides a, b ja c osutatud meetodeid ja põhimõtteid tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste hindamise kohta.

Seoses tuletisinstrumentidest tulenevate kohustuste teisendamise vahendi rakendamisega, võtab Euroopa Pangandusjärelevalve arvesse tasaarvestuskokkuleppes (*netting*) sätestatud sulgemise meetodeid.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

*Artikkel 50***Võla omakapitaliks konverteerimise määr**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusasutused kasutavad artikli 59 lõikes -3 ja artikli 63 lõike 1 punktis f täpsustatud õigusi, võivad nad kohaldada kapitaliinstrumentide ja kohustuste eri klasside suhtes erinevat konverteerimise määra kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud ühe või mõlema põhimõttega.
2. Konverteerimise määr kujutab endast mõistlikku hüvitist mõjutatud võlausaldajale allahindamise ja konverteerimise õiguse kasutamiseга tekitatud kahju eest.
3. Kui lõike 1 kohaselt kohaldatakse erinevaid konverteerimise määrasid, on kohaldatava maksejõuetusõiguse kohaselt kõrgema nõude rahuldamisjärguga kohustuste konverteerimise määr allutatud kohustuste omast kõrgem.
4. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised konverteerimise määrade kehtestamise kohta.

Kõnealustes suunistes selgitatakse eelkõige seda, kuidas hüvitada mõjutatud võlausaldajatele tekitatud kahju konverteerimise määra abil, ning millised suhtelised konverteerimise määrad võiksid kajastada kõrgema nõude rahuldamisjärguga kohustuste prioriteetsust kooskõlas kohaldatava maksejõuetusõigusega.

*Artikkel 51***Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamiseга kaasnevad finantsseisundi taastamise ja reorganiseerimise meetmed**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusasutused rakendavad kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja rekaptaliseerimiseks vastavalt artikli 43 lõike 2 punktile a, võetakse vastu kord, millega tagatakse, et asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja jaoks koostatakse ettevõtte reorganiseerimise kava ning et seda rakendatakse kooskõlas artikliga 52.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kord võib hõlmata kriisilahendusasutuse poolt vastavalt artikli 72 lõikele 1 isiku või isikute nimetamist, eesmärgiga koostada ja rakendada artiklis 52 nõutud ettevõtte reorganiseerimise kava.

*Artikkel 52***Ettevõtte reorganiseerimise kava**

1. Liikmesriigid nõuavad, et ühe kuu jooksul alates kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisest krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes vastavalt artikli 43 lõike 2 punktile a koostab juhtorgan või artikli 72 lõike 1 kohaselt nimetatud isik või isikud käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 nõuetele vastava ettevõtte reorganiseerimise kava ning esitab selle kriisilahendusasutusele. Kui kohaldatakse liidu riigiabi raamistikku, tagavad liikmesriigid, et selline kava on kooskõlas restruktureerimise kavaga, mille krediitiasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja peab kõnealuse riigiabi raamistiku kohaselt komisjonile esitama.
2. Kui artikli 43 lõike 2 punktis a sätestatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit rakendatakse kahe või enama sama konsolideerimisgrupi ettevõtja suhtes, koostab ettevõtte reorganiseerimise kava liidus emattevõtjana tegutsev krediitiasutus või investeerimisühing ning see hõlmab kõiki konsolideerimisgrupi krediitiasutusi ja investeerimisühinguid vastavalt artiklites 7 ja 8 sätestatud korralt ning see esitatakse konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus teavitab kavast teisi asjaomaseid kriisilahendusasutusi ja Euroopa Pangandusjärelevalvet.
3. Erakorralistel asjaoludel ja kui see on vajalik kriisilahenduse eesmärkide saavutamiseks, võib kriisilahendusasutus pikendada lõikes 1 nimetatud tähtaega kõige rohkem kahe kuuni alates kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisest.

Kui ettevõtte reorganiseerimise kavast tuleb teatada ka liidu riigiabi raamistikus, võib kriisilahendusasutus pikendada lõikes 1 nimetatud tähtaega kõige rohkem kahe kuuni alates kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisest või liidu riigiabi raamistikus sätestatud tähtajani, olenevalt sellest, kumb saabub varem.

4. Ettevõtte reorganiseerimise kavaga kehtestatakse meetmed, mille eesmärk on krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või mõne selle tegevussuuna pikaajalise jätkusuutlikkuse taastamine mõistliku aja jooksul. Kõnealused meetmed põhinevad realistlikel eeldustel majanduslike tingimuste ja finants-turutingimuste kohta, milles krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja tegutseb.

Ettevõtte reorganiseerimise kavas võetakse muu hulgas arvesse finantssturgude hetkeolukorda ja tuleviku väljavaateid ning see kajastab parima ja halvima stsenaariumi eeldusi, sealhulgas sündmuste kombinatsiooni, mis võimaldab selgitada välja krediidasutuse või investeerimisühingu peamised nõrgad kohad. Eeldusi võrreldakse sektori asjakohaste näitajatega.

5. Ettevõtte reorganiseerimise kava koosneb vähemalt järgmistest osadest:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja maksejõuetuse või tõenäolise maksejõuetuse põhjuseks olevate tegurite ja probleemide ning raskusi põhjustanud asjaolude üksikasjalik analüüs;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja pikaajalise jätkusuutlikkuse taastamiseks võetavate meetmete kirjeldus;
- c) ajakava kõnealuste meetmete rakendamiseks.

6. Krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja pikaajalise jätkusuutlikkuse taastamiseks võetavad meetmed võivad hõlmata järgmist:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja tegevusalade reorganiseerimine;
- b) krediidasutuse või investeerimisühingu toimimissüsteemide ja infrastruktuuri muutmine;
- c) taandumine kahjumlikest tegevusaladest;
- d) selliste seniste tegevusalade ümberkorraldamine, mida on võimalik konkurentsivõimeliseks muuta;
- e) vara või äriilide võõrandamine.

7. Asjaomane kriisilahendusasutus hindab ühe kuu jooksul pärast ettevõtte reorganiseerimise kava esitamist, kui tõenäoline on, et sellise kava rakendamise korral taastatakse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja pikaajaline jätkusuutlikkus. Hindamine viiakse läbi kokkuleppel asjaomase pädeva asutusega.

Kui kriisilahendusasutus ja pädev asutus on veendunud, et kava saavutaks selle eesmärgi, kiidab kriisilahendusasutus kava heaks.

8. Kui kriisilahendusasutus ei ole veendunud, et kava lõikes 7 osutatud eesmärgi saavutaks, teavitab ta kokkuleppel pädeva asutusega juhtorganit või artikli 72 lõike 1 kohaselt nimetatud isikut või isikuid kavas esinevatest probleemidest ning nõuab, et kava vastavalt muudetakse.

9. Kahe nädala jooksul alates lõikes 8 osutatud teate saamise kuupäevast esitab juhtorgan või artikli 72 lõike 1 kohaselt nimetatud isik või isikud muudetud kava kriisilahendusasutusele heakskiitmiseks. Kriisilahendusasutus hindab muudetud kava ning teatab juhtorganile või artikli 72 lõike 1 kohaselt nimetatud isikule või isikutele ühe nädala jooksul, kas välja toodud probleemid on muudetud kavas lahendatud ning kas on vaja täiendavaid muudatusi.

10. Juhtorgan või artikli 72 lõike 1 kohaselt määratud isik või isikud rakendavad reorganiseerimise kava sellisel kujul, nagu kriisilahendusasutus ja pädev asutus selle heaks kiitsid, ning esitavad vähemalt iga kuue kuu tagant kriisilahendusasutusele aruande kava rakendamise edenemise kohta.

11. Juhtorgan või artikli 72 lõike 1 kohaselt nimetatud isik või isikud vaatavad kava läbi, kui seda on kriisilahendusasutuse hinnangul, mille on heaks kiitnud pädev asutus, vaja lõikes 4 osutatud eesmärgi saavutamiseks, ning esitavad mis tahes muudatused kriisilahendusasutusele heakskiitmiseks.

12. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

a) elemente, mida ettevõtte reorganiseerimise kava peaks lõike 5 kohaselt vähemalt hõlmama, ning

b) lõike 10 kohaste aruannete miinimumsisu.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

13. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada miinimumnõuded, millele ettevõtte reorganiseerimise kava peab vastama, et kriisilahendusasutus selle lõike 7 kohaselt heaks kiidaks.

14. Võttes asjakohasel juhul arvesse lõikes 13 osutatud suuniste kohaldamisel saadud kogemust, võib Euroopa Pangandusjärelevalve töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada miinimumnõudeid, millele ettevõtte reorganiseerimise kava peab vastama, et kriisilahendusasutus selle lõike 7 kohaselt heaks kiidaks.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

4. alajagu

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend: lisasätted

Artikkel 53

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise mõju

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusasutus kasutab artikli 63 lõike 1 punktides e–i ning artikli 59 lõikes 2 osutatud õigusi, jõustub kohustuste põhisumma või tasumata jäägi vähendamine, võlgade konverteerimine või tühistamine ja see on kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu ning mõjutatud võlausaldajate ja aktsionäride suhtes koheselt siduv.

2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutusel on õigus täita kõiki artikli 63 lõike 1 punktides e–i ja artikli 59 lõikes 2 osutatud õiguse kasutamiseks vajalikke haldus- ja menetlustoiminguid või nõuda nende täitmist, sealhulgas:

- a) kõigi asjaomaste registrite muutmine;
- b) aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide või võlainstrumentide noteerimise lõpetamine või nendega kauplemise lõpetamine;
- c) uute aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide noteerimine või kauplemisele lubamine;
- d) allahinnatud võlainstrumentide uuesti noteerimine või kauplemisele lubamine, ilma et tuleks täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/71/EÜ⁽¹⁾ kohast prospekti avaldamise nõuet.

3. Kui kriisilahendusasutus vähendab artikli 63 lõike 1 punktis e osutatud õiguse alusel teatava kohustuse põhisummat või maksmisele kuuluvat jääki nullini, peetakse sellist kohustust ning sellega seotud kohustusi või nõudeid, mis ei ole tekkinud õiguse kasutamise ajaks, tühistatuks ning seda ei saa ühegi järgneva menetluse käigus tõendada seoses kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu ega selle õigusjärglasest üksuse hilisema lõpetamise või likvideerimise menetluses.

4. Kui kriisilahendusasutus vähendab artikli 63 lõike 1 punktis e osutatud õiguse alusel teatava kohustuse põhisummat või maksmisele kuuluvat jääki osaliselt, kuid mitte nullini:

- a) tühistatakse kohustus sellise summa ulatuses, mil määral seda vähendatakse;
- b) jääb algse kohustuse aluseks olnud instrument või leping kehtima kohustuse põhisumma või maksmisele kuuluva jäägi ülejäänud osa suhtes, kusjuures arvesse võetakse põhisumma vähenemisega kaasnevat makstava intressisumma muutust ning mis tahes muid tingimuste muudatusi, mis kriisilahendusasutus võib artikli 63 lõike 1 punktis j osutatud õiguste alusel teha.

Artikkel 54

Menetluslike takistuste kõrvaldamine kohustuste ja nõudeõiguste teisendamisele

1. Ilma et see piiraks artikli 63 lõike 1 punkti i kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, kui see on kohaldatav, et krediidasutustel ja investeerimisühingutel ja artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjatel oleks alati piisav põhikirjajärgne aktsiakapital või muud esimese taseme põhiomavahendite instrumendid, nii et juhul, kui kriisilahendusasutus kasutab krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või selle tütarettevõtjate suhtes artikli 63 lõike 1 punktides e ja f osutatud õigusi, oleks krediidasutusel või investeerimisühingul või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjal võimalik emiteerida piisavalt uusi aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente selleks, et kohustuste konverteerimine aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks saaks toimuda tulemuslikult.

2. Kriisilahendusasutused hindavad, kas konkreetse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja puhul on asjakohane kohaldada lõikes 1 sätestatud nõuet kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava väljatöötamisel ja ajakohastamisel, võttes eelkõige arvesse kavas käsitletavaid kriisilahenduse meetmeid. Kui kriisilahenduse kavaga on ette nähtud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi võimalik rakendamine, kontrollivad kriisilahendusasutused, et põhikirjajärgne aktsiakapital või muud esimese taseme põhiomavahendite instrumendid on artikli 47 lõike 3 punktides b ja c osutatud summade katmiseks piisav.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64).

3. Liikmesriigid tagavad, et kohustuste konverteerimisel aktsiateks või muudeks krediidiasutuse või investeerimisühingu põhikirjas kindlaks määratud omandiõiguse instrumentideks ei esineks menetluslikke takistusi, sealhulgas aktsionäride ostueesõigus või aktsionäridelt kapitali suurendamiseks nõusoleku saamise nõue.

4. Käesolev artikkel ei piira käesoleva direktiivi X jaotises sätestatud direktiivide 82/891/EMÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL ja direktiivi 2012/30/EL muudatuste kohaldamist.

Artikkel 55

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise lepinguline tunnustamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidiasutused ja investeerimisühingud ning artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjad lisaksid lepingulise sätte, millega võlausaldaja või kohustuse aluseks oleva lepingu pool nõustub sellega, et kohustuse suhtes võib kohaldada allahindamise ja konverteerimise õigust, ning nõustub kohustuse põhiosa või maksmisele kuuluva jäägi vähendamise, konverteerimise või tühistamisega, mida kriisilahendusamet võib kõnealuseid õigusi kasutades rakendada tingimusel, et selline kohustus:

- a) ei ole välistatud artikli 44 lõike 2 alusel;
- b) ei ole artikli 108 punktis a osutatud hoius;
- c) on reguleeritud kolmanda riigi õigusega ning
- d) on emiteeritud või võeti pärast kuupäeva, mil liikmesriik kohaldab käesoleva jao ülevõtmiseks vastu võetud norme.

Esimest lõiku ei kohaldata, kui liikmesriigi kriisilahendusamet teeb kindlaks, et esimeses lõigus osutatud kohustuste või instrumentide suhtes võib liikmesriigi kriisilahendusamet kohaldada allahindamise ja konverteerimise õigust vastavalt kolmanda riigi õigusele või kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud siduvalle lepingule.

Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametused võivad nõuda, et krediidiasutused ja investeerimisühingud ning artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjad esitaksid kriisilahendusametutele õigusliku arvamuse sellise tingimuse õigusliku maksmapaneku ja tulemuslikkuse kohta.

2. Kui krediidiasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja ei lisa asjaomase kohustuse suhtes kohaldatavatesse lepingulistesse sätetesse lõikega 1 nõutud tingimust, ei takista see kriisilahendusametut kasutamast vastava kohustuse suhtes allahindamise ja konverteerimise õigust.

3. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada selliste kohustuste loetelu, mille suhtes kohaldatakse lõike 1 kohast väljajätmist ning lõikes 1 osutatud lepingutingimuste sisu, võttes arvesse pankade erinevaid ärimudeleid.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

*Artikkel 56***Valitsuse finantsstabiilsusvahendid**

1. Liikmesriigid võivad vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, artikli 37 lõikele 10 ja liidu riigiabi raamistikule anda täiendavate finantsstabiilsusvahenditega erakorralist avaliku sektori finantstoetust, et osaleda krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kriisilahendusmenetluses, muu hulgas sekkudes otseselt, et vältida selle lõpetamist ja likvideerimist, eesmärgiga täita artikli 31 lõikes 2 osutatud kriisilahenduse eesmärke liikmesriigis või liidus tervikuna. Sellist meetet rakendatakse pädeva ministeeriumi või valitsuse juhtimisel tihedas koostöös kriisilahendusasutusega.

2. Valitsuse finantsstabiilsusvahendite rakendamiseks tagavad liikmesriigid selle, et neil või nende pädevatel ministeeriumidel või valitsustel on asjakohased kriisilahendusõigused, mis on sätestatud artiklites 63–72, ning selle, ning et kohaldatakse artikleid 66, 68, 83 ja 117.

3. Valitsuse finantsstabiilsusvahendeid kasutatakse viimase võimalusena pärast muude kriisilahenduse vahendite kaalumist ja kasutamist nii ulatuslikult, kui see on finantsstabiilsust säilitades võimalik, liikmesriigi või selle pädeva ministeeriumi või valitsuse äranägemisel pärast kriisilahendusasutusega konsulteerimist.

4. Valitsuse finantsstabiilsusvahendeid rakendades tagavad liikmesriigid, et nemad või nende pädevad ministeeriumid või valitsused ja kriisilahendusasutus rakendavad vahendeid ainult siis, kui on täidetud kõik artikli 32 lõikes 1 sätestatud tingimused ja täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- a) pädev ministeerium või valitsus ja kriisilahendusasutus teevad pärast keskpanga ja pädeva asutusega konsulteerimist kindlaks, et kriisilahenduse vahendite rakendamisest ei piisaks, et vältida märkimisväärset ebasoodsat mõju finantsstabiilsusele;
- b) pädev ministeerium või valitsus ja kriisilahendusasutus teevad kindlaks, et kriisilahenduse meetmete rakendamisest ei piisaks avaliku huvi kaitsmiseks, kui krediidiasutusele ja investeerimisühingule on eelnevalt antud keskpanga erakorralist likviidsusabi;
- c) seoses ajutise riigi osaluse omandamise vahendiga teeb pädev ministeerium või valitsus pärast pädeva asutuse ja kriisilahendusasutusega konsulteerimist kindlaks, et kriisilahenduse meetmete rakendamisest ei piisaks avaliku huvi kaitsmiseks, ning kui krediidiasutusele ja investeerimisühingule on eelnevalt antud omakapitali toetuse vahendi kaudu riigipoolset omakapitali toetust.

5. Finantsstabiilsusvahend koosneb järgmistest osadest:

- a) artiklis 57 osutatud riigipoolse omakapitalitoetuse vahend;
- b) artiklis 58 osutatud ajutise riigi osaluse omandamise vahend.

*Artikkel 57***Riigipoolse omakapitalitoetuse vahend**

1. Liikmesriigid võivad siseriiklikku äriühinguõigust järgides osaleda krediidiasutuse või investeerimisühingu või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja rekapiitaliseerimises, andes tolele kapitali järgmiste instrumentide vastu, võttes arvesse määruse (EL) nr 575/2013 nõudeid:

- a) esimese taseme põhiomavahendite instrumendid;
- b) täiendavad esimese taseme omavahendite või teise taseme omavahendite instrumendid.

2. Liikmesriigid tagavad ulatuses, mida nende aktsiaosalus krediidasutuses või investeerimisühingus või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjas lubab, et krediidasutusi ja investeerimisühinguid või ettevõtjaid, kellele riik annab käesoleva artikli kohaselt omakapitalitoetust, juhitakse äriksel alusel ja professionaalselt.

3. Kui liikmesriik rakendab käesoleva artikli kohaselt riigipoolse omakapitalitoetuse vahendit, tagab ta krediidasutuses või investeerimisühingus või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjas omatava osaluse üleandmise erasektorile niipea, kui majanduslikud ja finantsolud seda võimaldavad.

Artikkel 58

Ajutine riigi osaluse omandamise vahend

1. Liikmesriigid võivad krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja ajutiselt riigi osalusega omandada.

2. Sel eesmärgil võib liikmesriik anda ühe või mitu aktsiate ülekandmise korraldust, milles ülevõtja on:

a) liikmesriigi volitatud isik või

b) äriühing, mis kuulub tervikuna liikmesriigile.

3. Liikmesriigid tagavad, et krediidasutusi ja investeerimisühinguid või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjaid, kelle puhul käesoleva artikli kohaselt rakendatakse ajutise riigi osaluse omandamise vahendit, juhitakse äriksel alusel ja professionaalselt ning et krediidasutused ja investeerimisühingud või ettevõtjad saavad eraõigusliku omaniku niipea, kui majanduslikud ja finantsolud seda võimaldavad.

V PEATÜKK

Kapitaliinstrumentide allahindamine

Artikkel 59

Kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise nõue

1. Asjaomaste kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õigust võib kasutada kas:

a) kriisilahenduse meetmest sõltumatult või

b) koos kriisilahenduse meetmega, kui täidetud on artiklites 32 ja 33 sätestatud kriisilahenduse eeltingimused.

2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametitel on õigus asjaomaseid kapitaliinstrumente alla hinnata või konverteerida krediidasutuste ja investeerimisühingute ja artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate aktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks.

3. Liikmesriigid nõuavad, et kriisilahendusametid kasutavad seoses krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja poolt emiteeritud asjaomaste kapitaliinstrumentidega allahindamise või konverteerimise õigust vastavalt artiklile 60 ja viivitamata, kui esineb üks või enam järgmistest asjaoludest:

a) kui on kindlaks tehtud, et artiklites 32 ja 33 sätestatud kriisilahenduse eeltingimused on täidetud, enne mis tahes kriisilahenduse meetme võtmist;

b) kui asjaomane ametiasutus teeb kindlaks, et kui asjaomaste kapitaliinstrumentide suhtes ei kasutata kõnealust õigust, ei ole krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja enam jätkusuutlik;

- c) kui asjaomased kapitaliinstrumendid on emiteerinud tütaretevõtja ja kui neid võetakse arvesse omavahendite nõude täitmise eesmärgil individuaalsel ja konsolideeritud alusel, teevad konsolideeritud järelevalvet teostava krediidasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi asjaomane ametiasutus ja tütaretevõtja liikmesriigi asjaomane ametiasutus artikli 92 lõigete 3 ja 4 kohaselt ühiselt kindlaks, et kui seoses kõnealuste instrumentidega ei kasutata allahindamise või konverteerimise õigust, ei ole konsolideerimisgrupp enam jätkusuutlik;
- d) kui asjaomased kapitaliinstrumendid on emiteeritud emettevõtja tasandil ja kui neid võetakse arvesse omavahendite nõude täitmise eesmärgil individuaalsel alusel emettevõtja tasandil või konsolideeritud alusel ning konsolideeritud järelevalvet teostava krediidasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi asjaomane ametiasutus teeb kindlaks, et kui seoses kõnealuste instrumentidega ei kasutata allahindamise või konverteerimise õigust, ei ole konsolideerimisgrupp enam jätkusuutlik;
- e) kui krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja on taotlenud erakorralist avaliku sektori finantstoetust, välja arvatud juhul, kui esinevad mis tahes asjaolud, mis on sätestatud artikli 32 lõike 4 punkti d alapunktis iii.
4. Lõike 3 kohaldamisel loetakse krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupp jätkusuutmatuks üksnes juhul, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:
- a) krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupp on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv;
- b) võttes arvesse ajastust ja muid asjaolusid, puudub põhjendatud väljavaade, et ükski meede, sealhulgas alternatiivne erasektoripoolne meede või järelevalvemeede (k.a varajane sekkumine) peale kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise, iseseisvalt või koos kriisilahenduse meetmega, aitaks krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi maksejõuetust mõistliku aja jooksul ära hoida.
5. Käesoleva artikli lõike 4 punkti a kohaldamisel käsitatakse krediidasutust või investeerimisühingut või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjat maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana, kui tema suhtes kehtib üks või mitu artikli 32 lõikes 4 sätestatud asjaoludest.
6. Lõike 4 punkti a kohaldamisel käsitatakse konsolideerimisgruppi maksejõuetuna või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävana, kui konsolideerimisgrupp rikub või on objektiivseid tõendeid, mis toetavad järeldust, et konsolideerimisgrupp lähiajal rikub konsolideeritud tasandil kohaldatavaid usaldatavusnõudeid viisil, mis õigustaks pädeva asutuse poolt meetmete võtmist, sealhulgas, kuid mitte ainult, kuna konsolideerimisgrupi kahjum või tõenäoline kahjum ammandaks kõik omavahendid või märkimisväärse osa nendest.
7. Tütaretevõtja emiteeritud asjaomast kapitaliinstrumenti ei hinnata rohkem alla ega konverteerita halvematel tingimustel vastavalt lõike 3 punktile c kui sama järguga kapitaliinstrumente emettevõtja tasandil.
8. Kui asjaomane ametiasutus teeb käesoleva artikli lõikes 3 osutatud otsuse, teavitab ta kohe asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja eest vastutavat kriisilahendusametust, kui see on erinev.
9. Enne käesoleva artikli lõike 3 punktis c osutatud otsuse tegemist seoses tütaretevõtjaga, kes emiteerib asjaomaseid kapitaliinstrumente, mida võetakse arvesse omavahendite nõuete täitmisel individuaalsel ja konsolideeritud alusel, peab asjaomane ametiasutus täitma artiklis 62 sätestatud teavitamise ja konsulteerimise nõuded.

10. Kriisilahendusasutused tagavad enne kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamist, et toimub krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara ja kohustuste artikli 36 kohane hindamine. Nimetatud hindamine võetakse aluseks asjaomaste kapitaliinstrumentide suhtes kahjumi katmiseks kohaldatava allahindamise arvutamisele ning asjaomaste kapitaliinstrumentide suhtes kohaldatava konverteerimise tasemele, mis võimaldab krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja rekaptaliseerida.

Artikkel 60

Kapitaliinstrumentide allahindamist või konverteerimist reguleerivad sätted

1. Artiklis 59 sätestatud nõude täitmisel kasutavad kriisilahendusasutused allahindamise või konverteerimise õigust vastavalt nõuete rahuldamisjärkudele tavalises maksejõuetusmenetluses viisil, millega saavutatakse järgmised tulemused:

- a) esimese taseme põhiomavahendeid vähendatakse esimesena, proportsionaalselt kahjumiga ning kuni nende amendumiseni ja kriisilahendusasutus võtab seoses esimese taseme põhiomavahendite instrumentide omanikega ühe või mõlemad artikli 47 lõikes 1 sätestatud meetmetest;
- b) täiendavate esimese taseme põhiomavahendite instrumentide põhisumma hinnatakse alla või konverteeritakse esimese taseme põhiomavahendite instrumentideks või tehakse mõlemat vajalikus ulatuses, et saavutada artiklis 31 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid, või kuni asjaomaste kapitaliinstrumentide amendumiseni, olenevalt sellest, millise toimingu väärtus on väiksem;
- c) teise taseme põhiomavahendite instrumentide põhisumma hinnatakse alla või konverteeritakse esimese taseme põhiomavahendite instrumentideks või tehakse mõlemat vajalikus ulatuses, et saavutada artiklis 31 sätestatud kriisilahenduse eesmärgid, või kuni asjaomaste kapitaliinstrumentide amendumiseni olenevalt sellest, millise toimingu väärtus on väiksem.

2. Asjaomase kapitaliinstrumenti põhisumma allahindamisel:

- a) on kõnealuse põhisumma vähendamine püsiv, arvestades üleshindamist kooskõlas artikli 46 lõike 3 kohase hüvitise maksmise korraga;
- b) asjaomase kapitaliinstrumenti omaniku vastu ei jää seoses selle allahinnatud instrumendi summaga alles mingit kohustust, välja arvatud juba tekkinud kohustused ning vastutus kahju eest, mis võib tekkida allahindamise õiguse kasutamise õiguspärasuse kontrollimiseks esitatud kaebuse tagajärjel;
- c) asjaomaste kapitaliinstrumentide omanikele ei maksta muud hüvitist peale lõike 3 kohaselt makstava hüvitise.

Punktiga b ei takistata esimese taseme põhiomavahendite instrumentide andmist asjaomaste kapitaliinstrumentide omanikele vastavalt lõikele 3.

3. Asjaomaste kapitaliinstrumentide konverteerimiseks käesoleva artikli lõike 1 punkti b alusel võivad kriisilahendusasutused nõuda krediidasutuselt või investeerimisühingult ja artikli 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjalt esimese taseme põhiomavahendite instrumentide emiteerimist asjaomaste kapitaliinstrumentide omanikele. Asjaomaseid kapitaliinstrumente võib konverteerida üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kõnealused esimese taseme põhiomavahendite instrumendid on emiteerinud krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja emattevõtja kokkuleppel krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kriisilahendusasutusega või vajaduse korral emattevõtja kriisilahendusasutusega;

- b) kõnealused esimese taseme põhiomavahendite instrumendid emiteeritakse enne seda, kui asjaomane krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja emiteerib aktsiaid või omandiõiguse instrumente riigi või valitsusüksuse poolt omavahendite suurendamiseks;
- c) kõnealused esimese taseme põhiomavahendite instrumendid määratakse ja antakse üle viivitamata pärast konverteerimisõiguse kasutamist;
- d) konverteerimise määr, millega määratakse kindlaks iga asjaomase kapitalinstrumendiga seoses pakutavate esimese taseme põhiomavahendite instrumentide arv, on kooskõlas artiklis 50 sätestatud põhimõtetega ja kõigi Euroopa Pangandusjärelevalve poolt artikli 50 lõike 4 kohaselt välja töötatud suunistega.
4. Esimese taseme põhiomavahendite instrumentide pakkumiseks kooskõlas lõikega 3 võivad kriisilahendusasutused nõuda, et krediidasutused ja investeerimisühingud ja artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjad omavad alati vajalikku eelnevat luba asjaomase arvu esimese taseme põhiomavahendite instrumentide emiteerimiseks.
5. Kui krediidasutus või investeerimisühing vastab kriisilahenduse eeltingimustele ja kriisilahendusasutus otsustab rakendada asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kriisilahenduse vahendit, peab kriisilahendusasutus enne kriisilahenduse vahendi rakendamist täitma artikli 59 lõikes 3 sätestatud nõude.

Artikkel 61

Otsustamise eest vastutav asutus

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 59 lõikes 3 osutatud otsuste tegemise eest vastutavad ametiasutused on käesolevas artiklis sätestatud asutused.
2. Iga liikmesriik määrab siseriiklikus õiguses asjaomase ametiasutuse, kes vastutab artiklis 59 osutatud otsuste tegemise eest. Asjaomane ametiasutus võib olla pädev asutus või kriisilahendusasutus vastavalt artiklile 32.
3. Kui asjaomaseid kapitaliinstrumente võetakse arvesse omavahendite nõude täitmisel individuaalsel alusel kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikliga 92, vastutab käesoleva direktiivi artikli 59 lõikes 3 osutatud asjaolude kindlakstegemise eest selle liikmesriigi asjaomane ametiasutus, kus krediidasutusele või investeerimisühingule või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjale on direktiivi 2013/36/EL III jaotise kohaselt antud tegevusluba.
4. Kui asjaomased kapitaliinstrumendid on emiteerinud tütarettevõtjast krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja ning neid kapitaliinstrumente võetakse arvesse omavahendite nõude täitmisel individuaalsel ja konsolideeritud alusel, vastutavad artikli 59 lõikes 3 osutatud asjaolude kindlakstegemise eest järgmised ametiasutused:
- a) käesoleva direktiivi artikli 59 lõike 3 punktis b või c osutatud asjaolude kindlakstegemise eest vastutab selle liikmesriigi asjaomane ametiasutus, kus asjaomased instrumendid emiteerinud krediidasutus või investeerimisühing või käesoleva direktiivi artikli 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja on direktiivi 2013/36/EL III jaotise kohaselt asutatud;

- b) käesoleva direktiivi artikli 59 lõike 3 punktis c osutatud asjaolude ühiselt kindlaks tegemise eest vastutab konsolideeritud järelevalvet teostava krediitiasutuse või investeerimisühingu liikmesriigi asjaomane ametiasutus ja selle liikmesriigi asjaomane ametiasutus, kus asjaomased instrumendid emiteerinud krediitiasutus või investeerimisühing või käesoleva direktiivi artikli 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja on direktiivi 2013/36/EL III jaotise kohaselt asutatud.

Artikkel 62

Konsolideeritud kohaldamine: asjaolude kindlakstegemise kord

1. Liikmesriigid tagavad, et enne artikli 59 lõike 3 punktis b, c, d või e osutatud asjaolude kindlakstegemist seoses tütarettevõtjaga, kes emiteerib asjaomaseid kapitaliinstrumente, mida võetakse arvesse omavahendite nõude täitmisel individuaalsel ja konsolideeritud alusel, järgivad asjaomased ametiasutused järgmisi nõudeid:

- a) asjaomane ametiasutus, kes kaalub, kas ta saab kindlaks teha artikli 59 lõike 3 punktis b, c, d või e osutatud asjaolud, teavitab viivitamata konsolideeritud järelevalvet teostavat asutust ning kui tegemist on erineva asutusega, selle liikmesriigi asjaomast ametiasutust, kus konsolideeritud järelevalvet teostav asutus asub;
- b) asjaomane ametiasutus, kes kaalub, kas ta saab kindlaks teha artikli 59 lõike 3 punktis c osutatud asjaolud, teavitab viivitamata iga sellise krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja pädevat asutust, kes on emiteerinud asjaomased kapitaliinstrumendid, mille suhtes tuleb kasutada allahindamise või konverteerimise õigust juhul, kui tehakse kindlaks osutatud asjaolud, ning kui see ei ole pädev asutus, siis nende liikmesriikide asjaomaseid ametiasutusi, kus kõnealused pädevad asutused ja konsolideeritud järelevalvet teostav asutus asuvad.

2. Kui asjaomased ametiasutused teevad krediitiasutuse või investeerimisühingu või piiriülesest tegutseva konsolideerimisgrupi kriisilahendusmenetlusega seoses kindlaks artikli 59 lõike 3 punktis c, d või e osutatud asjaolud, võtavad nad arvesse kriisilahenduse võimalikku mõju kõigis liikmesriikides, kus krediitiasutus või investeerimisühing või konsolideerimisgrupp tegutseb.

3. Asjaomane ametiasutus lisab lõike 1 kohasele teatele selgituse põhjuste kohta, miks ta kaalub, et saab kindlaks teha kõnealused asjaolud.

4. Kui lõike 1 kohane teade on esitatud, hindab asjaomane ametiasutus pärast konsulteerimist teavitatud asutustega järgmisi asjaolusid:

- a) kas on olemas alternatiivne meede artikli 59 lõike 3 kohase allahindamise või konverteerimise õiguse kasutamisele;
- b) kui selline alternatiivne meede on olemas, kas seda on võimalik rakendada;
- c) kui seda alternatiivset meetet oleks võimalik rakendada, kas on realistlik, et see meede kõrvaldaks piisava aja jooksul asjaolud, mis muidu eeldaksid artikli 59 lõikes 3 osutatud asjaolude kindlakstegemist.

5. Käesoleva artikli lõike 4 kohaldamisel tähendavad alternatiivsed meetmed käesoleva direktiivi artiklis 27 osutatud varase sekkumise meetmeid, direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõikes 1 osutatud meetmeid või ematettevõtjalt rahaliste vahendite või kapitali ülekandmist.

6. Kui asjaomane ametiasutus hindab pärast teavitatud ametiasutustega konsulteerimist lõike 4 kohaselt, et on olemas üks või enam alternatiivset meetet, neid on võimalik rakendada ning nendega saavutatakse kõnealuse lõike punktis c osutatud tulemus, tagab ta nende meetmete võtmise.

7. Kui asjaomane ametiasutus hindab pärast teavitatud ametiasutustega konsulteerimist lõike 1 punktis a osutatud juhul ja käesoleva artikli lõike 4 kohaselt, et ei ole alternatiivseid meetmeid, millega saaks saavutada lõike 4 punktis c osutatud tulemuse, peab asjaomane ametiasutus otsustama, kas artikli 59 lõikes 3 osutatud asjaolude kindlakstegemine on konkreetsel juhul asjakohane.

8. Kui asjaomane ametiasutus otsustab teha kindlaks artikli 59 lõike 3 punktis c osutatud asjaolud, teavitab ta sellest viivitamata nende liikmesriikide asjaomaseid ametiasutusi, kus asuvad tütarettevõtjad, keda kõnealune otsus mõjutab, ja asjaolud tehakse kindlaks ühiselt vastavalt artikli 92 lõigetele 3 ja 6. Ühisotsuse puudumise korral artikli 59 lõike 3 punktis c osutatud asjaolusid kindlaks ei tehta.

9. Selle liikmesriigi kriisilahendusamet, kus mõjutatud tütarettevõtja asub, rakendab kohe käesoleva artikliga kooskõlas tehtud kapitaliinstrumentide allahindamise või konverteerimise otsuse, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaolude kiireloomulisust.

VI PEATÜKK

Kriisilahendusõigused

Artikkel 63

Üldised õigused

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametustel on kõik õigused, mis on vajalikud, et rakendada selliste krediidiasutuste ja investeerimisühingute ning artikli 1 lõike 1 punktides b, c ja d osutatud ettevõtjate puhul, mis vastavad kriisilahenduse eeltingimustele, kriisilahenduse vahendeid. Eelkõige on kriisilahendusametustel järgmised kriisilahendusõigused, mida nad võivad kasutada eraldi või koos teiste õigustega:

- a) õigus nõuda kõigilt isikutelt sellise teabe esitamist, mida kriisilahendusamet vajab kriisilahenduse meetme üle otsustamiseks ja selle ettevalmistamiseks, sealhulgas kriisilahenduse kavades esitatud teabe ajakohastamisi ja täiendusi ning teabe hankimist kohapealsete kontrollide kaudu;
- b) õigus omandada kontroll kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu üle ning kasutada kõiki õigusi ja pädevusi, mis on antud kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsionäridele, teistele omanikele ja juhtorganile;
- c) õigus üle anda kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu emiteeritud aktsiaid ning muid omandiõiguse instrumente;
- d) õigus üle anda muule ettevõtjale kõnealuse ettevõtja nõusolekul kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu õigusi, vara ja kohustusi;
- e) õigus vähendada, sealhulgas nullini, kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu kõlblike kohustuste põhiosa või maksmisele kuuluvat jääki;
- f) õigus konverteerida kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu kõlblike kohustusi selle krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja, asjaomase emaettevõtjana tegutseva krediidiasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse, millele krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vara, õigused või kohustused üle antakse, lihtaktsiateks või muudeks omandiõiguse instrumentideks;
- g) õigus tühistada kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu emiteeritud võlainstrumente, välja arvatud tagatud kohustusi vastavalt artikli 44 lõikele 2;
- h) õigus vähendada, sealhulgas nullini, kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide nimiväärtust ja tühistada selliseid aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente;
- i) õigus nõuda kriisilahendusmenetluses olevalt krediidiasutuselt või investeerimisühingult või asjaomaselt emaettevõtjana tegutsevalt krediidiasutuselt või investeerimisühingult uute aktsiate või muude omandiõiguse instrumentide või muude kapitaliinstrumentide (sealhulgas eelisaktsiad ja teatavatel tingimustel omakapitaliks konverteeritavad, nn CoCo-võlakirjad) emiteerimist;

- j) õigus muuta kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu emiteeritud võlainstrumentide ja muude kõlblike kohustuste tagasimaksmise tähtpäeva või sellistelt instrumentidelt ja muudelt kõlblikelt kohustustelt makstava intressi summat või kuupäeva, millest alates tuleb hakata intressi maksuma, sealhulgas ka õigus maksed ajutiselt peatada, välja arvatud tagatud kohustuste puhul vastavalt artikli 44 lõikele 2;
- k) õigus lõpule viia ja lõpetada finantslepingud või tuletislepingud artikli 49 kohaldamise eesmärgil;
- l) õigus kutsuda tagasi või vahetada välja kriisilahendusmenetluses olev krediidasutuse või investeerimisühingu juhtorgan ja kõrgem juhtkond;
- m) õigus nõuda pädevalt asutuselt olulise osaluse omandaja hindamist õigeaegselt, erandina direktiivi 2013/36/EL artiklis 22 ja direktiivi 2014/65/EL artiklis 12 sätestatud tähtaegadest.

2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kriisilahenduse vahendeid rakendades ja kriisilahendusõigusi kasutades ei kohaldata kriisilahendusametuste suhtes järgmisi nõudeid, mis oleksid muul juhul siseriikliku õiguse või lepingu või muul alusel kohaldatavad:

- a) kui artikli 3 lõikest 6 ja artikli 85 lõikest 1 ei tulene teisiti, nõue saada mis tahes isiku, kas avalik-õigusliku või era-õigusliku isiku, sealhulgas kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäride või võlausaldajate heakskiit või nõusolek;
- b) enne õiguse kasutamist kohaldatavad menetlusnõuded, mille kohaselt tuleb teavitada mis tahes isikut, sealhulgas igasugune nõue avaldada teade või prospekt või esitada mõni dokument konkreetsele ametiasutusele või registreerida see selles ametiasutuses.

Elkõige tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusametused saavad kasutada käesoleva artikli kohaseid õigusi ilma finantsinstrumentide, õiguste, vara või kohustuste üleandmisele seatud piiranguteta või nende heakskiitmise nõueteta, mida muul juhul kohaldataks.

Esimese lõigu punktiga b ei piirata artiklites 81 ja 83 sätestatud nõuete kohaldamist ega liidu riigiabi raamistiku kohaste teavitamismõuete kohaldamist.

3. Liikmesriigid tagavad, et kui mõni käesoleva artikli lõikes 1 loetletud õigus ei ole kohaldatav käesoleva direktiivi artikli 1 lõikega 1 hõlmatud ettevõtja suhtes ettevõtja õigusliku vormi tõttu, on kriisilahendusametustel võimalikult sarnased õigused, muu hulgas nende õigusmõju osas.

4. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusametused kasutavad oma õigusi lõike 3 kohaselt, kohaldatakse mõjutatud isikute, sealhulgas aktsionäride, võlausaldajate ja vastaspoolte suhtes käesolevas direktiivis sätestatud kaitsemeetmeid või samaväärse mõjuga kaitsemeetmeid.

Artikkel 64

Kaasnevad õigused

- 1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametustel, kes kasutab kriisilahendusõigust, on samuti õigus:
 - a) kui artiklist 78 ei tulene teisiti, näha ette, et üleandmine toimub, ilma et üleantavaid finantsinstrumente, õigusi, vara või kohustusi mõjutaksid kohustused või koormatised; kõnealuses tähenduses ei käsitata käesoleva direktiivi kohast õigust hüvitisele kohustuse või koormatisena;

- b) tühistada õigused omandada täiendavaid aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente;
- c) nõuda, et asjaomane ametiasutus lõpetaks või peataks finantsinstrumentidega kauplemise lubamise reguleeritud turul või selliste instrumentide ametliku noteerimise kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/34/EÜ⁽¹⁾;
- d) näha ette, et saajat koheldakse seoses kõigi kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu õiguste või kohustuste või sellise krediidasutuse või investeerimisühingu võetud meetmetega, sealhulgas – kui artiklitest 38 ja 40 ei tulene teisiti – turu infrastruktuuris osalemisega seotud mis tahes õiguste või kohustustega nii, nagu oleks ta kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing;
- e) nõuda, et kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing ja saaja annavad üksteisele teavet ja abi, ning
- f) tühistada või muuta kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu sõlmitud lepingu tingimusi või asendada kõnealune krediidasutus või investeerimisühing lepingupoolena saajaga.

2. Kriisilahendusasutused kasutavad lõikes 1 sätestatud õigusi juhul, kui kriisilahendusasutus leiab, et see on asjakohane selleks, et aidata tagada kriisilahenduse meetme tulemuslikkus või saavutada üht või enamat kriisilahenduse eesmärki.

3. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusõigust kasutades on kriisilahendusasutustel õigus näha ette majandustegevuse jätkuvuse tagamise kord, mis võimaldaks tagada, et kriisilahenduse meede on tulemuslik ning saaja saab vajaduse korral üle antud ettevõtte tegevust jätkata. Selline majandustegevuse jätkuvuse tagamise kord hõlmab eelkõige järgmist:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu sõlmitud lepingute jätkamine, nii et saaja võtab üle kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu õigused ja kohustused seoses mis tahes üle antud finantsinstrumendi, õiguse, vara või kohustusega, ning kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu asendamine saajaga (kas otseselt või kaudselt) kõigis asjakohastes lepingudokumentides;
- b) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu asendamine saajaga kõigis kohtumenetlustes seoses mis tahes üle antud finantsinstrumendi, õiguse, vara või kohustusega.

4. Lõike 1 punktis d ja lõike 3 punktis b osutatud õigused ei mõjuta järgmisi õigusi:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu töötaja õigus tööleping lõpetada;
- b) kui artiklitest 69, 70 ja 71 ei tulene teisiti, lepingu osapoolte õigus kasutada lepingujärgseid õigusi, sealhulgas õigus leping lõpetada, kui lepingutingimused seda võimaldavad kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tegevuse või tegevusetuse tõttu enne asjaomast üleandmist või saaja tegevuse või tegevusetuse tõttu pärast asjaomast üleandmist.

Artikkel 65

Õigus nõuda teenuste osutamist ja vahendite andmist

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutustel on õigus nõuda kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutustelt või investeerimisühingutelt või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvalt mis tahes ettevõtjalt selliste teenuste osutamist ja vahendite andmist, mis on saajale vajalikud temale üle antud ettevõtte tulemuslikuks tegevuseks.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu või temaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva ettevõtja suhtes on algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. mai 2001. aasta direktiiv 2001/34/EL, mis käsitleb väärt-paberite ametlikku noteerimist väärt-paberibörsil ja nende väärt-paberite kohta avaldatavat teavet (EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1).

2. Liikmesriigid tagavad, et nende kriisilahendusasadustel on õigus panna maksma nende territooriumil asutatud konsolideerimisgrupi ettevõtjate suhtes teises liikmesriigis asuva kriisilahendusasadustuse kehtestatud kohustusi vastavalt lõikele 1.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teenused ja vahendid piirduvad tegevusega seotud teenuste ja vahenditega ning ei hõlma mis tahes kujul rahalist toetust.
4. Teenuste osutamine ja vahendite andmine lõigete 1 ja 2 alusel toimub järgmistel tingimustel:
 - a) kui teenused osutati ja vahendid anti kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule vahetult enne kriisilahenduse meetme võtmist lepingu alusel, siis samadel tingimustel kõnealuse lepingu kestuse jooksul;
 - b) kui lepingut ei ole või leping on lõppenud, siis mõistlikel tingimustel.
5. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 suuniseid, et täpsustada nende teenuste ja vahendite miinimumloetelu, mis on vajalikud selleks, et saaja saaks temale üle antud ettevõtte tegevust tulemuslikult jätkata.

Artikkel 66

Õigus tagada teiste liikmesriikide poolt võetud kriisiohje- või kriisiennetusmeetmete täitmine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste üleandmine hõlmab vara, mis asub muus liikmesriigis kui kriisilahendusasadustus, või õigusi või kohustusi, mida reguleeritakse muu liikmesriigi õigusaktidega, toimub üleandmine asjaomase muu liikmesriigi õiguse kohaselt.
2. Liikmesriigid osutavad kriisilahendusasadustele, kes on korraldanud üleandmise või kes kavandab üleandmist, mõistlikku abi, et tagada, et aktsiad või muud omandiõiguse instrumendid või vara, õigused või kohustused antakse saajale üle kohaldatava siseriikliku õiguse nõuete kohaselt.
3. Liikmesriigid tagavad, et aktsionäridel, võlausaldajatel ja kolmandatel isikutel, keda lõikes 1 osutatud aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste üleandmine mõjutab, ei ole õigust üleandmist takistada, vaidlustada ega tühistada ühegi selle liikmesriigi õigusnormi alusel, kus kõnealune vara asub, ega ka aktsiaid, muid omandiõiguse instrumente, õigusi või kohustusi reguleerivate õigusnormide alusel.
4. Kui liikmesriigi (edaspidi „liikmesriik A”) kriisilahendusasadustus kasutab allahindamise või konverteerimise õigust, sealhulgas seoses kapitaliinstrumentidega kooskõlas artikliga 59, ning kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kõlblikud kohustused või asjaomased kapitaliinstrumendid hõlmavad järgmist:
 - a) instrumendid või kohustused, mida reguleeritakse sellise liikmesriigi (edaspidi „liikmesriik B”) õigusaktidega, mis ei ole allahindamise või konverteerimise õigust kasutava kriisilahendusasadustuse asukohariik;
 - b) liikmesriigis B asuvatele võlausaldajatele võlgnetavad kohustused.

Liikmesriik B tagab, et kõnealuste kohustuste või kapitaliinstrumentide põhisummat vähendatakse või kohustusi või kapitaliinstrumente konverteeritakse kooskõlas liikmesriigi A kriisilahendusasadustuse kasutatava allahindamise või konverteerimise õigusega.

5. Liikmesriigid tagavad, et võlausaldajatel, keda lõikes 4 osutatud allahindamise või konverteerimise õiguste kasutamine mõjutab, ei ole õigust liikmesriigi B ühegi õigusnormi alusel vaidlustada instrumendi või kohustuse põhisumma vähendamist ega konverteerimist.

6. Iga liikmesriik tagab, et järgmised õigused kehtestatakse kooskõlas kriisilahendusametuse asukoha liikmesriigi õigusnormidega:

- a) aktsionäride, võlausaldajate ja kolmandate isikute õigus artikli 85 alusel kaebuse esitamisega vaidlustada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, vara, õiguste või kohustuste üleandmine;
- b) võlausaldajate õigus kaebuse esitamisega vaidlustada artikli 85 alusel käesoleva artikli lõike 4 punktides a või b hõlmatud instrumendi või kohustuse põhisumma vähendamine või konverteerimine;
- c) VII peatükis osutatud osalise üleandmise kaitsemeetmed seoses lõikes 1 osutatud vara, õiguste või kohustustega.

Artikkel 67

Õigused seoses kolmandates riikides asuva vara, õiguste, kohustuste, aktsiate ja muude omandiõiguse instrumentidega

1. Liikmesriigid sätestavad, et juhul kui kriisilahenduse meede sisaldab kolmandas riigis asuva vara või kolmanda riigi õigusega reguleeritavate aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, õiguste või kohustuste suhtes võetud meetet, võivad kriisilahendusametused nõuda, et:

- a) haldur, pankrotihaldur või muu isik, kes kontrollib kriisilahendusmenetluses olevat krediitiasutust või investeerimisühingut, ning saaja võtaksid kõik vajalikud meetmed üleandmise, allahindamise, konverteerimise või meetme jõustumise tagamiseks;
- b) haldur, pankrotihaldur või muu isik, kes kontrollib kriisilahendusmenetluses olevat krediitiasutust või investeerimisühingut, haldaks saaja nimel aktsiaid, muid omandiõiguse instrumente, vara või õigusi või täidaks kohustusi kuni üleandmise, allahindamise, konverteerimise või meetme jõustumiseni;
- c) saaja mõistlikud kulud, mis on nõuetekohaselt tekkinud käesoleva lõike punktidega a ja b ette nähtud meetmete rakendamisel, kaetakse ühel artikli 37 lõikes 7 osutatud viisil.

2. Kui hoolimata sellest, et haldur, pankrotihaldur või muu isik on astunud kõik vajalikud sammud vastavalt lõike 1 punktile a, on kriisilahendusametuse hinnangu kohaselt väga ebatõenäoline, et üleandmine, konverteerimine või meede saaks jõustuda teatava kolmandas riigis asuva vara või kolmanda riigi õigusega reguleeritud aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, õiguste või kohustuste suhtes, ei alusta kriisilahendusametuse üleandmist, allahindamist, konverteerimist või meetme võtmist. Kui kriisilahendusametuse on juba andnud korralduse üleandmise, allahindamise, konverteerimise või meetme võtmise jaoks, on see korraldus kõnealuse vara, aktsiate, muude omandiõiguse instrumentide, õiguste või kohustuste suhtes kehtetu.

Artikkel 68

Teatavate lepinguliste tingimuste väljajätmine varase sekkumise ja kriisilahenduse puhul

1. Kriisienneetusmeetet või kriisiohjemeedet, mis on võetud ettevõtja suhtes käesoleva direktiivi kohaselt, sealhulgas niisuguse meetme kohaldamisega vahetult seotud mis tahes sündmust ei käsitata iseenesest ettevõtja poolt sõlmitud lepingu alusel täitmist tingiva juhtumina direktiivi 2002/47/EÜ tähenduses ega maksejõuetusmenetlusena direktiivi 98/26/EÜ tähenduses, tingimusel et jätkatakse lepingust tulenevate materiaalõiguslike kohustuste, sealhulgas makse- ja tarnekohustuste täitmist ning tagatise andmist.

Lisaks ei käsitata kõnealust kriisiennetusmeedet või kriisiohjemeedet iseenesest täitmist tingiva juhtumina ega maksejõuetusmenetlusena

a) tütarettevõtja sõlmitud sellise lepingu alusel, mis sisaldab kohustusi, mida tagab või toetab muul viisil emaettevõtja või konsolideerimisgrupi ettevõtja, või

b) konsolideerimisgrupi ettevõtja sõlmitud sellise lepingu alusel, mis sisaldab samaaegse makseviivituse sätteid.

2. Kui kolmanda riigi kriisilahendusmenetlust tunnustatakse artikli 94 kohaselt või kui kriisilahendusamet nii otsustab, käsitatakse sellist menetlust käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil kriisiohjemeetmena.

3. Tingimusel et jätkatakse lepingust tulenevate materiaalõiguslike kohustuste, sealhulgas makse- ja ülekandekohustuste täitmist ning tagatise andmist, kriisiennetusmeede või kriisiohjemeede, sealhulgas niisuguse meetme kohaldamisega vahetult seotud mis tahes sündmus ei võimalda iseenesest kellelgi:

a) kasutada lõpetamise, peatamise, muutmise või tasaarvestuse õigust, sealhulgas seoses lepingutega, mille sõlmib:

i) tütarettevõtja, ning mille kohaseid kohustusi tagab või toetab muul viisil konsolideerimisgrupi ettevõtja;

ii) konsolideerimisgrupi ettevõtja ning mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet;

b) saada enda omandisse, kontrollida või tagatisena sisse nõuda asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi ettevõtja vara, lepingu puhul, mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet;

c) mõjutada asjaomase krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja või konsolideerimisgrupi ettevõtja lepingulist õigust, lepingu puhul, mis hõlmab vastastikuse kohustuste täitmata jätmise sätet.

4. Käesolev artikkel ei mõjuta isikute õigust võtta lõikes 3 osutatud meetmeid, kui selline õigus tuleneb asjaoludest, mis ei ole seotud kriisiennetusmeetme, kriisiohjemeetme või niisuguse meetme rakendamisega vahetult seotud sündmusega.

5. Artikli 69, 70 või 71 kohane peatamine või piiramine ei tähenda käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamisel lepingulise kohustuse täitmata jätmist.

6. Käesoleva artikli sätteid käsitatakse üldist kehtivust omavate sätetena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 593/2008⁽¹⁾ artikli 9 tähenduses.

Artikkel 69

Õigus peatada teatavaid kohustusi

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametlused on õigus peatada makse- või ülekandekohustused, mis tulenevad lepingutest, mille osaline on kriisilahendusmenetluses olev krediitiasutus või investeerimisühing, alates peatamisteate avaldamisest artikli 83 lõike 4 kohaselt kuni avaldamisele järgneva tööpäeva keskööni kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusametluse liikmesriigis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EL) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I”) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

2. Kui makse- või ülekandekohustus oleks tulnud täita peatamisajal, peab makse tegemine või ülekanne toimuma kohe pärast peatamisaja lõppu.
3. Kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu lepingust tulenevad makse- või ülekandekohustused peatatakse lõike 1 alusel, peatatakse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vastaspoolte kõnealusest lepingust tulenevad makse- või ülekandekohustused samaks ajavahemikuks.
4. Lõike 1 kohast peatamist ei kohaldata:
 - a) kõlblike hoiuste suhtes;
 - b) makse- ja ülekandekohustuste suhtes süsteemide või süsteemikorraldajate ees, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil, kesksete vastaspoolte ja keskpankade ees;
 - c) direktiivi 97/9/EÜ kohaldamisel aktsepteeritavate nõuete suhtes.
5. Käesoleva artikli kohase õiguse kasutamisel võtavad kriisilahendusasutused arvesse mõju, mida kõnealuse õiguse kasutamine võib avaldada finantsturgude nõuetekohasele toimimisele.

Artikkel 70

Õigus piirata tagatistest tulenevaid õigusi

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutustel on õigus piirata kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tagatud võlakohustuste omanike tagatistest tulenevate õiguste maksmapanekut seoses kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu mis tahes varaga, alates piiramisteate avaldamisest artikli 83 lõike 4 kohaselt kuni avaldamisele järgneva tööpäeva keskööni kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusasutuse liikmesriigis.
2. Kriisilahendusasutused ei kasuta lõikes 1 osutatud õigust seoses süsteemide või süsteemikorraldajate, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil, ega kesksete vastaspoolte ja keskpankade mis tahes tagatistest tulenevate õigustega vara suhtes, mille kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing on pantinud või tagatiseks andnud.
3. Kui kohaldatakse artiklit 80, tagavad kriisilahendusasutused, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud õiguse alusel kehtestatud piirangud kehtivad ühtmoodi kõigi konsolideerimisgrupi ettevõtjate puhul, mille suhtes kriisilahenduse meetet rakendatakse.
4. Käesoleva artikli kohase õiguse kasutamisel võtavad kriisilahendusasutused arvesse mõju, mida kõnealuse õiguse kasutamine võib avaldada finantsturgude nõuetekohasele toimimisele.

Artikkel 71

Õigus ajutiselt peatada lepingu ülesütlemise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutustel on õigus peatada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu mis tahes lepingupoole õigus leping üles öelda alates teate avaldamisest artikli 83 lõike 4 kohaselt kuni avaldamisele järgneva tööpäeva keskööni kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusasutuse liikmesriigis tingimusel, et täidetakse makse- ja üleandmise ning ülekandekohustusi ning tagatise andmise kohustust.
2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutustel on õigus peatada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtja mis tahes lepingupoole õigus leping üles öelda, kui:
 - a) kõnealusest lepingust tulenevaid kohustusi tagab või toetab muul viisil kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing;

- b) kõnealusest lepingust tulenev ülesütlemise õigus põhineb üksnes kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetusel või finantsseisundil, ning
- c) juhul kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu puhul on kasutatud või võidakse kasutada üleandmise õigust, ning
 - i) kõnealuse lepinguga seotud tütarettevõtja vara ja kohustused on üle antud ja saaja poolt vastu võetud või võidakse üle anda ja saaja poolt vastu võtta, või
 - ii) kriisilahendusamet pakub mis tahes muul viisil piisavat kaitset sellistele kohustustele.

Peatamine jõustub alates teate avaldamisest artikli 83 lõike 4 kohaselt kuni avaldamisele järgneva tööpäeva keskööni liikmesriigis, kus kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtja on asutatud.

3. Lõike 1 või 2 alusel peatamist ei kohaldata süsteemide ja süsteemikorraldajate suhtes, kes on määratud direktiivi 98/26/EÜ kohaldamise eesmärgil või kesksete vastaspoolte ja keskpankade suhtes.

4. Isik võib kasutada lepingust tulenevat ülesütlemise õigust enne lõikes 1 või 2 osutatud ajavahemiku lõppu, kui ta saab kriisilahendusametult teate, et lepinguga hõlmatud õigusi ja kohustusi:

- a) ei anta üle teisele ettevõtjale või
- b) ei hinnata alla ega konverteerita kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisel vastavalt artikli 43 lõike 2 punktile a.

5. Kui kriisilahendusamet kasutab käesoleva artikli lõikega 1 või 2 ette nähtud õigust peatada lepingu ülesütlemise õigus ning kui ei ole esitatud käesoleva artikli lõike 4 kohast teadet, võib peatatud õigust peatamisaja lõppedes kasutada vastavalt artiklile 68 järgmiselt:

- a) kui lepinguga hõlmatud õigused ja kohustused on üle antud muule ettevõtjale, võib vastaspool kasutada lepingu ülesütlemise õigust vastavalt asjaomase lepingu tingimustele üksnes saajast ettevõtja mis tahes jätkuva või järgneva täitmist tingiva juhtumi korral;
- b) kui lepinguga hõlmatud õigused ja kohustused jäävad kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule ning kriisilahendusamet ei ole rakendanud kõnealuse lepingu suhtes artikli 43 lõike 2 punkti a kohaselt kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, võib vastaspool kasutada lõikest 1 tuleneva peatamise lõppemisel lepingu ülesütlemise õigust vastavalt kõnealuse lepingu tingimustele.

6. Käesoleva artikli kohase õiguse kasutamisel võtavad kriisilahendusametused arvesse mõju, mida kõnealuse õiguse kasutamine võib avaldada finantsturgude nõuetekohasele toimimisele.

7. Pädevad ametid või kriisilahendusametid võivad nõuda, et krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja säilitaks finantslepingute üksikasjalikud andmed.

Pädeva ameti või kriisilahendusameti taotlusel teeb kauplemisteabehoidla vajaliku teabe kättesaadavaks pädevatele ametitele või kriisilahendusametitele, et võimaldada neil täita nende vastavaid kohustusi ja õigusi kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikliga 81.

8. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse lõike 7 kohaldamiseks järgmised elemendid:

- a) finantslepinguid käsitlev minimaalne teave, mis peaks sisalduma üksikasjalikes andmetes, ning
- b) asjaolud, mille korral tuleks nõuet kohaldada.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 72

Kriisilahendusõiguste kasutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahenduse meetme võtmiseks on kriisilahendusametitel võimalik teostada kontrolli kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu üle, eesmärgiga

- a) juhtida kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu tegevust ja teenuste osutamist, võttes üle kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu aktsionäride ja juhtorgani õigused, ning
- b) hallata ja võõrandada kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu vara.

Esimeses lõigus osutatud kontrolli võib kriisilahendusamet teostada vahetult ise või kaudselt kriisilahendusametuse nimetatud isiku või isikute kaudu. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu aktsiade või muude omandiõiguse instrumentidega kaasnevaid hääleõigusi ei saa kasutada kriisilahenduse ajal.

2. Kui artikli 85 lõikest 1 ei tulene teisiti, tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusametused saavad rakendada kriisilahenduse meetmeid riigisisesele halduspädevusele ja -menetlustele vastava korralduse alusel, omamata kontrolli kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu üle.

3. Kriisilahendusametused otsustavad igal konkreetsel juhul, kas kriisilahenduse meetmeid on otstarbekas rakendada lõikes 1 või lõikes 2 sätestatud viisil, võttes arvesse kriisilahenduse eesmärke ja üldpõhimõtteid, kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu olukorda ning vajadust hõlbustada piiriüleste konsolideerimisgruppide tulemuslikku kriisilahendust.

4. Kriisilahendusameti ei peeta siseriikliku õiguse kohaselt varijuhiks ega de facto juhiks.

VII PEATÜKK

Kaitsemeetmed

Artikkel 73

Aktsionäride ja võlausaldajate kohtlemine osalise üleandmise ning kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamise korral

Liikmesriigid tagavad juhul, kui on rakendatud ühte või enamat kriisilahenduse vahendit, ja eelkõige artikli 75 kohaldamisel, et:

- a) välja arvatud punkti b kohaldamisel, kui kriisilahendusametused annavad üle ainult osa kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu õigustest, varast ja kohustustest, rahuldatakse nende aktsionäride ja võlausaldajate, kelle nõudeid ei ole üle antud, nõuded sellises osas, millises need oleks rahuldatud, kui kriisilahendusmenetluses olev krediitiasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses ajal, mil tehti artiklis 82 osutatud otsus;

- b) kui kriisilahendusasutused rakendavad kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit, ei kata need aktsionärid ja võlausaldajad, kelle nõuded on alla hinnatud või konverteeritud omakapitaliks, suuremat kahjumit kui see, mida nad oleksid katnud juhul, kui kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses ajal, mil tehti artiklis 82 osutatud otsus.

Artikkel 74

Kohtlemise erinevuse hindamine

1. Selleks et hinnata, kas aktsionäre ja võlausaldajaid oleks koheldud paremini, kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus, sealhulgas, kuid mitte ainult, artikli 73 kohaldamise eesmärgil, tagavad liikmesriigid, et sõltumatu isik viib nii kiiresti kui võimalik pärast kriisilahenduse meetme või meetmete ellu viimist läbi hindamise. Kõnealust hindamist tuleb eristada artikli 36 kohasest väärtuse hindamisest.

2. Lõikes 1 sätestatud hindamisega tehakse kindlaks järgmine:

- a) see, kuidas aktsionäre ja võlausaldajaid, kaasa arvatud asjaomaseid hoiuste tagamise skeeme, oleks koheldud, kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, mille suhtes on ellu viidud kriisilahenduse meede või meetmed, oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus ajal, mil tehti artiklis 82 osutatud otsus;
- b) see, kuidas kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsionäre ja võlausaldajaid kriisilahenduse käigus tegelikult koheldi, ning
- c) kas punktis a osutatud kohtlemine erineb punktis b osutatud kohtlemisest.

3. Hindamisel

- a) eeldatakse, et kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes, mille suhtes võeti kriisilahenduse meede või meetmed, oleks algatatud tavaline maksejõuetusmenetlus ajal, mil tehti artiklis 82 osutatud otsus;
- b) eeldatakse, et kriisilahenduse meedet või meetmeid ei võetud;
- c) jäetakse arvesse võtmata mis tahes erakorralise avaliku sektori finantstoetuse andmine kriisilahendusmenetluses olevale krediidasutusele või investeerimisühingule.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve võib töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse käesolevas artiklis sätestatud hindamise läbiviimise meetoodika, eelkõige meetoodika sellise kohtlemise hindamiseks, mille osaliseks aktsionärid ja võlausaldajad oleksid saanud juhul, kui oleks algatatud kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu maksejõuetusmenetlus ajal, mil tehti artiklis 82 osutatud otsus.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 75

Aktsionäride ja võlausaldajate kaitse

Liikmesriigid tagavad, et juhul kui artikli 74 kohaselt tehtud hindamise käigus tehakse kindlaks, et artiklis 73 osutatud mis tahes aktsionär või võlausaldaja või artikli 109 lõikes 1 osutatud hoiuste tagamise skeem on kandnud suuremat kahjumi, kui ta oleks kandnud lõpetamisel ja likvideerimisel tavalises maksejõuetusmenetluses, on tal õigus saada kriisilahendusrahastutelt vahe ulatuses hüvitist.

Artikkel 76

Vastaspoole kaitse osalise üleandmise korral

1. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 2 täpsustatud kaitsemeetmeid kohaldatakse järgmistel asjaoludel:
 - a) kriisilahendusasutus annab osa, kuid mitte kõik, kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu varast, õigustest või kohustustest üle teisele ettevõtjale või, kriisilahenduse vahendi kasutamisel, sildasutusest või vara valitsemise ettevõtjast muule isikule;
 - b) kriisilahendusasutus kasutab artikli 64 lõike 1 punktis f täpsustatud õigusi.
 2. Liikmesriigid tagavad nõuetekohase kaitse järgmistele kokkulepetele ning järgmiste kokkulepete vastaspooltele:
 - a) tagatiskokkulepped, mille alusel isikul on tagatise kaudu tegelik või tingimuslik õigus üleantava vara või üleantavate õiguste suhtes, olenemata sellest, kas seda õigust tagatakse konkreetse vara või õigustega või muutuva väärtusega kommertspandi või muu sarnase lepinguga;
 - b) omandiõiguse üleminekul põhinevad finantstagatiskokkulepped, mille alusel täpsustatud kohustuste täitmist tagava või hõlmava tagatisena antakse vara täielik omandiõigus üle tagatise andjalt tagatise saajale tingimusel, et tagatise saaja annab vara üle, kui need täpsustatud kohustused on täidetud;
 - c) tasaarvestuskokkulepped (*set-off*), mille puhul kaks või enam nõuet või kohustust kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu ja vastaspoole vahel võib teineteisega tasaarvestada;
 - d) tasaarvestuskokkulepped (*netting*);
 - e) pandikirjad;
 - f) struktureeritud finantskokkulepped, sealhulgas väärtpaperistamised ja riskide maandamise eesmärgil kasutatavad finantsinstrumendid, mis moodustavad lahutamatu osa tagatiste kogumist ning mis on siseriikliku õiguse kohaselt tagatud sarnaselt pandikirjadele, hõlmates kokkuleppe poole, usaldusisiku, agendi või esindaja poolt tagatise andmist ja hoidmist.
- Kaitsemeetmeid, mida on asjakohane kohaldada käesoleva lõike punktides a–f sätestatud kokkulepeliikide puhul, täpsustatakse artiklites 77–80 ning nende suhtes kohaldatakse artiklites 68–71 sätestatud piiranguid.
3. Lõike 2 kohase nõude kohaldamine ei sõltu kokkulepetes osalevate poolte arvust ja sellest, kas kokkulepped
 - a) põhinevad lepingul, usalduskokkuleppel või muul alusel või tulenevad automaatselt õigusnormidest;
 - b) tulenevad teise liikmesriigi õigusest või on osaliselt või täielikult reguleeritud kolmanda riigi õigusega.
 4. Komisjon võtab artikli 115 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 2 punktide a– alla kuuluvate kokkulepeliikide täpsustamiseks.

Artikkel 77

Finantstagatis- ja tasaarvestuskokkulepete kaitse

1. Liikmesriigid tagavad kriisilahendusõigusega kaasnevate õiguste kasutamise omandiõiguse üleminekul põhinevate finantstagatiskokkulepete ning tasaarvestuskokkulepete (nii *set-off* kui *netting*) asjakohase kaitse viisil, millega hoitakse ära mõne, kuid mitte kõigi selliste õiguste ja kohustuste üleandmine, mis on kaitstud kriisilahendusmenetluses oleva krediidiasutuse või investeerimisühingu ja kolmanda isiku vahelise omandiõiguse üleminekul põhineva finantstagatiskokkuleppe või tasaarvestuskokkuleppega, ning hoitakse ära selliste õiguste ja kohustuste muutmine või lõpetamine, mis on kaitstud sellise omandiõiguse üleminekul põhineva finantstagatiskokkuleppe või tasaarvestuskokkuleppega.

Esimese lõigu kohaldamisel loetakse kõnealuste kokkulepetega kaitstuks sellised õigused ja kohustused, mida kokkuleppe pooltel on õigus tasaarvestada või netonõudeks kokku liita.

2. Olenemata lõikest 1, võib kriisilahendusasutus, kui see on vajalik tagatud hoiuste kättesaadavuse tagamiseks:

- a) anda üle tagatud hoiused, mis moodustavad osa lõikes 1 nimetatud kokkulepetest, andmata üle muud vara, õigusi ja kohustusi, mis moodustavad osa samast kokkuleppest, ning
- b) seda vara ja neid õigusi või kohustusi üle anda, muuta või lõpetada, andmata üle tagatud hoiuseid.

Artikkel 78

Tagatiskokkulepete kaitse

1. Liikmesriigid tagavad, et tagatiskokkuleppe kohaselt tagatud kohustuste suhtes kohaldatakse piisavalt kaitsemeetmeid, et takistada ühte järgmistest:

- a) kohustuse tagamiseks oleva vara üleandmine, välja arvatud juhul, kui üle antakse ka asjaomane kohustus ja tagatisest saadav kasu;
- b) tagatud kohustuse üleandmine, välja arvatud juhul, kui üle antakse ka tagatisest saadav kasu;
- c) tagatisest saadava kasu üleandmine, välja arvatud juhul, kui antakse üle ka tagatud kohustus;
- d) tagatiskokkuleppe muutmine või lõpetamine kriisilahendusõigusega kaasnevate õiguste kasutamise, kui sellise muutmise või lõpetamise tagajärjel ei ole kohustus enam tagatud.

2. Olenemata lõikest 1, võib kriisilahendusasutus, kui see on vajalik tagatud hoiuste kättesaadavuse tagamiseks:

- a) anda üle tagatud hoiused, mis moodustavad osa lõikes 1 nimetatud kokkulepetest, andmata üle muud vara, õigusi ja kohustusi, mis moodustavad osa samast kokkuleppest, ning
- b) seda vara ja neid õigusi või kohustusi üle anda, muuta või lõpetada, andmata üle tagatud hoiuseid.

Artikkel 79

Struktureeritud finantskokkulepete ja pandikirjade kaitse

1. Liikmesriigid tagavad, et struktureeritud finantskokkulepped, sealhulgas artikli 76 lõike 2 punktides e ja f osutatud kokkulepped on piisavalt kaitstud, et tõkestada järgmisi tegevusi:

- a) osa, kuid mitte kogu vara ning kõigi õiguste ja kohustuste üleandmine, kui nende suhtes on sõlmitud struktureeritud finantskokkuleppe, sealhulgas artikli 76 lõike 2 punktides e ja f osutatud finantskokkuleppe, mille pooleks on kriisilahendusmenetluses olev krediidiasutus või investeerimisühing;

b) kasutades kriisilahendusõigusega kaasnevaid õiguseid, vara, õiguste ja kohustuste muutmise või lõpetamine, kui nende suhtes on sõlmitud struktureeritud finantskokkulepe, sealhulgas artikli 76 lõike 2 punktides e ja f osutatud finantskokkulepe, mille pooleks on kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing.

2. Olenemata lõikest 1, võib kriisilahendusasutus, kui see on vajalik tagatud hoiuste kättesaadavuse tagamiseks:

a) anda üle tagatud hoiused, mis moodustavad osa lõikes 1 nimetatud kokkulepetest, andmata üle muud vara, õigusi ja kohustusi, mis moodustavad osa samast kokkulepest, ning

b) seda vara, õigusi või kohustusi üle anda, muuta või lõpetada, andmata üle tagatud hoiuseid.

Artikkel 80

Osaline üleandmine: kauplemis-, kliiring- ja arveldussüsteemide kaitse

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahenduse vahendi rakendamine ei mõjuta direktiiviga 98/26/EÜ hõlmatud süsteemide toimimist ja eeskirju, kui kriisilahendusasutus:

a) annab osa, kuid mitte kogu kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu vara ning mitte kõik õigused või kohustused üle teisele ettevõtjale, või

b) kasutab artikli 64 kohaseid õigusi, et üles öelda kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu sõlmitud leping või muuta selle tingimusi või asendada saaja lepingupoolena.

2. Elkõige ei tohi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud üleandmine, üles ütlemine või muutmise tühistada maksejuhist, millega rikutaks direktiivi 98/26/EÜ artiklit 5, ega muuta või eirata maksejuhiste ja tasaarvestuse täitmisele pööratavust, mis on ette nähtud kõnealuse direktiivi artiklitega 3 ja 5, selle artikliga 4 ette nähtud rahaliste vahendite, väärtpaberite või laenuvõimaluste kasutamist ega kõnealuse direktiivi artiklis 9 sätestatud tagatise kaitset.

VIII PEATÜKK

Menetluslikud kohustused

Artikkel 81

Teavitamisnõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja juhtorgan teavitaks pädevat asutust, kui ta leiab, et krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja on artikli 32 lõike 4 tähenduses maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv.

2. Pädevad asutused teavitavad asjaomaseid kriisilahendusasutusi käesoleva artikli lõike 1 alusel saadud mis tahes teatest ning mis tahes kriisiennetusmeetmest või direktiivi 2013/36/EL artiklis 104 osutatud meetmest, mille võtmist nad krediidasutuselt või investeerimisühingult või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjalt nõuavad.

3. Kui pädev asutus või kriisilahendusasutus on teinud kindlaks, et artikli 32 lõike 1 punktides a ja b osutatud tingimused on krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja puhul täidetud, teatab ta selle asjaolu kindlakstegemisest viivitamata järgmistele asutustele, kui tegemist on eri asutustega:

a) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kriisilahendusasutus;

b) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja pädev asutus;

- c) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja filiaali pädev asutus;
- d) kõnealuse krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja filiaali kriisilahendusasutus;
- e) keskpank;
- f) hoiuste tagamise skeem, kuhu krediidasutus kuulub, kui see on vajalik hoiuste tagamise skeemi funktsioonide täitmiseks;
- g) kriisilahendusrahastute eest vastutav organ, kui see on vajalik kriisilahendusrahastu funktsioonide täitmiseks;
- h) vajaduse korral konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus;
- i) pädev ministeerium;
- j) konsolideeritud järelevalvet teostav asutus, kui krediidasutuse või investeerimisühingu või käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 3. peatüki kohaselt konsolideeritud järelevalvet, ning
- k) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutus.

4. Kui lõike 3 punktides f ja g osutatud teabe edastamine ei taga sobivat konfidentsiaalsuse taset, kehtestab pädev asutus või kriisilahendusasutus alternatiivse teabevahetuskorra, mis tagab samade eesmärkide saavutamise ning samal ajal sobiva konfidentsiaalsuse taseme.

Artikkel 82

Kriisilahendusasutuse otsus

1. Pädevalt asutuselt artikli 81 lõike 3 kohase teate saamisel või omal algatusel teeb kriisilahendusasutus artikli 32 lõike 1 ja artikli 33 kohaselt kindlaks, kas kõnealuses lõikes sätestatud tingimused on asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja puhul täidetud.
2. Otsus selle kohta, kas võtta kriisilahenduse meetmeid krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes, peab sisaldama järgmist teavet:
 - a) otsuse põhjendus, sealhulgas asjaolu kindlaks tegemine, kas krediidasutus või investeerimisühing vastab või ei vasta kriisilahenduse eeltingimustele;
 - b) meetmed, mis kriisilahendusasutus kavatab võtta, sealhulgas vajaduse korral otsus teha lõpetamise ja likvideerimise taotlus või halduri nimetamise või mis tahes muu meetme võtmise taotlus tavalises maksejõuetusmenetluses, võttes arvesse artikli 37 lõike 9 ülevõtmist siseriiklikusse õigusesse.
3. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmiste nõuetega seotud menetlused ja nende sisu:
 - a) artikli 81 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teated;

b) artiklis 83 osutatud peatamisteade.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 83

Kriisilahendusasutuste menetluslikud kohustused

1. Liikmesriigid tagavad, et pärast kriisilahenduse meetme võtmist järgivad kriisilahendusasutused võimalikult kiiresti lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud nõudeid.

2. Kriisilahendusasutus teavitab kriisilahenduse meetmest kriisilahendusmenetluses olevat krediidasutust või investeerimisühingut ning järgmisi ametiasutusi, kui need on erinevad asutused:

- a) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu pädev asutus;
- b) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu kõigi filiaalide pädevad asutused;
- c) keskpank;
- d) hoiuste tagamise skeem, millesse kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus kuulub;
- e) kriisilahendusrahastute eest vastutav asutus;
- f) vajaduse korral konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus;
- g) pädev ministeerium;
- h) konsolideeritud järelevalvet teostav asutus, kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 3. peatüki kohaselt konsolideeritud järelevalvet;
- i) makrotasandi usaldatavusjärelevalvet teostav määratud riiklik asutus ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu;
- j) komisjon, Euroopa Keskpank, Euroopa Väärtpaberite Järelevalve, määrusega (EL) nr 1094/2010 asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve”) ja Euroopa Pangandusjärelevalve;
- k) kui kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing on direktiivi 98/26/EÜ artikli 2 punktis b määratletud isik, siis nende süsteemide korraldajad, milles kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing osaleb.

3. Lõikes 2 osutatud teade sisaldab koopiat mis tahes korraldusest või dokumendist, mille alusel asjaomaseid õigusi kasutatakse, ning selles näidatakse ära ka kriisilahenduse meetme või meetmete jõustumise kuupäev.

4. Kriisilahendusasutus avaldab kriisilahenduse meetme võtmise aluseks oleva korralduse või dokumendi koopia või kokkuvõtva teate kriisilahenduse meetme mõju kohta, eelkõige mõju kohta jaeklientidele, ning – kui see on kohaldatav – artiklites 69, 70 ja 71 osutatud peatamise või piiramise tingimused ja tähtaja, või tagab sellise koopia või teate avaldamise:

- a) oma ametlikul veebisaidil;

- b) pädeva asutuse (kui see ei ole kriisilahendusasutus) veebisaidil ja Euroopa Pangandusjärelevalve veebisaidil;
- c) kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu veebisaidil;
- d) kui kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu aktsiad või muud omandiõiguse või võla-instrumentid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, siis kriisilahendusmenetluses olevat krediidasutust või investeerimisühingut käsitleva korraldatud teabe avaldamiseks kasutatavas meediakanalis kooskõlas direktiivi 2004/109/EÜ artikli 21 lõikega 1 ⁽¹⁾.

5. Kui aktsiate või muude omandiõiguse või võlainstrumentidega ei ole lubatud reguleeritud turul kaubelda, tagab kriisilahendusasutus, et lõikes 4 osutatud instrumente tõendavad dokumendid saadetakse kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu teadaolevatele aktsionäridele ja võlausaldajatele, kes on teada kriisilahendusmenetluses oleva krediidasutuse või investeerimisühingu registre või andmebaaside kaudu, mis on kriisilahendusasutusele kättesaadavad.

Artikkel 84

Konfidentsiaalsus

1. Ametisaladuse hoidmise nõuet kohaldatakse järgmiste isikute suhtes:
 - a) kriisilahendusasutus;
 - b) pädev asutus ja Euroopa Pangandusjärelevalve;
 - c) pädev ministeerium;
 - d) käesoleva direktiivi kohaselt nimetatud erihaldur või ajutine haldur;
 - e) võimalikud omandajad, kellega pädev asutus või kriisilahendusasutus on ühendust võtnud, sõltumata sellest, kas ühendust võeti ettevõtte võõrandamise vahendi kasutamise ettevalmistamiseks ja kas ühenduse võtmine päädis omandamisega;
 - f) audiitorid, raamatupidajad, juristid ja konsultandid, hindajad ja muud eksperdid, kelle teenuseid kriisilahendusasutus, pädev asutus, pädev ministeerium või punktis e osutatud võimalikud omandajad otseselt või kaudselt kasutavad;
 - g) hoiuste tagamise skeeme haldav ametiasutus;
 - h) investeringute tagamise skeeme haldav asutus;
 - i) kriisilahendusrahastute eest vastutav asutus;
 - j) keskpangad ja muud ametiasutused, kes on kaasatud kriisilahenduse protsessi;
 - k) sildasutus või vara valitsemise ettevõtja;
 - l) mis tahes muu isik, kes osutab või on osutanud otseselt või kaudselt ning alaliselt või aeg-ajalt teenuseid punktides a kuni k osutatud isikutele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

m) punktides a kuni k osutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute või ettevõtjate kõrgem juhtkond, juhtorgani liikmed või töötajad, nende ametisoleku ajal ja pärast seda.

2. Selleks, et tagada lõigetes 1 ja 3 sätestatud ametisaladuse hoidmise nõuete järgimine, tagavad lõike 1 punktides a, b, c, g, h, j ja k osutatud isikud, et on kehtestatud konfidentsiaalsust käsitlevad sise-eeskirjad, sealhulgas eeskirjad, mis tagavad, et teave on kättesaadav ainult kriisilahendusega otseselt seotud isikutele.

3. Ilma et see piiraks lõikes 1 sätestatud nõuete üldist iseloomu, keelatakse kõnealuses lõikes osutatud isikutele avalikustada oma töö käigus omandatud või seoses käesolevale direktiivile vastavate ülesannete täitmisega pädevalt asutuselt või kriisilahendusametilt saadud konfidentsiaalset teavet ühelegi isikule või ametiasutusele, välja arvatud juhul, kui see toimub nende käesolevale direktiivile vastavate ülesannete täitmisel käigus ja kõnealune teave esitatakse kokkuvõtlikult või on selliselt koostatud, et konkreetseid krediidasutusi või investeerimisühinguid ega artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjaid ei ole võimalik kindlaks teha, või ametiasutuselt või krediidasutuselt või investeerimisühingult või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjalt, kes selle teabe andis, on saadud eelnev selgesõnaline nõusolek.

Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud isikud ei avalda konfidentsiaalset teavet ning et hinnatakse avaldamise võimalikku mõju finants-, rahandus- ja majanduspoliitikaga seonduvatele avalikele huvidele, füüsiliste ja juriidiliste isikute kaubanduslikele huvidele ning kontrollidele, uurimisele või audiitorkontrollile.

Teabe avaldamise mõju kontrollimise menetlus hõlmab artiklites 5, 7, 10, 11 ja 12 osutatud finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavade ning artiklite 6, 8 ja 15 kohaste hindamiste tulemuste avaldamise mõju eraldi hindamist.

Lõikes 1 osutatud mis tahes isik või üksus kannab käesoleva artikli nõuete rikkumise korral tsiviilvastutust kooskõlas siseriikliku õigusega.

4. Käesoleva artikli sätted ei takista:

a) lõike 1 punktides a–j osutatud asutuste või ettevõtjate töötajaid või eksperte jagamast teavet omavahel või asutuses või ettevõtja siseselt, või

b) kriisilahendusametite ja pädevaid asutusi, sealhulgas nende töötajaid ja eksperte jagamast kriisilahenduse meetme kavandamise või rakendamise eesmärgil teavet omavahel ning teiste liidu kriisilahendusametite, teiste liidu pädevate krediidasutuste ja investeerimisühingute, pädevate ministriumide, keskpankade, hoiuste tagamise skeemide, investeringute tagamise skeemide, tavalise maksejõuetusmenetluse eest vastutavate ametiasutuste, liikmesriigi finantssüsteemi stabiilsuse säilitamise eest makromajanduslike usaldatavusnõuete rakendamisega vastutavate asutuste, raamatupidamisaruannete kohustusliku auditi eest vastutavate isikute, Euroopa Pangandusjärelevalve või artikli 98 kohaselt kolmandate riikide asutustega, kes täidavad kriisilahendusametitega sarnaseid ülesandeid, või tingimusel, et järgitakse rangeid ametisaladuse hoidmise nõudeid, võimaliku omandajaga või mis tahes muu isikuga, kui see on vajalik.

5. Olenemata käesoleva artikli sätetest, võib liikmesriik anda loa teabevahetuseks järgmiste isikutega:

a) järgides rangeid konfidentsiaalsuse nõudeid, igasuguse kolmanda isikuga, kui see on vajalik kriisilahenduse meetme kavandamiseks või läbiviimiseks;

b) oma liikmesriigi parlamendi uurimiskomisjoniga, oma liikmesriigi riigikontrolliga või muude liikmesriigis uurimisega tegelevate organitega selleks sobilikel tingimustel, ning

c) liikmesriigi ametiasutustega, mille ülesandeks on teostada järelevalvet maksesüsteemide üle; ametiasutused, mille vastutusalas on tavaline maksejõuetusmenetlus; ametiasutused, mis avalikes huvides teostavad järelevalvet muude finantssektori ettevõtjate üle; ametiasutused, mille vastutusalas on finantsturgude ja kindlustusandjate järelevalve ning nende nimel tegutsevad inspektorid; liikmesriigi ametiasutused, mille vastutusalas on liikmesriigis makrotasandi usaldatavusnõuete rakendamise kaudu finantssüsteemi stabiilsuse säilitamine; ametiasutused, mille vastutusalas on kaitsta finantssüsteemi stabiilsust, ning isikud, kelle ülesanne on teha kohustuslikke auditeid.

6. Käesolev artikkel ei piira teabe avaldamist käsitleva siseriikliku õiguse kohaldamist kriminaal- või tsiviilasjade kohtumenetlustes.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve annab hiljemalt 3. juuliks 2015 kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, et täpsustada, kuidas tuleks lõike 3 kohaldamisel esitada teavet kokkuvõtlikult.

IX PEATÜKK

Kaebuse esitamise õigus ja muude meetmete välistamine

Artikkel 85

Eelnev kohtu luba ja õigus otsuseid vaidlustada

1. Liikmesriigid võivad nõuda, et kriisiennetusmeetme või kriisiohjemeetme võtmise otsuseks on vajalik kohtu eelnev luba, tingimusel, et kriisiohjemeetme võtmise otsuse jaoks loa taotlemise ja kohtuliku arutamise menetlus toimub vastavalt siseriiklikule õigusele kiirendatud korras.

2. Liikmesriigid sätestavad oma siseriiklikus õiguses kaebeõiguse käesoleva direktiivi alusel kriisiennetusmeetme võtmise otsuse või sellise otsuse peale, millega otsustatakse kasutada mis tahes muid õigusi, välja arvatud kriisiohjemeetme võtmine.

3. Liikmesriigid tagavad, et kõigil isikutel, keda mõjutab otsus rakendada kriisiohjemeetmed, on õigus esitada selle otsuse peale kaebus. Liikmesriigid tagavad, et asja läbivaatamine on kiire ning et liikmesriigi kohtud tuginevad oma hinnangus faktide kompleksse majandusliku sisu hindamisele, mille kriisilahendusamet on läbi viinud.

4. Lõikega 3 osutatud kaebeõiguse suhtes kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) kaebuse esitamine ei peata automaatselt vaidlustatud otsuse täitmist;

b) kriisilahendusametuse otsus on viivitamata täitmisele pööratav ja sellega kaasneb ümberlükatav eeldus, et selle täitmise peatamine on vastuolus avaliku huviga.

Kriisilahendusametuse otsuse tühistamine ei mõjuta asjaomase kriisilahendusametuse mis tahes hilisemaid haldustoiminguid ega tehinguid, mis põhinesid tühistatud otsusel, kui seda on vaja selliste kolmandate isikute huvide kaitseks, kes tegutsesid heas usus, olles kriisilahendusametuste poolse kriisilahenduse vahendite või kriisilahendusõiguste kasutamise tulemusena ostanud kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu aktsiaid või muid omandiõiguse instrumente, vara, õigusi või kohustusi. Kriisilahendusametuste õigusvastase otsuse või meetme puhul kohaldatavad õiguskaitsemeetmed piirduvad sellise kahju hüvitamisega, mis taotleja selle otsuse või toiminguga tagajärjel kandis.

Artikkel 86

Piirangud muude kohtumenetluste puhul

1. Ilma et see piiraks artikli 82 lõike 2 punkti b kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu või krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes, mille puhul on kindlaks tehtud kriisilahenduse eeltingimuste esinemine, ei algatata tavalist maksejõuetusmenetlust, välja arvatud kriisilahendusametuse algatusel, ning et otsuse algatada krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja tavaline maksejõuetusmenetlus võib teha ainult kriisilahendusametuse nõusolekul.

2. Lõike 1 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et:
- a) pädevaid asutusi ja kriisilahendusasutusi teavitatakse viivitamata mis tahes avaldusest algatada krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes tavaline maksejõuetusmenetlus, olenemata sellest, kas selle krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes viiakse läbi kriisilahendusmenetlust või kas on avalikustatud artikli 83 lõigete 4 ja 5 kohane otsus;
 - b) avalduse üle ei otsustata enne, kui on toimunud punktis a osutatud teavitamine ning täitub üks järgmistest tingimustest:
 - i) kriisilahendusasutus on tavaliste maksejõuetusmenetluse läbiviimise eest vastutavale asutusele teatanud, et ta ei kavatseda krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes võtta kriisilahenduse meetmeid;
 - ii) möödunud on rohkem kui seitse päeva alates punktis a osutatud teadete esitamisest.
3. Ilma et see mõjutaks artikli 70 kohaselt tagatistest tulenevatele õigustele seatud piiranguid, tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusasutused võivad paluda kohtul vastavast eesmärgist lähtuvalt ajaks peatada mis tahes kohtumenetluse, milles osaleb või hakkab osalema kriisilahendusmenetluses olev krediidasutus või investeerimisühing, kui see on vajalik kriisilahenduse vahendite ja õiguste tõhusaks kasutamiseks.

V JAOTIS

PIIRIÜLESE KONSOLIDEERIMISGRUPI KRIISILAHENDUS

Artikkel 87

Mitme liikmesriiki hõlmavate otsuste tegemise üldpõhimõtted

Liikmesriigid tagavad, et tehakse käesoleva direktiivi alusel otsuseid või võttes meetmeid, mis võivad avaldada mõju ühele või mitmele muule liikmesriigile, võtavad nende ametiasutused arvesse järgmisi üldpõhimõtteid:

- a) kriisilahenduse meetme võtmisel on otsuste tegemine tõhus ning kriisilahenduskulud hoitakse võimalikult väikesed;
- b) otsuseid tehakse ja meetmeid võetakse õigeaegselt ja vajaliku kiirusega;
- c) kriisilahendusasutused, pädevad asutused ja muud ametiasutused teevad üksteisega koostööd, et tagada koordineeritud ja tõhus otsuste tegemine ja meetmete võtmine;
- d) iga liikmesriigi asjaomaste ametiasutuste ülesanded ja kohustused on selgelt kindlaks määratud;
- e) nõuetekohaselt võetakse arvesse nende liikmesriikide huve, kus on asutatud liidus tegutsevad emaettevõtjad, ning eelkõige mis tahes otsuse tegemise või meetme võtmise või meetme võtmata jätmise konkreetset mõju kõnealuste liikmesriikide finantsstabiilsusele, fiskaalvahenditele, kriisilahendusfondile, hoiuste tagamise skeemile või investeringute tagamise skeemile;
- f) nõuetekohaselt võetakse arvesse nende liikmesriikide individuaalseid huve, kus on asutatud liidus tegutsevad emaettevõtjad, ning eelkõige mis tahes otsuse tegemise või meetme võtmise või meetme võtmata jätmise konkreetset mõju kõnealuste liikmesriikide finantsstabiilsusele, fiskaalvahenditele, kriisilahendusfondile, hoiuste tagamise skeemile või investeringute tagamise skeemile;
- g) nõuetekohaselt võetakse arvesse iga liikmesriigi huve, kus asuvad olulised filiaalid, ning eelkõige mis tahes otsuse tegemise või meetme võtmise või meetme võtmata jätmise konkreetset mõju kõnealuste liikmesriikide finantsstabiilsusele;

- h) nõuetekohaselt võetakse arvesse eesmärki tasakaalustada erinevate asjaomaste liikmesriikide huve ning hoida ära konkreetsete liikmesriikide huvide ebaõiglast kahjustamist või ebaõiglast kaitsmist, sealhulgas liikmesriikidele ebaõiglase koormuse põhjustamist;
- i) käesolevast direktiivist tulenev kohustus konsulteerida ametiasutusega enne mis tahes otsuse tegemist või meetme võtmist tähendab vähemalt kohustust konsulteerida kõnealuse ametiasutusega kavandatava otsuse või meetme nende elementide osas, millel on või tõenäoliselt on:
- i) mõju liidus tegutsevale emaettevõtjale, tütarettevõtjale või filiaalile;
- ii) mõju selle liikmesriigi stabiilsusele, kus liidus tegutsev emaettevõtja, tütarettevõtja või filiaal on asutatud või asub;
- j) kriisilahenduse meetmete võtmisel võtavad kriisilahendusasutused arvesse ja järgivad artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavasisid, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusasutused leiavad juhtumi asjaolusid arvestades, et kriisilahenduse eesmärgid on võimalik saavutada tulemuslikumalt meetmetega, mida kriisilahenduse kavades ei ole ette nähtud;
- k) läbipaistvuse nõue iga kord, kui kavandataval otsusel või meetmel võib tõenäoliselt olla mõju mis tahes asjaomase liikmesriigi finantsstabiilsusele, fiskaalvahendite, kriisilahendusfondile, hoiuste tagamise skeemile või investeringute tagamise skeemile, ning
- l) tunnistatakse, et kõige suurema tõenäosusega on kriisilahenduse üldkulused vähendavat tulemust võimalik saavutada koordineerimise ja koostöö abil.

Artikkel 88

Kriisilahenduse kolleegiumid

1. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutused moodustavad artiklites 12, 13, 16, 18, 45, 91 ja 92 osutatud ülesannete täitmiseks ning vajaduse korral kolmandate riikide kriisilahendusasutustega koostöö ja koordineerimise tagamiseks kriisilahenduse kolleegiumid.

Eelkõige kehtestavad kriisilahenduse kolleegiumid konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse, teiste kriisilahendusasutuste ning vajaduse korral pädevate asutuste ja konsolideeritud järelevalvet teostavate asutuste jaoks õigusraamistiku järgimise ülesannete täitmiseks:

- a) olulise teabe vahetamine konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade välja töötamiseks, ettevalmistavate ja ennetavate õiguste kohaldamiseks konsolideerimisgruppide suhtes ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduseks;
- b) konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavade väljatöötamine kooskõlas artikliga 12 ja 13;
- c) konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamine kooskõlas artikliga 16;
- d) õiguste kasutamine konsolideerimisgruppide kriisilahenduskõlblikkust takistavatele probleemidele lahenduse otsimiseks või nende lahendamiseks kooskõlas artikliga 18;
- e) otsustamine artiklis 91 või 92 osutatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi loomise vajaduse üle;
- f) kokkuleppele jõudmine artikli 91 või 92 kohaselt esitatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi osas;
- g) konsolideerimisgrupi kriisilahenduse strateegiatest ja skeemidest avalikkuse teavitamise koordineerimine;
- h) VII jaotise kohaselt loodud rahastute kasutamise koordineerimine;

- i) konsolideerimisgruppide jaoks miinimumnõuete kehtestamine konsolideeritud ja tütarettevõtja tasandil artikli 45 kohaselt.

Peale selle võib kriisilahenduse kolleegiume kasutada foorumina, kus arutada mis tahes piiriülese konsolideerimisgrupi kriisilahendusmenetlusega seotud küsimusi.

2. Kriisilahenduse kolleegiumi liikmed on järgmised asutused:

- a) konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus;
- b) kõigi nende liikmesriikide kriisilahendusasutused, kus on asutatud konsolideeritud järelevalve alla kuuluv tütarettevõtja;
- c) nende liikmesriikide kriisilahendusasutused, kus on asutatud konsolideerimisgrupi ühe või enama krediidasutuse või investeerimisühingu emettevõtja, kelleks on artikli 1 lõike 1 punktis d osutatud ettevõtja;
- d) nende liikmesriikide kriisilahendusasutused, kus asuvad olulised filiaalid;
- e) konsolideeritud järelevalvet teostav asutus ja liikmesriikide pädevad asutused, kui kriisilahendusasutus on kriisilahenduse kolleegiumi liige. Kui liikmesriigi pädev asutus ei ole liikmesriigi keskpank, võib pädev asutus otsustada võtta kohtumisele kaasa liikmesriigi keskpanga esindaja;
- f) pädevad ministeeriumid, kui kriisilahenduse kolleegiumi liikmeks olevad kriisilahendusasutused ei ole pädevad ministeeriumid;
- g) ametiasutus, kes vastutab liikmesriigi hoiuste tagamise skeemide eest, kui kõnealuse liikmesriigi kriisilahendusasutus on kriisilahenduse kolleegiumi liige;
- h) Euroopa Pangandusjärelevalve, kui lõikes 4 ei ole sätestatud teisiti.

3. Nende kolmandate riikide kriisilahendusasutusi, kus asub liidus asutatud emettevõtja või krediidasutuse või investeerimisühingu tütarettevõtja või filiaal, mida peetakse oluliseks, kui see asuks liidus, võib nende taotlusel kutsuda kriisilahenduse kolleegiumis vaatlejana osalema, tingimusel et nende suhtes kohaldatakse konfidentsiaalsusnõudeid, mis on konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse hinnangul samaväärsed artiklis 98 sätestatud nõuetega.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve edendab ja jälgib kriisilahenduse kolleegiumide tõhusat, tulemuslikku ja järjepidevat toimimist rahvusvahelisi standardeid arvesse võttes. Sellel eesmärgil kutsutakse Euroopa Pangandusjärelevalve osalema kriisilahenduse kolleegiumi koosolekutele. Kriisilahenduse kolleegiumide raames toimuvate hääletuste puhul Euroopa Pangandusjärelevalvel hääleõigust ei ole.

5. Kriisilahenduse kolleegiumi juhatajaks on konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus. Juhatajana täidab ta järgmisi ülesandeid:

- a) koostab pärast teiste kriisilahenduse kolleegiumi liikmetega konsulteerimist kriisilahenduse kolleegiumi toimimiseks kirjaliku korra ja kirjalikud menetlused;
- b) koordineerib kriisilahenduse kolleegiumi kogu tegevust;
- c) kutsub kokku ja juhatab kõiki kriisilahenduse kolleegiumi koosolekuid ning teavitab eelnevalt kõiki selle liikmeid kõnealuste koosolekute korraldamisest, peamistest arutatavatest küsimustest ja päevakorrapunktidest;
- d) teavitab kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid kõigist kavandatavatest koosolekutest, et nad saaksid esitada osalemistaotluse;

- e) otsustab vastavalt konkreetsele vajadusele, millised liikmed ja vaatlejad kutsutakse kriisilahenduse kolleegiumi koosolekul osalema, võttes arvesse arutatava küsimuse asjakohasust asjaomaste liikmete ja vaatlejate jaoks, eelkõige selle võimalikku mõju asjaomaste liikmesriikide finantsstabiilsusele;
- f) teavitab kõiki kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid piisavalt kiiresti kõnealuste koosolekute otsustest ja tulemustest.

Kriisilahenduse kolleegiumi liikmed teevad tihedat koostööd.

Hoolimata punktist e on kriisilahendusametustel õigus osaleda kriisilahenduse kolleegiumi kõigil sellistel koosolekudel, mille päevakorras on küsimused, mis nõuavad ühise otsuse tegemist või on seotud nende liikmesriigi asuva konsolideerimisgrupi ettevõtjaga.

6. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametused ei ole kohustatud moodustama kriisilahenduse kolleegiumi juhul, kui muud töörühmad või kolleegiumid täidavad samu funktsioone ja samu ülesandeid, mis on sätestatud käesolevas artiklis, ning järgivad kõiki käesolevas artiklis ja artiklis 90 sätestatud tingimusi ja menetlusi, sealhulgas liikmesust ja kriisilahenduse kolleegiumides osalemist puudutavaid tingimusi ja menetlusi. Sel juhul tuleb kõiki käesoleva direktiivi viiteid kriisilahenduse kolleegiumidele mõista ka viidetena kõnealustele muudele töörühmadele või kolleegiumidele.

7. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab rahvusvahelisi standardeid arvesse võttes välja regulatiivsete standardite eelnõu, et täpsustada kriisilahenduse kolleegiumide tegevus lõikes 1 osutatud ülesannete täitmisel.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

Artikkel 89

Euroopa kriisilahenduskolleegiumid

1. Kui kolmanda riigi krediitiasutusel või investeerimisühingul või kolmanda riigi ematettevõtjal on kahes või enamas liikmesriigis asutatud liidu tütarettevõtja või kaks või enam kahe või enama liikmesriigi poolt oluliseks peetavat liidu filiaali, moodustavad nende liikmesriikide kriisilahendusametused, kus liidu tütarettevõtjad on asutatud või kus oluliseks peetavad liidu filiaalid asuvad, Euroopa kriisilahenduskolleegiumi.
2. Euroopa kriisilahenduskolleegium täidab tütarettevõtjate ja niivõrd, kui võrd see puudub ka filiaale, ka filiaalidega seoses artikliga 88 ette nähtud ülesandeid.
3. Kui liidu tütarettevõtjad on direktiivi 2013/36/EL artikli 127 lõike 3 kolmanda lõigu kohaselt liidus asutatud finantsvaldusettevõtja valduses või kui olulised filiaalid on selle finantsvaldusettevõtja filiaalid, juhatab Euroopa kriisilahenduskolleegiumi selle liikmesriigi kriisilahendusametust, kus asub kõnealuse direktiivi kohast konsolideeritud järelevalvet teostav asutus.

Kui esimest lõiku ei kohaldata, nimetavad Euroopa kriisilahenduskolleegiumi liikmed juhataja kokkuleppe alusel.

4. Liikmesriigid võivad kõigi asjaomaste isikute vastastikusel kokkuleppel loobuda Euroopa kriisilahenduskolleegiumi moodustamise nõude täitmisest, kui muud töörühmad või kolleegiumid, sealhulgas artikli 88 alusel moodustatud kriisilahendus kolleegium, täidavad samu funktsioone ja samu ülesandeid, nagu on sätestatud käesolevas artiklis, ning järgivad kõiki käesolevas artiklis ja artiklis 90 sätestatud tingimusi ja menetlusi, sealhulgas liikmesust ja Euroopa kriisilahenduskolleegiumides osalemist puudutavaid tingimusi ja menetlusi. Sel juhul tuleb kõiki käesoleva direktiivi viiteid Euroopa kriisilahenduskolleegiumidele mõista ka viidetena kõnealustele teistele töörühmadele või kolleegiumidele.

5. Kui käesoleva artikli lõikes 3 ega 4 ei ole sätestatud teisiti, tegutseb Euroopa kriisilahenduskolleegium kooskõlas artikliga 88.

Artikkel 90

Teavevahetus

1. Kui artiklis 84 ei ole sätestatud teisiti, esitavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused üksteisele taotluse korral kogu teabe, mis on vajalik teiste ametiasutuste käesolevast direktiivist tulenevate ülesannete täitmiseks.

2. Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus kooskõlastab kogu vajaliku teabe liikumise kriisilahendusasutuste vahel. Eelkõige esitab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus teiste liikmesriikide kriisilahendusasutustele õigeaegselt kogu vajaliku teabe, mis lihtsustab artikli 88 lõike 1 teise lõigu punktides b - i osutatud ülesannete täitmist.

3. Kolmanda riigi kriisilahendusasutuste esitatud teabenõude korral palub kriisilahendusasutus kolmanda riigi kriisilahendusasutuselt nõusolekut selle teabe edasisaatmiseks, välja arvatud juhul kui kolmanda riigi kriisilahendusasutus on selle teabe edasisaatmisega juba nõustunud.

Kriisilahendusasutused ei ole kohustatud edastama taotluse korral kolmanda riigi kriisilahendusasutuselt saadud teavet, kui kolmanda riigi kriisilahendusasutus ei ole teabe edasisaatmiseks luba andnud.

4. Kriisilahendusasutused jagavad teavet pädeva ministeeriumiga, kui see on seotud otsuse või küsimusega, mis nõuab pädeva ministeeriumi teavitamist, sellega konsulteerimist või sellelt nõusoleku saamist või mis võib mõjutada avaliku sektori vahendeid.

Artikkel 91

Konsolideerimisgrupi kriisilahendus, mis hõlmab konsolideerimisgrupi tütarettevõtjat

1. Kui kriisilahendusasutus otsustab, et krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja, mis on konsolideerimisgruppi kuuluv tütarettevõtja, täidab artiklis 32 või 33 osutatud tingimusi, teavitab kõnealune kriisilahendusasutus viivitamata konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutust, või kui see ei ole sama asutus, konsolideeritud järelevalvet teostavat asutust ning asjaomase konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid:

a) otsusest selle kohta, et kõnealune krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja vastab artiklis 32 või 33 osutatud tingimustele;

b) kriisilahenduse meetmetest või maksejõuetusmenetluse meetmetest, mida kriisilahendusasutus peab asjaomase krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja puhul otstarbekaks.

2. Lõike 1 kohase teate saamisel hindab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus pärast asjaomase kriisilahenduskolleegiumi teiste liikmetega konsulteerimist lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kriisilahenduse meetmete või muude meetmete tõenäolist mõju konsolideerimisgrupile ja teistes liikmesriikides asuvatele konsolideerimisgrupi ettevõtjatele ning eelkõige seda, kas kriisilahenduse meetmed või muud meetmed suurendaksid tõenäosust, et kriisilahenduse eeltingimused seoses konsolideerimisgrupi teises liikmesriigis asuva ettevõtjaga täidetakse.

3. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus leiab pärast kriisilahenduskolleegiumi teiste liikmetega konsulteerimist, et lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kriisilahenduse meetmed ega muud meetmed ei suurenda tõenäosust, et artiklis 32 või 33 sätestatud tingimused seoses konsolideerimisgrupi teises liikmesriigis asuva ettevõtjaga on täidetud, võib kõnealune krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja eest vastutav kriisilahendusasutus võtta kriisilahenduse meetmeid või muid meetmeid, millest ta on käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaselt teatanud.

4. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus leiab pärast kriisilahenduse kolleegiumi teiste liikmetega konsulteerimist, et käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kriisilahenduse meetmed või muud meetmed suurendavad tõenäosust, et artiklis 32 või 33 sätestatud tingimused seoses konsolideerimisgrupi teises liikmesriigis asuva ettevõtjaga täidetakse, teeb konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus hiljemalt 24 tundi pärast lõike 1 kohase teate saamist ettepaneku konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi kohta ning esitab selle kriisilahenduse kolleegiumile. Kõnealust 24-tunnist tähtaega võib pikendada selle kriisilahendusasutuse nõusolekul, kes käesoleva artikli lõike 1 kohase teate esitas.

5. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus ei ole pärast lõike 1 kohase teate kättesaamist 24 tunni või kokku lepitud pikema tähtaja jooksul hinnangut esitanud, võib lõikes 1 osutatud teate esitanud kriisilahendusasutus võtta kriisilahenduse meetmeid või muid meetmeid, millest ta on nimetatud lõike punkti b kohaselt teatanud.

6. Lõike 4 kohases konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemis:

- a) võetakse arvesse ja järgitakse artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavasad, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusasutused jõuavad asjaomaseid asjaolusid arvesse võttes seisukohale, et kriisilahenduse eesmäärke on võimalik tõhusamalt saavutada meetmete abil, mida ei ole kriisilahenduse kavades ette nähtud;
- b) kirjeldatakse kriisilahenduse meetmeid, mida asjaomased kriisilahendusasutused peaksid võtma seoses liidus tegutseva emaettevõtja või konkreetsete konsolideerimisgrupi ettevõtjatega, et täita artiklites 31 ja 34 osutatud kriisilahenduse eesmäärke ja põhimõtteid;
- c) täpsustatakse, kuidas kõnealused kriisilahenduse meetmed tuleks kooskõlastada;
- d) kehtestatakse rahastamiskava, millega võetakse arvesse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kava, artikli 12 lõike 3 punkti f kohaselt kehtestatud põhimõtteid vastutuse jagamiseks ja artiklis 107 osutatud vastastikuse toetamise üldpõhimõtteid.

7. Kui lõikes 8 ei ole sätestatud teisiti, vormistatakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeem konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga hõlmatud tüarettevõtjate eest vastutavate kriisilahendusasutuste ühise otsusena.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib kriisilahendusasutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahendusasutusi ühisele otsusele jõudmisel abistada.

8. Kui mõni kriisilahendusasutus ei nõustu konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse esitatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga või eirab seda või arvab, et finantsstabiilsuse tõttu on tal vaja võtta krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes iseseisvalt kriisilahenduse meetmeid või meetmeid, mis ei ole skeemis esitatud meetmed, esitab ta mittenõustumise või konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi eiramise kohta üksikasjalikud põhjendused, teatab neist konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga hõlmatud muudele kriisilahendusasutustele ning teavitab neid meetmetest, mida ta kavatses võtta. Mittenõustumise põhjuste esitamisel kaalub kõnealune kriisilahendusasutus artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavasad, võimalikku mõju asjaomaste liikmesriikide finantsstabiilsusele ning asjaomaste meetmete võimalikku mõju konsolideerimisgrupi muudele osadele.

9. Need kriisilahendusasutused, kes ei väljenda oma mittenõustumist lõike 8 kohaselt, võivad võtta vastu ühise otsuse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi osas, mis hõlmab konsolideerimisgrupi ettevõtjaid nende liikmesriigis.

10. Lõikes 7 või 9 osutatud ühisotsust ja lõikes 8 osutatud ühisotsuse puudumise korral kriisilahendusasutuste tehtud otsuseid käsitatakse lõplikuna ja kriisilahendusasutused kohaldavad neid asjaomastes liikmesriikides.

11. Ametiasutused võtavad kõik käesolevas artiklis ette nähtud meetmed viivitamata ja olukorra tõsidust arvesse võttes.

12. Juhul, kui konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi ei rakendata ja kriisilahendusamet võtavad konsolideerimisgrupi mis tahes ettevõtja suhtes kriisilahenduse meetmeid, teevad kriisilahendusamet tihedat koostööd kriisilahenduse kolleegiumis, et luua kõigi maksejõuetute või tõenäoliselt maksejõuetuks jäävate konsolideerimisgrupi ettevõtjate jaoks koordineeritud kriisilahenduse strateegia.

13. Kriisilahendusametused, kes võtavad konsolideerimisgrupi mis tahes ettevõtja suhtes kriisilahenduse meetmeid, teavitavad kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid korrapäraselt ja igakülgset võetud meetmetest ja nende rakendamise arengust.

Artikkel 92

Konsolideerimisgrupi kriisilahendus

1. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusamet otsustab, et tema vastutusalasse kuuluv liidus tegutsev emaettevõtja vastab artiklis 32 või 33 osutatud tingimustele, esitab ta artikli 91 lõike 1 punktides a ja b osutatud teabe viivitamata konsolideeritud järelevalvet teostavale ametusele, kui see ei ole sama ametus, ja asjaomase konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kolleegiumi teistele liikmetele.

Artikli 91 lõike 1 punkti b kohaldamisel võetavad kriisilahenduse meetmed või maksejõuetusmenetluse meetmed võivad hõlmata ka artikli 91 lõike 6 kohaselt välja töötatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi rakendamist, kui esineb mõni järgmistest asjaoludest:

- a) artikli 91 lõike 1 punkti b kohaselt teatatud kriisilahenduse meetmed või muud emaettevõtja tasandi meetmed suurendavad tõenäosust, et konsolideerimisgrupi teises liikmesriigis asuv ettevõtja vastab artiklis 32 või 33 sätestatud tingimustele;
- b) kriisilahenduse meetmed või muud emaettevõtja tasandi meetmed üksi ei ole olukorra stabiliseerimiseks piisavad või ei anna tõenäoliselt optimaalset tulemust;
- c) üks või mitu tütarettevõtjat vastab nende tütarettevõtjate eest vastutavate kriisilahendusametuste hinnangul artiklis 32 või 33 sätestatud tingimustele, või
- d) kriisilahenduse meetmed või muud konsolideerimisgrupi tasandi meetmed on konsolideerimisgrupi tütarettevõtjatele kasulikud viisil, mis muudab konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi asjakohaseks.

2. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse poolt lõike 1 alusel välja pakutud meetmed ei hõlma konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi, teeb konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusamet otsuse pärast kriisilahenduse kolleegiumi liikmetega konsulteerimist.

Konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse otsuse puhul võetakse arvesse

- a) ja järgitakse artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavasad, välja arvatud juhul, kui kriisilahendusametused jõuavad juhtumi asjaolusid arvesse võttes seisukohale, et kriisilahenduse eesmärged on võimalik tulemuslikumalt saavutada meetmete abil, mida ei ole kriisilahenduse kavades ette nähtud;
- b) asjaomaste liikmesriikide finantsstabiilsust.

3. Kui konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse poolt lõike 1 alusel välja pakutud meetmed hõlmavad konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi, vormistatakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeem konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusametuse ning konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga hõlmatud tütarettevõtjate eest vastutavate kriisilahendusametuste ühise otsusena.

Euroopa Pangandusjärelevalve võib kriisilahendusasutuse taotlusel kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 31 punktiga c kriisilahendusasutusi ühisele otsusele jõudmisel abistada.

4. Kui mõni kriisilahendusasutus ei nõustu konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutuse esitatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga või eirab seda või leiab, et finantsstabiilsuse tõttu on tal vaja võtta krediidiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja suhtes iseseisvalt kriisilahenduse meetmeid või meetmeid, mis ei ole skeemis esitatud meetmed, esitab ta mittenõustumise või konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi eiramise kohta üksikasjalikud põhjendused, teatab neist konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutusele ja konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemiga hõlmatud muudele kriisilahendusasutustele ning teavitab neid meetmetest, mida ta kavatab võtta. Mittenõustumise põhjuste esitamisel kaalub kõnealune kriisilahendusasutus artiklis 13 osutatud kriisilahenduse kavasis, võimalikku mõju asjaomaste liikmesriikide finantsstabiilsusele ning asjaomaste meetmete võimalikku mõju konsolideerimisgrupi muudele osadele.

5. Need kriisilahendusasutused, kes ei väljenda oma mittenõustumist lõike 4 kohaselt, võivad võtta vastu ühise otsuse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi osas, mis hõlmab konsolideerimisgrupi ettevõtjaid nende liikmesriigis.

6. Lõikes 3 või 5 osutatud ühiseid otsuseid ja lõikes 4 osutatud ühise otsuse puudumise korral kriisilahendusasutuste tehtud otsuseid käsitatakse lõplikuna ja kriisilahendusasutused kohaldavad neid asjaomastes liikmesriikides.

7. Ametiasutused võtavad kõik käesolevas artiklis ette nähtud meetmed viivitamata ja olukorra tõsidust arvesse võttes.

Juhul, kui konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi ei rakendata ja kriisilahendusasutused võtavad konsolideerimisgrupi mis tahes ettevõtja suhtes kriisilahenduse meetmeid, teevad need kriisilahendusasutused tihedat koostööd kriisilahenduse kolleegiumis, et luua kõigi asjaomaste konsolideerimisgrupi ettevõtjate jaoks koordineeritud kriisilahenduse strateegia.

Kriisilahendusasutused, kes võtavad konsolideerimisgrupi mis tahes ettevõtja suhtes kriisilahenduse meetmeid, teavitavad kriisilahenduse kolleegiumi liikmeid regulaarselt ja igakülgset võetud meetmetest ja nende rakendamise arengust.

VI JAOTIS

SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

Artikkel 93

Lepingud kolmandate riikidega

1. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 võib komisjon esitada nõukogule ettepanekuid läbirääkimiste pidamiseks ühe või mitme kolmanda riigiga, et sõlmida lepingud, mis käsitlevad kriisilahendusasutuste ja asjaomase kolmanda riigi ametiasutuste vahelist koostööd muu hulgas eesmärgiga jagada teavet krediidiasutuste ja investeerimisühingute, finantseerimisasutuste, ematettevõtjate ja kolmanda riigi krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kavandamise kohta järgmistes olukordades:

- a) kui kolmanda riigi ematettevõtjal on kahes või enam liikmesriigis tütarettevõtjaid või filiaale, mida peetakse oluliseks;
- b) kui ühes liikmesriigis asutatud ematettevõtjal, kellel on tütarettevõtja või oluline filiaal vähemalt ühes teises liikmesriigis, on üks või mitu kolmandas riigis asuvat tütarettevõtjat;
- c) kui ühes liikmesriigis asutatud asutusel, kellel on ematettevõtja, tütarettevõtja või oluline filiaal vähemalt ühes teises liikmesriigis, on üks või mitu filiaali kolmandas riigis.

- ii) kolmanda riigi krediidasutuse või investeerimisühingu õiguste või kohustustega, mille on kirjendanud nende liikmesriigis asuv liidu filiaal või mida reguleeritakse nende liikmesriigi õigusega või kui selliste õiguste ja kohustustega seotud nõuded on sisse nõutavad nende liikmesriigis;
- b) viia lõpule, sealhulgas nõuda teiselt isikult meetmete võtmist, et viia lõpule aktsiate või omandiõiguse instrumentide üleandmine liidu tütaretevõtjas, mis on asutatud määravas liikmesriigis;
- c) kasutada artiklis 69, 70 või 71 sätestatud õigusi seoses käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ettevõtja mis tahes lepingupoole õigustega, kui sellised õigused on vajalikud kolmanda riigi kriisilahendusmenetlustes tehtud otsuste täitmiseks, ja
- d) tunnistada mittetäidetavaks lepinguline õigus üles öelda, lõpetada või kiirendada lepinguid, mille on sõlminud, või mõjutada lepingulisi õigusi, mille omanik on lõikes 2 osutatud ettevõtja või muu konsolideerimisgrupi ettevõtja, kui see õigus tuleneb kriisilahenduse meetmest, mille on kolmanda riigi krediidasutuse või investeerimisühingu või selliste ettevõtjate või muude konsolideerimisgrupi ettevõtjate emaettevõtja suhtes võtnud kas kolmanda riigi kriisilahendus- asutus ise või mis on võetud muul viisil vastavalt selles riigis kohaldatavale kriisilahenduskorda reguleerivatele õiguslikele või regulatiivsetele nõuetele, tingimusel et jätkatakse lepingust tulenevate materiaalõiguslike kohustuste, sealhulgas makse- ja ülekandekohustuse täitmist ning tagatise andmist.
5. Kriisilahendusasutused võivad vajadusel avalikes huvides võtta emaettevõtja suhtes kriisilahenduse meetme, kui asjaomase kolmanda riigi ametiasutus teeb kindlaks, et selles kolmandas riigis asutatud krediidasutus või investeerimisühing vastab selle kolmanda riigi õiguse kohaselt kriisilahenduse eeltingimustele. Selle võimaldamiseks tagavad liikmesriigid, et kriisilahendusasutuste pädevuses on kasutada asjaomase emaettevõtja suhtes kõiki kriisilahendusõigusi, ning kohaldatakse artiklit 68.
6. Kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse tunnustamine ja selles tehtud otsuste täitmine ei piira tavalist maksejõuetusmenetlust, mida kohaldatakse siseriikliku õiguse kohaselt ning asjakohasel juhul kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Artikkel 95

Õigus keelduda kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse tunnustamisest või selles tehtud otsuste täitmisest

Kriisilahendusasutus võib pärast konsulteerimist artikli 89 alusel asutatud Euroopa kriisilahenduskolleegiumi teiste kriisilahendusasutustega keelduda artikli 94 lõike 2 kohaselt tunnustamast kolmanda riigi kriisilahendusmenetlust või täitmast selles tehtud otsuseid, kui ta leiab, et:

- a) kolmanda riigi kriisilahendusmenetlusel oleks ebasoodne mõju finantsstabiilsusele selles liikmesriigis, kus asub kriisilahendusasutus, või et sellisel menetlusel võib olla ebasoodne mõju mõne teise liikmesriigi finantsstabiilsusele;
- b) seoses liidu filiaaliga on vaja iseseisvalt võtta artikli 96 kohane kriisilahenduse meede, et saavutada üks või mitu kriisilahenduse eesmärki;
- c) võlausaldajaid, sealhulgas eriti hoiustajaid, kes asuvad või kellele tehakse makseid liikmesriigis, ei kohelda kolmandas riigis toimivas kriisilahendusmenetluses samaväärselt kolmanda riigi võlausaldajatega ja samasuguste seaduslike õigustega hoiustajatega;
- d) kolmanda riigi kriisilahendusmenetluste tunnustamisel või nendes tehtud otsuste täitmisel oleks oluline mõju liikmesriigi eelarvele, või
- e) sellise tunnustamise või täitmise õiguslikud tagajärjed oleksid vastuolus siseriikliku õigusega.

Artikkel 96

Liidu filiaalide kriisilahendus

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametustel on vajalikud õigused, et tegutseda seoses liidu filiaaliga, mis ei ole ühegi kolmanda riigi kriisilahendusmenetluse objektiks või siis on kolmanda riigi menetluse objektiks ja esineb üks artiklis 95 osutatud tingimustest.

Liikmesriigid tagavad, et selliste õiguste kasutamisel kohaldatakse artiklit 68.

2. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusametused võivad kasutada lõikes 1 nõutud õigusi juhul, kui kriisilahendusametuse arvates on meetme võtmine vajalik tulenevalt avalikust huvist ning täidetud on üks või enam järgmistest tingimustest:

- a) liidu filiaal enam ei vasta või tõenäoliselt ei vasta siseriikliku õiguse kohaselt tegevusloa andmise ja tegutsemise tingimustele kõnealuses liikmesriigis ning puudub väljavaade, et mis tahes erasektori, järelevalvealane või asjaomase kolmanda riigi meede taastaks tingimustele vastamise või hoiaks maksejõuetuse ära mõistliku aja jooksul;
- b) kriisilahendusametused leiab, et kolmanda riigi krediitiasutus või investeerimisühing ei suuda või ei soovi või tõenäoliselt ei suuda täita oma kohustusi liidu võlausaldajate ees, või kohustusi, mille on loonud filiaal või mis on kirjendatud filiaalis, nende sissenõutavaks muutumisel, ning kriisilahendusametused on veendunud, et kõnealuse kolmanda riigi krediitiasutuse või investeerimisühingu suhtes ei ole mõistliku aja jooksul algatatud või ei algatata kolmanda riigi kriisilahendusmenetlust ega maksejõuetusmenetlust;
- c) asjaomane kolmanda riigi ametiasutus on algatanud kolmandas riigis toimuva kriisilahendusmenetluse seoses kolmanda riigi krediitiasutuse või investeerimisühinguga, või on teatanud kriisilahendusametusele kavatsusest selline menetlus algatada.

3. Kui kriisilahendusametused võtab seoses liidu filiaaliga iseseisvalt meetme, lähtub ta kriisilahenduse eesmärkidest ja võtab meetme vastavalt järgmistele põhimõtetele ja nõuetele, kui need on asjakohased:

- a) artiklis 34 sätestatud põhimõtted;
- b) nõuded seoses IV jaotise III peatükis sätestatud kriisilahenduse vahendite rakendamisega.

Artikkel 97

Koostöö kolmandate riikide ametiasutustega

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse koostööle kolmanda riigiga, välja arvatud juhul kui, ja kuni selle ajani, mil asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 93 lõikes 1 osutatud rahvusvaheline leping jõustub. Seda kohaldatakse ka pärast asjaomase kolmanda riigiga sõlmitud artikli 93 lõikes 1 osutatud rahvusvahelise lepingu jõustumist niivõrd, kui võrd kõnealune leping ei reguleeri käesoleva artikli eset.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve võib sõlmida mittesiduva koostööraamlepingu järgmiste asjaomaste kolmandate riikide ametiasutustega:

- a) juhul kui liidu tütaretevõtja on asutatud kahes või enam liikmesriigis, selle kolmanda riigi asjaomaste ametiasutustega, kus on asutatud emattevõtja või artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtja;
- b) juhul kui kolmanda riigi krediitiasutusel või investeerimisühingul on liidu filiaalid kahes või enam liikmesriigis, selle kolmanda riigi asjaomane ametiasutus, kus kõnealune krediitiasutus või investeerimisühing on asutatud;

- c) juhul kui ühes liikmesriigis asutatud emaettevõtjal või artikli 1 lõike 1 punktides c ja d osutatud ettevõtjal, kellel on teises liikmesriigis tütarettevõtja või oluline filiaal, on ka kolmandas riigis üks või mitu tütarettevõtjat, selle kolmanda riigi asjaomased ametiasutused, kus need tütarettevõtjad on asutatud;
- d) juhul kui krediidasutus või investeerimisühing, kellel on teises liikmesriigis tütarettevõtja või oluline filiaal, on ühes või enam kolmandas riigis asutanud ühe või mitu filiaali, nende kolmandate riikide asjaomased ametiasutused, kus need filiaalid asuvad.

Käesolevas lõikes osutatud lepingutes ei nähta ette sätteid konkreetsete krediidasutuste või investeerimisühingute kohta. Nende lepingutega ei panda liikmesriikidele õiguslikke kohustusi.

3. Lõikes 2 osutatud koostööraamlepingutega kehtestatakse osalevate ametiasutuste vahel menetlus ja kord vajaliku teabe vahetamiseks ja koostööks mõne järgmise ülesande või kõigi järgmiste ülesannete täitmisel ning mõne järgmise õiguse või kõigi järgmiste õiguste kasutamisel seoses lõike 2 punktides a–d osutatud krediidasutuste või investeerimisühingute või neid hõlmavate konsolideerimisgruppidega:

- a) kriisilahenduse kavade väljatöötamine vastavalt artiklitele 10–13 ning sarnaste nõuete väljatöötamine vastavalt asjaomaste kolmandate riikide õigusele;
- b) kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute ja konsolideerimisgruppide kriisilahenduskõlblikkuse hindamine vastavalt artiklitele 15 ja 16 ning asjaomase kolmanda riigi õiguse sarnastele nõuetele;
- c) tegelemine kriisilahenduskõlblikkuse takistustega või nende kõrvaldamine vastavalt artiklitele 17 ja 18 ning mis tahes sarnaste õiguste kasutamine vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusele;
- d) varase sekkumise meetmete rakendamine vastavalt artiklile 27 ja sarnaste õiguste kasutamine vastavalt asjaomase kolmanda riigi õigusele;
- e) kriisilahenduse vahendite ja õiguste kasutamine ning asjaomase kolmanda riigi ametiasutuse poolt kasutatavate sarnaste õiguste kasutamine.

4. Pädevad asutused või kriisilahendusasutused sõlmivad kooskõlas Euroopa Pangandusjärelevalve raamlepinguga vajaduse korral mittesiduvad koostöölepingud lõikes 2 osutatud asjaomase kolmanda riigi ametiasutustega.

Käesolev artikkel ei takista liikmesriikidel ega nende pädevatel asutustel sõlmida kolmandate riikidega kahe- või mitme-poolseid kokkulepeid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 33.

5. Käesoleva artikli kohaselt liikmesriikide ja kolmandate riikide kriisilahendusasutuste vahel sõlmitud koostöölepingud võivad sisaldada sätteid järgmiste küsimuste kohta:

- a) teabevahetus, mida on vaja kriisilahenduse kavade koostamiseks ja uuendamiseks;
- b) konsulteerimine ja koostöö kriisilahenduse kavade väljatöötamisel, sealhulgas artiklite 94 ja 96 alusel õiguste kasutamise põhimõtted ning asjaomase kolmanda riigi õiguses sätestatud sarnaste õiguste kasutamise põhimõtted;
- c) teabevahetus, mida on vaja kriisilahenduse vahendite rakendamiseks ning kriisilahendusõiguste ja asjaomaste kolmanda riigi õiguses sätestatud sarnaste õiguste kasutamiseks;

- d) koostöölepingu poolte varajane hoiatamine ja nendega konsulteerimine enne märkimisväärse meetme võtmist vastavalt käesolevale direktiivile või asjaomase kolmanda riigi õigusele, mis mõjutab krediitiasutust või investeerimisühingut või konsolideerimisgruppi, millega leping on seotud;
 - e) avalikkuse teavitamise koordineerimine ühiste kriisilahenduse meetmete korral;
 - f) punktide a–e alusel toimuva teabevahetuse ja koostöö kord, sealhulgas vajaduse korral kriisiohjerühmade loomise ja nende tegevuse kaudu.
6. Liikmesriigid teavitavad Euroopa Pangandusjärelevalvet kõigist koostöölepingutest, mille kriisilahendusasutused ja pädevad asutused on vastavalt käesolevale artiklile sõlminud.

Artikkel 98

Konfidentsiaalse teabe vahetamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused, pädevad asutused ja pädevad ministriumid vahetavad konfidentsiaalset teavet, sh finantsseisundi taastamise kavasid, asjaomase kolmanda riigi ametiasutustega ainult juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:
- a) kõnealuste kolmanda riigi ametiasutuste suhtes kehtivad ametisladuse hoidmise nõuded ja standardid, mida kõik asjaomased ametiasutused peavad samaväärseks vähemalt artiklis 84 sätestatuga.

Kui teabevahetus puudutab isikuandmeid, kohaldatakse isikuandmete töötlemisel ja edastamisel kolmanda riigi ametiasutustele liidu ja liikmesriigi tasandi andmekaitseõigust;

- b) teavet on asjaomase kolmanda riigi ametiasutustel vaja oma siseriikliku õiguse kohaste kriisilahendusülesannete täitmiseks, mis on võrreldavad käesoleva direktiivi kohaste ülesannetega ja mida, tingimusel et käesoleva lõike punktist a ei tulene teisiti, ei kasutata ühelgi teisel eesmärgil.

2. Kui konfidentsiaalne teave pärineb teisest liikmesriigist, ei avalda kriisilahendusasutused, pädevad asutused ega pädevad ministriumid kõnealust teavet asjaomastele kolmanda riigi ametiasutustele, välja arvatud juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) selle liikmesriigi asjaomane asutus, kust teave pärineb („päritoluasutus”), on avaldamisega nõus;
- b) teave avaldatakse üksnes päritoluasutuse poolt heakskiidetud eesmärgil.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse teavet konfidentsiaalsena, kui selle suhtes kehtivad konfidentsiaalsusnõuded vastavalt liidu õigusele.

VII JAOTIS

RAHASTUD

Artikkel 99

Rahastute Euroopa süsteem

Rahastute Euroopa süsteem koosneb järgmisest:

- a) riiklikud rahastud, mis on loodud vastavalt artiklile 100;
- b) riiklike rahastute vaheline laenamine, nagu on sätestatud artiklis 106;

c) riiklike rahastute vastastikune toetamine konsolideerimisgrupi kriisilahenduse puhul, nagu on osutatud artiklis 107.

Artikkel 100

Nõue luua kriisilahendusrahastud

1. Liikmesriigid loovad ühe või mitu rahastut, et tagada, et kriisilahendusasutus rakendab kriisilahenduse vahendeid ja kasutab kriisilahenduse õigusi tulemuslikult.

Liikmesriigid tagavad, et rahastute kasutamise võib algatada kriisilahendusasutus.

Rahastut kasutatakse üksnes kooskõlas artiklites 31 ja 34 sätestatud kriisilahenduse eesmärkide ja põhimõtetega.

2. Liikmesriigid võivad oma hoiuste tagamise skeemi jaoks kasutada sama haldusstruktuuri, mida nad kasutavad rahastu jaoks.

3. Liikmesriigid tagavad, et rahastute käsutuses on piisavad rahalised vahendid.

4. Lõikes 3 sätestatud eesmärgil peab rahastul eelkõige olema õigus:

a) koguda artiklis 103 osutatud *ex ante* osamakseid, et saavutada artiklis 102 sätestatud sihttase;

b) koguda artiklis 104 osutatud *ex post* erakorralisi osamakseid, kui punktis a osutatud osamaksed ei ole piisavad, ja

c) sõlmida lepinguid laenu võtmiseks ja muud liiki toetuseks, nagu on osutatud artiklis 105.

5. Kui lõikes 6 ei ole lubatud teisiti, loob iga liikmesriik oma riikliku(d) rahastu(d) fondina, mille kasutamise võib algatada asjaomase liikmesriigi kriisilahendusasutus artikli 101 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel.

6. Olenemata käesoleva artikli lõikest 5, võib liikmesriik käesoleva artikli lõikest 1 tulenevate kohustuste täitmiseks luua oma riikliku rahastu tema territooriumil tegevusloa saanud krediitiasutuste ja investeerimisühingute kohustuslike osamaksete abil, mis põhinevad artikli 103 lõikes 7 osutatud kriteeriumidel ja mida ei hoita asjaomase liikmesriigi kriisilahendusasutuse poolt kontrollitavas fondis tingimusel et on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) osamaksetena kogutav summa on vähemalt võrdne artiklis 102 nõutud kogutava summaga;

b) liikmesriigi kriisilahendusasutusel on õigus summale, mis on võrdne niisuguste osamaksete summaga, mille liikmesriik annab kõnealuse kriisilahendusasutuse taotlusel viivitamata tema käsutusse kasutamiseks üksnes artiklis 101 sätestatud eesmärkidel;

c) liikmesriik teavitab komisjoni oma otsusest kasutada kaalutusõigust struktureerida rahastu kooskõlas käesoleva lõikega;

d) liikmesriik teavitab komisjoni esimese lõigu punktis b osutatud summast vähemalt kord aastas, ning

e) välja arvatud juhul, kui käesolevas direktiivis on sõnaselgelt sätestatud teisiti, vastab rahastu artiklites 99–102, artikli 103 lõigetes 1–4, artikli 103 lõikes 6 ning artiklites 104–109 sätestatud nõuetele.

Käesoleva lõike kohaldamisel võivad kasutatavad rahalised vahendid, mida tuleb arvesse võtta artiklis 102 sätestatud sihttaseme saavutamiseks, sisaldada kohustuslikke osamakseid mis tahes kohustuslike osamaksete kavast, mille on kehtestanud liikmesriik mis tahes kuupäeval 17. juunist 2010 kuni 2. juulini 2014, kusjuures neid osamakseid kogutakse tema territooriumil asuvatelt krediitiasutustelt ja investeerimisühingutelt süsteemsete riskide, maksejõuetuse ja nende kriisilahendusmenetlusega seotud kulude katteks, tingimusel et liikmesriik järgib käesolevas jaotises sätestatud. Hoiuste tagamise skeemidesse tehtavaid osamakseid ei võeta artiklis 102 sätestatud kriisilahendusrahastute sihttaseme arvutamisel arvesse.

Artikkel 101

Kriisilahendusrahastute kasutamine

1. Kriisilahendusasutus võib artikli 100 kohaselt loodud rahastut kasutada üksnes ulatuses, mis on vajalik kriisilahenduse vahendite tulemusliku rakendamise tagamiseks järgmistel eesmärkidel:
 - a) et tagada kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu, tema tütarettevõtjate, sildasutuse või vara valitsemise ettevõtja vara või kohustused;
 - b) et anda laenu kriisilahendusmenetluses olevale krediitiasutusele või investeerimisühingule, tema tütarettevõtjatele, sildasutusele või vara valitsemise ettevõtjale;
 - c) et osta kriisilahendusmenetluses oleva krediitiasutuse või investeerimisühingu vara;
 - d) et teha osamakseid sildasutusse ja vara valitsemise ettevõtjasse;
 - e) et maksta aktsionäridele või võlausaldajatele hüvitisi vastavalt artiklile 75;
 - f) et anda vahendeid kriisilahendusmenetluses olevale krediitiasutusele või investeerimisühingule teatavate võlausaldajate nõuete allahindamise või kohustuste konverteerimise asemel, kui kohaldatakse kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit ja kriisilahendusasutus otsustab teatavad võlausaldajad kõnealuse vahendi rakendusalaast kooskõlas artikli 44 lõigetega 3 kuni 8 välja jätta;
 - g) et anda vastavalt artiklile 106 vabatahtlikul alusel laenu muudele rahastutele;
 - h) et võtta punktides a–g osutatud meetmeid mis tahes kombinatsioonis.

Rahastut võib kasutada, et võtta ettevõtte võõrandamise vahendi raames omandaja suhtes esimeses lõigus osutatud meetmeid.

2. Kriisilahendusrahastut ei kasutata otse krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kahjumi katmiseks või sellise krediitiasutuse või investeerimisühingu või ettevõtja rekapiitaliseerimiseks. Kui kriisilahendusrahastu kasutamine käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkidel tuleneb kaudselt krediitiasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja kahjumi teatavast osast, mis kantakse üle kriisilahendusrahastule, kohaldatakse artiklis 44 sätestatud kriisilahenduse rahastu kasutamise põhimõtteid.

Artikkel 102

Sihttase

1. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembriks 2024 moodustavad nende rahastute käsutuses olevad rahalised vahendid vähemalt 1 % kõigi nende territooriumil tegevusluba omavate krediitiasutuste ja investeerimisühingute tagatud hoiuste summast. Liikmesriigid võivad seada kõnealust summat ületavaid sihttasemeid.

2. Lõikes 1 osutatud esialgsel perioodil tuleb artikli 103 kohaselt rahastu kogutud osamaksed jaotada ajaliselt võimalikult võrdselt kuni sihttaseme saavutamiseni, kuid võttes arvesse majandustsükli faasi ja mõju, mida protsükliline osamakse avaldab rahastusse osamakseid tasuvate krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundile.

Liikmesriigid võivad pikendada esialgsel perioodil maksimaalselt neli aastat juhul, kui rahastust on tehtud kumulatiivseid väljamakseid, mis on rohkem kui 0,5 % kõigi nende territooriumil tegevusluba omavate krediitiasutuste ja investeerimisühingute direktiivi 2014/49/EL kohaselt tagatud hoiustest.

3. Kui pärast lõikes 1 osutatud esialgsel perioodil vähenevad kasutada olevad rahalised vahendid alla lõikes 1 sätestatud sihttaseme, jätkatakse artikli 103 kohaselt kogutavate korrapärase osamaksete kogumist kuni sihttaseme saavutamiseni. Pärast seda, kui sihttaseme on saavutatud esimest korda pärast seda, kui kasutada olevad rahalised vahendid on vähenenud vähem kui kahe kolmandikuni sihttasemest, kehtestatakse kõnealuste osamaksetena selline summa, mille abil on võimalik sihttaseme saavutada kuue aasta jooksul.

Korrapärase osamaksete puhul võetakse arvesse majandustsükli faasi ja mõju, mida protsüklilised osamaksed võivad avaldada käesoleva lõikega seoses aastaste osamaksete kehtestamisele.

4. Euroopa Pangandusjärelevalve esitab komisjonile hiljemalt 31. oktoobriks 2016 aruande soovitud asjakohase lähenemisviisi kohta kriisilahendusrahastu sihttaseme määramiseks ja eriti selle kohta, kas on sobivam lähtuda tagatud hoiustest või kohustuste kogusummast.

5. Lõikes 4 osutatud aruande tulemustele tuginedes esitab komisjon vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2016 seadusandliku ettepaneku kriisilahendusrahastute sihttasemete määramise aluse kohta.

Artikkel 103

Ex ante osamaksed

1. Artiklis 102 sätestatud sihttaseme saavutamiseks peavad liikmesriigid tagama, et nende territooriumil tegutsemiseks tegevusluba omavatel krediitiasutustel ja investeerimisühingutel, sh liidu filiaalidelt kogutakse osamakseid vähemalt kord aastas.

2. Iga krediitiasutuse või investeerimisühingu osamakse peab olema proportsionaalne tema kohustuste summaga (välja arvatud omavahendid), millest on maha arvatud tagatud hoiused, liikmesriigi territooriumil tegevusloa saanud kõigi krediitiasutuste ja investeerimisühingute kohustuste kogusumma suhtes (välja arvatud omavahendid), millest on maha arvatud tagatud hoiused.

Kõnealuseid osamakseid korrigeeritakse proportsionaalselt krediitiasutuse või investeerimisühingu riskiprofiiliga vastavalt lõike 7 kohaselt heaks kiidetud kriteeriumidele.

3. Kasutada olevad rahalised vahendid, mida tuleb arvesse võtta artiklis 102 sätestatud sihttaseme saavutamiseks, võivad hõlmata tagasivõtmataid maksekohustusi, mis on täielikult tagatud madala riskiga varaga, mis ei ole koormatud kolmandate isikute õigustega, on vabalt kasutatav ja on ette nähtud üksnes kriisilahendusrahastute poolt kasutamiseks artikli 101 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel. Tagasivõtmata maksekohustuste osa ei tohi olla suurem kui 30 % käesoleva artikli kohaselt kogutud osamaksete kogusummast.

4. Liikmesriigid tagavad, et käesolevas artiklis täpsustatud osamaksete tasumise kohustusele saab siseriikliku õiguse alusel pöörata sissenõude ning sissenõutavaks muutunud osamaksed tasutakse täielikult.

Liikmesriigid kehtestavad asjakohased regulatiivsed, arvestusalased, aruandluse ja muud kohustused, tagamaks et sissenõutavaks muutunud osamaksed tasutakse täielikult. Liikmesriigid tagavad meetmed selle nõuetekohaseks kontrollimiseks, kas osamaksed on tasutud korrektselt. Liikmesriigid tagavad meetmete olemasolu tasumisest kõrvalehoidumise ja kuritarvituste tõkestamiseks.

5. Käesoleva artikli kohaselt kogutud summasid kasutatakse üksnes artikli 101 lõikes 1 sätestatud eesmärkidel.

6. Kui artiklites 37, 38, 40, 41 ja 42 ei ole sätestatud teisiti, võib kriisilahendusmenetluses olevalt krediidasutuselt või investeerimisühingult või sildasutuselt saadud summad, intressid ja muu investeeringutelt saadud tulu ning mis tahes muu tulu kanda rahastusse.

7. Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks määratlus „osamaksete proportsionaalne korrigeerimine krediidasutuse või investeerimisühingu riskiprofiiliga”, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 2, võttes arvesse järgmist:

- a) krediidasutuse või investeerimisühingu riskipositsioonid, sealhulgas tema kauplemistegevuse olulisus, bilansivälised riskipositsioonid ja finantsvõimenduse määra;
- b) ettevõtja rahastamisallikate stabiilsus ja mitmekesisus ning väga likviidne koormamata vara;
- c) krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisund;
- d) tõenäosus, et krediidasutuse või investeerimisühingu suhtes algatakse kriisilahendusmenetlus;
- e) see, millisel määral on krediidasutus või investeerimisühing saanud varem erakorralist avaliku sektori finantstoetust;
- f) krediidasutuse või investeerimisühingu struktuuri keerukus ning krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduskõlblikkus;
- g) krediidasutuse või investeerimisühingu tähtsus ühe või mitme liikmesriigi või liidu finantsüsteemi või majanduse stabiilsuse jaoks;
- h) asjaolu, et krediidasutus või investeerimisühing kuulub krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi.

8. Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte eesmärgiga täpsustada:

- a) lõikes 4 osutatud registreerimis-, arvestus- ja aruandlusosalased ning muud kohustused, mille eesmärk on tagada, et osamaksed on tegelikult tasutud;
- b) lõikes 4 osutatud meetmed, et tagada selle nõuetekohane kontrollimine, kas osamaksed on tasutud korrektselt.

Artikkel 104

Erakorralised ex post osamaksed

1. Kui kasutada olevad rahalised vahendid ei ole piisavad, et katta kahjum, kulud või muud rahastu kasutamisel tekkinud kulutused, tagavad liikmesriigid, et nende territooriumil tegevusloa saanud krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt kogutakse erakorralisi ex post osamakseid täiendavate summade katmiseks. Kõnealused erakorralised ex post osamaksed jaotatakse krediidasutuste ja investeerimisühingute vahel vastavalt artikli 103 lõikes 2 sätestatud eeskirjadele.

Erakorralised *ex post* osamaksed ei ole rohkem kui kolm korda suuremad kui artikli 103 kohaselt kindlaks määratud osamaksete aastane summa.

2. Käesoleva artikli kohaselt kogutud osamaksete suhtes kohaldatakse artikli 103 lõikeid 4–8.
3. Kriisilahendusamet võib krediitiasutuse vabastada täielikult või osaliselt kriisilahendusrahastusse tasutavatest erakorralistest *ex post* osamaksetest, kui osamakse tegemine ohustaks krediitiasutuse või investeerimisühingu likviidsust või maksevõimelisust. Sellist ajatamist ei kohaldata kauem kui kuus kuud, kuid seda võidakse krediitiasutuse taotlusel pikendada. Käesoleva lõike kohaselt ajatatud osamaksed tasutakse siis, kui osamakse tasumine ei sea enam ohtu krediitiasutuse või investeerimisühingu likviidsust või maksevõimelisust.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 115 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada asjaolud ja tingimused, mille korral võib krediitiasutuse või investeerimisühingu osamaksed ajatada käesoleva artikli lõike 3 kohaselt.

Artikkel 105

Alternatiivsed rahastamisviisid

Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni jäävatel rahastutel on võimalik sõlmida lepinguid krediitiasutustelt, investeerimisühingutelt, finantseerimisasutustelt või muudelt kolmandatelt isikutelt laenu võtmiseks või muud liiki toetuse saamiseks juhul, kui artikli 103 kohaselt kogutud summad ei ole piisavad, et katta kahjum, kulud või rahastu kasutamisel tekkinud muud kulutused, ning artikliga 104 kehtestatud erakorralised *ex post* osamaksed ei ole koheselt kasutatavad või piisavad.

Artikkel 106

Laenuandmine rahastute vahel

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni jäävad rahastud võivad taotleda laenu kõigilt muudelt rahastutelt liidus juhul, kui:
 - a) artikli 103 kohaselt kogutud summad ei ole piisavad, et katta kahjum, kulud või muud rahastute kasutamisel tekkinud kulutused;
 - b) artikliga 104 ettenähtud erakorralised *ex post* osamaksed ei ole kohe kasutatavad, ning
 - c) artikliga 105 ettenähtud alternatiivsed rahastamisviisid ei ole mõistlikel tingimustel kohe kasutatavad.
2. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni jäävatel rahastutel on õigus anda laenu teistele liidus asuvatele rahastutele lõikes 1 sätestatud asjaolude ilmnemisel.
3. Pärast lõike 1 kohase taotluse saamist otsustavad kõik liidus asuvad muud rahastud, kas anda taotluse esitanud rahastule laenu. Liikmesriigid võivad nõuda, et kõnealune otsus tehakse pärast pädeva ministeeriumi või valitsusega konsulteerimist või sellelt nõusoleku saamist. Otsus tuleb teha piisavalt kiiresti.
4. Laenude intressimäär, tagasimakseperiood ning muud tingimused lepivad kokku laenu andva rahastu ja muude rahastute vahel, kes on otsustanud laenu andmises osaleda. Iga osaleva rahastu laenul intressimäär, tagasimakseperiood ning muud tingimused on samad, välja arvatud juhul, kui osalevad rahastud lepivad kokku teisiti.

5. Iga osaleva kriisilahendusrahastu poolt laenatav summa on proportsionaalne selle kriisilahendusrahastu liikmesriigis tagatud hoiuste summaga osalevate kriisilahendusrahastute liikmesriikides tagatud kõikide hoiuste suhtes. Kõnealused osamaksete määrad võivad kõikide osalevate rahastute kokkuleppel varieeruda.

6. Käesoleva artikli kohaselt teise liikmesriigi kriisilahendusrahastule antud tagasimaksmata laenu käsitatakse laenu andnud kriisilahendusrahastu aktivana ning seda võib võtta arvesse selle rahastu sihttaseme arvutamisel.

Artikkel 107

Riiklike rahastute vastastikune toetamine konsolideerimisgrupi kriisilahenduse korral

1. Liikmesriigid tagavad, et konsolideerimisgrupi kriisilahenduse korral, nagu on osutatud artiklis 91 või artiklis 92, osaleb iga konsolideerimisgruppi kuuluva krediidasutuse või investeerimisühingu riiklik rahastu konsolideerimisgrupi kriisilahenduse rahastamises vastavalt käesolevale artiklile.

2. Lõike 1 kohaldamisel esitab konsolideerimisgrupi tasandi kriisilahendusasutus pärast konsolideerimisgruppi kuuluvate krediidasutuste ja investeerimisühingute kriisilahendusasutustega konsulteerimist, kui see on vajalik enne mis tahes kriisilahenduse meetme võtmist, artiklites 91 ja 92 ette nähtud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse skeemi juurde kuuluva rahastamiskava.

Rahastamiskava lepatakse kokku kooskõlas artiklites 91 ja 92 osutatud otsustamismenetlusega.

3. Rahastamiskava sisaldab järgmist:

- a) asjaomaste konsolideerimisgrupi ettevõtjate hindamine vastavalt artiklile 36;
- b) iga asjaomase konsolideerimisgrupi ettevõtja poolt kriisilahenduse vahendite rakendamise hetkel tunnustatud kahjum;
- c) iga asjaomase konsolideerimisgrupi ettevõtja puhul kahjum, mida eri liiki aktsionärid ja võlausaldajad kannaksid;
- d) osamakse, mida hoiuste tagamise skeemid peaksid kooskõlas artikli 109 lõikega 1 tegema;
- e) kriisilahendusrahastutest tehtavate osamaksete kogumaht ning osamaksete eesmärk ja vorm;
- f) selle summa arvutamise alus, mille tasumist nõutakse asjast mõjutatud konsolideerimisgrupi kriisilahenduse rahastamiseks nende liikmesriikide riiklikelt rahastutelt, kus asjaomased konsolideerimisgrupi ettevõtjad asuvad, selleks et saavutada punktis e osutatud osamaksete kogumaht;
- g) summa, mille tasumist nõutakse iga asjast mõjutatud konsolideerimisgrupi ettevõtja liikmesriigi rahastult konsolideerimisgrupi kriisilahenduse rahastamiseks ning osamaksete vorm;
- h) summa, mille laenamiseks sõlmivad nende liikmesriikide rahastud, kus asjast mõjutatud konsolideerimisgrupi ettevõtjad asuvad, krediidasutuste ja investeerimisühingute, finantseerimisasutuste ja muude kolmandate isikutega artikli 105 kohase laenulepingu;
- i) ajakava nende liikmesriikide rahastute kasutamiseks, kus asjaomased konsolideerimisgrupi ettevõtjad asuvad, mida peaks asjakohasel juhul saama pikendada.

4. Lõike 3 punktis e osutatud osamaksete jagamise alus peab vastama käesoleva artikli lõike 5 nõuetele ning konsolideerimisgrupi kriisilahenduse kavas sätestatud põhimõtetele kooskõlas artikli 12 lõike 3 punktiga f, kui rahastamiskavas ei ole kokku lepitud teisiti.

5. Kui rahastamiskavas ei ole kokku lepitud teisiti, võetakse iga liikmesriigi rahastu osamakse arvutamisel aluseks eelkõige:

- a) konsolideerimisgrupi riskiga kaalutud sellise vara osakaal, mida hoitakse kõnealuse kriisilahendusrahastu liikmesriigis asutatud krediidasutuses või investeerimisühingus või artikli 1 lõike 1 punktis b, c ja d osutatud ettevõtjates;
- b) konsolideerimisgrupi sellise vara osakaal, mida hoitakse kõnealuse kriisilahendusrahastu liikmesriigis asutatud krediidasutuses või investeerimisühingus või artikli 1 lõike 1 punktis b, c ja d osutatud ettevõtjates;
- c) konsolideerimisgrupi kriisilahenduse tinginud sellise kahjumi osakaal, mis pärineb pädevate asutuste järelevalve all olevatest konsolideerimisgrupi ettevõtjatest selle kriisilahendusrahastu liikmesriigis, ning
- d) konsolideerimisgrupi rahastute nende rahaliste vahendite osakaal, mida rahastamiskava alusel peaks eeldatavasti vahetult kasutatama nende konsolideerimisgrupi ettevõtjate kasuks, kes on asutatud selle kriisilahendusrahastu liikmesriigis.

6. Liikmesriigid kehtestavad eelnevalt õigus- ja menetlusnormid tagamaks, et iga riiklik rahastu saab oma osamakse konsolideerimisgrupi kriisilahenduse rahastamise tasuda viivitamata, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

7. Käesoleva artikli kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et konsolideerimisgrupi rahastutel on lubatud artiklis 105 kehtestatud tingimustel sõlmida lepinguid krediidasutustelt või investeerimisühingutelt, finantseerimisasutustelt või muudelt kolmandatelt isikutelt laenu võtmiseks ja muud liiki toetuse saamiseks.

8. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni jääv liikmesriigi rahastu võib tagada konsolideerimisgrupi rahastute poolt lõike 7 kohaselt sõlmitud laenulepingu.

9. Liikmesriigid tagavad, et kõik tulud ja hüved, mis tulenevad konsolideerimisgrupi rahastute kasutamisest, eraldatakse riiklikele rahastutele vastavalt nende lõike 2 kohaselt kehtestatud osamaksetele kriisilahenduse rahastamisel.

Artikkel 108

Hoiustest tulenevate nõuete rahuldamisjärgud maksejõuetusmenetluses

Liikmesriigid tagavad, et tavalist maksejõuetusmenetlust reguleerivas siseriiklikus õiguses:

- a) rahuldatakse järgmistest hoiustest tulenevad nõuded samas järjus ning selliste nõuete rahuldamisjärk eelneb tavaliste eelisinõudeõiguseta võlausaldajate tagamata nõuetele:
 - i) füüsiliste isikute ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kõlblikud hoiused, mis ületavad direktiivi 2014/49/EL artikli 6 sätestatud tagatud hoiuste suurus;
 - ii) füüsiliste isikute ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate hoiused, mis oleksid kõlblikud hoiused, kui need ei oleks avatud liidus asutatud krediidasutuste ja investeerimisühingute väljaspool liitu asuvate filiaalide kaudu;

- b) rahuldatakse järgmistest hoiustest tulenevad nõuded samas järgus ning enne kui punktis a ette nähtud hoiustest tulenevad nõuded:
- i) tagatud hoiused;
 - ii) hoiuste tagamise skeemid, millel on regressiõigus nende hoiustajate õiguste ja kohustuste suhtes, kelle hoiused on maksejõuetusmenetluses tagatud.

Artikkel 109

Hoiuste tagamise skeemide kasutamine kriisilahenduse raames

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kriisilahendusamet võtab kriisilahenduse meetme, ning tingimusel, et selle meetmega tagatakse, et hoiustajatel on jätkuvalt juurdepääs oma hoiustele, vastutab krediidasutusega või investeerimisühinguga seotud hoiuste tagamise skeem:

- a) kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamise korral sellise summa katmise eest, mille võrra tagatud hoiused oleks alla hinnatud, et korvata krediidasutuse või investeerimisühingu kahjum artikli 46 lõike 1 punkti a alusel, kui tagatud hoiuste puhul oleks rakendatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendit ning allahindamist samas ulatuses nagu sama rahuldamisjärguga võlausaldajate nõuete puhul tavalist maksejõuetusmenetlust reguleeriva siseriikliku õiguse kohaselt, või
- b) kui kasutatakse üht või mitut kriisilahenduse vahendit, välja arvatud kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahend, siis sellise kahjumi katmise eest, mille tagatud hoiuseid omavad hoiustajad oleksid katnud, kui nad oleksid tekkinud kahjumi pidanud katma proportsionaalselt kahjumiga, mida oleksid katnud sama rahuldamisjärguga nõudeid omavad võlausaldajad tavalist maksejõuetusmenetlust reguleeriva siseriikliku õiguse kohaselt.

Ühelgi juhul ei tohi hoiuste tagamise skeemi vastutus ületada kahjumi summa, mida sel oleks tulnud katta juhul, kui krediidasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses.

Kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise vahendi rakendamisel ei või hoiuste tagamise skeemilt nõuda osamakse tegemist krediidasutuse või investeerimisühingu või sildasutuse rekapitalizeerimiskulude katmiseks artikli 46 lõike 1 punkti b kohaselt.

Kui liikmesriigid on artikli 74 kohase hindamise teel kindlaks teinud, et hoiuste tagamise skeemi osamakse kriisilahenduse oli suurem, kui puhaskahjum, mida ta oleks kandnud, kui krediidasutus või investeerimisühing oleks lõpetatud ja likvideeritud tavalises maksejõuetusmenetluses, on hoiuste tagamise skeemil õigus saada kriisilahendusrahastult vahe ulatuses hüvitist kooskõlas artikliga 75.

2. Liikmesriigid tagavad, et selle summa kindlaksmääramine, mille ulatuses hoiuste tagamise skeem vastutab vastavalt käesoleva artikli lõikele 1, toimub vastavalt artiklis 36 osutatud tingimustele.

3. Lõike 1 eesmärgil hoiuste tagamise skeemist tehtav makse tasutakse rahas.

4. Kui kriisilahendusmenetluses olevas krediidasutuses või investeerimisühingus oleval kõlblikud hoiused antakse üle teisele ettevõtjale ettevõtte võõrandamisega või sildasutuse vahendiga, ei ole hoiustajatel direktiivi 2014/49/EL kohaselt nõudeid hoiuste tagamise skeemi vastu seoses kriisilahendusmenetluses olevas krediidasutuses või investeerimisühingus hoiustatud hoiuste mis tahes osaga, mida ei ole üle antud, tingimusel et üle antud rahaliste vahendite summa võrdub direktiivi 2014/49/EL artiklis 6 sätestatud tagatud hoiuste suurusega kokku või ületab seda.

5. Olenemata lõigetest 1–4, kui hoiuste tagamise skeemi olemasolevaid rahalisi vahendeid on kasutatud nende sätetega kooskõlas ja kui need rahalised vahendid on seejärel vähenenud vähem kui kahe kolmandikuni hoiuste tagamise skeemi sihttasemest, kehtestatakse hoiuste tagamise skeemi tehtava korrapärase osamaksena selline summa, mille abil on võimalik sihttase saavutada kuue aasta jooksul.

Hoiuste tagamise skeemi vastutus on igal juhul piiratud summaga, mis võrdub 50 %-ga direktiivi 2014/49/EL artikli 10 kohase hoiuste tagamise skeemi jaoks ettenähtud sihttasemest. Liikmesriigid võivad oma riigi pangandussektori eripära arvesse võttes määrata kindlaks protsendimäära, mis on suurem kui 50 %

Käesolevast direktiivist tulenev hoiuste tagamise skeemi panus ei või ühelgi juhul olla suurem kui kahjum, mida ta oleks kandnud tavalises maksejõuetusmenetluses toimunud lõpetamise ja likvideerimise korral.

VIII JAOTIS

KARISTUSED

Artikkel 110

Halduskaristused ja muud haldusmeetmed

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust näha ette ja kehtestada kriminaalkaristusi, sätestavad liikmesriigid õigusnormid halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kohta, mis on kohaldatavad juhul, kui käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklikke õigusakte ei järgita, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kui liikmesriigid otsustavad õigusrikkumiste puhul, mille suhtes kohaldatakse siseriiklikku kriminaalõigust, mitte sätestada halduskaristusi, edastavad nad komisjonile asjakohased kriminaalõiguse sätted. Halduskaristused ja muud haldusmeetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui krediidasutuste ja investeerimisühingute, finantseerimisasutuste ja liidus tegutsevate emattevõtjate suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud kohustusi, võib rikkumise korral kohaldada halduskaristusi vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustele juhtorgani liikmete suhtes ning teiste füüsiliste isikute suhtes, kes siseriikliku õiguse kohaselt on õigusrikkumise eest vastutavad.

3. Käesolevas direktiivis ette nähtud halduskaristuste mõistmise õigus antakse kriisilahendusasutustele või, kui need ei ole samad asutused, pädevatele asutustele, olenevalt õigusrikkumisest. Kriisilahendusasutustel ja pädevatel asutustel on kõik teabe kogumise ja uurimise korraldamise õigused, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks. Karistuste mõistmise õiguse kasutamisel teevad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused või muud haldusmeetmed annaksid soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

4. Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused kasutavad kooskõlas käesoleva direktiivi ja siseriikliku õigusega oma halduspädevust kohaldada karistusi mis tahes järgmisel viisil:

- a) vahetult;
- b) koostöös teiste asutustega;
- c) oma vastutusel, delegerides küsimuse sellistele asutustele;
- d) pöördudes pädevate õigusasutuste poole.

Artikkel 111

Erisätted

1. Liikmesriigid tagavad, et nende õigus- ja haldusnormidega on ette nähtud karistused ja muud haldusmeetmed vähemalt seoses järgmisega:

- a) finantsseisundi taastamise kava ja konsolideerimisgrupi finantsseisundi taastamise kava ei koostata, hallata ega uuendada, rikkudes artikleid 5 või 7;

- b) pädevale asutusele ei teatata oma kavatsusest anda konsolideerimisgrupi finantstoetust, rikkudes artiklit 25;
- c) ei esitata kogu teavet, mida on vaja kriisilahenduse kavade koostamiseks, rikkudes artiklit 11;
- d) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja juhtorgan ei teavita pädevat asutust, kui krediidasutus või investeerimisühing või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja on maksejõuetu või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv, rikkudes artikli 81 lõiget 1.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad halduskaristused ja muud haldusmeetmed, mida võib kohaldada, vähemalt järgmist:

- a) avalik teadaanne, milles on märgitud vastutav füüsiline isik, krediidasutus või investeerimisühing, finantseerimisasutus, liidus tegutsev emaettevõtja või muu juriidiline isik ning õigusrikkumise olemus;
- b) ettekirjutus, millega nõutakse, et vastutav füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) krediidasutuse või investeerimisühingu või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtja juhtorgani või kõrgema juhtkonna liikme või mõne muu vastutava füüsilise isiku suhtes kehtestatav ajutine keeld täita krediidasutuses või investeerimisühingus või artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjas ametikohustusi;
- d) juriidilise isiku puhul haldustrahv kuni 10 % kõnealuse juriidilise isiku aastasest netokäibest eelmisel majandusaastal. Kui juriidiline isik on emaettevõtja tütarettevõtja, on asjaomane käive selline käive, mis tuleneb põhiemaettevõtja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest eelmisel majandusaastal;
- e) füüsilise isiku puhul haldustrahv kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juuli 2014. aasta seisuga;
- f) haldustrahv, mis vastab kuni kahekordsele kasule, mis on saadud sellisest õigusrikkumisest, mille puhul on võimalik kasu kindlaks määrata.

Artikkel 112

Halduskaristuste avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kriisilahendusasutused ja pädevad asutused avalikustavad oma veebisaidil vähemalt kõik halduskaristused, mille nad on mõistnud käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, kui selliseid halduskaristusi ei ole edasi kaevatud või kui edasikaebeõigus on ammendatud. Selline avalikustamine toimub viivitamata pärast seda, kui füüsilist või juriidilist isikut on vastavast karistusest teavitatud, koos teabega õigusrikkumise liigi ja laadi ning karistatava füüsilise või juriidilise isiku identiteedi kohta.

Kui liikmesriigid lubavad avaldada teavet edasikaevatud karistuste kohta, avaldavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused viivitamata oma ametlikul veebisaidil ka teabe kaebuse seisu ja tulemuse kohta.

2. Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused avaldavad mõistetud karistused anonüümselt, kooskõlas siseriikliku õigusega, kui on täidetud ükskõik milline järgmistest tingimustest:

- a) kui karistust kohaldatakse füüsilise isiku suhtes ning selle avaldamise proportsionaalsuse kohustuslik eelnev hindamine on näidanud, et isikuandmete avaldamine on ebaproportsionaalne;

- b) kui avalikustamine ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist;
- c) kui avalikustamine võiks põhjustada, kuivõrd seda on võimalik kindlaks teha, krediidiasutustele või investeerimisühingutele, artikli 1 lõike 1 punktis b, c või d osutatud ettevõtjatele või asjaomastele füüsilistele isikutele ebaproportsionaalset kahju.

Alternatiivina võib sel juhul kõnealuste andmete avalikustamise edasi lükata mõistliku aja võrra, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul anonüümse avalikustamise põhjused kaovad.

3. Kriisilahendusasutused ja pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud andmed jäävad nende ametlikule veebisaidile vähemalt viieks aastaks. Avaldatud teabes sisalduvaid isikuandmeid hoitakse kriisilahendusasutuse või pädeva asutuse ametlikul veebisaidil ainult nii kaua, kui on kohaldatavate andmekaitse eeskirjade kohaselt vajalik.

4. Hiljemalt 3. juuliks 2016 esitab Euroopa Pangandusjärelevalve komisjonile aruande liikmesriikide poolt lõikes 2 sätestatud anonüümset avalikustatud karistuste ja eelkõige selle kohta, kas liikmesriikide vahel on selles osas olnud olulisi erinevusi. Aruandes käsitletakse ka olulisi erinevusi karistuste avaldatuks jäämise kestuses liikmesriikide karistuste avalikustamist käsitleva siseriikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 113

Euroopa Pangandusjärelevalve keskse andmebaasi haldamine

1. Võttes arvesse artiklis 84 osutatud ametisaladuse nõudeid, teavitavad kriisilahendusasutused ja pädevad asutused Euroopa Pangandusjärelevalvet kõikidest nende poolt artikli 111 alusel mõistetud halduskaristustest ning annavad teavet esitatud kaebuse seisu ja tulemuse kohta. Euroopa Pangandusjärelevalve haldab talle teatatud karistuste keskset andmebaasi, mille ainueesmärk on kriisilahendusasutustevaheline teabevahetus ning mis on kättesaadav ainult kriisilahendusasutustele ning mida uuendatakse kriisilahendusasutuste esitatud teabe põhjal. Euroopa Pangandusjärelevalve haldab talle teatatud karistuste keskset andmebaasi, mille ainueesmärk on pädevate asutuste vaheline teabevahetus ning mis on kättesaadav ainult pädevatele asutustele ning mida uuendatakse pädevate asutuste esitatud teabe põhjal.

2. Euroopa Pangandusjärelevalve haldab veebilehte, millel on lingid karistustele, mille iga kriisilahendusasutus ja pädev asutus on artikli 112 kohaselt avalikustanud ning kus on märgitud ajavahemik, mille jooksul karistused liikmesriigis avaldatuks jäävad.

Artikkel 114

Karistuse tõhus kohaldamine ja karistuste mõistmise õiguse kasutamine pädeva asutuse ja kriisilahendusasutuse poolt

Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuste või muude haldusmeetmete liigi ja haldustrahvide suuruse kindlaksmääramisel võtab pädev asutus ja kriisilahendusasutus arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas asjakohasel juhul järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, millele osutab näiteks vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastasissetulek;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahjumi suurus, kui neid saab kindlaks määrata;

- e) kolmandatele isikutele õigusrikkumisega tekitatud kahju, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ning pädeva asutuse ja kriisilahendusametuse koostöö tase;
- g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised;
- h) õigusrikkumise võimalikud süsteemsed tagajärjed.

IX JAOTIS

RAKENDAMINE

Artikkel 115

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 2, artikli 44 lõikes 11, artikli 76 lõikes 4, artikli 103 lõigetes 7 ja 8 ning artiklis 104 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 2, artikli 44 lõikes 11, artikli 76 lõikes 4, artikli 103 lõigetes 7 ja 8 ning artiklis 104 lõikes 4 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud artikli 2 lõike 2, artikli 44 lõike 11, artikli 76 lõike 4, artikli 103 lõigete 7 ja 8 või artikli 104 lõike 4 alusel, jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.
6. Komisjon ei võta vastu delegeeritud õigusakte, kui Euroopa Parlamendi teostatava kontrolli aeg on Euroopa Parlamendi töö vaheaja tõttu koos võimaliku pikendusega lühenenud vähem kui viie kuuni.

X JAOTIS

DIREKTIIVIDE 82/891/EMÜ, 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL JA 2013/36/EL NING MÄÄRUSTE (EL) nr 1093/2010 JA (EL) nr 648/2012 MUUTMINE

Artikkel 116

Direktiivi 82/891/EMÜ muutmine

Direktiivi 82/891/EMÜ artikli 1 lõige 4 asendatakse järgmisega:

- „4. Kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/35/EL (*) artikli 1 lõikeid 2, 3 ja 4.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiiv 2011/35/EL, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist (ELT L 110, 29.4.2011, lk 1).”

Artikkel 117

Direktiivi 2001/24/EÜ muutmine

Direktiivi 2001/24/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmised lõiked:

„3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 (*) artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud investeerimisühingute ja nende filiaalide suhtes, mis asuvad liikmesriikides, välja arvatud liikmesriikides, kus neil on peakontorid.

4. Kui rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/59/EL (**) kehtestatud kriisilahenduse vahendeid ja kasutatakse kriisilahendusõigusi, kohaldatakse käesolevat direktiivi ka direktiivi 2014/59/EL kohaldamisalasse kuuluvate finantseerimisasutuste, investeerimisühingute ja emaaettevõtjate suhtes.

5. Käesoleva direktiivi artikleid 4 ja 7 ei kohaldata, kui kohaldatakse direktiivi 2014/59/EL artiklit 83.

6. Käesoleva direktiivi artiklit 33 ei kohaldata, kui kohaldatakse direktiivi 2014/59/EL artiklit 84.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

— „päritoluliikmesriik” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 43 määratletud päritoluliikmesriik;

— „vastuvõttev liikmesriik” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 44 määratletud vastuvõttev liikmesriik;

— „filiaal” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 17 määratletud filiaal;

— „pädev asutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 40 määratletud pädev asutus või kriisilahendusasutus direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punkti 18 tähenduses seoses kõnealuse direktiivi kohaselt võetavate reorganiseerimise meetmetega;

- „haldaja” – haldus- või kohtuasutuse poolt ametisse nimetatud isik või organ, kes tegeleb saneerimismeetmete haldamisega;
- „haldus- ja kohtuasutused” – liikmesriikide sellised haldus- ja kohtuasutused, mis on pädevad rakendama saneerimismeetmeid või läbi viima likvideerimismenetlust;
- „saneerimismeetmed” – meetmed, mille eesmärk on säilitada või taastada määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud krediidiasutuse või investeerimisühingu finantsseisund ning mis võivad mõjutada kolmandate isikute varasemaid õigusi, sealhulgas meetmed, millega võib kaasneda maksete peatamine, täitemeetmete peatamine või nõuete vähendamine; need meetmed hõlmavad ka direktiiviga 2014/59/EL kehtestatud kriisilahenduse vahendite rakendamist ja kriisilahendusõiguste kasutamist;
- „likvideerija” – haldus- või kohtuasutuse poolt ametisse määratud isik või organ, kes tegeleb likvideerimismenetluse haldamisega;
- „likvideerimismenetlus” – kõiki võlausaldajaid puudutav menetlus, mille käivitab ja mida kontrollib liikmesriigi haldus- või kohtuasutus ning mille eesmärk on realiseerida vara nimetatud asutuste järelevalve all ka juhul, kui menetlus lõpetatakse kokkuleppe või muu samalaadse meetmega;
- „reguleeritud turg” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (*) artikli 4 lõike 1 punktis 21 määratletud reguleeritud turg;
- „instrumendid” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 50 alapunktis b määratletud finantsinstrumendid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).”

3) Artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Tasaarvestuskokkulepped

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/59/EL artiklite 68a ja 71 kohaldamist, reguleerib tasaarvestuskokkuleppeid (*netting*) ainult see lepinguõigus, mis reguleerib selliseid kokkuleppeid.”

4) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Repotehingud

Ilma et see piiraks direktiivi 2014/59/EL artiklite 68 ja 71 ning käesoleva direktiivi artikli 24 kohaldamist, reguleerib repotehinguid ainult see lepinguõigus, mis reguleerib selliseid tehinguid.”

Artikkel 118

Direktiivi 2002/47/EÜ muutmine

Direktiivi 2002/47/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmine lõige:

„6. Käesoleva direktiivi artikleid 4–7 ei kohaldata piirangute suhtes, mis puudutavad finantstagatiskokkulepete täitmisele pööramist, ega piirangute suhtes, mis puudutavad pandiõigusel põhineva finantstagatiskokkuleppe või lõpetamisel toimuvat tasaarveldust või tasaarvestust käsitleva sätte jõustamist, mida kohaldatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotise IV või V peatükiga, ega piirangute suhtes, mis kehtestatakse liikmesriigi siseriikliku õiguse kohaselt antud sarnaste õigustega, et kergendada lõike 2 punkti c alapunktis iv ja punktis d osutatud mis tahes ettevõtja korrapärasest kriisilahendusest, mille suhtes kohaldatakse kaitsevahendeid, mis on vähemalt samaväärsed direktiivi 2014/59/EL IV jaotise VI peatükis sätestatud kaitsevahenditega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

2) Artikkel 9a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9a

Direktiivid 2008/48/EÜ ja 2014/59/EL

Käesolev direktiiv ei piira direktiivide 2008/48/EÜ ja 2014/59/EL kohaldamist.”

Artikkel 119

Direktiivi 2004/25/EÜ muutmine

Direktiivi 2004/25/EÜ artikli 4 lõikele 5 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi artikli 5 lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendeid, õigusi ja korda.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

Artikkel 120

Direktiivi 2005/56/EÜ muutmine

Direktiivi 2005/56/EMÜ artiklisse 3 lisatakse järgmine lõige:

„4. Liikmesriigid tagavad, et käesolevat direktiivi ei kohaldata äriühingu või äriühingute suhtes, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendeid, õigusi ja korda.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

Artikkel 121

Direktiivi 2007/36/EÜ muutmine

Direktiivi 2007/36/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmine lõige:

„4. Liikmesriigid tagavad, et käesolevat direktiivi ei kohaldata juhul, kui kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendeid, õigusi ja korda.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15.mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

2) Artiklisse 5 lisatakse järgmised lõiked:

„5. Liikmesriigid tagavad, et direktiivi 2014/59/EL kohaldamisel võib üldkoosolek kahe kolmandiku kehtivalt antud häälte enamusega otsustada või muuta põhikirja, sätestamaks, et kutse üldkoosolekule otsuse tegemiseks kapitali suurendamise kohta edastatakse lühema etteteatamisega, kui käesoleva artikli lõikega 1 ette nähtud, tingimusel et kõnealune koosolek ei toimu kümne kalendripäeva jooksul pärast kutse edastamist ja et direktiivi 2014/59/EL artiklis 27 või 29 sätestatud tingimused on täidetud ning et kapitali on vaja suurendada, et hoida ära kõnealuse direktiivi artiklites 32 ja 33 sätestatud kriisilahenduse eeltingimustele vastamine.

6. Lõike 5 kohaldamisel ei kohaldata artikli 6 lõikes 3 sätestatud iga liikmesriigi kohustust määrata kindlaks üks tähtpäev, artikli 6 lõikes 4 sätestatud kohustust teha muudetud päevakord õigeaegselt kättesaadavaks ning artikli 7 lõikes 3 sätestatud iga liikmesriigi kohustust määrata kindlaks üks registreerimiskuupäev.”

Artikkel 122

Direktiivi 2011/35/EL muutmine

Direktiivi 2011/35/EL artiklisse 1 lisatakse järgmine lõige:

„4. Liikmesriigid tagavad, et käesolevat direktiivi ei kohaldata äriühingu või äriühingute suhtes, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendeid, õigusi ja korda.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

Artikkel 123

Direktiivi 2012/30/EL muutmine

Direktiivi 2012/30/EL artiklisse 45 lisatakse järgmine lõige:

„3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi artiklit 10, artikli 19 lõiget 1, artikli 29 lõikeid 1, 2 ja 3, artikli 31 lõike 2 esimest lõiku ning artikleid 33–36, 40, 41 ja 42 ei kohaldata juhul, kui kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendeid, -õigusi ja -korda.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).“

Artikkel 124

Direktiivi 2013/36/EL muutmine

Direktiivi 2013/36/EL artikli 74 lõige 4 jäetakse välja.

Artikkel 125

Määruse (EL) nr 1093/2010 muutmine

Määrust (EL) nr 1093/2010 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 4 punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) „pädev asutus” -

- i) määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 4 lõike 1 punktis 40 määratletud pädev asutus, mis on pädev asutus direktiivide 2007/64/EÜ ja 2009/110/EÜ tähenduses;
- ii) direktiivide 2002/65/EÜ ja 2005/60/EÜ puhul asutused, kes on pädevad tagama, et krediidi- ja finantseerimis-asutused järgivad kõnealustes direktiivides sätestatud nõudeid;
- iii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL (*) puhul kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis 18 määratletud määratud asutus;
- iv) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (**) puhul kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis 18 määratletud kriisilahendusasutus.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 16. aprilli 2014. aasta 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).“

2. Artikli 40 lõikele 6 lisatakse järgmine lõik:

„Direktiivi 2014/59/EL reguleerimisalas tegutsemisel võib lõike 1 punktis b osutatud järelevalvenõukogu liikmel olla vajaduse korral kaasas iga liikmesriigi kriisilahendusametuse esindaja, kusjuures kõnealusel esindajal ei ole hääleõigust.”

Artikkel 126

Määruse (EL) nr 648/2012 muutmise

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 81 lõikesse 3 lisatakse järgmine punkt:

„k) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL (*) artikli 3 kohaselt määratud kriisilahendusametused.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsstabiilsuse taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse kuuenda nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).”

XI JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 127

Euroopa Pangandusjärelvalve kriisilahenduskomitee

Euroopa Pangandusjärelvalve moodustab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 41 alalise asutusesisese komitee, kes valmistab ette Euroopa Pangandusjärelvalve otsused, mis tuleb vastu võtta selle määruse artikli 44 kohaselt, sh otsused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõude kohta, mis puudutavad ülesandeid, mis kriisilahendusametustele on antud käesoleva direktiivi kohaselt. Eelkõige tagab Euroopa Pangandusjärelvalve kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 38 lõikega 1, et ükski selles artiklis osutatud otsus ei lähe ühelgi viisil vastuollu liikmesriikide eelarvealase vastutusega. Kõnealune asutusesisene komitee moodustatakse nii, et sinna kuuluvad käesoleva direktiivi artiklis 3 osutatud kriisilahendusametused.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel teeb Euroopa Pangandusjärelvalve määruse (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artikli 54 alusel asutatud Euroopa järelvalveametuste ühiskomitee raames koostööd Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tagab Euroopa Pangandusjärelvalve kriisilahenduskomitee ja teiste määruses (EL) nr 1093/2010 osutatud ülesannete struktuurilise eraldatuse. Kriisilahenduskomitee edendab ja kooskõlastab kriisilahenduse kavasad ning töötab välja meetodid maksejõuetute finantseerimisasutuste kriisilahendusmenetluseks.

Artikkel 128

Koostöö Euroopa Pangandusjärelvalvega

Pädevad asutused ja kriisilahendusametused teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel Euroopa Pangandusjärelvalvega koostööd vastavalt määrusele (EL) nr 1093/2010.

Pädevad asutused ja kriisilahendusametused edastavad Euroopa Pangandusjärelvalvele viivitamata kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1093/2010 artiklile 35.

*Artikkel 129***Läbivaatamine**

Komisjon vaatab hiljemalt 1. juuniks 2018 käesoleva direktiivi rakendamise läbi ning esitab selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Komisjon hindab eelkõige järgmist:

- a) Euroopa Pangandusjärelevalve poolt artikli 4 lõikes 7 osutatud aruande alusel vajadust muudatusteks seoses lahknevuste vähendamisega liikmesriikide tasandil;
- b) Euroopa Pangandusjärelevalve poolt artikli 45 lõikes 16 osutatud aruande alusel vajadust muudatusteks seoses lahknevuste vähendamisega liikmesriikide tasandil;
- c) Euroopa Pangandusjärelevalvele käesoleva direktiiviga antud rolli, sh vahendustegevuse toimimist ja tulemuslikkust.

Kui see on asjakohane, esitatakse koos kõnealuste aruannetega seadusandlik ettepanek.

Hoolimata esimeses lõigus sätestatud läbivaatamisest, vaatab komisjon hiljemalt 3. juuliks 2017 läbi artiklite 13, 18 ja 45 kohaldamise seoses Euroopa Pangandusjärelevalve volitustega täita õiguslikult siduvat vahendajarolli, et võtta arvesse finantsteenuste valdkonna õigusega seotud tulevase suundumusi. Aruanne ja sellega kaasnevad võimalikud ettepanekud edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

*Artikkel 130***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2014. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid meetmeid alates 1. jaanuarist 2015.

Liikmesriigid kohaldavad IV jaotise IV peatüki 5. jao täitmiseks vastu võetud norme hiljemalt alates 1. jaanuarist 2016.

2. Kui liikmesriigid lõikes 1 osutatud sätteid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile ja Euroopa Pangandusjärelevalvele käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud peamiste siseriiklike õigusaktide tekstid.

*Artikkel 131***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 124 jõustub 1. jaanuaril 2015.

Artikkel 132

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. mai 2014

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

D. KOURKOULAS

LISA

A JAGU

Finantsseisundi taastamise kavas esitamisele kuuluv teave

Finantsseisundi taastamise kava sisaldab järgmist teavet:

- 1) ülevaade kava põhielementidest ja kokkuvõtte üldisest taastumissuutlikkusest;
- 2) ülevaade krediidasutuses või investeerimisühingus pärast kõige viimase finantsseisundi taastamise kava esitamist toimunud olulistest muutustest;
- 3) kommunikatsiooni- ja avalikustamise kava, milles antakse ülevaade sellest, kuidas äriühing kavatseb toime tulla võimalike negatiivsete turureaktsioonidega;
- 4) erinevad kapitali- ja likviidsusmeetmed, mis on vajalikud krediidasutuse või investeerimisühingu jätkusuutlikkuse ja finantsseisundi säilitamiseks või taastamiseks;
- 5) kava iga olulise aspekti elluviimise prognoositav ajakava;
- 6) kava tulemuslikku ja õigeaegset elluviimist pärssivate võimalike oluliste asjaolude üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas see, milline on mõju ülejäänud konsolideerimisgrupile, klientidele ja vastaspooltele;
- 7) kriitiliste funktsioonide kindlakstegemine;
- 8) krediidasutuse või investeerimisühingu põhiariliinide, funktsioonide ja vara väärtuse ning turustatavuse määramise üksikasjalik kirjeldus;
- 9) üksikasjalik kirjeldus selle kohta, kuidas finantsseisundi taastamise kava on integreeritud krediidasutuse või investeerimisühingu juhtimisstruktuuriga, ning finantsseisundi taastamise kava heakskiitmise suhtes kehtivate põhimõtete ja menetluste ning organisatsioonis töötavate inimeste määramise kohta, kellele tehakse ülesandeks kava koostamine ja elluviimine;
- 10) krediidasutuse või investeerimisühingu omavahendite säilitamise või taastamise kord ja meetmed;
- 11) kord ja meetmed, millega tagatakse, et krediidasutusel või investeerimisühingul on piisav juurdepääs ettenägematute kulude reservile, sealhulgas võimalikele likviidsusallikatele, olemasoleva tagatise hinnang ning hinnang selle kohta, kui võrd on võimalik kanda likviidsusvahendeid üle ühelt konsolideerimisgrupi ettevõtjalt või äriühinilt teisele, tagamaks et krediidasutus või investeerimisühing suudab jätkata oma tegevust ja täita oma kohustused nende sissenõutavaks muutumisel;
- 12) riski ja finantsvõimenduse vähendamise kord ja meetmed;
- 13) kohustuste restruktureerimise kord ja meetmed;
- 14) äriühinide restruktureerimise kord ja meetmed;
- 15) kord ja meetmed, mis on vajalikud pideva juurdepääsu säilitamiseks finantsturgude infrastruktuuridele;
- 16) kord ja meetmed, mis on vajalikud krediidasutuse või investeerimisühingu tegevusprotsesside, sealhulgas infrastruktuuri ja IT-teenuste jätkuvaks pidevaks toimimiseks;
- 17) ettevalmistavad kokkulepped, et soodustada vara või äriühinide võõrandamist ajavahemiku jooksul, mis on piisav finantsilise usaldusväärsuse taastamiseks;
- 18) muud juhtimismeetmed või -strateegiad finantsilise usaldusväärsuse taastamiseks ning nende meetmete või strateegiatega prognoositav finantsmõju;

- 19) ettevalmistavad meetmed, mille krediidasutus või investeerimisühing on võtnud kasutusele või kavatseb kasutusele võtta, et soodustada finantsseisundi taastamise kava elluviimist, sealhulgas need, mis on vajalikud krediidasutuse või investeerimisühingu õigeaegseks rekapiitaliseerimiseks;
- 20) näitajate raamistik, milles on kindlaks määratud, millal võib võtta kavas osutatud asjakohaseid meetmeid.

B JAGU

Teave, mille esitamist kriisilahendusasutused võivad krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt nõuda kriisilahenduse kava koostamiseks ja ajakohastamiseks

Kriisilahendusasutused võivad krediidasutustelt ja investeerimisühingutelt nõuda kriisilahenduse kava koostamiseks ja haldamiseks vähemalt järgmise teabe esitamist:

- 1) krediidasutuse või investeerimisühingu organisatsioonilise struktuuri üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas kõigi juriidiliste isikute loetelu;
- 2) iga juriidilise isiku hääleõiguslike ja mittehääleõiguslike õiguste otseste valdajate andmed ning osakaal;
- 3) iga juriidilise isiku asukoht, asutamise jurisdiktsioon, tegevusloa jurisdiktsioon ning tippjuhtkonna liikmed;
- 4) krediidasutuse või investeerimisühingu kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide kaardistus, sealhulgas nende funktsioonide ja äriiliinidega seotud olulise vara ja kohustuste ülevaade, viitega igale juriidilisele isikule;
- 5) krediidasutuse või investeerimisühingu ja kõigi selle juriidiliste isikute kohustuste komponentide ülevaade, tuues eraldi välja vähemalt lühiajalised ja pikaajalised võlgnevused ja nende summad ning tagatud, tagamata ja allutatud kohustused;
- 6) üksikasjad nende krediidasutuse või investeerimisühingu kohustuste kohta, mis on kõlblikud kohustused;
- 7) nende protsesside kirjeldus, mida on vaja selleks, et määrata kindlaks, kellele krediidasutus või investeerimisühing on pantinud tagatise, tagatist valdava isiku nimi ning jurisdiktsioon, kus tagatis asub;
- 8) krediidasutuse või investeerimisühingu ja selle juriidiliste isikute bilansivälise nõuete kirjeldus, sealhulgas krediidasutuse või investeerimisühingu kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide kaardistus;
- 9) olulised krediidasutuse või investeerimisühinguga seotud riskimaandustehingud, sealhulgas nende jaotus juriidiliste isikute lõikes;
- 10) krediidasutuse või investeerimisühingu suuremate või kõige olulisemate vastaspoolte loetelu ning analüüs, millist mõju mõne suurema vastaspoole maksejõuetus avaldab krediidasutuse või investeerimisühingu finantsseisundile;
- 11) kõik kauplemisüsteemid, mille kaudu krediidasutus või investeerimisühing sooritab arvuliselt või tehingute väärtuselt olulisel hulgal tehinguid, sealhulgas nende jaotus krediidasutuse või investeerimisühingu juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide vahel;
- 12) kõik makse-, kliiring- ja arveldussüsteemid, milles krediidasutus või investeerimisühing on otseselt või kaudselt liikmeks, sealhulgas nende jaotus krediidasutuse või investeerimisühingu juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide vahel;
- 13) krediidasutuses või investeerimisühingus kasutatavate põhiliste juhtimisinfosüsteemide loetelu ja üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas riskijuhtimise, raamatupidamise ning finants- ja regulatiivaruandluse infosüsteemid, sealhulgas nende jaotus krediidasutuse või investeerimisühingu juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide vahel;
- 14) punktis 13 nimetatud infosüsteemide, nendega seotud teenustaseme kokkulepete ning tarkvara ja süsteemide või litsentside omanike loetelu, sealhulgas nende jaotus krediidasutuse või investeerimisühingu juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiäriiliinide vahel;

- 15) juriidiliste isikute loetelu ja kaardistus ning erinevate juriidiliste isikute vaheliste vastastikuste seoste ja vastastikuse sõltuvuse kirjeldus, sealhulgas:
 - ühised või ühiselt kasutatavad töötajad, töövahendid ja süsteemid;
 - kapitali-, rahastamis- või likviidsuskokkulepped;
 - olemasolevad või tingimuslikud krediidiriski positsioonid;
 - ristgarantii lepingud, risttagatiskokkulepped, samaaegse makseviivituse tingimused ning sidusüksuste vahelise tasaarvestuse kokkulepped (*netting*);
 - riskide ülekandmised ja kompensatsioonitehingud; teenustaseme kokkulepped;
- 16) iga juriidilise isiku pädev asutus ja kriisilahendusasutus;
- 17) krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse kava koostamiseks vajaliku teabe esitamise eest vastutav juhtorgani liige ning – juhul kui need on erinevad inimesed –, erinevate juriidiliste isikute, kriitiliste funktsioonide ja põhiariliinide puhul vastutavad isikud;
- 18) ülevaade krediidasutuses või investeerimisühingus kehtivatest reeglitest, millega tagatakse, et kriisilahendusasutusel on kriisilahenduse korral olemas kogu vajalik teave, mida on tarvis kriisilahenduse vahendite ja õiguste rakendamiseks, nagu kriisilahendusasutus on kindlaks teinud;
- 19) kõik krediidasutuse või investeerimisühingu ja selle juriidiliste isikute poolt kolmandate isikutega sõlmitud lepingud, mis võidakse lõpetada, kui ametiasutused võtavad vastu otsuse rakendada kriisilahenduse vahendit, ning analüüs, kas lepingu lõpetamise tagajärjed võivad mõjutada kriisilahenduse vahendi rakendamist;
- 20) kriisilahenduse toetamiseks võimalike likviidsusallikate kirjeldus;
- 21) teave vara koormatise, likviidse vara, bilansiväliste tegevuste, riskimaandusstrateegiate ja kirjendamistavade kohta.

C JAGU

Küsimused, mida kriisilahendusasutus peab krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel kaaluma

Krediidasutuse või investeerimisühingu või konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel võtab kriisilahendusasutus arvesse järgmist.

Konsolideerimisgrupi kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel kasutatavaid viiteid tuleb mõista viidetena kõigile konsolideerimisgruppi kuuluvatele krediidasutustele või investeerimisühingutele või artikli 1 lõike 1 punktide c või d osutatud ettevõtjatele, arvestades:

- 1) ulatust, mil määral krediidasutusel või investeerimisühingul on võimalik paigutada põhiariliinid ja kriitilised funktsioonid ümber teistesse juriidilistesse isikutesse;
- 2) ulatust, mil määral õiguslikud ja organisatsioonilised struktuurid on viidud kooskõlla põhiariliinide ja kriitiliste funktsioonidega;
- 3) ulatust, mil määral on olemas kehtivad kokkulepped oluliste töötajate, infrastruktuuri, rahastuse, likviidsuse ja kapitaliga varustamiseks, et toetada põhiariliini ja kriitilisi funktsioone ning säilitada nende toimimine;
- 4) ulatust, mil määral krediidasutuse või investeerimisühingu teenuslepingud on krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse korral täielikult täitmisele pööratavad;
- 5) ulatust, mil määral krediidasutuse või investeerimisühingu juhtimisstruktuur on asjakohane krediidasutuse või investeerimisühingu teenuslepingutega seonduvate sise-eeskirjade järgimise haldamiseks ja tagamiseks;

- 6) ulatust, mil määral krediidasutuses või investeerimisühingus on olemas kord, mille alusel kanda kriitiliste funktsioonide või põhiäriiliinide eraldamise korral teenuslepingute alusel pakutavad teenused üle kolmandatele isikutele;
- 7) ulatust, mil määral on olemas kehtivad hädaolukorra lahendamise plaanid ja meetmed, et tagada pidev juurdepääs makse- ja arveldussüsteemidele;
- 8) juhtimisinfosüsteemide asjakohasust sellest vaatepunktist, kas nendega on tagatud, et kriisilahendusasutused saavad koguda täpset ja kõikehõlmavat teavet põhiäriiliinide ja kriitiliste funktsioonide kohta, nii et need aitaksid kaasa kiirete otsuste vastuvõtmisele;
- 9) juhtimisinfosüsteemide suutlikkust pakkuda igal ajal krediidasutuse või investeerimisühingu tulemuslikuks kriisilahenduseks vajalikku teavet isegi kiirelt muutuvates tingimustes;
- 10) ulatust, mil määral krediidasutus või investeerimisühing on testinud oma juhtimisinfosüsteeme kriisilahendusasutuse poolt välja töötatud raskustesse sattumise stsenaariumide korral;
- 11) ulatust, mil määral krediidasutus või investeerimisühing suudab tagada oma juhtimisinfosüsteemide katkematu toimimise nii kahjustatud krediidasutuses või investeerimisühingus kui ka uues krediidasutuses või investeerimisühingus, juhul kui kriitilised funktsioonid ja põhiäriiliinid teistest funktsioonidest ja äriiliinidest eraldatakse;
- 12) ulatust, mil määral krediidasutus või investeerimisühing on kehtestanud asjakohased protsessid tagamaks, et ta esitab kriisilahendusasutustele teavet, mis on vajalik hoiustajate ning hoiuste tagamise skeemidega tagatud summade kindlaksmääramiseks;
- 13) juhul kui konsolideerimisgrupis kasutatakse konsolideerimisgrupiseseid garantiisid, siis ulatust, mil määral neid garantiisid antakse turutingimustel ning kuivõrd usaldusväärsed on nende garantiidega seotud riskijuhtimissüsteemid;
- 14) juhul kui konsolideerimisgrupp tegeleb kompensatsioonitehingute sõlmimisega, siis ulatust, mil määral neid tehinguid sõlmitakse turutingimustel ning kuivõrd usaldusväärsed on nende tehingutega seotud riskijuhtimissüsteemid;
- 15) ulatust, mil määral konsolideerimisgrupiseste garantiide andmine või kompensatsioonitehingute sõlmimine suurendab konsolideerimisgrupisest finantsraskuste ülekandumist;
- 16) ulatust, mil määral konsolideerimisgrupi õiguslik struktuur takistab kriisilahenduse vahendite rakendamist – tingitult juriidiliste isikute arvust, konsolideerimisgrupi struktuuri keerukusest või raskustest äriiliinide ja konsolideerimisgrupi ettevõtjate kokkuvõimisel;
- 17) krediidasutuse või investeerimisühingu kõlblike kohustuste summat ja liiki;
- 18) juhul kui hindamine hõlmab segavaldusettevõtjat, siis ulatust, mil määral selliste konsolideerimisgrupi ettevõtjate kriisilahendus, mis on krediidasutused, investeerimisühingud või finantseerimisasutused, võiks avaldada negatiivset mõju konsolideerimisgrupi sellele osale, mis ei ole seotud finantstegevusega;
- 19) teenustaseme kokkulepete olemasolu ja usaldusväarsust;
- 20) seda, kas kolmanda riigi ametiasutustel on vajalikud kriisilahenduse vahendid, et toetada liidu kriisilahendusasutuste kriisilahenduse meetmeid, ning liidu ja kolmanda riigi ametiasutuste vahelise kooskõlastatud tegevuse ulatust;
- 21) kriisilahenduse vahendite kasutamise võimalikkust viisil, mis vastab kriisilahenduse eesmärkidele, võttes arvesse kasutada olevaid vahendeid ning krediidasutuse või investeerimisühingu struktuuri;
- 22) ulatust, mil määral konsolideerimisgrupi struktuur võimaldab kriisilahendusasutusel kriisilahendusmenetlust kogu konsolideerimisgrupi või konsolideerimisgrupi ühe või enama ettevõtja suhtes läbi viia ning selle lõpetada ilma, et see põhjustaks märkimisväärset otsest või kaudset ebasoodsat mõju finantssüsteemile, turu usaldusele või majandusele, ning pidades silmas konsolideerimisgrupi kui terviku väärtuse maksimeerimist;

- 23) kokkuleppeid ja viise, mille abil saaks kriisilahendust lihtsustada konsolideerimisgruppide puhul, millel on eri jurisdiktsioonides asutatud tütarettevõtjad;
 - 24) kriisilahenduse vahendite usaldusväärset kasutamist viisil, mis vastab kriisilahenduse eesmärkidele, võttes arvesse võimalikku mõju võlausaldajatele, vastaspooltele, klientidele ja töötajatele ning võimalikke meetmeid, mida võivad võtta kolmanda riigi ametiasutused;
 - 25) ulatust, mil määral krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahenduse mõju finantssüsteemile ja finantsturu usaldusele saab adekvaatselt hinnata;
 - 26) ulatust, mil määral krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusel on märkimisväärne otsene või kaudne ebasoodne mõju finantssüsteemile, turu usaldusele või majandusele;
 - 27) ulatust, mil määral kriisilahenduse vahendite ja õiguste rakendamise abil saaks piirata finantsraskuste ülekandumist teistele krediidasutustele või investeerimisühingutele või finantsturgudele;
 - 28) ulatust, mil määral krediidasutuse või investeerimisühingu kriisilahendusel võiks olla oluline mõju makse- ja arveldussüsteemide toimimisele.
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/65/EL,**15. mai 2014,****finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL****(uuesti sõnastatud)****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ ⁽⁴⁾ on korduvalt oluliselt muudetud ⁽⁵⁾. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Nõukogu direktiiviga 93/22/EMÜ ⁽⁶⁾ püüti kehtestada tingimused, mille kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingud ja pangad saaksid osutada kindlaksmääratud teenuseid või asutada filiaale teistes liikmesriikides päritoluriigi tegevusloa alusel ja järelevalve all. Selleks oli kõnealuse direktiivi eesmärgiks ühtlustada investeerimisühingute esmaseid tegevuslubade ja tegutsemisnõudeid, sealhulgas äritegevuse eeskirju. Ühtlasi nägi see ette mõningate tingimuste ühtlustamist, mis käsitlesid reguleeritud turgude tegevust.
- (3) Viimastel aastatel on finantsturgudel tegutsema asunud rohkem investoreid ja neile pakutakse veelgi keerukamat ulatuslikku teenuste ja instrumentide valikut. Kõnealust arengut silmas pidades peaks liidu õigusraamistik hõlmama kogu investoritele suunatud tegevust. Selleks on vaja näha ette ühtlustamise tase, mida on vaja investoritele kõrgetasemelise kaitse pakkumiseks ja selleks, et võimaldada investeerimisühingutel osutada päritoluriigi järelevalve all teenuseid kogu liidus, mis on siseturg. Direktiiv 93/22/EMÜ asendati seetõttu direktiiviga 2004/39/EÜ.
- (4) Finantskriis on toonud esile puudused finantsturgude toimimises ja läbipaistvuses. Finantsturgude arenemise käigus on ilmnenud vajadus tugevdada finantsinstrumentide turgude reguleerimise raamistikku, sealhulgas juhul, kus sellistel turgudel kauplemine toimub börsiväliselt, et suurendada läbipaistvust, kaitsta paremini investoreid, suurendada usaldust, käsitleda reguleerimata valdkondi ning tagada, et järelevalveasutustele antakse nende ülesannete täitmiseks piisavad volitused.

⁽¹⁾ ELT C 161, 7.6.2012, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 191, 29.6.2012, lk 80.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 15. aprilli 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. mai 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

⁽⁵⁾ Vt III lisa A osa.

⁽⁶⁾ Nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiiv 93/22/EMÜ väärtpapierituril pakutavate investeerimisteenuste kohta (EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27).

- (5) Rahvusvahelise tasandi reguleerivad asutused on ühisel seisukohal, et finantskriisi on soodustanud puudulik üldjuhtimine paljudes finantseerimisasutustes, sealhulgas töhusa kontrolli puudumine ja tasakaalustamatus. Ülemäärane ja ettevaatamatu riskide võtmine võib viia üksikute finantseerimisasutuste maksejõuetuseni ning põhjustada süsteemseid probleeme liikmesriikides ja kogu maailmas. Klientidele teenuseid osutavate äriühingute ebakorrektnete käitumise võib tekitada investoritele kahju ning õõnestada nende usaldust. Et vähendada üldjuhtimise puuduste potentsiaalselt kahjulikku mõju, tuleks direktiivi 2004/39/EÜ täiendada üksikasjalikumate põhimõtete ja miinimumstandarditega. Kõnealuste põhimõtete ja standardite kohaldamisel tuleks arvesse võtta investeerimisühingute laadi, ulatust ja keerukust.
- (6) Kõrgetasemeline ELi finantsjärelevalve eksperdirühm kutsus liitu üles töötama välja ühtlustatavad finantsvaldkonda reguleerivad eeskirjad. Tulevase Euroopa järelevalvestruktuuri kontekstis rõhutati ka Euroopa Ülemkogu 18. ja 19. juunil 2009 toimunud kohtumisel vajadust kehtestada siseturu kõigi finantseerimisasutuste suhtes kohaldatav ühtne Euroopa reeglistik.
- (7) Direktiiv 2004/39/EÜ tuleks seetõttu nüüd osaliselt uuesti sõnastada käesoleva direktiivina ning osaliselt asendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 600/2014⁽¹⁾. Mõlemad seadusandlikud aktid koos peaksid moodustama õigusraamistiku, millega reguleeritakse investeerimisühingute, reguleeritud turgude, aruandlusteenuste pakkujate ja liidus investeerimisteenusid osutavate või investeerimistegevusega tegelevate kolmandate riikide äriühingute suhtes kohaldatavaid nõudeid. Seepärast tuleks käesolevat direktiivi lugeda koos kõnealuse määrusega. Käesolev direktiiv peaks sisaldama sätteid tegevusloa andmise kohta, olulise osaluse omandamise kohta, asutamisevabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kohta, investeerimisühingute tegevustingimuste kohta investorite kaitse tagamiseks, päritolu- ja vastuvõtivate liikmesriikide järelevalveasutuste volituste kohta ning karistuste mõistmise korra kohta. Kuna käesoleva direktiivi põhieesmärk ja reguleerimise eesmärk on ühtlustada siseriiklikke sätteid osutatud valdkondades, peaks see põhinema Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 53 lõikel 1. Direktiivi vorm on vajalik selleks, et võimaldada käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkondades rakendussätete kohandamist iga liikmesriigi konkreetse turu ja õigussüsteemi eripärale.
- (8) Finantsinstrumentide loetellu on asjakohane lisada kaubatuletisinstrumentid ja sellised finantsinstrumentid, mis on loodud ja millega kaubeldakse viisil, mis tekitab traditsiooniliste finantsinstrumentidega võrreldavaid regulatiivseid probleeme.
- (9) Finantsinstrumentide kohaldamisala hõlmab organiseeritud kauplemissüsteemis natuuras arveldatavaid energialepinguid, välja arvatud lepingud, mida juba reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1227/2011⁽²⁾. Võetud on mitmeid meetmeid, et leevendada sellisest hõlmamisest tulenevat mõju kõnealuste toodetega kauplevatele äriühingutele. Kõnealustele äriühingutele ei kohaldata praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽³⁾ kohast omavahendite nõuet ning nimetatud erand vaadatakse läbi kõnealuse määruse artikli 493 lõike 1 kohaselt enne, kui erand kaotab hiljemalt 2017. aasta lõpus kehtivuse. Et kõnealused lepingud on finantsinstrumentid, tuleks nende suhtes algusest peale kohaldada finantsurgude õiguse nõudeid, mistõttu positsioonipiirangute, tehinguaruandluse ja turukuritarvituse nõuded kohalduksid neile alates käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise alguskuupäevast. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 648/2012⁽⁴⁾ sätestatud kliirimiskohustuse ja tagatisnõuete rakendamiseks on siiski ette nähtud 42-kuuline üleminekuaj.
- (10) Kohaldamisala piiramine kaubatuletisinstrumentide suhtes, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mida arveldatakse natuuras, peaks olema kitsas, et mitte tekitada õiguslikku arbitraaži põhjustada võivat lünka. Seetõttu on vaja ette näha delegeeritud õigusakt, milles täiendavalt täpsustatakse väljendi „tuleb arveldada natuuras” tähendust, võttes arvesse vähemalt jõustatava ja siduva füüsilise arveldamise kohustuse kehtestamist, millest ei saa lahti öelda ning mille puhul ei ole õigust arveldada sularahas või tehinguid tasaarvestada, välja arvatud vääramatu jõu korral või maksevõimetuse või muu heauskse suutmatuse tõttu täita oma kohustusi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 84).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1227/2011 energia hulgimüügituru terviklikkuse ja läbipaistvuse kohta (ELT L 326, 8.12.2011, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

- (11) Lubatud heitkoguse väärtpaberite teisestel hetketurgudel on esinenud mitmesuguseid petturlikke tegevusi, mis võivad õõnestada usaldust Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ⁽¹⁾ loodud heitkogustega kauplemise süsteemi vastu, ning lubatud heitkoguse väärtpaberite registreerimise süsteemi tõhustamiseks ja lubatud heitkoguse väärtpaberitega kauplemise konto avamise tingimuste karmistamiseks võetakse meetmeid. Kõnealuste turgude usaldusväärsemaks muutmiseks ja nende tõhusa toimimise, sealhulgas kauplemise ulatusliku järelevalve tagamiseks on asjakohane täiendada direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt võetud meetmeid, tuues lubatud heitkoguse väärtpaberid täielikult käesoleva direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 600/2014⁽²⁾ kohaldamisalasse, liigitades need finantsinstrumentideks.
- (12) Käesoleva direktiivi eesmärk on hõlmata ettevõtjaid, kelle tavaline äritegevus või põhitegevusala seisneb professionaalsete investeerimisteenuste osutamises ja/või investeerimistevõttes. Seepärast ei peaks selle kohaldamisala hõlmama teistsugusel ametialal tegutsevaid isikuid.
- (13) On vaja kehtestada terviklik regulatiivne kord, mis reguleerib finantsinstrumentidega tehingute täitmist, olenemata kõnealuste tehingute sõlmimiseks kasutatavatest kauplemismetoditest, et tagada investeerimistehingute täitmisel kõrge kvaliteet ja säilitada finantsüsteemi terviklikkus ja üldine tõhusus. Tuleks ette näha ühtne ja riskitundlik raamistik Euroopa finantsturul hetkel toimiva korralduste täitmise süsteemi reguleerimiseks. Kõrvuti reguleeritud turgudega on vaja tunnustada uue organiseeritud kauplemissüsteemide põlvkonna esilekerkimist, mille suhtes tuleks kehtestada kohustused eesmärgiga säilitada finantsturgude tõhus ja korrektne toimimine ning tagada, et sellised organiseeritud kauplemissüsteemid ei saaks ära kasutada õigusaktide lünki.
- (14) Kõik kauplemiskohad, st reguleeritud turud, mitmepoolsed kauplemissüsteemid ja organiseeritud kauplemissüsteemid, peaksid kehtestama läbipaistvad ja mittediskrimineerivad eeskirjad süsteemile juurdepääsu kohta. Kui reguleeritud turud ja mitmepoolsed kauplemissüsteemid peaksid jätkuvalt rakendama seoses liikmeks või osaliseks lubamisega sarnaseid nõudeid, siis organiseeritud kauplemissüsteemid peaksid juurdepääsu lubamisel ja piiramisel saama lähtuda muu hulgas oma rollist ja kohustustest klientide suhtes. Seepärast peaksid kauplemiskohad olema suutelised täpsustama süsteemi reguleerivaid näitajaid, näiteks minimaalset latentsusaega, tingimusel et seda tehakse avatud ja läbipaistval viisil ning et sellega ei kaasne kauplemissüsteemi korraldaja poolset diskrimineerimist.
- (15) Keskne vastaspool on määruses (EL) nr 648/2012 määratletud ühel või mitmel finantsturul kaubeldavate lepingute vastaspoolte vahel asuva juriidilise isikuna, kes on iga müüja jaoks ostja ja iga ostja jaoks müüja. Keskne vastaspool ei ole hõlmatud käesolevas direktiivis määratletud organiseeritud kauplemissüsteemi mõistega.
- (16) Reguleeritud turgudele või mitmepoolsetesse kauplemissüsteemidesse juurdepääsu omavatele isikutele osutatakse kui liikmetele või osalistele. Nimetatud mõisted on teineteisega asendatavad. Nimetatud mõisted ei hõlma kasutajaid, kellel on kauplemiskohtadele üksnes otsene elektrooniline juurdepääs.
- (17) Kliendi korralduste süsteemne täitja tuleks määratleda kui investeerimisühing, kes kaupleb organiseeritult, sageli, süsteemselt ja ulatuslikult oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi. Et tagada kõnealuse määratluse objektiivne ja tõhus kohaldamine investeerimisühingute suhtes, tuleks arvesse võtta kõiki klientidega tehtud kahepoolseid tehinguid ning välja tuleks töötada kriteeriumid selliste investeerimisühingute kindlakstegemiseks, kes tuleb registreerida kliendi korralduste süsteemse täitjana. Kui kauplemiskohad on vahendid, mille puhul viiakse kokku mitme kolmanda isiku omandamis- ja võõrandamishuvid, siis kliendi korralduste süsteemsel täitjal ei tohiks lubada kauplemiskohtadega sarnaselt toimides kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuve kokku viia.
- (18) Käesoleva direktiivi kohaldamisala ei peaks hõlmama oma vara ja ettevõtteid haldavaid isikuid, kes ei osuta investeerimisteenuseid või ei tegele muu investeerimistevõttega peale oma arvel kauplemise finantsinstrumentidega, mis ei ole kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, välja arvatud juhul, kui nad on turutegijad, reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised või neil on otsene elektrooniline juurdepääs kauplemiskohale, nad kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat või kauplevad klientide korraldusi täites oma arvel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014 turu kuritarvitamise kohta (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

(19) G20 rahandusministrite ja keskpankade presidentide 15. aprilli 2011. aasta kommünikees on sedastatud, et kaubatuletisinstrumentide turgude osaliste tegevust tuleb nõuetekohaselt reguleerida ja kontrollida, mistõttu tuleb teatavaid direktiivi 2004/39/EÜ erandeid muuta.

(20) Käesoleva direktiivi kohaldamisala ei peaks hõlmama isikuid, sealhulgas turutegijaid, kes kauplevad oma arvel kaubatuletisinstrumentidega, lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, välja arvatud isikud, kes kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel, või kes osutavad investeerimisteenuseid seoses kaubatuletisinstrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega oma põhitegevusala klientidele või põhitegevusala seotud tarnijatele, tingimusel et see on nende põhitegevusala kõrvaltegevuseks kontserni tasandil ning kõnealuseks põhitegevuslaks ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses ega pangandustegevus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁽¹⁾ tähenduses, ega turutegemine kaubatuletisinstrumentidega, ning kõnealused isikud ei kasuta algoritmipõhist välkkauplemistehnikat. Tehnilised kriteeriumid selle kindlaks tegemiseks, millal saab tegevust pidada sellise põhitegevusala kõrvaltegevuseks, tuleks kindlaks määrata regulatiivsete tehniliste standarditega, võttes arvesse käesolevas direktiivis kehtestatud kriteeriumeid.

Kõnealused kriteeriumid peaksid tagama, et käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad finantssektorivälised äriühingud, kes teevad tehinguid finantsinstrumentidega eaproportsionaalses ulatuses võrreldes investeringute tasemega põhitegevuslaks. Kriteeriumites peaks vähemalt arvesse võtma vajadust, et kõrvaltegevus peab moodustama ainult väikese osa kontserni tasandi tegevustest ning nende kauplemistegevuse mahust võrreldes üldise kauplemistegevusega turul vastavas varaklassis. On asjakohane, et kui reguleerivad asutused nõuavad vastavalt liidu või siseriiklikele õigus- ja haldusnormidele likviidsuse tagamise kohustuse täitmist kauplemiskohal, tuleks sellise kohustuse täitmisel tehtud tehingud kõrvaltegevuse kriteeriumile vastavuse hindamisest välja jätta.

(21) Nii määruse (EL) nr 600/2014 kohaseid börsiväliseid kui ka börsil kaubeldavaid tuletisinstrumente reguleeriva käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisel tuleks tegevusi, mida peetakse objektiivselt mõõdetaval viisil äritegevuse või omakapitalipõhise rahastamisega ja kontserni sisetehingutega otseselt seotud riske vähendavaks, käsitada kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012.

(22) Isikud, kes kauplevad kaubatuletisinstrumentidega, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega, võivad rahavoogudega seotud riskijuhtimise tegevuse raames kaubelda ka muude finantsinstrumentidega, et kaitsta ennast selliste riskide nagu vahetuskursirisk eest. Seetõttu on oluline selgelt sätestada, et erandid on kohaldatavad kumuleeruvalt. Näiteks võib artikli 2 lõike 1 punktis j sätestatud erandit kasutada koos artikli 2 lõike 1 punktis d sätestatud erandiga.

(23) Siiski peaks võimaliku erandite kuritarvitamise vältimiseks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ilma erandit tegemata selliste finantsinstrumentide turutegijad, mis ei ole kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, tingimusel et turutegemine on kontserni tasandil käsitletuna nende põhitegevusala kõrvaltegevuseks ning nad ei kasuta algoritmipõhist välkkauplemistehnikat. Samuti peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ilma erandit tegemata isikud, kes kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel või kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat.

(24) Klientide korralduste täitmine oma arvel kaubeldes peaks hõlmama olukorda, kus äriühingud täidavad eri klientide korraldusi kattuvate ostu- ja müügisoovide sobitamise alusel (parendustehingute sooritamine), mida tuleks vaadelda printsipaalina tegutsemisena ning mille suhtes tuleks kohaldada käesoleva direktiivi sätteid, mis hõlmavad nii korralduste täitmist klientide nimel kui ka oma arvel kauplemist.

(25) Finantsinstrumente käsitlevate korralduste täitmist kõrvaltegevusena kahe isiku vahel, kelle põhitegevuslaks kontserni tasandil ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses ega pangandustegevus direktiivi 2013/36/EL tähenduses, ei tuleks pidada klientide korralduste täitmiseks oma arvel kaubeldes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- (26) Tekstis olevaid viiteid isikutele tuleks mõista viidetena nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele.
- (27) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta kindlustusandjad ja elukindlustusandjad, mille tegevuse üle teostab asjakohast järelevalvet pädev usaldatavusnõuete täitmise järelevalveasutus ja mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ,⁽¹⁾ kui nad tegelevad nimetatud direktiivis osutatud tegevusega.
- (28) Käesolev direktiiv ei peaks kehtima isikute suhtes, kes ei osuta teenuseid kolmandatele isikutele, kuid kelle äritegevus seisneb investeerimisteenusete osutamises üksnes nende ematettevõtjatele, tütarettevõtjatele või nende ematettevõtjate teistele tütarettevõtjatele.
- (29) Mõned kohalikud energiaettevõtjad ja ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvate tööstusrajatiste käitajad koondavad oma kauplemistegevuse ja ostavad selle sisse konsolideerimata tütarettevõtjalt, et hajutada ärriske. Kõnealused ühissetevõtjad ei osuta muid teenuseid ning nad täidavad täpselt sama funktsiooni kui põhjenduses 28 osutatud isikud. Võrdsete tingimuste tagamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta ka direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvate kohalike energiaettevõtjate või käitajate ühisomandis olevad ühissetevõtjad, kes ei osuta muid teenuseid peale direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvatele kohalikele energiaettevõtjatele või käitajatele osutatavate investeerimisteenusete, tingimusel et nende direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punkti f kohaldamisalasse kuuluvate kohalike energiaettevõtjate või käitajate suhtes selliste investeerimistegevuste ise läbiviimise korral ei kohaldata artikli 2 lõike 1 punkti j. Asjakohaste kaitsemeetmete kehtestamise ja investoritele nõuetekohase kaitse tagamiseks peaksid liikmesriigid, kes on otsustanud kohaldada selliste ühissetevõtjate suhtes erandit, kohaldama siiski nende suhtes esmase tegevusloa andmise tingimusi läbi vaadates ning pideva järelevalve ja äritegevuse kohustuste täitmise järelevalve käigus vähemalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega analoogseid nõudeid, eelkõige neile tegevusloa andmisel ning nende maine ja kogemuse ja aktsionäride sobivuse hindamisel.
- (30) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta ka isikud, kes osutavad investeerimisteenusete üksnes juhuslikult oma kutsetegevuse käigus, tingimusel et kõnealune tegevus on reguleeritud ja asjakohased eeskirjad ei keela investeerimisteenusete juhuslikku osutamist.
- (31) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta isikud, kelle investeerimisteenusete osutamine seisneb ainuüksi töövõtjaosalusega süsteemide haldamises ja kes seetõttu ei osuta investeerimisteenusete kolmandatele isikutele.
- (32) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on vaja välja jätta ka keskpangad ja muud samalaadse tegevusega asutused ning ametiasutused, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamisse, millega on hõlmatud ka valitsemissektori võla investeerimine, välja arvatud asutused, mis on osaliselt või täielikult riigi omandis ning mis täidavad ärilist või osaluste omandamisega seotud rolli.
- (33) Erandite korra selgitamiseks Euroopa Keskpankade Süsteemile, muudele sarnaseid ülesandeid täitvatele riiklikele asutustele ja valitsemissektori võla haldamisse kaasatud asutustele on otstarbekas piirata kõnealuseid erandeid asutustega, mis täidavad oma ülesandeid liikmesriigi või liidu õiguse alusel, ning rahvusvaheliste asutustega, mille liikmete hulka kuulub kaks või enam liikmesriiki ning mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad suured finantsprobleemid, näiteks Euroopa stabiilsusmehhanismi kaudu.
- (34) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleb välja jätta ühisinvesteerimisetevõtjad ja pensionifondid, olenemata sellest, kas nende tegevus on liidu tasandil kooskõlastatud või mitte, ja selliste ettevõtjate deponooriumid või juhid, sest nende tegevuse kohta kehtivad otseselt nende jaoks kohandatud erisätted.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

- (35) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on vaja välja jätta põhivõrguettevõtjad, kes on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 punktis 4 või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/73/EÜ⁽²⁾ artikli 2 punktis 4, kui nad täidavad oma ülesandeid nimetatud direktiivide, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009,⁽³⁾ Euroopa Parlamendi või nõukogu määruse (EÜ) nr 715/2009⁽⁴⁾ või kõnealuste seadusandlike aktide kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaselt. Kooskõlas kõnealuste seadusandlike aktidega on põhivõrguettevõtjal konkreetsed kohustused ja konkreetne vastutus, ta peab läbima teatava sertifitseerimise ning tema üle teostab järelevalvet vastava sektori pädev asutus. Põhivõrguettevõtja peaks saama kasutada seda erandit ka juhtudel, kui ta kasutab oma nimel teenuseosutajatena muid isikuid, et täita kõnealuste seadusandlike aktide või nende kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaseid ülesandeid. Põhivõrguettevõtjal ei peaks olema võimalik sellist erandit kasutada juhul, kui ta osutab investeerimisteenuseid või tegeleb investeerimistevõrguga seoses finantsinstrumentidega, sealhulgas juhul, kui ta korraldab järelturu platvormi rahaliste ülekandeõigustega kauplemiseks.
- (36) Käesoleva direktiivi eranditest kasu saamiseks peaks asjaomane isik püsivalt vastama kõnealuste erandite kohta sätestatud tingimustele. Eelkõige, kui isik osutab investeerimisteenuseid või tegeleb investeerimistevõrguga ja on vabastatud käesoleva direktiivi täitmisest, kuna kõnealustel teenustel või kõnealusel tegevusel on kontserni tasandil käsitletuna kõnealuse isiku põhitegevusala suhtes abistav funktsioon, ei peaks kõrvalteenustega seotud erand tema puhul enam kehtima, kui kõnealuste teenuste osutamine või kõnealune tegevus lakkab täitmast tema põhitegevusala suhtes abistavat funktsiooni.
- (37) Investorite kaitseks ja finantssüsteemi stabiilsuse säilitamiseks peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaid investeerimisteenuseid osutavatel ja/või investeerimistevõrguga tegelevatel äriühingutel olema oma päritoluliikmesriigis väljaantud tegevusluba.
- (38) Krediidiasutused, kellele on antud tegevusluba vastavalt direktiivile 2013/36/EL, ei peaks vajama täiendavat tegevusluba investeerimisteenuste osutamiseks või investeerimistevõrguks käesoleva direktiivi alusel. Kui krediidiasutus otsustab osutada investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistevõrguga, peaks pädevad asutused enne direktiivi 2013/36/EL kohaselt tegevusloa andmist kontrollima, et krediidiasutus vastab käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele.
- (39) Uue investeerimistootena on kasutusele võetud investeerimishoiused, kuid neid ei reguleerita liidu tasandil ühegi investorite kaitset tagava seadusandliku aktiga, samas kui muude struktureeritud investeringute suhtes kohaldatakse selliseid seadusandlikke akte. Seepärast on asjakohane tugevdada investorite usaldust ning ühtlustada jaeklientidele suunatud kombineeritud investeerimistoodete reguleerimist, et tagada kogu liidus piisaval tasemel investorite kaitse. Seepärast tuleks võtta investeerimishoiused käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. Seoses sellega tuleb selgitada, et kuna investeerimishoiused on investeerimistooded, ei hõlma need üksnes intressimääradega, nagu Euribor või Libor, seotud lihthoiuseid, olenemata sellest, kas need intressimäärad on kindlaks määratud või need on fikseeritud või muutuvad. Sellised hoiused ei peaks seega kuuluma käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.
- (40) Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks investeerimisühinguid ja krediidiasutusi, kes tegelevad investeerimishoiustega seonduva müügitgevuse või klientide nõustamisega, käsitada selliste toodete vahendajana, mille on välja andnud krediidiasutus, mis võib võtta vastu hoiuseid kooskõlas direktiiviga 2013/36/EL.
- (41) Väärtpaberite keskdepositooriumid on süsteemi seisukohalt finantsturgudele olulised asutused, mis tagavad väärt-paberite esmase registreerimise, emiteeritud väärt-pabereid sisaldavate kontode hoidmise ja praktiliselt kogu väärt-paberitega kauplemise arveldamise. Väärtpaberite keskdepositooriumeid reguleeritakse liidu õiguse erinormidega ning neile kehtivad eelkõige nõue omada tegevusluba ja teatavad tegevustingimused. Väärtpaberite keskdepositooriumid võiksid siiski lisaks muus liidu õiguses osutatavatele kesksetele teenustele pakkuda investeerimisteenuseid ja tegeleda investeerimistevõrguga, mida reguleeritakse käesoleva direktiiviga.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriülesele elektrikaubanduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 15).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

Kindlustamaks, et kõigi investeerimisteenusid osutavate ja investeerimistegevusega tegelevate üksuste suhtes kehtib sama õigusraamistik, on asjakohane tagada, et selliste väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes ei kohaldata neid käesoleva direktiivi nõudeid, mis on seotud tegevusloaga ja teatavate tegevustingimustega, vaid nimelt väärtpaberite keskdepositooriumeid reguleeriv liidu õigus peaks tagama, et neile kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, kui nad osutavad investeerimisteenusid või tegelevad investeerimistegevusega lisaks kõnealuses liidu õiguses täpsustatud teenustele.

- (42) Investorite kaitse tugevdamiseks liidus on otstarbekas piirata tingimusi, mille alusel võivad liikmesriigid teha käesoleva direktiivi kohaldamisest erandi isikutele, kes osutavad investeerimisteenusid klientidele, kes selle tagajärjel ei ole käesoleva direktiivi alusel kaitstud. Eelkõige tuleb nõuda, et liikmesriigid kohaldaksid esmase tegevusloa andmise tingimusi läbi vaadates ning pideva järelevalve ja äritegevuse kohustuste täitmise järelevalve käigus selliste isikute suhtes vähemalt käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega analoogseid nõudeid, eelkõige sellistele isikutele tegevuslubade andmisel ning nende maine ja kogemuse ja aktsionäride sobivuse hindamisel.

Lisaks sellele peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud olema hõlmatud investeringute tagamise skeemiga, mida tunnustatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 97/9/EÜ, ⁽¹⁾ või kutsekindlustusega, mis tagab nende klientide samaväärse kaitse kõnealuses direktiivis käsitletud olukordades.

- (43) Juhul kui investeerimisühing osutab ebakorrapäraselt ühte või mitut tegevusloaga hõlmatuta investeerimisteenus või tegeleb ebakorrapäraselt ühe või mitme tegevusloaga hõlmatuta investeerimistegevusega, ei peaks tal käesoleva direktiivi alusel olema vaja täiendavat tegevusluba.
- (44) Käesolevas direktiivis peaks korralduste vastuvõtmine ja edastamine tähendama ka seda, et viiakse kokku kaks või enam investorit, mis viib tehingu sõlmimiseni kõnealuste investorite vahel.
- (45) Enda emiteeritud finantsinstrumente turustades peaksid investeerimisühingud ja krediidasutused oma klientide investeerimisnõustamisel juhinduma käesolevast direktiivist. Ebakindluse kõrvaldamiseks ja investorite kaitse tugevdamiseks on otstarbekas ette näha käesoleva direktiivi kohaldamine, kui investeerimisühingud ja krediidasutused turustavad enda emiteeritud finantsinstrumente esmasturul nõustamist pakkumata. Seetõttu tuleks klientide nimel korralduste täitmise teenuse mõistet laiendada.
- (46) Vastastikuse tunnustamise ja päritoluliikmesriigi järelevalve põhimõtted näevad ette, et liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks anda tegevusluba või peaksid selle kehtetuks tunnistama, kui sellised tegurid nagu tegevuskavade sisu, geograafiline paiknemine või reaalne tegevus näitavad selgelt, et investeerimisühing on teinud valiku ühe liikmesriigi õigussüsteemi kasuks eesmärgiga hoida kõrvale rangematest normidest, mis kehtivad teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt kavatses tegutseda või tegutses. Juriidilisest isikust investeerimisühing peaks saama tegevusloa liikmesriigilt, kus ta on registrisse kantud. Investeerimisühing, kes ei ole juriidiline isik, peaks saama tegevusloa liikmesriigilt, kus asub tema peakontor. Lisaks peaksid liikmesriigid nõudma, et investeerimisühingu peakontor asub alati tema päritoluliikmesriigis ja et ta seal ka realselt tegutses.
- (47) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2007/44/EÜ ⁽²⁾ on sätestatud üksikasjalikud kriteeriumid investeerimisühingus osaluse kavandataval omandamisel usaldatavusnõuete täitmise hindamiseks ning nende kriteeriumide kohaldamine. Hindamisprotsessi ja selle tulemuste õiguskindluse, selguse ja prognoositavuse tagamiseks tuleks kõnealuse direktiiviga ette nähtud kriteeriume ja usaldatavusnõuete täitmise hindamise protsessi kinnitada.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiv 97/9/EÜ investeringute tagamise skeemide kohta (EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/44/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/49/EMÜ ning direktiive 2002/83/EÜ, 2004/39/EÜ, 2005/68/EÜ ja 2006/48/EÜ seoses finantssektoris osaluse omandamise ja selle suurendamise tehingute suhtes rakendatava usaldusvärsuse hindamise menetluskorra ja kriteeriumidega (ELT L 247, 21.9.2007, lk 1).

Eelkõige peaks pädevad asutused hindama kavandatava omandaja sobivust ning kavandatava omandamise usaldusväärsust kõigi järgmiste kriteeriumide alusel: kavandatava omandaja maine; kavandatava omandamise tulemusel investeerimisühingu äritegevust juhtima hakata võiva isiku maine ja kogemused; kavandava omandaja finants-usaldusväärsus; kas investeerimisühing suudab täita käesoleval direktiivil ja muudel direktiividel, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivil 2002/87/EÜ⁽¹⁾ ning direktiivil 2013/36/EL põhinevaid usaldatavusnõudeid; kas on mõistlikku alust kahtlustada, et seoses kavandatava omandamisega toimub või on toimunud või üritatakse või on püütud üritada rahapesu või terrorismi rahastamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ⁽²⁾ artikli 1 tähenduses, või kas kavandatav omandamine võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

- (48) Oma päritoluliikmesriigis tegevusloa saanud investeerimisühingul peaks olema õigus osutada investeerimisteenuseid või tegeleda investeerimistevõimega kogu liidus, ilma et tal oleks vaja taotleda eraldi tegevusluba selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus ta soovib kõnealuseid teenuseid osutada või kõnealuse tegevusega tegeleda.
- (49) Kuna teatavad investeerimisühingud on vabastatud teatavatest kohustustest, mis on kehtestatud direktiiviga 2013/36/EL, peaks neil olema kohustus omada miinimumkapitali või kutsekindlustust või nende kahe kombinatsiooni. Kõnealuste kindlustussummade kohandamine peaks võtma arvesse kohandusi, mis on tehtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/92/EÜ⁽³⁾ raames. Kõnealune erikäsitus kapitali adekvaatsuse osas ei tohiks piirata otsuseid kõnealuste investeerimisühingute asjakohase käsitlemise kohta vastavalt tulevastele muudatustele kapitali adekvaatsust reguleerivas liidu õiguses.
- (50) Kuna usaldatavusnõuete kohaldamisala peaks piirduma nende üksustega, mis peavad professionaalset kauplemisportfelli ja on seeläbi vastaspoole riskiallikaks teistele turuosalistele, tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta üksused, mis kauplevad oma arvel muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, tingimusel et nad ei ole turutegijad, ei kauple kliendi korraldusi täites oma arvel, ei ole reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised, ei oma otsest elektroonilist juurdepääsu kauplemiskohale ega kasuta algoritmipõhist välkauplemistehnikat.
- (51) Selleks et kaitsta investorite omandiõigust ja muid sarnaseid väärtpaberitega seotud õigusi ning investori õigusi, mis on seotud investeerimisühingu hoolde usaldatud rahaga, tuleks kõnealuseid õigusi hoida lahus investeerimisühingu õigustest. Kõnealune põhimõte ei tohiks siiski takistada investeerimisühingul tegutseda oma nimel, kuid investori huvides, kui tehingu laad seda nõuab ja investor annab oma nõusoleku, näiteks aktsiate või osade laenuks andmise puhul.
- (52) Kliendi vara kaitset käsitlevad nõuded on investeerimisteenuste osutamisel ja investeerimistevõimuses väga oluline klientide kaitsmise vahend. Kõnealused nõuded võidakse jätta kohaldamata, kui investeerimisühingule antakse raha ja finantsinstrumentide osas üle kõik omandiõigused mis tahes praeguste või tulevaste, tegelike või tingimuslike või võimalike kohustuste katmiseks. Nimetatud üldine võimalus võib põhjustada ebakindlust ning vähendada klientide vara kaitsmise nõuete tulemuslikkust. Seega on vähemalt jaeklientide vara puhul asjakohane piirata investeerimisühingute võimalust sõlmida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/47/EÜ⁽⁴⁾ määratletud omandiõiguse üleminekul põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid oma kohustuste tagamise või muul viisil tagamise eesmärgil.
- (53) Investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate aruka ja usaldusväärse juhtimise tagamiseks ning turu terviklikkuse ja investorite huvide kaitseks tuleb tugevdada nende juhtorganite rolli. Investeerimisühingu, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate juhtorgan peaks alati pühendama piisavalt aega ning omama piisavaid kollektiivseid teadmisi, oskusi ja kogemust, et mõista äriühingu tegevust, sealhulgas selle

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/92/EÜ kindlustusvahenduse kohta (EÜT L 9, 15.1.2003, lk 3).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002 direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkuleppe kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

peamisi riske. Rühmamõtlemise vältimiseks ja sõltumatute arvamuste ja kriitiliste seisukohtade esitamise hõlbustamiseks peaksid asutuste juhtorganid olema piisavalt mitmekülgsed nii vanuse, soo, geograafilise päritolu, hariduse ja ametialase tausta poolest, et esindada erinevaid seisukohti ja kogemusi. Töötajate esindatust juhtorganites, mis lisab tähtsa vaatenurga ja annab tegelikud teadmised äriühingusese töö kohta, võib samuti käsitleda kui head mitmekesisuse suurendamise võimalust. Seepärast peaks mitmekesisus olema juhtorganite koosseisu üks kriteeriume. Samuti tuleks mitmekesisust üldisemalt käsitleda äriühingute värbamispoliitikas. Kõnealune poliitika peaks näiteks julgustama äriühinguid valima kandidaate nimekirjadest, mis hõlmavad mõlemat sugu. Ettevõtete juhtimise ühtse käsitluse kehtestamiseks tuleks investeerimisühingutele esitatavad nõuded ühtlustada võimalikult suures ulatuses direktiivi 2013/36/EL vastavate nõuetega.

- (54) Investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja aruandlusteenuste pakkujate tegevuse tõhusaks järelevalveks ja kontrolliks peaks juhtorgan vastutama ühingu üldstrateegia eest, võttes arvesse ühingu tegevus- ja riskiprofiili. Tuleks selgelt määratleda juhtorgani vastutus kogu ühingu äriotsuste loikes, ühingu strateegiliste eesmärkide, riskijuhtimisstrateegia ja sisemise juhtimissüsteemi kindlaks määramise ja määratlemise, organisatsiooni struktuuri kinnitamise, sealhulgas personali valiku ja koolituse kriteeriumide, kõrgema juhtkonna üle tulemusliku järelevalve teostamise, teenuste osutamise ja tegevuse läbiviimise üldise poliitika, sealhulgas müügitöötajate tasustamise põhimõtete kindlaksmääramise ning klientidele turustatavate uute toodete heakskiitmise eest. Äriühingute strateegiliste eesmärkide, nende organisatsiooni struktuuri ja teenuste osutamise ning tegevuse läbiviimise poliitika korrapärane läbivaatamine ja hindamine peaks tagama nende püsiva suutlikkuse juhtida ühingut arukalt ja usaldusväärselt turgude usaldusväärsuse ja investorite kaitse huvides. Liiga paljude juhtivate kohtade ühendamine tegevjuhtkonnas takistaks juhtorgani liikmel pühendada piisavalt aega sellise järelevalverolli täitmisele.

Seepärast tuleb piirata juhtivate kohtade arvu, mis juhtorgani liikmel võib samal ajal olla eri üksustes. Juhtivaid kohti organisatsioonides, mis ei taotle põhiliselt ärilisi eemärke, nagu mittetulundusühingud või heategevusorganisatsioonid, ei tuleks aga sellise piirangu seadmisel arvesse võtta.

- (55) Liikmesriigiti kasutatakse erinevaid juhtimisstruktuure. Enamikul juhtudest kasutatakse ühe- või kahetasandilist juhtimisstruktuuri. Käesolevas direktiivis kasutatud määratluste eesmärk on hõlmata kõiki olemasolevaid struktuure, eelistamata ühtki konkreetset struktuuri. Need on puhtalt funktsionaalsed määratlused, eesmärgiga sätestada eeskirjad, mille eesmärk on teatav konkreetne tulemus, sõltumata igas liikmesriigis ettevõtjale kohaldatavast äriühinguloigusest. Seetõttu ei tohiks määratlused mõjutada siseriikliku äriühinguloiguse kohast üldist pädevuste jaotumist.
- (56) Laienev tegevusalade ring, millega paljud investeerimisühingud samaaegselt tegelevad, on suurendanud võimalust huvide konfliktide tekkeks kõnealuste erinevate tegevusalade ja klientide huvide vahel. Seepärast on vaja kehtestada eeskirjad tagamaks, et sellised konfliktid ei kahjustaks nende klientide huve. Äriühingutel on kohustus astuda tõhusaid samme huvide konfliktide tuvastamiseks, vältimiseks ja lahendamiseks ning leevendada võimalikult suurel määral selliste riskide potentsiaalset mõju. Kui sellest hoolimata jääb alles mõningane kliendi huve kahjustav risk, tuleks enne tema nimel äritegevusse astumist anda kliendile teavet huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika ning kõnealuste riskide maandamiseks võetud meetmete kohta.
- (57) Komisjoni direktiivis 2006/73/EÜ⁽¹⁾ lubatakse liikmesriikidel investeerimisühingutele esitatavate organisatsiooniliste nõuete raames nõuda klientide korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamist. Kliendi korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamine on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga („harta“) ning on õigustatud vahend investorite kaitse tugevdamiseks, turujärelevalve parandamiseks ning investeerimisühingute ja nende klientide õiguskindluse suurendamiseks. Sellise salvestamise tähtsusele on osutatud ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee 29. juulil 2010 avaldatud tehnilises nõuandes komisjonile. Sellised salvestused peaksid tagama, et on olemas tõendid klientide antud korralduste tingimuste kohta ja investeerimisühingute sooritatud tehingute nende vastavuse kohta, ning võimaldama kindlaks teha igasuguse tegevuse, mis võib olla oluline turukuritarvituse seisukohast, sealhulgas olukorras, kus investeerimisühing kaupleb oma arvel.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/73/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 26).

Selleks on vaja salvestusi kõigist vestlustest, milles osalevad äriühingu esindajad, kes kauplevad või kavatsevad kaubelda oma arvel. Kui kliendid annavad korraldusi muude kanalite kui telefoni kaudu, tuleks selline teave esitada püsival andmekandjal, nagu kiri, faks, e-kiri või kohtumistel antud kliendi korraldusi käsitlevad dokumendid. Näiteks saaks kliendiga näost näkku toimuvate vestluste sisu jäädvustada kirjalike protokollide või märkmetena. Selliseid korraldusi tuleks käsitada samaväärsetena telefoni teel saadud korraldustega. Kui klientidega näost-näkku toimuvate vestluste kohta koostatakse protokoll, peaksid liikmesriigid tagama asjakohaste kaitsemeetmete olemasolu, tagamaks, et kliendile ei tekitata kahju osapoolte vahel toimunud suhtlust ebaõigelt edasi andva protokollitõttu. Selliste kaitsemeetmetega ei peaks kaasnema kliendi vastutuse eeldamist.

Õiguskindluse tagamiseks seoses kõnealuse kohustuse ulatusega on asjakohane kohaldada seda kohustust kõigi äriühingu poolt pakutavate või investeerimisühingul kasutada lubatavate seadmete suhtes ning nõuda, et investeerimisühingud võtaksid mõistlikke meetmeid tagamaks, et tehingutega seoses ei kasutata eraomandis olevaid seadmeid. Kõnealused salvestused peaksid olema kättesaadavad pädevatele asutustele käesolevast direktiivist ja määrusest (EL) nr 600/2014, määrusest (EL) nr 596/2014 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2014/57/EL⁽¹⁾ tulenevate järelevalveülesannete täitmiseks, et aidata pädevatel asutustel teha kindlaks käitumine, mis ei ole kooskõlas investeerimisühingute tegevust reguleeriva õigusraamistikuga. Kõnealused salvestused peaksid samuti olema kättesaadavad investeerimisühingutele ja klientidele, et demonstreerida nende omavahelise suhte arengut seoses klientide esitatud korralduste ja investeerimisühingute tehtud tehingutega. Seepärast on asjakohane sätestada käesolevas direktiivis kliendi korraldusi käsitlevate telefonivestluste või elektroonilise teabevahetuse salvestamise üldise korra põhimõtted.

- (58) Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2009. aasta juuni järeldustega Euroopa finantsalase järelevalve tugevdamise kohta ning selleks, et aidata kaasa ühtse reeglustiku väljatöötamisele liidu finantsturgude jaoks, luua liikmesriikidele ja turuosalistele võrdsed võimalused, parandada investorite kaitset ning tugevdada järelevalvet ja õigusnormide täitmise tagamist, on liit otsustanud kogu finantsteenuseid käsitlevas liidu õiguses asjakohasel juhul vähendada nii palju kui võimalik liikmesriikide kaalutusõigust. Lisaks kliendikorraldusi käsitlevate telefonivestluste ja elektroonilise teabevahetuse salvestamise üldise korra kehtestamisele on käesolevas direktiivis asjakohane vähendada pädevate asutuste võimalust järelevalve delegeerimiseks teatavatel juhtudel ning piirata kaalutusõigust seotud vahendajate ja filiaalide aruandluse suhtes kohaldatavates nõuetes.
- (59) Kauplemistehnoloogia kasutamine on viimase kümnendi jooksul märkimisväärselt kasvanud ning praegu turuosaliste seas laialdaselt levinud. Paljud turuosalistes kasutavad algoritmkauplemist, mille puhul arvutialgoritm määrab minimaalse inimsekkumisega või ilma inimsekkumiseta automaatselt kindlaks korraldusega seotud muutujad. Reguleerida tuleks algoritmkauplemisega kaasnevaid riske. Täidetud tehingute kauplemisjärgseks töötlemiseks kasutatavaid algoritme ei loeta algoritmkauplemiseks. Investeerimisühing, mis tegeleb algoritmkauplemisega, rakendades turutegemise strateegiat, peaks seda turutegemist rakendama pidevalt kauplemiskoha kauplemisaja teatava perioodi jooksul. Reguleerivate tehniliste standarditega tuleks täpsustada, mis on kauplemiskoha kauplemisaja teatav periood, tagades, et see teatav periood on kauplemisaja kogukestustega võrreldes olulise pikkusega, võttes arvesse konkreetse turu likviidsust, suurust ja laadi ning kaubeldavate finantsinstrumentide omadusi.
- (60) Investeerimisühingud, kes tegelevad algoritmkauplemisega, rakendamaks turutegemise strateegiat, peaksid kehtestama kõnealuse tegevuse jaoks asjakohased süsteemid ja kontrollid. Sellist tegevust tuleks mõista selle kontekstile ja eesmärgile eriomasel viisil. Sellise tegevuse määramine on seepärast sõltumatu sellistest määratlustest nagu „turutegemine” Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 236/2012⁽²⁾.
- (61) Algoritmkauplemise alaliik on algoritmipõhine välkkauplemine, kus kauplemissüsteem analüüsib väga kiiresti turuandmeid või -signaale ning saadab välja või ajakohastab sellise analüüsi põhjal väga lühikese ajaga suure hulga korraldusi. Eelkõige võib algoritmipõhine välkkauplemine hõlmata selliseid elemente nagu korralduse algatamine, genereerimine, marsruutimine ja täideviimine, mida süsteem korraldab ilma inimese sekkumiseta iga üksiku kauplemise või korralduse puhul, lühike ajavahemik positsioonide võtmise ja likvideerimise vahel, suur väärtapaberiportfelli päevakäive, väga suur korralduste ja tehingute suhtarv päeva siseselt ning kauplemispäeva lõpetamine neutraalse või selle ligilähedase positsiooniga (*flat position*). Algoritmipõhist välkkauplemist iseloomustab muu hulgas päevane sõnumite väga suur hulk, mille hulka kuuluvad korraldused, hinnapakumised ja tühistamised.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/57/EL turukuritarvituse korral kohaldatavate kriminaalkaristuste kohta (turukuritarvituse direktiiv) (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 179).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 236/2012 lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta (ELT L 86, 24.3.2012, lk 1).

Selleks

et määrata kindlaks, millisel juhul käsitatakse sõnumite hulka väga suurena, tuleks arvesse võtta tegevuse taga oleva lõppkliendi isikut, vaadeldava perioodi pikkust, võrdlust üldise turuaktiivsusega kõnealusel perioodil ning tegevuse suhtelist kontsentreerumist ja killustumist. Algoritmipõhist välkkauplemist kasutavad tavaliselt omakapitali kasutavad kauplejad ning see ei kujuta endast strateegiat, vaid pigem keeruka tehnoloogia kasutamist selliste traditsioonilistele kauplemisstrateegiate rakendamiseks nagu turutegemine ja arbitraaz.

- (62) Tehnika areng on teinud võimalikuks välkkauplemise ja ärimudelite arengu. Välkkauplemist soodustab turuosaliste süsteemide ühispaiknemine füüsiliselt lähedal kauplemiskoha vastavale süsteemile. Nõuetekohaste ja õiglaste kauplemistingimuste tagamiseks on vaja nõuda, et kauplemiskohad pakuksid selliseid ühispaiknemisteenuseid läbipaistvalt, õiglaselt ja diskrimineerimist välistavalt. Kauplemistehnoloogia on suurendanud investorite kauplemise kiirust, mahtu ja keerukust. Samuti on see võimaldanud turuosalistel hõlbustada klientide jaoks otsest elektroonilist juurdepääsu turgudele kauplemissüsteemide kasutamise, otseste turulepääsuga või spondeeritud turulepääsuga. Kauplemistehnoloogia annab turule ja turuosalistele eeliseid, nagu laialdasem osalemine turgudel, suurem likviidsus, väiksemad hinnavahed, madalam lühiajaline volatiilsus ning võimalused klientide korralduste tõhusamaks täitmiseks. Samas tulenevad kauplemistehnoloogia kasutamisest ka teatavad potentsiaalsed riskid, nagu suure korralduste arvuga kaasnev kauplemiskohtade süsteemide ülekooormamise risk ning risk, et algoritmkauplemisel antakse dubleerivaid või vigaseid korraldusi või esineb muid eksimusi, mis võivad põhjustada turu ebastabiilsust.

Lisaks esineb algoritmkauplemise süsteemide puhul teistele turusündmustele ülereageerimise risk, mis eelneva turuprobleemi korral võib suurendada volatiilsust. Algoritmkauplemine või algoritmipõhine välkkauplemistehnika, nagu ka kõigi muude kauplemisviiside väärkasutamine võib ka põhjustada teatud tegevust, mis on keelatud määrusega (EL) nr 596/2014. Välkkauplemine võib välkkauplejate teabe-eelise tõttu samuti meelitada investoreid sooritama tehinguid kauplemiskohtades, kus nad saavad vältida vastastikmõju välkkauplejatega. On asjakohane allutada algoritmipõhised välkkauplemistehnikad, mis tuginevad teatavatele eriomadustele, erilisele regulatiivsele kontrollile. Ehkki kõnealused tehnikad tuginevad peamiselt oma arvel kauplemisele, tuleks sellist kontrolli kohaldada ka siis, kui tehnika elluviimine on struktureeritud viisil, mis väldib oma arvel kauplemist.

- (63) Tehnoloogia suurenenud kasutamisega kaasnevaid riske saab kõige paremini maandada teatavate meetmete ja riskikontrolli kombinatsiooniga, mis on suunatud algoritmkauplemise tegevatele või algoritmipõhist välkkauplemistehnikat kasutavatele, otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldavatele äriühingutele, ning muude meetmetega, mis on suunatud selliste kauplemiskohtade korraldajatele, millele sellistel äriühingutel on juurdepääs. Et parandada turgude paindlikkust tehnika arengu valguses, peaksid kõnealused meetmed põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) („Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve”) poolt 2012. aasta veebruaris välja antud tehnilistel suunistel kauplemisplatvormide, investeerimisühingute ja pädevate asutuste poolt automatiseeritud kauplemiskeskonnas kasutatavate süsteemide ja kontrollide kohta (ESMA/2012/122) ning nende sisu kajastama. On soovitatav tagada, et kõigil algoritmipõhise välkkauplemisega tegelevatel äriühingutel oleks tegevusluba. Selline tegevusluba peaks tagama, et kõnealuste äriühingute suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi kohaseid organisatsioonilisi nõudeid ning nõuetekohast järelevalvet. Üksustelt, mis on loa saanud ja mille üle teostatakse järelevalvet finantssektorit reguleeriva liidu õiguse alusel ja mis on vabastatud käesoleva direktiivi täitmisest, kuid mis tegelevad algoritmkauplemisega või kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat, ei peaks siiski nõudma tegevusloa saamist käesoleva direktiivi kohaselt ning nende suhtes peaks üksnes kohaldama neid meetmeid ja kontrole, mille eesmärk on nimetatud tüüpi kauplemisest tuleneva spetsiifilise riski maandamine. Seda silmas pidades peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve olema oluline koordineerija, määrates kindlaks asjakohase hinnasammu, et tagada liidu tasandil nõuetekohased turud.
- (64) Nii investeerimisühingud kui ka kauplemiskohad peaksid võtma usaldusväärseid meetmeid, mis aitaksid tagada, et algoritmkauplemine või algoritmipõhine välkkauplemistehnika ei ohusta turu stabiilsust ning et neid ei saa kasutada turukuritarvituseks. Samuti peaksid kauplemiskohad tagama, et nende kauplemissüsteemid on vastupidavad ning nõuetekohaselt testitud ning suudavad tulla toime suureneva hulga korralduste ja turupingetega, ning looma kauplemiskohtadel kauplemist piirata võimaldavad süsteemid, mis ootamatute äkiliste hinnakõikumiste korral kauplemise ajutiselt peataksid või seda piiraksid.
- (65) Samuti on vaja tagada, et kauplemiskohtade teenustasude struktuur oleks läbipaistev, õiglane ja välistaks diskrimineerimise ega oleks korraldatud viisil, mis soodustaks nõuetele mittevastavaid turutingimusi. Seetõttu on asjakohane lubada kauplemiskohtadel kohandada tühistatud korralduste teenustasu vastavalt sellele, kui kaua korraldus

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

kehtis, ning määrata kindlaks tasud iga finantsinstrumendi osas, mille suhtes neid kohaldatakse. Liikmesriigid võivad lubada kauplemiskohtadel kehtestada suurema teenustasu hiljem tühistatava korralduse esitamisele või kehtestada suurema teenustasu osalistele, kelle tühistatud korralduste suhe täidetud korraldustega on suur, ja neile, kes kasutavad algoritmipõhist väkkauplemistehnikat, et kajastada lisakoormust süsteemi mahule, mis ei too tingimata kasu teistele turuosalistele.

- (66) Lisaks algoritmkauplemise ja algoritmipõhise väkkauplemistehnikaga seotud meetmetele on asjakohane keelata investeerimisühingutel anda oma klientidele otsene elektrooniline juurdepääs turgudele, kui juurdepääsuks ei ole paigas nõuetekohaseid süsteeme ja kontrole. Olenemata pakutavast otsese elektroonilise juurdepääsu vormist peaksid sellist juurdepääsu pakkuvad äriühingud hindama ja vaatama läbi kõnealust teenust kasutavate klientide sobilikkuse ning tagama, et teenuse kasutamise seoses on kehtestatud riskikontroll ning et kõnealused äriühingud on jätkuvalt vastutavad nende klientide poolt nende süsteeme või nende kauplemiskoode kasutades läbiviidud kauplemise eest. Kõnealuseid uusi kauplemisvorme käsitlevad organisatsioonilised nõuded tuleks üksikasjalikumalt sätestada regulatiivsetes tehnilistes standardites. Nii saaks tagada, et nõudeid saab muuta, kui on vaja arvesse võtta kõnealuse valdkonna innovatsiooni ja arengut.
- (67) Tõhusa järelevalve tagamiseks ja selleks, et võimaldada pädevatel asutustel võtta õigeaegselt sobivaid meetmeid puudulike või kuritahtliku iseloomuga algoritmipõhiste strateegiate vastu, on vaja märgistada kõik algoritmipõhise kauplemise kaudu genereeritud korraldused. Tänu märgistamisele peaks pädevatel asutustel olema võimalik kindlaks teha erinevate algoritmide alusel tehtud korraldused ning tõhusalt rekonstrueerida algoritmi kasutavate kauplejate strateegiad ja neid hinnata. See peaks maandama riski, et korraldusi ei omistata täpselt algoritmipõhisele strateegiale ja algoritmi kasutavale kauplejale. Märgistamine võimaldab pädevatel asutustel tõhusalt ja tulemuslikult tegutseda selliste algoritmkauplemise strateegiate vastu, millel on kuritarvitav toime või mis ohustavad turu nõuetekohast toimimist.
- (68) Et tagada turu usaldusväärsuse säilimine finantsturgude tehnoloogilise arengu valguses, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsima riiklikelt ekspertidelt teavet kauplemistehnoloogia valdkonnas toimuva arengu kohta, sealhulgas väkkauplemine ja uued tavad, mis võivad põhjustada turukuritarvitusi, et teha kindlaks ja edendada tulemuslikke strateegiaid selliste kuritarvituste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks.
- (69) Praegu tegutseb liidus terve hulk kauplemiskohti, mille hulgas on neid, mis kauplevad identsete finantsinstrumentidega. Investorite huve kahjustavate potentsiaalsete riskide käsitlemiseks tuleb formaliseerida ja kooskõlastada protsessid seoses tagajärgedega, mida ühe investeerimisühingu või kauplemiskohta korraldava turukorraldaja otsus peatada või lõpetada mõne finantsinstrumendiga kauplemine toob kaasa teistele kauplemiskohtadele. Kui finantsinstrumendiga kauplemine otsustatakse peatada või lõpetada, tuleks õiguskindluse huvides ja huvide konfliktide piisavaks lahendamiseks tagada, et kui investeerimisühing või kauplemiskohta korraldav turukorraldaja peatab kauplemise seepärast, et ei järgita nende kohaldatavaid eeskirju, juhinduvad teised sellest otsusest, kui nende pädevad asutused nii otsustavad, välja arvatud juhul, kui erakorralistel asjaoludel on kauplemise jätkamine õigustatud. Lisaks sellele on vaja formaliseerida ja tõhustada pädevate asutuste vahelist teabevahetust ja koostööd seoses finantsinstrumendiga kauplemiskohas kauplemise peatamise ja lõpetamisega. Nimetatud korda tuleks kohaldada nii, et see ei võimaldaks kauplemiskohtadel kasutada finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamisega seoses edastatud teavet kommertseemärgil.
- (70) Finantsturgudel aktiivselt tegutsevate investorite arv on suurenenud ning neile pakutakse keerukamaid ja mitmekesisemaid teenuseid ja instrumente; kõnealust arengut arvesse võttes on vaja ühtsemaid sätteid, mis võimaldaksid investoritele kogu liidus tõhusat kaitset. Direktiivi 2004/39/EÜ vastuvõtmise ajal suurenes investorite sõltuvus isiklikest soovitustest, mistõttu oli vaja määratleda investeerimise nõustamine investeerimise teenusena, mille jaoks on vaja tegevusluba ning mille suhtes kehtivad teatavad äritegevuse kohustused. Kuna isiklikud soovitused on klientide jaoks jätkuvalt olulised ning teenused ja instrumentid muutuvad järjest keerukamaks, on investorite kaitse tugevdamiseks vaja äritegevuse kohustusi rangemaks muuta.
- (71) Liikmesriigid peaksid tagama, et investeerimisühingud tegutseksid kooskõlas kliendi parimate huvidega ja suudaksid täita neile käesoleva direktiiviga pandud kohustusi. Investeerimisühingud peaksid samamoodi mõistma pakutud või soovitatud finantsinstrumentide omadusi ning kehtestama ja vaatama läbi tulemusliku poliitika ja korra selliste klientide kategooria kindlaksmääramiseks, kellele tooteid ja teenuseid pakutakse. Liikmesriigid peaksid tagama, et

finantsinstrumente välja töötavad investeerimisühingud tagavad, et kõnealused tooted töötatakse välja vastavalt kindlaksmääratud lõppklientide sihtturu vajadustele asjaomases klientide kategoorias, võtavad mõistlikke meetmeid selle tagamiseks, et finantsinstrumente pakutakse kindlaksmääratud sihtturul, ning vaatavad korrapäraselt läbi sihtturu määratluse ja sellel pakutavate toodete toimivuse. Investeerimisühingud, kes pakuvad või soovivad klientidele finantsinstrumente, mis ei ole nende välja töötatud, peaksid kehtestama ka asjakohase korra, et saada ja mõista toote heakskiitmise menetlust käsitlevat teavet, mis hõlmab kindlaksmääratud sihtturgu ja nende pakutava või soovitatava toote omadusi. Kõnealust kohustust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks asjakohasuse ja sobivuse hindamist, mida investeerimisühing teostab seejärel klientidele investeerimisteenuste osutamise käigus, võttes aluseks nende isiklikud vajadused, omadused ja eesmärgid.

Tagamaks, et finantsinstrumente pakutakse ja soovitatakse ainult juhul, kui see on kliendi huvides, peaksid investeerimisühingud, kes pakuvad ja soovivad tooteid, mida töötavad välja äriühingud, kelle suhtes ei kohaldata käesolevas direktiivis esitatud tootejuhtimise nõudeid, või mida töötavad välja kolmandate riikide äriühingud, samuti kehtestama asjakohase korra piisava teabe saamiseks finantsinstrumentide kohta.

- (72) Et kogu oluline teave jõuaks investoriteni, on otstarbekas investeerimisnõustamist pakkumatelt investeerimisühingutelt nõuda, et nad avaldaksid nõustamise eest võetavad tasud, selgitaksid aluseid, millest nad oma nõustamises lähtuvad, eelkõige seda, milliste toodete kohta nad klientidele isiklike soovitusi annavad, kas nad pakuvad investeerimisnõustamist sõltumatult ning kas nad pakuvad klientidele soovitatud finantsinstrumentide sobivuse korrapärasest hindamist. Samuti on asjakohane investeerimisühingutelt nõuda, et nad klientidele selgitaksid, millest nad neile nõu andes lähtuvad.
- (73) Et täpsustada investeerimisnõustamise reguleerivat raamistikku, jättes samal ajal investeerimisühingutele ja klientidele valikuvõimaluse, on asjakohane kehtestada tingimused kõnealuse teenuse osutamiseks juhul, kui investeerimisühingud teavitavad kliente, et teenust osutatakse sõltumatult. Kui nõustamist pakutakse sõltumatult, tuleks enne isikliku soovitusi esitamist hinnata piisaval hulgal erinevate toodete pakujate tooteid. Nõustaja ei pea hindama kõigi toodete pakujate või emitentide turul kättesaadavaid tooteid, ent finantsinstrumentide valik ei tohiks piirduda nendega, mis on emitentide või mida pakutakse üksuste poolt, kellel on investeerimisühinguga tihe seos või muu õiguslik või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, mis võib ohustada esitatava nõuande sõltumatust.
- (74) Investorite kaitse tugevdamiseks ning klientidele teenusest selgema ettekujutuse loomiseks tuleks veelgi piirata äriühingute võimalust võtta ja saada sõltumatut investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakkudes kolmandatelt isikutelt ning eelkõige emitentidelt või toodete pakujatelt tasu, vahendustasu või mis tahes rahalist või mitterahalist hüve. See tähendab, et kõik kolmandate isikute poolt makstud või esitatud tasud, vahendustasud või mis tahes rahalised või mitterahalised hüved tuleb täielikult tagastada kliendile võimalikult kiiresti pärast seda, kui äriühing on need maksed saanud ning äriühingul ei tohiks lubada tasaarveldada kolmandate isikute makseid tasudest, mida klient äriühingule võlgneb. Klienti tuleks nõuetekohaselt ja vajaduse korral regulaarselt teavitada kõikidest tasudest, vahendustasudest ja hüvedest, mida äriühing on saanud seoses kliendile osutatud investeerimisteenusega ja mis on talle üle kantud. Sõltumatut nõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemist pakkuvad äriühingud peaksid oma organisatsiooniliste nõuete osana välja töötama poliitika, millega tagatakse kolmandate isikute tehtud maksete määramine ja üleandmine klientidele. Lubatud peaks olema üksnes väikeses ulatuses mitterahalised hüved, tingimusel et klientidele antakse nende kohta selget teavet, et need hüved saavad suurendada osutatava teenuse kvaliteeti ning neid ei saa käsitada selliselt, et need kahjustaks investeerimisühingu võimet tegutseda oma klientide parimates huvides.
- (75) Sõltumatut investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakkudes peaksid isiku poolt kliendi nimel makstavad või pakutavad tasud, vahendustasud või mitterahalised hüved olema lubatud üksnes juhul, kui isik on teadlik sellest, et neid makseid tehakse kõnealuse isiku nimel ning maksete summat ja sagedust ei tohi määrata kolmas isik, vaid selles lepatakse kokku kliendi ja investeerimisühingu vahel. Kõnealusele nõudele vastavad juhud, kui klient maksab otse investeerimisühingu arve või selle maksab sõltumatu kolmas isik, kellel ei ole kliendile pakutava investeerimisteenuse osas investeerimisühinguga mingit seost ning kes toimib ainult kliendi juhiste kohaselt, ja juhul, kui klient lepib investeerimisühinguga kokku viimase osutatava teenuse eest makstava tasu ja tasub selle. See puudutab peamiselt raamatupidajaid või juriste, kes tegutsevad kliendi antud selgete maksejuhiste kohaselt, või juhtusid, kui isik tegutseb pelgalt makse teostajana.

- (76) Käesolevas direktiivis nähakse liikmesriikidele ette tingimused ja menetlused, mida tuleb järgida täiendavate nõuete kehtestamise kavandamisel. Sellised nõuded võivad hõlmata mis tahes kolmanda isiku või kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega tegutseva isiku pakutava teenustasu, vahendustasu ja mis tahes rahalise või mitterahalise hüve pakkumise ja vastuvõtmise keeldu või täiendavat piiramist.
- (77) Tarbijate täiendavaks kaitsmiseks on asjakohane tagada, et investeerimisühingud ei tasusta oma töötajaid ega hinda nende tulemuslikkust viisil, mis on vastuolus äriühingu kohustusega tegutseda oma klientide parimates huvides, näiteks luues tasustamise, müügieesmärkide vms abil hüvesid, mis soodustavad konkreetse finantsinstrumendi soovitamist või müümist, kui muu toode võiks vastata paremini kliendi vajadustele.
- (78) Kui on esitatud piisav teave finantsinstrumendi endaga seotud kulude ja seonduvate tasude või riskide kohta kooskõlas muu liidu õigusega, tuleks seda pidada asjakohaseks klientidele teabe esitamiseks käesoleva direktiivi tähenduses. Samas peaksid nimetatud finantsinstrumendi pakuvad investeerimisühingud või krediidasutused täiendavalt teavitama oma kliente kõigist muudest kuludest ja nendega seonduvatest tasudest, mis on seotud teenustega, mida nad osutavad seoses nimetatud finantsinstrumendiga.
- (79) Arvestades investeerimistoodete keerukust ja pidevat uuenemist, on samuti oluline tagada, et töötajad, kes tegelevad jaeklientide nõustamise või neile investeerimistoodete müümisega, omaksid pakutavate toodete suhtes piisavat teadmiste taset ja pädevust. Investeerimisühingud peaksid võimaldama oma töötajatele piisavalt aega ja vahendeid kõnealuste teadmiste ja sellise pädevuse omandamiseks ning nende kasutamiseks klientidele teenuste osutamisel.
- (80) Investeerimisühingutel lubatakse osutada investeerimisteenuseid, mis koosnevad ainult klientide korralduste täitmise- ja/või vastuvõtmisest ja edastamisest ning mille puhul ei ole vaja saada teavet kliendi teadmiste ja kogemuste kohta, et selle alusel hinnata teenuse või finantsinstrumendi sobivust kliendi jaoks. Kuna kõnealuste teenustega kaasneb klientide kaitse oluline vähenemine, tuleks parandada nende teenuste osutamise tingimusi. Eelkõige tuleks välistada võimalus kõnealuste teenuste osutamiseks koos kõrvalteenusega, mis seisneb investoritele krediidi või laenude andmises, et võimaldada neil teha tehingut, milles osaleb ka investeerimisühing, kuna see muudab tehingu keerukamaks ning raskendab tehinguga seotud riski hindamist. Samuti on asjakohane paremini määratleda kriteeriumid finantsinstrumendi valikuks kõnealuste teenuste osutamisel, et välistada teatavad finantsinstrumendid, sealhulgas need, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või sellist struktuuri, mis raskendab kliendi jaoks kaasneva riski hindamist, aktsiad ettevõtjas, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond) („mitte-eurofondist ühisinvesteerimisettevõtja”) ja struktureeritud eurofondid, millele on osutatud komisjoni määruse (EL) nr 583/2010 artikli 36 lõike 1 teises lõigus⁽¹⁾. Teatavate eurofondide käsitlemine keerukate toodetena ei tohiks mõjutada edaspidist liidu õigust, millega määratakse kindlaks selliste toodete ulatus ning neile kohaldatavad eeskirjad.
- (81) Kogu liidus kasutavad jaefinantsteenuste pakkujad laialdaselt ristmüüki. Ristmüük võib olla jaeklientidele kasulik, kuid võib hõlmata ka müügitgevust, mille puhul kliendi huve ei võeta piisavalt arvesse. Näiteks võib teatav ristmüügitgevus, nimelt seosmüük, mille puhul kaks või enam finantsteenust müüakse paketine ning vähemalt üks neist teenustest ei ole eraldi saadaval, moonutada konkurentsi ning avaldada negatiivset mõju klientide liikuvusele ning nende võimele teha teadlik valik. Sellise seosmüügi näiteks võib tuua investeerimisteenust kasutava jaekliendi jaoks kohustusliku arvelduskonto avamise. Ehkki ka toodete komplektina müümine, mille puhul kaks või enam finantsteenust müüakse paketine, kuid kõiki teenuseid saab osta ka eraldi, võib kahjustada konkurentsi ja klientide liikuvust ning nende võimet teha teadlikke valikuid, jätab see vähemalt kliendile valikuvõimaluse ning ohustab seetõttu vähem investeerimisühingute käesoleva direktiivi kohaste kohustuste täitmist. Konkurentsi edendamiseks ja tarbijatele valikuvõimaluse loomiseks tuleks selliste tavade kasutamist hoolikalt hinnata.
- (82) Investeerimisnõustamise pakkumisel peaks investeerimisühing kirjalikult esitatavas sobivuse kirjelduses täpsustama, kuidas nõustamine vastab jaekliendi eelistustele, vajadustele ja muudele omadustele. See kirjeldus tuleks esitada püsival andmekandjal, sealhulgas elektrooniliselt. Kohustus viia läbi sobivuse hinnang ning esitada kliendile täpne

⁽¹⁾ Komisjoni 1. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 583/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ seoses investorile esitatava põhiteabega ja tingimustega, mida tuleb täita investorile esitatava põhiteabe või prospekti esitamisel veebilehel või muul püsival andmekandjal kui paberil (ELT L 176, 10.7.2010, lk 1).

sobivusaruanne lasub investeerimisühingul ning tuleks kehtestada asjakohased kaitsemeetmed, et klient ei kannaks kahju seetõttu, et aruandes esitatakse isiklikku soovitusi ebaõiglasel või ebaõiglasel viisil, sealhulgas kuidas antud soovitus sobib kliendile ja millised on soovitatava tegevuse negatiivsed küljed.

- (83) Määrates kindlaks, millisel juhul esitatakse teave aegsasti enne käesolevas direktiivis kehtestatud aega, peaks investeerimisühing võtma lähtuvalt olukorra kiireloomulisusest arvesse kliendi vajadust saada enne investeerimisotsuse tegemist piisavalt aega teavet lugeda ja mõista. Klient, kes tutvub teabega keeruka või tundmatu toote või teenuse kohta või sellise toote või teenuse kohta, millega tal puuduvad kogemused, vajab tõenäoliselt rohkem aega kui klient, kes tutvub lihtsama või talle rohkem tuntud toote või teenusega, või klient, kellel on vastav varasem kogemus.
- (84) Käesolev direktiiv ei peaks kohustama investeerimisühinguid esitama kogu nõutavat teavet investeerimisühingu, finantsinstrumentide, kulude ja seotud tasude kohta või kliendi finantsinstrumentide või raha kaitse kohta kohe ja samaaegselt, tingimusel et investeerimisühingud järgivad üldist kohustust esitada asjaomane teave aegsasti enne käesolevas direktiivis täpsustatud tähtaega. Kui see teave esitatakse kliendile aegsasti enne teenuse osutamist, ei kohusta käesolev direktiiv äriühinguid esitama seda eraldi ega esitama seda teavet kliendilepingus.
- (85) Teenust tuleks lugeda osutatuks kliendi algatusel, kui klient ei nõua seda vastusena ühingu poolt või ühingu nimel konkreetsele kliendile suunatud individualiseeritud teabele, mis sisaldab kutset või on ette nähtud kliendi mõjutamiseks seoses konkreetse finantsinstrumenti või konkreetse tehinguga. Teenust võib lugeda osutatuks kliendi algatusel olenemata sellest, et klient nõuab seda teabe alusel, mis sisaldab finantsinstrumentide soodustust või pakkumist, mis on tehtud vahenditega, mis on oma olemuselt üldised ja suunatud avalikkusele või suuremale klientide või võimalike klientide rühmale või kategooriale.
- (86) Üks käesoleva direktiivi eesmärke on kaitsta investoreid. Investorite kaitse meetmeid tuleks kohandada iga investori kategooria (jaeinvestorid, kutselised investorid ja vastaspooled) eripära arvestades. Olenemata asjaomaste klientide kategooriast, on asjakohane teenuste osutamise reguleeriva raamistiku tugevdamiseks siiski teha selgeks, et ausa, õiglase ja professionaalse tegutsemise põhimõtteid ning kohustust olla õiglane, väljenduda selgelt ning vältida eksitamist tuleb järgida iga kliendisuhete puhul.
- (87) Käesoleva direktiivi kohaste finantsinstrumentide alternatiivi või võimaliku asendajana pakutakse klientidele sageli kindlustuslepingutega seotud investeeringuid. Jaeklientidele püsiva kaitse ning sarnastele toodetele võrdsete tingimuste tagamiseks on oluline, et kindlustuspõhiste investeerimistoodete suhtes kohaldataks asjakohaseid nõudeid. Arvestades, et käesoleva direktiivi investorite kaitset käsitlevad nõuded peaksid seetõttu kehtima ka kindlustuslepinguga seotud investeeringutele, muudavad nende erinev turustruktuur ja tootomadused asjakohasemaks detailsete nõuete kehtestamise pigem direktiivi 2002/92/EÜ käimasoleva läbivaatamise käigus kui käesolevas direktiivis. Tulevane liidu õigus, millega reguleeritakse kindlustusvahendajate ja -andjate tegevust, peaks seetõttu tagama järjepideva regulatiivse lähenemisviisi eri finantstoodetele, mis rahuldavad investorite sarnaseid vajadusi ja mille puhul seetõttu tekivad võrreldavad investorite kaitsega seotud probleemid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve”) ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaksid tegema koostööd, et saavutada võimalikult suur ühtsus äritegevuse eeskirjades kõnealuste investeerimistoodete puhul. Nimetatud uued nõuded kindlustuspõhiste investeerimistoodetele tuleks sätestada direktiivis 2002/92/EÜ.
- (88) Selleks et ühtlustada eeskirju, mis puudutavad huvide konflikte, üldpõhimõtteid ja klientide teavitamist, ning võimaldada liikmesriikidel seada piiranguid kindlustusvahendajate tasustamisele, tuleks direktiivi 2002/92/EÜ vastavalt muuta.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

- (89) Direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta kindlustuspõhised investeerimistooted, millega ei kaasne investeerimisvõimalust, ning hoised, millega seotud risk sõltub ainult intressimääradest. Era- ja tööandjapensionitooted, mille esmane eesmärk on tagada investorile pensionipõlves sissetulek, tuleks oma eripära ja eesmärkide tõttu käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta.
- (90) Erandina filiaalide tegevuse suhtes kehtiva päritoluliikmesriigi tegevusloa, järelevalve ja kohustuste täitmise tagamise põhimõttest on asjakohane, et vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus vastutab teatavate käesolevas direktiivis määratletud kohustuste täitmise tagamise eest seoses filiaali kaudu toimuva äritegevusega filiaali asukohaterritooriumi piires, kuna kõnealune asutus on filiaalile kõige lähemal ning sellel on filiaali tegevust reguleerivate eeskirjade rikkumiste avastamise ja sekkumise seisukohast parem asukoht.
- (91) On vaja kehtestada tõhus „parima täitmise” kohustus tagamaks, et investeerimisühingud täidavad klientide korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel. Kõnealune kohustus peaks kehtima juhul, kui investeerimisühingul on kliendi ees lepingulised või esinduskohustused.
- (92) Arvestades, et liidus on nüüd olemas laiem valik täitmiskohti, tuleks tõhustada jaeklientide korralduste parima täitmise raamistikku. Korralduste parima täitmise raamistiku rakendamisel tuleks arvestada seiretehnoloogia arengut vastavalt artikli 27 lõike 1 teisele ja kolmandale lõigule.
- (93) Jaeklientide korralduste täitmisel parima täitmise kindlakstegemisel peaksid kliendilt küsitavad investeerimisühingu enda vahendus- või teenustasud täitmisega seotud kulude hulka kuuluma piiratud ulatuses, juhul kui konkreetselt korraldust suudab täita rohkem kui üks ühingu täitmispoliitikas loetletud täitmiskoht. Sellistel juhtudel tuleks arvesse võtta ühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas, et hinnata ja võrrelda seda, milline tulemus kliendi jaoks korralduse täitmisel igas sellises täitmiskohas saavutatakse. Eesmärk ei ole aga nõuda ühingutelt, et nad võrdleksid tulemust, mis kliendi jaoks saavutatakse ühingu enda täitmispoliitika ning vahendus- ja teenustasude alusel, tulemustega, mille võiks sama kliendi jaoks saavutada mõni teine investeerimisühing teistsuguse täitmispoliitika ning teistmoodi struktureeritud vahendus- või teenustasude alusel. Eesmärk ei ole ka nõuda ühingult, et ta võrdleks enda vahendustasude erinevusi, mis tulenevad ühingu kliendile osutatavate teenuste olemuse erinevustest.
- (94) Käesoleva direktiivi sätteid, mille kohaselt täitmiskulud peaksid hõlmama ühingu enda vahendus- või teenustasusid, mida investeerimisühing kliendilt investeerimisteenuse osutamise eest võtab, ei tuleks kohaldada selle kindlakstegemisel, millised täitmiskohad peaksid olema ühingu täitmispoliitikas nimetatud vastavalt käesoleva direktiivi artikli 27 lõikele 5.
- (95) Investeerimisühingut peaks lugema oma vahendustasusid struktureerivaks või nende tasumist nõudvaks viisil, mis põhjustab täitmiskohtade vahel ebaõiglast diskrimineerimist, kui ta küsib klientidelt erinevat vahendustasu või hinnavahet erinevates täitmiskohtades täitmise eest ja kõnealune erinevus ei põhine ühingu kõnealustes kohtades täitmise kulude tegelikul erinevusel.
- (96) Et muuta rangemaks tingimusi, millele investeerimisühingud peavad vastama, et käesoleva direktiivi kohaselt täita korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel, tuleks nõuda finantsinstrumentide puhul, mille suhtes kehtib määruse (EL) 600/2014 artiklites 23 ja 28 osutatud kohustusliku kauplemiskoha nõue, et iga kauplemiskoht ja süsteemne täitja, ning muude finantsinstrumentide puhul, et iga täitmiskoht avalikustaks andmed tehingute täitmise kvaliteedi kohta igas kauplemis- ja täitmiskohas.
- (97) Investeerimisühingud esitavad klientidele täitmispoliitika kohta tihti üldsõnalist ja standardset teavet, mis ei võimalda klientidel aru saada, kuidas korraldust täidetakse, ega teha kindlaks, kas investeerimisühingud järgivad oma kohustust täita korraldusi klientidele kõige soodsamatel tingimustel. Investorite kaitse tugevdamiseks tuleks täpsustada põhimõtted seoses teabega, mis äriühingud annavad oma klientidele täitmispoliitika kohta, ning nõuda, et investeerimisühingud avalikustaksid igal aastal kõigi finantsinstrumentide liikide kohta viis peamist kohta, kus nad eelneval aastal klientide korraldusi täitsid, ning võtaksid arvesse kõnealust teavet ja täitmiskohtade avaldatud teavet täitmise kvaliteedi kohta oma parima täitmise poliitikas.

- (98) Ärisuhte loomisel kliendiga võib investeerimisühing paluda, et klient või potentsiaalne klient nõustuks samaaegselt täitmispoliitikaga ja võimalusega, et tema korraldusi võidakse täita väljaspool kauplemisskohti.
- (99) Isikuid, kes osutavad investeerimisteenuseid rohkem kui ühe investeerimisühingu nimel, ei tohiks lugeda seotud vahendajateks, vaid investeerimisühinguteks, kui nad jäävad käesolevas direktiivis ettenähtud määratluse piiridesse, välja arvatud teatavad isikud, kellele võib teha erandi.
- (100) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata seotud vahendajate õigust tegeleda teiste direktiividega reguleeritud tegevusaladega ja seonduvate tegevustega käesoleva direktiiviga reguleerimata finantsteenuste osas või toodete osas, sealhulgas sama finantsgrupi osade nimel.
- (101) Väljaspool investeerimisühingu ruume toimuva tegevuse (lävemüük) tingimused ei peaks olema käesoleva direktiiviga reguleeritud.
- (102) Liikmesriikide pädevad asutused ei tohiks seotud vahendajaid registreerida või peaksid nende registreerimise kehtetuks tunnistama, kui reaalne tegevus näitab selgelt, et seotud vahendaja on teinud valiku ühe liikmesriigi õigusüsteemi kasuks eesmärgiga hoida kõrvale rangematest normidest, mis kehtivad teises liikmesriigis, mille territooriumil ta peamiselt kavatseb tegutseda või tegutsseb.
- (103) Võrdseid vastaspooli tuleks käesoleva direktiivi tähenduses käsitleda klientidena tegutsevatena.
- (104) Finantskriis on näidanud, et kliendid, kes ei ole jaainvestorid, ei pruugi oma investeringutega seotud riske õigesti hinnata. Kinnitades küll vajadust nõuda äritegevuse eeskirjade täitmist kõige enam kaitset vajavate investorite huvides, tuleks siiski täpsemalt kindlaks määrata eri kliendikategooriate suhtes kohaldatavad nõuded. Selleks tuleks mõningaid teabe- ja aruandlusnõudeid laiendada nii, et need hõlmaksid ka suhteid võrdsete vastaspooltega. Eelkõige peaksid kõnealused nõuded olema seotud klientide finantsinstrumentide ja raha kaitsega ning keerukamaid finantsinstrumente ja tehinguid käsitlevate teabe- ja aruandlusnõuetega. Et paremini määratleda kohalike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste asutuste kuuluvust, tuleks need selgelt välja jätta võrdsete vastaspoolte ning kutselisteks investoriteks peetavate klientide loetelust, lubades kõnealustel klientidel siiski soovi korral paluda end kohelda kutseliste klientidena.
- (105) Seoses võrdsete vastaspoolte vahel tehtud tehingutega tuleks kohustust klientide määratud hinnaga korralduste avalikustamiseks kohaldada üksnes juhul, kui tehingu vastaspool saabab investeerimisühingule täitmiseks määratud hinnaga korralduse.
- (106) Isikuandmete töötlemisel seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega peaksid liikmesriigid tagama isikuandmete kaitse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 95/46/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ⁽²⁾. Isikuandmete töötlemist Euroopa Väärtipaberiturujärelevalve poolt seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001⁽³⁾.
- (107) Kõigil investeerimisühingutel peaksid kogu liidus olema samad võimalused reguleeritud turgudega liitumiseks või neile juurdepääsuks. Sõltumata tehingute praegusest korraldusviisist liikmesriikides, on oluline kõrvaldada reguleeritud turgudele juurdepääsu tehnilised ja õiguslikud piirangud.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (108) Piiriüleste tehingute lõpuleviimise soodustamiseks on asjakohane näha investeerimisühingutele ette juurdepääs kliiringu- ja arveldussüsteemidele kogu liidus olenemata sellest, kas tehingud on sõlmitud reguleeritud turgude kaudu asjaomastes liikmesriikides. Investeerimisühingud, mis soovivad osaleda vahetult teise liikmesriigi arveldussüsteemides, peaksid vastama liikmelisuse suhtes kehtestatud asjakohastele tegevus- ja ärinõuetele ning usaldatavusnõuetele finantsturgude sujuva ja nõuetekohase toimimise säilitamiseks.
- (109) Kolmandate riikide äriühingute suhtes, kes osutavad liidus teenuseid, kohaldatakse riigisest korda ja nõudeid. Korrakohase tegevusloa saanud äriühingud ei saa kasutada teenuste osutamise vabadust ja asutamisevabadust muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriik. Kui mis tahes liikmesriik leiab, et kolmanda riigi äriühingu poolt filiaali asutamisega on võimalik saavutada piisav kaitstuse tase tema jaeklientidele või jaeklientidele, kes on taotlenud kutselise kliendina kohtlemist, on asjakohane kehtestada minimaalne ühine regulatiivne raamistik liidu tasandil seoses kõnealustele filiaalidele kohaldatavate nõudmistega ja põhimõttega, et kolmandate riikide äriühinguid ei tohiks kohelda soodsamatel tingimustel kui liidu äriühinguid.
- (110) Käesoleva direktiivi sätteid rakendades peaksid liikmesriigid nõuetekohaselt arvesse võtma rahapesuvastase töökoonna soovitusi seoses jurisdiktsioonidega, millel on strateegilisi puudujääke rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse osas ja mille suhtes kohaldatakse vastumeetmeid, või jurisdiktsioonidega, millel on strateegilisi puudujääke rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse osas ja mis ei ole saavutanud piisavalt edu nende puudujääkide kõrvaldamisel või ei ole võtnud kohustust järgida koostöös rahapesuvastase töökoonnaga välja töötatud tegevusplani nende puudujääkide kõrvaldamiseks.
- (111) Käesoleva direktiivi sätteid, millega reguleeritakse kolmandate riikide äriühingute investeerimisteenusete osutamist või investeerimistegevust liidus, ei tohiks mõjutada liidus asutatud isikute võimalust kasutada omal algatusel kolmanda riigi äriühingu investeerimisteenuseteid. Kui kolmanda riigi äriühing osutab teenuseid liidus asutatud isiku omal algatusel, ei peeta selliseid teenuseid liidu territooriumil osutatud teenusteks. Kui kolmanda riigi äriühing otsib liidus kliente või potentsiaalseid kliente või reklaamib liidus investeerimisteenuseteid või -tegevusi koos kõrvalteenustega, ei peeta seda kliendi omal algatusel osutatud teenuseks.
- (112) Tegevusluba reguleeritud turu korraldamiseks peaks laienema kõigile tegevustele, mis on otseselt seotud korralduste väljapaneku, töötlemise, täitmise, kinnitamise ja nende kohta aru andmisega alates kõnealuste korralduste reguleeritud turule vastuvõtmisest kuni nende lõpuleviimiseks edastamiseni, ning finantsinstrumentide kauplemisele lubamisega seotud tegevustele. See peaks hõlmama ka tehinguid, mis sõlmitakse reguleeritud turu määratud turutegijate vahendusel, mis sooritatakse selle süsteemide alusel ja kooskõlas kõnealuste süsteemide reguleerivate eeskirjadega. Mitte kõiki reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi liikmete või osaliste sõlmitud tehinguid ei tuleks lugeda reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi raames sõlmituks. Liikmete või osaliste sõlmitud kahepoolseid tehinguid, mis ei ole kooskõlas kõigi käesoleva direktiivi alusel reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi jaoks kehtestatud kohustustega, tuleks kliendi korralduste süsteemse täitja määratluse alusel lugeda väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi sõlmitud tehinguteks. Sellisel juhul peaks kehtima investeerimisühingute kohustus avaldada ühingu siduvaid hinnapakkumisi, kui on täidetud käesoleva direktiiviga ning määrusega (EL) nr 600/2014 kehtestatud tingimused.
- (113) Arvestades likviidsuse tähtsust turgude tõhusa ja korrektse toimimise tagamisel, peaksid investeerimisühingutel, mis tegelevad algoritmkauplemisega, et rakendada turutegemise strateegiat, olema kauplemiskohtadega sõlmitud kirjalikud lepingud, milles täpsustatakse nende kohustusi turule likviidsuse tagamisel.
- (114) Käesolev direktiiv ei peaks nõudma pädevatelt asutustelt turutegemise skeemis osalemiseks nõutava, reguleeritud turu ja investeerimisühingu vahelise kirjaliku lepingu sisu heakskiitmist ega läbivaatamist. Samas ei takistata neil selle tegemist, kui selline heakskiitmine või läbivaatamine põhineb üksnes reguleeritud turgude artikli 48 kohaste kohustuste järgimisel.

- (115) Kesksete turuandmete teenuste pakkumise suhtes, mis on äärmiselt olulised nii kasutajatele liidu finantsturgudel toimuvast kauplemisest soovitud ülevaate saamiseks kui ka pädevatele asutustele tehingute kohta täpse ja ülevaataliku teabe hankimiseks, tuleks vajaliku kvaliteedi tagamiseks kohaldada tegevusloa nõuet ja reguleerimist.
- (116) Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate juurutamine peaks parandama organiseeritud kauplemissüsteemide kohta avaldatava, kauplemise läbipaistvust käsitleva teabe kvaliteeti ning aitama tagada, et sellised andmed avaldatakse viisil, mis hõlbustab nende ühendamist kauplemiskohtade avaldatud andmetega.
- (117) Nüüd, kus on olemas turustruktuur, mis võimaldab mitme kauplemiskoha vahelist konkurentsi, on vaja, et võimalikult ruttu hakkaks toimima tõhus ja terviklik kauplemiskoondeabe. Kauplemiskoondeabe kommertslahenduse kasutuselevõtt aktsiate ja aktsialaadsete finantsinstrumentide jaoks peaks aitama välja kujundada terviklikuma Euroopa turu ja võimaldama turuosalistele lihtsama juurdepääsu kättesaadavale kauplemise läbipaistvust käsitlevale koondeabele. Kavandatav lahendus põhineb tegevusloa andmisel neile teenusepakkujatele, kes lähtuvad oma töös eelnevalt kindlaks määratud ja kontrollitud parameetritest ning konkureerivad omavahel, et leida tehniliselt kõrgetasemelised ja uuenduslikud lahendused, mis teenindavad turgu parimal võimalikul viisil ning tagavad, et järjepidevad ja täpsed turuandmed on kättesaadavad. Nõudes kõigilt kauplemiskoondeabe pakkujatelt kõigi tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskohtade andmete konsolideerimist, on kindel, et sellega kaasneb konkurents klientidele pakutavate teenuste kvaliteedis, mitte hõlmatud andmete ulatuses. Sellegipoolest on praegu asjakohane näha ette kauplemiskoondeabe rakendamine avaliku hankemenetluse alusel, kui kavandatav mehhanism ei too aktsiate ja aktsialaadsete finantsinstrumentide puhul kaasa tõhusa ja tervikliku kauplemiskoondeabe õigeaegset edastamist.
- (118) Kauplemiskoondeabe pakkumist omakapitaliinstrumentide puhul ei peeta nii raskeks kui mittekapitaliväärtpaberite puhul ning võimalikud pakkujad peaksid eelnevalt omandama kogemusi omakapitaliinstrumentidega. Nõuetekohase kauplemiskoondeabe pakkumise lihtsustamiseks omakapitaliväliste finantsinstrumentide puhul tuleks seetõttu asjaomase sätte ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike meetmete kohaldamise tähtaega pikendada. Sellegipoolest on praegu asjakohane näha ette kauplemiskoondeabe rakendamine avaliku hankemenetluse alusel, kui kavandatav mehhanism ei too omakapitaliväliste finantsinstrumentide puhul kaasa tõhusa ja tervikliku kauplemiskoondeabe õigeaegset edastamist.
- (119) Selle kindlaksmääramisel, millised kauplemiskohad ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad on vaja mittekapitaliväärtpaberite puhul lisada kauplemiskoondeabe pakkuja levitatavasse kauplemisjärgsesse teabesse, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et kõnealuste väärtpaberite osas saavutatakse tervikliku liidu turu loomise eesmärk ning et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajaid ja kauplemiskohti koheldakse mittediskrimineerival viisil.
- (120) Omakapitalinõudeid käsitlevas liidu õiguses tuleks kehtestada miinimumkapitali nõuded, mida reguleeritud turud peaksid tegevusloa saamiseks täitma, ja seda tehes võtta arvesse kõnealuste turgudega seotud riske.
- (121) Reguleeritud turukorraldajad peaksid olema suutelised korraldama ka mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi kooskõlas käesoleva direktiivi asjakohaste sätetega.
- (122) Käesoleva direktiivi sätted, mis käsitlevad finantsinstrumentide kauplemisele lubamist reguleeritud turu kehtestatud eeskirjade alusel, ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/34/EÜ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/71/EÜ⁽²⁾ kohaldamist. Reguleeritud turule ei tohiks teha takistusi käesoleva direktiiviga kehtestatud nõuetest rangemate nõuete kohaldamiseks seoses selliste finantsinstrumentide emitentidega, mille kauplemisele lubamist ta kaalub.

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. mai 2001. aasta direktiiv 2001/34/EÜ, mis käsitleb väärtpaberite ametlikku noteerimist väärt-paberibörsil ja nende väärtpaberite kohta avaldatavat teavet (EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.)

- (123) Liikmesriigid peaksid saama määrata erinevaid pädevaid asutusi käesolevas direktiivis sätestatud ulatuslike kohustuste jõustamiseks. Tegemist peaks olema ametiasutustega, et tagada nende sõltumatus ettevõtjatest ja vältida huvide konflikte. Liikmesriigid peaksid kooskõlas siseriikliku õigusega tagama pädeva asutuse asjakohase rahastamise. Ametiasutuste määramine ei peaks välistama delegeerimist pädeva asutuse vastutusel.
- (124) Tagamaks, et pädevate asutuste vaheline teabevahetus peatamiste, lõpetamiste, häirete, nõuetele mittevastavate kauplemistingimuste ja turukuritarvitusele osutada võivate asjaolude üle toimub tõhusalt ja õigeaegselt, on vaja tõhusat riiklike pädevate asutuste vahelist sidepidamis- ja kooskõlastusprotsessi, mis kehtestatakse Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve poolt väljatöötatava korra alusel.
- (125) G20 juhid jõudsid Pittsburghis 25. septembril 2009 kokkuleppele finants-, toorme- ja kaubaturgude reguleerimise, toimimise ja läbipaistvuse parandamises, et piirata kaupade hinna ülemäärast volatiilsust. Komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatises „Toiduainete tarneahela parem toimimine Euroopas” ning 2. veebruari 2011. aasta teatises „Kaubaturgude ja toorainega seotud probleemide lahendamine” on kirjeldatud meetmeid, mida tuleb võtta direktiivi 2004/39/EÜ läbivaatamise käigus. 2011. aasta septembris avaldas Rahvusvaheline Väärt-paberijärelevalve Organisatsioon aruande tuletisinstrumentidega kauplemise korraldamise ja järelevalve põhimõtete kohta. Kõnealused põhimõtted kiideti heaks 4. novembril 2011 Cannes'is toimunud G20 tippkohtumisel, kus nõuti, et turukorraldajatel oleks formaalne positsiooni valitsemise õigus, sealhulgas õigus määrata vajaduse korral eelnevalt positsiooni piiranguid.
- (126) Pädevate asutuste volitusi tuleks täiendada sõnaselge õigusega hankida mis tahes isikult teavet kaupadega seotud tuletisepingute positsioonide suuruse ja eesmärgi kohta ning nõuda isikult tuletisepingute positsiooni vähendamist.
- (127) On vaja positsioonide suhtes kehtestatud piirangute ühtlustatud korda, et tagada parem koordineerimine ja suurem järjepidevus G20 kokkuleppe rakendamisel, eelkõige lepingute puhul, millega kaubeldakse kogu liidus. Seetõttu tuleks pädevatele asutustele anda sõnaselge volitus kehtestada Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud meetodikast lähtudes piirangud positsioonide suhtes, mida mis tahes isik võib kontserni tasandil igal ajal hoida konkreetse kaubaga seotud tuletisepingutes, et hoida ära turukuritarvitusi, sealhulgas seoses turuga, ning toetada nõuetekohaseid hinnakujundus- ja arveldustingimusi, sealhulgas hoida ära turgu moonutavate positsioonide kujunemist. Sellised piirangud peaksid edendama tuletisinstrumenti ja selle aluseks oleva kauba turu usaldusväär-sust, ilma et see piiraks hinnaotsingut tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba turul, ning neid ei tohiks kohaldada positsioonide suhtes, mis objektiivselt vähendavad riske, mis on otseselt seotud kaubaga seotud äritegevusega. Samuti tuleks selgitada kauba hetkelepingute ja kaupade tuletisepingute erinevust. Ühtlustatud korra saavutamiseks on ka asjakohane, et Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve kontrollib positsioonide suhtes kehtestatud piirangute rakendamist ning et pädevad asutused seavad sisse koostöökorra, sealhulgas omavahelise asjakohaste andmete vahetamise, ning võimaldavad piirangute kontrollimist ja täitmise tagamist.
- (128) Kõik kaubatuletisinstrumentidega kauplemist võimaldavad kauplemiskohad peaksid kehtestama asjakohase positsioonide haldamise kontrollisüsteemi koos volitusega teostada vähemalt järelevalvet ja omada juurdepääsu kaupadega seotud tuletisepingute positsioone puudutavale teabele, nõuda selliste positsioonide vähendamist või likvideerimist ning nõuda likviidsuse tagamist turule, leevendamaks suure või valitseva seisundi mõjusid. Euroopa Väärt-paberiturujärelevalve peaks avaldama loetelu, mis sisaldab kõigi kehtivate positsioonipiirangute ja positsioonide haldamise kontrollisüsteemide kokkuvõtet, ning seda loetelu ajakohastama. Kõnealuseid piiranguid ja meetmeid tuleks kohaldada järjekindlalt ning arvestades vastava turu eriomadusi. Tuleks määratleda selgelt, kuidas selliseid piiranguid ja meetmeid kohaldatakse, ning samuti piiranguite või muude kohustustega seotud asjaomased kvantitatiivsed piirväärtused.
- (129) Kauplemiskohad peaksid avaldama eri isikutekategooriate poolt hoitavate positsioonide nädalakokkuvõtte nende platvormil kaubeldavate eri kaubatuletisepingute, lubatud heitkoguse väärt-paberite ning nende tuletisinstrumentide kohta. Vähemalt kord päevas tuleb pädevale asutusele esitada ülevaatlilik ja üksikasjalik kokkuvõtte kõigi isikute positsioonide kohta. Käesoleva direktiivi kohase aruandluse korra kehtestamisel tuleks asjakohasel juhul võtta arvesse määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 8 alusel juba kehtestatud aruandlusnõudeid.

- (130) Kuigi positsioonipiirangute arvutamise meetodika ei tohiks takistada uute kaubatuletisinstrumentide väljatöötamist, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvutusmeetodikat kindlaks määrares tagama, et uute kaubatuletisinstrumentide väljatöötamist ei saaks kasutada positsioonide suhtes kehtestatud piirangute korrast kõrvalehoidmiseks.
- (131) Positsioonipiirangud tuleks kehtestada iga üksiku kaubatuletisinstrumentide lepingu kohta eraldi. Et vältida positsioonipiirangute korrast kõrvalehoidmist uute kaubatuletisinstrumentide lepingute väljatöötamise abil, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et kasutatava arvutusmeetodikaga välditaks mis tahes kõrvalehoidmist, võttes arvesse avatud positsioonide kogumahtu muude finantsinstrumentide puhul, mille aluseks on sama kaup.
- (132) On soovitatav lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) juurdepääsu kapitalile ning toetada väikeste ja keskmise suurusega emitentide vajadustele spetsialiseerunud turgude edasist arengut. Selliseid turge, mida tavapäraselt korraldatakse käesoleva direktiivi kohaselt mitmepoolse kauplemissüsteemina, teatakse üldiselt VKEde kasvuturgudena, kasvuturgudena või noorte turgudena. Mitmepoolsete kauplemissüsteemide alla uue alaliigi, VKEde kasvuturu loomine ja kõnealuste turgude registreerimine peaks parandama nende nähtavust ja staatust ning aitama kaasa liidus ühiste reguleerivate standardite väljatöötamisele kõnealuste turgude jaoks. Tähelepanu tuleks keskendada sellele, kuidas kõnealuse turu kasutamist tulevaste õigusaktidega toetada ja edendada, et muuta see investoritele atraktiivseks, tagada halduskoormuse vähenemine ning pakkuda VKEdele täiendavaid stiimuleid minna kapitaliturgudele VKEde kasvuturgude kaudu.
- (133) Kõnealuse uue turukategooria suhtes kohaldatavad nõuded peaksid võimaldama piisavalt paindlikkust, et saaks arvesse võtta praegu Euroopas edukalt toimivaid turumudeleid. Nõuded peavad tagama ka investorite kõrgetasemelise kaitse, mis on oluline selleks, et suurendada investorite usaldust kõnealuste turgude emitentide vastu, ning samas vähendada tarbetut halduskoormust kõnealuste turgude emitentidele. Tehakse ettepanek, et delegeeritud õigusaktides või tehnilistes standardites kirjeldatakse üksikasjalikumalt VKEde kasvuturgude nõudeid, näiteks seoses sellisele turule kauplemisele lubamise kriteeriumidega.
- (134) Arvestades, kui oluline on vältida edukalt toimivate turgude kahjustamist, peaks väikestele ja keskmise suurusega emitentidele suunatud turgude korraldajatele jätma võimaluse korraldada turgu käesoleva direktiivi nõuete kohaselt, taotlemata turu registreerimist VKEde kasvuturuna. VKEst emitent ei peaks olema kohustatud taotlema luba oma finantsinstrumentidega VKEde kasvuturul kauplemiseks.
- (135) Selleks et kõnealusest uuest turukategooriast oleks kasu VKEdele, peaks vähemalt 50 % emitentidest, kelle finantsinstrumentidega kaubeldakse VKEde kasvuturul, olema VKEde. Seda tuleks hinnata igal aastal. Kõnealust 50 % kriteeriumit tuleks rakendada paindlikult. Ajutine kõrvalekalle nimetatud kriteeriumist ei tohiks tähendada, et kauplemiskoht tuleb viivitamata registrist kustutada või et tuleb keelduda selle registreerimisest VKEde kasvuturuna, kui sellel on mõistlikke väljavaateid täita 50 % kriteeriumit järgneval aastal. Selle hindamisel, kas emitent on VKE, tuleks aluseks võtta eelnenud kolme kalendriaasta turukapitalisatsioon. See peaks tagama kõnealustele emitentidele sujuva ülemineku spetsialiseerunud turgudele põhiturgudele.
- (136) Ühe liikmesriigi kontaktpunkti poolt teise liikmesriigi kontaktpunkti kaudu vastuvõetud konfidentsiaalset teavet ei tohiks käsitleda üksnes siseriiklikuna.
- (137) On vaja lähendada pädevate asutuste volitusi, et rajada teed täitmise tagamise samaväärsele tasemele lõimunud finantsturul. Ühine volituste miinimumkogum koos piisavate ressurssidega peaks tagama järelevalve tulemuslikkuse. Seetõttu tuleks käesolevas direktiivis näha ette minimaalselt vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused, mis tuleks anda liikmesriikide pädevatele asutustele vastavalt siseriiklikule õigusele. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada, kui siseriiklikud õigus seda nõuab, ka pädevate õigusasutuste puhul. Pädevad asutused peaksid oma käesoleva direktiivi kohaseid volitusi kasutades tegutsema objektiivselt ja erapooletult ning olema otsuste tegemisel sõltumatud.
- (138) Kuigi käesolevas direktiivis täpsustatakse volituste miinimumkogum, mis pädevatel asutustel peaks olema, tuleb kõnealuseid volitusi kasutada siseriikliku õiguse terviklikus süsteemis, mis tagab põhiõiguste, sealhulgas õigus eraelule, kaitse. Kõnealuste volituste kasutamiseks, mis võivad minna tõsiselt vastuolli õigusega era- ja pereelu, kodu ja teabevahetuse kaitsele, peaksid liikmesriigid igasuguse kuritarvitamise vastu kehtestama piisavad ja tõhusad

kaitsemeetmed, näiteks asjakohase eelneva loa taotlemise asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt. Liikmesriigid peaksid võimaldama pädevatel asutustel sellist sekkumisvolitust kasutada määral, mis on vajalik tõsiste juhtumite nõuetekohaseks uurimiseks, kui puuduvad muud samaväärsed vahendid, millega saavutada sama tulemus.

- (139) Ükski pädeva asutuse või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt oma ülesannete täitmise käigus võetud meede ei tohiks otseselt ega kaudselt diskrimineerida mõnda liikmesriiki või liikmesriikide rühma kohana, kus osutada investeerimisteenusid ja tegeleda investeerimistegevusega mis tahes vääringus.
- (140) Pidades silmas mitmepoolsete kauplemissüsteemide märkimisväärset mõju ja turuosa, tuleks tagada, et mitmepoolse kauplemissüsteemi pädeva asutuse ja selle riigi pädeva asutuse vahel, kus mitmepoolne kauplemissüsteem pakub teenuseid, on asjakohane kehtestada piisav koostöökord. Sarnast arengut ette nähes tuleks seda laiendada ka organiseeritud kauplemissüsteemidele.
- (141) Tagamaks et investeerimisühingud, mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks luba omavad turukorraldajad, reguleeritud turud, turu tunnustatud kauplemistebearuandluse avalikustajad, kauplemiskoonde teabe pakkujad või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujad, nende tegevust kontrollivad asutused ning investeerimisühingute ja reguleeritud turgude juhtorganite liikmed vastavad käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 nõuetele ning et neile saab osaks sarnane kohtlemine kogu liidus, peaksid liikmesriigid kehtestatama karistused ja muud meetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriikide kehtestatud halduskaristused ja muud meetmed peaksid vastama teatavatele olulistele nõuetele, mis kehtivad adressaatidele, karistuse või meetme kohaldamisel arvessevõetavatele kriteeriumidele, karistuste ja meetmete avaldamisele ning keskele volitusele mõista karistusi ja määrata haldustrahvide suurust.
- (142) Eriti peaks pädevatel asutustel olema õigus kehtestada trahve, mis on piisavalt suured, et tasakaalustada loodetavat kasu, ning mis oleksid heidutavad isegi suurtele organisatsioonidele ja nende juhtidele.
- (143) Samuti on vajalik, et pädevatel asutustel oleks kooskõlas siseriikliku õiguse ja hartaga võimalik siseneda füüsiliste ja juriidiliste isikute ruumidesse. Juurdepääs ruumidele on vajalik, kui on mõistlik alus kahtlustada, et seal leidub uurimise esemega seotud dokumente ja muid andmeid, mis võivad olla käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise tõendamisel asjakohased. Lisaks on juurdepääs ruumidele vajalik siis, kui isik, kellele on juba esitatud teabenõue, on jätnud selle täielikult või osaliselt täitmata, või kui on mõistlik alus arvata, et nõude esitamisel seda ei täideta või teabenõudega seotud dokumendid või teave kõrvaldatakse, neid võltsitakse või need hävitatakse. Kui liikmesriigi õiguse kohaselt tuleb asjaomase liikmesriigi õigusasutuselt saada eelnev luba, tuleks ruumidele juurdepääsu õigust kasutada pärast sellise loa saamist.
- (144) Tehinguid täitvate ja tehingute täitmist dokumenteerivate investeerimisühingute valduses olevad telefonikõnede ja andmeliiklusandmete salvestised ning telekommunikatsioonioperaatorite valduses olevad telefonikõnede ja andmeliiklusandmete salvestised on ülitähtsad ja vahel ainsad tõendid turukuritarvituse avastamiseks ja tõendamiseks ning käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud investorite kaitse ja teiste nõuete täitmise kontrollimiseks. Seepärast peaks pädevatel asutustel olema võimalik nõuda investeerimisühingute või krediitiasutuste valduses olevaid telefonikõnede, elektrooniliste sõnumite ja andmeliiklusandmete salvestisi. Juurdepääs telefonikõnede ja muudele andmetele on vajalik turukuritarvituste või käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud nõuete rikkumise avastamiseks ja selle eest karistamiseks.

Selleks et tagada liidus võrdsed tingimused seoses juurdepääsuga sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele või investeerimisühingute valduses olevatele telefonikõnede andmetele ja andmeliiklusandmetele, peaks pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega olema võimalik nõuda sideoperaatorite valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid ja investeerimisühingute valduses olevaid telefonikõnede andmeid ja andmeliiklusandmeid juhtudel, kui on mõistlik alus kahtlustada, et kontrolli või uurimise objektiga seotud andmed võivad olla olulised selleks, et tõendada määrusega (EL) nr 596/2014 keelatud tegevusi, või käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 sätestatud nõuete rikkumist, niivõrd kui see on lubatud siseriiklikus õiguses. Juurdepääs sideoperaatorite valduses olevatele telefonikõnede ja andmeliikluse andmetele ei peaks hõlmama telefoni teel peetud häälkõnede sisu.

- (145) Karistuste ühetaoliseks kohaldamiseks kogu liidus peaksid liikmesriigid tagama, et halduskaristuste ja -meetmete liiki ning haldustrahvide suurust kindlaks määrates võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid.
- (146) Et tagada, et pädevate asutuste tehtud otsustel on avalikkusele hoiatav mõju, tuleks need üldjuhul avaldada. Otsuste avaldamine on ühtlasi pädevatele asutustele oluline vahend teavitamiseks turuosalisi sellest, millist käitumist peetakse käesoleva direktiivi rikkumiseks, ning edendamaks turuosaliste seas laiemalt õiget käitumist. Kui selline avaldamine põhjustaks asjaomastele isikutele ebaproportsionaalset kahju, ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat uurimist, peaks pädev asutus avaldama karistused ja muud meetmed siseriiklikku õigust järgides anonüümset või avaldamise edasi lükkama.

Pädevatel asutustel peaks olema õigus karistusi mitte avaldada, kui anonüümset või edasilükatud avaldamist peetakse finantsturgude stabiilsuse ohutuse tagamiseks ebapiisavaks. Pädevatel asutustel ei tuleks nõuda selliste meetmete avaldamist, mida peetakse vähetähtsaks ja mille avaldamine oleks ebaproportsionaalne. On kohane sätestada mehhanism Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamiseks avaldamata karistustest, nii et pädevad asutused saaksid neid oma kontrollitegevuses arvesse võtta. Käesoleva direktiiviga ei nõuta käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise eest mõistetud kriminaalkaristuste avaldamist, kuid see ei tohiks seda ka takistada.

- (147) Et avastada võimalikud õigusrikkumised, peaksid pädevatel asutustel olema vajalikud uurimisvolitused ning nad peaksid kehtestama tõhusad ja usaldusväärsed mehhanismid, et toetada võimalikest või tegelikest õigusrikkumistest teatamist, sealhulgas kaitstes töötajaid, kes teavitavad omaenda krediidiasutuses või investimisühingus toime pandud õigusrikkumistest. Kõnealused mehhanismid ei tohiks mõjutada arvatavale õigusrikkujale pakutavaid piisavaid kaitsemeetmeid. Tuleks kehtestada kord, mis tagab piisava kaitse arvatavale õigusrikkujale, eelkõige tema isikuandmete kaitse, ja menetlused, mis tagavad arvatava õigusrikkuja õiguse kaitsele ja ärakuulamisele enne teda käsitleva otsuse vastuvõtmist ja õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus seoses teda käsitleva otsusega.
- (148) Käesolev direktiiv peaks osutama karistustele ja muudele meetmetele, et hõlmata kõik meetmed, mida kohaldatakse õigusrikkumise järel ning mille eesmärk on ennetada tulevase õigusrikkumise, olenemata sellest, kas need siseriikliku õiguse kohaselt liigituvad karistuseks või muuks meetmeks.
- (149) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kriminaalkaristusi käsitleva õiguse normide kohaldamist.
- (150) Kuigi miski ei takista liikmesriikidel kehtestada eeskirju sama rikkumise suhtes kohaldatavate haldus- ja kriminaalkaristuste kohta, ei tuleks liikmesriikidelt nõuda eeskirjade kehtestamist selliste käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste suhtes kohaldatavate halduskaristuste kohta, mille suhtes on kohaldatav siseriiklik kriminaalõigus. Liikmesriikidel ei ole siseriikliku õiguse kohaselt kohustust mõista sama õigusrikkumise eest nii haldus- kui ka kriminaalkaristust, kuid neil peaks olema võimalik seda teha, kui siseriiklik õigus seda lubab. Kriminaalkaristuste kohaldamine halduskaristuste asemel käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste puhul ei peaks aga vähendama ega muul viisil mõjutama pädevate asutuste võimet teha koostööd teiste liikmesriikide pädevate asutustega, omada juurdepääsu teabele ja vahetada nendega õigeaegselt teavet käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise eesmärgil, sealhulgas pärast asjaomasest rikkumisest pädevatele õigusasutustele teatamist kriminaalmenetluse algatamiseks.
- (151) Klientide kaitset silmas pidades ja ilma et see piiraks klientide õigust kohtuasja algatamiseks, on asjakohane, et liikmesriigid tagavad, et vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks asutatakse riiklikud või eraõiguslikud asutused, mis teevad koostööd piiriüleste vaidluste lahendamisel, võttes arvesse komisjoni soovitusi 98/257/EÜ⁽¹⁾ ning komisjoni soovitusi 2001/310/EÜ⁽²⁾. Kaebuste lahendamist ja õiguskaitsemenetlust reguleerivate sätete rakendamisel tuleks liikmesriike julgustada kasutama olemasolevaid piiriülese koostöö mehhanisme, eelkõige finantsteenustega seotud kaebuste võrgustikku (FIN-Net).

⁽¹⁾ Komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitus 98/257/EÜ, tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtete kohta (EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31).

⁽²⁾ Komisjoni 4. aprilli 2001. aasta soovitus 2001/310/EÜ, milles käsitletakse põhimõtteid kohtuvälisele organitele, mis on kaasatud tarbijavaidluste konsensuslikule lahendamisele (EÜT L 109, 19.4.2001, lk 56).

- (152) Teabevahetus või -edastus pädevate asutuste, muude asutuste, organite või isikute vahel peaks toimuma kooskõlas isikuandmete kolmandatele riikidele üleandmise eeskirjadega vastavalt direktiivile 95/46/EÜ. Isikuandmete vahetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja kolmandate riikide vahel või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt andmete edastamine kolmandatele riikidele peaks toimuma kooskõlas määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud isikuandmete edastamise eeskirjadega.
- (153) On vaja tugevdada siseriiklike pädevate asutuste vahelist teabevahetust reguleerivaid sätteid ja tugevdada nende vastastikust abi osutamise ja koostöökohustust. Kasvava piiriülese tegevuse tõttu peaks pädevad asutused varustama üksteist nende ülesannete täitmiseks asjakohase teabega, et tagada käesoleva direktiivi tõhus jõustamine, sealhulgas olukordades, kus rikkumised või oletatavad rikkumised võivad puudutada kahe või enama liikmesriigi ametiasutusi. Teabevahetuses on vajalik range ametisaladuse nõue, et tagada kõnealuse teabe sujuv üleandmine ja erioiguste kaitse.
- (154) Kui vastuvõtvast liikmesriigis sisse seatud kauplemiskoha korraldus on omandanud kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsuse, peaks kehtestatav proportsionaalne koostöökord olema päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste vahelistest võimalikest koostööviisidest kõige asjakohasem ning proportsionaalselt vastama piiriülese järelevalvealase koostöö vajadustele, mis tulenevad eelkõige väärtpaberiturgudele ja investorite kaitsele avalduva mõju laadist ja ulatusest vastuvõtvast liikmesriigis, nagu ühekordne või perioodiline teabevahetus, konsulteerimine ja abi.
- (155) Käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte üksikasjade kohta, mis on seotud eranditega, mõistete selgitamisega, investeerimisühingu kavandatava omandamise hindamise kriteeriumidega, investeerimisühingute, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate ja kauplemiskoondteabe pakkujate organisatsiooniliste nõuetega, huvide konfliktide lahendamise, äritegevuse eeskirjade järgimisega investeerimisteoste osutamisel; korralduste täitmisega kliendile kõige soodsamatel tingimustel; klientide korralduste käitlemisega; võrdsete vastaspooltega tehtud tehingutega; asjaoludega, mille esinemisel peavad mitmepoolseid kauplemissüsteeme või organiseeritud kauplemissüsteeme korraldavad investeerimisühingud või turukorraldajad ning reguleeritud turu korraldajad täita teavitamisnõuet; asjaoludega, mille puhul on tegemist investorite huvide ning turu nõuetekohase toimimise märkimisväärse kahjustamisega, et tuvastada mitmepoolses kauplemissüsteemis, organiseeritud kauplemissüsteemis või reguleeritud turul finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või nende kõrvaldamise vajadus; VKEde kasvuturgudega; piirmääradega, millest alates kohaldatakse kohustust esitada positsioonide kohta aruandeid; ning kriteeriumidega, mille puhul võib kauplemiskoha tegevust vastuvõtvast liikmesriigis käsitada väärtpaberituru toimimise ja investorite kaitse seisukohast olulist tähtsust omavana. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (156) Finantsteenuste tehnilised standardid peaksid tagama järjepideva ühtlustamise ning investorite, sealhulgas investeerimishoiustesse investeerivate investorite, ja tarbijate piisava kaitse kogu liidus. Poliitilisi valikuid mittekätkevate reguleerivate ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõude väljatöötamise ülesanne oleks tõhus ja asjakohane esitada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kui suurt erialast asjatundlikkust evivale organile, kes esitaks need eelnõud komisjonile. Tagamaks pideva investorite ja tarbijate kaitse kõigis finantsteenuste sektorites, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täitma oma ülesanded võimalikult ulatuslikult tihedas koostöös Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010⁽¹⁾ asutatud Euroopa järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve) („Euroopa Pangandusjärelevalve”) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega.
- (157) Komisjon peaks vastu võtma Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt välja töötatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud seoses eranditega, mis seonduvad põhitegevusala kõrvaltegevusena käsitatavate tegevustega; teabe esitamisega ja teatavate nõuetega investeerimisühingutele tegevuslubade andmise või sellest keeldumise menetluste kontekstis; olulise osaluse omandamisega; algoritmkauplemisega; kohustusega täita korraldusi kliendile kõige soodsamatel tingimustel; reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamisega; investeerimisteoste osutamise ja investeerimistegevuse vabadusega; filiaalide asutamisega; süsteemide vastupidavuse, kauplemispiirangute ja elektroonilise kauplemisega; hinnasammudega; äritegevuses kasutatavate kellade sünkroniseerimisega; finantsinstrumentide kauplemisele

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

lubamisega; seoses positsioonipiirangutega ja positsioonide haldamise kontrollisüsteemidega kaubatuletisinstrumentide puhul; aruandlusteenuste pakkujatele tegevuslubade andmise ja sellest keeldumise menetlustega, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate, kauplemiskoordteabe pakkujate ja tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujate organisatsiooniliste nõuetega ning pädevate asutuste vahelise koostööga. Komisjon peaks kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud võtma vastu ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaste delegeeritud õigusaktidega ning kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

- (158) Samuti tuleks komisjonile anda õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidega vastu rakenduslikke tehnilisi standardeid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks teha ülesandeks töötada komisjonile esitamiseks välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud seoses investeerimisühingutele tegevuslubade andmise või sellest keeldumisega menetlustega, olulise osaluse omandamisega, tehingute lõpuleviimise protsessiga mitmepoolses kauplemissüsteemis ja organiseeritud kauplemissüsteemis, finantsinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamisega, investeerimisteenusute osutamise ja investeerimistegevuse vabadusega, filiaalide asutamisega, positsioonidest teatamisega positsiooni omavate isikute kategooriate lõikes, tegevusloa andmise ja sellest keeldumise menetlustega, otsuste avaldamist käsitleva teabe esitamise menetluste ja vormidega, koostöökohustusega, pädevate asutuste vahelise koostööga, teabevahetusega ja konsulteerimisega enne investeerimisühingule tegevusloa andmist.
- (159) Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse organiseeritud kauplemissüsteemide toimimist, VKEdes kasvuturgude kauplemiskorra toimimist, automaatse ja välkauplemise suhtes kohaldatavate nõuete mõju, kogemusi teatavate toodete või tavade keelamise mehhanismiga ning kaubatuletisinstrumentide turgudega seotud meetmete mõju.
- (160) Komisjon peaks hiljemalt 1. jaanuariks 2018 koostama aruande, milles hinnatakse määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud kliiringukohustuse ja tagatisvaranõuete kohaldamiseks ette nähtud üleminekuajaperioodi lõppemise võimaliku mõju energiahindadele ja energiaturu toimimisele. Komisjon peaks vajaduse korral esitama seadusandliku ettepaneku, millega kehtestatakse või muudetakse asjaomast õigust, sealhulgas spetsiifilisi valdkondlikke õigusakte nagu määrus (EL) nr 1227/2011.
- (161) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL⁽¹⁾ alusel võivad liikmesriigid anda alternatiivsete investeerimisfondide (AIFid) valitsejatele loa osutada peale AIFide valitsemise ka teatavaid investeerimisteenusuteid, sealhulgas väärtpaberiportfelli valitsemist, investeerimise nõustamist ning ühisinvesteeringu ettevõtjate osakute või aktsiate hoidmist ja haldamist ning loa võtta vastu ja edastada finantsinstrumentidega seotud korraldusi. Kuna nende teenuste osutamist reguleerivad nõuded on kogu liidus ühtlustatud, ei vaja AIFide valitsejad, kes on saanud nende teenuste osutamiseks tegevusloa oma päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt, vastuvõtvas liikmesriigis täiendavat tegevusloa või muud samasuguse mõjuga meetet.
- (162) Kehtiva õigusraamistiku kohaselt peavad AIFi valitsejad, kellele on antud tegevusloa osutada kõnealuseid investeerimisteenusuteid ja kes kavatsesid neid osutada muus kui oma päritoluliikmesriigis, järgima täiendavaid riiklikke nõudeid, sealhulgas eraldi juriidilise isiku asutamine. Selleks et kõrvaldada takistused piiriüleste ühtlustatud investeerimisteenusute osutamisel ning tagada võrdsed tingimused üksustele, kes osutavad samu investeerimisteenusuteid samade juriidiliste nõuete alusel, peaks AIFi valitsejal, kellele on antud tegevusloa kõnealuste teenuste osutamiseks, olema võimalik osutada neid ka piiriülevalt oma päritoluliikmesriigi pädevate asutuse poolt väljastatud tegevusloa alusel, kohaldades asjakohaseid teavitamisnõudeid.
- (163) Seepärast tuleks direktiivi 2011/61/EL vastavalt muuta.
- (164) Kuna käesoleva direktiivi eesmärk, nimelt luua ühtne finantsturg, kus kaitstakse tõhusalt investoreid ja tagatakse turu üldine tõhusus ja usaldusväärsus, nõuab seoses liidus tegevusloa saanud investeerimisühingutega ühiste regulatiivsete nõuete kehtestamisest, mis käsitlevad reguleeritud turgude ja muude kauplemissüsteemide toimimist, et vältida liidu finantsüsteemi kui terviku toimimise õhnestamist ühe turu läbipaistmatuse ja häirete tõttu, ning seda

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda käesoleva direktiivi ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (165) Arvestades, et käesoleva direktiivi ja määrusega (EL) nr 600/2014 laiendatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele antud ülesandeid, peaksid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon tagama piisavate inim- ja finantsressursside kättesaadavaks tegemise.
- (166) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust isikuandmete kaitsesele, ettevõtlusvabadust, õigust tarbijakaitsesele, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele ja sama rikkumise eest teistkordse kohtumõistmise ja karistamise keelamist, ning seda rakendatakse kooskõlas kõnealuste õiguste ja põhimõtetelega.
- (167) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ja ta esitas oma arvamuse 10. veebruaril 2012 ⁽¹⁾.
- (168) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga ⁽²⁾ selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (169) Kohustus võtta käesolev direktiiv siseriiklikku õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasemate direktiividega oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasematest direktiividest.
- (170) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud III lisa B osas osutatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse investimisühingute, turukorraldajate, andmeedastusteenuste osutajate ja kolmandate riikide selliste äriühingute suhtes, mis osutavad investeerimisteenuseid või tegelevad investeerimistegevusega liidus filiaali asutamisega.

2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse nõuded seoses järgmisega:

a) investeerimisühingute tegevusload ja -tingimused;

b) investeerimisteenused, mida osutavad või investeerimistegevus, millega tegelevad kolmandate riikide äriühingud filiaali rajamise kaudu;

⁽¹⁾ ELT C 147, 25.5.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- c) reguleeritud turgude tegevusload ja tegevus;
- d) andmeedastusteenuste osutajate tegevusload ja tegevus ning
- e) pädevate asutuste teostatav järelevalve, koostöö ja õigusnormide täitmise tagamine.

3. Krediidiasutuste suhtes, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel ning kes osutavad ühte või mitut investeerimisteenust ja/või tegelevad investeerimistevusega, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) artikli 2 lõige 2, artikli 9 lõige 3 ning artiklid 14 ja 16–20;
- b) II jaotise II peatükk, välja arvatud artikli 29 lõike 2 teine lõik;
- c) II jaotise III peatükk, välja arvatud artikli 34 lõiked 2 ja 3 ning artikli 35 lõiked 2–6 ja 9;
- d) artiklid 67–75 ning artiklid 80, 85 ja 86.

4. Järgnevaid sätteid kohaldatakse ka investeerimisühingutele ja krediidiasutustele, kes on saanud tegevusloa direktiivi 2013/36/EL alusel, kes tegelevad investeerimishoiustega seonduva müügitegevuse või klientide nõustamisega:

- a) artikli 9 lõige 3, artikkel 14 ning artikli 16 lõiked 2, 3 ja 6;
- b) artiklid 23–26, artikkel 28, artikkel 29, välja arvatud selle lõike 2 teine lõik, artikkel 30, ning
- c) artiklid 67–75.

5. Reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide liikmete ja osaliste suhtes, kellel ei pea käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punktide a, e, i ja j kohaselt olema tegevusluba, kohaldatakse ka artikli 17 lõikeid 1–6.

6. Isikute suhtes, kellele kehtib artikli 2 alusel erand, kohaldatakse ka artikleid 57 ja 58.

7. Iga mitmepoolne finantsinstrumentide süsteem peab toimima vastavalt II jaotisele (mitmepoolsete või organiseeritud kauplemissüsteemide puhul) või III jaotisele (reguleeritud turgude puhul).

Iga investeerimisühing, kes kaupleb organiseeritult, järjepidevalt, süsteemselt ja arvestatavas mahus oma arvel, täites kliendi korraldusi väljaspool reguleeritud turgu, mitmepoolset kauplemissüsteemi ja organiseeritud kauplemissüsteemi, tegutseb vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 III jaotisele.

Ilma et see mõjutaks määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 23 ja 28 kohaldamist, peaksid kõik esimeses ja teises lõigus osutatud finantsinstrumentide tehingud, mida ei sõlmita mitmepoolses süsteemis või kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, olema kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 III jaotise asjaomaste sätetega.

Artikkel 2

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
 - a) kindlustusandjate ega ettevõtjate suhtes, kes tegelevad direktiivis 2009/138/EÜ osutatud edasikindlustuse või retrossiooniga kõnealuselises direktiivis osutatud tegevusalade raames;
 - b) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid üksnes oma emaettevõtjale, oma tütarettvõtjatele või oma emaettevõtja teistele tütarettvõtjatele;
 - c) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenust juhuti muu kutsetegevuse hulgas, kui seda tegevust reguleerivad õigus- või haldusnormid ja selle kutseala eetikakoodeks ei välista kõnealuselise teenuse osutamist;
 - d) isikute suhtes, kes kauplevad oma arvel muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, ja kes ei osuta muid investeerimisteenuseid ja/või ei tegele investeerimistevõimega seoses muude finantsinstrumentidega kui kaubatuletisinstrumentid, lubatud heitkoguse väärtpaberid või nende tuletisinstrumentid, välja arvatud kui need isikud:

i) on turutegijad;

ii) on reguleeritud turu või mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised või neil on otsene elektrooniline juurdepääs kauplemiskohale;

iii) kasutavad algoritmipõhist välkauplemistehnikat või

iv) kauplevad kliendi korraldusi täites oma arvel.

Isikud, kelle suhtes kehtib punktides a, i või j sätestatud erand, ei pea erandi kohaldamiseks täitma käesoleva punkti tingimusi;

- e) korraldajate suhtes, kellele kehtivad direktiivi 2003/87/EÜ nõuded ning kes kauplevad lubatud heitkoguse väärtpaberitega, kuid ei täida klientide korraldusi ega osuta muid investeerimisteenuseid ega tegele muu investeerimistevõimega peale oma arvel kauplemise (tingimusel, et nad ei kasuta algoritmipõhist välkauplemistehnikat);
- f) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid, mis seisnevad üksnes töövõtjaosalusega süsteemide haldamises;
- g) isikute suhtes, kes osutavad investeerimisteenuseid, mis seisnevad üksnes töövõtjaosalusega süsteemide haldamises ja investeerimisteenuste osutamises üksnes oma emaettevõtjale, oma tütarettvõtjatele või oma emaettevõtja teistele tütarettvõtjatele;
- h) Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmete suhtes ja teiste liidus samaväärseid ülesandeid täitvate riigisiseste ametiasutuste suhtes, samuti muude ametiasutuste suhtes, mille ülesanne on valitsemissektori võla haldamine või mis on kaasatud valitsemissektori võla haldamise liidus, ning selliste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste suhtes, mille on asutanud kaks või enam liikmesriiki ning mille eesmärk on koondada vahendeid ja anda rahalist abi oma liikmetele, keda on tabanud või keda ähvardavad tõsised rahastamisprobleemid;

- i) ühisinvesteeringuettevõtjate ja pensionifondide suhtes, olenemata sellest, kas nende tegevust koordineeritakse liidu tasandil või mitte, ning selliste ettevõtjate deponitooriumide ja valitsejate suhtes;
- j) isikute suhtes:

- i) kes kauplevad oma arvel, sealhulgas turutegijad, kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, välja arvatud isikud, kes kauplevad klientide korraldusi täites oma arvel, või
- ii) kes osutavad oma põhitegevusala klientidele või põhitegevusalaga seotud tarnijatele investeerimisteenuseid kaubatuletisinstrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega, kuid ei kauple oma arvel,

tingimusel et:

- igal nimetatud juhul eraldi ja ka kokkuvõtlikult on tegemist isiku põhitegevusala kõrvaltegevusega kontserni tasandil, nii et isiku põhitegevusalaks ei ole investeerimisteenuste osutamine käesoleva direktiivi tähenduses, pangandustegevus direktiivi 2013/36/EL tähenduses ega tegutsemine turutegijana seoses kaubatuletisinstrumentidega;
- kõnealused isikud ei kasuta algoritmipõhist välkkauplemistehnikat; ja
- kõnealused isikud teavitavad käesoleva erandi kasutamisest igal aastal asjakohast pädevat asutust ning annavad taotluse korral pädevale asutusele aru selle kohta, millele tuginedes nad peavad punktides i ja ii osutatud tegevust põhitegevusala kõrvaltegevuseks;
- k) isikute suhtes, kes pakuvad investeerimisnõustamist muu kutsetegevuse käigus, mida käesoleva direktiiviga ei hõlmata, tingimusel et kõnealust nõustamist ei tasustata eraldi;
- l) ühingute suhtes, mille asutajad on Taani ja Soome pensionifondid ja mille ainus eesmärk on kõnealuste ühingute liikmeks olevate pensionifondide vara valitsemine;
- m) maaklerite (*agenti di cambio*) suhtes, kelle ülesandeid ja tegevust reguleeritakse 24. veebruari 1998. aasta Itaalia õigusakti (*decreto legislativo*) nr 58 artikliga 201;
- n) direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 4 määratletud põhivõrguettevõtjate või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punktis 4 määratletud ülekandesüsteemi haldurite suhtes, kui nad täidavad oma ülesandeid vastavalt nimetatud direktiividele, määrusele (EÜ) nr 714/2009, määrusele (EÜ) nr 715/2009 või nende määruste alusel vastu võetud võrgueeskirjadele või suunistele, samuti isikute suhtes, kes osutavad nende nimel teenuseid kõnealuste seadusandlike aktide või nende kohaselt vastu võetud võrgueeskirjade või -suuniste kohaste ülesannete täitmiseks, ning elektrienergia reguleerimise mehhanismi, torustiku või süsteemi käitajate või haldajate suhtes, kelle ülesanne on tasakaalustada energia tarnimist ja tarbimist.

Kõnealust erandit kohaldatakse käesolevas punktis sätestatud tegevusaladel tegutsevate isikute suhtes üksnes siis, kui nad kõnealustel tegevusaladel tegutsemiseks tegelevad investeerimistevõrgusega või pakuvad investeerimisteenuseid, mis on seotud kaubatuletisinstrumentidega. Seda erandit ei kohaldata järelturu toimimisele, sealhulgas rahaliste ülekandevõrgustega kauplemiseks kasutatava järelturu platvormi suhtes;

- o) nimelt väärtpaberite keskdeponitooriumeid reguleeriva õigusega hõlmatud väärtpaberite keskdeponitooriumide suhtes ulatuses, mil nad on reguleeritud nimetatud liidu õigusega.

2. Käesoleva direktiiviga antud õigused ei laiene teenuste osutamisele osapoolena tehingutes, mida teostavad valitsemissektori võlaga tegelevad ametiasutused või Euroopa Keskpankade Süsteemi liikmed, kes täidavad ELi toimimise lepingu ning protokollis nr 4 Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta ette nähtud ülesandeid või samaväärseid funktsioone siseriiklike õigusnormide alusel.

3. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada seoses lõike 1 punkti c kohaldamisega, missugusel juhul on tegevus juhutine.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada seoses lõike 1 punkti j kohaldamisega, milliste kriteeriumide alusel käsitatakse tegevust kontserni tasandil põhitegevusala kõrvaltegevusena.

Kõnealuste kriteeriumide puhul võetakse arvesse vähemalt järgmisi elemente:

- a) kõrvaltegevus peab moodustama kontserni tasandi tegevusest ainult väikese osa;
- b) kauplemistegevuse maht võrreldes üldise kauplemistegevusega turul vastavas varaklassis.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ette näha, et selle kindlaksmääramisel, kui väikese osa kontserni tasandi tegevusest moodustab kõrvaltegevus, võetakse arvesse kõrvaltegevuse jaoks kasutatava kapitali ja põhitegevusalaga tegelemiseks kasutatava kapitali suhet. Igal juhul ei ole see tegur ükski piisav tõendamaks, et tegemist on kontserni põhitegevusala kõrvaltegevusega.

Käesolevas lõikes osutatud tegevust käsitletakse kontserni tasandil.

Teises ja kolmandas lõigus osutatud elemendid ei hõlma:

- a) määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 3 osutatud konsolideerimisgrupi sisetehinguid, mille eesmärk on likviidsuse ja/või riski juhtimine kontsernis;
- b) tuletisinstrumentidega tehtud tehinguid, mis vähendavad objektiivselt mõõdetaval viisil äritegevusega või äritegevuse rahastamisega otseselt seotud riske;
- c) kaubatuletisinstrumentide ja lubatud heitkoguse väärtpaberitega sooritatud tehinguid, mille eesmärk on täita kauplemiskohas likviidsuse tagamise nõudeid, kui sellised nõuded on kehtestatud reguleerivate asutuste poolt vastavalt liidu õigusele või liikmesriikide õigus- ja haldusnormidele või kauplemiskohtade poolt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 3

Valikulised erandid

1. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada käesolevat direktiivi isikute suhtes, kelle jaoks nad on päritoluliikmesriigiks, tingimusel et kõnealustele isikutele on antud siseriikliku õiguse kohaselt tegevusluba ja nende tegevus on reguleeritud ning need isikud:

- a) ei tohi hoida klientide raha või väärtpabereid, mistõttu ei saa neil kunagi tekkida oma klientide ees võlg;

- b) ei tohi osutada muud investeerimisteenust peale vabalt võõrandatavate väärtpaberitega ja ühisinvesteeringu osakutega seotud korralduste vastuvõtmise ja edastamise ja/või selliste finantsinstrumentidega seotud investeerimisnõustamise; ning
- c) võivad kõnealuse teenuse osutamise käigus edastada korraldusi üksnes:
- i) investeerimisühingutele, kellele on käesoleva direktiivi kohaselt antud tegevusluba;
 - ii) krediidiasutustele, kellele on direktiivi 2013/36/EL kohaselt antud tegevusluba;
 - iii) selliste investeerimisühingute või krediidiasutuste filiaalidele, kellele on antud tegevusluba kolmandas riigis ning kes järgivad nende kehtivaid usaldatusnõudeid, mida pädevad asutused peavad vähemalt sama rangeteks kui käesolevas direktiivis, määruses (EL) nr 575/2013 või direktiivis 2013/36/EL sätestatud nõuded;
 - iv) ühisinvesteeringu ettevõtjatele, kellele on antud liikmesriigi õiguse alusel luba oma osakuid avalikult müüa, ja selliste ettevõtjate valitsejatele;
 - v) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/30/EL⁽¹⁾ artikli 17 lõikes 7 sätestatud põhikapitaliga investeerimisühingutele, kelle väärtpaberid on liikmesriigi reguleeritud turul noteeritud ja millega seal kaubeldakse; või
- d) osutavad investeerimisteenuseid üksnes seoses kauba, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja/või nende tuletisinstrumentidega ning üksnes oma klientide äririskide maandamise eesmärgil, kusjuures nende klientideks on ainult direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 35 määratletud kohalikud elektriettevõtjad ja/või direktiivi 2009/73/EÜ artikli 2 punktis 1 määratletud maagaasiettevõtjad, kellele kuulub ühiselt 100 % nende isikute kapitalist või hääletarvust, kes teostavad ühist kontrolli ning kelle suhtes kehtib käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti j alusel erand, kui nad tegelevad nimetatud investeerimisteenuste osutamisega ise; või
- e) osutavad investeerimisteenuseid üksnes seoses lubatud heitkoguse väärtpaberite ja/või nende tuletisinstrumentidega ning üksnes oma klientide äririskide maandamise eesmärgil, kusjuures nende klientideks on eranditult direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis f määratletud käitajad, kellele kuulub ühiselt 100 % nende isikute kapitalist või hääletarvust, kes teostavad ühist kontrolli ning kelle suhtes kehtib käesoleva direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti j alusel erand, kui nad tegelevad nimetatud investeerimisteenuste osutamisega ise.

2. Liikmesriikides kohaldatakse lõikes 1 osutatud isikute suhtes nõudeid, mis on vähemalt analoogsed järgmiste käesoleva direktiivi kohaste nõuetega:

- a) tegevuslubade ja pideva järelevalvega seotud tingimused ja menetlused, mis on kehtestatud artikli 5 lõigetega 1 ja 3, artiklitega 7–10, 21, 22 ja 23 ning vastavate delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud kooskõlas artikliga 89;
- b) äritegevusega seotud kohustused, mis on kehtestatud artikli 24 lõigetega 1, 3, 4, 5, 7 ja 10, artikli 25 lõigetega 2, 5 ja 6 ning juhul, kui siseriiklik kord võimaldab neil isikutel määrata seotud vahendajaid, siis ka artikliga 29, ning vastavate rakendusmeetmetega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks (ELT L 315, 14.11.2012, lk 74).

- c) organisatsioonilised nõuded, mis on sätestatud artikli 16 lõike 3 esimese, kuuenda ja seitsmenda lõiguga, artikli 16 lõigetega 6 ja 7 ning vastavate delegeeritud õigusaktidega, mille komisjon on vastu võtnud kooskõlas artikliga 89.

Liikmesriigid nõuavad, et käesoleva artikli lõike 1 alusel käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud oleksid hõlmatud direktiivi 97/9/EÜ kohaselt tunnustatud investeringute tagamise skeemiga. Liikmesriigid võivad lubada investimisühingute hõlmamata jätmist sellise skeemiga, kui asjaomasel investimisühingul on olemas kutsekindlustus ning tagatud on tema klientide samaväärne kaitse, võttes arvesse käesoleva artikli lõike 1 alusel erandi saanud isikute suurust, riskiprofiili ja õiguslikku laadi.

Erandina käesoleva lõike teisest lõigust võivad liikmesriigid, kus sellised õigus- või haldusnormid kehtivad juba enne 2. juulit 2014, nõuda kuni 3. juulini 2019, et kui käesoleva artikli lõike 1 alusel käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikud pakuvad korralduste vastuvõtmise ja edastamise teenuseid ja/või investeerimise nõustamist seoses ühisinvesteeringu osakutega ning tegutsevad direktiivis 2009/65/EÜ esitatud määratlusele vastava fondivalitseja vahendajana, vastutavad kõnealused isikud kliendile kõnealuste teenustega seoses tekitatud kahju puhul solidaarselt koos fondivalitsejaga.

3. Lõike 1 kohaselt käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud isikutele ei laiene investeerimise osutamise ja/või investeerimisegevuse vabadus ega filiaalide asutamise õigus, mis on ette nähtud vastavalt artiklites 34 ja 35.

4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalvet käesoleva artikliga ette nähtud valikulise erandi kasutamisest ning tagavad, et kõikide lõike 1 alusel välja antud tegevuslubade puhul märgitakse, et tegevusluba on antud kooskõlas käesoleva artikliga.

5. Liikmesriigid teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärevalvet neist siseriikliku õiguse sätetest, mis on analoogsed käesoleva direktiivi lõike 2 kohaste nõuetega.

Artikkel 4

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „investeeringühing” – juriidiline isik, kelle püsiv kutsetegevus või ärivaldkond on ühe või mitme investeerimise osutamine kolmandatele isikutele ja/või ühe või mitme investeerimisegevusega tegelemine kutsetegevusena.

Liikmesriigid võivad hõlmata investeerimisühingu mõistega ka ettevõtjaid, kes ei ole juriidilised isikud, tingimusel et:

- a) nende õiguslik seisund tagab kolmandate isikute huvide kaitse, mis on samaväärne juriidiliste isikute pakutava kaitsega, ning
- b) nende suhtes kohaldatakse samaväärset usaldatavusnõuete täitmise järevalvet, mis vastab nende õiguslikule vormile.

Ilma et see piiraks muude käesoleva direktiiviga, määrusega (EL) nr 600/2014, ja direktiiviga 2013/36/EL kehtestatud nõuete kohaldamist, võib füüsilist isikut, kes osutab teenuseid, mis hõlmavad kolmandate isikute raha või vabalt võõrandatavate väärtpaberite hoidmist, käsitada investeerimisühinguna käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses siiski ainult juhul, kui ta vastab järgmistele tingimustele:

- a) kolmandate isikute omandiõigused finantsinstrumentidele ja rahale peavad olema kaitstud, eriti ettevõtja või selle omanike maksejõuetuse korral ning vara käsutamise piiramise, tasaarvestuse või muu meetme rakendamise korral ettevõtja või selle omanike võlausaldajate poolt;

- b) ettevõtja suhtes peavad kehtima eeskirjad, mis on ette nähtud ettevõtja ja selle omanike maksevõimelisuse jälgimiseks;
 - c) ettevõtja majandusaasta aruanded peavad kuuluma auditeerimisele ühe või mitme isiku poolt, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt õigus raamatupidamisaruandeid auditeerida;
 - d) juhul kui ettevõtjal on ainult üks omanik, peab see isik olema õiguslikult ette näinud investorite kaitse juhuks, kui ettevõtja lõpetab tegevuse seoses omaniku surma, töövõimetuks muutumise või muu sarnase sündmusega;
- 2) „investeermisteenused ja -tegevus” – I lisa A jaos loetletud teenused ja tegevus, mis on seotud I lisa C jaos loetletud finantsinstrumentidega;

Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse:

- a) I lisa C jao punktis 6 osutatud tuletislepingud, mis on oma olemuselt energia hulгимүүгитooted, mille puhul tuleb arveldada natuuras, ning I lisa C jao punkti 6 kohased energiaalased tuletislepingud;
 - b) I lisa C jao punktis 7 osutatud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused,
 - c) I lisa C jao punktis 10 osutatud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused, võttes muu hulgas arvesse, kas nendega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis;
- 3) „kõrvalteenused” – I lisa B jaos loetletud teenused;
- 4) „investeermisnõustamine” – isiklike soovitude andmine kliendile tema taotluse korral või investeermisühingu algatusel seoses ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud tehinguga;
- 5) „korralduste täitmine kliendi nimel” – tegutsemine lepingute sõlmimiseks, et omandada või võõrandada kliendi nimel üht või mitut finantsinstrumendi; see hõlmab selliste lepingute sõlmimist, millega investeermisühingu või krediidiasutuse emiteeritud finantsinstrumendid võõrandatakse nende emiteerimise hetkel;
- 6) „kauplemine oma arvel” – kauplemine oma kapitali arvel, kusjuures tulemuseks on tehingute tegemine ühe või mitme finantsinstrumendiga;
- 7) „turutegija” – isik, kes on alaliselt finantsturgudel tegev ja valmis finantsinstrumendiga oma arvel kaupleva oma ostuja müügipakkumuses määratud hinnaga;
- 8) „väärtpaberiportfelli valitsemine” – kliendipõhine väärtpaberiportfellide valitsemine oma äranägemisel klientide antud volituste alusel, kui tegemist on üht või mitut finantsinstrumendi sisaldavate portfellidega;
- 9) „klient” – füüsiline või juriidiline isik, kellele investeermisühing osutab investeermis- või kõrvalteenuseid;
- 10) „kutseline klient” – klient, kes vastab II lisa sätetatud tingimustele;
- 11) „jaeklient” – klient, kes ei ole kutseline klient;

- 12) „VKEde kasvuturg” – mitmepoolne kauplemissüsteem, mis on registreeritud VKEde kasvuturuna kooskõlas artikliga 33;
- 13) „väike või keskmise suurusega ettevõtja” – käesoleva direktiivi tähenduses ettevõtja, kelle keskmine turukapitalisatsioon on viimasel kolmel kalendriaastal olnud aastalõpunooteeringute kohaselt alla 200 000 000 euro;
- 14) „määratud hinnaga korraldus” – korraldus omandada või võõrandada finantsinstrumenti selle kindlaksmääratud piirhinnaga või sellest parema hinnaga ja kindlaksmääratud mahus;
- 15) „finantsinstrument” – I lisa C jaos täpsustatud finantsinstrumentid;
- 16) „C jao punkti 6 kohased energiaalased tuletislepingud” – söe või naftaga seotud optsioonid, futuurid, vahetuslepingud ja muud I lisa C jao punktis 6 nimetatud tuletislepingud, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mille puhul tuleb arveldada natuuras;
- 17) „rahaturuinstrument” – finantsinstrumentide liigid, millega kaubeldakse tavaliselt rahaturul (riigivõlakirjad, hoiusesertifikaadid ja kommertsväärtpaberid), välja arvatud maksevahendid;
- 18) „turukorraldaja” – isik või isikud, kes juhib ja/või korraldab reguleeritud turu majandustegevust; turukorraldajaks võib olla reguleeritud turg ise;
- 19) „mitmepoolne süsteem” – süsteem või rakendus, mis võimaldab viia süsteemis kokku mitme kolmanda isiku omandamis- ja võõrandamishuvid seoses finantsinstrumentidega;
- 20) „kliendi korralduste süsteemne täitja” – investeerimisühing, mis tegeleb organiseeritult, sageli, süsteemselt ja ulatuslikult oma arvel kliendi korralduste täitmisega väljaspool reguleeritud turgu või mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi, ilma et ta korraldaks mitmepoolset süsteemi.

Sagedust ja süsteemsust hinnatakse selle põhjal, kui palju börsiväliseid tehinguid on investeerimisühing finantsinstrumentidega oma arvel klientide korraldusi täites teinud. Ulatuslikkust hinnatakse investeerimisühingu börsivälise kauplemise mahu põhjal, võrreldes seda investeerimisühingu kogukauplemismahuga teatava finantsinstrumentide osas, või investeerimisühingu börsivälise kauplemise mahu põhjal, võrreldes seda kogukauplemismahuga liidus teatud finantsinstrumentide osas. Kliendi korralduste süsteemse täitja määratlust kohaldatakse üksnes juhul, kui ületatakse nii sageduse ja süsteemsuse piirmäära kui ka ulatuslikkust näitavat piirmäära, mis on eelnevalt kindlaks määratud, või kui investeerimisühing otsustab osaleda kliendi korralduste süsteemse täitja korra alusel;

- 21) „reguleeritud turg” – turukorraldaja poolt korraldatav ja/või juhitud mitmepoolne süsteem, milles viiakse kokku mitmed kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvid seoses süsteemis olevate finantsinstrumentidega või hõlbustatakse nende kokkuviiimist vastavalt ühetaoliste eeskirjadele, mille tulemuseks on lepingu sõlmimine seoses finantsinstrumentidega, mis on süsteemi eeskirjade ja/või süsteemide kohaselt kauplemisele lubatud, ning millel on tegevusluba ja mis toimib regulaarselt ja kooskõlas käesoleva direktiivi III jaotisega;
- 22) „mitmepoolne kauplemissüsteem” – investeerimisühingu või turukorraldaja poolt korraldatav mitmepoolne süsteem, milles viiakse kokku mitmed kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvid seoses süsteemis olevate finantsinstrumentidega vastavalt ühetaoliste eeskirjadele, mille tulemuseks on lepingu sõlmimine kooskõlas käesoleva direktiivi II jaotisega;
- 23) „organiseeritud kauplemissüsteem” – mitmepoolne süsteem, mis ei ole reguleeritud turg ega mitmepoolne kauplemissüsteem ning mis võimaldab erinevate kolmandate isikute omandamis- ja võõrandamishuvid seoses võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguse väärtpaberite või tuletisinstrumentidega viia süsteemis kokku sellisel, et kõnealuse kokkuviiimise tulemuseks on lepingu sõlmimine kooskõlas käesoleva direktiivi II jaotisega;

- 24) „kauplemiskoht” – reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem;
- 25) „likviidne turg” – finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi turg, kus on pidevalt ostjaid ja müüjaid, kes on valmis tegema tehinguid, ning mida hinnatakse järgmiste kriteeriumide põhjal ja võttes arvesse konkreetse finantsinstrumendi turu struktuuri või finantsinstrumentide konkreetse liigi turu struktuuri:
- a) tehingute keskmine sagedus ja maht erinevate turutingimuste juures, võttes arvesse finantsinstrumentide liiki kuuluvate toodete laadi ja olelusringi;
 - b) turuosaliste arv ja liik, sealhulgas turuosaliste ja kaubeldud instrumentide suhtarv konkreetse toote puhul;
 - c) keskmised hinnavahed, kui need on kättesaadavad;
- 26) „pädev asutus” – asutus, mille iga liikmesriik on määranud vastavalt artiklile 67, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti;
- 27) „krediidiasutus” – krediidiasutus, nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1;
- 28) „eurofondi valitseja” – fondivalitseja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punktis b;
- 29) „seotud vahendaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes edendab üksnes ühe esindatava investeerimisühingu täielikul ja tingimusteta vastutusel investeerimis- ja/või kõrvalteenuseid klientidele või võimalikele klientidele, saab kliendilt ja edastab investeerimisteenustega või finantsinstrumentidega seotud juhiseid või korraldusi, vahendab finantsinstrumente või nõustab kliente või võimalikke kliente kõnealuste finantsinstrumentide või teenuste osas;
- 30) „filiaal” – äritegevuse koht, mis on investeerimisühingu osa, kuid mitte peakontor ega iseseisev juriidiline isik, kusjuures see osutab investeerimisteenuseid ja/või tegeleb investeerimistevõimega ning võib osutada ka kõrvalteenuseid, mille jaoks investeerimisühingul on tegevusluba; kõiki äritegevuse kohti, mis teises liikmesriigis asuva peakontoriga investeerimisühing on ühes liikmesriigis asutanud, käsitatakse ühe filiaalina;
- 31) „oluline osalus” – otsene või kaudne osalus investeerimisühingu kapitalis, mis on vähemalt 10 % investeerimisühingu kapitalist või hääletootvust, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ⁽²⁾ artiklites 9 ja 10, võttes arvesse nimetatud direktiivi artikli 12 lõigetes 4 ja 5 sätestatud osaluste summeerimise tingimusi, või osalus, mis võimaldab olulise mõju investeerimisühingu juhtorganite üle;
- 32) „emaettevõtja” – emaettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽³⁾ artikli 2 punkti 9 ja artikli 22 tähenduses;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- 33) „tütaretevõtja” – tütaretevõtja direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punkti 10 ja artikli 22 tähenduses, sealhulgas põhi-emaettevõtja tütaretevõtja tütaretevõtjad;
- 34) „kontsern” – kontsern, nagu on määratletud direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 11;
- 35) „märkimisväärne seos” – olukord, kus kaks või rohkem füüsilist või juriidilist isikut on seotud:
- a) osaluse kaudu, mis tähendab otseselt või kontrollsuhte kaudu vähemalt 20 % omamist ettevõtja häältearvust või kapitalist;
 - b) kontrollsuhte kaudu, mis tähendab ema- ja tütaretevõtja suhet kõikidel direktiivi 2013/34/EL artikli 22 lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel või samasugust suhet füüsilise või juriidilise isiku ja ettevõtja vahel, kusjuures kõiki tütaretevõtjate tütaretevõtjaid käsitatakse samuti kõnealuste ettevõtjate eesotsas oleva emaettevõtja tütaretevõtjana;
 - c) asjaolu kaudu, et nad on kontrollisuhte kaudu ühe ja sama isikuga alaliselt seotud;
- 36) „juhtorgan” – investeerimisühingu, turukorraldaja või aruandlusteenuste pakkuja organ või organid, mille liikmed on nimetatud ametisse kooskõlas siseriikliku õigusega ja millel on õigus määrata kindlaks üksuse strateegia, eesmärgid ja üldine tegevussuund, kusjuures see kontrollib ja jälgib juhtimisotsuste tegemist ning sellesse kuuluvad üksuse äritegevust tegelikult suunavad isikud.
- Kui käesolevas direktiivis osutatakse juhtorganile ning juhtorgani juhtimis- ja järelevalvefunktsioonid on määratud siseriikliku õiguse kohaselt eri organitele või ühe organi eri liikmetele, määrab liikmesriik vastutavad organid või juhtorgani vastutavad liikmed kindlaks kooskõlas oma siseriikliku õigusega, välja arvatud juhtudel, kui käesolevas direktiivis on sätestatud teisiti;
- 37) „kõrgem juhtkond” – füüsilised isikud, kellel on investeerimisühingus või turukorraldaja või aruandlusteenuste pakkuja juures täidesaatev funktsioon ning kes vastutavad üksuse igapäevase juhtimise eest, sealhulgas selliste strateegiliste otsuste elluviimise eest, mis on seotud teenuste osutamise ja toodete tarnimisega klientidele investeerimisühingu ja selle personali poolt, ning kes annavad selle kohta juhtorganile aru;
- 38) „kliendikorralduste sobitamisting” – tehing, kus korraldaja paikneb tehingus ostja ja müüja vahel sellisel, et teda ei ohusta kogu tehingu tegemise aja jooksul tururisk, kusjuures mõlema poole tehing tehakse samal ajal ning tehing tehakse hinnaga, mille puhul korraldaja ei saa muud kasumit ega kahjumit peale eelnevalt avaldatud vahendustasu, teenustasu või muu tasu;
- 39) „algoritmkauplemine” – kauplemine finantsinstrumentidega, nii et arvuti algoritm määrab vähese inimsekkumisega või ilma inimsekkumiseta automaatselt kindlaks korralduste konkreetsed parameetrid, näiteks selle, kas käivitada korraldus või mitte, samuti ajastuse, korralduse hinna või mahu või selle, kuidas hallata korraldust pärast selle esitamist; see ei hõlma süsteeme, mida kasutatakse üksnes korralduste edastamiseks ühte või mitmesse kauplemiskohta, korralduste töötlemiseks ilma seejuures kauplemisparameetreid määramata ega ka korralduste kinnitamiseks või täidetud tehingute kauplemisjärgseks töötlemiseks;
- 40) „algoritmipõhine välkauplemistehnika” – algoritmipõhine kauplemistehnika, mida iseloomustab:
- a) sellise taristu olemasolu, mille eesmärk on minimeerida võrgu ja muud latentsusaega ning mis hõlmab vähemalt üht sellistest algoritmipõhiste korralduste esitamise lahendustest nagu ühispaiknemine, lähestikku paiknemine või otsene kiire elektrooniline juurdepääs;

- b) sellise süsteemi olemasolu, mis algatab, annab, edastab või täidab eri kauplemistehingute või korralduste puhul korraldusi ilma inimsekkumiseta, ning
- c) suur päevane sõnumite hulk, kusjuures nende sõnumite hulka kuuluvad korraldused, hinnapakkumised ja tühistamised;
- 41) „otsene elektrooniline juurdepääs” – selline kord, mille puhul lubab kauplemiskoha liige, osaline või klient teisel isikul kasutada oma kauplemiskoodi, nii et see isik saab elektrooniliselt edastada finantsinstrumendiga seotud korraldusi otse kauplemiskohta; see hõlmab nii korda, kus teine isik kasutab korralduste edastamiseks liikme, osalise või kliendi taristu või liikme, osalise või kliendi muud ühendussüsteemi (otsene turulepääs), kui ka korda, kus kõnealune isik sellist taristut ei kasuta (spondeeritud turulepääs);
- 42) „ristmüük” – investeerimisteenuse pakkumine paketi osana koos mõne muu teenuse või tootega või sama lepingu või paketi tingimusena;
- 43) „investeerimishoius” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL⁽¹⁾ artikli 2 lõike 1 punktis c määratletud hoius, mis on tähtaja lõppemisel täielikult väljamakstav vastavalt tingimustele, mille kohaselt makstakse intressi või lisaintressi (või on selle maksmine ohus) vastavalt kindlale valemile, võttes arvesse järgmisi tegureid:
- a) indeks või indeksite kombinatsioon, välja arvatud muutuva intressimääraga hoiuste puhul, mille tootlus on otseselt seotud selliste intressimääraindeksitega nagu Euribor või Libor;
- b) finantsinstrument või finantsinstrumentide kombinatsioon;
- c) kaup või kaupade kogum või muu materiaalne või immateriaalne mitteasendatav vara või
- d) valuutakurss või valuutakursside kombinatsioon;
- 44) „vabalt võõrandatavad väärtpaber” – sellist liiki väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav, välja arvatud maksevahend, näiteks:
- a) äriühingute aktsiad, osad ja muud väärtpaberid, mis on samaväärsed äriühingute, seltsingute või muude üksuste aktsiate või osadega, ning aktsiate hoidmistunnistused;
- b) võlakirjad või muus vormis väärtpaberistatud võlad, sealhulgas selliste väärtpaberite hoidmistunnistused;
- c) muud väärtpaberid, mis annavad õiguse omandada või võõrandada selliseid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid või millest tuleneb rahaline arveldus, mille kindlaksmääramise aluseks on vabalt võõrandatavad väärtpaberid, valuutad, intressimäärad või tootlused, kaubad või muud indeksid või näitajad;
- 45) „hoidmistunnistus” – väärtpaber, mis on kapitaliturul kaubeldav ja mis tõendab välismaise emitendi väärtpaberite omandiõigust, mida on võimalik võtta reguleeritud turule kauplemisele ja millega on võimalik seal kaubelda välismaise emitendi väärtpaberitest sõltumatult;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/49/EL hoiuste tagamise skeemide kohta (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 149).

- 46) „börsil kaubeldav fond” – fond, mille vähemalt üks osakute või aktsiate liik on kaubeldav kogu päeva jooksul vähemalt ühes kauplemiskohas ja vähemalt ühe turutegijaga, kes astub samme tagamaks, et fondi osakute või aktsiate hind kauplemiskohas ei erineks märkimisväärselt nende puhaväärtusest ja, kui see on kohaldatav, siis nende indikaativsest puhaväärtusest;
- 47) „sertifikaat” – sertifikaat, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 27;
- 48) „struktureeritud finantstooide” – struktureeritud finantstooide, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 28;
- 49) „tuletisinstrument” – tuletisinstrument, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 29;
- 50) „kaubatuletisinstrument” – kaubatuletisinstrument, nagu on määratletud määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 30;
- 51) „keskne vastaspool” – keskne vastaspool, mis on määratletud määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1;
- 52) „tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohaselt õigus osutada investeerimisühingute nimel kauplemisteabearuandluse avaldamise teenust vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklitele 20 ja 21;
- 53) „kauplemiskoondteabe pakkuja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohane tegevusluba, et osutada teenust, mis seisneb reguleeritud turgudel, mitmepoolsetelt kauplemissüsteemidelt, organiseeritud kauplemissüsteemidelt ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatelt määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 6, 7, 10, 12, 13, 20 ja 21 loetletud finantsinstrumentidega seonduvate kauplemisteabearuandluse kokkukogumises ning nende koondamises pidevaks elektrooniliseks, reaajas jälgitavaks andmevooks, mis pakub teavet iga finantsinstrumendi hinna ja käibe kohta;
- 54) „tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja” – isik, kellel on käesoleva direktiivi kohaselt õigus osutada investeerimisühingute nimel pädevatele asutustele või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tehingute üksikasjadest teatamise teenust;
- 55) „päritoluliikmesriik” –
- a) investeerimisühingute puhul:
- i) kui investeerimisühing on füüsiline isik, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
- ii) kui investeerimisühing on juriidiline isik, siis liikmesriik, kus on tema registrijärgne asukoht;
- iii) kui investeerimisühingul ei ole siseriikliku õiguse kohaselt registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
- b) reguleeritud turu puhul liikmesriik, kus on reguleeritud turu registrijärgne asukoht, või kui tal siseriikliku õiguse kohaselt ei ole registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub reguleeritud turu peakontor;
- c) tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja puhul:
- i) kui tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja on füüsiline isik, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;

- ii) kui tunnustatud kauplemissüsteemi avalikustaja, kauplemissüsteemi pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja on juriidiline isik, siis liikmesriik, kus on tema registrijärgne asukoht;
- iii) kui tunnustatud kauplemissüsteemi avalikustajal, kauplemissüsteemi pakkujal või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujal ei ole siseriikliku õiguse kohaselt registrijärgset asukohta, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;
- 56) „vastuvõttev liikmesriik” – päritoluliikmesriigist erinev liikmesriik, kus investeerimisühingul on filiaal või kus ta osutab investeerimisteenusid ja/või tegeleb investeerimisega, või liikmesriik, kus reguleeritud turg võimaldab asjakohast korda, et soodustada kaugliikmete või samas liikmesriigis asutatud osalejate juurdepääsu selle süsteemis kauplemisele;
- 57) „kolmanda riigi äriühing” – äriühing, mis oleks krediidasutus, mis osutab investeerimisteenusid või tegeleb investeerimistegevusega, või investeerimisühing, kui tema peakontor või registrijärgne asukoht asuks liidus;
- 58) „energia hulгимүүгитooded” – lepingud ja tuletisinstrumentid, nagu on määratletud määruse (EL) nr 1227/2011 artikli 2 punktis 4;
- 59) „põllumajandustoorme tuletisinstrument” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ artiklis 1, I lisa I–XX osas ja XXIV osa 1. jaos loetletud toodetega seotud tuletislepingud;
- 60) „avalik emitent” – võlainstrumentide emitent, kelleks on:
- i) liit;
 - ii) liikmesriik, sealhulgas liikmesriigi valitsusasutus, amet või eriotstarbeline rahastamisvahend;
 - iii) liitriigist liikmesriigi puhul liitriigi liige;
 - iv) mitme liikmesriigi eriotstarbeline rahastamisvahend;
 - v) rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid, või
 - vi) Euroopa Investeerimispank;
- 61) „avalik võlakohustus” – avaliku emitendi emiteeritud võlainstrument;
- 62) „püsiv andmekandja” – vahend, mis:
- a) võimaldab kliendil säilitada isiklikult talle saadetud teavet nii, et see on hilisemaks kontrollimiseks kättesaadav teabe otstarbele vastava aja jooksul, ning
 - b) võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

63) „aruandlusteenuse pakkuja” – tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada lõikes 1 sätestatud mõistete teatavaid tehnilisi aspekte, et kohandada neid vastavalt turu suundumustele ja tehnoloogia arengule ning võtta arvesse määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevust ning tagada käesoleva direktiivi ühetaoline kohaldamine.

II JAOTIS

INVESTEERIMISÜHINGUTE TEGEVUSLOAD JA TEGEVUSTINGIMUSED

I PEATÜKK

Tegevusloa andmise tingimused ja kord

Artikkel 5

Tegevusloa nõue

1. Iga liikmesriik nõuab, et kutsetegevusena investeerimisteenuste osutamiseks ja/või investeerimistegevuseks regulaarse tegevusena või äritegevusena, on vaja tegevusloa, mis antakse vastavalt käesoleva peatüki sätetele. Sellise tegevusloa annab päritoluliikmesriigi pädev asutus, mis on määratud kooskõlas artikliga 67.

2. Erandina lõikest 1 annavad liikmesriigid igale turukorraldajale tegevusloa korraldada mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi, kui eelnevalt on tõendatud tema vastavus käesolevale peatükile.

3. Liikmesriigid registreerivad kõik investeerimisühingud. Kõnealune register on avalikkusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks investeerimisühingul on tegevusloa. Registrit ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärevalvet teavitatakse igast väljaantud tegevusloast.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostab kõigi liidu investeerimisühingute loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet teenuste või tegevuste kohta, mille jaoks konkreetsel investeerimisühingul on tegevusloa, ja seda ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

Kui pädev asutus on tegevusloa kooskõlas artikli 8 punktidega b, c ja d kehtetuks tunnistanud, avaldatakse teave kõnealuse kehtetuks tunnistamise kohta loetelus viieks aastaks.

4. Kõik liikmesriigid nõuavad, et:

a) juriidilisest isikust investeerimisühingul oleks peakontor samas liikmesriigis, kus on tema registrijärgne asukoht;

b) investeerimisühingul, mis ei ole juriidiline isik, või juriidilisest isikust investeerimisühingul, mis ei oma siseriikliku õiguse alusel registrijärgset asukohta, oleks peakontor samas liikmesriigis, kus ta tegelikult oma äritegevusega tegeleb.

Artikkel 6

Tegevusloa ulatus

1. Päritoluliikmesriik tagab, et tegevusloas märgitakse investeerimisteenused, mida investeerimisühing võib osutada, või investeerimistegevused, millega ta võib tegeleda. Tegevusloa võib hõlmata ühte või mitut I lisa B jaos esitatud kõrvalteenust. Tegevusloa ei anta mingil juhul üksnes kõrvalteenuste osutamiseks.

2. Investeerimisühing, mis taotleb tegevusloa oma äritegevuse laiendamiseks täiendavatele investeerimisteenustele või tegevustele või kõrvalteenustele, mis ei olnud ette nähtud esmase tegevusloa väljaandmise ajal, esitavad taotluse tegevusloa ulatuse laiendamiseks.

3. Tegevusluba kehtib kogu liidus ja lubab investeerimisühingul kogu liidus osutada teenuseid või tegeleda tegevustega, mille jaoks on talle antud tegevusluba, kasutades asutamisoigust, muu hulgas filiaali kaudu või teenuste osutamise vabaduse kaudu.

Artikkel 7

Tegevusloa andmise ja selle andmisest keeldumise kord

1. Pädev asutus ei anna tegevusluba enne, kui ta on täielikult veendunud, et taotleja vastab kõigile käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud normide nõuetele.

2. Investeerimisühing esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevuskava, milles on muu hulgas kirjas kavandatud äritegevuse liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et investeerimisühing on esmase tegevusloa andmise ajal kehtestanud vajaliku korra käesolevast peatükist tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. Taotlejale teatatakse kuue kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada:

- a) teave, mis tuleb pädevatele asutustele esitada käesoleva artikli lõike 2 kohaselt (sealhulgas tegevuskava);
- b) artikli 9 lõike 6 kohased investeerimisühingute juhtimisalased nõuded ja artikli 9 lõikega 5 ette nähtud teavitamiseks vajalik teave;
- c) olulist osalust omavate aktsionäride, osanike ja liikmete suhtes kehtivad nõuded, samuti asjaolud, mis võivad takistada pädeva asutuse poolt tõhusat järelevalvet artikli 10 lõigete 1 ja 2 alusel.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3.juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikega 2 ja artikli 9 lõikega 5 ette nähtud teavitamise või teabe esitamise standardviisid, -vormid ja kord.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3.jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 8

Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Pädevad asutused võivad investeerimisühingule välja antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui investeerimisühing:

- a) ei ole kasutanud tegevusluba 12 kuu jooksul, loobub otsesõnu tegevusloast või ei ole osutanud investeerimisteenusid ega tegele investeerimistegevusega viimase kuue kuu jooksul ning asjaomane liikmesriik ei ole ette näinud, et tegevusluba kaotab sellistel juhtudel kehtivuse;

- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti, nagu määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud tingimused;
- d) on jämedalt ja süstemaatiliselt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastu võetud sätteid, millega reguleeritakse investeerimisühingute tegevustingimusi;
- e) vastab tingimustele, mille puhul nähakse siseriikliku õiguse alusel ette tegevusloa kehtetuks tunnistamine seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse mittekuuluvate küsimustega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast tegevusloa kehtetuks tunnistamisest.

Artikkel 9

Juhtorgan

1. Artikli 5 kohaselt tegevusluba andev pädev asutus tagab, et investeerimisühing ja selle juhtorgan vastavad direktiivi 2013/36/EL artiklites 88 ja 91 sätestatud nõuetele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalve võtavad vastu ühised suunised direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõikes 12 loetletud küsimustes.

2. Pädev asutus võib artikli 5 kohaselt tegevusluba andes lubada, et juhtorgani liikmel on mitte-tegevjuhtkonnas üks koht rohkem, kui on lubatud direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõikega 3. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet korrapäraselt sellistest lubadest.

Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koordineerivad käesoleva lõike esimese lõigu ja direktiivi 2013/36/EL artikli 91 lõike 6 kohase teabe kogumist investeerimisühingute kohta.

3. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingu juhtorgan määrab kindlaks sellise juhtimiskorra, millega tagatakse investeerimisühingu tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus investeerimisühingus ja huvide konfliktide ennetamine, ta teostab järelevalvet kõnealuse korra rakendamise üle ja vastutab selle eest ning teeb seda turu usaldusväärset ja klientide huve toetaval viisil.

Ilma et see piiraks direktiivi 2013/36/EL artikli 88 lõikes 1 sätestatud nõuete kohaldamist, tagab selline kord, et juhtorgan määrab kindlaks ja kiidab heaks järgmise ning teostab selle üle järelevalvet:

- a) investeerimisühingu investeerimisteenuste osutamise, investeerimistegevuse ja kõrvalteenuste osutamise struktuur, sealhulgas personalilt nõutavad oskused, teadmised ja kogemused, samuti vahendid, protseduurid ja kord, mis on vajalikud teenuste osutamiseks ja tegevuseks, võttes arvesse äritegevuse laadi, ulatust ja keerukust ning kõiki nõudeid, mida investeerimisühing peab järgima;
- b) investeerimisühingu osutatavate teenuste ning tema toodete ja tegevusega seotud poliitika vastavalt ühingu riskitaluvusele ning nende investeerimisühingu klientide olemusele ja vajadustele, kellele teenuseid osutatakse või tooteid pakutakse, muu hulgas testides asjakohasel juhul stressitaluvust;
- c) klientidele teenuste osutamisega seotud isikute tasustamispoliitika, et ergutada vastutustundlikku ettevõtlust ja klientide õiglast kohtlemist ning vältida kliendisuhetes huvide konflikte.

Juhtorgan jälgib ja hindab korrapäraselt ühingu strateegiliste eesmärkide asjakohasust ja nende rakendamist investeerimisteenuste osutamisel, investeerimistegevuses ja kõrvalteenuste osutamisel, samuti investeerimisühingu juhtimiskorra tulemuslikkust ja klientidele teenuste osutamise poliitika piisavust, ning ühtlasi võtab juhtorgan asjakohaseid meetmeid vajakajäämistele kõrvaldamiseks.

Juhtorgani liikmetel on piisav juurdepääs teabele ja dokumentidele, mis on vajalikud juhtimisotsuste kontrolliks ja jälgimiseks.

4. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et investeerimisühingu juhtorgani liikmetel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning et nad pühendavad investeerimisühingus oma ülesannete täitmisele piisavalt aega, samuti juhul, kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et ühingu juhtorgan võib seada ohtu selle tõhusa, kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärse nõuetekohase arvessevõtmise.

5. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühing teataks pädevale asutusele kõikidest oma juhtorgani liikmetest ja liikmeskonna muutustest, esitades kogu teabe, mis on vajalik selle hindamiseks, kas investeerimisühing vastab lõigete 1, 2 ja 3 nõuetele või mitte.

6. Liikmesriigid nõuavad, et tegevusloa taotleva investeerimisühingu äritegevuse tegeliku juhtimisega tegeleks vähemalt kaks isikut, kes vastavad lõikes 1 sätestatud nõuetele.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid anda tegevusloa füüsilisest isikust investeerimisühingule või juriidilisest isikust investeerimisühingule, mida juhib üks füüsiline isik, kui see on kooskõlas investeerimisühingu põhikirja ja liikmesriikide siseriikliku õigusega. Liikmesriigid nõuavad siiski, et:

- a) kehtiks alternatiivne kord, mis tagab kõnealuste investeerimisühingute kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärse nõuetekohase arvessevõtmise;
- b) asjaomastel füüsilistel isikutel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning et nad pühendavad oma ülesannete täitmiseks piisavalt aega.

Artikkel 10

Olulise osalusega aktsionärid, osanikud ja liikmed

1. Pädevad asutused ei anna investeerimisühingutele investeerimisteenuste osutamiseks või investeerimistegevuseks tegevusloa enne, kui neile ei ole teada olulist osalust omavate aktsionäride, osanike või liikmete isikud ja nende osaluse suurus, olenemata sellest, kas nimetatud osalus on otsene või kaudne või kas tegemist on füüsiliste või juriidiliste isikutega.

Pädevad asutused keelduvad tegevusloa andmisest, kui nad, võttes arvesse vajadust tagada investeerimisühingu kindel ja usaldusväärne juhtimine, ei ole veendunud olulist osalust omavate aktsionäride, osanike või liikmete sobivuses.

Kui investeerimisühingu ja muu füüsilise või juriidilise isiku vahel on märkimisväärne seos, annab pädev asutus tegevusloa üksnes juhul, kui nimetatud seos ei takista pädeva asutuse poolset tõhusat järelevalvet.

2. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest ka juhul, kui kolmanda riigi õigus- ja haldusnormid, mis kehtivad ühele või mitmele ettevõtjaga märkimisväärses seoses olevale füüsilisele või juriidilisele isikule, või nende normide jõustamisega seotud raskused takistavad tal teostada tõhusat järelevalvet.

3. Kui lõike 1 esimeses lõigus osutatud isikud tõenäoliselt avaldavad kahjulikku mõju investeerimisühingu kindlale ja usaldusväärsele juhtimisele, nõuavad liikmesriigid, et pädev asutus võtaks asjakohaseid meetmeid sellise olukorra lõpetamiseks.

Sellisteks meetmeteks võivad muu hulgas olla kohtumääruste taotlused või karistuste mõistmine juhtkonna liikmetele ja juhtimise eest vastutavatele isikutele, samuti asjassepuutuvate aktsionäride, osanike või liikmete aktsiatest tuleneva hääleõiguse peatamine.

Artikkel 11

Kavandatavast omandamisest teatamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et üksinda või kooskõlastatult tegutsevad füüsilised või juriidilised isikud („potentsiaalsed omandajad”), kes on otsustanud olulise osaluse investeerimisühingus kas otseselt või kaudselt omandada või seda osalust otseselt või kaudselt suurendada, nii et tekkiv osa häälearvust või kapitalist oleks 20 %, 30 % või 50 % või ületaks neid määrasid, või nii, et kõnealune investeerimisühing muutuks tema või nende tütarettevõtjaks („kavandatav omandamine”), teataksid kõigepealt pädevatele asutustele kirjalikult investeerimisühingu nime, milles nad soovivad omandada või suurendada olulist osalust, märkides kavandatava osaluse suuruse ja asjakohase teabe vastavalt artikli 13 lõikele 4.

Liikmesriigid kohustavad iga füüsilist või juriidilist isikut, kes on otsustanud olulise osaluse investeerimisühingus kas otseselt või kaudselt võõrandada, teatama sellest kõigepealt kirjalikult pädevatele asutustele, märkides kavandatava osaluse suuruse. Samuti teavitab selline isik pädevat asutust, kui ta on otsustanud vähendada oma olulist osalust sel määral, et tema osa häälearvust või kapitalist jääb alla 20 %, 30 % või 50 % või investeerimisühing lakkab olemast tema tütarettevõtja.

Liikmesriigid ei pea kohaldama 30 % piirmäära, kui nad kohaldavad vastavalt direktiivi 2004/109/EÜ artikli 9 lõike 3 punktile a piirmäära ulatusega üks kolmandik.

Et määrata kindlaks, kas artiklis 10 ja käesolevas artiklis osutatud olulise osaluse kriteeriumid on täidetud, ei võta liikmesriigid arvesse hääleõigust ega väärtpabereid, mida investeerimisühingud või krediitiasutused võivad omada tänu finantsinstrumentide ja/või finantsinstrumentide emissiooni tagamisele kindla kohustuse alusel, nagu on nimetatud käesoleva direktiivi I lisa A jao punktis 6, tingimusel et kõnealuseid õigusi ei rakendata ega kasutata muul viisil selleks, et sekkuda emitendi juhtimisse, ning et need võõrandatakse ühe aasta jooksul alates omandamisest.

2. Artikli 13 lõikes 1 sätestatud hindamist („hindamine”) teostades konsulteerivad asjaomased pädevad asutused omavahel, kui potentsiaalne omandaja on üks järgmistest:

- a) teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediitiasutus, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja;
- b) teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediitiasutuse, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühingu või eurofondi valitseja emaettevõtja, või
- c) füüsiline või juriidiline isik, kelle kontrolli all on teises liikmesriigis või omandatava üksuse sektorist erinevas sektoris tegevusloa saanud krediitiasutus, elukindlustusandja, kahjukindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja.

Pädevad asutused edastavad põhjendamatu viivitusega üksteisele hindamiseks vajaliku, olulise või asjakohase teabe. Sellega seoses edastavad pädevad asutused nõudmisel üksteisele kogu asjakohase teabe ning omal algatusel kogu olulise teabe. Omandatavale investeerimisühingule tegevusloa andnud pädeva asutuse otsuses tuleb ära näidata kõik seisukohad ja reservatsioonid, mida on väljendanud potentsiaalse omandaja eest vastutav pädev asutus.

3. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühingule saab teatavaks tema kapitaliosaluse selline omandamine või võõrandamine, mille tõttu osalused ületavad või langevad alla lõike 1 esimeses lõigus osutatud piirmäärasid, peab kõnealune investeerimisühing sellest viivitamata pädevale asutusele teatama.

Vähemalt üks kord aastas teatavad investeerimisühingud pädevale asutusele ka olulist osalust omavate aktsionäride või liikmete nimed ning nende osaluse suuruse, tehes seda näiteks sellisel kujul, nagu seesama teave esitatakse aktsionäride ja liikmete aastakoosolekutel või nagu tuleneb eeskirjadest, mida kohaldatakse äriühingute suhtes, mille vabalt võõrandatavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud turul.

4. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused võtaksid artikli 10 lõikes 3 osutatud meetmetega samaväärseid meetmeid isikute suhtes, kes ei täida kohustust anda olulise osaluse omandamisest või suurendamisest eelnevalt teada. Kui osalus on omandatud pädevate asutuste vastuseisust hoolimata, näevad liikmesriigid, sõltumata muudest kohaldatavatest karistustest, ette võimaluse peatada osalusega kaasneva hääleõiguse kasutamine, tunnistada hääletamisel antud hääled kehtetuks või need tühistada.

Artikkel 12

Hindamistähtaeg

1. Artikli 11 lõike 1 esimese lõigu kohaselt nõutava teate kättesaamise korral ja ka käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teabe võimaliku hilisema kättesaamise korral edastavad pädevad asutused potentsiaalsele omandajale viivitamata ja igal juhul kahe tööpäeva jooksul kirjaliku kinnituse teate kättesaamise kohta.

Pädevatel asutustel on alates teate ja kõikide selliste dokumentide kättesaamist tõendava kirjaliku kinnituse kuupäevast, mille lisamist liikmesriik artikli 13 lõikes 4 osutatud loetelu põhjal nõuab, hindamise teostamiseks aega kuni 60 tööpäeva („hindamistähtaeg”).

Teate kättesaamise kinnituses teatavad pädevad asutused potentsiaalsele omandajale ka hindamistähtaaja lõppkuupäeva.

2. Vajaduse korral võivad pädevad asutused hindamistähtaaja jooksul ning mitte pärast hindamistähtaaja 50. tööpäeva nõuda lisateavet, mis on vajalik hindamise lõpuleviimiseks. Sellekohane taotlus esitatakse kirjalikult ning selles täpsustatakse, millist lisateavet on vaja.

Hindamistähtaeg peatub pädevate asutuste esitatud teabepäringu ja potentsiaalselt omandajalt vastuse saamise vaheliseks ajavahemikuks. Peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Pädevad asutused võivad nõuda lisa- või selgitavat teavet ka edaspidi, kuid nende teabepäringute esitamise tagajärjel hindamistähtaeg ei peatu.

3. Pädevad asutused võivad lõike 2 teises lõigus osutatud hindamistähtaaja peatumist pikendada kuni 30 tööpäevani, kui potentsiaalne omandaja on üks järgmistest isikutest:

a) füüsiline või juriidiline isik, kes asub väljaspool liitu või keda reguleerib kolmanda riigi õigus;

b) füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes ei teostata järelevalvet käesoleva direktiivi ega direktiivide 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ või 2013/36/EL alusel.

4. Kui pädevad asutused otsustavad valminud hinnangu alusel seista kavandatavale omandamisele vastu, teatavad nad sellest hindamistähtaega ületamata potentsiaalsele omandajale kirjalikult kahe tööpäeva jooksul ning esitavad oma otsuse põhjendused. Potentsiaalse omandaja taotluse korral võib otsuse resolutiivosa siseriikliku õiguse kohaselt avalikustada. See ei takista liikmesriike lubamast pädevatel asutustel avaldada nimetatud teavet ilma potentsiaalse omandaja taotluseta.

5. Kui pädevad asutused ei esita hindamistähtaja jooksul kavandatavale omandamisele vastuseisu kirjalikult, loetakse kavandatav omandamine heakskiidetuks.

6. Pädevad asutused võivad näha kavandatava omandamise lõpuleviimiseks ette tähtaja ning seda vajaduse korral pikendada.

7. Liikmesriigid ei tohi kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud rangemaid nõudeid pädevate asutuste teavitamiseks ja heakskiidu andmiseks seoses hääleõiguste või kapitali otsese või kaudse omandamisega.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada sellise artikli 13 lõikes 4 osutatud teabe ammendav loetelu, mis peab sisalduma potentsiaalse omandaja teatises, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2014.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks artikli 11 lõike 2 kohase pädevate asutuste vahelise konsulteerimise standardviisid, -vormid ja kord.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 1. jaanuariks 2014.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 13

Hindamine

1. Selleks, et tagada selle investeerimisühingu kindel ja usaldusväärne juhtimine, milles osalus omandatakse, ning arvestades potentsiaalse omandaja tõenäolist mõju investeerimisühingule, hindavad pädevad asutused artikli 11 lõikega 1 ette nähtud teate ja artikli 12 lõikes 2 osutatud teabe hindamisel potentsiaalse omandaja sobivust ning kavandatava omandamise majanduslikku usaldusväärsust, võttes arvesse kõiki järgmisi kriteeriume:

a) potentsiaalse omandaja maine;

b) kavandatava omandamise tulemusel investeerimisühingu äritegevuse juhtimisse kaasatavate isikute maine ja kogemused;

c) potentsiaalse omandaja majanduslik usaldusväärsus, eriti seoses omandatava investeerimisühingu senise ja kavandatava äritegevuse laadiga;

- d) kas investeerimisühing suudab järgida käesoleval direktiivil ja vajaduse korral ka teistel direktiividel, eelkõige direktiividel 2002/87/EÜ ja 2013/36/EL põhinevaid usaldatavusnõudeid ning jätkata nende järgimist, ning kas kontsernil, mille osaks ühing saab, on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet, vahetada pädevate asutuste vahel tulemuslikult teavet ning määrata kindlaks pädevate asutuste vaheline ülesannete jaotus;
- e) kas on mõistlik alus kahtlustada, et seoses kavandatava omandamisega toimub või on toimunud või üritatakse või on püütud üritada rahapesu või terrorismi rahastamist direktiivi 2005/60/EÜ artikli 1 tähenduses või kas kavandatav omandamine võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva lõike esimeses lõigus esitatud kriteeriumide kohandamiseks.

2. Pädevad asutused võivad seista kavandatavale omandamisele vastu üksnes siis, kui neil on mõistlik alus seda teha lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele tuginedes või kui potentsiaalse omandaja esitatud teave ei ole täielik.
3. Liikmesriigid ei kehtesta eeltingimusi omandamisele kuuluva osaluse määra suhtes ega luba oma pädevatel asutustel võtta kavandatava omandamise kontrollimisel aluseks turu majanduslikke vajadusi.
4. Liikmesriigid avalikustavad sellist teavet täpsustava loetelu, mida hindamiseks vajatakse ja mis tuleb esitada pädevatele asutustele koos artikli 11 lõikes 1 osutatud teatega. Nõutav teave peab olema proportsionaalne ning kohandatud vastavalt potentsiaalsele omandajale ja kavandatava omandamise laadile. Liikmesriigid ei nõua teavet, mis ei ole usaldusväärsuse hindamiseks asjakohane.
5. Kui pädevale asutusele on esitatud kaks või enam ettepanekut osaluse omandamise või suurendamise kohta ühes ja samas investeerimisühingus, tagab pädev asutus, olenemata artikli 12 lõigetest 1, 2 ja 3, et kõiki kavandatavaid omandajaid koheldakse diskrimineerimist välistaval viisil.

Artikkel 14

Lubatud investeringute tagamise skeemide liikmelisus

Pädev asutus kontrollib, et iga investeerimisühinguna tegevusluba taotlev üksus täidab tegevusloa andmise ajal direktiivist 97/9/EÜ tulenevaid kohustusi.

Esimeses lõigus sätestatud kohustus tuleb täita ka investeerimishoiuste puhul, mille on välja andnud krediidasutus, kes on direktiivi 2014/49/EL kohaselt tunnustatud hoiuste tagamise skeemi liige.

Artikkel 15

Algkapital

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused ei anna tegevusluba, kui investeerimisühingul ei ole piisavat algkapitali vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 nõuetele, võttes arvesse kõnealuse investeerimisteenususe või -tegevuse laadi.

Artikkel 16

Organisatsioonilised nõuded

1. Päritoluliikmesriik nõuab investeerimisühingult käesoleva artikli lõigetes 2–10 ja artiklis 17 sätestatud organisatsiooniliste nõuete täitmist.

2. Investeeringisühing kehtestab sobiva strateegia ja protseduurid, mis on piisavad, et tagada investeeringisühingu, sealhulgas selle juhtide, töötajate ja seotud vahendajate kohustuste täitmine lähtuvalt käesoleva direktiivi sätetest, ning asjakohased eeskirjad, millega reguleeritakse kõnealuste isikute isiklikke tehinguid.

3. Investeeringisühing kasutab tõhusaid organisatsioonilisi ja administratiivseid meetmeid, et hoida ära olukord, kus artiklis 23 määratletud huvide konflikt võiks kahjustada klientide huve.

Investeeringisühing, kes töötab välja klientidele müüdavaid finantsinstrumente, rakendab korda, mille eesmärk on saada igale finantsinstrumendile või olemasoleva finantsinstrumendi olulisele muutmisele heakskiit enne finantsinstrumendi turustamist või selle klientide seas levitamist, ning kontrollib selle korra toimimist.

Finantstoote heakskiitmise korras täpsustatakse iga finantsinstrumendi kindlaksmääratud lõppklientide sihtturg asjaomase klientide kategooria raames ning sellega tagatakse, et kõik sellise kindlaksmääratud sihtturu puhul asjakohased riskid on hinnatud ning et kavandatud levistrateegia vastab kindlaksmääratud sihtturule.

Investeeringisühing vaatab oma pakutavad või turustatavad finantsinstrumendid korrapäraselt läbi, võttes arvesse kõiki sündmusi, mis võiksid kindlaksmääratud sihtturgu ähvardava võimaliku ohu suurust oluliselt mõjutada, et hinnata vähemalt seda, kas finantsinstrument vastab jätkuvalt kindlaksmääratud sihtturu vajadustele ja kas kavandatud levistrateegia on endiselt asjakohane.

Investeeringisühing, kes töötab välja finantsinstrumente, teeb levitajatele kättesaadavaks kogu finantsinstrumenti ja finants-toote heakskiitmise korda puudutava asjakohase teabe, sealhulgas finantsinstrumendi kindlaksmääratud sihtturu.

Kui investeeringisühing pakub või soovib finantsinstrumente, mida ta ise välja ei tööta, on tal olemas asjakohased kokkulepped viiendas lõigus osutatud teabe saamiseks ning iga finantsinstrumendi laadi ja kindlaksmääratud sihtturu mõistmiseks.

Käesolevas lõikes osundatud strateegiad, kord ja kokkulepped ei piira ühegi muu käesoleva direktiivi ning määruse (EL) nr 600/2014 kohase nõude täitmist, sealhulgas seoses avalikustamise, sobivuse või asjakohasuse, huvide konflikti tuvastamise ja lahendamise ning hüvedega.

4. Investeeringisühing võtab mõistlikke meetmeid, et tagada investeerimisteenuste osutamise ning investeerimistegevuse järjepidevus ja korrapärasus. Selleks rakendab investeeringisühing sobivaid ja proportsionaalseid süsteeme, ressursse ja protseduure.

5. Kui investeeringisühing usaldab kolmandale isikule selliste tööülesannete täitmise, mis on otsustava tähtsusega klientidele jätkuva ja rahuldava teenuse osutamiseks ning investeerimistegevuseks pideval ja rahuldaval viisil, tagab ta, et see kolmas isik võtab mõistlikke meetmeid tarbetute lisariskide vältimiseks. Olulisi tööülesandeid ei või anda alltöövõtjatele viisil, mis kahjustab oluliselt sisekontrolli kvaliteeti ja järelevalvaja võimet jälgida kõigi investeeringisühingu kohustuste täitmist.

Investeeringisühingul on usaldusväärne haldus- ja raamatupidamiskord, sisekontrollimehhanismid, tõhus riskihindamise kord ning tulemuslikud kontrolli- ja kaitsemeetmed infotöötlussüsteemide jaoks.

Ilma et see piiraks pädevate asutuste õigust nõuda juurdepääsu teabevahetusele vastavalt käesolevale direktiivile ja määrusele (EL) nr 600/2014, kehtestab investeeringisühing usaldusväärsed turvasüsteemid, mille abil tagada teabedastusviiside turvalisus ja autentimine, minimeerida andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoida ära teabelekkeid, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse.

6. Investeerimisühing korraldab kõigi oma osutatud teenuste, tegevuste ja tehtud tehingute andmete säilitamise, kusjuures andmed peavad olema piisavad, et võimaldada pädeval asutusel täita järelevalveülesandeid ja võtta täitmise tagamise meetmeid, mis tulenevad käesolevast direktiivist, määrusest (EL) nr 600/2014, direktiivist 2014/57/EL ja määrusest (EL) nr 596/2014, ning eelkõige peavad need võimaldama kindlaks teha, et investeerimisühing on täitnud kõik kohustused, kaasa arvatud klientide ja potentsiaalsete klientide ning turu usaldusväärsusega seotud kohustused.

7. Säilitamisele kuuluvad telefonivestluste salvestused ja elektrooniline teabevahetus, vähemalt seoses oma arvel kauplemise käigus tehtud tehingutega ning kliendi korraldustega seonduvate teenuste osutamisega seoses kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega.

Sellised telefonivestlused ja selline elektrooniline teabevahetus hõlmavad ka neid, mille oodatavaks tulemuseks on tehingu tegemine, kui kauplemine toimub oma arvel, või kliendi korraldustega seonduvate teenuste osutamine, mis on seotud kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega, isegi kui sellise vestluse või teabevahetuse tulemusel tehingut ei sõlmita või kliendi korraldusega seonduvat teenust ei osutata.

Selleks võtab investeerimisühing kõik mõistlikud meetmed, et salvestada asjaomased telefonivestlused ja elektrooniline teabevahetus, mis on toimunud, edastatud või vastu võetud seadmetega, mille investeerimisühing on töötajale või töövõtjale kasutada andnud või mida töötaja või töövõtja kasutab investeerimisühingu heakskiidul või loal.

Investeerimisühing teavitab uusi ja olemasolevaid kliente sellest, et vestlused või teabevahetus investeerimisühingu ja tema kliendi vahel, mille tulemuseks on või võib olla tehing, salvestatakse.

Sellise teate võib esitada ühe korra, enne uutele ja olemasolevatele klientidele investeerimisteenusete pakkumist.

Investeerimisühing ei osuta telefonitsi investeerimisteenusete ega tegele investeerimistegevusega telefonitsi selliste klientide heaks, keda ei ole eelnevalt teavitatud sellest, et nende vestlus või teabevahetus salvestatakse, kui sellised investeerimisteenused ja selline investeerimistegevus on seotud kliendi korralduste vastuvõtmise, edastamise ja täitmisega.

Kliendid võivad anda korraldusi muude kanalite kaudu, kuid selline teave tuleb siiski esitada püsival andmekandjal, nagu kiri, faks, e-kiri või kohtumistel antud kliendi korraldusi käsitlevad dokumendid. Eelkõige võib salvestada kliendiga näost näkku toimuvaid vestlusi kirjalike protokollide või märkmetena. Selliseid korraldusi käsitatakse samaväärsetena telefonitsi saadud korraldustega.

Investeerimisühing võtab kõik mõistlikud meetmed, et hoida ära olukord, kus töötaja või töövõtja teeb või võtab vastu asjaomaseid telefonikõnesid ja saadab või võtab vastu elektroonilisi teateid isiklike seadmetega, nii et investeerimisühing ei saa neid salvestada ega kopeerida.

Käesoleva lõike kohaselt säilitatud andmed esitatakse taotluse korral asjaomasele kliendile ning neid säilitatakse viis aastat ning juhul, kui pädev asutus seda nõuab, kuni seitse aastat.

8. Kui investeerimisühing hoiab klientidele kuuluvaid finantsinstrumente, võtab ta kohaseid meetmeid, et kaitsta klientide omandiõigust, eriti investeerimisühingu maksejõuetuse korral, ja vältida kliendi finantsinstrumentide kasutamist oma arvel kauplemiseks, välja arvatud juhul, kui klient on andnud selleks sõnaselge nõusoleku.

9. Kui investeerimisühing hoiab klientidele kuuluvat raha, võtab ta kohaseid meetmeid, välja arvatud krediidasutuse puhul, et kaitsta klientide õigusi ja vältida klientide raha kasutamist oma arvel kauplemiseks.

10. Investeeringisühing ei või sõlmida jaeklientidega omandiõiguse üleminekul põhinevaid finantstagatiskokkuleppeid eesmärgiga tagada või katta klientide praegusi või tulevase, tegelikke, tingimuslikke või võimalikke kohustusi.

11. Investeeringisühingute filiaalide puhul jõustab filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädev asutus lõigetes 6 ja 7 sätestatud kohustuse seoses filiaali tehtud tehingutega, ilma et see piiraks investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädeva asutuse otsust juurdepääsu kõnealustele andmetele.

Erandjuhtudel võivad liikmesriigid kehtestada investeeringisühingutele klientide vara kaitsmise kohta täiendavaid nõudeid lisaks käesoleva artikli lõigetes 8, 9 ja 10 ning vastavates lõikes 12 osutatud delegeeritud õigusaktides sätestatud tingimustele. Sellised nõuded peavad olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, et maandada juhul, kui investeeringisühing hoiab klientide vara ja raha, konkreetseid investorite kaitse ja turu usaldusväärse seonduvaid riske, mis on asjaomase liikmesriigi turustruktuuri seisukohast äärmiselt olulised.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni põhjendamatu viivitusega kõikidest nõuetest, mida nad käesoleva lõike alusel kavatsesid kehtestada, tehes seda vähemalt kaks kuud enne sellise nõude kavandatavat jõustumist. Teavituses esitatakse kõnealuse nõude kehtestamise põhjendus. Ükski selline täiendav nõue ei tohi piirata ega muul viisil mõjutada artiklite 34 ja 35 kohaseid investeeringisühingute õigusi.

Komisjon esitab kahe kuu jooksul alates kolmandas lõigus osutatud teate saamisest oma arvamuse täiendavate nõuete proportsionaalsuse ja põhjendatuse kohta.

Liikmesriigid võivad säilitada täiendavad nõuded tingimusel, et nendest teavitati komisjoni direktiivi 2006/73/EÜ artikli 4 kohaselt enne 2. juulit 2014 ja et kõnealuses artiklis esitatud tingimused on täidetud.

Komisjon teatab käesoleva lõike alusel kehtestatud täiendavatest nõuetest liikmesriikidele ja avalikustab need oma veebisaidil.

12. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada käesoleva artikli lõigetes 2–10 sätestatud konkreetseid organisatsioonilisi nõudeid, mida tuleb rakendada selliste investeeringisühingute suhtes ning artikli 41 kohaselt tegevusloa saanud kolmandate riikide äriühingute filiaalide suhtes, mis tegelevad erinevate investeeringisüsteemide ja/või -tegevustega, kõrvalteenustega või nende kombinatsioonidega.

Artikkel 17

Algoritmkauplemine

1. Algoritmkauplemisega tegelev investeerimisühingul on tema äritegevuse jaoks sobivad tõhusad süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et tema kauplemissüsteemid on usaldusväärsed ja piisava võimsusega, et nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid kauplemispiirmäärasid ja -piiranguid ning et välditakse vigaste korralduste saatmist või süsteemide muud sellist toimimist, mis võib tekitada või süvendada turgude ebastabiilsust. Sellisel investeerimisühingul on ka tõhusad süsteemid ja riskikontrollid selle tagamiseks, et kauplemissüsteeme ei ole võimalik kasutada ühelgi eesmärgil, mis on vastuolus määrusega (EL) nr 596/2014 või selle kauplemiskoha eeskirjadega, millega ta on seotud. Investeerimisühingul on tõhus talituspidevuse kord, et kõrvaldada oma kauplemissüsteemide tõrked, samuti kindlustab ta oma süsteemide täieliku testimise ja nõuetekohase kontrolli, et tagada nende vastavus käesolevas lõikes sätestatud nõuetele.

2. Liikmesriigis algoritmkauplemisega tegelev investeerimisühing teavitab sellest oma päritoluliikmesriigi pädevaid asutusi ning kauplemiskohta, kus investeerimisühing kauplemiskoha liikme või osalisena algoritmkauplemisega tegeleb.

Investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda, et investeeringisühing esitaks regulaarselt või ühekordselt algoritmkauplemise strateegiate kirjelduse ja süsteemis järgitavate kauplemisparameetrite või -piirmäärade üksikasjalikud andmed, samuti andmed lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks kehtestatud põhiliste vastavus- ja riskikontrollide ning oma süsteemide testimise kohta. Investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib igal ajal nõuda investeeringisühingult täiendavat teavet tema algoritmkauplemise ja selleks kasutatavate süsteemide kohta.

Selle kauplemiskoha eest vastutava pädeva asutuse taotluse korral, kus investeeringisühing kauplemiskoha liikme või osalisena algoritmkauplemisega tegeleb, edastab investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus põhjendamatu viivitusega teises lõigus osutatud teabe, mis ta saab algoritmkauplemisega tegelevalt investeeringisühingult.

Investeeringisühing korraldab andmete säilitamise kõigis käesolevas lõikes osutatud küsimustes ning tagab, et kõnealused andmed on piisavad, et võimaldada pädeval asutusel teostada järelevalvet käesolevast direktiivist tulenevate nõuete täitmise üle.

Algoritmipõhist välkauplemistehnikat kasutav investeeringisühing salvestab heakskiidetud vormis täpsed ja kronoloogilised andmed kõikide antud korralduste kohta, sealhulgas tühistatud ja täidetud korraldused ja kauplemiskohtade hinnapakkumised, ning teeb need taotluse korral pädevale asutusele kättesaadavaks.

3. Investeeringisühing, kes tegeleb algoritmkauplemisega, et rakendada turutegemise strateegiat, arvestades seejuures konkreetse turu likviidsust, suurust ja laadi ning kaubeldavate instrumentide omadusi, peab:

- a) tegelema turutegemisega järjepidevalt kindlaksmääratud osa jooksul kauplemiskoha kauplemisajast, välja arvatud erakorralistel juhtudel, ning tagama kauplemiskohale korrapärase ja prognoositava likviidsuse;
- b) sõlmima kauplemiskohaga siduva kirjaliku lepingu, milles täpsustatakse vähemalt investeeringisühingu kohustused kooskõlas punktiga a, ning
- c) omama tõhusaid süsteeme ja teostama tõhusaid kontrole, et tagada punktis b osutatud lepingust tulenevate kohustuste täitmine igal ajal.

4. Käesoleva artikli ja artikli 48 kohaldamisel käsitatakse algoritmkauplemisega tegelevat investeeringisühingut turutegemise strateegiat rakendavana juhul, kui tema strateegia hõlmab ühe või mitme kauplemiskoha liikmeks või osaliseks olles ja oma arvel kaubeldes konkreetsete, samaaegsete, konkurentsivõimeliste hindadega ja samasse suurusjärku jäävas mahus ostu- ja müügipakkumiste tegemist ühes või mitmes kauplemiskohas seoses ühe või mitme finantsinstrumendiga, et tagada kogu turu jaoks korrapärane ja pädev likviidsus.

5. Kauplemiskohale otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldaval investeeringisühingul on tõhusad süsteemid ja ta teostab tõhusaid kontrole, millega tagatakse, et teenust kasutavate klientide sobivust hinnatakse ja et see vaadatakse nõuetekohaselt läbi, et teenust kasutavaid kliente takistatakse ületamast eelnevalt määratud asjakohaseid kauplemis- ja krediidiipiirmäärasid, et teenust kasutavate klientide kauplemistegevust jälgitakse nõuetekohaselt ning et asjakohaste riskikontrollidega välditakse kauplemistegevust, mis võib tekitada investeeringisühingu jaoks riske, tekitada või süvendada turgude ebastabiilsust või olla vastuolus määrusega (EL) nr 596/2014 või kauplemiskoha eeskirjadega. Ilma sellise kontrollita on otsene elektrooniline juurdepääs keelatud.

Investeeringisühing, mis pakub otsest elektroonilist juurdepääsu, vastutab selle tagamise eest, et kõnealust teenust kasutavad kliendid täidavad käesoleva direktiivi nõudeid ja kauplemiskoha eeskirju. Investeeringisühing jälgib tehinguid, et tuvastada kõnealuste eeskirjade rikkumine, nõuetele mittevastavad kauplemistingimused või turukuritarvitust kätkeada võiv tegevus, millest tuleks teatada pädevale asutusele. Investeeringisühing tagab, et investeeringisühingu ja kliendi vahel sõlmitakse siduv kirjalik leping teenuse osutamisest tulenevate põhiliste õiguste ja kohustuste kohta ning et lepingu kohaselt jääb investeeringisühingule käesolevast direktiivist tulenev vastutus.

Kauplemiskohale otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldav investeerimisühing teavitab sellest pädevaid asutusi nii oma päritoluliikmesriigi kui ka asjaomase kauplemiskoha liikmesriigis.

Investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda, et investeerimisühing esitaks kas korrapäraselt või ühekordselt esimeses lõigus osutatud süsteemide ja kontrollide kirjelduse ja tõendid nende kohaldamise kohta.

Investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus esitab pädevale asutusele, kes vastutab selle kauplemiskoha eest, millele investeerimisühing võimaldab otsest elektroonilist juurdepääsu, taotluse korral põhjendamatult viivitusega neljandas lõigus osutatud teabe, mille ta saab investeerimisühingult.

Investeerimisühing korraldab andmete säilitamise kõigis käesolevas lõikes osutatud küsimustes ning tagab, et säilitatavad andmed on piisavad, et võimaldada pädeval asutusel teha järelevalvet käesolevast direktiivist tulenevate nõuete täitmise üle.

6. Investeerimisühingul, mis tegutseb teiste isikute üldise kliiriva liikmena, on tõhusad süsteemid ja ta teostab tõhusaid kontrole selle tagamiseks, et kliiringuteenuseid kohaldatakse üksnes selliste isikute suhtes, kes on sobivad ja kes vastavad selgetele kriteeriumidele, kusjuures kõnealustele isikutele kehtestatakse asjakohased nõuded, mille abil vähendada investeerimisühingu ja turu riske. Investeerimisühing tagab, et investeerimisühingu ja isiku vahel sõlmitakse siduv kirjalik leping kõnealuse teenuse osutamisest tulenevate põhiliste õiguste ja kohustuste kohta.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

- a) lõigetes 1–6 sätestatud organisatsiooniliste nõuete üksikasjad, mis kehtestatakse selliste investeerimisühingute suhtes, mis tegelevad eri investeerimisteenuste osutamisega ja/või mitmesuguse investeerimistegevusega, kõrvalteenuste osutamise või nende kombinatsioonidega; lõikes 5 sätestatud organisatsioonilisi nõudeid käsitlevates täpsustustes nähakse ette konkreetsed nõuded otseste turulepääsu ja spondeeritud turulepääsu kohta, et tagada, et spondeeritud juurdepääsu suhtes kohaldatav kontroll on vähemalt samaväärne otseste turulepääsu suhtes kohaldatava kontrolliga;
- b) asjaolud, mille esinemisel peab investeerimisühing sõlmima lõike 3 punktis b osutatud turutegemise kokkuleppe, samuti selliste kokkulepete sisu ning lõikes 3 ette nähtud osa kauplemiskoha kauplemisajast;
- c) olukorrad, mida käsitatakse lõikes 3 osutatud erakorraliste juhtudena, sealhulgas ülisuur volatiilsus, poliitilised ja makromajanduslikud probleemid, süsteemi ja tegevusega seotud küsimused, ning asjaolud, mis takistavad investeerimisühingul järgida lõike 1 kohaseid mõistlikke riskijuhtimistavasid;
- d) lõike 2 viiendas lõigus osutatud heakskiidetud vormi sisu ja formaat ning kui kaua peab investeerimisühing selliseid andmeid säilitama.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite kavandi komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 18

Kauplemisprotsess ja tehingute lõpuleviimine mitmepoolses ja organiseeritud kauplemissüsteemis

1. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid lisaks artiklis 16 sätestatud organisatsiooniliste nõuete täitmisele läbipaistvad eeskirjad ja menetlused õiglaseks ja korrektseks kauplemiseks ning objektiivsed kriteeriumid korralduste tõhusaks täitmiseks. Neil peab olema kord süsteemi tehniliste toimingute usaldusväärseks juhtimiseks, sealhulgas tõhusate situatsiooniplaanide kehtestamiseks, et tulla toime süsteemide tõrgete ohuga.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid läbipaistvad eeskirjad seoses kriteeriumidega nende finantsinstrumentide kindlaksmääramiseks, millega võib tema süsteemides kaubelda.

Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid vajaduse korral kasutajatele investeerimisalaste seisukohtade kujundamiseks vajaliku, piisava ja avalik-kusele kättesaadava teabe, võttes arvesse nii kasutajate laadi kui ka kaubeldavate instrumentide liiki, või veenduksid, et selline teave on kättesaadav.

3. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid, avaldaksid ja säilitaksid objektiivsete kriteeriumide alusel läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid eeskirju, millega reguleeritakse juurdepääsu süsteemile, ning rakendaksid neid.

4. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel oleks kord, mille alusel saab selgelt kindlaks teha ja käsitleda mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi, nende omanike või mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja huvide ning mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi nõuetekohase toimimise suhtes esineva huvi vahelisest konfliktist tulenevat võimalikku kahjulikku mõju mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi toimimisele või selle liikmetele, osalistele ja kasutajatele.

5. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad täidaksid artiklite 48 ja 49 sätteid ning et neil oleks selleks vajalikud tõhusad süsteemid, protseduurid ja kord.

6. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teavitaksid selgelt selle liikmeid või osalisi nende vastavatest kohustustest kõnealuses süsteemis sooritatud tehingute arveldamisel. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad oleksid kehtestanud korra, mis on vajalik kõnealuses mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis tehtud tehingute tõhusa arveldamise soodustamiseks.

7. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolsetel ja organiseeritud kauplemissüsteemidel oleks vähemalt kolm olulist määral aktiivset liiget või kasutajat, kellel kõigil on võimalik suhelda hinnakujunduse osas ka kõikide teistega.

8. Kui vabalt võõrandatava väärtpaberiga, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul, kaubeldakse ilma emitendi loata ka mitmepoolses või organiseeritud kauplemissüsteemis, ei kehti emitendile mingid kohustused seoses finantsteabe esmase, jätkuva või ühekordse avalikustamisega kõnealuse mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi osas.

9. Liikmesriigid nõuavad, et iga mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing ja turukorraldaja täidaks viivitamata liikmesriigi pädeva asutuse poolt artikli 69 lõike 2 alusel antud korralduse peatada või lõpetada finantsinstrumendiga kauplemine.

10. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid pädevale asutusele mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi toimimise üksikasjaliku kirjelduse, piiramata seejuures artikli 20 lõigete 1, 4 ja 5 kohaldamist, mis hõlmaks muu hulgas seoseid samale investeerimisühingule või turukorraldajale kuuluva reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi, organiseeritud kauplemissüsteemi või kliendi korralduste süsteemse täitjaga või nende osalust, ning nende liikmete, osaliste ja/või kasutajate loetelu. Pädevad asutused teevad selle teabe Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele viimase nõudmisel kättesaadavaks. Igast investeerimisühingule või turukorraldajale antud mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi tegevusloast teavitatakse ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu mitmepoolsete ja organiseeritud kauplemissüsteemide loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemi osutatavate teenuste kohta ning mitmepoolsele või organiseeritud kauplemissüsteemile antud kordumatut koodi, mida kasutatakse aruannetes kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 6, 10 ja 26. Loetelu ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 10 osutatud kirjelduse ja teadete sisu ja vorm.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 19

Mitmepoolsete kauplemissüsteemide erinõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et lisaks artiklites 16 ja 18 sätestatud nõuete täitmisele kehtestaksid mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad korralduste täitmise kohta süsteemis ühetaolised eeskirjad ning rakendaksid neid.

2. Liikmesriigid nõuavad, et artikli 18 lõikes 3 osutatud eeskirjad, millega reguleeritakse juurdepääsu mitmepoolsele kauplemissüsteemile, oleks kooskõlas artikli 53 lõikes 3 sätestatud tingimustega.

3. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad võtaksid meetmeid, et:

a) omada piisavalt vahendeid, et tulla toime mitmepoolset kauplemissüsteemi mõjutavate riskidega, rakendada asjakohast korda ja süsteeme kõigi selle tegevust mõjutavate oluliste riskide tuvastamiseks ja kehtestada tõhusad meetmed kõnealuste riskide maandamiseks;

b) kasutataks tõhusat korda selle süsteemides täidetavate tehingute tõhusa ja õigeaegse lõpuleviimise hõlbustamiseks ning

c) omada tegevusloa saamise hetkel ja jooksvalt piisavaid rahalisi vahendeid nõuetekohase tegevuse soodustamiseks, võttes arvesse turul tehtud tehingute laadi ja ulatust ning teda ähvardavate riskide ulatust ja astet.

4. Liikmesriigid tagavad, et artikleid 24 ja 25, artikli 27 lõikeid 1, 2 ja 4–10 ning artiklit 28 ei kohaldata selliste tehingute suhtes, mis tehakse mitmepoolset kauplemissüsteemi reguleerivate eeskirjade alusel süsteemi liikmete või osaliste vahel või mitmepoolse kauplemissüsteemi ja selle liikmete või osaliste vahel seoses mitmepoolse kauplemissüsteemi kasutamise ja mitmepoolse kauplemissüsteemi liikmed või osalised täidavad artiklites 24, 25, 27 ja 28 ette nähtud kohustusi seoses oma klientidega, kui nad täidavad klientide nimel tegutsedes mitmepoolse kauplemissüsteemi kaudu klientide korraldusi.

5. Liikmesriigid ei võimalda mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingutel või turukorraldajatel täita kliendi korraldusi oma kapitali arvel ega teha kliendikorralduste sobitamistehinguid.

Artikkel 20

Organiseeritud kauplemissüsteemide erinõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaks korra, millega välditakse organiseeritud kauplemissüsteemis klientide korralduste täitmist kõnealust süsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja või investeerimisühingu või turukorraldajaga samasse kontserni või sama juriidilise isiku alla kuuluva üksuse kapitali arvel.

2. Liikmesriigid lubavad kaubelda võlakirjade, struktureeritud finantstoodete, lubatud heitkoguse väärtpaberite ja teatavate tuletisinstrumentidega kliendikorralduste sobitamistehingute teel ainult organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingutel või turukorraldajatel ning üksnes juhul, kui klient on sellega nõustunud.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja ei tohi kasutada organiseeritud kauplemissüsteemi kliendi korraldusi täites kliendikorralduste sobitamistehinguid selliste tuletisinstrumentide puhul, mis kuuluvad tuletisinstrumentide liiki, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 5 kohast kliiringukohustust.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja kehtestab korra, millega tagatakse vastavus artikli 4 lõike 1 punktis 38 esitatud „kliendikorralduste sobitamistehingu” määratlusele.

3. Liikmesriigid lubavad organiseeritud kauplemissüsteemi korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal kaubelda oma arvel, välja arvatud kliendikorralduste sobitamistehingud, üksnes avaliku võlakohustustega, millel puudub likviidne turg.

4. Liikmesriigid ei võimalda samal juriidilisel isikul korraldada organiseeritud kauplemissüsteemi ja kliendi korralduste süsteemset täitmist. Organiseeritud kauplemissüsteem ei tohi olla kliendi korralduste süsteemse täitjaga seotud nii, et organiseeritud kauplemissüsteemi korraldused ja kliendi korralduste süsteemse täitja korraldused või hinnapakumised võiksid üksteist vastastikku mõjutada. Üks organiseeritud kauplemissüsteem ei tohi olla seotud teise organiseeritud kauplemissüsteemiga nii, et erinevates organiseeritud kauplemissüsteemides antud korraldused võiksid üksteist vastastikku mõjutada.

5. Liikmesriik ei takista organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja koostööd teise investeerimisühinguga, et tegeleda kõnealuses organiseeritud kauplemissüsteemis sõltumatul viisil turutegemisega.

Käesoleva artikli kohaldamisel ei ole organiseeritud kauplemissüsteemis sõltumatul viisil turutegemisega tegelemisega tegemist juhul, kui investeerimisühingul on organiseeritud kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldajaga märkimisväärne seos.

6. Liikmesriigid nõuavad, et korralduste täitmine organiseeritud kauplemissüsteemis toimuks otsustusõiguse alusel.

Organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja võib otsustusõigust kasutada vähemalt ühel järgmistest juhtudest:

- a) kui ta otsustab anda korralduse või selle tagasi võtta enda korraldatavas organiseeritud kauplemissüsteemis;
- b) kui ta otsustab mitte sobitada kliendi konkreetset korraldust muude sel hetkel süsteemis olevate korraldustega, tingimusel et see on kooskõlas kliendilt saadud konkreetsete korraldustega ja artikli 27 kohaste kohustustega.

Süsteemi puhul, milles klientide korraldused ristuvad, võib organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja otsustada, kas, millal ja kui mitut kahest või enamast korraldusest ta tahab süsteemis sobitada. Süsteemi puhul, milles korraldatakse tehinguid muude finantsinstrumentidega kui aktsiad, võib organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja kooskõlas lõigetega 1, 2, 4 ja 5, ning piiramata lõike 3 kohaldamist, hõlbustada klientidevahelisi läbirääkimisi, et viia ühes tehingus kokku kaks või enam potentsiaalselt ühilduvat kauplemishuvi.

Kõnealune kohustus ei piira artiklite 18 ja 27 kohaldamist.

7. Pädev asutus võib nõuda (kas siis, kui investeerimisühing või turukorraldaja taotleb organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks tegevusluba, või muul hetkel) üksikasjalikku selgitust selle kohta, miks kõnealune süsteem ei ole kooskõlas reguleeritud turuga, mitmepoolse kauplemissüsteemiga või kliendi korralduste süsteemse täitjaga ega ole võimeline nendena tegutsema, ning üksikasjalikku kirjeldust selle kohta, kuidas kasutatakse otsustusõigust, ning eelkõige selle kohta, millal võib organiseeritud kauplemissüsteemile antud korralduse tagasi võtta ning millal ja kuidas sobitatakse organiseeritud kauplemissüsteemis kaks või enam kliendi korraldust. Peale selle esitab organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja pädevale asutusele teabe, milles kirjeldatakse kliendikorralduste sobitamistehinguid süsteemis. Pädev asutus jälgib investeerimisühingu või turu korraldaja tegevust kliendikorralduste sobitamistehingute puhul, et tagada selle jätkuv vastavus sellise kauplemise määratlusele ning tagada, et kliendikorralduste sobitamistehingud ei põhjusta investeerimisühingu või turukorraldaja ja tema klientide vahel huvide konflikte.

8. Liikmesriigid tagavad artiklite 24, 25, 27 ja 28 kohaldamise organiseeritud kauplemissüsteemis sõlmitud tehingute suhtes.

II PEATÜKK

Investeeringisühingute tegevustingimused

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 21

Esmaste tegevuslubade andmise tingimuste korrapärane läbivaatamine

1. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused nõuavad, et investeeringisühing, kellele nad on andnud oma territooriumil tegevusloa, täidaks alati I peatükiga ettenähtud esmase tegevusloa andmise tingimusi.

2. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused kehtestaksid asjakohased meetodid kontrollimaks, et investeeringisühingud täidavad oma kohustusi lõike 1 alusel. Nad nõuavad, et investeeringisühingud teataksid pädevatele asutustele olulistest muutustest esmaste tegevuslubade andmise tingimustes.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja suunised käesolevas lõikes osutatud kontrollimeetodite kohta.

Artikkel 22

Üldkohustus seoses pideva järelevalvega

Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused teostavad järelevalvet investeeringisühingute tegevuse üle, et hinnata vastavust käesoleva direktiiviga ettenähtud tegevustingimustele. Liikmesriigid tagavad asjakohaste meetmete olemasolu, mis võimaldavad pädeval asutusel saada teavet, mida on vaja, et hinnata kõnealuste kohustuste täitmist investeeringisühingute poolt.

Artikkel 23

Huvide konflikt

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud võtaksid kõik asjakohased meetmed nende vaheliste huvide konfliktide, sealhulgas juhtide, töötajate ja seotud vahendajatega või nendega kontrolli osas otseselt või kaudselt seotud isikutega ning nende klientidega, või klientidevaheliste huvide konfliktide, mis ilmnevad investeeringis- või kõrvalteenuste või nende kombinatsioonide osutamise käigus, sealhulgas nende, mis tulenevad kolmandatelt isikutelt hüvede vastuvõtmistest või investeeringisühingu enda tasustamis- ja muudest motivatsioonisüsteemidest, tuvastamiseks ning vältimiseks või nende lahendamiseks.

2. Kui investeeringisühingu poolt koosõlas artikli 16 lõikega 3 võetud organisatsioonilised või haldusmeetmed, mille eesmärk on vältida huvide konfliktide kahjulikku mõju klientide huvidele, ei ole piisavad, et tagada küllaldase kindlusega kliendi huvide kahjustamise riskide vältimine, avaldab investeeringisühing kliendile enne tema nimel äritegevusse astumist selgel kujul teabe huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika ning nende riskide maandamiseks võetud meetmete kohta.

3. Lõikes 2 osutatud teave avaldatakse:

a) püsival andmekandjal ja

b) see sisaldab piisavalt üksikasju, võttes arvesse kliendi olemust, et võimaldada vastaval kliendil teha informeeritud otsuseid teenuse kohta, millega seoses huvide konflikt on tekkinud.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et:

- a) määrata kindlaks meetmed, mille võtmist võib investeerimisühingutelt mõistlikult eeldada, et tuvastada, vältida, lahendada ja avalikustada huvide konflikte mitmesuguste investeerimis- ja kõrvalteenuste ning nende kombinatsioonide osutamisel;
- b) kehtestada asjakohased kriteeriumid selliste huvide konfliktide liikide kindlakstegemiseks, mille olemasolu võib kahjustada investeerimisühingu klientide või potentsiaalsete klientide huve.

2. ja g u

Sätted investorite kaitse tagamiseks

Artikkel 24

Üldpõhimõtted ja teave klientidele

1. Liikmesriigid nõuavad, et klientidele investeerimisteenuste või asjakohasel juhul kõrvalteenuste osutamisel tegutseks investeerimisühing ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega ja järgiks eelkõige käesolevas artiklis ja artiklis 25 sätestatud põhimõtteid.

2. Finantsinstrumente klientidele müügiks töötavad välja investeerimisühingud tagavad, et asjaomased finantsinstrumentid on loodud vastama kindlaksmääratud lõppklientide sihtturu vajadustele asjaomase klientide kategooria raames, finantsinstrumentide levistrateegia vastab kindlaksmääratud sihtturule ning investeerimisühing võtab mõistlikke meetmeid tagamaks, et asjaomast finantsinstrumenti levitatakse kindlaksmääratud sihtturule.

Investeerimisühing peab mõistma tema poolt pakutavaid või soovitatavaid finantsinstrumente, hindama asjaomaste finantsinstrumentide kokkusobivust klientide vajadustega, kellele ta investeerimisteenuseid osutab, võttes samuti arvesse artikli 16 lõikes 3 osutatud kindlaksmääratud lõppklientide sihtturgu, ja tagama, et finantsinstrumente pakutakse või soovitatakse üksnes juhul, kui see on kliendi huvides.

3. Kogu investeerimisühingu poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaamteated, on õiglane, selge ja mitteeksitav. Reklaamteated on selgesti sellistena tuvastatavad.

4. Klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatakse piisavalt vara asjakohane teave investeerimisühingu ja selle teenuste, finantsinstrumentide ja pakutavate investeerimisstrateegiate, täitmise kohtade ning kõigi kulude ja seotud tasude kohta. Kõnealune teave hõlmab muu hulgas järgmist:

a) investeerimisnõustamisel peab investeerimisühing piisavalt vara enne investeerimisnõustamist kliendile teatama:

i) kas nõu antakse sõltumatult või mitte;

ii) kas antav nõu põhineb eri liiki finantsinstrumentide laiemal või piiratumal analüüsil, ja eelkõige, kas valik piirdub finantsinstrumentidega, mille on emiteerinud või mida pakuvad üksused, millel on investeerimisühinguga märkimisväärne seos või muu juriidiline või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, mis on nii märkimisväärne, et sellel on oht kahjustada antava nõu sõltumatust;

iii) kas investeerimisühing pakub kliendile soovitatud finantsinstrumentide sobivuse perioodilist hindamist;

- b) finantsinstrumentide ja kavandatud investeerimisstrateegiate alane teave peaks hõlmama asjakohaseid juhiseid ja hoiatusi seoses riskidega, mis on seotud investeeeringutega kõnealustesse instrumentidesse või seoses konkreetsete investeerimisstrateegiatega, ning teavet selle kohta, kas asjaomane finantsinstrument on mõeldud jae- või kutselistele klientidele, võttes arvesse kindlaksmääratud sihtturgu kooskõlas lõikega 2;
- c) teave kõigi kulude ja seotud tasude kohta peab sisaldama teavet nii investeerimis- kui ka kõrvalteenuste kohta, sealhulgas asjakohasel juhul nõustamistasud, kliendile soovitatud või turustatud finantsinstrumendi kulu ning viis, kuidas klient saab selle eest tasuda, hõlmates ka kolmandate isikutega seotud maksed.

Teave kõigi kulude ja tasude kohta, sealhulgas investeerimisteenuse ja finantsinstrumendiga seotud kulud ja tasud, mis ei ole põhjustatud turust tulenevast riskist, esitatakse koondatult, et võimaldada kliendil aru saada kogukuludest ja kumulatiivsest mõjust investeeeringu tootlusele, ning kliendi nõudmisel esitatakse nende jaotumine punkthaaval. Kui see on asjakohane, esitatakse kliendile sellist teavet investeeeringu kehtivusaja jooksul korrapäraselt, vähemalt kord aastas.

5. Lõigetes 4 ja 9 osutatud teave esitatakse asjakohases vormis nii, et kliendid või potentsiaalsed kliendid on võimelised mõistma pakutava investeerimisteenuse ja konkreetse finantsinstrumendi liigi olemust ja riske ning sellest tulenevalt tegema informeeritud investeerimisotsuseid. Liikmesriigid võivad lubada, et kõnealust teavet esitatakse standardiseeritud kujul.

6. Juhul kui investeerimisteenuseid pakutakse osana finantstootest, mille suhtes juba kehtivad muud liidu õiguse sätteid krediidiasutuste ja tarbijakrediidi kohta seoses teabenõuetega, ei kohaldata kõnealuse teenuse suhtes täiendavalt lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud kohustusi.

7. Kui investeerimisühing teavitab klienti, et investeerimisnõustamist pakutakse sõltumatult, siis kõnealune investeerimisühing:

a) hindab piisaval hulgal turul kättesaadavaid finantsinstrumente, mis peaksid nende liigi, emitendi või toote pakkuja poolest olema piisavalt mitmekesised tagamaks, et kliendi investeerimiseesmärke on võimalik sobivalt täita, ja need ei tohiks piirduda finantsinstrumentidega, mille on emiteerinud või mida pakuvad:

i) investeerimisühing ise või üksused, millel on märkimisväärne seos investeerimisühinguga, või

ii) muud üksused, millega investeerimisühingul on niivõrd märkimisväärne juriidiline või majanduslik suhe, näiteks lepinguline suhe, et sellel on oht kahjustada antava nõu sõltumatust;

b) ei võta vastu ega saa teenustasu, vahendustasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või isik, kes tegutseb kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega. Käesolevat punkti ei kohaldata sõnaselgelt teatavaks tehtud väikeste mitterahaliste hüvede suhtes, mille abil on võimalik parandada kliendile osutatava teenuse kvaliteeti ning mis on oma ulatuselt ja olemuselt sellised, et neid ei saa käsitada investeerimisühingu poolt kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmise eiramisena.

8. Väärtpaberiportfelli valitsemisel ei võta investeerimisühing vastu ega saa teenustasu, vahendustasu ega rahalist või mitterahalist hüve, mida pakub kolmas isik või isik, kes tegutseb kolmanda isiku nimel seoses klientidele teenuse osutamisega. Käesolevat lõiget ei kohaldata sõnaselgelt teatavaks tehtud väikeste mitterahaliste hüvede suhtes, mille abil on võimalik parandada kliendile osutatava teenuse kvaliteeti ning mis on oma ulatuselt ja olemuselt sellised, et neid ei saa käsitada investeerimisühingu poolt kliendi parimates huvides tegutsemise kohustuse täitmise eiramisena.

9. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühinguid ei loeta artikli 23 või käesoleva artikli lõike 1 kohaseid kohustusi täitnuteks juhul, kui nad maksavad või neile makstakse tasu või komisjonitasu või nad pakuvad mitterahalist hüve seoses investeerimisteenusel või kõrvalteenuse osutamisega muule isikule kui kliendile või kliendi nimel tegutsevale isikule või saavad seda muu isiku kui kliendi või kliendi nimel tegutseva isiku poolt, välja arvatud juhul, kui asjaomane tasu või hüve:

a) on mõeldud selleks, et parandada asjaomase teenuse kvaliteeti kliendi jaoks, ja

b) ei kahjusta investeerimisühingu kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma klientide parimates huvides.

Esimeses lõigus osutatud makse või hüve olemasolu, olemus ja summa või kui summat ei saa kindlaks teha, siis selle arvutamise meetod, peab olema kliendile avaldatud selgelt ning ammendaval, täpsel ja arusaadaval viisil enne asjakohase investeerimis- või kõrvalteenuse osutamist. Kui see on asjakohane, teavitab investeerimisühing klienti ka investeerimis- või kõrvalteenuse osutamisega seoses saadud tasu, komisjonitasu ja rahalise või mitterahalise hüve kliendile edastamise mehhanismidest.

Esimeses lõigus sätestatud nõudeid ei kohaldata makse või hüve suhtes, mis võimaldab investeerimisteenusel osutamist või on nende osutamiseks vajalik, näiteks hoidmise tasu, arveldus- ja valuutavahetustasud, regulatiivsed lõivud või juriidilise nõustamise tasud, ja millest ei saa selle olemust arvestades tuleneda konflikte investeerimisühingu kohustusega tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt kooskõlas oma klientide parimate huvidega.

10. Klientidele investeerimisteenusel osutav investeerimisühing tagab, et ta ei tasusta oma töötajaid ega hinda nende tulemuslikkust viisil, mis on vastuolus investeerimisühingu kohustusega tegutseda oma klientide parimates huvides. Eelkõige ei tohiks investeerimisühing tasustamisega, müügieesmärkidega või muul viisil kehtestada korda, mis võiks ergutada tema töötajaid soovitama jaekliendile konkreetset finantsinstrumenti, kui see investeerimisühing saaks pakkuda muud finantsinstrumenti, mis vastaks paremini kõnealuse kliendi vajadustele.

11. Kui investeerimisteenusel pakutakse koos teise teenuse või tootega, mis on osa paketist või sama lepingu või paketi tingimuseks, teavitab investeerimisühing klienti sellest, kas on võimalik osta eri komponente eraldi, ja esitab eraldi tõendid iga komponendiga seotud kulude ja tasude kohta.

Kui sellise jaekliendile pakutava lepingu või paketiga kaasnev risk on tõenäoliselt erinev komponentidega eraldi seotud riskidest, esitab investeerimisühing lepingu või paketi eri komponentide ning nende omavahelisest seosest tuleneva riski muutumise viisi piisava kirjelduse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab koostöös Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvega hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised ristmüügitegevuse hindamiseks ja järelevalveks ning ajakohastab neid korrapäraselt ja märgib eelkõige ära olukorrad, kus ristmüügitegevus ei vasta lõikes 1 sätestatud kohustustele.

12. Liikmesriigid võivad erandjuhtudel kehtestada käesolevas artiklis käsitletavate küsimustega seoses investeerimisühingutele täiendavaid nõudeid. Sellised nõuded peavad olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, et maandada konkreetseid investorite kaitse ja turu usaldusväärsusega seonduvaid riske, mis on asjaomase liikmesriigi turustruktuuri seisukohast äärmiselt olulised.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni põhjendamatu viivitusega igast nõudest, mis nad käesoleva lõike alusel kavatsevad kehtestada, tehes seda vähemalt kaks kuud enne kõnealuse nõude jõustumist. Teates esitatakse kõnealuse nõude kehtestamise põhjendus. Ükski selline täiendav nõue ei tohi piirata ega muul viisil mõjutada käesoleva direktiivi artiklite 34 ja 35 kohaseid investeerimisühingute õigusi.

Komisjon esitab kahe kuu jooksul alates teises lõigus osutatud teate saamisest oma arvamuse täiendavate nõuete proportsionaalsuse ja nende kehtestamise põhjenduste kohta.

Komisjon teatab käesoleva lõike alusel kehtestatud täiendavatest nõuetest liikmesriikidele ja avalikustab need oma veebisaidil.

Liikmesriigid võivad säilitada täiendavad nõuded, millest on komisjoni direktiivi 2006/73/EÜ artikli 4 kohaselt teavitatud enne 2. juulit 2014, tingimusel et kõnealuses artiklis sätestatud tingimused on täidetud.

13. Komisjonil on õigus võtta artikli 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud täidavad klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesolevas artiklis sätestatud põhimõtteid, sealhulgas:

- a) tingimusi, millele teave peab vastama, et see oleks õiglane, selge ja mitteeksitav;
- b) klientide kategooriatesse jagamise, investeerimisühingute ja nende teenuste, finantsinstrumentide ning kulude ja tasudega seonduva klientidele edastatava teabe sisu ja vormi üksikasju;
- c) erinevate turul kättesaadavate finantsinstrumentide hindamise kriteeriume;
- d) kriteeriume, mille alusel hinnatakse, kas hüvesid saavad ühingud järgivad kohustust tegutseda ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma kliendi parimates huvides.

Finantsinstrumentide suhtes lõike 4 punkti b kohase teabega seotud nõuete kindlaksmääramisel tuleb asjakohasel juhul hõlmata ka toote struktuuri, võttes arvesse kogu asjakohast liidu õiguse kohaselt nõutavat standardiseeritud teavet.

14. Lõikes 13 osutatud delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse järgmist:

- a) kliendile või potentsiaalsele kliendile pakutavate või osutatavate teenuste laad, võttes arvesse tehingute liiki, objekti, mahtu ja sagedust;
- b) pakutavate või kaalumisel olevate toodete laad ja valik, sealhulgas eri tüüpi finantsinstrumendid ja investeerimishoiused;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi jaekliendi või kutselise kliendi staatus või lõigete 4 ja 5 korral nende liigitamine võrdseks vastaspooleks.

Artikkel 25

Sobivuse ja asjakohasuse hindamine ning aruannete esitamine klientidele

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud tagaksid ja tõendaksid taotluse korral pädevatele asutustele, et füüsilistel isikutel, kes pakuvad klientidele investeerimisühingu nimel investeerimisnõustamist või teavet finantsinstrumentide, investeerimisteenuste või kõrvalteenuste kohta, on vajalikud teadmised ja pädevused, et täita artiklist 24 ja käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi. Liikmesriigid avaldavad selliste teadmiste ja pädevuste hindamiseks kasutatavad kriteeriumid.

2. Investeeringisnõustamise või väärtpapieriportfelli valitsemisega tegelemisel omandab investeerimisühing vajaliku teabe kliendi või potentsiaalse kliendi teadmiste ja kogemuste kohta seoses konkreetse toote või teenuse liigiga, kõnealuse isiku finantsseisundi, sealhulgas tema kahjumi katmise võime, ja investeerimiseesmärkide, sealhulgas tema riskitaluvuse kohta, et võimaldada investeerimisühingul soovitada kliendile või potentsiaalsele kliendile tema jaoks sobivaid ning eelkõige tema riskitaluvusele ja kahjumi katmise võimele vastavaid investeerimisteenuseid ja finantsinstrumente.

Liikmesriigid tagavad, et juhul, kui investeerimisühing tegeleb investeerimisnõustamisega, soovitades artikli 24 lõike 11 kohaselt komplekteeritud teenuste või toodete paketti, on kogu komplekteeritud pakett sobiv.

3. Liikmesriigid tagavad, et muude kui lõikes 2 osutatud investeerimisteenuste osutamisel paluvad investeerimisühingud kliendil või potentsiaalsel kliendil esitada andmed oma teadmiste ja kogemuste kohta investeerimisvaldkonnas, mis on seotud pakutava või nõutava konkreetse toote või teenuse liigiga, et võimaldada investeerimisühingul hinnata, kas kavandatud investeerimisteenus või toode on kliendile sobiv. Artikli 24 lõike 11 kohaselt teenuste või toodete komplekti kavandamise puhul kaalutakse hindamisel kogu komplekteeritud paketi asjakohasust.

Kui investeerimisühing leiab esimese lõigu kohaselt saadud andmete alusel, et toode või teenus ei ole kliendi või potentsiaalse kliendi jaoks sobiv, hoiatab investeerimisühing klienti või potentsiaalset klienti. Kõnealuse hoiatuse võib esitada standardvormis.

Juhul kui kliendid või potentsiaalsed kliendid otsustavad mitte esitada esimeses lõigus osutatud teavet või kui nad esitavad oma teadmiste ja kogemuste kohta ebapiisavad andmed, hoiatab investeerimisühing neid sellest, et investeerimisühing ei saa kindlaks teha, kas kavandatud teenus või toode on nende jaoks sobiv. Kõnealuse hoiatuse võib esitada standardvormis.

4. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel üksnes klientide korralduste täitmisel või vastuvõtmises ja edastamises seisnevate investeerimisteenuste osutamisel koos kõrvalteenustega või ilma nendeta, arvates välja I lisa B jao punktis 1 osutatud krediidi või laenude andmise, mis ei hõlma klientide laenude, arvelduskontode ja arvelduskrediidi olemasolevaid krediidilimiite, osutada kõnealuseid investeerimisteenuseid oma klientidele ilma vajaduseta hankida teavet või teha tuvastamist, mis on ette nähtud lõikega 3, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) teenused, mis on seotud mis tahes järgmise finantsinstrumendiga:

i) aktsiad, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või samaväärsel kolmanda riigi turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis, kui need on äriühingute aktsiad, välja arvatud aktsiad mitte-eurofondist ühisinvesteeringsetevõtjas, ning aktsiad, mis hõlmavad tuletisinstrumenti;

ii) võlakirjad või muud liiki võlainstrumentid, millega on lubatud kaubelda reguleeritud turul või samaväärsel kolmanda riigi turul või mitmepoolses kauplemissüsteemis, välja arvatud sellised, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või on sellise struktuuriga, mis teeb kliendi jaoks keeruliseks kaasneva riski mõistmise;

iii) rahaturuinstrumentid, välja arvatud need, mis hõlmavad tuletisinstrumenti või on sellise struktuuriga, mis teeb kliendi jaoks keeruliseks kaasneva riski mõistmise;

iv) eurofondi aktsiad või osakud, välja arvatud struktureeritud eurofondid, nagu on osutatud määruse (EL) nr 583/2010 artikli 36 lõike 1 teises lõigus;

v) investeerimishoiused, välja arvatud hoiused, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista tootlusega seotud riski või toote enne lõpptähtaega müümisega kaasnevat kulu;

vi) muud lihtfinantsinstrumendid käesoleva lõike kohaldamiseks.

Käesoleva punkti kohaldamisel, kui direktiivi 2003/71/EÜ artikli 4 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus sätestatud nõuded ja kord on täidetud, loetakse kolmanda riigi turg samaväärseks reguleeritud turuga;

b) teenust osutatakse kliendi või potentsiaalse kliendi algatusel;

c) klienti või potentsiaalset klienti on selgelt teavitatud, et kõnealuse teenuse osutamisel ei nõuta investeerimisühingult pakutava finantsinstrumendi või teenuse asjakohasuse hindamist ning et seepärast ei saa talle osaks asjakohaste äritegevuseeskirjadega kaasneva kaitse eelised. Sellise hoiatuse võib esitada standardvormis;

d) investeerimisühing täidab artiklist 23 tulenevaid kohustusi.

5. Investeerimisühing seab sisse registri, mis sisaldab ühingu ja kliendi vahel sõlmitud dokumenti või dokumente, millega sätestatakse poolte õigused ja kohustused, ning muid tingimusi, mille alusel investeerimisühing kliendile teenuseid osutab. Lepingu osaliste õigused ja kohustused võib lisada viidetena teistele dokumentidele või õigusaktidele.

6. Investeerimisühing esitab kliendile püsival andmekandjal piisavad aruanded osutatud teenuse kohta. Kõnealused aruanded sisaldavad perioodilisi teateid klientidele, võttes arvesse hõlmatud finantsinstrumentide liiki ja keerukust ning kliendile osutatud teenuse laadi ning sisaldavad vajaduse korral kliendi nimel tehtud tehingute ja osutatud teenustega seotud kulusid.

Investeerimisnõustamisel esitab investeerimisühing enne tehingu tegemist kliendile püsival andmekandjal sobivuse kirjelduse, milles kirjeldatakse esitatud nõuannet ja seda, kuidas asjaomane nõuanne vastab jaekliendi eelistustele, eesmärkidele ja muudele omadustele.

Kui leping osta või müüa finantsinstrumenti sõlmitakse kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda sobivuse kirjeldust eelnevalt esitada, võib investeerimisühing esitada kirjaliku sobivuse kirjelduse püsival andmekandjal viivitamata pärast seda, kui klient on lepingu sõlminud, tingimusel et on täidetud mõlemad järgmised nõuded:

a) klient on andnud nõusoleku saada sobivuse kirjeldus põhjendamatu viivitusega pärast tehingu sõlmimist ja

b) investeerimisühing on andnud kliendile võimaluse lükata tehingu tegemine edasi selleks, et sobivuse kirjeldus enne tehingut kätte saada.

Kui investeerimisühing pakub väärtpaberiportfelli valitsemist või ta on teavitanud klienti sellest, et ta viib läbi perioodilise sobivuse hindamise, sisaldab perioodiline aruanne ajakohastatud kirjeldust selle kohta, kuidas asjaomane investering vastab kliendi eelistustele ja eesmärkidele ning jaekliendi muudele omadustele.

7. Kui elamukinnisvaraga seotud krediidilepingu, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/17/EL⁽¹⁾ tarbijate krediidivõimelisuse hindamist käsitlevaid sätteid, tingimuseks on samale tarbijale investeerimisteenuse osutamine seoses pandikirjadega, mis on välja antud konkreetselt elamukinnisvara finantseerimise tagamiseks ja millel on samad tingimused elamukinnisvaraga seotud krediidilepinguga, et laen oleks väljamakstav, refinantseeritav või tagasi makstav, ei kohaldata nimetatud teenuse suhtes käesolevas artiklis sätestatud kohustusi.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega tagatakse, et investeerimisühingud järgivad oma klientidele investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisel käesoleva artikli lõigetes 2–6 sätestatud põhimõtteid, mis puudutab muu hulgas teavet, mis tuleb hankida teenuste ja finantsinstrumentide klientidele sobivuse või asjakohasuse hindamisel, kriteeriumeid lihtfinantsinstrumentide hindamiseks käesoleva artikli lõike 4 punkti a alapunkti vi kohaldamisel, klientidele teenuste osutamisega seotud andmete ja lepingute ning klientidele esitatavate osutatud teenuseid käsitlevate perioodiliste aruannete sisu ja vormi. Kõnealustes delegeeritud õigusaktides võetakse arvesse järgmist:

- a) kliendile või potentsiaalsele kliendile pakutavate või osutatavate teenuste laad, pidades silmas tehingute liiki, eset, mahtu ja sagedust;
- b) pakutavate või kaalumisel olevate toodete laad, sealhulgas eri tüüpi finantsinstrumendid;
- c) kliendi või potentsiaalse kliendi jaekliendi või kutselise kliendi staatus või lõike 6 korral nende liigitamine võrdseks vastaspooleks.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 vastu suunised, millega täpsustatakse lõikes 1 nõutud teadmiste ja pädevuste hindamise kriteeriume.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised, ja ajakohastab neid korrapäraselt, et hinnata järgmist:

- a) lõike 4 punkti a alapunktide ii ja iii kohased finantsinstrumendid, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista nendega kaasnevat riski;
- b) lõike 4 punkti a alapunkti v kohased investeerimishoiused, mille struktuuri tõttu on kliendil raske mõista nende tootlusega seotud riski või nende enne lõpptähtaega müümisega kaasnevat kulu.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja suunised ja ajakohastada neid korrapäraselt selliste finantsinstrumentide hindamiseks, mis liigitatakse lõike 4 punkti a alapunkti vi tähenduses lihtfinantsinstrumentideks, võttes arvesse lõike 8 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakte.

Artikkel 26

Teenuste osutamine teise investeerimisühingu vahendusel

Liikmesriigid lubavad investeerimisühingutel, mis saavad juhised investeerimis- või kõrvalteenuste osutamiseks kliendi nimel teise investeerimisühingu vahendusel, tugineda viimatinimetatud investeerimisühingu poolt edastatud klienditeabele. Juhiseid vahendav investeerimisühing jääb vastutavaks edastatud teabe terviklikkuse ja täpsuse eest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/17/EL elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2013/36/EL ja määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 60, 28.2.2014, lk 34).

Investeeringisühing, mis saab juhised sel viisil teenuste osutamiseks kliendi nimel, saab ka tugineda teenuse või tehinguga seotud soovitudele, mille klient on saanud teiselt investeeringisühingult. Juhiseid vahendav investeeringisühing jääb vastutavaks selle eest, et antud soovitused või nõuanded sobivad kliendile.

Teise investeeringisühingu vahendusel kliendile määratud juhiseid või korraldusi saav investeeringisühing jääb vastutavaks teenuse või tehingu lõpuleviimise eest kõnealuse teabe või soovitude alusel kooskõlas käesoleva jaotise asjaomaste sätetega.

Artikkel 27

Kohustus täita korraldused kliendile kõige soodsamatel tingimustel

1. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud võtaksid korralduste täitmisel kõik piisavad meetmed klientide jaoks parima võimaliku tulemuse saamiseks, võttes arvesse hinda, kulusid, kiirust, täitmise ja arveldamise tõenäosust, mahtu, laadi või muid korralduse täitmisega seotud kaalutlusi. Kui klient on andnud konkreetse juhise, järgib investeeringisühing korralduse täitmisel kõnealust juhust.

Kui investeeringisühing täidab jaekliendi nimel korraldust, määratletakse parim võimalik tulemus kogumaksumuse järgi, mis koosneb finantsinstrumendi hinnast ja täitmisega seotud kuludest, mille hulka kuuluvad kõik kliendi kantud kulud, mis on korralduse täitmisega otseselt seotud, sealhulgas täitmiskoha teenustasud, kliiringu- ja arveldustasud ning muud korralduse täitmisega seotud kolmandatele isikutele makstud tasud.

Esimese lõigu kohase parima võimaliku tulemuse saavutamiseks olukorras, kus on mitu konkureerivat täitmiskohta, kus finantsinstrumendiga seoses antud korraldust saaks täita, võetakse nende tulemuste hindamisel ja võrdlemisel, mis saavutatakse kliendi jaoks korralduse täitmisel kõigis erinevates investeeringisühingu täitmispoliitikas loetletud ja asjaomase korralduse täitmiseks kõlblikes täitmiskohtades, arvesse investeeringisühingu enda vahendustasusid ja kulusid, mis kaasnevad korralduse täitmisega igas kõlblikus täitmiskohas.

2. Investeeringisühing ei saa kliendi korralduste suunamise eest teatavasse kauplemiskohta või täitmiskohta mingit tasu, allahindlust või mitterahalist hüve, millega rikutaks käesoleva artikli lõikes 1, artikli 16 lõikes 3 ning artiklites 23 ja 24 sätestatud huvide konflikte või hüvesid käsitlevate nõudeid.

3. Liikmesriigid nõuavad, et finantsinstrumentide puhul, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 23 ja 28 kohast kohustusliku kauplemiskoha nõuet, teeks iga kauplemiskoht ja kliendi korralduste süsteemne täitja ning muude instrumentide puhul iga täitmiskoht avalikkusele kättesaadavaks vähemalt igal aastal tasuta andmed tehingute täitmise kvaliteedi kohta asjaomases täitmiskohas ja pärast kliendi nimel tehingu täitmist teavitaks investeeringisühing klienti sellest, kus korraldus täideti. Perioodilised aruanded sisaldavad andmeid eri finantsinstrumentidega seotud korralduste täitmise hinna, kulu, kiiruse ja tõenäosuse kohta.

4. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud kehtestaksid tõhusa korra lõike 1 järgimiseks ja rakendaksid seda. Elukõige nõuavad liikmesriigid, et investeeringisühingud kehtestaksid ja rakendaksid korralduste täitmise poliitikat, mis võimaldab neil saada oma klientide korralduste täitmisel parima võimaliku tulemuse kooskõlas lõikega 1.

5. Korralduste täitmise poliitika hõlmab seoses iga finantsinstrumentide liigiga teavet erinevate kohtade kohta, kus investeeringisühing oma klientide korraldusi täidab, ja tegurite kohta, mis mõjutavad täitmiskoha valikut. See hõlmab vähemalt kohti, mis võimaldavad investeeringisühingul saada püsivalt parima võimaliku tulemuse klientide korralduste täitmiseks.

Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud annaksid klientidele asjakohast teavet oma korralduste täitmise poliitika kohta. Kõnealuse teabega kirjeldatakse selgelt, piisavalt üksikasjalikult ja kliendile kergesti mõistaval viisil, kuidas investeeringisühing täidab kliendi antud korraldusi. Liikmesriigid nõuavad, et investeeringisühingud hangiksid korralduste täitmise poliitika kohta klientide eelneva nõusoleku.

Liikmesriigid nõuavad, et kui korralduste täitmise poliitika näeb ette võimaluse klientide korralduste täitmiseks väljaspool kauplemiskohta, teataks investeerimisühing kõnealusest võimalusest eelkõige oma klientidele. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud hangiksid oma klientide eelneva otsese nõusoleku enne korralduste täitmisele asumist väljaspool kauplemiskohta. Investeerimisühingud võivad saada sellise nõusoleku üldise kokkuleppe kujul või üksiktehingute kohta.

6. Liikmesriigid nõuavad, et klientide korraldusi täitvad investeerimisühingud teeksid kokkuvõtte igal aastal iga finantsinstrumendi liigi kohta kauplemismahu seisukohast viie peamise täitmiskoha kohta, kus nad eelnenud aastal täitsid kliendi korraldusi, ja saavutatud täitmise kvaliteedi kohta, ning avalikustaksid selle.

7. Liikmesriigid nõuavad, et klientide korraldusi täitvad investeerimisühingud kontrolliksid oma korralduste täitmise korra ja täitmispoliitika tõhusust, et avastada ja asjakohasel juhul kõrvaldada puudujäägid. Eelkõige hindavad nad korrapäraselt, kas täitmispoliitikasse kaasatud täitmiskohad näevad ette kliendi jaoks parima võimaliku tulemuse või kas neil on vaja oma täitmiskorras muudatusi teha, võttes muu hulgas arvesse lõigete 3 ja 6 kohaselt avaldatud teavet. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud teataksid klientidele, kellega neil on kehtiv kliendisuhe, olulistest muutustest oma korralduste täitmise korras või täitmispoliitikas.

8. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud suudaksid oma klientidele nende taotluse korral tõendada, et nad on täitnud klientide korraldused kooskõlas investeerimisühingu täitmispoliitikaga, ja tõendaksid pädevale asutusele viimase nõudmisel käesoleva artikli järgimist.

9. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte seoses järgmisega:

a) kriteeriumid, et määrata kindlaks erinevate tegurite suhteline tähtsus, millega võib vastavalt lõikele 1 arvestada parima võimaliku tulemuse kindlaksmääramisel, võttes arvesse korralduse suurust ja liiki ning seda, kas tegu on jaekliendi või kutselise kliendiga;

b) tegurid, mida investeerimisühing võib arvesse võtta oma täitmiskorra läbivaatamisel, ja asjaolud, mille korral võib olla põhjendatud muudatuste tegemine sellises korras; eelkõige tegurid tegemaks kindlaks, millised kohad võimaldavad investeerimisühingutel saada püsivalt parima võimaliku tulemuse klientide korralduste täitmiseks;

c) vastavalt lõikele 5 klientidele oma täitmispoliitika kohta esitatava teabe laad ja ulatus.

10. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada järgmist:

a) vastavalt lõikele 3 seoses täitmise kvaliteediga avaldatavate andmete konkreetne sisu, vorm ja avaldamise sagedus, võttes arvesse täitmiskoha ja asjaomase finantsinstrumendi liiki;

b) sellise teabe sisu ja vorm, mille investeerimisühing peab avaldama vastavalt lõikele 6.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

*Artikkel 28***Klientide korralduste käitlemise eeskirjad**

1. Liikmesriigid nõuavad, et klientide nimel korralduste täitmiseks tegevusluba omavad investeerimisühingud rakendavad protseduuri ja korda, mis näeb ette klientide korralduste kiire, õiglase ja kiire täitmise võrreldes teiste klientide korralduste või investeerimisühingu enda kauplemishuvidega.

Kõnealune protseduur või kord võimaldab klientide muidu võrreldavate korralduste täitmist vastavalt nende vastuvõtmise ajale investeerimisühingu poolt.

2. Liikmesriigid nõuavad, et klientide määratud hinnaga korralduse puhul seoses reguleeritud turul kauplemisele lubatud aktsiatega või kauplemiskohas kaubeldavate aktsiatega, mida ei täideta viivitamata turul valitsevate tingimuste juures, peaksid investeerimisühingud, kui klient ei anna teistsuguseid juhiseid, võtma meetmeid soodustamiseks kõnealuse korralduse võimalikult varast täitmist, avalikustades selle kliendi määratud hinnaga korralduse viivitamata teistele turuosalistele kergesti kättesaadaval viisil. Liikmesriigid võivad otsustada, et investeerimisühingud täidavad seda kohustust, edastades kliendi määratud hinnaga korralduse kauplemiskohale. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused võivad loobuda kohustusest avalikustada määratud hinnaga korraldus, mis on määruse (EL) nr 600/2014 artikli 4 määratluse kohaselt suuremahuline võrreldes tavalise turumahuga.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks:

- a) tingimused ning protseduuri ja korra laad, mille tulemuseks on klientide korralduste kiire ja õiglase täitmine, ja olukorrad või tehingute liigid, mille puhul investeerimisühingud võivad mõistlikul määral kalduda kõrvale kiirest täitmisest, et saada kliendi jaoks soodsamaid tingimusi;
- b) eri meetodid, mille puhul saab investeerimisühingu lugeda täitnuks oma kohustuse avalikustada turule klientide määratud hinnaga korraldused, mis ei ole viivitamata täidetavad.

*Artikkel 29***Investeerimisühingute kohustused seotud vahendajate määramisel**

1. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingul määrata seotud vahendajaid investeerimisühingu teenuste edendamiseks, müügiedendustegevuseks või korralduste vastuvõtmiseks klientidelt või potentsiaalsetelt klientidelt ja nende edastamiseks, finantsinstrumentide müümiseks ning nende finantsinstrumentidega ja kõnealuse investeerimisühingu pakutavate teenustega seotud nõustamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui investeerimisühing otsustab määrata seotud vahendaja, jääb ta täielikult ja tingimusteta vastutavaks seotud vahendaja tegevuse või tegevusetuse eest investeerimisühingu nimel tegutsedes. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühing tagaks, et seotud vahendaja teeb oma ametivolitused ja esindatava investeerimisühingu teatavaks kliendiga või potentsiaalse kliendiga kontakti võtmisel või enne temaga kauplemist.

Liikmesriigid võivad vastavalt artikli 16 lõigetele 6, 8 ja 9 lubada nende territooriumil registreeritud seotud vahendajatel hoida klientide raha ja/või klientide finantsinstrumente nende territooriumil selle investeerimisühingu nimel ja täielikult vastutusel, kelle eest nad tegutsevad, või piiriülese tegevuse korral selle liikmesriigi territooriumil, kes lubab seotud vahendajal kliendi raha hoida.

Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud teostaksid järelevalvet oma seotud vahendajate üle, et nad seotud vahendajate kaudu tegutsedes jätkuvalt järgiksid käesolevat direktiivi.

3. Seotud vahendajad kantakse riiklikku registrisse selles liikmesriigis, kus nad on asutatud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil viited või hüperlingid käesoleva artikli kohaselt loodud riiklikele registritele liikmesriikides, kes otsustavad lubada investeerimisühingutel määrata seotud vahendajaid.

Liikmesriigid tagavad, et seotud vahendajad kantakse riiklikku registrisse üksnes juhul, kui on kindlaks tehtud, et neil on piisavalt hea maine ja asjakohased üldised, ärialased ja erialased teadmised ja pädevused, mis võimaldavad neil osutada investeerimis- või kõrvalteenust ning edastada kliendile või potentsiaalsele kliendile adekvaatselt kogu pakutud teenusega seotud asjakohast teavet.

Liikmesriigid võivad otsustada, et investeerimisühingud saavad kontrollida, kas nende poolt määratud seotud vahendajatel on piisavalt hea maine ning teises lõigus osutatud teadmised ja pädevused, tingimusel et on tagatud asjakohane kontroll.

Registrit ajakohastatakse regulaarselt. Registris olevad andmed on avalikkusele kättesaadavad.

4. Liikmesriigid nõuavad, et seotud vahendajaid määravad investeerimisühingud võtaksid piisavad meetmed, et vältida seotud vahendajate käesoleva direktiivi kohaldamisalaga hõlmamata tegevuse võimalikku negatiivset mõju tegevusele, mida seotud vahendaja teostab investeerimisühingu nimel.

Liikmesriigid võivad lubada pädevatel asutustel teha seotud vahendajate registreerimisel ja selle kontrollimisel, kas seotud vahendajad järgivad lõike 3 nõudeid, koostööd investeerimisühingute ja krediitiasutustega, nende liitudega ja teiste üksustega. Eelkõige võivad seotud vahendajaid pädeva asutuse järelevalve all registreerida investeerimisühing, krediitiasutus või nende liidud ja muud üksused.

5. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud määraksid üksnes neid seotud vahendajaid, kes on kantud lõikes 3 osutatud riiklikesse registritesse.

6. Liikmesriigid võivad võtta vastu või säilitada nõuded, mis on käesolevas artiklis sätestatud nõuetest rangemad või kohaldada nende jurisdiktsioonis registreeritud seotud vahendajate suhtes täiendavaid nõudeid.

Artikkel 30

Võrdsete vastaspooltega tehtud tehingud

1. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, kellel on luba klientide nimel korraldusi täita ja/või kaubelda oma arvel ja/või võtta vastu ja edastada korraldusi, võivad algatada või teha tehinguid võrdsete vastaspooltega, ilma et nad oleksid kohustatud täitma artiklist 24 (välja arvatud lõiked 4 ja 5), artiklist 25 (välja arvatud lõige 6), artiklist 27 ning artikli 28 lõikest 1 tulenevaid kohustusi seoses kõnealuste tehingutega või seoses kõrvalteenusega, mis on otseselt seotud kõnealuste tehingutega.

Liikmesriigid tagavad, et oma suhetes võrdsete vastaspooltega tegutsevad investeerimisühingud ausalt, õiglaselt ja professionaalselt ning suhtlevad viisil, mis on õiglane, selge ja mitteeksitav, ning võtavad arvesse võrdse vastaspoole staatust ja tema äritegevuse laadi.

2. Liikmesriigid tunnustavad võrdsete vastaspooltena käesoleva artikli tähenduses investeerimisühinguid, krediitiasutusi, kindlustusandjaid, eurofonde ja nende fondivalitsejaid, pensionifonde ja nende fondivalitsejaid, muid liidu või liikmesriigi õiguse alusel lubatud või reguleeritud finantseerimisasutusi, riikide valitsusi ja neile vastavaid ametkondi, sealhulgas valitsemissektori võlga riiklikul tasandil tegelevaid ametiasutusi, keskpanku ja rahvusüleseid organisatsioone.

Liigitamine võrdseks vastaspooleks esimese lõigu alusel ei piira selliste üksuste õigust taotleda üldises vormis või tehingupõhiselt kohtlemist klientidena, kelle ärisuhteid investeerimisühinguga reguleeritakse artiklitega 24, 25, 27 ja 28.

3. Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada ka teisi ettevõtjaid, kes vastavad varem kindlaksmääratud proportsionaalsetele nõuetele, sealhulgas koguseliste piirmääradele. Tehingu puhul, mille võrdsed vastaspoolel asuvad eri jurisdiktsioonides, arvestab investeerimisühing teise ettevõtja seisundit vastavalt selle liikmesriigi õigusele või meetmetele, milles kõnealune ettevõtja on asutatud.

Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühing hangib kõnealuste ettevõtjatega tehingute tegemisel kooskõlas lõikega 1 võimalikult vastaspoolelt otsese kinnituse, et viimane on nõus sellega, et teda käsitatakse võrdse vastaspoolena. Liikmesriigid lubavad investeerimisühingul saada kõnealuse kinnituse üldise kokkuleppe kujul või iga üksiku tehingu kohta eraldi.

4. Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada kolmandate riikide üksuseid, mis on samaväärsed lõikes 2 osutatud üksuste kategooriatega.

Liikmesriigid võivad võrdsete vastaspooltena tunnustada ka kolmandate riikide ettevõtjaid, nagu on osutatud lõikes 3, samadel tingimustel ja samade nõuete kohaselt, nagu on sätestatud lõikes 3.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada järgmist:

- a) klientidena kohtlemise taotlemise kord vastavalt lõikele 2;
- b) võimalikelt vastaspoolelt otsese kinnituse saamise kord vastavalt lõikele 3;
- c) varem kindlaks määratud proportsionaalsed nõuded, sealhulgas koguselised piirmäärad, mis võimaldaksid ettevõtjat pidada võrdseks vastaspooleks vastavalt lõikele 3.

3. jagu

Turu läbipaistvus ja usaldusväärsus

Artikkel 31

Mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjade ja muude juriidiliste kohustuste täitmise järelevalve

1. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad kehtestaksid ja säilitaksid tõhusa korra ja protseduurid kontrollimaks korrapäraselt mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjade täitmist selle liikmete, osaliste või kasutajate poolt. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teostavad järelevalvet esitatud korralduste (kaasa arvatud tühistamiste) ning oma liikmete, osaliste või kasutajate poolt nende süsteemides tehtud tehingute üle, et avastada nende eeskirjade rikkumisi, nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi, tegevust, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga, ja võtavad kasutusele ressursid, mis on vajalikud sellise järelevalve tulemuslikkuse tagamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad teavitaksid viivitamata oma pädevat asutust oma eeskirjade olulistest rikkumistest või nõuetele mittevastavatest kauplemistingimustest või tegevusest, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavate investeerimisühingute ja turukorraldajate pädevad asutused edastavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele esimeses lõigus osutatud teabe.

Seoses tegevusega, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele, peab pädev asutus olema enne teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamist veendunud, et selline keelatud tegevus leiab aset või on aset leidnud.

3. Liikmesriigid nõuavad ka seda, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühingud ja turukorraldajad esitaksid põhjendamatuviivitusega lõikes 2 osutatud teabe ka turukuritarvituse uurimise ja vastutuselevõtmise asjus pädevale asutusele ning osutaksid viimasele igakülgset abi nende süsteemides või nende süsteemide kaudu toimunud turukuritarvituse uurimisel ja selle eest vastutusele võtmisel.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks asjaolud, mille esinemisel tuleb täita käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teavitamisnõuet.

Artikkel 32

Mitmepoolse või organiseeritud kauplemissüsteemis finantsinstrumentidega kauplemise peatamine ja lõpetamine

1. Ilma et see piiraks pädeva asutuse õigust nõuda artikli 69 lõike 2 alusel finantsinstrumendiga kauplemise peatamist või lõpetamist, võib mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja peatada või lõpetada kauplemise finantsinstrumendiga, mis ei vasta enam mitmepoolse ega organiseeritud kauplemissüsteemi eeskirjadele, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

2. Liikmesriigid nõuavad, et mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja, kes peatab või lõpetab finantsinstrumendiga kauplemise, peataks või lõpetaks kauplemise ka I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kui see on vajalik alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärgi saavutamise toetamiseks. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja avalikustab oma otsuse finantsinstrumendi ja kõigi sellega seotud tuletisinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamise kohta ning teatab asjaomastest otsustest oma pädevale asutusele.

Pädev asutus, kelle jurisdiktsioonist peatamine või lõpetamine pärines, nõuab, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad tema jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentidega kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Pädev asutus avalikustab sellise otsuse viivitamata ja edastab selle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ning teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Teiste liikmesriikide teavitatud pädevad asutused nõuavad, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad nende jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentidega kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Iga teavitatud pädev asutus edastab oma otsuse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele, lisades selgituse juhul, kui otsustati mitte peatada või lõpetada kauplemist finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka siis, kui finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kauplemise peatamine on lõpetatud.

Käesolevas lõikes osutatud teatamise korda kohaldatakse ka juhul, kui otsuse peatada või lõpetada kauplemine finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on seotud finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, on teinud pädev asutus vastavalt artikli 69 lõike 2 punktidele m ja n.

Tagamaks, et kohustust peatada või lõpetada selliste tuletisinstrumentidega kauplemine kohaldatakse proportsionaalselt, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse täiendavalt olukorrad, kus I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumenti, mis on seotud finantsinstrumendiga, millega kauplemine on peatatud või lõpetatud, või sellest tuletatud, ja algse finantsinstrumendi vahelisest seosest tulenevalt tuleb peatada või lõpetada ka asjaomase tuletisinstrumentiga kauplemine, et saavutada alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärk.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teadete ja avaldamise vorm ja aeg.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada asjaolud, puhul on tegemist investorite huvide ja turu nõuetekohase toimimise märkimisväärseks kahjustamisega, millele osutatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2.

4. j a g u

VKEde kasvuturud

Artikkel 33

VKEde kasvuturud

1. Liikmesriigid näevad ette, et mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldaja võib taotleda päritoluliikmesriigi pädevalt asutustelt mitmepoolse kauplemissüsteemi registreerimist VKEdes kasvuturuna.

2. Liikmesriigid näevad ette, et päritoluliikmesriigi pädev asutus võib registreerida mitmepoolse kauplemissüsteemi VKEdes kasvuturuna, kui pädev asutus saab lõikes 1 osutatud taotluse ja on veendunud, et lõikes 3 sätestatud nõuded on seoses mitmepoolse kauplemissüsteemiga täidetud.

3. Liikmesriigid tagavad, et mitmepoolse kauplemissüsteemi suhtes kohaldatakse tõhusaid eeskirju, süsteeme ja menetlusi, millega tagatakse järgmiste nõuete täitmine:

a) vähemalt 50 % emitentidest, kelle finantsinstrumendidega on lubatud kaubelda mitmepoolses kauplemissüsteemis, on VKEd ajal, mil mitmepoolne kauplemissüsteem on registreeritud VKEdes kasvuturuna, ja mis tahes sellele järgneval kalendriaastal;

- b) kehtestatud on asjakohased kriteeriumid turu emitentide finantsinstrumentide esmaseks või jätkuvaks kauplemisele lubamiseks;
- c) finantsinstrumentide esmaseks turul kauplemisele lubamiseks on avaldatud piisavalt teavet, mis võimaldab investoritel teha teadliku otsuse selle kohta, kas investeerida finantsinstrumentidesse, või on olemas asjakohane luba või prospekt, kui kohaldatakse direktiivi 2003/71/EÜ nõudeid seoses avaliku pakkumisega, mis on seotud finantsinstrumendi esmase lubamisega mitmepoolses kauplemissüsteemis kauplemisele;
- d) kättesaadavad on turu emitendi poolt või tema nimel avaldatavad perioodilised finantsaruanded, näiteks auditeeritud aastaaruanded;
- e) määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 21 määratletud emitendid, määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 25 määratletud juhtimiskohustusi täitvad isikud ning määruse (EL) nr 596/2014 artikli 3 lõike 1 punktis 26 määratletud lähedased täidavad nende suhtes määruse (EL) nr 596/2014 alusel kohaldatavaid asjaomaseid nõudeid;
- f) säilitatakse turu emitente puudutavat korraldatud teavet ja see avalikustatakse;
- g) on tõhusad süsteemid ja teostatakse tõhusaid kontrole, mille eesmärk on hoida ära ja avastada turukuritarvitusi kõnealusel turul, nagu on nõutud vastavalt määrusele (EL) nr 596/2014.

4. Lõikes 3 sätestatud kriteeriumid ei piira mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldava investeerimisühingu või turukorraldaja poolset muude selliste kohustuste täitmist vastavalt käesolevale direktiivile, mis on seotud mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldamisega. Samuti ei takista need mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavat investeerimisühingut või turukorraldajat kehtestamast täiendavaid nõudeid lisaks kõnealusel lõikes määratletutele.

5. Liikmesriigid näevad ette, et päritoluliikmesriigi pädevad asutused võivad mitmepoolse kauplemissüsteemi kui VKEde kasvuturu registrist kustutada mis tahes järgmisel juhul:

- a) turgu korraldav investeerimisühing või turukorraldaja taotleb enda registrist kustutamist;
- b) lõikes 3 sätestatud tingimused ei ole enam seoses mitmepoolse kauplemissüsteemiga täidetud.

6. Liikmesriigid nõuavad, et kui päritoluliikmesriigi pädev asutus registreerib või kustutab registrist mitmepoolse kauplemissüsteemi kui VKEde kasvuturu vastavalt käesolevale artiklile, teavitab ta registreerimisest või registrist kustutamisest võimalikult kiiresti Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil VKEde kasvuturgude loetelu ja ajakohastab seda.

7. Liikmesriigid nõuavad, et kui emitendi finantsinstrument lubatakse kauplemisele ühel VKEde kasvuturul, võib finantsinstrumendiga kaubelda ka teisel VKEde kasvuturul üksnes juhul, kui emitenti on sellest teavitatud ja ta ei ole väljendanud oma vastuseisu. Sellisel juhul ei kohaldata emitendi suhtes siiski ühtegi kohustust seoses üldjuhtimisega või esmase, jätkuva või ühekordse avalikustamisega seoses viimatanimetatud VKEde kasvuturuga.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse täiendavalt käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud nõudeid. Meetmetes võetakse arvesse vajadust nõuete järele, millega säilitatakse investorite kaitse kõrge tase, et toetada investorite usaldust kõnealuste turgude vastu, vähendades seejuures miinimumini turu emitentide halduskoormust, ning seda, et registrist ei kustutataks ja registreerimisest ei keeldutaks üksnes käesoleva artikli lõike 3 punkti a tingimustele ajutise mittevastamise tõttu.

III PEATÜKK

Investeeringisühingute õigused

Artikkel 34

Investeeringisteenuste osutamise ja investeeringistegevuse vabadus

1. Liikmesriigid tagavad, et iga investeeringisühing, kellele teise liikmesriigi pädev asutus on andnud tegevusloa ja kes on nende järelevalve all vastavalt käesolevale direktiivile ja krediitiasutuste osas vastavalt direktiivile 2013/36/EL, võib vabalt osutada investeeringisteenuseid ja/või tegeleda investeeringistegevusega ning osutada kõrvalteenuseid nende territooriumil, tingimusel et kõnealused teenused ja tegevus on tema tegevusloaga kaetud. Kõrvalteenuseid võib osutada üksnes koos investeeringisteenusega ja/või investeeringistegevusega.

Liikmesriigid ei kehtesta mingeid täiendavaid nõudeid kõnealusele investeeringisühingule või krediitiasutusele käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes.

2. Iga investeeringisühing, kes soovib osutada teise liikmesriigi territooriumil teenuseid või teostada investeeringistegevust esmakordselt või muuta osutatavate teenuste või tegevuste valikut, edastab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele järgmised andmed:

a) liikmesriik, kus ta kavatses tegutseda;

b) tegevuskava, milles on ära näidatud eelkõige investeeringisteenused ja/või investeeringistegevused ning kõrvalteenused, mida ta kavatses osutada kõnealuse liikmesriigi territooriumil, ja kas ta kavatses teha seda tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajate kaudu. Kui investeeringisühing kavatses kasutada seotud vahendajaid, teatab investeeringisühing päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kõnealuste seotud vahendajate andmed.

Kui investeeringisühing kavatses kasutada tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajaid selle liikmesriigi territooriumil, kus ta kavatses teenuseid osutada, edastab investeeringisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus ühe kuu jooksul kogu teabe saamisest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1, nende seotud vahendajate andmed, keda investeeringisühing kavatses selles liikmesriigis kasutada investeeringisteenuste osutamiseks ja investeeringistegevuseks. Vastuvõttev liikmesriik avaldab sellise teabe. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib taotleda juurdepääsu kõnealusele teabele määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud korras ja tingimustel.

3. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab ühe kuu jooksul pärast teabe saamist selle vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1. Pärast seda võib investeeringisühing alustada asjaomaste investeeringisteenuste osutamist ja asjaomast investeeringistegevust vastuvõtvast liikmesriigis.

4. Kui vastavalt lõikele 2 teatavaks tehtud andmed muutuvad, saadab investeeringisühing kõnealuse muudatuse kohta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku teate vähemalt üks kuu enne kõnealuse muudatuse jõustumist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab kõnealusest muudatusest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

5. Iga krediitiasutus, kes soovib osutada investeeringis- ja kõrvalteenuseid või tegeleda investeeringistegevusega vastavalt lõikele 1 läbi seotud vahendaja, teatab päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kõnealuste seotud vahendajate andmed.

Kui krediitiasutus kavatses kasutada tema päritoluliikmesriigis asutatud seotud vahendajaid selle liikmesriigi territooriumil, kus ta kavatses teenuseid osutada, teatab krediitiasutuse päritoluliikmesriigi pädev asutus ühe kuu jooksul alates kogu teabe saamisest vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, mis on määratud kontaktpunktiks vastavalt artikli 79 lõikele 1, nende seotud vahendajate andmed, keda krediitiasutus kavatses kasutada teenuste osutamiseks selles liikmesriigis. Vastuvõttev liikmesriik avaldab sellise teabe.

6. Liikmesriigid lubavad ilma täiendava õigusliku või haldusnõudeta teistest liikmesriikidest mitmepoolseid kauplemis-süsteeme ja organiseeritud kauplemissüsteeme korraldavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel näha nende territooriumil ette asjakohane kord soodustamiseks nende turgudele juurdepääsu ja nendel turgudel kauplemist kaugkasutajate, liikmete või nende territooriumil asutatud osaliste poolt.

7. Mitmepoolset või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldav investeerimisühing või turukorraldaja teatab oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele liikmesriigi, kus ta kavatseb kõnealust korda rakendada. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kõnealuse teabe kuu jooksul selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus mitmepoolne või organiseeritud kauplemissüsteem kavatseb kõnealust korda rakendada.

Mitmepoolse kauplemissüsteemi päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab mitmepoolse kauplemissüsteemi vastuvõtva liikmesriigi taotluse korral ilma põhjendamatu viivitusega kõnealuses liikmesriigis asutatud mitmepoolse kauplemissüsteemi kaugliikmete või osaliste andmed.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõigete 2, 4, 5 ja 7 kohaselt esitatavat teavet.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standard-vormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks lõigete 3, 4, 5 ja 7 kohaselt

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 35

Filiaali asutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil võib osutada investeerimis- ja kõrvalteenuseid ja/või tegeleda investeerimistegevusega kooskõlas käesoleva direktiiviga ja direktiiviga 2013/36/EL asutamiseõigusele tuginedes, asutades selleks filiaali või kasutades seotud vahendajat, kes on asutatud väljaspool oma päritoluliikmesriiki olevas liikmesriigis, tingimusel et kõnealused teenused ja tegevused on hõlmatud investeerimisühingule või krediidasutusele päritoluliikmesriigis antud tegevusloaga. Kõrvalteenuseid võib osutada üksnes koos investeerimistegevusega ja/või investeerimistegevusega.

Liikmesriigid ei kehtesta lisaks lõikes 8 lubatud nõuetele täiendavaid nõudeid filiaali struktuuri ja tegevuse kohta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes.

2. Liikmesriigid nõuavad investeerimisühingult, kes soovib teise liikmesriigi territooriumil filiaali asutada või kasutada seotud vahendajaid, kes on asutatud teises liikmesriigis, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, et ta kõigepealt teavitaks oma päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja esitaks sellele järgmise teabe:

a) liikmesriigid, mille territooriumil investeerimisühing kavatseb asutada filiaali, või liikmesriigid, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, kuid kus ta kavatseb kasutada seal asutatud seotud vahendajaid;

- b) tegevuskava, milles on märgitud muu hulgas investeerimisteenused ja/või investeerimistegevused, samuti osutatavad kõrvalteenused;
- c) kui filiaal on asutatud, siis selle organisatsiooniline struktuur, milles näidatakse ära, kas filiaal kavatseb kasutada seotud vahendajaid, ning kõnealuste seotud vahendajate andmed;
- d) kui seotud vahendajaid kasutatakse liikmesriigis, kus investeerimisühing ei ole filiaali asutanud, siis seotud vahendaja(te) kavandatud kasutamise kirjeldus ja organisatsiooniline struktuur, sealhulgas aruandluskohustus, milles näidatakse ära, kuidas vahendaja sobitub või vahendajad sobituvad investeerimisühingu struktuuri;
- e) aadress vastuvõtvast liikmesriigis, kust on võimalik dokumente saada;
- f) filiaali või seotud vahendaja juhtimise eest vastutavate isikute nimed.

Juhul kui investeerimisühing kasutab seotud vahendajat, kes on asutatud liikmesriigis, mis ei ole investeerimisühingu päritoluliikmesriik, loetakse sellist seotud vahendajat samalaadseks filiaaliga, kui see on asutatud, ja tema suhtes kohaldatakse igal juhul käesoleva direktiivi filiaale käsitlevaid sätteid.

3. Kui päritoluliikmesriigi pädeval asutusel ei ole alust kahelda investeerimisühingu juhtimisstruktuuri või varalise olukorra nõuetele vastavuses, arvestades kavandatavat tegevust, edastab ta kolme kuu jooksul pärast kogu teabe saamist selle teabe vastavalt artikli 79 lõikele 1 kontaktpunktiks määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab ühtlasi asjaomast investeerimisühingut.

4. Lisaks lõikes 2 osutatud teabele edastab päritoluliikmesriigi pädev asutus vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele vastavalt direktiivile 97/9/EÜ üksikasjad akrediteeritud tagatisskeemi kohta, millesse investeerimisühing kuulub. Kui andmed muutuvad, teatab päritoluliikmesriigi pädev asutus sellest vastavalt vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

5. Kui päritoluliikmesriigi pädev asutus keeldub edastamast teavet vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, põhjendab ta kolme kuu jooksul alates kogu teabe saamisest asjaomasele investeerimisühingule oma keeldumist.

6. Vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt teate saamise korral või sellise teate mittesaamise korral hiljemalt kahe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teate edastamise kuupäevast võib asutada filiaali ja alustada äritegevust.

7. Iga krediidasutus, kes soovib kasutada seotud vahendajat, kes on asutatud väljaspool asjaomase krediidasutuse päritoluliikmesriiki, et osutada investeerimis- ja kõrvalteenuseid ja/või tegeleda investeerimistegevusega vastavalt käesolevale direktiivile, teavitab sellest päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja annab talle lõikes 2 osutatud teavet.

Kui päritoluliikmesriigi pädeval asutusel ei ole alust kahelda krediidasutuse juhtimisstruktuuri või varalise olukorra nõuetele vastavuses, edastab ta kolme kuu jooksul pärast kogu teabe saamist selle teabe vastavalt artikli 79 lõikele 1 kontaktpunktiks määratud vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab ühtlasi asjaomast krediidasutust.

Kui päritoluliikmesriigi pädev asutus keeldub edastamast teavet vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele, põhjendab ta kolme kuu jooksul alates kogu teabe saamisest asjaomasele krediidasutusele oma keeldumist.

Vastuvõtva liikmesriigi pädevalt asutuselt teate saamise korral või sellise teate mittesaamise korral hiljemalt kahe kuu jooksul alates päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teate edastamise kuupäevast, võib seotud vahendaja alustada tegevust. Kõnealuste seotud vahendajate suhtes kehtivad filiaale käsitlevad käesoleva direktiivi sätted.

8. Filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädev asutus võtab endale vastutuse tagada, et filiaali poolt tema territooriumil osutatud teenused on kooskõlas käesoleva direktiivi artiklites 24, 25, 27 ja 28 ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 14–26 sätestatud kohustustega ja nende alusel vastuvõtva liikmesriigi poolt võetud meetmetega, kui see on artikli 24 lõike 12 kohaselt lubatud.

Filiaali asukohaks oleva liikmesriigi pädeval asutusel on õigus tutvuda filiaali töökorraldusega ja nõuda selliste muudatuste tegemist, mis on tingimata vajalikud, võimaldamaks pädeval asutusel tagada käesoleva direktiivi artiklites 24, 25, 27, 28 ja määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 14–26 tulenevate kohustuste ja nende alusel võetud meetmete täitmine seoses filiaali poolt tema territooriumil osutatavate teenustega ja/või tegevusega.

9. Iga liikmesriik näeb ette, et kui teises liikmesriigis tegevusloa saanud investeerimisühing on asutanud tema territooriumil filiaali, võib investeerimisühingu päritoluliikmesriigi pädev asutus oma kohustuste täitmisel, olles teavitanud vastuvõtva liikmesriigi pädevat asutust, teostada filiaalis kohapealseid kontrolle.

10. Kui vastavalt lõikele 2 edastatud teave muutub, saadab investeerimisühing kõnealuse muudatuse kohta päritoluliikmesriigi pädevale asutusele kirjaliku teate vähemalt üks kuu enne kõnealuse muudatuse jõustumist. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab sellest muudatusest ka vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele.

11. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada lõigete 2, 4, 7 ja 10 kohaselt esitatavat teavet.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks lõigete 3, 4, 7 ja 10 kohaselt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 36

Juurdepäas reguleeritud turgudele

1. Liikmesriigid nõuavad, et teiste liikmesriikide investeerimisühingud, kellel on tegevusloa klientide korralduste täitmiseks või oma arvel kauplemiseks, on nende territooriumil asutatud reguleeritud turgude liikmed või omavad neile juurdepääsu ühel järgnevatest viisidest:

a) otseselt, vastuvõtvates liikmesriikides filiaalide asutamise teel;

- b) saades reguleeritud turu kaugliikmeks või omades sellele kaugjuurdepääsu, ilma et nad peaksid olema asutatud reguleeritud turu päritoluliikmesriigis, kui kõnealuse turu kauplemiskord ja süsteemid ei nõua füüsilist kohalolekut turul tehingute tegemiseks.
2. Liikmesriigid ei kehtesta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes täiendavaid regulatiivseid ega haldusnõudeid investeerimisühingute suhtes, mis kasutavad lõikest 1 tulenevat õigust.

Artikkel 37

Juurdepääs kesksele vastaspoolele ja kliiringu- ja arveldussüsteemidele ning õigus määrata arveldussüsteem

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et teiste liikmesriikide investeerimisühingutel oleks nende territooriumil otsese ja kaudse juurdepääsu õigus kesksele vastaspoolele, kliiringu- ja arveldussüsteemidele finantsinstrumentidega tehtavate tehingute lõpuleviimiseks või lõpuleviimise korraldamiseks.

Liikmesriigid nõuavad, et nende investeerimisühingute otsene ja kaudne juurdepääs kõnealustele süsteemidele alluks samadele mittediskrimineerivatele, läbipaistvatele ja objektiivsetele kriteeriumidele, mis kehtivad kohalike liikmete või osaliste suhtes. Liikmesriigid ei piira kõnealuste süsteemide kasutamist nende territooriumil asuvas kauplemiskohas finantsinstrumentidega tehtud tehingute kliirimiseks ja arveldamiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turud nende territooriumil annaksid kõigile oma liikmetele või osalistele õiguse määrata süsteem kõnealusel reguleeritud turul finantsinstrumentidega tehtud tehingute arveldamiseks, kui on olemas:

- a) sellised ühendused ja kokkulepped määratud arveldussüsteemi ja muu süsteemi vahel, mis on vajalikud, et tagada kõnealuste tehingute tõhus ja ökonoomne arveldamine;
- b) reguleeritud turu üle järelevalve teostamise eest vastutava pädeva asutuse nõusolek, et reguleeritud turul muu kui reguleeritud turu määratud arveldussüsteemi raames sooritatud tehingute arveldamise tehnilised tingimused võimaldavad finantsturgudel sujuvalt ja nõuetekohaselt toimida.

Kõnealuse pädeva asutuse hinnang reguleeritud turule ei piira riikide keskpankade pädevust arveldussüsteemide üle järelevalve teostajatena ega muude selliste süsteemidega seoses pädevust omavate järelevalveasutuste pädevust. Pädev asutus võtab arvesse kõnealuste institutsioonide poolt juba kohaldatud järelevalvet, et vältida kontrolli tarbetut dubleerimist.

Artikkel 38

Keskset vastaspoolt ning kliiringu- ja arveldussüsteeme käsitlevad sätted seoses mitmepoolsete kauplemissüsteemidega

1. Liikmesriigid ei takista mitmepoolset kauplemissüsteemi rakendavatel investeerimisühingutel ja turukorraldajatel sisse seada asjakohast korda keskse vastaspoole või kliiringukoja ja arveldussüsteemiga teises liikmesriigis eesmärgiga võimaldada nende süsteemide liikmete või osaliste poolt tehtud mõne või kõigi tehingute kliiringut ja/või arveldamist.
2. Mitmepoolset kauplemissüsteemi korraldavate investeerimisühingute ja turukorraldajate pädev asutus ei või seista vastu keskse vastaspoole, kliiringukodade ja/või arveldussüsteemide kasutamisele teises liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui see on tõendatavalt vajalik, et säilitada kõnealuse mitmepoolse kauplemissüsteemi nõuetekohane toimimine ja võttes arvesse artikli 37 lõikega 2 arveldussüsteemidele kehtestatud tingimusi.

Kontrolli tarbetu dubleerimise vältimiseks võtab pädev asutus arvesse keskpankade kui kliiringu- ja arveldussüsteemide üle järelevalve teostajate või teiste kõnealuste süsteemide suhtes pädevate järelevalveasutuste poolt juba kohaldatavat järelevalvet kliiringu- ja arveldussüsteemide üle.

IV PEATÜKK

Investeermisteenuste osutamine kolmanda riigi äriühingute poolt ning nende investeermistegevus

1. ja g u

Teenuste osutamine või tegevus filiaali asutamise teel

Artikkel 39

Filiaali asutamine

1. Liikmesriik võib nõuda, et kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb osutada jaeklientidele või kutselistele klientidele II lisa II jao tähenduses investeermisteenuseid või tegeleda investeermistegevusega koos kõrvalteenuste osutamisega või ilma kõrvalteenuste osutamiseta tema territooriumil, asutaks kõnealusel liikmesriigis filiaali.

2. Kui liikmesriik nõuab, et kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb osutada tema territooriumil investeermisteenuseid koos kõrvalteenustega või ilma või tegeleda investeermistegevusega, rajaks filiaali, peab filiaal saama kõnealusel liikmesriigi pädevalt asutuselt eelnevalt tegevusloa vastavalt järgmistele tingimustele:

- a) teenuste osutamise jaoks, milleks kolmanda riigi äriühing taotleb tegevusluba, on nõutav selles kolmandas riigis tegevusluba ja kehtib selle kolmanda riigi järelevalve, kus äriühing on asutatud ja kus taotluse esitanud äriühingul on nõuetekohane tegevusluba, kusjuures pädev asutus pöörab kohast tähelepanu rahapesuvastase töökoonna kõigile soovitud seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitlusega;
- b) koostöökokkulepped, mis hõlmavad sätteid, millega reguleeritakse teabevahetust, et säilitada turu usaldusväarsus ja kaitsta investoreid, on sõlmitud asjaomase liikmesriigi, kus filiaal asutatakse, pädevate asutuste ja selle kolmanda riigi pädevate järelevalveasutuste vahel, kus äriühing on asutatud;
- c) filiaali käsutuses on piisavalt algkapitali;
- d) määratakse üks või mitu filiaali juhtimise eest vastutavat isikut ja nad kõik vastavad artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõudele;
- e) kolmas riik, kus kolmanda riigi äriühing on asutatud, on sõlminud kokkuleppe selle liikmesriigiga, kus filiaal asutatakse, mis on täielikult kooskõlas OECD maksustamisalase näidiskonventsiooni artiklis 26 sätestatud standarditega ning tagab maksustamisalase teabe tõhusa vahetamise, sealhulgas vajaduse korral mitmepoolsed maksustamisalased lepingud;
- f) äriühing kuulub investeeringute tagamise skeemi, millel on tegevusluba või mida on tunnustatud vastavalt direktiivile 97/9/EÜ.

3. Lõikes 1 osutatud kolmanda riigi äriühing esitab taotluse selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta kavatseb filiaali asutada.

Artikkel 40

Teavitamiskohustus

Kolmanda riigi äriühing, kes kavatseb saada liikmesriigi territooriumil tegevusloa investeermisteenuste osutamiseks koos kõrvalteenuste osutamisega või ilma või investeermistegevuseks filiaali kaudu, esitab kõnealusel liikmesriigi pädevale asutusele järgmise teabe:

- a) asjaomases kolmandas riigis tema järelevalve eest vastutava asutuse nimi. Kui järelevalve eest vastutab mitu asutust, esitatakse üksikasjad pädevusvaldkondade kohta;

- b) äriühingu kõik asjakohased andmed (nimi, õiguslik vorm, registrijärgne asukoht ja aadress, juhtorgani liikmed, asjaomased aktsionärid) ja tegevuskava, milles määratakse kindlaks osutatavad investeerimisteenused ja investeerimistegevus, samuti kõrvalteenused, filiaali organisatsiooniline struktuur, sealhulgas oluliste tegevusfunktsioonide kolmandale isikule edasiandmise kirjeldus;
- c) filiaali juhtimise eest vastutavate isikute nimed ja asjaomased dokumendid, mis tõendavad artikli 9 lõike 1 nõuete täitmist;
- d) teave filiaali käsutuses oleva algkapitali kohta.

Artikkel 41

Tegevusloa andmine

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kus kolmanda riigi äriühing on asutanud või kavatses asutada filiaali, annab tegevusloa üksnes juhul, kui pädev asutus on veendunud, et:

- a) artiklis 39 sätestatud tingimused on täidetud ja
- b) kolmanda riigi äriühingu filiaal suudab järgida lõikes 2 osutatud sätteid.

Pädev asutus teatab kolmanda riigi äriühingule kuue kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

2. Lõike 1 kohaselt tegevusloa saanud kolmanda riigi äriühingu filiaal täidab kõiki kohustusi, mis on sätestatud käesoleva direktiivi artiklites 16–20, 23, 24, 25 ja 27, artikli 28 lõikes 1 ning artiklites 30, 31 ja 32 ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklites 3–26, ning nende kohaselt vastu võetud meetmeid, ning tema üle teostab järelevalvet selle liikmesriigi pädev asutus, kus tegevusluba anti.

Liikmesriigid ei kehtesta ühtegi täiendavat nõuet filiaali organisatsioonilise struktuuri ja tegevuse kohta käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes ega kohalda kolmandate riikide äriühingute filiaalide suhtes soodsamaid tingimusi kui liidu äriühingute suhtes.

Artikkel 42

Teenuste osutamine kliendi ainuisikulisel algatusel

Liikmesriigid tagavad, et kui liidus asutatud või asuv jaeklient või kutseline klient II lisa II jao tähenduses algatab ainuisikuliselt investeerimisteenuse osutamise või investeerimistegevuse kolmanda riigi äriühingu poolt, ei kohaldata artikli 39 kohaseid tegevusloaandmiste kolmanda riigi äriühingu poolt sellele isikule kõnealuse teenuse osutamise või tegevuse suhtes, sealhulgas suhte suhtes, mis on konkreetselt seotud kõnealuse teenuse osutamisega või tegevusega. Selliste klientide algatus ei anna kolmanda riigi äriühingule õigust turustada kõnealusele kliendile uusi investeerimistoodete või -teenuste kategooriaid muidu kui filiaali kaudu, kui filiaali olemasolu nõutakse siseriikliku õigusega.

2. jagu

Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Artikkel 43

Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Pädev asutus, kes andis tegevusloa vastavalt artiklile 41, võib kolmanda riigi äriühingule antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui see äriühing:

- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole osutanud investeerimisteenuseid ega tegele investeerimisega viimase kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui kõnealune liikmesriik on ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti;
- d) on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi alusel vastu võetud sätteid, mis käsitlevad investeerimisühingute tegevustingimusi ja mida kohaldatakse kolmanda riigi äriühingute suhtes;
- e) vastab ühele juhtudest, mille puhul siseriiklik õigus näeb väljaspool käesoleva direktiivi kohaldamisala olevates küsimustes ette tegevusloa kehtetuks tunnistamise.

III JAOTIS

REGULEERITUD TURUD

Artikkel 44

Tegevusluba ja kohaldatav õigus

1. Liikmesriigid annavad reguleeritud turu tegevusloa üksnes neile süsteemidele, mis vastavad käesolevale jaotisele.

Reguleeritud turule antakse tegevusluba üksnes juhul, kui pädev asutus on veendunud, et nii turukorraldaja kui ka reguleeritud turu süsteemid vastavad vähemalt käesolevas jaotises sätestatud nõuetele.

Reguleeritud turu puhul, mis on juriidiline isik ja mida korraldab või juhib muu turukorraldaja kui reguleeritud turg ise, kehtestavad liikmesriigid, kuidas turukorraldaja suhtes käesoleva direktiiviga kehtestatud erinevad kohustused jaotatakse reguleeritud turu ja turukorraldaja vahel.

Turukorraldaja esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevuskava, milles on muu hulgas kirjas kavandatud äritegevuse liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et reguleeritud turg on esmase tegevusloa andmise ajal kehtestanud kogu vajaliku korra oma käesolevast jaotisest tulenevate kohustuste täitmiseks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja täidaks reguleeritud turu korralduse ja toimingutega seotud ülesandeid pädeva asutuse järelevalve all. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kontrollivad korrapäraselt reguleeritud turgude vastavust käesolevale jaotisele. Nad tagavad ka, et pädevad asutused teostavad järelevalvet selle üle, et reguleeritud turud vastaksid alati käesolevas jaotises kehtestatud esmase tegevusloa andmise tingimustele.

3. Liikmesriigid tagavad, et turukorraldaja vastutab selle tagamise eest, et tema poolt juhitud reguleeritud turg vastab kõigile käesolevas jaotises sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid tagavad ka selle, et turukorraldaja saaks kasutada õigusi, mis vastavad käesoleva direktiivi kohaselt tema poolt juhitud reguleeritud turule.

4. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 596/2014 või direktiivi 2014/57/EL asjakohaste sätete kohaldamist, kohaldatakse reguleeritud turu süsteemides toimuva kauplemise suhtes reguleeritud turu päritoluliikmesriigi avalikku õigust.

5. Pädev asutus võib reguleeritud turule väljaantud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui reguleeritud turg:
- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole tegutsenud viimase kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui kõnealune liikmesriik on ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
 - b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
 - c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba anti;
 - d) on jämedalt ja järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastu võetud sätteid;
 - e) vastab ühele juhtudest, mille puhul siseriiklik õigus näeb ette tegevusloa kehtetuks tunnistamise.
6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast tegevusloa kehtetuks tunnistamisest.

Artikkel 45

Nõuded turukorraldaja juhtorgani suhtes

1. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja juhtorgani kõigi liikmete maine on igal ajal piisavalt hea ning neil on piisavad teadmised, oskused ja kogemused oma ülesannete täitmiseks. Juhtorgani kogu koosseisu kogemustepagas peab samuti olema piisavalt lai.
2. Juhtorgani liikmed vastavad eelkõige järgmistele nõuetele:
- a) kõik juhtorgani liikmed pühendavad piisavalt aega oma funktsioonide täitmisele turukorraldajas. Juhtorgani liikme samaaegne kohtade arv juriidilise isiku juhtkonnas otsustatakse lähtudes konkreetsest asjaoludest ning turukorraldaja tegevuse laadist, ulatusest ja keerukusest.

Välja arvatud juhul, kui nad esindavad liikmesriiki, ei ole oma suuruselt, sisekorralduselt ning tegevuse laadilt, ulatuselt ja keerukuselt oluliste turukorraldajate juhtorgani liikmetel samal ajal rohkem kohti, kui on ette nähtud ühe järgmise kombinatsiooniga:

- i) üks koht tegevjuhtkonnas koos kahe kohaga mitte-tegevjuhtkonnas;
- ii) neli kohta mitte-tegevjuhtkonnas.

Tegevjuhtkonna või mitte-tegevjuhtkonna kohti samas kontsernis või ettevõtetes, kus turukorraldajale kuulub oluline osalus, käsitatakse ühe juhtkonnakohana.

Pädevad asutused võivad lubada, et juhtorgani liikmel on lisaks veel üks mitte-tegevjuhtkonna koht. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet korrapäraselt sellistest lubadest.

Organisatsioonide puhul, mille eesmärgid ei ole eeskätt ärilised, ei kohaldata juhtorgani liikme juhtkonnakohtade arvu piirangut;

- b) juhtorganil on kollektiivselt piisavad teadmised, oskused ja kogemused, et suuta mõista turukorraldaja tegevust, sealhulgas peamisi riske;
- c) juhtorgani iga liige peab tegutsema ausalt, usaldusväärselt ja sõltumatult, et vajaduse korral tulemuslikult hinnata ja vaidlustada kõrgema juhtkonna otsuseid ning tulemuslikult kontrollida ja jälgida otsustusprotsessi.

3. Turukorraldajad tagavad piisava personali ja piisavad finantsvahendid juhtorgani liikmete ametisse seadmiseks ja koolitamiseks.

4. Liikmesriigid tagavad, et oma suuruse, sisemise korralduse ning oma tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse tõttu olulised turukorraldajad moodustavad ametissenimetamise komisjoni, mis koosneb juhtorgani liikmetest, kes ei täida asjaomase turukorraldaja juures ühtegi täidesaatvat funktsiooni.

Ametissenimetamise komisjon teeb järgmist:

- a) kui juhtorganil on vaja täita ametikoht, määrab kindlaks kandidaadid ja soovib kandidaate, kelle peab heaks kiitma juhtorgan või üldkoosolek. Seejuures hindab ametissenimetamise komisjon, kas teadmised, oskused, erinevused ja kogemused on juhtorganil tasakaalus. Lisaks sellele valmistab komisjon ette konkreetse ametikohaga seotud ülesannete ja selle puhul nõutavate võimete kirjelduse ning hindab ülesannete täitmiseks kuluvat aega. Samuti otsustab ametissenimetamise komisjon, milline on juhtorganil alaesindatud soo esindatuse soovitatav sihtmärk, ja valmistab ette strateegia, kuidas suurendada alaesindatud soo arvu juhtorganil, et kõnealust sihtmärki täita;
- b) hindab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas juhtorgani ülesehitust, suurust, koosseisu ja tulemuslikkust ning annab juhtorganile soovitusi muudatuste tegemiseks;
- c) hindab korrapäraselt ja vähemalt kord aastas nii juhtorgani üksikute liikmete kui ka kogu juhtorgani teadmisi, oskusi ja kogemusi ning teavitab sellest juhtorganit;
- d) vaatab korrapäraselt läbi juhtorgani poliitika kõrgema juhtkonna valimiseks ja ametissenimetamiseks ning annab juhtorganile soovitusi.

Oma ülesandeid täites võtab ametissenimetamise komisjon võimaluste piires jooksvalt arvesse vajadust tagada, et juhtorgani otsustamise üle ei domineeri üks isik või väike isikute rühm sellisel viisil, mis on kahjulik turukorraldaja huvidele tervikuna.

Ametissenimetamise komisjonil on oma ülesannete täitmisel võimalik kasutada mis tahes vahendeid, mida ta peab vajalikuks, sealhulgas välisnõustamist.

Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui juhtorganil ei ole siseriikliku õiguse kohaselt mingit pädevust ühegi liikme valimisel ja ametisse nimetamisel.

5. Liikmesriigid või pädevad asutused peavad nõudma, et turukorraldajad ning nende vastavad ametissenimetamise komisjonid pööraksid oma juhtorganite liikmete töölevõtmisel tähelepanu suurele hulga isikuomadustele ja pädevustele ning kehtestaksid selleks põhimõtted, millega edendatakse mitmekesisust juhtorganil.

6. Liikmesriigid tagavad, et turukorraldaja juhtorgan koostab sellise juhtimiskorra, millega tagatakse organisatsiooni tulemuslik ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus organisatsioonis ja huvide konfliktide ennetamine, ja teostab järelevalvet selle rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärset toetaval viisil.

Liikmesriigid tagavad, et juhtorgan jälgib ja hindab korrapäraselt turukorraldaja juhtimiskorra tulemuslikkust ning võtab asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

Juhtorgani liikmetel on piisav juurdepääs teabele ja dokumentidele, mida on vaja juhtimisotsuste kontrolliks ja jälgimiseks.

7. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et turukorraldaja juhtorgani liikmetel on piisavalt hea maine, piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning nad pühendavad piisavalt aega oma ülesannete täitmisele, või kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et turukorraldaja juhtorgan võib seada ohtu selle tulemusliku, kindla ja usaldusväärse juhtimise ning turu usaldusväärsele.

Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turule tegevusloa andmise protsessis loetakse isikut või isikuid, kes juhib või juhivad juba tegevusloa saanud reguleeritud turu äritegevust või toiminguid kooskõlas käesoleva direktiiviga, vastavaks lõikes 1 sätestatud nõuetele.

8. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja teavitaks pädevat asutust kõigi juhtorgani liikmete isikutest ning muutustest juhtorgani koosseisus ning edastaks pädevale asutusele kogu teabe, mida on vaja selleks, et otsustada, kas turukorraldaja täidab lõigetes 1–5 sätestatud nõudeid.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab välja suunised järgmise kohta:

- a) piisava aja määramine, mille juhtorgani liige pühendab oma ülesannete täitmisele seoses konkreetsete asjaolude ning turukorraldaja tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega;
- b) juhtorgani piisavate kollektiivsete teadmiste, oskuste ja kogemuste määramine, millele on osutatud lõike 2 punktis b);
- c) juhtorgani liikme aususe, usaldusväärse ja sõltumatuse määramine, millele on osutatud lõike 2 punktis c);
- d) piisava personali ja piisavate finantsvahendite määramine juhtorgani liikmete ametisseadmiseks ja koolitamiseks, millele on osutatud lõikes 3;
- e) mitmekesisuse määramine, mida võetakse juhtorgani liikmete valikul arvesse ning millele on osutatud lõikes 5.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab kõnealused suunised välja hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Artikkel 46

Nõuded isikutele, kes omavad olulist mõju reguleeritud turu juhtimisele

1. Liikmesriigid nõuavad, et isikud, kelle ametikoht võimaldab neil mõjutada otseselt või kaudselt olulisel määral reguleeritud turu juhtimist, oleksid ametikohale sobivad.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turukorraldaja:
 - a) esitaks pädevale asutusele ja avalikustaks teabe, mis käsitleb reguleeritud turu omandiõigust ja/või turukorraldajat, ning eelkõige nende isikute andmeid ja huvide skaalat, kelle positsioon võimaldab neil mõjutada oluliselt juhtimist;
 - b) teavitaks pädevat asutust omandiõiguste võõrandamisest, mis toob kaasa muudatused nende isikute ringis, kellel on oluline mõju reguleeritud turu tegevusele, ja avalikustaks selle.
3. Pädev asutus keeldub reguleeritud turu aktsiate kontrollpaki ja/või turukorraldaja osas kavandatud muudatuste heakskiitmisest, kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et need ohustaksid reguleeritud turu kindlat ja usaldusväärset juhtimist.

Artikkel 47

Organisatsioonilised nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg:
 - a) omaks korda võimalike kahjulike tagajärgede kindlaks väljaselgitamiseks ja haldamiseks seoses reguleeritud turu tegevusega või selle liikmete või osalistega, mis tulenevad huvide konfliktist reguleeritud turu, selle omanike või turukorraldajate huvide ning reguleeritud turu kindla toimimise vahel, ning eelkõige, kui sellised huvide konfliktid võivad kahjustada pädeva asutuse poolt reguleeritud turule delegeeritud funktsioonide täitmist;
 - b) oleks piisavalt varustatud, et tulla toime võimalike riskidega, rakendaks asjakohast korda ja süsteeme kõigi selle tegevuse jaoks oluliste riskide avastamiseks ja kehtestaks tõhusad meetmed nende riskide maandamiseks;
 - c) omaks korda süsteemi tehniliste toimingute usaldusväärseks juhtimiseks, sealhulgas tõhusate situatsioonplaanide kehtestamiseks, et tulla toime süsteemide tõrgetega;
 - d) rakendaks läbipaistvaid ja ühetaolisi eeskirju ja korda, mis näevad ette õiglase ja nõuetekohase kauplemise, ning kehtestaks objektiivsed kriteeriumid korralduste tõhusaks täitmiseks;
 - e) omaks tõhusat korda oma süsteemides tehtavate tehingute tõhusa ja õigeaegse lõpuleviimise hõlbustamiseks;
 - f) omaks tegevusloa andmise ajal ja jätkuvalt piisavaid rahalisi vahendeid turu nõuetekohase toimimise soodustamiseks, pidades silmas turul sõlmitud tehingute laadi ja ulatust ning turu suhtes eksisteerivate riskide ulatust ja taset.
2. Liikmesriigid ei võimalda turukorraldajatel täita kliendi korraldusi endale kuuluva kapitali arvel ega teha kliendikorralduste sobitamistehinguid ühelgi reguleeritud turul, mida nad korraldavad.

Artikkel 48

Süsteemide vastupidavus, kauplemispiirangud ja elektrooniline kauplemine

1. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, mis aitaksid tagada, et kauplemissüsteemid oleksid vastupidavad, nende maht võimaldaks käsitleda suurt hulka korraldusi ja sõnumeid, nad suudaksid nõuetekohaselt kaubelda ka tõsiste turupingete korral, nende vastavust sellistele tingimustele oleks täielikult testitud ning oleks olemas tõhus talitluspidevuse kord, mis tagab teenuste jätkuvuse kauplemissüsteemide häirete korral.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turul oleksid:
 - a) kirjalikud lepingud kõigi reguleeritud turul turutegemise strateegiat rakendavate investeerimisühingutega;
 - b) skeemid, millega tagatakse piisava arvu investeerimisühingute osalemine sellistes lepingutes, mis eeldavad neilt siduvate hinnapakumiste esitamist konkurentsivõimeliste hindadega, millega tagatakse regulaarselt ja prognoositavalt turu likviidsus, kui selline nõue on asjakohane kõnealuse reguleeritud turu kauplemise laadi ja ulatuse puhul.
3. Lõikes 2 osutatud kirjalikus lepingus täpsustatakse vähemalt järgnev:
 - a) investeerimisühingu kohustused seoses likviidsuse tagamisega ja asjakohasel juhul seoses muude kohustustega, mis tulenevad osalemisest lõike 2 punktis b osutatud skeemis;
 - b) stiimulid hinnaalanduste kujul või muul kujul, mida reguleeritud turg investeerimisühingule pakub likviidsuse tagamise eest regulaarselt ja prognoositaval alusel, ja asjakohasel juhul muud õigused, mis investeerimisühingule antakse seoses lõike 2 punktis b osutatud skeemis osalemisega.

Reguleeritud turg teostab järelevalvet ja jõustab investeerimisühingute kinnipidamist sellistest siduvatest kirjalikest lepingutest. Reguleeritud turg teavitab oma pädevat asutust siduva kirjaliku lepingu sisust ja esitab taotluse alusel pädevale asutusele kogu täiendava teabe, mis on vajalik selleks, et pädev asutus saaks veenduda selles, et reguleeritud turg järgib käesoleva lõike nõudeid.

4. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, millega välistada korraldused, mis ületavad eelnevalt kindlaks määratud mahu- ja hinnapiiri või mis on selgelt vigased.
5. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg oleks võimeline ajutiselt kauplemise peatama või seda piirama, kui finantsinstrumendi hind vastaval turul või seotud turul lühikese ajaga märkimisväärselt muutub, ning erandjuhul tehingu tühistama, seda muutma või parandama. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg tagaks selle, et kauplemise peatamise asjakohaste parameetrite kindlaksmääramisel võetakse arvesse eri varaklasside ja nende alaklasside likviidsust, turumudeli laadi ja kasutajate liike ning et sellest piisaks, et hoida ära märkimisväärsed häireid nõuetekohases kauplemises.

Liikmesriigid tagavad selle, et reguleeritud turg teavitab kauplemise peatamise parameetritest ja nende olulistest muutustest järjepidevalt ja võrreldaval alusel pädevat asutust, kes teavitab neist omakorda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet. Liikmesriigid nõuavad, et juhul kui reguleeritud turg, mis on selle finantsinstrumendiga kauplemise osas likviidsuse poolest oluline, peatab kauplemise mis tahes liikmesriigis, siis oleksid kauplemiskohal olemas vajalikud süsteemid ja protseduurid, millega tagatakse pädevate asutuste teavitamine, et kooskõlastada tervet turgu hõlmav olukorrale reageerimine ja teha kindlaks, kas on asjakohane peatada kauplemine ka muudes kauplemiskohtades, kus finantsinstrumendiga kaubeldakse, kuni kauplemine algsel turul taastub.

6. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda ning liikmetelt või osalistelt muu hulgas algoritmide asjakohast testimist ning sellist testimist hõlbustava keskkonna loomist, mis tagaksid, et algoritmkauplemise süsteemid ei looks turul nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi ega aitaks selliste tingimuste tekkele kaasa, ja haldaksid neist algoritmkauplemise süsteemidest tulenevaid nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi, sealhulgas liikme või osalise poolt süsteemi sisestatavate täitmata kohustuste ja tehingute suhtarvu piiravaid süsteeme, et korralduste voogu saaks aeglustada, kui on oht, et süsteemi maht võib saada ületatud, ning et minimaalset hinnasammu saaks piirata ning selle täitmist tagada.

7. Liikmesriigid nõuavad otsest elektroonilist juurdepääsu võimaldavalt reguleeritud turult tõhusaid süsteeme, protseduure ja korda, mis tagaksid, et liikmetel või osalistel lubatakse sellist teenust pakkuda ainult juhul, kui nad on käesoleva direktiivi kohaselt tegevusloa saanud investeerimisühingud või direktiivi 2013/36/EL kohaselt tegevusloa saanud

krediidasutused, et kehtestataks piisavad kriteeriumid seoses selliste isikute sobivusega, kellele juurdepääsu võimaldatakse, ja neid kriteeriume kohaldataks ning et liige või osaline vastutaks korralduste ja tehingute eest, mis täideti või tehti kõnealust teenust kasutades seoses käesoleva direktiivi nõuetega.

Samuti nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks piisavad standardid seoses sellise juurdepääsu kaudu tehtud tehingute riskikontrolli ja piirangutega ning oleks suuteline eristama otsest elektroonilist juurdepääsu kasutava isiku korraldusi või tehinguid liikme või osalise muudest korraldustest või tehingutest ning otsest elektroonilist juurdepääsu kasutava isiku korraldusi või tehinguid vajaduse korral eraldi peatama.

Reguleeritud turg rakendab korda, mille kohaselt peatatakse või katkestatakse käesoleva lõike nõuete täitmatajätmise korral otsese elektroonilise juurdepääsu võimaldamine kliendile liikme või osalise poolt.

8. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult, et ühispaiknemisteenuseid käsitlevad eeskirjad oleksid läbipaistvad, õiglased ja mittediskrimineerivad.

9. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg tagaks selle, et tema teenustasude struktuur, sealhulgas täitmistasud, lisatasud ja hinnaalandused, oleks läbipaistev, õiglane ja mittediskrimineeriv ning et see ei motiveeriks esitama, muutma või tühistama korraldusi või täitma tehinguid viisil, mis aitaks kaasa nõuetele mittevastavatele kauplemistingimustele või turukuritarvitustele. Eelkõige nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks turu tegemise kohustuse üksikute aktsiate või sobiva aktsiakorvi osas vastutasuks võimaldatavate hinnaalanduste eest.

Liikmesriigid lubavad reguleeritud turul kohandada tühistatud korralduste teenustasu vastavalt sellele, kui kaua korraldus kehtis, ning määrata kindlaks tasud iga finantsinstrumendi osas, mille suhtes neid kohaldatakse.

Liikmesriigid võivad lubada reguleeritud turul kehtestada täidetud korraldusega võrreldes suurema teenustasu hiljem tühistatava korralduse esitamisele ning kehtestada suurema teenustasu osalistele, kelle tühistatud korralduste suhe täidetud korraldustega on suur, ja neile, kes kasutavad algoritmipõhist välkkauplemistehnikat, et kajastada lisakoormust süsteemi mahule.

10. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turult, et see oleks suuteline liikmete või osaliste poolse märgistamise abil kindlaks tegema algoritmipõhise kauplemise kaudu genereeritud korraldused, korralduste loomiseks kasutatud erinevad algoritmid ja asjaomased isikud, kes kõnealused korraldused on algatanud. Nimetatud teave tehakse taotluse korral pädevatele asutustele kättesaadavaks.

11. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turu päritoluliikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral esitaksid reguleeritud turud pädevale asutusele tellimusraamatuga seotud andmed või võimaldab pädevale asutusele juurdepääsu tellimusraamatule, nii et pädev asutus saaks kauplemist jälgida.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

- a) nõuded, et tagada reguleeritud turgude kauplemissüsteemide vastupidavus ja piisav maht;
- b) lõikes 6 osutatud suhtarv, võttes arvesse selliseid tegureid nagu täitmata korralduste väärtus täidetud korralduste väärtusega võrreldes;
- c) kontroll otsese elektroonilise juurdepääsu üle, millega tagatakse, et spondeeritud juurdepääsu suhtes kohaldatav kontroll on vähemalt samaväärne otsese turule juurdepääsu suhtes kohaldatava kontrolliga;
- d) nõuded tagamaks, et ühispaiknemisteenused ja teenustasude struktuur oleksid õiglased ja mittediskrimineerivad ning et teenustasude struktuur ei looks stiimuleid nõuetele mittevastavateks kauplemistingimusteks või turukuritarvitusteks;

- e) selle kindlaksmääramine, kus reguleeritud turg on oluline kõnealuse finantsinstrumendi likviidsuse osas;
- f) nõuded tagamaks, et turutegemise skeemid oleksid õiglased ja mittediskrimineerivad, ning minimaalsed turutegemise kohustused, mille reguleeritud turud peavad tagama turutegemise skeemi kavandades, ja tingimused, mille korral nõue turutegemise skeemi olemasolu kohta ei ole asjakohane, võttes arvesse kõnealusel reguleeritud turul kauplemise laadi ja ulatust, sealhulgas seda, kas reguleeritud turul on lubatud või võimalik rakendada algoritmkauplemist, mis toimuks tema süsteemide kaudu;
- g) nõuded, et tagada algoritmide asjakohane testimine, millega tagatakse see, et algoritmkauplemise süsteemid, sealhulgas algoritmipõhise välkkauplemise süsteemid ei saa luua turul nõuetele mittevastavaid kauplemistingimusi ega sellele kaasa aidata.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

13. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised lõike 5 kohase kauplemise peatamise asjakohaseks kalibreerimiseks, võttes arvesse kõnealuses lõikes osutatud tegureid.

Artikkel 49

Hinnasammud

1. Liikmesriigid nõuavad reguleeritud turgudel, et nad võtaksid vastu hinnasammude korrad aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide ning kõigi muude finantsinstrumentide kohta, mille regulatiivsed tehnilised standardid töötatakse välja vastavalt lõikele 4.
2. Lõikes 1 osutatud hinnasammu korrad:
 - a) sihistatakse, et kajastada finantsinstrumendi likviidsusprofili eri turgudel ja keskmist pakkumishinna ja müügihinna vahet, võttes arvesse, kui soovitav on võimaldada mõistlikult stabiilseid hindu, piiramata ebakohasel määral hinnavahede edasist kitsenemist;
 - b) kohandatakse hinnasammu asjakohaselt iga finantsinstrumendi osas.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada minimaalne hinnasamm või hinnasammu korrad konkreetsete aktsiate, hoidmistunnistuste, börsil kaubeldavate fondide, sertifikaatide ja muude sarnaste finantsinstrumentide kohta, kui seda on vaja, et tagada turgude nõuetekohane toimimine kooskõlas lõikes 2 osutatud teguritega ja finantsinstrumentide hinna, hinnavahe ja likviidsusega.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve võib töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada minimaalsed hinnasammud või hinnasammu korrad seoses konkreetsete finantsinstrumentidega, mis ei ole lõikes 3 loetletud instrumentid, kui seda on vaja, et tagada turgude nõuetekohane toimimine kooskõlas lõikes 2 osutatud teguritega ja finantsinstrumentide hinna, hinnavahede ning likviidsusega.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 50

Äritegevuses kasutatavate kellade sünkroniseerimine

1. Liikmesriigid nõuavad, et kõik kauplemiskohad ja nende liikmed või osalejad sünkroniseeriks oma kellad, mida nad kasutavad teatamisele kuuluvate sündmuste kuupäeva ja kellaaja registreerimiseks.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks täpsusaste, millele vastavalt tuleks kellad rahvusvaheliste standardite kohaselt sünkroniseerida.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 51

Finantsinstrumentide kauplemisele lubamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turgudel oleksid selged ja läbipaistvad eeskirjad seoses finantsinstrumentide kauplemisele lubamisega.

Kõnealuste eeskirjadega tagatakse, et reguleeritud turul kauplemisele lubatud finantsinstrumentidega oleks võimalik kaubelda õiglasel, nõuetekohasel ja tõhusal viisil ning vabalt võõrandatavad väärtpaberid oleksid vabalt kaubeldavad.

2. Tuletisinstrumentide puhul tagavad lõikes 1 osutatud eeskirjad eelkõige selle, et tuletislepingu ülesehitus võimaldaks selle nõuetekohast hinnakujundust ja tõhusate arveldustingimuste olemasolu.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustustele nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turg kehtestaks tõhusa korra ja säilitaks seda tõendamaks, et reguleeritud turul kauplemisele lubatud vabalt võõrandatavate väärtpaberite emitendid täidavad liidu õigusest tulenevaid kohustusi seoses esmase, jätkuva ja ühekordse avalikustamisega.

Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turg kehtestaks korra, mis soodustab selle liikmete või osaliste juurdepääsu saamist liidu õiguse alusel avalikustatud teabele.

4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turud oleksid kehtestanud vajaliku korra, mille kohaselt vaadatakse regulaarselt läbi kauplemisele lubatavatele finantsinstrumentidele esitatavad nõuded.

5. Reguleeritud turul kauplemisele lubatud vabalt võõrandatava väärtpaberi võib järgnevalt lubada kauplemisele teistel reguleeritud turgudel isegi ilma emitendi nõusolekuta ja koosõlas direktiivi 2003/71/EÜ asjaomaste sätetega. Reguleeritud turg teatab emitendile asjaolust, et tema väärtpaberitega kaubeldakse kõnealusel reguleeritud turul. Emitendi suhtes ei kohaldata kohustust anda lõikes 3 nõutud teavet vahetult reguleeritud turgudele, mis on lubanud emitendi väärtpaberid kauplemisele ilma emitendi nõusolekuta.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles:

- a) täpsustatakse erinevate finantsinstrumentide liikide tunnusjooned, mida reguleeritud turg peab arvesse võtma hinnates, kas finantsinstrument emiteeritakse lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimustele vastaval viisil seoses kauplemisele lubamisega tema poolt korraldatavates erinevates turusegmentides;
- b) selgitatakse korda, mida reguleeritud turg on kohustatud kasutama, et saaks lugeda täidetuks tema kohustus kontrollida, et vabalt võõrandatava väärtpaberi emitent täidab liidu õigusest tulenevaid kohustusi seoses esmase, jätkuva ja ühekordse avalikustamisega;
- c) selgitatakse korda, mille reguleeritud turg peab lõike 3 alusel kehtestama, et soodustada oma liikmete või osaliste juurdepääsu liidu õiguse alusel kehtestatud tingimustel avalikustatud teabele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

Artikkel 52

Reguleeritud turul finantsinstrumentidega kauplemise peatamine ja lõpetamine

1. Ilma et see piiraks pädeva asutuse õigust nõuda artikli 69 lõike 2 alusel finantsinstrumendiga kauplemise peatamist või selle lõpetamist, võib turukorraldaja peatada või lõpetada kauplemise finantsinstrumendiga, mis ei vasta enam reguleeritud turu eeskirjadele, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

2. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja, kes peatab või lõpetab finantsinstrumendiga kauplemise, peataks või lõpetaks kauplemise ka I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kui see on vajalik alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärgi saavutamise toetamiseks. Turukorraldaja avalikustab oma otsuse finantsinstrumendi ja kõigi sellega seotud tuletisinstrumentidega kauplemise peatamise või lõpetamise kohta ning teatab asjaomastest otsustest oma pädevale asutusele.

Pädev asutus, kelle jurisdiktsioonist peatamine või lõpetamine pärines, nõuab, et muud reguleeritud turud, mitmepoolsed kauplemissüsteemid, organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad tema jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentiga kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuriitarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, rikkudes määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Iga teavitatud pädev asutus edastab oma otsuse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele, lisades selgituse juhul, kui otsustati mitte peatada või lõpetada kauplemist finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud.

Pädev asutus avalikustab sellise otsuse viivitamata ja edastab selle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ning teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Teiste liikmesriikide teavitatud pädevad asutused nõuavad, et reguleeritud turud, muud mitmepoolsed kauplemissüsteemid, muud organiseeritud kauplemissüsteemid ja kliendi korralduste süsteemsed täitjad, kes kuuluvad nende jurisdiktsiooni ja kauplevad sama finantsinstrumendiga või käesoleva direktiivi I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, peataksid või lõpetaksid samuti kõnealuse finantsinstrumendi või tuletisinstrumentiga kauplemise, kui peatamise või lõpetamise põhjuseks on turukuritarvituse kahtlus, ülevõtmispakkumine või siseteabe varjamine emitendi või finantsinstrumendi kohta, millega rikutakse määruse (EL) nr 596/2014 artikleid 7 ja 17, välja arvatud juhul, kui selline peatamine või lõpetamine võiks märkimisväärselt kahjustada investorite huve või turu nõuetekohast toimimist.

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka siis, kui finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, kauplemise peatamine on lõpetatud.

Käesolevas lõikes osutatud teatamise korda kohaldatakse ka juhul, kui otsuse peatada või lõpetada kauplemine finantsinstrumendiga või I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumentidega, mis on selle finantsinstrumendiga seotud või sellest tuletatud, on teinud pädev asutus vastavalt artikli 69 lõike 2 punktidele m ja n.

Tagamaks, et kohustust peatada või lõpetada selliste tuletisinstrumentidega kauplemine kohaldatakse proportsionaalselt, töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse täiendavalt olukorrad, kus tuletisinstrumendi, mis on seotud finantsinstrumendiga, millega kauplemine on peatatud või lõpetatud, või sellest tuletatud, ja algse finantsinstrumendi vahelisest seosest tulenevalt tuleb peatada või lõpetada ka asjaomase tuletisinstrumentiga kauplemine, et saavutada alusvaraks oleva finantsinstrumendiga kauplemise peatamise või lõpetamise eesmärk.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks lõikes 2 osutatud teadete ja avaldamise vorm ja aeg.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada asjaolud, mida käsitatakse investorite huvide ja turu nõuetekohase toimimise märkimisväärses kahjustamisena, millele osutatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 53

Juurdepääs reguleeritud turule

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turg kehtestaks objektiivsete kriteeriumide alusel läbipaistvad ja diskrimineerimist välistavad eeskirjad, mis reguleerivad juurdepääsu reguleeritud turule või selle liikmelisust, ning rakendaks ja säilitaks neid.

2. Lõikes 1 osutatud eeskirjades täpsustatakse liikmete või osaliste kohustused, mis tulenevad järgmisest:
 - a) reguleeritud turu loomine ja haldamine;
 - b) turul tehtavate tehingutega seotud eeskirjad;
 - c) kutsestandardid, mis kehtivad turul tegutsevate investeerimisühingute või krediitiasutuste töötajate suhtes;
 - d) muude liikmete või osaliste kui investeerimisühingute ja krediitiasutuste suhtes kehtestatud tingimused vastavalt lõikele 3;
 - e) reguleeritud turul tehtud tehingute kliirimise ja arveldamise eeskirjad ja kord.
3. Reguleeritud turud võivad liikmeteks või osalisteks vastu võtta investeerimisühinguid, krediitiasutusi, kellel on direktiivile 2013/36/EL vastav tegevusluba, ja teisi isikuid, kes:
 - a) on piisavalt hea mainega;
 - b) omavad piisavat kauplemisvõimet, pädevust ja kogemusi;
 - c) omavad asjakohasel juhul piisavat organisatsioonilist korda;
 - d) omavad piisavaid vahendeid kavandatud rolli täitmiseks, võttes arvesse erinevaid finantssüsteeme, mille reguleeritud turg võib olla kehtestanud, et tagada tehingute adekvaatne arveldamine.
4. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turul tehtavate tehingute osas ei ole liikmed ja osalised kohustatud kohaldama üksteise suhtes artiklites 24, 25, 27 ja 28 sätestatud kohustusi. Reguleeritud turu liikmed või osalised kohaldavad siiski oma klientide suhtes artiklitega 24, 25, 27 ja 28 ette nähtud kohustusi, kui nad täidavad klientide nimel tegutsedes reguleeritud turul klientide korraldusi.
5. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud turule juurdepääsu, selles liikmelisust või osalemist käsitlevad eeskirjad näevad ette investeerimisühingute ja krediitiasutuste otsese või kaugosalemise.
6. Liikmesriigid lubavad ilma täiendavate juriidiliste või haldusnõueteta teiste liikmesriikide reguleeritud turgudel kehtestada nende territooriumil asjakohase korra soodustamiseks kaugliikmete või nende territooriumil asutatud osaliste juurdepääsu kõnealustele turgudele ja nendel turgudel kauplemist.

Reguleeritud turg teatab oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele liikmesriigi, milles ta kavatseb kõnealust korda rakendada. Päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab kõnealuse teabe ühe kuu jooksul liikmesriigile, kus reguleeritud turg kavatseb kõnealust korda rakendada. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib taotleda juurdepääsu kõnealusele teabele määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 35 sätestatud korras ja tingimustel.

Reguleeritud turu päritoluliikmesriigi pädev asutus edastab vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral ilma põhjendamatu viivitusega kõnealusel liikmesriigis asutatud reguleeritud turu liikmete või osaliste andmed.

7. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja edastaks reguleeritud turu pädevale asutusele korrapäraselt reguleeritud turu liikmete või osaliste loetelu.

Artikkel 54

Reguleeritud turu eeskirjade ja muude juriidiliste kohustuste täitmise järelevalve

1. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turud kehtestaksid ja säilitaksid tõhusa süsteemi ja korra, sealhulgas vajalikud vahendid, et teostada korrapäraselt järelevalvet nende eeskirjade täitmise üle oma liikmete või osaliste poolt. Reguleeritud turud teostavad järelevalvet oma liikmete või osaliste poolt nende süsteemis tehtud tehingute ja esitatud, sealhulgas tühistatud korralduste üle, et teha kindlaks kõnealuste eeskirjade rikkumine, nõuetele mittevastavad kauplemistingimused või tegevus, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

2. Liikmesriigid nõuavad, et reguleeritud turgude korraldajad teavitaksid oma pädevaid asutusi kohe nende eeskirjade olulisest rikkumisest või nõuetele mittevastavatest kauplemistingimustest või tegevusest, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele või süsteemihäiretele seoses finantsinstrumendiga.

Reguleeritud turgude pädevad asutused edastavad esimeses lõigus osutatud teabe Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Seoses tegevusega, mis võib osutada määruse (EL) nr 596/2014 alusel keelatud tegevusele, peab pädev asutus olema enne teiste liikmesriikide pädevate asutuste ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamist veendunud, et selline keelatud tegevus leiab aset või on aset leidnud.

3. Liikmesriigid nõuavad, et turukorraldaja esitaks ilma põhjendamatu viivitusega asjaomase teabe reguleeritud turukuritarvituse uurimise ja vastutuselevõtmise asjus pädevale asutusele ning osutaks viimasele igakülgset abi reguleeritud turul või selle süsteemide kaudu toimunud turukuritarvituse uurimisel ja selle eest vastutusele võtmisel.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täpsustatakse asjaolud, mille esinemisel tuleb täita käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teavitamisnõuet.

Artikkel 55

Keskse vastaspoole ning kliiringu- ja arveldussüsteemidega seotud sätted

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, ei takista liikmesriigid reguleeritud turge seadmast sisse asjakohast korda keskse vastaspoole või kliiringukojaga ja arveldussüsteemiga teises liikmesriigis eesmärgiga võimaldada nende süsteemides turuosaliste poolt sõlmitud mõne tehingu või kõigi tehingute kliiringut ja/või arveldamist.

2. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 648/2012 III, IV või V jaotise kohaldamist, ei või reguleeritud turu pädev asutus seista vastu keskse vastaspoole, kliiringukodade ja/või arveldussüsteemide kasutamisele teises liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui see on tõendatavalt vajalik, et säilitada kõnealuse reguleeritud turu nõuetekohast toimimist ja võttes arvesse käesoleva direktiivi artikli 37 lõikega 2 arveldussüsteemidele kehtestatud tingimusi.

Kontrolli tarbetu dubleerimise vältimiseks võtab pädev asutus arvesse keskpankade kui kliiringu- ja arveldussüsteemide järelevalve teostajate või teiste kõnealuste süsteemide asjus pädevate järelevalveasutuste poolt juba kohaldatavat järelevalvet kliiringu- ja arveldussüsteemide üle.

Artikkel 56

Reguleeritud turgude loetelu

Iga liikmesriik koostab loetelu reguleeritud turgudest, mille jaoks ta on päritoluliikmesriigiks, ning edastab kõnealuse loetelu teistele liikmesriikidele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Samal viisil teatatakse igast muudatusest kõnealuses loetelus. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõigi reguleeritud turgude loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda. Kõnealune loetelu sisaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt vastavalt artikli 65 lõikele 6 loodud kordumatut koodi, millega määratakse kindlaks reguleeritud turud, mida kasutatakse aruannetes kooskõlas käesoleva direktiivi artikli 65 lõike 1 punktiga g ja artikli 65 lõike 2 punktiga g ning määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 6, 10 ja 26.

IV JAOTIS

POSITSIOONIPPIIRANGUD JA POSITSIOONIDE HALDAMISE KONTROLLID KAUBATULETISINSTRUMENTIDE PUHUL NING POSITSIOONIDEST TEATAMINE

Artikkel 57

Positsioonipiirangud ja positsioonide haldamise kontrollid kaubatuletisinstrumentide puhul

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad kooskõlas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt kindlaks määratud arvutamismeetodiga positsioonipiirangud seoses sellise netopositsiooni suurusega kauplemiskohtades kaubeldavates kaubatuletisinstrumentides ja majanduslikult samaväärsetes börsivälistes lepingutes, mida isik võib igal ajal hoida, ja kohaldavad neid. Piirangud kehtestatakse isiku poolt hoitavate kõigi positsioonide ja tema nimel kontserni poolt hoitavate positsioonide põhjal eesmärgiga:

- a) hoida ära turukuritarvitusi;
- b) toetada nõuetekohaseid hinnakujundus- ja arveldustingimusi, sealhulgas hoides ära turgu moonutavate positsioonide kujunemise ja tagades eelkõige tuletisinstrumenti hinna ja tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba hetkehinna lähene-mise tarnekuul, ilma et see piiraks hinna leidmist tuletisinstrumenti aluseks oleva kauba turul.

Positsioonipiiranguid ei kohaldata finantssektorivälise üksuse poolt või tema nimel hoitavate positsioonide suhtes, mis vähendavad objektiivselt mõõdetaval moel kõnealuse finantssektorivälise üksuse äritegevusega otseselt seotud riske.

2. Positsioonipiirangutega määratakse selged kvantitatiivsed piirmäärad, nähes ette isiku poolt kaubatuletisinstrumentis hoida lubatud positsiooni maksimaalse suuruse.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks arvutamismeetod, mida pädeva asutused peavad kohaldama natuuras ja rahas arveldatavate kaubatuletisinstrumentide kuu hetkepositsiooni piirangute kindlaksmääramiseks ja teise kuu positsiooni piirangute kindlaksmääramiseks asjaomase tuletisinstrumenti omaduste põhjal. Arvutamismeetodis tuleb arvesse võtta vähemalt järgmisi elemente:

- a) kaubatuletislepingute lunastamise tähtaeg;
- b) aluseks oleva kauba üleantav varu;
- c) kõik kõnealuse lepinguga seotud avatud positsioonid ja kõik avatud positsioonid sama aluseks oleva kaubaga seotud muudes finantsinstrumentides;
- d) volatiilsus asjaomastel turgudel, sealhulgas asendavate tuletisinstrumentide ja aluseks olevate toorme- või kaubaturgude osas;
- e) turuosaliste arv ja suurus;

- f) aluseks oleva toorme- või kaubaturu omadused, sealhulgas tootmis-, tarbimis- ning turule transportimise mudelid;
- g) uute lepingute väljatöötamine.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab arvesse investeerimisühingute või kauplemisskohta korraldavate turukorraldajate positsioonipiirangutega seotud ja muude jurisdiktsioonide kogemust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Pädev asutus kehtestab piirangud kõigile kauplemisskohtades kaubeldavatele kaubatuletisinstrumentide lepingutele, kasutades selleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt vastavalt lõikele 3 kindlaks määratud arvutamismeetodit. Kõnealune positsioonipiirang hõlmab majanduslikult samaväärseid börsiväliseid lepinguid.

Pädev asutus vaatab positsioonipiirangud läbi, kui üleantav varu või avatud positsioonid on oluliselt muutunud või on toimunud muu oluline muutus turul, tuginedes enda poolt kindlaks määratud üleantava varule ja avatud positsioonidele, ja kehtestab uued positsioonipiirangud vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja töötatud arvutamismeetodile.

5. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet täpsetest positsioonipiirangutest, mille nad kavatsesid kehtestada vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 alusel kehtestatud arvutamismeetodile. Kahe kuu jooksul pärast teate kättesaamist esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asjaomasele pädevale asutusele arvamuse, hinnates positsioonipiirangute vastavust lõike 1 eesmärkidele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 kohaselt kehtestatud arvutamismeetodile. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab arvamuse oma veebisaidil. Asjaomane pädev asutus muudab positsioonipiiranguid vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamusele või esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjenduse selle kohta, miks ta ei pea muutmist vajalikuks. Kui pädev asutus kehtestab piirangud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse vastaselt, avaldab ta viivitamata oma veebisaidil teate, kus selgitab sellise toimimise põhjuseid.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb kindlaks, et positsioonipiirang ei ole kooskõlas lõikes 3 osutatud arvutamismeetodiga, võtab ta meetmeid vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 17 antud volitustele.

6. Kui sama kaubatuletisinstrumendiga kaubeldakse olulisel määral rohkem kui ühes jurisdiktsioonis asuvates kauplemisskohtades, määrab suurima kauplemismahuga kauplemiskoha pädev asutus (keskne pädev asutus) ühtse positsiooni piirangu, mida kohaldatakse kõikide kõnealuse lepinguga tehtavate tehingute suhtes. Keskne pädev asutus konsulteerib teiste selle tuletisinstrumendiga olulisel määral kauplevate kauplemiskohtade pädevate asutustega kohaldatava ühtse positsiooni piirangu ja selle piirangu läbivaatamise üle. Kui pädevad asutused sellega ei nõustu, esitavad nad kirjalikus vormis täielikud ja üksikasjalikud põhjendused selle kohta, miks nad arvavad, et lõikes 1 sätestatud nõuded ei ole täidetud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lahendab pädevate asutuste vahelisest erimeelsusest tingitud vaidlused vastavalt talle määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 19 antud volitustele.

Sama kaubatuletisinstrumendiga kauplevate kauplemiskohtade pädevad asutused ja kõnealuses kaubatuletisinstrumendis positsioone hoidvate isikute pädevad asutused sõlmivad koostöökokkulepped, sealhulgas üksteisega asjakohase teabe vahetamise kohta, et võimaldada ühtse positsiooni piirangu kontrollimist ja täitmise tagamist.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kontrollib vähemalt korra aastas, kuidas pädevad asutused on rakendanud positsioonipiiranguid, mis on kehtestatud vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt lõike 3 alusel koostatud arvutamismeetodile. Seejuures peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagama, et positsioonide suhtes kehtestatud ühtset positsiooni piirangut kohaldatakse tulemuslikult sama lepingu suhtes, olenemata sellest, kus sellega lõike 6 kohaselt kaubeldakse.

8. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühing või kauplemiskohta korraldav turukorraldaja, kes kaupleb kaubatuletis-instrumentidega, teostab positsioonide haldamise kontrolli. Kõnealuse kontrolli puhul on kauplemiskohal vähemalt õigus:

- a) jälgida isikute avatud positsioone;
- b) omada juurdepääsu isikutelt saadud teabele, sealhulgas kõigile asjakohastele dokumentidele, positsiooni suuruse ja eesmärgi või võetud kohustuse kohta, tulusaavate omanike või alusvara omanike kohta, kooskõlastatud korra kohta ning varade või kohustuste kohta alusvara turul;
- c) nõuda isikult positsiooni ajutist või alalist lõpetamist või vähendamist vastavalt sellele, mida võib konkreetse juhtumi puhul vaja olla, ja võtta ühepoolset asjakohaseid meetmeid, et tagada positsiooni lõpetamine või vähendamine, kui isik ei kuuletu, ning
- d) vajaduse korral nõuda isikult turul likviidsuse ajutist tagamist kokkulepitud hinnaga ja mahus selge kavatsusega leevendada suure ja valitseva seisundi mõjusid.

9. Positsioonipiirangud ja positsioonide haldamise kontrollid peavad olema läbipaistvad ja mittediskrimineerivad, nendega seoses määratakse kindlaks, kuidas neid kohaldatakse isikute suhtes, ning võetakse arvesse turuosaliste olemust ja koosseisu ning seda, kuidas nad kauplemiseks pakutavaid lepinguid kasutavad.

10. Kauplemiskohta korraldav investeerimisühing või turukorraldaja teavitab pädevat asutust positsioonide haldamise kontrolli üksikasjadest.

Pädev asutus edastab selle teabe ja kehtestatud positsioonipiirangute üksikasjad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes avaldab oma veebisaidil positsioonipiiranguid ja positsioonide haldamise kontrolli kokkuvõtteid sisaldava andmebaasi ning haldab seda.

11. Pädevad asutused kehtestavad lõike 1 kohased positsioonipiirangud vastavalt artikli 69 lõike 2 punktile p.

12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- a) kriteeriumid ja meetodid, mille alusel määratakse kindlaks, kas positsioon kvalifitseerub äritegevusega otseselt seotud riske vähendavaks;
- b) meetodid, millega määrata kindlaks, millal tuleb isiku positsioonid kontsernisiselt koondada;
- c) kriteeriumid, millega määratakse kindlaks, kas leping on lõikes 1 osutatud kauplemiskohas kaubeldava lepinguga majanduslikult samaväärne börsiväline leping, nii et see hõlbustab samaväärsetes börsivälistes lepingutes võetud positsioonidest teatamist asjaomasele pädevale asutusele, nagu on määratletud artikli 58 lõikes 2;

- d) käesoleva artikli lõike 6 kohase sama kaubatuletisinstrumenti ja oluliste mahtude määratlus;
- e) meetodika börsiväliste ja kauplemisskohas kaubeldavate kaubatuletisinstrumentide positsioonide koondamiseks ja tasarveldamiseks, et määrata kindlaks netopositsioon piirangutest kinnipidamise hindamiseks. Selliste meetoditega kehtestatakse kriteeriumid, et määrata kindlaks, milliseid positsioone võib üksteise suhtes tasarvestada, kusjuures see ei tohiks lihtsustada positsioonide kujunemist viisil, mis on vastuolus käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkidega;
- f) protseduur selle kohta, kuidas isikud võivad taotleda käesoleva artikli lõike 1 teise lõigu kohase erandi kohaldamist ning kuidas asjaomane pädev asutus sellised taotlused heaks kiidab;
- g) arvutamismeetod, mille abil määratakse kindlaks käesoleva artikli lõike 6 kohane kauplemisskoht, kus kaubatuletisinstrumentiga kauplemise maht on kõige suurem, ja olulised mahud.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

13. Pädevad asutused ei kehtesta lõike 1 kohaselt vastu võetud piirangutest rangemaid piiranguid, välja arvatud erandjuhtudel, kui rangemad piirangud on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed, võttes arvesse konkreetse turu likviidsust ja kõnealuse turu nõuetekohast toimimist. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil andmed kavandatavate rangemate positsioonipiirangute kohta, mis ei kehti esialgselt rohkem kui kuus kuud alates nende veebisaidil avaldamisest. Rangemaid positsioonipiiranguid võib pikendada järgnevate, maksimaalselt kuuekuuliste ajavahemike kaupa, kui piirangu põhjuseks olevad asjaolud püsivad. Kui piiranguid kuue kuu möödudes ei pikendata, kaotavad need automaatselt kehtivuse.

Kui pädevad asutused otsustavad kehtestada rangemad positsioonipiirangud, teavitavad nad sellest Euroopa Väärtpaberiturujärevalvet. Teade sisaldab ka rangemate positsioonipiirangute põhjendust. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab 24 tunni jooksul arvamuse selle kohta, kas ta peab rangemaid positsioonipiiranguid konkreetsel erandjuhul vajalikuks. Arvamus avaldatakse Euroopa Väärtpaberiturujärevalve veebisaidil.

Kui pädev asutus kehtestab piirangud Euroopa Väärtpaberiturujärevalve arvamuse vastaselt, avaldab ta viivitamata oma veebisaidil teate, kus selgitab sellise toimimise põhjuseid.

14. Liikmesriigid näevad ette, et pädevad asutused võivad kasutada käesoleva direktiivi kohast volitust mõista karistusi kooskõlas käesoleva artikliga kehtestatud järgmiste positsioonipiirangute rikkumise eest:

- a) tema territooriumil või välismaal asuvate või tegutsevate isikute hoitavad positsioonid, mis ületavad kaubatuletisinstrumentide lepingute piiranguid, mille pädev asutus on kehtestanud seoses lepingutega, millega kaubeldakse tema territooriumil asuvates või korraldatavates kauplemisskohtades, või seoses majanduslikult samaväärsete börsiväliste lepingutega;
- b) tema territooriumil asuvate või tegutsevate isikute hoitavad positsioonid, mis ületavad kaubatuletisinstrumentide lepingute piiranguid, mille on kehtestanud muude liikmesriikide pädevad asutused.

Artikkel 58

Positsioonidest teatamine positsiooni omavate isikute kategooriate kaupa

1. Liikmesriigid tagavad, et kauplemiskohta korraldavad investeerimisühing või turukorraldaja, kes kaupleb kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega:

- a) avaldab lõike 4 kohaselt igapäevase aruande oma kauplemiskohas kaubeldavate eri isikute kategooriate poolt hoitavate erinevate kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentide koondpositsioonide kohta, täpsustades pikkade ja lühikeste positsioonide arvu selliste kategooriate lõikes, nende muutused võrreldes eelmise aruandega, avatud positsioonide kogumahu määra iga kategooria puhul ning positsiooni omavate isikute arvu igas kategoorias, ning edastab kõnealuse aruande pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele; Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab keskselt kõnealustes aruannetes sisalduva teabe;
- b) esitab pädevale asutusele vähemalt kord päevas kõnealuse kauplemiskoha kõigi isikute, sealhulgas liikmete või osaliste ja nende klientide hoitavatest positsioonidest täieliku aruande.

Punktis a sätestatud kohustust kohaldatakse üksnes siis, kui nii isikute arv kui ka nende avatud positsioonid ületavad miinimummäära.

2. Liikmesriigid tagavad, et investeerimisühingud, mis kauplevad kaubatuletis-instrumentidega või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega väljaspool kauplemiskohta, esitavad kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega kaupleva kauplemiskoha pädevale asutusele või kesksele pädevale asutusele, kui kaubatuletis-instrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentidega kaubeldakse olulises mahus rohkem kui ühes jurisdiktsioonis asuvates kauplemiskohtades, vähemalt kord päevas täieliku aruande kauplemiskohas kaubeldavates kaubatuletis-instrumentides või lubatud heitkoguse väärtpaberites või nende tuletis-instrumentides ja majanduslikus mõttes samaväärsetes börsivälistes lepingutes võetud positsioonide kohta, samuti oma klientide positsioonide ja kõnealuste klientide positsioonide kohta, kuni lõppkliendini välja, vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artiklile 26 ja kui see on kohaldatav, määruse (EL) nr 1227/2011 artiklile 8.

3. Selleks et võimaldada vastavuse kontrollimist artikli 57 lõikega 1, nõuavad liikmesriigid, et reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide liikmed või osalised ja organiseeritud kauplemissüsteemide kliendid teataksid kõnealust kauplemiskohta korraldavale investeerimisühingule või turukorraldajale vähemalt kord päevas üksikasjad oma positsioonide kohta, mida hoitakse lepingute kaudu, millega selles kauplemiskohas kaubeldakse, samuti oma klientide positsioonide ja kõnealuste klientide positsioonide üksikasjad, kuni lõppkliendini välja.

4. Kaubatuletis-instrumentis või lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletis-instrumentis positsiooni omavad isikud liigitatakse investeerimisühingu või kõnealust kauplemiskohta korraldava turukorraldaja poolt järgmiselt, lähtudes nende põhitegevuse laadist ja võttes arvesse kehtivaid tegevuslube:

- a) investeerimisühingud või krediidasutused;
- b) investeerimisfondid, mis võivad olla kas direktiivis 2009/65/EÜ määratletud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad (eurofondid) või direktiivis 2011/61/EL määratletud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad;
- c) muud finantseerimisasutused, sealhulgas direktiivis 2009/138/EÜ määratletud kindlustusandjad ja edasikindlustusandjad ning direktiivis 2003/41/EÜ määratletud tööandjapensioni kogumisasutused;
- d) äriühingud;

- e) lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide puhul korraldajad, kes peavad täitma direktiivis 2003/87/EÜ sätestatud kohustusi.

Lõike 1 punktis a osutatud aruannetes tuleb täpsustada pikkade ja lühikeste positsioonide arv isikute kategooriate lõikes, muutused eelmise aruandega võrreldes, avatud positsioonide protsent iga kategooria kohta ning isikute arv iga kategooria kohta.

Lõike 1 punktis a osutatud aruannetes ja lõikes 2 osutatud täielikes aruannetes eristatakse järgmist:

- a) positsioone, mis on määratletud positsioonidena, millega objektiivselt mõõdetaval viisil vähendatakse äritegevusega otseselt seotud riske, ning

- b) muid positsioone.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks lõike 1 punktis a aruannete ja lõikes 2 osutatud täielike aruannete vorm.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Lubatud heitkoguse väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide puhul ei mõjuta kõnealused aruanded direktiivi 2003/87/EÜ kohaste nõuete täitmise kohustust.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, et täpsustada seoses käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus osutatud miinimummäärade, võttes arvesse avatud positsioonide koguarvu ja suurust ning positsiooni hoidvate isikute koguarvu.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada meetmeid, millega nõutakse kõigi lõike 1 punktis a osutatud aruannete saatmist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele igal nädalal kindlaks määratud ajal, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks need keskselt avaldada.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

V JAOTIS

ARUANDLUSTEENUSED

1. ja g u

Aruandlusteenuste pakkujate tegevusloa menetlus

Artikkel 59

Nõue taotleda tegevusluba

1. Liikmesriigid nõuavad, et I lisa D jaos kirjeldatud aruandlusteenuste pakkumiseks tavalise tegevuse või äritegevusena tuleb eelnevalt saada tegevusluba kooskõlas käesoleva jaoga. Sellise tegevusloa annab päritoluliikmesriigi pädev asutus, mis on määratud kooskõlas artikliga 67.

2. Erandina lõikest 1 lubavad liikmesriigid kauplemisskohta korraldaval investeerimisühingul või turukorraldajal korraldada tunnustatud kauplemiseabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja aruandlusteenuseid, kui eelnevalt on tõendatud nende vastavus käesolevale jaotisele. Selline teenus kajastub nende tegevusloas.

3. Liikmesriigid registreerivad kõik aruandlusteenuste pakkujad. Kõnealune register on avalikkusele kättesaadav ja sisaldab teavet teenuste kohta, mille jaoks aruandlusteenuste pakkujal on tegevusluba. Registrit ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet teavitatakse igast antud tegevusloast.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostab kõigi liidu aruandlusteenuste pakkujate loetelu. Kõnealune loetelu sisaldab teavet teenuste kohta, mille jaoks aruandlusteenuste pakkujal on tegevusluba, ja seda ajakohastatakse korrapäraselt. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuse loetelu ja ajakohastab seda oma veebisaidil.

Kui pädev asutus on tegevusloa kooskõlas artikliga 62 kehtetuks tunnistanud, avaldatakse teave kehtetuks tunnistamise kohta loetelus viieks aastaks.

4. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkujad osutaksid oma teenuseid pädeva asutuse järelevalve all. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kontrollivad korrapäraselt aruandlusteenuste pakkujate vastavust käesolevale jaotisele. Nad tagavad ka, et pädevad asutused teostavad järelevalvet selle üle, et aruandlusteenuste pakkujad vastavad alati käesolevas jaotises kehtestatud esmase tegevusloa andmise tingimustele.

Artikkel 60

Tegevusloa ulatus

1. Päritoluliikmesriik tagab, et tegevusloas on täpsustatud aruandlusteenus, mida aruandlusteenuste pakkujal on luba osutada. Aruandlusteenuste pakkuja, kes soovib oma tegevust laiendada teistele aruandlusteenustele, esitab taotluse tegevusloa ulatuse laiendamiseks.

2. Tegevusluba kehtib kogu liidus ning võimaldab aruandlusteenuste pakkujal osutada kogu liidus teenuseid, mille jaoks on talle antud tegevusluba.

Artikkel 61

Tegevusloa andmise ja selle andmisest keeldumise kord

1. Pädev asutus ei anna tegevusluba enne, kui ta on täielikult veendunud, et taotleja vastab kõigile käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätetest tulenevatele nõuetele.

2. Aruandlusteenuste pakkuja esitab kogu vajaliku teabe, sealhulgas tegevusplaani, milles on muu hulgas kirjas kavandatud teenuste liigid ja organisatsiooniline struktuur, mis võimaldab pädeval asutusel veenduda, et aruandlusteenuste pakkuja on esmase tegevusloa andmise ajaks kehtestanud kogu vajaliku korra käesoleva jaotise sätetest tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. Taotlejale teatatakse kuue kuu jooksul pärast täieliku taotluse esitamist, kas tegevusluba antakse või mitte.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada järgmist:

a) teave, mis tuleb pädevatele asutustele lõike 2 kohaselt esitada, sealhulgas tegevuskava;

b) artikli 63 lõike 3 kohaste teadete sisu.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused teabe edastamiseks käesoleva artikli lõike 2 ning artikli 63 lõike 4 kohaselt.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 62

Tegevuslubade kehtetuks tunnistamine

Pädev asutus võib aruandlusteenuste pakkujale välja antud tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui aruandlusteenuste pakkuja:

- a) ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, otseselt loobub tegevusloast või ei ole osutanud aruandlusteenuseid viimase kuue kuu jooksul, kui asjaomane liikmesriik ei ole ette näinud, et sellistel juhtudel kaotab tegevusluba kehtivuse;
- b) on saanud tegevusloa valeandmeid esitades või mõnel muul ebaausal viisil;
- c) ei vasta enam nendele tingimustele, mille alusel tegevusluba on välja antud;
- d) on jämedalt või järjekindlalt rikkunud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätteid.

Artikkel 63

Nõuded aruandlusteenuste pakkuja juhtorganile

1. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkuja juhtorgani kõigi liikmete maine oleks igal ajal piisavalt hea, neil oleks piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning nad pühendaksid piisavalt aega oma ülesannete täitmisele.

Juhtorganil on kollektiivselt piisavad teadmised, oskused ja kogemused, et suuta mõista aruandlusteenuste pakkuja tegevust. Juhtorgani iga liige tegutseb ausalt, usaldusväärset ja sõltumatult, et vajaduse korral tulemuslikult vaidlustada kõrgema juhtkonna otsuseid ning vajaduse korral tulemuslikult kontrollida ja jälgida juhtimisotsuste tegemist.

Kui turukorraldaja taotleb tegevusluba tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja tegevuse korraldamiseks ning tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja juhtorgani liikmed on samad mis reguleeritud turu juhtorganil, peetakse selliseid isikuid vastavaks esimeses lõigus sätestatud nõudele.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab hiljemalt 3. jaanuariks 2016 välja suunised juhtorgani liikmete sobivuse hindamiseks vastavalt lõikele 1, võttes arvesse nende erinevaid rolle ja ülesandeid ning vajadust vältida tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondeabe pakkuja või tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja juhtorgani liikmete ja kasutajate vahelist huvide konflikti.

3. Liikmesriigid nõuavad, et aruandlusteenuste pakkuja teavitaks pädevat asutust kõigi juhtorgani liikmete isikutest ning muutustest juhtorgani koosseisus ning edastaks pädevale asutusele kogu teabe, mida tal on vaja selleks, et otsustada, kas aruandlusteenuste pakkuja täidab lõikes 1 sätestatud nõudeid.

4. Liikmesriigid tagavad, et aruandlusteenuste pakkuja juhtorgan määratleb sellise juhtimiskorra, millega tagatakse organisatsiooni tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus organisatsioonis ja huvide konfliktide ennetamine, teostab järelevalvet selle rakendamise üle ning teeb seda turu usaldusväärset ja klientide huve toetaval viisil.

5. Pädev asutus keeldub tegevusloa andmisest, kui ta ei ole veendunud, et aruandlusteenuste pakkuja äritegevust tegelikult juhtiva(te)l isiku(te)l on piisavalt hea maine, või kui on objektiivne ja tõendatav alus arvata, et kavandatavad muutused aruandlusteenuste pakkuja juhtimises võivad seada ohtu selle kindla ja usaldusväärse juhtimise ning klientide huvide ja turu usaldusväärse nõuetekohase arvessevõtmise.

2. jagu

Nõuded tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajatele

Artikkel 64

Organisatsioonilised nõuded

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks asjakohase poliitika ja korra määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 20 ja 21 nõutud teabe avalikustamiseks tehniliste võimaluste piires reaajas ja mõistlikel kommertsalustel. Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning vormis, mis hõlbustab teabe konsolideerimist muudest allikatest pärit sarnaste andmetega.

2. Teave, mille tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja vastavalt lõikele 1 avalikustab, hõlmab vähemalt järgmisi üksikasju:

a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus;

b) hind, millega tehing tehti;

c) tehingu maht;

d) tehingu aeg;

e) tehingust teatamise aeg;

f) tehingu vääring;

g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või siis kood „OTC”;

h) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused.

3. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte klientidega, ning rakendaks seda korda pidevalt. Eeskätt suhtub turukorraldajana tegutsev tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kogu kogutud teabesse diskrimineerimist välistavalt, kehtestab asjakohase korra eri äritegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.

4. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabedastusvahendite turvalisuse, minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise enne avaldamist. Tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja tagab piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.

5. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja kehtestaks süsteemid, mis võimaldavad tõhusalt kontrollida kauplemisaruanete terviklikkust, märgata andmete väljajäämist ja ilmseid vigu ning nõuda vigaste aruanete uuesti esitamist.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks ühised formaadid, andmenõuded ja tehniline kord, mis hõlbustab lõikes 1 osutatud teabe konsolideerimist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, milles selgitatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe avalikustamise mõistlike kommertsaluste mõistet.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:

a) vahendeid, mille abil kauplemisteabearuandluse avalikustaja saab täita lõikes 1 osutatud teavitamiskohustust;

b) lõike 1 kohaselt avaldatava teabe sisu, sealhulgas vähemalt lõikes 2 osutatud teave nii, et artiklis 64 nõutud teabe avaldamine oleks võimalik;

c) lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud konkreetsed organisatsioonilised nõuded.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

3. jagu

Nõuded kauplemiskoondteabe pakkujatele

Artikkel 65

Organisatsioonilised nõuded

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestaksid asjakohase poliitika ja korra, mis võimaldab koguda määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 6 ja 20 kohaselt avalikustatud teavet, koondada see pidevaks elektrooniliseks andmevooks ning teha kõnealune teave avalikkusele kättesaadavaks tehniliste võimaluste piires reaalajas ja mõistlikel kommertsalustel.

Kõnealune teave sisaldab vähemalt järgmist:

- a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus;
- b) hind, millega tehing tehti;
- c) tehingu maht;
- d) tehingu aeg;
- e) tehingust teatamise aeg;
- f) tehingu vääring;
- g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või muul juhul kood „OTC”;
- h) asjakohasel juhul asjaolu, et investeerimisotsuse ja tehingu täitmise eest oli vastutav investeerimisühingu arvutialgoritm;
- i) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused;
- j) kui määruse (EL) nr 600/2014 artikli 3 lõikes 1 osutatud teabe avalikustamise kohustuse täitmisest anti kooskõlas kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 punktiga a või b vabastus, siis märge selle kohta, kumma sätte alusel vabastus anti.

Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui kauplemiskoondteabe pakkuja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning vormis, mis teeb selle turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetavaks ja kasutatavaks.

2. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkujad kehtestaksid asjakohase poliitika ja korra, mis võimaldab koguda määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 10 ja 21 kohaselt avalikustatud teavet, koondada see pidevaks elektrooniliseks andmevooks ning teha kõnealune teave avalikkusele kättesaadavaks tehniliste võimaluste piires reaalajas ja mõistlikel kommertsalustel, kusjuures teave peab sisaldama vähemalt järgmist:

- a) finantsinstrumendi identifitseerimistunnus või identifitseerivad tunnused;

- b) hind, millega tehing tehti;
- c) tehingu maht;
- d) tehingu aeg;
- e) tehingust teatamise aeg;
- f) tehingu vääring;
- g) tehingu täitmise kauplemiskoha kood või kood „SI”, kui tehing täideti kliendi korralduste süsteemse täitja kaudu, või muul juhul kood „OTC”;
- h) asjakohasel juhul märge selle kohta, et tehingule kehtisid eritingimused.

Kõnealune teave tehakse tasuta kättesaadavaks 15 minutit pärast seda, kui kauplemiskoondteabe pakkuja on selle avaldanud. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja suudaks tõhusalt ja järjekindlalt levitada kõnealust teavet viisil, mis kedagi diskrimineerimata tagab teabele kiire juurdepääsu, ning üldiselt aktsepteeritavates formaatides, mis on koostalitlusvõimelised ning teevad teabe turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetavaks ja kasutatavaks.

3. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja tagaks, et esitatav teave koondab kõigi reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate andmeid ning andmeid lõike 8 punkti c kohastes regulatiivsetes tehnilistes standardites täpsustatud finantsinstrumentide kohta.

4. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte, ning rakendaks seda korda pidevalt. Turukorraldajad ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajad, kes korraldavad ka kauplemiskoondteavet, suhtuvad kogu kogutud teabesse mittediskrimineerivalt, kehtestavad piisava korra eri tegevuste lahus hoidmiseks ning rakendavad seda pidevalt.

5. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabedastusvahendite turvalisuse ning minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu. Päritoluliikmesriik nõuab, et kauplemiskoondteabe pakkuja tagaks piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks andmenõuded ja formaadid teabe avaldamiseks kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklitega 6, 10, 20 ja 21 ja mis hõlmavad finantsinstrumendi identifitseerimistunnust, tehingu hinda, kogust, tehingu aega, vääringut, kauplemiskoha tunnust ning märget tehingu eritingimuste kohta; samuti määratakse nendega kindlaks tehniline kord, mis aitaks teavet levitada tõhusalt ja järjepidevalt ning viisil, mis tagaks, et see oleks turuosaliste jaoks vastavalt lõigetele 1 ja 2 hõlpsasti juurdepääsetav ja kasutatav, ning käsitletakse ka kauplemiskoondteabe pakkuja võimalikke lisateenuseid, mis aitavad suurendada turu tõhusust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimese lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015 seoses määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 6 ja 20 alusel avaldatava teabega ning hiljemalt 3. juuliks 2015 seoses määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 10 ja 21 alusel avaldatava teabega.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega selgitatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud andmevoogude kättesaadavaks tegemise mõistlike kommertsaluste mõistet.
8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:
 - a) vahendeid, mille abil kauplemiskoondteabe pakkuja saab täita lõigetes 1 ja 2 osutatud teavitamiskohustust;
 - b) lõigete 1 ja 2 kohaselt avaldatud teabe sisu;
 - c) andmeid finantsinstrumentide kohta, mida andmevoog peab sisaldama, ning omakapitaliväliste instrumentide puhul kauplemiskohti ja kauplemisteabearuandluse avalikustajaid, kes tuleb kaasata;
 - d) muid vahendeid, millega tagatakse eri kauplemiskoondteabe pakkujate avaldatavate andmete ühtsus, andmete ulatuslik kaardistamine ning ristviitamine muudest allikatest pärit sarnaste andmetega ja koondamise võimalus liidu tasandil;
 - e) lõigetes 4 ja 5 sätestatud konkreetsed organisatsioonilised nõuded.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. ja g u

Nõuded tunnustatud aruandlussüsteemi pakkujatele

Artikkel 66

Organisatsioonilised nõuded

1. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks asjakohase poliitika ja korra määruse (EL) nr 600/2014 artikliga 26 nõutud teabe esitamiseks võimalikult kiiresti ja hiljemalt tehingu toimumise päevale järgneva päeva lõpuks. Selline teave esitatakse kooskõlas määruse (EL) nr 600/2014 artiklis 26 sätestatud nõuetega.
2. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks tõhusa halduskorra, mis aitaks ära hoida huvide konflikte klientidega, ning rakendaks seda korda pidevalt. Eeskätt suhtub turukorraldajana või investeerimisühinguna tegutsev tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kogu kogutud teabesse mittediskrimineerivalt ja kehtestab piisava korra eri tegevuste lahushoidmiseks ning rakendab seda pidevalt.
3. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks usaldusväärsed turvasüsteemid, mis tagaksid teabeedastusvahendite turvalisuse ja autentimise, minimeeriks andmelaostuse ja loata juurdepääsu ohtu ning hoiaksid ära teabe lekkimise, säilitades igal ajal andmete konfidentsiaalsuse. Päritoluliikmesriik nõuab, et aruandlussüsteemi pakkuja tagaks piisavad ressursid ja varuseadmed, mis võimaldavad pidevalt teenuseid pakkuda.
4. Päritoluliikmesriik nõuab, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kehtestaks süsteemid, mis võimaldavad tõhusalt kontrollida andmete terviklikkust, märgata investeerimisühingu põhjustatud andmete väljajäämist ja ilmseid vigu, edastada andmed selliste vigade ja väljajäämistega kohta investeerimisühingule ning nõuda vigu sisaldanud aruannete uuesti esitamist.

Päritoluliikmesriik nõuab ka, et tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja kasutaks süsteeme, mis võimaldavad tal tuvastada tema enda põhjustatud vigu ja väljajäämisi ning esitada või vajadusel uuesti esitada pädevale asutusele õiged ja täielikud tehinguaruanded.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, millega täpsustatakse:

a) vahendeid, mille abil tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja saab täita lõikes 1 osutatud teavitamiskohustust, ning

b) lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud konkreetseid organisatsioonilisi nõudeid.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

VI JAOTIS

PÄDEVAD ASUTUSED

I PEATÜKK

Määramine, volitused ja õiguskaitsemenetlused

Artikkel 67

Pädevate asutuste määramine

1. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, kes täidavad määruses (EL) nr 600/2014 ja käesolevas direktiivis sätestatud ülesandeid. Liikmesriigid teatavad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kõnealuste ülesannete täitmise tagamise eest vastutavate pädevate asutuste nimed ja nende ülesannete jaotuse.

2. Lõikes 1 nimetatud pädevad asutused on ametiasutused, ilma et see piiraks ülesannete teistele üksustele delegeerimise võimalust, kui see on sõnaselgelt ette nähtud artikli 29 lõikega 4.

Ülesannete delegeerimine muudele üksustele, mis ei ole lõikes 1 osutatud asutused, ei või hõlmata avaliku võimu ega kaalutusõiguse kasutamist. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused võtaksid enne delegeerimist kõik mõistlikud meetmed tagamaks, et üksusel, kellele ülesanded delegeeritakse, on võimalused ja ressursid kõigi ülesannete tõhusaks täitmiseks, ja et delegeerimine toimub üksnes juhul, kui delegeeritud ülesannete täitmiseks on kehtestatud selgelt määratletud ja dokumenteeritud raamistik, milles on ära näidatud võetavad ülesanded ja nende täitmise tingimused. Need tingimused sisaldavad ka klauslit, mis kohustab asjaomast üksust tegutsema ja olema korraldatud nii, et oleks välditud huvide konflikt ja et delegeeritud ülesannete täitmisel saadud teavet ei kasutataks ebaõiglaselt või konkurentsi välistamiseks. Lõppvastutus käesoleva direktiivi ja selle rakendusmeetmete täitmise järelevalve eest lasub lõike 1 kohaselt määratud pädeval asutusel või pädevatel asutustel.

Liikmesriigid teatavad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kõiki-dest kokkulepetest, mis on sõlmitud ülesannete delegeerimiseks, sealhulgas sellise delegeerimise täpsetest tingimustest.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevate asutuste loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

*Artikkel 68***Koostöö sama liikmesriigi asutuste vahel**

Kui liikmesriik määrab käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätte jõustamiseks rohkem kui ühe pädeva asutuse, määratletakse selgelt nende vastavad ülesanded ja nad teevad tihedat koostööd.

Iga liikmesriik nõuab, et selline koostöö toimuks ka pädevate asutuste vahel käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses ja kõnealuses liikmesriigis krediidasutuste ja muude finantseerimisasutuste, pensionifondide, eurofondide, kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate ning kindlustusandjate üle järelevalve teostamise eest vastutavate pädevate asutuste vahel.

Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused vahetaksid teavet, mis on nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalik või asjakohane.

*Artikkel 69***Järelevalvevolitused**

1. Pädevatele asutustele antakse kõik nende käesolevast direktiivist ja määrusest (EL) nr 600/2014 tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalvevolitused, sealhulgas uurimisvolitused ja volitused kehtestada parandusmeetmeid.
2. Lõikes 1 osutatud volitused hõlmavad vähemalt õigust:
 - a) tutvuda kõigi dokumentidega või mis tahes vormingus muude andmetega, mis pädeva asutuse arvates võiksid olla tema ülesannete täitmiseks olulised, ja saada või teha nende dokumentide koopiaid;
 - b) taotleda või nõuda isikutelt teabe esitamist ja vajaduse korral kutsuda isikuid välja ja neid teabe saamise eesmärgil küsitleda;
 - c) teha kohapeal kontrolle või toimetada uurimisi;
 - d) nõuda investeerimisühingult või krediidasutuselt või käesoleva direktiiviga või määrusega (EL) nr 600/2014 reguleeritavalt muult üksuselt olemasolevaid telefonikõnede või elektroonilise teabevahetuse salvestusi või muid andmeliikluse andmeid;
 - e) nõuda vara käsutamise piiramist, arestimist või mõlemat;
 - f) nõuda kutsetegevuse ajutist keelustamist;
 - g) nõuda, et tegevusloa saanud investeerimisühingute, reguleeritud turgude ja andmeedastusteenuste pakkujate audiitorid edastaksid teavet;
 - h) anda asi üle kriminaalmenetluse algatamiseks;
 - i) lubada audiitoritel või ekspertidel teha kontrolle või toimetada uurimisi;
 - j) taotleda või nõuda mis tahes isikult kõigi asjakohaste dokumentidega seotud teabe esitamist kaubatuleisinstrumentidega seotud positsiooni või riskipositsiooni suuruse ja eesmärgi kohta ning vara või kohustuste kohta alusvara turul.

- k) nõuda sellise tegevuse või tava ajutist või alalist peatamist, mis pädeva asutuse arvates on vastuolus määruse (EL) nr 600/2014 sätetega ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud sätetega, ning hoida ära sellise tegevuse või tava kordumine;
- l) võtta mis tahes liiki meetmeid tagamaks, et investeerimisühingud, reguleeritud turud ja muud isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi või määrust (EL) nr 600/2014, täidaksid jätkuvalt õiguslikke nõudeid;
- m) nõuda finantsinstrumendiga kauplemise peatamist;
- n) nõuda finantsinstrumendiga kauplemise lõpetamist reguleeritud turul või muu kauplemissüsteemi raames;
- o) nõuda mis tahes isikult positsiooni või riskipositsiooni suuruse vähendamist;
- p) piirata isiku võimalust kaubatuletsinstrumentidesse investeerimiseks, sealhulgas ka piirangute kehtestamisega selle positsiooni suurusele, mida mis tahes isik võib igal ajal hoida vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 57;
- q) väljastada avalikke teadaandeid;
- r) nõuda siseriikliku õigusega lubatud ulatuses sideoperaatorite valduses olevaid olemasolevaid andmeliiklusandmeid, kui on piisav alus kahtlustada rikkumist ja kui sellised andmed võivad olla asjakohased käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiste uurimisel;
- s) peatada finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turustamine või müük, kui ei ole täidetud määruse (EL) nr 600/2014 artiklite 40, 41 või 42 tingimused;
- t) peatada finantsinstrumentide või investeerimishoiuste turustamine või müük, kui investeerimisühing ei ole välja töötanud või kohaldanud tõhusat toodete heakskiitmise korda või on muul viisil jätnud käesoleva direktiivi artikli 16 lõikes 3 sätestatud nõuded täitmata;
- u) nõuda investeerimisühingu või turukorraldaja juhatusest mõne füüsilise isiku eemaldamist.

Liikmesriigid teavitavad hiljemalt 3. juuliks 2016 komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõigete 1 ja 2 siseriiklikku õigusesse ülevõtmiseks kohaldatavatest õigus- ja haldusnormidest. Nad teatavad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjendamatu viivitusega õigus- ja haldusnormide hilisematest muudatustest.

Liikmesriigid tagavad, et neil on kehtestatud mehhanismid tagamaks, et käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumise tagajärjel tekkinud rahalise või muu kahju eest makstakse hüvitist või võetakse muid parandusmeetmeid vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 70

Karistused õigusrikkumiste eest

1. Mõjutamata pädevate asutuste artikli 69 kohaseid järelevalvevolitusi, sealhulgas uurimisvolitusi ja volitusi kehtestada parandusmeetmeid, ning liikmesriikide õigust näha ette ja mõista kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid halduskaristusi ja muid meetmeid käsitlevad eeskirjad ja tagavad, et nende pädevad asutused võivad mõista halduskaristusi ja kohaldada muid meetmeid, mida kohaldatakse kõigi käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 ja käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rakendamisel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Sellised karistused ja muud meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning neid kohaldatakse õigusrikkumiste suhtes ka siis, kui neile ei ole otseselt osutatud lõigetes 3, 4 ja 5.

Liikmesriigid võivad otsustada jätta halduskaristusi käsitlevad eeskirjad kehtestamata selliste õigusrikkumiste puhul, mille eest kohaldatakse siseriikliku õiguse alusel kriminaalkaristusi. Sellisel juhul edastavad liikmesriigid komisjonile asjakohased kriminaalõiguse sätted.

Liikmesriigid teavitavad hiljemalt 3. juuliks 2016 komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet oma õigus- ja haldusnormidest, millega võetakse üle käesolev artikkel, sealhulgas asjaomastest kriminaalõiguse sätetest. Liikmesriigid teatavad põhjendamatu viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kõnealuste normide hilisematest muudatustest.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui investeerimisühingud, turukorraldajad, aruandlusteenuste pakkujad, krediidasutused seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalid rikuvad oma kohustusi, saab investeerimisühingute ja turukorraldajate juhtorganite liikmete ning muu füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kes siseriikliku õiguse kohaselt rikkumise eest vastutavad, kohaldada karistusi ja muid meetmeid, arvestades tingimusi, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses käesoleva direktiiviga ühtlustamata valdkondades.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumiseks loetakse vähemalt järgmiste käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätete rikkumist:

a) käesoleva direktiivi:

- i) artikli 8 punkt b;
- ii) artikli 9 lõiked 1–6;
- iii) artikli 11 lõiked 1 ja 3;
- iv) artikli 16 lõiked 1–11;
- v) artikli 17 lõiked 1–6;
- vi) artikli 18 lõiked 1–9 ja lõike 10 esimene lause;
- vii) artiklid 19 ja 20;
- viii) artikli 21 lõige 1;
- ix) artikli 23 lõiked 1, 2 ja 3;
- x) artikli 24 lõiked 1–5 ja 7–10 ning lõike 11 esimene ja teine lõik;
- xi) artikli 25 lõiked 1–6;
- xii) artikli 26 lõike 1 teine lause ja artikli 26 lõiked 2 ja 3;
- xiii) artikli 27 lõiked 1–8;

- xiv) artikli 28 lõiked 1 ja 2;
- xv) artikli 29 lõike 2 esimene ja kolmas lõik, lõike 3 esimene lause, lõike 4 esimene lõik ja lõige 5;
- xvi) artikli 30 lõike 1 teine lõik ja lõike 3 teise lõigu esimene lause;
- xvii) artikli 31 lõige 1, lõike 2 esimene lõik ja lõige 3;
- xviii) artikli 32 lõige 1 ning lõike 2 esimene teine ja neljas lõik;
- xix) artikli 33 lõige 3;
- xx) artikli 34 lõige 2, lõike 4 esimene lause, lõike 5 esimene lause ning lõike 7 esimene lause;
- xxi) artikli 35 lõige 2, lõike 7 esimene lõik ja lõike 10 esimene lause;
- xxii) artikli 36 lõige 1;
- xxiii) artikli 37 lõike 1 esimene lõik ja teise lõigu esimene lause ning lõike 2 esimene lõik;
- xxiv) artikli 44 lõike 1 neljas lõik, lõike 2 esimene lause, lõike 3 esimene lõik ning lõike 5 punkt b;
- xxv) artikli 45 lõiked 1–6 ja lõige 8;
- xxvi) artikli 46 lõige 1, lõike 2 punktid a ja b;
- xxvii) artikkel 47;
- xxviii) artikli 48 lõiked 1–11;
- xxix) artikli 49 lõige 1;
- xxx) artikli 50 lõige 1;
- xxxi) artikli 51 lõiked 1–4 ning lõike 5 teine lause;
- xxxii) artikli 52 lõige 1 ning lõike 2 esimene, teine ja viies lõik;
- xxxiii) artikli 53 lõiked 1, 2 ja 3, lõike 6 teise lõigu esimene lause ning lõige 7;

xxxiv) artikli 54 lõige 1, lõike 2 esimene lõik ja lõige 3;

xxxv) artikli 57 lõiked 1 ja 2, lõige 8 ja lõike 10 esimene lõik;

xxxvi) artikli 58 lõiked 1–4;

xxxvii) artikli 63 lõiked 1, 3 ja 4;

xxxviii) artikli 64 lõiked 1–5;

xxxix) artikli 65 lõiked 1–5;

xxxx) artikli 66 lõiked 1–4; ja

b) määruse (EL) nr 600/2014:

i) artikli 3 lõiked 1 ja 3;

ii) artikli 4 lõike 3 esimene lõik;

iii) artikkel 6;

iv) artikli 7 lõike 1 kolmanda lõigu esimene lause;

v) artikli 8 lõiked 1, 3 ja 4;

vi) artikkel 10;

vii) artikli 11 lõike 1 kolmanda lõigu esimene lause ning artikli 11 lõike 3 kolmas lõik;

viii) artikli 12 lõige 1;

ix) artikli 13 lõige 1;

x) artikli 14 lõige 1, lõike 2 esimene lause ja lõike 3 teine, kolmas ja neljas lause;

xi) artikli 15 lõike 1 esimene lõik ning teise lõigu esimene ja kolmas lause, lõige 2 ning lõike 4 teine lause;

xii) artikli 17 lõike 1 teine lause;

xiii) artikli 18 lõiked 1 ja 2, lõike 4 esimene lause, lõike 5 esimene lause, lõike 6 esimene lõik, lõiked 8 ja 9;

xiv) artikli 20 lõige 1 ja lõike 2 esimene lause;

xv) artikli 21 lõiked 1, 2 ja 3;

xvi) artikli 22 lõige 2;

xvii) artikli 23 lõiked 1 ja 2;

xviii) artikli 25 lõiked 1 ja 2;

xix) artikli 26 lõike 1 esimene lõik, lõiked 2–5, lõike 6 esimene lõik, lõike 7 esimene kuni viies ja kaheksas lõik;

xx) artikli 27 lõige 1;

xxi) artikli 28 lõige 1 ja lõike 2 esimene lõik;

xxii) artikli 29 lõiked 1 ja 2;

xxiii) artikli 30 lõige 1;

xxiv) artikli 31 lõiked 2 ja 3;

xxv) artikli 35 lõiked 1, 2 ja 3;

xxvi) artikli 36 lõiked 1, 2 ja 3;

xxvii) artikli 37 lõiked 1 ja 3;

xxviii) artiklid 40, 41 ja 42.

4. Käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 rikkumisena käsitatakse ka investeerimisteenuste osutamist või investeerimistegevust ilma käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 järgmiste sätete kohaselt nõutud tegevusloata või heakskiiduta:

a) käesoleva direktiivi artikkel 5, artikli 6 lõige 2 või artiklid 34, 35, 39 või 59, või

b) määruse (EL) nr 600/2014 artikli 7 lõike 1 kolmas lause või artikli 11 lõige 1.

5. Käesoleva direktiivi rikkumiseks loetakse ka artiklis 69 sätestatud uurimise, kontrolli või taotluse puhul koostööst keeldumist või nende nõuete mittejärgimist.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud õigusrikkumiste puhul antakse pädevatele asutustele kooskõlas siseriikliku õigusega volitus kohaldada halduskaristusi ja muid meetmeid, mis hõlmavad vähemalt järgmist:

- a) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsiline või juriidiline isik ja rikkumise laad vastavalt artiklile 71;
- b) ettekirjutus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- c) investeerimisühingu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamiseks luba omava turukorraldaja, reguleeritud turu, tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustaja, kauplemiskoondteabe pakkuja ja tunnustatud aruandlussüsteemi pakkuja tegevusloa kehtetuks tunnistamine või tegevusloa kehtivuse peatamine kooskõlas artiklitega 8, 43 ja 65;
- d) investeerimisühingu juhtorgani liikme või teise vastutava füüsilise isiku suhtes kehtestatud ajutine, või korduvate raskete õigusrikkumiste korral, alaline keeld täita investeerimisühingus juhtimisülesandeid;
- e) ajutine keeld investeerimisühingule olla reguleeritud turgude või mitmepoolsete kauplemissüsteemide liige või osaline või organiseeritud kauplemissüsteemide klient;
- f) juriidilise isiku puhul maksimaalne haldustrahv vähemalt kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa kõnealuse riigi omavääringus 2. juuli 2014. aasta seisuga, või kuni 10 % juriidilise isiku aastases kogukäibest vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mille juhtorgan on kinnitanud; kui juriidiline isik on emaettevõtja või selle emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud finantsaruandeid vastavalt direktiivile 2013/34/EL, siis on asjaomane aasta kogukäive vastavalt asjakohastele raamatupidamisdirektiividele aasta kogukäive või vastav tululiik viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamisaruande järgi, mille on heaks kiitnud kõrgeima taseme emaettevõtja juhtorgan;
- g) füüsilise isiku puhul maksimaalne haldustrahv vähemalt 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, vastav summa omavääringus 2. juuli 2014. aasta seisuga;
- h) maksimaalne haldustrahv, mis on vähemalt sama suur kui kahekordne kasu, mis saadi rikkumise tulemusel, mille puhul on võimalik kasu kindlaks määrata, isegi kui see ületab punktides f ja g osutatud maksimumsummasid.

7. Liikmesriigid võivad volitada pädevaid asutusi mõistma lisaks lõikes 6 osutatud karistustele karistuste liike või karistusi, mille summad ületavad lõike 6 punktides f, g ja h osutatud summasid.

Artikkel 71

Otsuste avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused avaldavad oma ametlikul veebisaidil kõik otsused halduskaristuste või muude meetmete kohta, mis on mõistetud või võetud määruse (EL) nr 600/2014 või käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, tehes seda viivitamata pärast karistatud isiku vastavast otsusest teatamist. Avaldatakse vähemalt teave õigusrikkumise liigi ja laadi kohta ning vastutavate isikute andmed. Kõnealune kohustus ei kehti otsuste suhtes, millega võetakse uurivat laadi meetmeid.

Kui pädev asutus, olles hinnanud iga üksikjuhtumi puhul eraldi selliste andmete avaldamise proportsionaalsust, peab juriidilise isiku identiteedi või füüsilise isiku isikuandmete avaldamist ebaproportsionaalseks, või kui nende andmete avaldamine ohustab finantsturgude stabiilsust või käimasolevat uurimist, tagavad liikmesriigid, et pädevad asutused kas:

- a) viivitavad karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse avaldamisega kuni hetkeni, mil vastava teabe avaldamisest hoidumise põhjused lakkavad eksisteerimast;
- b) avaldavad karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse kohta anonüümsed andmed siseriiklikus õiguses sätestatud korras, kui selline anonüümne andmete avaldamine tagab asjaomaste isikuandmete tõhusa kaitse;
- c) jätab karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse üldse avaldamata, kui punktides a ja b sätestatud võimalusi peetakse ebapiisavaks, et tagada:
 - i) et finantsturgude stabiilsust ei seata ohtu;
 - ii) sellise otsuse avaldamise proportsionaalsus vähemoluliseks peetava meetme puhul.

Kui karistuse mõistmine või muu meetme võtmise otsus otsustatakse avaldada anonüümselt, võib asjakohaste andmete avaldamise edasi lükata mõistliku aja võrra, kui on ette näha, et selle ajavahemiku jooksul anonüümse avaldamise põhjused kaovad.

2. Juhul kui karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuse saab asjakohasele õigus- või muule asutusele edasi kaevata, avaldavad pädevad asutused oma ametlikul veebisaidil viivitamata ka sellise teabe ja hilisema teabe kaebuse tulemuste kohta. Lisaks avaldatakse otsused varasemate karistuse mõistmise või muu meetme võtmise otsuste tühistamise kohta.

3. Pädevad asutused tagavad, et käesoleva artikli kohaselt avaldatud andmed on nende ametlikul veebisaidil vähemalt viis aastat alates nende avaldamisest. Avaldatud isikuandmeid hoitakse pädeva asutuse ametlikul veebisaidil ainult aja jooksul, mis on ette nähtud kohaldatavates andmekaitse-eeskirjades.

Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet kõikidest mõistetud, kuid lõike 1 punkti c kohaselt avaldamata halduskaristustest, sealhulgas nendega seotud kaebustest ja kaebuste lahendamise tulemustest. Liikmesriigid tagavad, et pädevaid asutusi teavitatakse mõistetud kriminaalkaristustest ja nendega seotud lõplikest otsustest ning et nad esitavad kõnealuse teabe Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab talle teatatud karistuste kesksel andmebaasi üksnes pädevate asutuste vahel teabe vahetamise eesmärgil. Kõnealusele andmebaasile pääsevad ligi ainult pädevad asutused ja seda ajakohastatakse pädevate asutuste esitatud teabe põhjal.

4. Liikmesriigid esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas koondteabe kõikide lõigete 1 ja 2 kohaselt mõistetud karistuste ja võetud muude meetmete kohta. Kõnealune kohustus ei kehti uurivat laadi meetmete suhtes. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab selle teabe aastaaruandes.

Kui liikmesriigid on kooskõlas artikliga 70 otsustanud kehtestada nimetatud artiklis osutatud sätete rikkumise eest kriminaalkaristused, esitavad nende pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kord aastas anonüümsed koondandmed kõigi algatatud kriminaaluurimiste ja mõistetud kriminaalkaristuste kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab mõistetud kriminaalkaristuste andmed aastaaruandes.

5. Kui pädev asutus avalikustab haldusmeetme, -karistuse või kriminaalkaristuse, teatab ta sellisest avalikustamisest samaaegselt ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

6. Kui avaldatud kriminaal- või halduskaristus on seotud investeerimisühinguga, turukorraldajaga, aruandlusteenuste pakkujaga, krediitiasutusega seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalidega, millele on antud tegevusluba kooskõlas käesoleva direktiiviga, lisab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viite avaldatud karistusele asjaomases registris.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu käesolevas artiklis osutatud teabe esitamise menetluste ja vormide kohta.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 72

Järelevalve- a karistuste mõistmise volituste kasutamine

1. Pädevad asutused kasutavad artiklis 69 osutatud järelevalvevolitusi, sh uurimisvolitusi ja parandusmeetmete kehtestamise volitusi ning artiklis 70 osutatud karistuste mõistmise volitusi kooskõlas siseriikliku õiguskorraga:

- a) otse;
- b) koostöös teiste asutustega;
- c) omal vastutusel delegeerimise teel üksustele, kellele on delegeeritud ülesanded vastavalt artikli 67 lõikele 2, või
- d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

2. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused võtavad artiklis 70 osutatud karistuste mõistmise volituse kasutamise puhul halduskaristuse suuruse või muu meetme ulatuse ning nende liigi määramisel arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, mida näitab eelkõige vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastane sissetulek ja netovara;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku saadud kasu või välditud kahjumi suurus, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) kolmandate isikute kahjum, mis tulenes rikkumisest, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase, ilma et see piiraks vajadust tagada kõnealuse isiku saadud kasumi või välditud kahjumi loovutamist;

g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised.

Pädevad asutused võivad halduskaristuse suuruse või muu meetme ulatuse ning nende liigi määramisel võtta peale esimeses lõigus osutatud asjaolude arvesse täiendavaid asjaolusid.

Artikkel 73

Õigusrikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused kehtestavad tõhusa korra, et võimaldada määruse (EL) nr 600/2014 sätete ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete võimalikust või tegelikust rikkumisest teatamist pädevatele asutustele.

Esimeses lõigus osutatud kord hõlmab vähemalt järgmist:

- a) võimalike või tegelike rikkumiste ja nende järelkontrolli puudutavate teadete vastuvõtmise erimenetlused, sealhulgas turvaliste sidekanalite loomine nende teadaannete esitamiseks;
- b) finantseerimisasutuses toimepandud rikkumistest teavataste töötajate asjakohane kaitse vähemalt kättemaksu, diskrimineerimise või muud laadi ebaõiglase kohtlemise eest;
- c) nii rikkumisest teatanud isiku kui ka väidetavalt rikkumise toimepanemise eest vastutava füüsilise isiku isikuandmete kaitse kõigis menetluse etappides, välja arvatud juhul, kui andmete avaldamine on siseriiklikust õigusest tulenevalt nõutav edasise uurimise või järgneva haldus- või kohtumenetluse raames.

2. Liikmesriigid nõuavad, et investeerimisühingud, turukorraldajad, aruandlusteenuste pakkujad, krediidasutused seoses investeerimisteenuste või -tegevuste või kõrvalteenustega või kolmandate riikide äriühingute filiaalid kehtestaksid asjakohase korra, mille kohaselt nende töötajad teatavad võimalikest või tegelikest rikkumistest ettevõttesiseselt sõltumatu ja iseseisva erikanali kaudu.

Artikkel 74

Kaebuse esitamise õigus

1. Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) nr 600/2014 sätete või käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud õigus- ja haldusnormide alusel tehtud otsused on nõuetekohaselt põhjendatud ja nende peale võib esitada kaebuse kohtule. Samuti kehtib kohtule kaebuse esitamise õigus, kui kuue kuu jooksul alates kõiki nõutud andmeid sisaldava tegevusloa taotluse esitamist ei võeta vastu otsust.

2. Liikmesriigid näevad ette, et vastavalt siseriiklikule õigusele võivad tarbijate huvides ja kooskõlas siseriikliku õigusega algatada kohtuasja või suunata asja lahendamiseks pädevatele haldusasutustele ka üks või mitu järgmist asutust, et tagada määruse (EL) nr 600/2014 ja käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike sätete kohaldamine:

- a) ametiasutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi oma liikmete kaitseks meetmeid võtta.

*Artikkel 75***Tarbijate kaebuste kohtuvälise lahendamise kord**

1. Liikmesriigid tagavad tulemuslike ja tõhusate kaebuste lahendamise ja heastamismenetluste kehtestamise tarbijate vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks seoses investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisega investeerimisühingute poolt, kasutades selleks asjakohasel juhul olemasolevaid asutusi. Lisaks tagavad liikmesriigid, et kõik investeerimisühingud on seotud ühe või mitme kaebuste lahendamise ja heastamismenetlusi rakendava asutusega.
2. Liikmesriigid tagavad, et kõnealused asutused teevad piiriüleste vaidluste lahendamiseks aktiivset koostööd teiste liikmesriikide sarnaste asutustega.
3. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärevalvet lõikes 1 osutatud kaebuste lahendamise ja heastamismenetlustest, mis on nende jurisdiktsioonis kättesaadavad.

Euroopa Väärtpaberiturujärevalve avaldab kõigi kohtuväliste kordade loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

*Artikkel 76***Ametisaladus**

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused, kõik isikud, kes töötavad või on töötanud pädevates asutustes või üksustes, kellele on delegeeritud ülesanded vastavalt artikli 67 lõikele 2, samuti pädevate asutuste määratud audiitorid ja eksperdid on kohustatud hoidma ametisaladust. Nad ei avalda konfidentsiaalset teavet, mida nad on võinud saada oma ülesandeid täites, välja arvatud kokkuvõttena või sellises üldises vormis, mille põhjal üksikuid investeerimisühinguid, turukorraldajaid, reguleeritud turge ega muid isikuid ei saa identifitseerida, ilma et see piiraks siseriikliku kriminaal- või maksuõiguse valdkonda kuuluvate või käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 nõuete kohaldamist.
2. Investeerimisühingu, turukorraldaja või reguleeritud turu suhtes pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise korral võib tsiviil- ja kaubandusõiguse menetluse käigus avaldada kolmanda isikuid mittepuudutavat konfidentsiaalset teavet, mis on vajalik menetluse läbiviimiseks.
3. Ilma et see piiraks siseriikliku kriminaal- või maksuõiguse sätteid, võivad pädevad asutused või muud organid või füüsilised või juriidilised isikud, kes saavad käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaselt konfidentsiaalset teavet, kasutada seda üksnes oma kohustuste täitmisel ja oma ülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisalas, või kui nad on pädevad asutused või muude asutused, organid või füüsilised või juriidilised isikud, eesmärgil, mille jaoks kõnealune teave neile esitati ja/või haldus- või kohtumenetluse kontekstis, mis on seotud just kõnealuste ülesannete täitmisega. Teavet edastava pädeva asutuse või muu asutuse, organi või isiku nõusolekul võib teavet saav asutus kasutada seda siiski ka muudel eesmärkidel.
4. Käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe kohta kehtib käesolevas artiklis sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustus. Käesolev artikkel ei takista siiski pädevaid asutusi vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet kooskõlas käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 ja teiste direktiivide või määrustega, mida kohaldatakse investeerimisühingute, krediidasutuste, pensionifondide, eurofondide, alternatiivsete investeerimisfondide, kindlustus- ja edasikindlustusvahendajate, kindlustusandjate, reguleeritud turgude või turukorraldajate, keskmise vastaspoolte ja väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes, või muul viisil teabe edastanud pädeva asutuse, muu asutuse või organi või füüsilise või juriidilise isiku nõusolekul.
5. Käesolev artikkel ei takista pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega vahetamast või edastamast konfidentsiaalset teavet, mida ei ole saadud teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

*Artikkel 77***Suhted audiitoritega**

1. Liikmesriigid näevad ette vähemalt selle, et isikud, kellel on tegevusluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/43/EÜ⁽¹⁾ ning kes täidavad investeerimisühingus, reguleeritud turul või aruandlusteenuste pakkuvas ülesannet, mida on kirjeldatud direktiivi 2013/34/EL artiklis 34 või direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 73, või muud õigusaktidega ettenähtud ülesannet, on kohustatud teatama pädevale asutusele viivitamata ettevõtjat puudutavatest asjaoludest või otsustest, mis on nimetatud isikule kõnealuse ülesande täitmise käigus selgunud ja mis võivad:

- a) kujutada endast tegevusloa andmise tingimuste või investeerimisühingute tegevust sätestavate õigus- ja haldusnormide olulist rikkumist;
- b) mõjutada investeerimisühingu pidevat toimimist;
- c) viia raamatupidamisaruannete kinnitamata jätmiseni või märkustega kinnitamiseni.

Samuti on nimetatud isik kohustatud aru andma kõikidest esimeses lõigus märgitud tööülesannete täitmise käigus temale teatavaks saanud asjaoludest ja otsustest äriühingus, millel on tihedad sidemed investeerimisühinguga, kus ta nimetatud ülesandeid täidab.

2. Kui isikud, kes on saanud direktiivi 2006/43/EÜ kohase tegevusloa, edastavad pädevatele asutustele lõikes 1 osutatud asjaolude või otsuste kohta teabe heauskselt, ei käsitleta seda teabe avaldamisele lepinguga või õigusnormidega kehtestatud piirangute rikkumisena ning nimetatud isikud ei kannu selle eest mingit vastutust.

*Artikkel 78***Andmekaitse**

Käesoleva direktiivi kohaste järelevalvevolituste, sealhulgas uurimisvolituste kasutamise käigus või nende volituste kasutamiseks kogutud isikuandmeid töödeldakse kooskõlas siseriikliku õigusega, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ, ja määrusega (EÜ) nr 45/2001, kui see on kohaldatav.

*II PEATÜKK****Liikmesriikide pädevate asutuste vaheline koostöö ja koostöö Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega****Artikkel 79***Koostöökohustus**

1. Eri liikmesriikide pädevad asutused teevad käesolevast direktiivist või määrusest (EL) nr 600/2014 tulenevate ülesannete täitmiseks vajaduse korral koostööd, kasutades käesolevas direktiivis või määruses (EL) nr 600/2014 või siseriiklikus õiguses sätestatud volitusi.

Kui liikmesriigid otsustavad artikli 70 kohaselt kehtestada kriminaalkaristused, mida kohaldatakse nimetatud artiklis osutatud sätete rikkumise korral, tagavad nad, et võetakse asjakohaseid meetmeid, et pädevatel asutustel oleks vajalikud volitused teha oma jurisdiktsiooni piires koostööd õigusasutustega, et saada konkreetset teavet, mis on seotud käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 võimaliku rikkumisega seoses algatatud kriminaaluurimise või -menetlusega, ja nad esitavad sama teabe muudele pädevatele asutustele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, et täita oma kohustust teha käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamisel üksteisega ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega koostööd.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Pädevad asutused abistavad teiste liikmesriikide pädevaid asutusi. Eelkõige vahetatakse teavet ja tehakse koostööd uurimise või järelevalve käigus.

Pädevad asutused võivad teiste liikmesriikide pädevate asutustega koostööd teha ka selleks, et hõlbustada rahatrahvide täitmisele pööramist.

Koostöö ning eelkõige teabevahetuse soodustamiseks ja kiirendamiseks määravad liikmesriigid käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 kohaldamise eesmärgil kontaktpunktiks ühe pädeva asutuse. Liikmesriigid teevad komisjonile, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele liikmesriikidele teatavaks nende ametiasutuste nimed, kes käesoleva lõike kohaselt on määratud võtma vastu taotlusi teabevahetuse või koostöö kohta. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuste ametiasutuste loetelu oma veebisaidil ja ajakohastab seda.

2. Kui vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude olukorda arvesse võttes on vastuvõtvast liikmesriigis sisse seatud kauplemiskoha kord omandanud kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi väärtpaberiturgude toimimise ja sealse investorite kaitse seisukohast olulise tähtsuse, kehtestavad kauplemiskoha päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused proportsionaalse koostöökorra.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud haldus- ja korralduslikud meetmed, et hõlbustada lõikes 1 sätestatud abistamist.

Pädevad asutused võivad kasutada oma volitusi koostöö tegemiseks isegi juhul, kui uurimisalune tegevus ei kujuta endast ühegi kõnealuses liikmesriigis kehtiva õigusakti rikkumist.

4. Kui pädeval asutusel on alust kahtlustada, et tema järelevalve alla mittekuuluvad üksused on toime pannud või panevad toime teise liikmesriigi territooriumil teo, mis on käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 sätetega vastuolus, teatab ta sellest võimalikult täpselt teise liikmesriigi pädevale asutusele ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Teabe saanud pädev asutus võtab asjakohased meetmed. Ta teavitab teabe esitanud pädevat asutust ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet meetme lõpptulemusest ning võimaluse korral ka olulistest vahetulemustest. Käesolev lõige ei piira teavet edastanud pädeva asutuse volitusi.

5. Ilma et see piiraks lõikeid 1 ja 4, teavitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi järgmistest üksikasjadest:

a) kõigist nõuetest positsioonide või riskipositsioonide vähendamiseks kooskõlas artikli 69 lõike 2 punktiga o;

b) isikute suhtes kehtestatud piirangutest seoses teatava finantsinstrumendi omandamisega kooskõlas artikli 69 lõike 2 punktiga p.

Kõnealune teavitamine hõlmab vajaduse korral artikli 69 lõike 2 punkti j kohase taotluse või nõude üksikasju, sealhulgas ka teavet isiku või isikute kohta, kellele nõue adresseeriti, ning selle põhjusi, samuti artikli 69 lõike 2 punkti p kohaselt kehtestatud piirangute ulatust, sealhulgas ka teavet asjaomase isiku kohta, asjaomaste finantsinstrumentide kohta, piirangute kohta sellise positsioonide suuruses, mida isik võib igal ajal hoida, selle suhtes artikli 57 kohaselt tehtud erandite kohta ning nende põhjuste kohta.

Teatis esitatakse vähemalt 24 tundi enne meetmete kavandatud jõustumist. Eriolukorras võib pädev asutus esitada teatise vähem kui 24 tundi enne meetmete kavandatud jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist.

Liikmesriigi pädev asutus, kes saab käesoleva lõike kohase teatise, võib võtta artikli 69 lõike 2 punkti o või p kohaseid meetmeid, kui ta jõuab seisukohale, et kõnealused meetmed on vajalikud teise pädeva asutuse eesmärgi saavutamiseks. Pädev asutus esitab käesoleva lõike kohase teatise ka siis, kui ta teeb ettepaneku meetmete võtmiseks.

Kui käesoleva lõike punktide a või b kohane meede on seotud energia hulгимүүгитoodetega, teavitab pädev asutus ka määruse (EÜ) nr 713/2009 alusel asutatud Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametit.

6. Seoses lubatud heitkoguste väärtpaberitega teevad pädevad asutused koostööd hetke- ja oksjoniturgude järelevalve eest vastutavate ametiasutustega ning pädevate asutuste, registrihaldajate ja muude ametiasutustega, kes teostavad järelevalvet vastavuse üle direktiivile 2003/87/EÜ, nii et kõnealused asutused saaksid lubatud heitkoguse väärtpaberite turgudest koondülevaate.

7. Seoses põllumajandustoorme tuletisinstrumentidega annavad pädevad asutused aru ametiasutustele, kes vastutavad põllumajandustoodete turgude järelevalve, juhtimise ja reguleerimise eest määruse (EL) nr 1308/2013 alusel, ja teevad kõnealuste asutustega koostööd.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse kriteeriumid, mille puhul võib kauplemiskoha tegevust vastuvõtvast liikmesriigis käsitada väärtpaberituru toimimise ja investorite kaitse seisukohast kõnealuses vastuvõtvast liikmesriigis olulist tähtsust omavana.

9. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused seoses lõikes 2 osutatud koostöökorraga.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 80

Pädevate asutuste koostöö järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimise valdkonnas

1. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib taotleda teise liikmesriigi pädeva asutuse koostööd järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimise alal. Investeeringusühingute puhul, mis on reguleeritud turu kaugliikmed või -osalised, võib reguleeritud turu pädev asutus otsustada nende poole otse pöörduda, millisel juhul ta teavitab vastavalt kaugliikme või -osalise päritoluliikmesriigi pädevat asutust.

Kui pädev asutus saab taotluse seoses kohapealse kontrolli või uurimisega, toimib ta oma volituste raames järgmiselt:

- a) teeb kontrolli või toimetab uurimist ise;
- b) lubab taotluse esitanud asutusel teha kontrolli või toimetada uurimist;
- c) lubab kontrolli teha või uurimist toimetada audiitoritel või ekspertidel.

2. Järelevalvetavade lähendamiseks võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve osaleda järelevalvekolleegiumide tegevuses, sealhulgas kohapealsetes kontrollides või uurimistes, mida vastavalt teevad või toimetavad koos kaks või enam pädevat asutust määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 21 kohaselt.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada, millist teavet tuleb pädevate asutuste vahel vahetada, kui nad teevad koostööd järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli ja uurimiste alal.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. juuliks 2015.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitele 10–14.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused pädevate asutuste koostöökis järelevalvetegevuse, kohapealse kontrolli või uurimiste alal.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

Artikkel 81

Teabevahetus

1. Liikmesriikide pädevad asutused, mis on määratud käesoleva direktiivi artikli 79 lõike 1 kohaselt käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 tähenduses kontaktpunktideks, varustavad üksteist viivitamata teabega, mis on vajalik vastavalt käesoleva direktiivi artikli 67 lõikele 1 määratud pädevate asutuste ülesannete täitmiseks, mis on kehtestatud käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel vastuvõetud sätetega.

Pädevad asutused, mis vahetavad käesoleva direktiivi või määruse (EL) nr 600/2014 alusel teavet teiste pädevate asutustega, võivad teabe edastamise ajal ära märkida, et kõnealust teavet ei tohi avalikustada ilma nende otsese nõusolekuta, millest tulenevalt kõnealust teavet võib vahetada üksnes eesmärkidel, milleks nimetatud asutused on oma nõusoleku andnud.

2. Pädev asutus, kes on artikli 79 lõike 1 kohaselt kontaktpunktiks määratud, võib edastada käesoleva artikli lõike 1 ja artiklite 77 ja 88 alusel saadud teavet artikli 67 lõikes 1 osutatud asutustele. Nad ei edasta seda teistele asutustele ega füüsilistele või juriidilistele isikutele ilma teabe avalikustanud pädevate asutuste otsese nõusolekuta ja edastavad teabe üksnes nende asutustega kokkulepitud eesmärkidel, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel. Viimasel juhul teavitab kontaktpunkt viivitamata teabe saatnud kontaktpunkti.

3. Artiklis 71 nimetatud asutused ning muud asutused või füüsilised ja juriidilised isikud, kes saavad konfidentsiaalset teavet vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 või artiklitele 77 ja 88, võivad seda kasutada üksnes oma kohustustega seoses, eelkõige selleks, et:

a) kontrollida, kas investeerimisühingute äritegevuse alustamise tingimused on täidetud, ning hõlbustada kõnealuse äritegevuse korralduse konsolideeritud või konsolideerimata jälgimist, eriti direktiivis 2013/36/EL kehtestatud kapitali adekvaatsuse nõuete, samuti haldus- ja raamatupidamisarvestuse korra ja sisekontrollimehhanismide osas;

b) teostada järelevalvet kauplemiskohtade nõuetekohase toimimise üle;

c) mõista karistusi;

d) pädevate asutuste otsuste peale esitatud halduskaebuste korral;

e) artikli 74 alusel algatatud kohtumenetlustes;

f) artiklis 75 sätestatud investorite kaebuste lahendamise kohtuvälises mehhanismis.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada teabe vahetamiseks standardvormid, -mallid ja -menetlused.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

5. Käesoleva artikliga ega artiklitega 76 või 88 ei takistata pädeval asutusel edastada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, keskpankadele, Euroopa Keskpankade Süsteemile ja Euroopa Keskpangale ning vajaduse korral muudele ametiasutustele, kes vastutavad makse- ja arveldussüsteemide järelevalve eest, konfidentsiaalset teavet, mis on ette nähtud nende ülesannete täitmiseks. Samuti ei takistata kõnealustel asutustel ega organitel edastada pädevatele asutustele teavet, mida need võivad vajada käesolevas direktiivis või määruuses (EL) nr 600/2014 sätestatud ülesannete täitmiseks.

Artikkel 82

Siduv vahendusmenetlus

1. Pädevad asutused võivad teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele juhtudest, mil üks allpool nimetatud taotlus on tagasi lükatud või sellele ei ole mõistliku aja jooksul vastatud:

a) artikli 80 kohane taotlus järelevalvetegevuse läbiviimiseks, kohapealseks kontrolliks või uurimiseks, või

b) artikli 81 kohane taotlus teabe vahetamiseks.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi artiklis 83 ettenähtud võimalust lükata teabetaotlus tagasi ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võimalust toimida määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 17 kohaselt.

Artikkel 83

Keeldumine koostööst

Pädev asutus võib koostöötaotluse uurimise, kohapealse kontrolli või järelevalvetegevuse teostamiseks vastavalt artiklile 84 või teabevahetuseks vastavalt artiklile 81 tagasi lükata üksnes juhul, kui:

a) samade meetmete ja samade isikute suhtes on juba algatatud kohtumenetlus taotluse saanud liikmesriigis;

b) taotluse saanud liikmesriigis on seoses samade isikute ja samade meetmetega lõplik kohtuotsus juba välja kuulutatud.

Sellise keeldumise korral teavitab pädev asutus taotlevat pädevat asutust ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, esitades võimalikult üksikasjaliku teabe.

*Artikkel 84***Konsulteerimine enne tegevusloa andmist**

1. Teise asjassepuutuva liikmesriigi pädevate asutustega peetakse enne investeerimisühingule tegevusloa andmist nõu, kui investeerimisühing kuulub ühte järgmistest kategooriatest:

- a) teises liikmesriigis tegevusluba omava investeerimisühingu või turukorraldaja või krediidasutuse tütarettevõtja;
- b) teises liikmesriigis tegevusluba omava investeerimisühingu või krediidasutuse emaettevõtja tütarettevõtja;
- c) ta on samade füüsiliste või juriidiliste isikute kontrolli all, kes kontrollivad teises liikmesriigis tegevusluba omavat investeerimisühingut või krediidasutust.

2. Krediidasutuste või kindlustusandjate järelevalve eest vastutava liikmesriigi pädeva asutusega tuleb konsulteerida enne tegevusloa andmist ükskõik millisele järgmisele investeerimisühingule või turukorraldajale:

- a) liidus tegevusloa saanud krediidasutuse või kindlustusandja tütarettevõtja;
- b) liidus tegevusloa saanud krediidasutuse või kindlustusandja emaettevõtja tütarettevõtja;
- c) teda kontrollib sama füüsiline või juriidiline isik, kes kontrollib liidus tegevusloa saanud krediidasutust või kindlustusandjat.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud asjaomased pädevad asutused konsulteerivad üksteisega eelkõige aktsionäride või liikmete sobivuse ning sama kontserni teise üksuse tegeliku juhtimisega tegelevate isikute maine ja kogemuse hindamisel. Nad edastavad üksteisele aktsionäride või liikmete sobivuse ja sama kontserni teise üksuse tegeliku juhtimisega tegelevate isikute maine ja kogemuse kohta kõik andmed, mis on olulised teistele tegevusloa andmisega seotud pädevatele asutustele ja tegevustingimuste järgimise pideva hindamise jaoks.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et kehtestada standardvormid, -mallid ja -menetlused konsulteerimiseks teiste pädevate asutustega enne tegevusloa andmist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealused rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt 3. jaanuariks 2016.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 15.

*Artikkel 85***Vastuvõtivate liikmesriikide volitused**

1. Vastuvõtavad liikmesriigid sätestavad, et pädev asutus võib statistika eesmärgil nõuda kõigilt investeerimisühingutelt, kellel on filiaalid nende territooriumil, et nad esitaksid neile oma filiaalide tegevuse kohta korrapäraselt aruandeid.

2. Käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmiseks sätestavad vastuvõtavad liikmesriigid, et pädev asutus võib nõuda, et investeerimisühingute filiaalid esitaksid vajaliku teabe, et kontrollida nende vastavust vastuvõtva liikmesriigi kehtestatud standarditele, mida kohaldatakse nende suhtes artikli 35 lõikes 8 ettenähtud juhtudel. Kõnealused nõuded ei tohi olla rangemad kui need, mida sama liikmesriik kehtestab liikmesriigis asutatud äriühingute suhtes kontrollimaks nende vastavust samadele standarditele.

Artikkel 86

Vastuvõtivate liikmesriikide võetavad ettevaatusabinõud

1. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on ilmselgelt ja tõendatavalt alus arvata, et tema territooriumil teenuste osutamise vabaduse alusel tegutsev investeerimisühing või tema territooriumil filiaali omav investeerimisühing rikub kohustusi, mis tulenevad käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätetest, mis ei anna vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele volitusi, suunab ta kõnealuse asja päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetele vaatamata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise tõttu tegutseb investeerimisühing jätkuvalt viisil, mis kahjustab selgelt vastuvõtva liikmesriigi investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist, kohaldatakse järgmist:

- a) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võtab pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks ja mille hulka kuulub ka võimalus takistada eeskirju rikkuvatel investeerimisühingutel mis tahes edasiste tehingute algatamist vastuvõtva liikmesriigi territooriumil. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatu viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, ning
- b) vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus võib esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid talle vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

2. Kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused teevad kindlaks, et kõnealuse riigi territooriumil filiaali omav investeerimisühing rikub õigus- või haldusnorme, mis on kõnealuses liikmesriigis kehtestatud käesoleva direktiivi nende sätete alusel, mis annavad volitused vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele, nõuavad kõnealused asutused asjaomaselt investeerimisühingult õigusvastase tegevuse lõpetamist.

Kui kõnealune investeerimisühing ei võta vajalikke meetmeid, võtavad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kõik asjakohased meetmed tagamaks, et kõnealune investeerimisühing lõpetab oma õigusvastase tegevuse. Kõnealuste meetmete laad teatatakse päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui investeerimisühing jätkab vastuvõtva liikmesriigi võetud meetmetele vaatamata vastuvõttas liikmesriigis kehtivate esimeses lõigus osutatud õigusnormide rikkumist, võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatu viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

Lisaks võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

3. Kui reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel on selge ja tõendatav alus arvata, et kõnealune reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem rikub käesoleva direktiivi alusel vastuvõetud sätetest tulenevaid kohustusi, suunab ta kõnealused küsimused reguleeritud turu, mitmepoolse kauplemissüsteemi või organiseeritud kauplemissüsteemi päritoluliikmesriigi pädevale asutusele.

Kui päritoluliikmesriigi pädeva asutuse võetud meetmetele vaatamata või selliste meetmete ebapiisavaks osutumise tõttu tegutseb nimetatud reguleeritud turg, mitmepoolne kauplemissüsteem või organiseeritud kauplemissüsteem jätkuvalt viisil, mis kahjustab selgelt vastuvõtva liikmesriigi investorite huve või turgude nõuetekohast toimimist, võtab vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus pärast päritoluliikmesriigi pädeva asutuse teavitamist kõik asjakohased meetmed, mis on vajalikud investorite kaitseks ja turgude nõuetekohaseks toimimiseks ja mis sisaldavad võimalust takistada asjaomasel reguleeritud turul, mitmepoolsel kauplemissüsteemil või organiseeritud kauplemissüsteemil tegemast oma süsteemi kättesaadavaks kaugliikmetele või vastuvõttavas liikmesriigis asutatud osalistele. Kõnealustest meetmetest teatatakse põhjendamatu viivitusega komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.

Lisaks võib vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus esitada kõnealuse küsimuse lahendamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes võib võtta meetmeid vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 19 antud volitustele.

4. Kõik meetmed, mis on võetud vastavalt lõigetele 1, 2 ja 3 ning sisaldavad karistusi või piiranguid investeerimisühingu või reguleeritud turu tegevuse suhtes, peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud ja kõnealusele investeerimisühingule või reguleeritud turule teatavaks tehtud.

Artikkel 87

Koostöö ja teabevahetus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega

1. Pädevad asutused teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel kooskõlas määrusega (EL) nr 1095/2010 koostööd Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega.

2. Pädevad asutused esitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele põhjendamatu viivitusega kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi, määruse (EL) nr 600/2014 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklite 35 ja 36 kohaselt.

III PEATÜKK

Koostöö kolmandate riikidega

Artikkel 88

Teabevahetus kolmandate riikidega

1. Liikmesriigid ja vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 33 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võivad sõlmida kolmandate riikide pädevate asutustega teabevahetust käsitlevaid koostöölepinguid üksnes tingimusel, et edastatava teabe kohta kehtivad vähemalt samaväärsed ametisaladuse hoidmise tagatised, nagu on ette nähtud artikliga 76. Kõnealune teabevahetus peab olema ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

Isikuandmeid edastab liikmesriik kolmandale riigile kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab kolmandale riigile isikuandmeid kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikliga 9.

Liikmesriigid ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võivad sõlmida ka koostöölepinguid teabevahetuseks kolmandate riikide asutuste, organite ja füüsiliste või juriidiliste isikutega, kes vastutavad ühe või mitme järgmise valdkonna eest:

a) krediidasutuste, muude finantseerimisasutuste ja kindlustusandjate ning finantsturgude järelevalve;

b) investeerimisühingute likvideerimis- ja pankrotimenetlused ning muud samalaadsed menetlused;

- c) investeerimisühingute ja muude finantseerimisasutuste, krediidasutuste ja kindlustusandjate raamatupidamisaruannete seadusjärgne auditeerimine seoses järelevalvefunktsioonide täitmise või tagatisskeemide haldamine seoses ametiülesannete täitmise;
- d) investeerimisühingute likvideerimis- ja pankrotimenetluste ning muude samalaadsete menetluste eest vastutavate organisatsioonide järelevalve;
- e) järelevalve isikute üle, kellele on ülesandeks tehtud kindlustusandjate, krediidasutuste, investeerimisühingute ja muude finantseerimisasutuste raamatupidamisaruannete seadusjärgne auditeerimine;
- f) lubatud heitkoguse väärtpaberite turgudel tegutsevate isikute järelevalve eesmärgiga saada finants- ja hetketurgude koondülevaade;
- g) põllumajandustoorme tuletisinstrumentide turgudel tegutsevate isikute järelevalve eesmärgiga saada finants- ja hetketurgude koondülevaade.

Kolmanda lõigu kohaseid koostöölepinguid võib sõlmida üksnes tingimusel, et edastatava teabe kohta kehtivad vähemalt samaväärsed ametisaladuse hoidmise tagatised, nagu on ette nähtud artikliga 76. Kõnealune teabevahetus on ette nähtud kõnealuste ametiasutuste, organite, füüsiliste või juriidiliste isikute ülesannete täitmiseks. Kui liikmesriik edastab koostöölepingu alusel isikuandmeid, tehakse seda kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ IV peatükiga või määrusega (EÜ) nr 45/2001, kui andmete edastamises osaleb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.

2. Kui teave on pärit teisest liikmesriigist, võib seda avalikustada üksnes teabe edastanud pädevate asutuste otsesel nõusolekul ja vajaduse korral üksnes eesmärkidel, millega need asutused nõustunud on. Sama sätet kohaldatakse kolmanda riigi pädevate asutuste esitatud teabe suhtes.

VII JAOTIS

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 89

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõikes 13, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 13 lõikes 1, artikli 16 lõikes 12, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõikes 13, artikli 25 lõikes 8, artikli 27 lõikes 9, artikli 28 lõikes 3, artikli 30 lõikes 5, artikli 31 lõikes 4, artikli 32 lõikes 4, artikli 33 lõikes 8, artikli 52 lõikes 4, artikli 54 lõikes 4, artikli 58 lõikes 6, artikli 64 lõikes 7, artikli 65 lõikes 7 ja artikli 79 lõikes 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 3, artikli 4 lõike 1 punkti 2 teise lõigu, artikli 4 lõike 2, artikli 13 lõike 1, artikli 16 lõike 12, artikli 23 lõike 4, artikli 24 lõike 13, artikli 25 lõike 8, artikli 27 lõike 9, artikli 28 lõike 3, artikli 30 lõike 5, artikli 31 lõike 4, artikli 32 lõike 4, artikli 33 lõike 8, artikli 52 lõike 4, artikli 54 lõike 4, artikli 58 lõike 6, artikli 64 lõike 7, artikli 65 lõike 7 ja artikli 79 lõike 8 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

LÖPPSÄTTED

Artikkel 90

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Enne 3. märtsi 2019 esitab komisjon pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande:

a) organiseeritud kauplemissüsteemide toimimise kohta, sealhulgas nende kasutamise kohta kliendikorralduste sobitamistehinguteks, võttes arvesse pädevate asutuste järelevalvekogemust, liidus tegevusloa saanud organiseeritud kauplemissüsteemide arvu ja turuosa ning eelkõige uurides, kas organiseeritud kauplemissüsteemi määratlust tuleks kohandada ja kas organiseeritud kauplemissüsteemi kategooriasse kuuluvate finantsinstrumentide valik on jätkuvalt asjakohane;

b) VKEde kasvuturgude korra toimimise kohta, võttes arvesse VKEde kasvuturgudena registreeritud mitmepoolsete kauplemissüsteemide arvu, kõnealustel turgudel tegutsevate emitentide arvu ning kauplemismahtu;

Eelkõige hinnatakse selles aruandes, kas artikli 33 lõike 3 punktis a kehtestatud piirmäär on jätkuvalt sobiv käesolevas direktiivis kehtestatud VKEde kasvuturu eesmärkide saavutamiseks;

c) algoritmkauplemise, sealhulgas algoritmipõhise välkkauplemise suhtes kehtestatud nõuete mõju kohta;

d) teatavate toodete või tavade keelamise mehhanismiga seotud kogemuste kohta, võttes arvesse mehhanismi rakendamise kordade arvu ning mõju;

e) haldus- ja kriminaalkaristuste kohaldamise ja eelkõige vajaduse kohta veelgi ühtlustada käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 600/2014 nõuete rikkumise eest ette nähtud halduskaristusi;

f) mõju kohta, mis positsioonipiirangute ja positsioonide haldamise kehtestamine on avaldanud likviidsusele, turukuriarvitustele ja nõuetekohastele hinnakujundus- ja arveldustingimustele kaubatuletsinstrumentide turgudel;

g) hinnamuutuste kohta reguleeritud turgude, mitmepoolsete kauplemissüsteemide, organiseeritud kauplemissüsteemide ja tunnustatud kauplemisteabearuandluse avalikustajate tehingueelse ja -järgse läbipaistvuse andmetes;

h) mõju kohta, mida avaldab nõue avalikustada kõik kliendile osutatavate investeerimisteenuste või täiendavate teenustega seotud tasud, vahendustasud ja mitterahalised hüved vastavalt käesoleva direktiivi artikli 24 lõikele 9, sealhulgas mõju piiriülese investeerimisenõustamise siseturu nõuetekohasele toimimisele.

2. Komisjon esitab pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanded V jao kohase kauplemiskoondteabe toimimise kohta. Artikli 65 lõike 1 kohane aruanne esitatakse hiljemalt 3. septembriks 2018. Artikli 65 lõike 2 kohane aruanne esitatakse hiljemalt 3. septembriks 2020.

Esimeses lõigus osutatud aruannetes hinnatakse kauplemisskoondteabe toimimist järgmiste kriteeriumide kohaselt:

- a) kõiki tehinguid hõlmava kvaliteetse kauplemisjärgse koondteabe kättesaadavus ja õigeaegne esitamine, olenemata sellest, kas tehingud on tehtud kauplemiskohas või mitte;
- b) kvaliteetse täieliku ja osalise kauplemisjärgse teabe kättesaadavus ja selle õigeaegne esitamine turuosalistele hõlpsasti juurdepääsetaval ja kasutataval kujul ning kättesaadavana mõistlikel kommertsalustel.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et kauplemisskoondteabe pakkujad ei ole esitanud teavet viisil, mis vastaks teises lõigus esitatud kriteeriumitele, lisab komisjon oma aruandele taotluse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele algatada läbiviidava menetlusega menetlus ühtse kauplemiskoordteavet korraldava äriüksuse määramiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt läbiviidava avaliku hankega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käivitab hankemenetluse pärast komisjonilt vastava taotluse saamist, järgides selles komisjoni taotluses esitatud tingimusi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾.

3. Kui on alustatud lõikes 2 osutatud menetlust, on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktid kooskõlas artikliga 89 seoses käesoleva direktiivi artiklite 59–65 ja I lisa D jao ning määruse (EL) nr 600/2014 artikli 2 lõike 1 punkti 19 muutmise, nähes ette meetmed, millega:

- a) nähakse ette kauplemiskoordteavet korraldava äriüksusega sõlmitava lepingu kestus ning lepingu pikendamise ja uue avaliku hanke käivitamise menetlus ja tingimused;
- b) nähakse ette, et kauplemiskoordteavet korraldav äriüksus teeb seda ainuisikuliselt ning artikli 59 kohaselt ei ole ühelgi teisel üksusel luba tegutseda kauplemiskoordteabe pakkujana;
- c) antakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele õigus tagada hanketingimuste järgimine avaliku hanke alusel määratud kauplemiskoordteavet korraldava äriüksuse poolt;
- d) tagatakse, et kauplemiskoordteavet korraldava äriüksuse esitatud kauplemisjärgne teave on kõrge kvaliteediga ning esitatud turuosaliste jaoks hõlpsasti juurdepääsetaval ja kasutataval kujul ja kogu turgu hõlmava koondteabena;
- e) tagatakse, et kauplemisjärgset teavet esitatakse mõistlikel kommertsalustel nii koondteabena kui ka konsolideerimata kujul ning see rahuldab kõnealuse teabe kasutajate vajadused kogu liidus;
- f) tagatakse, et kauplemiskohad ja tunnustatud kauplemisteabe aruandluse avalikustajad teevad oma kauplemisandmed mõistliku tasu eest kättesaadavaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt läbiviidava avaliku hanke alusel määratud ühtsele kauplemiskoordteavet korraldavale äriüksusele;
- g) täpsustatakse kord, mida kohaldatakse juhul, kui avaliku hanke alusel määratud kauplemiskoordteavet korraldav äriüksus ei täida hanketingimusi;
- h) täpsustatakse kord, mille kohaselt artikli 59 kohaselt volitatud kauplemiskoordteabe pakkujad võivad jätkata kauplemiskoordteabe korraldamist, kui käesoleva lõike punktis b osutatud õigust ei kasutata või kui avaliku hankega ei määrata ühtegi üksust, kuni ajani, mil viiakse lõpule uus avalik hankekonkurss ja kauplemiskoordteabe korraldamiseks on määratud äriüksus.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

4. Komisjon koostab pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametiga konsulteerimist hiljemalt 1. jaanuariks 2018 aruande, milles hinnatakse võimalikku mõju energiahindadele ja energiaturu toimimisele ning vastaspoolte ja süsteemsete riskide ning C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislepingute (mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliiringukohustust ja artikli 11 lõikes 3 sätestatud riskimaandamisemeetodeid) otseste kulude vähendamise teostatavust ja sellest saadavat kasu ning nende lisamist artiklis 10 sätestatud kliirimiskünnise arvutamisse.

Kui komisjon leiab, et kõnealuste lepingute hõlmamine ei ole teostatav ja kasulik, esitab ta vajaduse korral Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 89 vastu delegeeritud õigusaktid käesoleva direktiivi artikli 95 lõikes 1 osutatud 42 kuu pikkuse ajavahemiku pikendamiseks üks kord kahe aasta võrra ja veel üks kord ühe aasta võrra.

Artikkel 91

Direktiivi 2002/92/EÜ muutmine

Direktiivi 2002/92/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Välja arvatud käesoleva direktiivi IIIA peatükk, ei loeta kõnealust tegevust kindlustusvahenduseks ega -turustuseks, kui sellega tegeleb kindlustusandja või kindlustusandja töötaja, kes tegutseb kõnealuse kindlustusandja vastutusel.”;

b) lisatakse järgmine punkt:

„13) IIIA peatüki tähenduses on „kindlustuspõhine investeerimistoode” investeerimistoode, mis annab õiguse lõpptähtajale või tagasiosustuväärtusele ja mille puhul see lõpptähtaeg või tagasiosustuväärtus sõltub täielikult või osaliselt, otseselt või kaudselt hinnakõikumistest turgudel, ning see ei hõlma järgmist:

a) direktiivi 2009/138/EÜ I lisas kahjukindlustuse liikide all loetletud kahjukindlustustooted;

b) elukindlustuslepingud, kui lepingu kohased hüvitised on makstavad üksnes surma korral või vigastusest, haigusest või jõuetusest tingitud teovõimetuse tõttu;

c) pensionitooted, mille esmane eesmärk on siseriikliku õiguse kohaselt tagada investorile pensionipõlves sissetulek ning mis annavad investorile õiguse teatavatele hüvitistele;

d) ametlikult tunnustatud töandjapensioni skeemid, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2003/41/EÜ või direktiivi 2009/138/EÜ;

e) erapensionitooted, mille puhul siseriikliku õiguse kohaselt nõutakse töandja rahalist osalust ning töandja ja töötaja ei saa pensionitoodet ega selle pakkujat valida.”

2) Lisatakse järgmine peatükk:

„IIIA PEATÜKK

Täiendavad nõuded klientide kaitseks seoses kindlustuspõhiste investeerimistoodetega

Artikkel 13a

Kohaldamisala

Võttes arvesse artikli 2 punkti 3 teises lõigus sätestatud erandit, sätestatakse käesoleva peatükiga lisanõuded kindlustusandjate kindlustusvahendusele ja otsemüügile, kui neid teostatakse seoses kindlustuspõhiste investeerimistoodete müügiga. Kõnealuseid tegevusi nimetatakse kindlustusturustuseks.

Artikkel 13b

Huvide konfliktide vältimine

Kindlustusvahendaja või -andja kehtestab tõhusa organisatsioonilise ja halduskorra ning rakendab seda, eesmärgiga võtta kõiki mõistlikke meetmeid, et vältida artiklis 13c määratletud huvide konfliktide kahjulikku mõju klientide huvidele.

Artikkel 13c

Huvide konflikt

1. Liikmesriigid nõuavad, et kindlustusvahendajad ja -andjad võtaksid kõik asjakohased meetmed, et tuvastada kindlustusturustuse käigus tekkinud omavahelised huvide konfliktid, sealhulgas juhtide, töötajate ja seotud kindlustusvahendajatega või nendega kontrolli kaudu otseselt või kaudselt seotud isikute ja nende klientide või klientide endi vahelised huvide konfliktid.

2. Kui kindlustusvahendaja või -andja poolt kooskõlas artikliga 13b võetud organisatsioonilised või haldusmeetmed huvide konfliktide lahendamiseks ei ole piisavad, et tagada küllaldase kindlusega kliendi huvide kahjustamise ohu vältimine, avalikustab kindlustusvahendaja või -andja kliendile enne tema nimel äritegevusse astumist selgel kujul huvide konfliktide üldise laadi ja/või allika.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13e vastu delegeeritud õigusaktid, et:

a) määratleda meetmed, mille võtmist kindlustusvahendajalt või -andjalt võiks mõistlikult oodata, et tuvastada, ennetada, lahendada ja avalikustada kindlustusturustuse käigus huvide konflikte;

b) kehtestada asjakohased kriteeriumid selliste huvide konfliktide liikide kindlakstegemiseks, mille olemasolu võib kahjustada kindlustusvahendajate või -andjate klientide või potentsiaalsete klientide huve.

Artikkel 13d

Üldpõhimõtted ja teave klientidele

1. Liikmesriigid tagavad, et kindlustusturustusega tegeledes tegutseb kindlustusvahendaja või -andja ausalt, õiglaselt ja professionaalselt oma klientide parimates huvides.

2. Kogu kindlustusvahendaja või -andja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaamteated, on õiglane, selge ja mitteeksitav. Reklaamteated on sellistena selgesti tuvastatavad.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et kindlustusvahendajatel või -andjatel on keelatud vastu võtta või saada kolmandalt isikult või kolmanda isiku nimel tegutsevalt isikult seoses klientidele kindlustuspõhiste investeerimisteenuste turustamisega makstavaid või pakutavaid tasusid, vahendustasusid või rahalisi hüvesid.

Artikkel 13c

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 13c osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 2. juulist 2014.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 13c osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 13c alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.”

Artikkel 92

Direktiivi 2011/61/EL muutmine

Direktiivi 2011/61/EL muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 4 lõike 1 punkti r lisatakse järgmine alapunkt:

„vii) liikmesriik, kus ELi AIFI valitseja pakub artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid ja mis ei ole päritoluliikmesriik;”.

- 2) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

- a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Teises liikmesriigis asutatud ELi AIFI valitsemise ja teises liikmesriigis teenuste osutamise tingimused”;

- b) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et tegevusloa saanud ELi AIFI valitseja võib kas otse või filiaali asutamise kaudu:

- a) valitseda teises liikmesriigis asutatud ELi AIFe, kui AIFI valitseja on saanud loa seda liiki AIFe valitseda;

- b) osutada teises liikmesriigis artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid, mille osutamiseks ta on loa saanud.

2. AIFI valitseja, kes kavatseb teostada ja osutada vastavalt lõikes 1 osutatud tegevusi ja teenuseid esimest korda, esitab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele järgmise teabe:

- a) liikmesriik, milles ta kavatseb valitseda AIFI otse või asutada filiaali ja/või osutada artikli 6 lõikes 4 osutatud teenuseid;
- b) tegevuskava, milles märgitakse eelkõige ära teenused, mida ta kavatseb osutada, ja/või AIF, mida ta kavatseb valitseda.”

Artikkel 93

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 3. juuliks 2016. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid sätteid alates 3. jaanuarist 2017, välja arvatud artikli 65 lõike 2 ülevõtmise sätteid, mida kohaldatakse alates 3. septembrist 2018.

Kui liikmesriigid need sätteid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid kohaldavad artiklis 92 osutatud meetmeid alates 3. juulist 2015.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 94

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2004/39/EÜ, mida on muudetud käesoleva direktiivi III lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates 3. jaanuarist 2017, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud käesoleva direktiivi III lisa B osas osutatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid direktiividele 2004/39/EÜ ja 93/22/EMÜ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile või määrusele (EL) nr 600/2014 ning neid loetakse vastavalt käesoleva direktiivi IV lisas esitatud vastavustabelile.

Viiteid direktiivides 2004/39/EÜ või 93/22/EMÜ määratletud mõistetele või nende artiklitele tõlgendatakse viidetena käesolevas direktiivis määratletud samaväärsele mõistele või selle artiklitele.

Artikkel 95

Üleminekusätted

1. Kuni 3. juulini 2020:

- a) ei kohaldata määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 4 sätestatud kliiringukohustust ja kõnealuse määruse artikli 11 lõikes 3 sätestatud riskimaandamismeetodeid C jao punkti 6 kohastele energiaalastele tuletislepingutele, mis on sõlmitud finantssektoriväliste vastaspoolte poolt, kes vastavad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimustele, või finantssektoriväliste vastaspoolte poolt, kes saavad esimest korda loa investeerimisühingutena toimimiseks pärast 3. jaanuari 2017, ning

b) selliseid C jao punkti 6 kohaseid energiaalaseid tuletislinguid ei loeta määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 10 sätestatud kliirimiskünnise tähenduses börsivälisteks tuletislinguteks.

C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislingute suhtes, mille suhtes kohaldatakse esimeses lõigus sätestatud üleminekukorda, kohaldatakse kõiki muid määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõudeid.

2. Lõikes 1 osutatud erandi teeb asjakohane pädev asutus. Pädev asutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet C jao punkti 6 kohastest energiaalastest tuletislingutest, millele on tehtud lõike 1 kohane erand, ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab kõnealuste C jao punkti 6 kohaste energiaalaste tuletislingute loetelu oma veebisaidil.

Artikkel 96

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 97

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. mai 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

I LISA

TEENUSTE JA TEGEVUSTE JA FINANTSINSTRUMENTIDE LOETELUD

A JAGU

Investeermisteenused ja -tegevused

- 1) Ühe või mitme finantsinstrumendiga seotud korralduse vastuvõtmine ja edastamine;
- 2) korralduste täitmine klientide nimel;
- 3) kauplemine oma arvel;
- 4) väärtpaberiportfelli valitsemine;
- 5) investeerimisnõustamine;
- 6) finantsinstrumentide ja/või finantsinstrumentide emissiooni tagamine kindla kohustuse alusel;
- 7) finantsinstrumentide emissioon ilma kindla kohustuseta;
- 8) mitmepoolse kauplemissüsteemi korraldamine;
- 9) organiseeritud kauplemissüsteemi korraldamine.

B JAGU

Kõrvalteenused

- 1) Kliendi arvel finantsinstrumentide hoidmine ja haldamine, sealhulgas deponeerimine ja sellega seotud teenused, nagu raha/tagatiste haldamine, välja arvatud väärtpaberikontode kõige kõrgemal tasandil hoidmine;
- 2) krediidi või laenu andmine investorile, et võimaldada tal teha tehing ühe või mitme finantsinstrumendiga, kui krediteeriv või laenu andev investeerimisühing on tehinguga seotud;
- 3) ettevõtjate nõustamine kapitali struktuuri, tööstusstrateegia ja muudes sellealastes küsimustes ning äriühingute ühinemise ja ostuga seotud nõustamine ja teenused;
- 4) valuutateenused, kui need on seotud investeerimisteenuste osutamisega;
- 5) investeerimisuuringud ja finantsanalüüs või muud liiki üldised soovitusel seoses finantsinstrumenditehingutega;
- 6) emissiooni tagamisega seotud teenused;
- 7) investeerimisteenused ja tegevused ning I lisa A või B jaos hõlmatud liiki kõrvalteenused seoses C jao punktides 5, 6, 7 ja 10 loetletud tuletisinstrumentide alusvaraga, kui need instrumendid on seotud investeerimis- või kõrvalteenuste osutamisega.

C JAGU

Finantsinstrumendid

- 1) Vabalt võõrandatavad väärtpaberid;
- 2) rahaturuinstrumentid;

- 3) ühisinvesteeringu osakud;
- 4) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud väärtpaberite, vääringute, intressimäärade või tootlikkuse, lubatud heitkoguse väärtpaberitega seotud tuletislepingud või muud tuletisinstrumentid, finantsindeksid või finantsmeetmed, mida võib arveldada natuuras või rahas;
- 5) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul, kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu;
- 6) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, tingimusel et nendega kaubeldakse reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis, välja arvatud energia hulgiüügitooted, millega kaubeldakse organiseeritud kauplemissüsteemis ja mille puhul tuleb arveldada natuuras;
- 7) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, forvardlepingud ja muud kaubatuletislepingud, mida saab natuuras arveldada, mida ei ole nimetatud käesoleva jaos punktis 6 ja mis ei teeni kommertseesmärki ja millel on teiste tuletisinstrumentide omadused;
- 8) tuletisinstrumentid krediidiriski ülekandmiseks;
- 9) hinnavahelepingud;
- 10) optsioonid, futuurid, vahetuslepingud, intressiforvardid ja muud kliimaatiliste muutujate, prahihindade, inflatsioonimäärade või muu ametliku majandusstatistikaga seotud tuletislepingud, mida peab arveldama rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul juhul kui kohustuste täitmatajätmise või muu lõpetamisega seotud sündmuse tõttu, samuti muud vara, õiguste, kohustuste, indeksite ja käesolevas jaos nimetatata meetmetega seotud tuletislepingud, millel on teiste tuletisinstrumentide omadused, võttes muu hulgas arvesse, kas nendega kaubeldakse reguleeritud turul, organiseeritud kauplemissüsteemis või mitmepoolses kauplemissüsteemis;
- 11) lubatud heitkoguste väärtpaberid, mis koosnevad direktiivi 2003/87/EÜ (heitkogustega kauplemise süsteem) nõuetele vastavatest ühikutest.

D JAGU

Aruandlusteenused

- 1) Tunnustatud kauplemiseabearuandluse korraldamine;
 - 2) kauplemiskoondteabe korraldamine;
 - 3) tunnustatud aruandlussüsteemi korraldamine.
-

II LISA

KUTSELISED KLIENDID KÄESOLEVA DIREKTIIVI TÄHENDUSES

Kutseline klient on klient, kellel on kogemused, teadmised ja asjatundlikkus teha ise investeerimisotsuseid ja hinnata adekvaatselt sellega seotud riske. Et klienti käsitataks kutselise kliendina, peab ta vastama järgmistele kriteeriumidele:

I. KLIENDIKATEGOORIAD, KEDA KÄSITLETAKSE KUTSELISTE KLIENTIDENA

Kutseliste klientidena käsitatakse käesoleva direktiivi tähenduses kõikide investeerimisteenuste ja -tegevuste ning finants-instrumentide puhul järgmisi kliente.

- 1) Üksused, kellelt nõutakse finantsturgudel tegutsemiseks tegevusloba või reguleerimist. Järgnevat loetelu käsitatakse nii, et see hõlmab kõiki tegevusloa saanud üksusi, kes teostavad nimetatud üksustele iseloomulikke tegevusi: üksused, kellele on liikmesriik tegevusloa andnud direktiivi alusel, üksused, kellele on tegevusloa andnud või mida reguleerib liikmesriik direktiivile viitamata, ning üksused, kellele on tegevusloa andnud või keda reguleerib kolmas riik:
 - a) krediidasutused;
 - b) investeerimisühingud;
 - c) muud tegevusloaga või reguleeritud finantseerimisasutused;
 - d) kindlustusandjad;
 - e) ühisinvesteeringuettevõtjad ja nende fondivalitsejad;
 - f) pensionifondid ja nende fondivalitsejad;
 - g) kaupade ja kaubatuletsinstrumentidega kauplejad;
 - h) kohalikud ettevõtjad;
 - i) muud institutsionaalsed investorid.
- 2) Suurettevõtted, mis äriühingu tasandil täidavad kahte järgmist tingimust:
 - bilansimaht: 20 000 000 eurot;
 - netokäive: 40 000 000 eurot;
 - omavahendid: 2 000 000 eurot.
- 3) Riikide valitsused ja piirkondlikud omavalitsused, sealhulgas riiklikul ja piirkondlikul tasandil valitsemissektori võlga haldavad ametiasutused, keskpangad, rahvusvahelised ja rahvusülesed asutused, näiteks Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond, Euroopa Keskpank, Euroopa Investeerimispank ja muud sarnased rahvusvahelised organisatsioonid.
- 4) Muud institutsionaalsed investorid, kelle põhitegevusala on investeerida finantsinstrumentidesse, sealhulgas üksused, mis on spetsialiseerunud varade väärtipaberistamisele või muudele rahastamistingutele.

Eespool osutatud üksused loetakse kutselisteks. Neil tuleb siiski lubada taotleda mittekutselist kohtlemist ja investeerimisühingud võivad nõustuda pakkuma kõrgemat kaitsetaset. Kui investeerimisühingu klient on eespool nimetatud ettevõtja, peab investeerimisühing teavitama teda enne teenuste osutamist, et investeerimisühingule kättesaadavale teabele tuginedes loetaks klienti kutseliseks kliendiks ja koheldaks sellisena, kui investeerimisühing ja klient ei lepi kokku teisiti. Investeerimisühing peab ühtlasi teavitama klienti, et ta võib taotleda lepingutingimuste muutmist, et tagada kõrgemasemeline kaitse.

Kutselise kliendina käsitatava kliendi kohustus on taotleda kõrgemasemelist kaitset, kui ta leiab, et ei suuda asjaomaseid riske nõuetekohaselt hinnata või hallata.

Kõnealune kõrgem kaitsetase antakse, kui klient, keda käsitatakse kutselise kliendina, sõlmib investeerimisühinguga kirjaliku lepingu, et teda ei kohelda kohaldatava äritegevuskorra alusel kutselise kliendina. Kõnealuses lepingus tuleb määratleda, kas seda kohaldatakse ühe või mitme konkreetse teenuse või tehingu suhtes või üht või mitut liiki toote või tehingu suhtes.

II. KLIENDID, KEDA VÕIB TAOTLUSE KORRAL KUTSELISTENA KÄSITLEDA

II.1. Identifitseerimiskriteeriumid

Muudel kui I jaos nimetatud klientidel, sealhulgas avaliku sektori asutustel, kohalikel omavalitsustel ja erainvestoritel, võib samuti lubada loobuda mõningatest äritegevuse eeskirjadega tagatud kaitsemeetmetest.

Investeerimisühingutel peab seepärast olema lubatud kohelda nimetatud kliente kutselistena, tingimusel et on täidetud allpool nimetatud asjakohased kriteeriumid ja kord. Siiski ei tohi eeldada, et kõnealustel klientidel on turu kohta teadmised ja kogemused, mis on võrreldavad I jaos loetletud kategooriatega.

Kõnealust loobumist standardse äritegevuskorraga võimaldatud kaitsest loetakse kehtivaks üksnes juhul, kui investeerimisühingu tehtud kliendi asjatundlikkuse, kogemuste ja teadmiste piisav hindamine annab kavandatud tehingute või teenuste laadi silmas pidades mõistliku tagatise, et klient on võimeline tegema investeerimisotsuseid ja mõistab nendega seotud riske.

Finantsvaldkonna direktiivide alusel litsentseeritud üksuste juhtkonna suhtes kohaldatavat sobivustesti võib käsitada asjatundlikkuse ja teadmiste hindamise näitena. Väikeettevõtete puhul peab nimetatud hindamisele kuuluv isik olema isik, kellel on volitus tehingute tegemiseks üksuse nimel.

Nimetatud hindamise käigus peab täidetud olema vähemalt kaks järgmistest kriteeriumidest:

- klient on eelnenud nelja kvartali jooksul teostanud tehinguid olulises mahus asjaomasel turul keskmise sagedusega 10 tehingut kvartali kohta,
- kliendi finantsinstrumentide portfelli suurus, mis sisaldab määratluse kohaselt rahalisi hoivuseid ja finantsinstrumente, ületab 500 000 eurot,
- klient töötab või on töötanud rahandussektoris vähemalt ühe aasta erialasel ametikohal, mis nõuab teadmisi kavandatud tehingute või teenuste kohta.

Liikmesriigid võivad võtta vastu erikriteeriumid selliste kohalike omavalitsuste ja kohalike omavalitsuste asutuste asjatundlikkuse ja teadmiste hindamiseks, kes taotlevad kohtlemist kutselise kliendina. Kõnealuseid kriteeriume võib kohaldada alternatiivselt või täiendavalt viiendas lõigus loetletud kriteeriumidele.

II.2. Menetlus

Kõnealused kliendid võivad loobuda üksikasjalike tegutsemiseeskirjade eelisest üksnes juhul, kui järgitakse järgmist korda:

- nad peavad kinnitama investeerimisühingule kirjalikult, et nad soovivad kutselise kliendina kohtlemist kas üldiselt või seoses konkreetse investeerimiseenuse või tehinguga või tehingu või toote liigiga,
- investeerimisühing peab andma neile selge kirjaliku hoiatuse kaitse ja investori tagatisõiguste kohta, millest nad võivad ilma jääda,
- nad peavad kinnitama kirjalikult lepingust eraldi dokumendiga, et nad on teadlikud sellise kaitse kaotamise tagajärgedest.

Enne loobumistaotluse vastuvõtmise otsustamist peab investeerimisühingutelt nõudma kõigi mõistlike meetmete võtmist tagamaks, et klient, kes taotleb kutselise kliendina kohtlemist, vastab II.1 jaos sätestatud asjakohastele nõuetele.

Kui kliendid on juba liigitatud kutselisteks klientideks eespool osutatud sarnaste parameetrite ja korra alusel, ei ole ette nähtud, et käesoleva lisa kohaselt vastuvõetud uued eeskirjad mõjutaksid nende suhteid investeerimisühingutega.

Investeerimisühingud peavad rakendama klientide liigitamiseks asjakohast kirjalikku sisepoliitikat ja -korda. Kutselised kliendid vastutavad investeerimisühingu teavitamise eest muutustest, mis võivad mõjutada nende kehtivat liigitust. Kui investeerimisühingule peaks teatavaks saama, et klient ei täida enam algseid tingimusi, mis andsid talle õiguse kutselise kliendina kohtlemisele, võtab investeerimisühing asjakohased meetmed.

III LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega

(osutatud artiklis 94)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/39/EÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 60).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/44/EÜ (ELT L 247, 21.9.2007, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/10/EÜ (ELT L 76, 19.3.2008, lk 33).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/78/EL (ELT L 331, 15.12.2010, lk 120).

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad

(osutatud artiklis 94)

Direktiiv 2004/39/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. jaanuar 2007

Rakendamise tähtpäev 1. november 2007

Direktiiv 2006/31/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. jaanuar 2007

Rakendamise tähtpäev 1. november 2007

Direktiiv 2007/44/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 21. märts 2009

Direktiiv 2010/78/EÜ

Ülevõtmise tähtpäev 31. detsember 2011

IV LISA

Vastavustabel, millele on osutatud artiklis 94

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1	
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 3	
Artikli 2 lõike 1 punkt a	Artikli 2 lõike 1 punkt a	
Artikli 2 lõike 1 punkt b	Artikli 2 lõike 1 punkt b	
Artikli 2 lõike 1 punkt c	Artikli 2 lõike 1 punkt c	
Artikli 2 lõike 1 punkt d	Artikli 2 lõike 1 punkt d	
Artikli 2 lõike 1 punkt e	Artikli 2 lõike 1 punkt f	
Artikli 2 lõike 1 punkt f	Artikli 2 lõike 1 punkt g	
Artikli 2 lõike 1 punkt g	Artikli 2 lõike 1 punkt h	
Artikli 2 lõike 1 punkt h	Artikkel 2 lõike 1 punkt i	
Artikkel 2 lõike 1 punkt i	Artikli 2 lõike 1 punkt j	
Artikli 2 lõike 1 punkt j	Artikli 2 lõike 1 punkt k	
Artikli 2 lõike 1 punkt k	Artikkel 2 lõike 1 punkt i	
Artikli 2 lõike 1 punkt l	—	
Artikli 2 lõike 1 punkt m	Artikli 2 lõike 1 punkt l	
Artikli 2 lõike 1 punkt n	Artikli 2 lõike 1 punkt m	
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 lõige 2	
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 4	
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1	
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 3	
Artikli 4 lõike 1 punkt 1	Artikli 4 lõike 1 punkt 1	
Artikli 4 lõike 1 punkt 2	Artikli 4 lõike 1 punkt 2	
Artikli 4 lõike 1 punkt 3	Artikli 4 lõike 1 punkt 3	
Artikli 4 lõike 1 punkt 4	Artikli 4 lõike 1 punkt 4	
Artikli 4 lõike 1 punkt 5	Artikli 4 lõike 1 punkt 5	
Artikli 4 lõike 1 punkt 6	Artikli 4 lõike 1 punkt 6	
Artikli 4 lõike 1 punkt 7	Artikli 4 lõike 1 punkt 20	
Artikli 4 lõike 1 punkt 8	Artikli 4 lõike 1 punkt 7	
Artikli 4 lõike 1 punkt 9	Artikli 4 lõike 1 punkt 8	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 4 lõike 1 punkt 10	Artikli 4 lõike 1 punkt 9	
Artikli 4 lõike 1 punkt 11	Artikli 4 lõike 1 punkt 10	
Artikli 4 lõike 1 punkt 12	Artikli 4 lõike 1 punkt 11	
Artikli 4 lõike 1 punkt 13	Artikli 4 lõike 1 punkt 18	
Artikli 4 lõike 1 punkt 14	Artikli 4 lõike 1 punkt 21	
Artikli 4 lõike 1 punkt 15	Artikli 4 lõike 1 punkt 22	
Artikli 4 lõike 1 punkt 16	Artikli 4 lõike 1 punkt 14	
Artikli 4 lõike 1 punkt 17	Artikli 4 lõike 1 punkt 15	
Artikli 4 lõike 1 punkt 18	Artikli 4 lõike 1 punkt 44	
Artikli 4 lõike 1 punkt 19	Artikli 4 lõike 1 punkt 17	
Artikli 4 lõike 1 punkt 20	Artikli 4 lõike 1 punkt 55	
Artikli 4 lõike 1 punkt 21	Artikli 4 lõike 1 punkt 56	
Artikli 4 lõike 1 punkt 22	Artikli 4 lõike 1 punkt 26	
Artikli 4 lõike 1 punkt 23	Artikli 4 lõike 1 punkt 27	
Artikli 4 lõike 1 punkt 24	Artikli 4 lõike 1 punkt 28	
Artikli 4 lõike 1 punkt 25	Artikli 4 lõike 1 punkt 29	
Artikli 4 lõike 1 punkt 26	Artikli 4 lõike 1 punkt 30	
Artikli 4 lõike 1 punkt 27	Artikli 4 lõike 1 punkt 31	
Artikli 4 lõike 1 punkt 28	Artikli 4 lõike 1 punkt 32	
Artikli 4 lõike 1 punkt 29	Artikli 4 lõike 1 punkt 33	
Artikli 4 lõike 1 punkt 30	Artikli 4 lõike 1 punkti 35 alapunkt b	
Artikli 4 lõike 1 punkt 31	Artikli 4 lõike 1 punkt 35	
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2	
Artikli 5 lõige 1	Artikli 5 lõige 1	
Artikli 5 lõige 2	Artikli 5 lõige 2	
Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 3	
Artikli 5 lõige 4	Artikli 5 lõige 4	
Artikli 5 lõige 5	—	
Artikli 6 lõige 1	Artikli 6 lõige 1	
Artikli 6 lõige 2	Artikli 6 lõige 2	
Artikli 6 lõige 3	Artikli 6 lõige 3	
Artikli 7 lõige 1	Artikli 7 lõige 1	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 7 lõige 2	Artikli 7 lõige 2	
Artikli 7 lõige 3	Artikli 7 lõige 3	
Artikli 7 lõige 4	Artikli 7 lõiked 4 ja 5	
Artikli 8 punkt a	Artikli 8 punkt a	
Artikli 8 punkt b	Artikli 8 punkt b	
Artikli 8 punkt c	Artikli 8 punkt c	
Artikli 8 punkt d	Artikli 8 punkt d	
Artikli 8 punkt e	Artikli 8 punkt e	
Artikli 9 lõige 1	Artikli 9 lõiked 1 ja 3	
Artikli 9 lõige 2	Artikli 9 lõige 5	
Artikli 9 lõige 3	Artikli 9 lõige 4	
Artikli 9 lõige 4	Artikli 9 lõige 6	
Artikli 10 lõige 1	Artikli 10 lõige 1	
Artikli 10 lõige 2	Artikli 10 lõige 2	
Artikli 10 lõige 3	Artikli 11 lõige 1	
Artikli 10 lõige 4	Artikli 11 lõige 2	
Artikli 10 lõige 5	Artikli 11 lõige 3	
Artikli 10 lõige 6	Artikli 10 lõige 3 ja artikli 11 lõige 4	
Artikli 10a lõige 1	Artikli 12 lõige 1	
Artikli 10a lõige 2	Artikli 12 lõige 2	
Artikli 10a lõige 3	Artikli 12 lõige 3	
Artikli 10a lõige 4	Artikli 12 lõige 4	
Artikli 10a lõige 5	Artikli 12 lõige 5	
Artikli 10a lõige 6	Artikli 12 lõige 6	
Artikli 10a lõige 7	Artikli 12 lõige 7	
Artikli 10a lõige 8	Artikli 12 lõiked 8 ja 9	
Artikli 10b lõige 1	Artikli 13 lõige 1	
Artikli 10b lõige 2	Artikli 13 lõige 2	
Artikli 10b lõige 3	Artikli 13 lõige 3	
Artikli 10b lõige 4	Artikli 13 lõige 4	
Artikli 10b lõige 5	Artikli 13 lõige 5	
Artikkel 11	Artikkel 14	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
<i>Artikkel 12</i>	<i>Artikkel 15</i>	
Artikli 13 lõige 1	Artikli 16 lõige 1	
Artikli 13 lõige 2	Artikli 16 lõige 2	
Artikli 13 lõige 3	Artikli 16 lõige 3	
Artikli 13 lõige 4	Artikli 16 lõige 4	
Artikli 13 lõige 5	Artikli 16 lõige 5	
Artikli 13 lõige 6	Artikli 16 lõige 6	
Artikli 13 lõige 7	Artikli 16 lõige 8	
Artikli 13 lõige 8	Artikli 16 lõige 9	
Artikli 13 lõige 9	Artikli 16 lõige 11	
Artikli 13 lõige 10	Artikli 16 lõige 12	
Artikli 14 lõige 1	Artikli 18 lõige 1, artikli 19 lõige 1	
Artikli 14 lõige 2	Artikli 18 lõige 2	
Artikli 14 lõige 3	Artikli 19 lõige 4	
Artikli 14 lõige 4	Artikli 18 lõige 3, artikli 19 lõige 2	
Artikli 14 lõige 5	Artikli 18 lõige 6, artikli 19 lõige 3	
Artikli 14 lõige 6	Artikli 18 lõige 8	
Artikli 14 lõige 7	Artikli 18 lõige 9	
<i>Artikkel 15</i>	—	
Artikli 16 lõige 1	Artikli 21 lõige 1	
Artikli 16 lõige 2	Artikli 21 lõige 2	
Artikli 16 lõige 3	—	
Artikli 17 lõige 1	<i>Artikkel 22</i>	
Artikli 17 lõige 2	—	
Artikli 18 lõige 1	Artikli 23 lõige 1	
Artikli 18 lõige 2	Artikli 23 lõige 2	
Artikli 18 lõige 3	Artikli 23 lõige 4	
Artikli 19 lõige 1	Artikli 24 lõige 1	
Artikli 19 lõige 2	Artikli 24 lõige 3	
Artikli 19 lõige 3	Artikli 24 lõige 4	
Artikli 19 lõige 4	Artikli 25 lõige 2	
Artikli 19 lõige 5	Artikli 25 lõige 3	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 19 lõige 6	Artikli 25 lõige 4	
Artikli 19 lõige 7	Artikli 25 lõige 5	
Artikli 19 lõige 8	Artikli 25 lõige 6	
Artikli 19 lõige 9	Artikli 24 lõige 6, artikli 25 lõige 7	
Artikli 19 lõige 10	Artikli 24 lõige 13, artikli 24 lõige 14, artikli 25 lõige 8	
<i>Artikkel 20</i>	<i>Artikkel 26</i>	
Artikli 21 lõige 1	Artikli 27 lõige 1	
Artikli 21 lõige 2	Artikli 27 lõige 4	
Artikli 21 lõige 3	Artikli 27 lõige 5	
Artikli 21 lõige 4	Artikli 27 lõige 7	
Artikli 21 lõige 5	Artikli 27 lõige 8	
Artikli 21 lõige 6	Artikli 27 lõige 9	
Artikli 22 lõige 1	Artikli 28 lõige 1	
Artikli 22 lõige 2	Artikli 28 lõige 2	
Artikli 22 lõige 3	Artikli 28 lõige 3	
Artikli 23 lõige 1	Artikli 29 lõige 1	
Artikli 23 lõige 2	Artikli 29 lõige 2	
Artikli 23 lõige 3	Artikli 29 lõige 3	
Artikli 23 lõige 4	Artikli 29 lõige 4	
Artikli 23 lõige 5	Artikli 29 lõige 5	
Artikli 23 lõige 6	Artikli 29 lõige 6	
Artikli 24 lõige 1	Artikli 30 lõige 1	
Artikli 24 lõige 2	Artikli 30 lõige 2	
Artikli 24 lõige 3	Artikli 30 lõige 3	
Artikli 24 lõige 4	Artikli 30 lõige 4	
Artikli 24 lõige 5	Artikli 30 lõige 5	
Artikli 25 lõige 1		<i>Artikkel 24</i>
Artikli 25 lõige 2		Artikli 25 lõige 1
Artikli 25 lõige 3		Artikli 26 lõiked 1 ja 2
Artikli 25 lõige 4		Artikli 26 lõige 3
Artikli 25 lõige 5		Artikli 26 lõige 7
Artikli 25 lõige 6		Artikli 26 lõige 8

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 25 lõige 7		Artikli 26 lõige 9
Artikli 26 lõige 1	Artikli 31 lõige 1	
Artikli 26 lõige 2	Artikli 31 lõiked 2 ja 3	
Artikli 27 lõige 1		Artikli 14 lõiked 1–5
Artikli 27 lõige 2		Artikli 14 lõige 6
Artikli 27 lõige 3		Artikli 15 lõiked 1–4
Artikli 27 lõige 4		Artikkel 16
Artikli 27 lõige 5		Artikli 17 lõige 1
Artikli 27 lõige 6		Artikli 17 lõige 2
Artikli 27 lõige 7		Artikli 17 lõige 3
Artikli 28 lõige 1		Artikli 20 lõige 1
Artikli 28 lõige 2		Artikli 20 lõige 2
Artikli 28 lõige 3		Artikli 20 lõige 3
Artikli 29 lõige 1		Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 29 lõige 2		Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 29 lõige 3		Artikli 4 lõige 6
Artikli 30 lõige 1		Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 30 lõige 2		Artikli 7 lõige 1
Artikli 30 lõige 3		Artikli 7 lõige 2
Artikli 31 lõige 1	Artikli 34 lõige 1	
Artikli 31 lõige 2	Artikli 34 lõige 2	
Artikli 31 lõige 3	Artikli 34 lõige 3	
Artikli 31 lõige 4	Artikli 34 lõige 4	
Artikli 31 lõige 5	Artikli 34 lõige 6	
Artikli 31 lõige 6	Artikli 34 lõige 7	
Artikli 31 lõige 7	Artikli 34 lõiked 8 ja 9	
Artikli 32 lõige 1	Artikli 35 lõige 1	
Artikli 32 lõige 2	Artikli 35 lõige 2	
Artikli 32 lõige 3	Artikli 35 lõige 3	
Artikli 32 lõige 4	Artikli 35 lõige 4	
Artikli 32 lõige 5	Artikli 35 lõige 5	
Artikli 32 lõige 6	Artikli 35 lõige 6	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 32 lõige 7	Artikli 35 lõige 8	
Artikli 32 lõige 8	Artikli 35 lõige 9	
Artikli 32 lõige 9	Artikli 35 lõige 10	
Artikli 32 lõige 10	Artikli 35 lõiked 11 ja 12	
Artikli 33 lõige 1	Artikli 36 lõige 1	
Artikli 33 lõige 2	Artikli 36 lõige 2	
Artikli 34 lõige 1	Artikli 37 lõige 1	
Artikli 34 lõige 2	Artikli 37 lõige 2	
Artikli 34 lõige 3	—	
Artikli 35 lõige 1	Artikli 38 lõige 1	
Artikli 35 lõige 2	Artikli 38 lõige 2	
Artikli 36 lõige 1	Artikli 44 lõige 1	
Artikli 36 lõige 2	Artikli 44 lõige 2	
Artikli 36 lõige 3	Artikli 44 lõige 3	
Artikli 36 lõige 4	Artikli 44 lõige 4	
Artikli 36 lõige 5	Artikli 44 lõige 5	
Artikli 36 lõige 6	Artikli 44 lõige 6	
Artikli 37 lõige 1	Artikli 45 lõiked 1 ja 8	
Artikli 37 lõige 2	Artikli 45 lõike 7 teine lõik	
Artikli 38 lõige 1	Artikli 46 lõige 1	
Artikli 38 lõige 2	Artikli 46 lõige 2	
Artikli 38 lõige 3	Artikli 46 lõige 3	
Artikkel 39	Artikli 47 lõige 1	
Artikli 40 lõige 1	Artikli 51 lõige 1	
Artikli 40 lõige 2	Artikli 51 lõige 2	
Artikli 40 lõige 3	Artikli 51 lõige 3	
Artikli 40 lõige 4	Artikli 51 lõige 4	
Artikli 40 lõige 5	Artikli 51 lõige 5	
Artikli 40 lõige 6	Artikli 51 lõige 6	
Artikli 41 lõige 1	Artikli 52 lõige 1	
Artikli 41 lõige 2	Artikli 52 lõige 2	
Artikli 42 lõige 1	Artikli 53 lõige 1	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 42 lõige 2	Artikli 53 lõige 2	
Artikli 42 lõige 3	Artikli 53 lõige 3	
Artikli 42 lõige 4	Artikli 53 lõige 4	
Artikli 42 lõige 5	Artikli 53 lõige 5	
Artikli 42 lõige 6	Artikli 53 lõige 6	
Artikli 42 lõige 7	Artikli 53 lõige 7	
Artikli 43 lõige 1	Artikli 54 lõige 1	
Artikli 43 lõige 2	Artikli 54 lõiked 2 ja 3	
Artikli 44 lõige 1		Artikli 3 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 44 lõige 2		Artikli 4 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 44 lõige 3		Artikli 4 lõige 6
Artikli 45 lõige 1		Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 45 lõige 2		Artikli 7 lõige 1
Artikli 45 lõige 3		Artikli 7 lõige 2
Artikli 46 lõige 1	Artikli 55 lõige 1	
Artikli 46 lõige 2	Artikli 55 lõige 2	
Artikkel 47	Artikkel 56	
Artikli 48 lõige 1	Artikli 67 lõige 1	
Artikli 48 lõige 2	Artikli 67 lõige 2	
Artikli 48 lõige 3	Artikli 67 lõige 3	
Artikkel 49	Artikkel 68	
Artikli 50 lõige 1	Artikli 69 lõige 1, artikli 72 lõige 1	
Artikli 50 lõige 2	Artikli 69 lõige 2	
Artikli 51 lõige 1	Artikli 70 lõiked 1 ja 2	
Artikli 51 lõige 2	Artikli 70 lõige 5	
Artikli 51 lõige 3	Artikli 71 lõige 1	
Artikli 51 lõige 4	Artikli 71 lõige 4	
Artikli 51 lõige 5	Artikli 71 lõige 5	
Artikli 51 lõige 6	Artikli 71 lõige 6	
Artikli 52 lõige 1	Artikli 74 lõige 1	
Artikli 52 lõige 2	Artikli 74 lõige 2	
Artikli 53 lõige 1	Artikli 75 lõige 1	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 53 lõige 2	Artikli 75 lõige 2	
Artikli 53 lõige 3	Artikli 75 lõige 3	
Artikli 54 lõige 1	Artikli 76 lõige 1	
Artikli 54 lõige 2	Artikli 76 lõige 2	
Artikli 54 lõige 3	Artikli 76 lõige 3	
Artikli 54 lõige 4	Artikli 76 lõige 4	
Artikli 54 lõige 5	Artikli 76 lõige 5	
Artikli 55 lõige 1	Artikli 77 lõige 1	
Artikli 55 lõige 2	Artikli 77 lõige 2	
Artikli 56 lõige 1	Artikli 79 lõige 1	
Artikli 56 lõige 2	Artikli 79 lõige 2	
Artikli 56 lõige 3	Artikli 79 lõige 3	
Artikli 56 lõige 4	Artikli 79 lõige 4	
Artikli 56 lõige 5	Artikli 79 lõige 8	
Artikli 56 lõige 6	Artikli 79 lõige 9	
Artikli 57 lõige 1	Artikli 80 lõige 1	
Artikli 57 lõige 2	Artikli 80 lõige 2	
Artikli 57 lõige 3	Artikli 80 lõiked 3 ja 4	
Artikli 58 lõige 1	Artikli 81 lõige 1	
Artikli 58 lõige 2	Artikli 81 lõige 2	
Artikli 58 lõige 3	Artikli 81 lõige 3	
Artikli 58 lõige 4	Artikli 81 lõige 4	
Artikli 58 lõige 5	Artikli 81 lõige 5	
Artikkel 58a	Artikkel 82	
Artikkel 59	Artikkel 83	
Artikli 60 lõige 1	Artikli 84 lõige 1	
Artikli 60 lõige 2	Artikli 84 lõige 2	
Artikli 60 lõige 3	Artikli 84 lõige 3	
Artikli 60 lõige 4	Artikli 84 lõige 4	
Artikli 61 lõige 1	Artikli 85 lõige 1	
Artikli 61 lõige 2	Artikli 85 lõige 2	
Artikli 62 lõige 1	Artikli 86 lõige 1	

Direktiiv 2004/39/EÜ	Direktiiv 2014/65/EL	Määrus (EL) nr 600/2014
Artikli 62 lõige 2	Artikli 86 lõige 2	
Artikli 62 lõige 3	Artikli 86 lõige 3	
Artikli 62 lõige 4	Artikli 86 lõige 4	
Artikli 62a lõige 1	Artikli 87 lõige 1	
Artikli 62a lõige 2	Artikli 87 lõige 2	
Artikli 63 lõige 1	Artikli 88 lõige 1	
Artikli 63 lõige 2	Artikli 88 lõige 2	
Artikkel 64	—	—
Artikkel 64a	—	—
Artikkel 65	—	—
Artikkel 66	—	—
Artikkel 67	—	—
Artikkel 68	—	—
Artikkel 69	—	—
Artikkel 70	—	—
Artikkel 71	—	—
Artikkel 72	—	—
Artikkel 73	—	—
I lisa	I lisa	
II lisa	II lisa	

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET